

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

Generelle bestemmelser

§ 1. Denne lov finder anvendelse på alle aktieselskaber og anpartsselskaber (kapitalselskaber).

Stk. 2. I et aktie- eller anpartsselskab hæfter aktionærerne og anpartshaverne (kapitalejerne) ikke personligt for selskabets forpligtelser men alene med deres indskud. Kapitalejerne har ret til andel i selskabets overskud i forhold til deres ejerandel medmindre andet er fastsat i vedtægterne.

Stk. 3. Anpartsselskaber kan ikke udbyde selskabets kapitalandele til offentligheden.

§ 2. I denne lov forstås ved:

1) *Det centrale ledelsesorgan:*

- a) Bestyrelsen i selskaber, der har en bestyrelse,
- b) direktionen i selskaber, der alene har en direktion og
- c) direktionen i selskaber, der har både en direktion og et tilsynsråd.

2) *Det øverste ledelsesorgan:*

- a) Bestyrelsen i selskaber, der har en bestyrelse,
- b) direktionen i selskaber, der alene har en direktion og
- c) tilsynsrådet i selskaber, der har både en direktion og et tilsynsråd.

3) *Ledelsen:*

Alle de under nr. 1-2 nævnte organer. Et medlem af *ledelsen* kan således være et medlem af ethvert af de organer, der udgør et selskabs ledelse.

4) *Kapitalandel:*

En aktie eller anpart.

5) *Kapitalejer:*

Enhver ejer af en eller flere kapitalandele.

6) *Ejeraftale:*

Aftale indgået mellem selskabsejere der regulerer ejer- og ledelsesforhold i selskabet (aktionæraftale/anpartshaveraftale).

7) *Ejerbogen:*

Den fortegnelse, som selskabet skal føre over alle aktionærer eller anpartshavere, jf. § 51.

8) *Ejerregisteret:*

Det register, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal føre over visse aktiebesiddelser, jf. § 58.

9) *Ejerbeviser:*

Bevis på ejerskab til en kapitalandel.

10) *Koncern:*

Et moderselskab og dets dattervirksomheder, jf. § 3 stk. 1.

11) Moderselskab:

Et selskab, som har en eller flere dattervirksomheder.

12) Datterselskab:

Et datterselskab er et selskab, der er underlagt bestemmende indflydelse af et moderselskab jf. §§ 3 og 4.

13) Hjemsted:

Selskabets registrerede hjemsted.

14) Statslige aktieselskaber:

Et aktieselskab, hvortil den danske stat har samme forbindelse til selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab, jf. §§ 3 og 4.

15) Partnerselskab (Kommanditaktieselskab):

Et kommanditselskab, jf. lov om visse erhvervsdrivende selskaber, § 2, stk. 2, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier, jf. kap. 21.

16) Repræsentationsret/repræsenteret kapital:

Repræsenteret kapital er kapitalandele, der er repræsenteret på generalforsamlingen og enten har stemmeret eller er stemmeløse og tillagt repræsentationsret i vedtægterne. Repræsentationsret er den ret, som kan tillægges stemmeløse aktier til at møde på generalforsamlingen og blive medtalt i opgørelsen af kapital ved afstemninger efter §§ 105 og 106. Aktier med stemmeret antages altid at have repræsentationsret. jf. § 47 ie.

17) Registreringsdato:

Den dato, hvor en kapitalejer skal råde over en kapitalandel for på baggrund heraf at kunne deltage i selskabets generalforsamling og kunne stemme, jf. § 83.

18) Fondsandele:

Aktier eller anparter, der udstedes i forbindelse med fondsemmission, jf. § 165.

19) Grænseoverskridende fusion/spaltning:

En fusion/spaltning, hvori der indgår kapitalselskaber, hvis vedtægtsmæssige hjemsted, henhører under to forskellige EU/EØS-landes lovgivning jf. § 271.

20) Rederiaktieselskab:

Et aktieselskab, der driver rederivirksomhed.

Koncerner

§ 3. Et selskab kan kun have ét direkte moderselskab. Hvis flere selskaber opfylder et eller flere af kriterierne i § 4, er det alene det selskab, som faktisk kan udøve den bestemmende indflydelse til at styre selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderselskab.

§ 4. Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger.

Stk. 2. Bestemmende indflydelse i forhold til en dattervirksomhed foreligger, når moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed,

medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse.

Stk. 3. Bestemmende indflydelse foreligger desuden, når et moderselskab, der ikke ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et selskab, har:

- 1) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer,
- 2) beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i et selskab i henhold til en vedtægt eller aftale,
- 3) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i bestyrelsen eller tilsvarende ledelsesorgan, og denne bestyrelse eller dette organ besidder den bestemmende indflydelse på selskabet, eller
- 4) råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen eller i et andet ledelsesorgan og derved besidder den reelle faktiske bestemmende indflydelse over virksomheden.

Stk. 4. Eksistensen og virkningen af potentielle stemmerettigheder, herunder tegningsretter og købsoptioner af kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en virksomhed har beføjelse til at styre en anden virksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger.

Stk. 5. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i en dattervirksomhed ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til kapitalandele, der besiddes af dattervirksomheden selv eller dets dattervirksomheder.

Skifterettens og Sø- og Handelsrettens beføjelser

§ 5. Hvor beføjelser i henhold til bestemmelse i denne lov er henlagt til skifteretten, udøves de af skifteretten på selskabets hjemsted, dog udøves beføjelserne af Sø- og Handelsretten i det af konkurslovens § 4 omhandlede område.

Kapitel 2

Anmeldelse og registrering

Anmeldelse

§ 6. Anmeldelsespligtige oplysninger efter denne lov skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system senest 2 uger efter den retsstiftende beslutning, for så vidt andet ikke er bestemt i medfør af denne lov. Hvor dette ikke kan ske digitalt, jf. § 9, stk. 2, nr. 1, skal anmeldelse være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at den retsstiftende beslutning er truffet.

Stk. 2. Pligten til at sikre, at registrering finder sted, eller at anmeldelse med henblik på registrering meddeles Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, påhviler selskabets centrale ledelsesorgan.

§ 7. Medlemmerne af et kapitalselskabs direktion, bestyrelse og tilsynsråd skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelse om og ændringer vedrørende en eventuel revisor valgt af generalforsamlingen til revision af årsrapporten, jf. § 144, skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Hvis revisorskifte sker inden hvervets udløb, skal anmeldelsen vedlægges en fyldestgørende forklaring fra det centrale ledelsesorgan på årsagen til hvervets ophør.

§ 8. Sker der ændring i et kapitalselskabs vedtægter eller i noget andet forhold, der tidligere er anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, skal ændringen registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system eller anmeldes til styrelsen, jf. § 6.

§ 9. Anmeldelser, regnskaber og andre dokumenter, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtager i henhold til denne lov, kan være i såvel papirbaseret som elektronisk form. Dokumenterne er i retlig henseende ligestillede uanset formen. Hvor det i denne lov er krævet, at et dokument skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved personlig underskrift, ved maskinelt gengivet underskrift eller ved digital eller tilsvarende elektronisk signatur.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om:

- 1) brug, anmeldelse og registrering, herunder hvilke forhold anmeldere eller andre selv kan eller skal registrere i styrelsens it-system i stedet for at indsende anmeldelse,
- 2) indsendelse af meddelelse til offentliggørelse, herunder om hvorvidt indsendelsen kan eller skal ske elektronisk,
- 3) elektronisk indsendelse af dokumenter, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtager i henhold til denne lov, herunder om indsendelsens form, om krav til de anvendte elektroniske systemer, og om anvendelse af elektronisk signatur,
- 4) hvilke oplysninger der straks skal offentliggøres,
- 5) hvorvidt oplysninger m.v. er offentligt tilgængelige,
- 6) gebyrer for anmeldelse, for udskrifter m.v., for bekendtgørelse, for brugen af styrelsens it-system og for rykkerskrivelser m.v. ved for sen betaling, og
- 7) betaling af et årligt gebyr for administration af de selskabsretlige regler vedrørende kapitaltab m.v. samt for ikke særligt prissatte ydelser.

§ 10. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om sprogkrav til dokumenter, der indsendes til dokumentation i forbindelse med anmeldelser i kapital-selskaber.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter derudover regler om mulighed for at indgive og offentliggøre selskabsoplysninger på ethvert andet af Den Europæiske Unions officielle sprog foruden dansk.

Stk. 3. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem de dokumenter og oplysninger, som har været genstand for obligatorisk anmeldelse og offentliggørelse på dansk, jf. stk. 1, og den oversættelse, der frivilligt er offentliggjort, kan selskabet ikke gøre oversættelsen gældende mod tredjemand. Tredjemand kan derimod gøre den frivilligt offentliggjorte tekst gældende over for selskabet, medmindre det bevises, at den pågældende kendte den anmeldelsespligtige version, som var offentliggjort i registeret. § 6, stk. 1, finder ikke anvendelse på frivilligt indgivne og offentliggjorte dokumenter.

Registrering

§ 11. I Erhvervs- og Selskabsstyrelsen føres et register over selskaber, der er registreret i medfør af denne lov. Registrering og offentliggørelse i henhold til denne lov sker i styrelsens it-system.

Stk. 2. Oplysninger, der er offentliggjort i it-systemet, anses for at være kommet til tredjemands kendskab. Bestemmelsen i 1. pkt. finder dog ikke anvendelse på dispositioner, der er foretaget senest den 16. dag efter offentliggørelsen, såfremt det bevises, at tredjemand ikke kunne have haft kendskab til det offentliggjorte forhold.

Stk. 3. Så længe offentliggørelse i it-systemet ikke har fundet sted, kan forhold, der skal anmeldes og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab herom. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

§ 12. Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder denne lov, bestemmelser, der er fastsat i henhold til loven, eller selskabets vedtægter, eller hvis den beslutning, der ligger til grund for registreringen, ikke er blevet til på den måde, som loven

eller vedtægterne foreskriver.

Stk. 2. Den, der registrerer et forhold eller indsender anmeldelse herom til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er ansvarlig for, at det registrerede eller anmeldte forhold er lovligt og i overensstemmelse med selskabets vedtægter.

§ 13. Finder Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at en fejl eller mangel ved et anmeldt forhold kan afhjælpes ved en generalforsamlingsbeslutning eller ved vedtagelse af kapital selskabets centrale ledelsesorgan, fastsætter styrelsen en frist til forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, må registrering ikke finde sted.

Stk. 2. Anmelderen skal have skriftlig meddelelse om, at registrering ikke kan finde sted og om begrundelsen herfor.

§ 14. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til, om loven og kapital selskabets vedtægter er overholdt.

Stk. 2. Ved anmeldelse og registrering efter regler fastsat i medfør af dette kapitel, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i indtil 3 år fra registreringstidspunktet stille krav om, at der indsendes bevis for, at anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. og 2. pkt. ikke, fastsætter styrelsen en frist til forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan styrelsen om nødvendigt foranledige kapital selskabet opløst efter reglerne i § 219.

§ 15. Oplysninger om navn og adresse på stiftere samt om navn, stilling og adresse på ledelsen skal til enhver tid fremgå af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, medmindre Erhvervs- og Selskabsstyrelsen træffer anden beslutning. Dette gælder i både aktive og hævdede selskaber.

Stk. 2. Opdatering af personoplysninger efter stk. 1 ophører 10 år efter, at den pågældende person ophører med at være aktiv i en virksomhed, som er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

§ 16. Breve, udskrifter og andre dokumenter, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder, kan være i såvel papirbaseret som elektronisk form. Dokumenterne er i retlig henseende ligestillet uanset formen. Dokumenterne kan være med eller uden underskrift, kan forsynes med maskinelt gengivet underskrift, digital signatur eller tilsvarende efter styrelsens valg. Bekræftelse af elektroniske dokumenters ægthed skal dog ske med digital signatur eller tilsvarende elektronisk signatur.

§ 17. Mener nogen, bortset fra tilfælde, der omfattes af § 109, at en registrering er den pågældende til skade, afgør domstolene spørgsmålet om registreringens lovlighed.

Stk. 2. Sag herom skal være anlagt mod selskabet senest 6 måneder efter registreringens bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Retten sender Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udskrift af dommen, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør oplysning om sagens udfald i styrelsens it-system.

Frister

§ 18. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling kan eller skal foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år før en nærmere angiven begivenhed finder sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen før denne begivenhed.

Stk. 2. Udløber fristen for at foretage handlingen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, vil handlingen skulle fortages senest den sidste hverdag forinden.

§ 19. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling eller beslutning tidligst kan foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter, at en nærmere angiven begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen eller beslutningen fra dagen efter denne begivenhed. Handlingen eller beslutningen kan tidligst foretages dagen efter, at fristen er udløbet.

§ 20. Hvor det i loven eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, er fastsat, at en handling senest skal foretages et bestemt antal dage, uger, måneder eller år efter, at en nærmere angiven begivenhed har fundet sted, beregnes fristen for at foretage handlingen fra dagen efter denne begivenhed, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i uger, udløber fristen for at foretage handlingen på ugedagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted.

Stk. 3. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i måneder, udløber fristen for at foretage handlingen på månedsdagen for den dag, hvor begivenheden fandt sted. Hvis begivenheden fandt sted på den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden, uanset månedens længde.

Stk. 4. Er fristen, jf. stk. 1, angivet i år, udløber fristen for at foretage handlingen på årsdagen for begivenheden.

Stk. 5. Udløber fristen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, skal handlingen senest være foretaget den førstkommende hverdag derefter.

Kapitel 3

Stiftelse

Stiftere

§ 21. Et kapitalselskab kan oprettes af en eller flere stiftere.

Stk. 2. Der må ikke være indgivet anmeldelse om betalingsstandsning mod en stifter, og en stifter må ikke være under konkurs.

Stk. 3. Hvis stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven.

§ 22. Stifterne skal underskrive et stiftelsesdokument, der skal indeholde kapitalselskabets vedtægter.

Stiftelsesdokument

§ 23. Stiftelsesdokumentet skal indeholde oplysning om:

- 1) Navn, bopæl eller hjemsted og evt. CVR-nr. for kapitalselskabets stiftere,
- 2) tegningskursen for kapitalandelene,
- 3) fristerne for tegningen og indbetalingen af kapitalandelene,
- 4) fra hvilken bestemt dato, stiftelsen skal have retsvirkning,
- 5) fra hvilken bestemt dato, stiftelsen skal have virkning i regnskabsmæssig henseende, jf. stk. 2, og
- 6) hvorvidt kapitalselskabet skal afholde omkostningerne ved stiftelsen, og i bekræftende fald de anslåede omkostninger.

Stk. 2. Hvis kapitalselskabet i forbindelse med stiftelsen overtager en allerede bestående virksomhed eller overtager en bestemmende kapitalpost i et andet kapitalselskab, kan stiftelsen tillægges virkning fra første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, indskuddet vedrører.

§ 24. Stiftelsesdokumentet skal endvidere indeholde bestemmelser om følgende forhold, hvis der er truffet beslutning herom:

- 1) særlige rettigheder eller fordele, der skal tilkomme stiftere eller andre,
- 2) indgåelse af aftale med stiftere eller andre, hvorved der kan påføres kapitalselskabet en væsentlig økonomisk forpligtelse,
- 3) at kapitalandele kan tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter, jf. § 36,
- 4) at kapitalselskabets årsrapport ikke skal revideres, hvis kapitalselskabet kan fravælge revision efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, og
- 5) størrelsen af den del af den tegnede selskabskapital, der er indbetalt på tidspunktet for stiftelse.

Stk. 2. I stiftelsesdokumentet skal redegøres for de omstændigheder, der er af betydning for bedømmelsen af de bestemmelser, der er truffet i henhold til stk. 1. I redegørelsen angives navn og bopæl for de personer, der er omfattet af bestemmelserne.

Stk. 3. Dokumenter, hvis hovedindhold ikke er gengivet i stiftelsesdokumentet, men hvortil der henvises i stiftelsesdokumentet, skal vedhæftes dette.

Stk. 4. Aftaler om forhold, der er omhandlet i stiftelsesdokumentet, men som ikke godkendes deri, har ikke gyldighed over for kapitalselskabet.

Vedtægter

§ 25. Vedtægterne for et kapitalselskab skal indeholde oplysning om:

- 1) Kapitalselskabets navn og evt. binavne,
- 2) kapitalselskabets formål,
- 3) selskabskapitalens størrelse og fordeling,
- 4) kapitalandelenes rettigheder,
- 5) kapitalselskabets ledelsesorganer,
- 6) indkaldelse til generalforsamling, og
- 7) kapitalselskabets regnskabsår.

§ 26. Vedtægterne for et kapitalselskab skal endvidere indeholde oplysning om de beslutninger, som måtte være truffet om:

- 1) begrænsninger i ledelsesmedlemmers tegningsret, jf. §§ 135 og 136,
- 2) om generalforsamling kan eller skal afholdes på andre sprog end på dansk,
- 3) elektronisk deltagelse i generalforsamling, jf. § 110,
- 4) anvendelse af elektronisk kommunikation mellem kapitalselskabet og kapital-ejerne, jf. § 91.
- 5) særlige rettigheder for nogle kapitalandele, jf. §46,
- 6) pligt for kapitalejerne til at lade kapitalselskabet eller andre indløse deres kapitalandele helt eller delvist, jf. kapitel 5,
- 7) indskrænkninger i kapitalandelenes omsættelighed, jf. kapitel 5,
- 8) kapitalejerernes ret til at se ejerbogen, jf. § 52, og
- 9) det seneste ophørstidspunkt for kapitalselskabet, hvis kapitalselskabets levetid er begrænset.

Kapitalselskabets navn

§ 27. Kun aktieselskaber og anpartsselskaber kan og skal i deres navn benytte ordet ”aktieselskab” henholdsvis ”anpartsselskab” eller forkortelserne ”A/S” eller ”ApS”.

Stk. 2. Et kapitalselskabs navn skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre virksomheder, der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I navnet må ikke optages slægtsnavn, firma-navn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lignende, der ikke tilkommer kapitalselskabet, eller noget, som kan forveksles hermed.

§ 28. Et kapitalselskabs navn må ikke være egnet til at vildlede. Angiver navnet en bestemt virksomhed, må det ikke videreføres uforandret, når virksomhedens art væsentligt forandres.

Stk. 2. Et kapitalselskab, der ikke er registreret, skal til sit navn føje ordene »under stiftelse«.

§ 29. Bestemmelserne i §§ 27 og 28 finder tilsvarende anvendelse på kapitalselskabers binavne.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om, at der opkræves et gebyr ved anmeldelse af mere end i alt 5 binavne pr. kapitalselskab. Dette gælder dog ikke navne eller binavne, som videreføres i forbindelse med omdannelse, fusion eller spaltning.

§ 30. Kapitalselskaber skal på breve og andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, samt på kapitalselskabets hjemmeside angive navn, hjemsted (hovedkontor) og CVR-nummer.

Stk. 2. Anføres selskabskapitalens størrelse på disse dokumenter, skal såvel den tegnede som den indbetalte kapital anføres.

Selskabskapital

§ 31. Kapitalselskaber omfattet af denne lov skal have en selskabskapital, der skal opgøres i danske kroner eller euro, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Aktieselskaber og partnerselskaber skal have en selskabskapital på mindst 500.000 kr.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for at angive selskabskapitalen i en anden valuta og om tidspunktet for, hvornår ændring kan finde sted.

Tegning af selskabskapital

§ 32. Tegning af kapitalandele skal ske på stiftelsesdokumentet med eventuelle bilag.

§ 33. Kapitalandele kan ikke tegnes under forbehold eller til underkurs.

§ 34. Stifterne bestemmer, om tegningen af kapitalandele kan accepteres.

Stk. 2. I tilfælde af overtegning skal stifterne, inden anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. § 41, træffe beslutning om, hvor mange kapitalandele der tilkommer hver enkelt tegner. Der kan ikke tildeles en stifter kapitalandele for et mindre beløb, end stifteren ifølge stiftelsesdokumentet vil tegne.

Stk. 3. Stifterne skal straks underrette de personer, der har tegnet kapitalandele i et kapitalselskab, hvis:

Tegningen ikke er accepteret,

stifterne finder tegningen ugyldig, eller

der er foretaget nedsættelse af det tegnede beløb som følge af overtegning.

Indbetaling af selskabskapital

§ 35. Hvis selskabskapitalen er på 500.000 kr. eller derover, skal mindst 25 pct. af hele kapitalen og en eventuel overkurs være indbetalt. Indbetalingen skal ske i forhold til kapitalandel. Hvis hele eller en del af selskabskapitalen indbetales ved indskud af andre værdier end kontanter, skal hele selskabskapitalen dog indbetales fuldt ud.

Stk. 2. Ikke indbetalt selskabskapital kan af selskabets centrale ledelsesorgan kræves indbetalt

på anfordring. Fristen for betaling er mindst 2 uger. Der kan i vedtægterne fastsættes et længere varsel, der dog ikke kan overstige 4 uger.

Stk. 3. En kapitalejer har ret til at betale det udestående på sin kapitalandel.

Stk. 4. Har tegneren undladt rettidigt at efterkomme ledelsens indkaldelse af udestående kapital, kan den pågældende ikke udøve sin stemmeret på den samlede kapitalandel, og den samlede kapitalandel anses ikke for repræsenteret på generalforsamlingen, medmindre oplysning om indbetalingen er indført i ejerbogen på registreringsdatoen, jf. § 83, eller det på tilsvarende vis er dokumenteret, at indbetalingen er foretaget.

Stk. 5. En tegner kan ikke uden samtykke fra kapital selskabets centrale ledelses-organ bringe fordringer på kapital selskabet i modregning mod sin forpligtelse ifølge tegningen. Samtykke må ikke gives, hvis modregningen kan skade kapital selskabet eller dets kreditorer.

Stk. 6. Kapital selskabets fordringer på indbetalinger på kapitalandele kan ikke afhændes eller pantsættes.

Stk. 7. Overdrager en kapitalejer en ikke fuldt indbetalt kapitalandel, hæfter vedkommende solidarisk med erhververen og senere erhververe for den resterende indbetaling af kapitalandelen.

*Særligt om indskud af selskabskapital i andre værdier end kontanter
(apportindskud)*

§ 36. Indskud i andre værdier end kontanter skal have en økonomisk værdi og kan ikke bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse.

Stk.2. Fordringer på stiftere eller kapitalejere kan ikke indskydes uden samtykke fra kapital selskabets stiftere og øvrige kapitaltegnere. Samtykke må ikke gives, såfremt indskuddet af fordringen kan skade kapital selskabet eller dets kreditorer.

§ 37. Skal kapital selskabet overtage andre værdier end kontanter, skal stiftelsesdokumentet vedhæftes en vurderingsberetning. Beretningen skal indeholde oplysninger om:

- 1) En beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) angivelse af det for overtagelsen fastsatte vederlag, og
- 4) erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af en eventuel overkurs.

Stk.2. Vurderingen må ikke være foretaget mere end 4 uger før stiftelsesdokumentets underskrivelse. Overskrides fristen, må vurderingen foretages på ny.

Stk. 3. Overtager kapital selskabet i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed eller en bestemmende kapitalpost i et andet kapital selskab, skal vurderingsberetningen endvidere indeholde en åbningsbalance for kapital selskabet. Åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven. Åbningsbalancen skal være uden forbehold. Hvis kapital selskabet er underlagt revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, skal åbningsbalancen tillige være forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold.

§ 38. Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd. Som vurderingsmænd kan stifterne udpege godkendte revisorer eller personer, der af justitsministeren er beskikket som fagkyndige tillidsmænd ved tvangsakkordforhandlinger. Skifteretten på det sted, hvor kapital selskabet skal have hjemsted, kan i andre tilfælde udpege vurderingsmænd.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 130 i denne lov og i § 24 i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmænd.

Stk. 3. Vurderingsmændene skal have adgang til at foretage de undersøgelser, de finder nødvendige, og kan fra stifterne eller kapital selskabet forlange de oplysninger og den bistand, som

de anser for nødvendige for udførelsen af deres hverv.

§ 39. Kravet om udarbejdelse af vurderingsberetning efter § 37, stk. 1, gælder ikke ved indskud af

- 1) aktiver, hvis dagsværdi stammer fra kapitalselskabets lovpligtige regnskab for det forudgående regnskabsår, eller
- 2) værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til den gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i de 4 uger, der går forud for stiftelsesdokumentets underskrivelse. Vurderingsberetning efter § 37, stk. 1, skal dog udarbejdes, hvis kapitalselskabets centrale ledelsesorgan vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Stk. 2. Kapitalselskabets centrale ledelsesorgan er ansvarlig for, at et indskud i henhold til stk. 1 ikke er til skade for kapitalselskabet eller dets kapitalejere eller kreditorer, og skal udarbejde en erklæring indeholdende:

- 1) En beskrivelse af aktivet og dettes værdi,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til værdien af de aktier, der skal udstedes som vederlag, og
- 4) en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Stk. 3. Erklæringen efter stk. 1 skal indsendes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen af det centrale ledelsesorgan senest 2 uger efter generalforsamlingens beslutning om indskuddet.

Valg af ledelse og eventuel revisor

§ 40. Hvis der ikke i forbindelse med stiftelsen af kapitalselskabet er foretaget valg af kapitalselskabets ledelse og eventuelt revisor, skal stifterne senest 2 uger fra stiftelsen afholde generalforsamling i kapitalselskabet til valg af kapitalselskabets ledelse og eventuelt revisor.

Registrering

§ 41. Kapitalselskabet skal anmeldes til registrering senest 2 uger fra underskrivelsen af stiftelsesdokumentet. Er anmeldelse ikke modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden denne frist, kan registrering ikke finde sted.

Stk. 2. Hvis selskabskapitalen er på 500.000 kr. eller derover, kan kapitalselskabet ikke registreres, medmindre mindst 25 pct. af den samlede kapital og en eventuel overkurs er indbetalt, jf. § 35, stk. 1.

Stk. 3. Hvis selskabet i forbindelse med stiftelsen skal overtage andre værdier end kontanter, kan stiftelsesdatoen ikke være senere end tidspunktet for anmeldelse til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

§ 42. Et kapitalselskab, der ikke er registreret, kan ikke som sådant erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager, bortset fra søgsmål til indkrævning af tegnet selskabskapital og andre søgsmål vedrørende tegningen.

Stk. 2. Stiftes et kapitalselskab med en dato, der ligger senere end datoen for underskrivelse af stiftelsesdokumentet, kan der ikke i tidsperioden frem til virkningstidspunktet for kapitalselskabets stiftelse indgås forpligtelser på kapitalselskabets vegne.

Stk. 3. For en forpligtelse indgået på kapitalselskabets vegne efter datoen for underskrivelse af stiftelsesdokumentet, men før registreringen, hæfter de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor, solidarisk. Ved registreringen overtager kapitalselskabet de forpligtelser,

som følger af stiftelsesdokumentet eller er pådraget kapitalselskabet efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet.

Stk. 4. Er der før kapitalselskabets registrering truffet en aftale, og vidste den anden aftalepart, at kapitalselskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, hvis registrering ikke er sket i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af fristen i § 41, stk. 1, eller hvis registrering nægtes. Dette gælder dog ikke, hvis andet er aftalt. Var aftaleparten uvidende om, at kapitalselskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe kapitalselskabet ikke er registreret.

Efterfølgende erhvervelser

§ 43. Hvis et aktieselskab erhverver aktiver fra en stifter, skal det centrale ledelsesorgan i kapitalselskabet udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen, hvis

- 1) erhvervelsen sker i tiden fra datoen for stiftelsesdokumentets oprettelse og indtil 24 måneder efter, at kapitalselskabet er registreret, og

- 2) vederlaget svarer til mindst en $\frac{1}{10}$ af selskabskapitalen.

Stk. 2. Aktieselskabets centrale ledelsesorgan er ansvarlig for, at erhvervelse af aktiver fra andre end stiftere ikke er til skade for kapitalselskabet eller dets kapitalejere eller kreditorer.

§ 44. Hvis aktieselskabet erhverver aktiver fra en stifter, og erhvervelsen er omfattet af § 43, stk. 1, skal der desuden udarbejdes en vurderingsberetning efter bestemmelserne i §§ 37 og 38.

Stk. 2. Hvis det erhvervede efter stk. 1 er en bestående virksomhed, skal balancen efter § 37, stk. 3, dog udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

§ 45. Redegørelsen efter § 43 og vurderingsberetningen efter § 44 skal af det centrale ledelsesorgan indsendes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen om indskuddet.

Stk. 2 Bestemmelserne i §§ 43 og 44 finder ikke anvendelse på kapitalselskabets sædvanlige forretningsmæssige dispositioner eller på erhvervelser omfattet af § 39.

Kapitel 4

Kapitalandele m.v.

Kapitalandele

§ 46. I kapitalselskaber har alle kapitalandele lige ret i selskabet, medmindre vedtægterne bestemmer, at der skal være forskellige kapitalklasser. I så fald skal vedtægterne angive de forskelle, der knytter sig til den enkelte klasse af kapitalandele samt størrelsen af den enkelte klasse.

§ 47. Alle kapitalandele har stemmeret. Det kan dog i kapitalselskabets vedtægter bestemmes, at visse kapitalandele er uden stemmeret, og at visse kapitalandales stemmевærdi afviger i forhold til øvrige kapitalandele.

Stk. 2. Stemmелøse kapitalandele har kun repræsentationsret, hvis det fremgår af vedtægterne.

§ 48. Et kapitalselskab kan udstede kapitalandele med nominel værdi eller som stykkapitalandele.

Stk. 2. Stykkapitalandele har ingen pålydende værdi. Hver stykkapitalandel udgør en lige stor andel i selskabskapitalen.

Stk. 3. Andelen i selskabskapitalen bestemmes for kapitalandele med nominel værdi efter forholdet mellem den pålydende værdi og selskabskapitalen, og for stykkapitalandele efter antallet af udstedte andele.

§ 49. Kapitalandele er frit omsættelige og ikke indløselige, medmindre andet følger af lov.

Stk. 2. Kapitalandele kan udstedes på navn, og aktier kan udstedes til ihændehaver. For navneandele kan vedtægterne fastsætte begrænsninger i omsætteligheden eller bestemmelser vedrørende indløsning.

§ 50. Erhververen af en navnekapitalandel kan ikke udøve de rettigheder, som tilkommer en kapitalejer, medmindre denne er noteret i kapitalejerbogen, eller erhververen har anmeldt og dokumenteret sin erhvervelse. Dette gælder dog ikke retten til udbytte og andre udbetalinger og retten til nye andele ved kapitalforhøjelse.

Ejerbog

§ 51. Det centrale ledelsesorgan skal hurtigst muligt efter selskabets stiftelse oprette en fortegnelse over samtlige kapitalejere (ejerbogen).

Stk. 2. Ejerbogen kan føres ved at selskabet registrerer oplysningerne jf. § 53, stk. 1, i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (ejerregisteret), jf. § 58.

Stk. 3. Vedtægterne kan bestemme, at ejerbogen føres af en af selskabet valgt person på selskabets vegne. Vedtægterne skal indeholde oplysning om navn og adresse på personen, der fører ejerbogen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere bestemmelser om anvendelse af personer, der fører ejerböger, herunder hvilke betingelser den pågældende skal opfylde.

§ 52. Ejerbogen skal være tilgængelig for offentlige myndigheder. Vedtægterne skal oplyse, hvor ejerbogen føres, hvis dette ikke sker på selskabets registrerede hjemsted. Ejerbogen skal føres indenfor EU/EØS-området.

Stk. 2. I selskaber, hvor medarbejderne er berettiget til at vælge medlemmer til selskabets øverste ledelsesorgan i henhold til § 140, men hvor denne ret ikke er udnyttet, skal ejerbogen tillige være tilgængelig for en repræsentant for medarbejderne. I en koncern, hvor koncernens medarbejdere ikke har valgt medlemmer til selskabets øverste ledelsesorgan i henhold til § 141, skal moderselskabets ejerbog være tilgængelig for en repræsentant for medarbejderne i de øvrige danske koncernselskaber.

Stk. 3. I vedtægterne kan det bestemmes, at ejerbogen tillige skal være tilgængelig for kapitalejerne, herunder på elektronisk medie, jf. dog stk. 5. Beslutning herom træffes af generalforsamlingen med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændring.

Stk. 4. Er ejerbogen efter § 51, stk. 2, tilgængelig i elektronisk form, kan selskabet opfylde sine forpligtelser efter stk. 1 - 3 ved at give de berettigede efter stk. 1, 2 og 3 adgang til den elektroniske ejerbog. Selskabets forpligtelser er opfyldte, hvis selskabet indberetter oplysningerne jf. § 53, til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (ejerregisteret), jf. § 51, stk. 2.

Stk. 5. I anpartsselskaber skal ejerbogen under alle omstændigheder være tilgængelig for enhver anpartshaver.

§ 53. Ejerbogen, jf. § 51, skal indeholde oplysning om alle kapitalejere og panthavere, dato for erhvervelse, afhændelse eller pantsætning af kapitalandele, kapitalandelens størrelse samt de stemmerettigheder, der er knyttet hertil. Oplysning om navn og bopæl eller for virksomheders vedkommende CVR-nummer og hjemsted skal tillige fremgå af ejerbogen. Er kapitalejeren eller panthaveren en udenlandsk statsborger eller en udenlandsk juridisk person, skal meddelelsen efter § 54, stk. 1, vedlægges anden dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af kapitalejeren.

§ 54. Kapitalejeren eller panthaveren skal underrette kapitalselskabet om ejerskifte eller pantsætning. Meddelelse fra kapitalejeren eller panthaveren skal være modtaget i selskabet senest 2 uger efter, at ejerskifte eller pantsætning er sket. Meddelelsen skal indeholde de i § 53, stk. 1, nævnte oplysninger. Ved overdragelse af aktier gælder der ingen noteringspligt, jf. dog § 55, stk. 3.

Stk. 2. Underretning om ejerskifte eller pantsætning indføres i ejerbogen med de i § 53, stk. 1, angivne oplysninger om den nye kapitalejer eller panthaver, hvis der ikke efter vedtægterne er noget til hinder for erhvervelsen. Selskabet, henholdsvis føreren af ejerbogen, kan betinge indførelsen af, at erhververen eller panthaveren dokumenterer sin ret. Indførelsen i ejerbogen skal dateres.

Stk. 3. Selskabet, henholdsvis føreren af ejerbogen, skal på forlangende af en kapitalejer eller en panthaver udstede bevis for indførelse i ejerbogen.

§ 55. For kapitalselskaber, som ikke har udstedt aktiebrev, eller som ikke har aktier udstedt gennem en værdipapircentral, skal oplysningerne jf. § 53, stk. 1, fremgå af ejerbogen, dog indføres ihændehaveraktier kun med løbenummer. Andelene indføres i ejerbogen i nummerfølge, medmindre disse er udstedt gennem en værdipapircentral.

Stk. 2. Såfremt et andelsbevis omfatter flere kapitalandele, skal ejerbogen tillige indeholde oplysning om andelsbevisets løbenummer, de af dette omfattede kapitalandelede løbenumre samt disses pålydende.

Stk. 3. Har en navneandel skiftet ejer, og der ikke efter vedtægterne er noget til hinder for erhvervelsen, skal den nye ejers navn noteres, såfremt denne fremsætter begæring herom og dokumenterer sin adkomst. Om stedfunden notering skal selskabet, henholdsvis føreren af ejerbogen give andelsbeviset påtegning eller, når vedtægterne bestemmer dette, mod deponering af andelsbeviset udstede bevis for, at notering er sket.

§ 56. Enhver, der besidder kapitalandele i et selskab, skal give meddelelse herom til selskabet, når

- 1) kapitalandelens stemmeret udgør mindst 5 pct. af selskabskapitalens stemmerettigheder eller udgør mindst 5 pct. af selskabskapitalen, eller
- 2) ændring i et allerede meddelt besiddelsesforhold bevirker, at grænserne på 5, 10, 15, 20, 25, 50, 90 eller 100 pct. og grænserne på 1/3 eller 2/3 af selskabskapitalens stemmerettigheder eller pålydende værdi nås eller ikke længere er nået.

Stk. 2. Til besiddelse efter stk. 1 medregnes:

- 1) kapitalandele, hvis stemmeret tilkommer en virksomhed, som den pågældende kontrollerer ved at have forbindelse med som nævnt i § 4, og
- 2) kapitalandele, som den pågældende har stillet til sikkerhed, medmindre panthaver råder over stemmeretten og erklærer at have til hensigt at udøve den.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om besiddelse og om meddelelse om besiddelse af kapitalandele efter stk. 1 og 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan endvidere fastsætte regler, som fraviger forpligtelsen i stk. 1, for så vidt angår aktier i aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller på en alternativ markedsplads.

§ 57. Meddelelse skal gives til selskabet senest 2 uger efter, at en af grænserne i § 56, stk. 1, nås eller ikke længere er nået. Selskabet indfører oplysningerne i ejerbogen.

Stk. 2 Meddelelsen skal indeholde oplysning om dato for erhvervelse eller afhændelse af kapitalandelene, antallet af kapitalandele samt eventuel hvilken klasse de tilhører, kapitalejerens fulde navn, bopæl eller for virksomheders vedkommende CVR-nummer og hjemsted. Er kapitalejeren en udenlandsk statsborger eller en udenlandsk juridisk person, skal meddelelsen ved-

lægges anden dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af kapitalejeren.

Stk. 3 Meddelelsen skal tillige indeholde oplysning om kapitalandelens størrelse, hhv. pålydende værdi samt de stemmerettigheder, der er knyttet hertil. Meddelelsen til selskabet kan gives i forbindelse med meddelelsen efter § 54, stk. 1.

Ejerregister

§ 58. Selskabet skal hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget meddelelse efter § 56, stk. 1, registrere oplysningerne i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (ejerregister).

Stk. 2. Selskabet skal endvidere hurtigst muligt indberette enhver ændring til de i stk. 1 indberettede oplysninger, såfremt ændringen bevirker, at en af grænserne i § 56, stk. 1, nås eller ikke længere er nået.

Stk. 3. Oplysninger modtaget i henhold til stk. 1 og 2 offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Reglerne i kapitel 2 om anmeldelse og registrering m.m. finder tilsvarende anvendelse.

Ejerbeviser

§ 59. Et ejerbevis kan omfatte flere kapitalandele. Et sådant ejerbevis skal angive ejerbevisets løbenummer, de af ejerbeviset omfattede kapitalandele løbenumre samt disses eventuelle pålydende. I øvrigt finder bestemmelserne i § 60 tilsvarende anvendelse.

§ 60. Det centrale ledelsesorgan kan beslutte at udstede og annullere ejerbeviser. Der kan alene udstedes ejerbeviser, såfremt det er bestemt i vedtægterne, jf. dog § 64, stk. 1, eller hvor ejerbeviser er omsætningspapirer eller udstedt til ihændehaver, hvorefter der skal udstedes ejerbeviser for samtlige kapitalandele, medmindre ejerbeviser udstedes gennem en værdipapircentral, jf. § 7, stk. 1, nr. 6, i lov om værdipapirhandel m.v.

Stk. 2. Hvis der gælder indskrænkninger i aktiernes omsættelighed eller aktionærene er forpligtede til at lade deres aktier indløse, kan aktiebrevet dog ikke udstedes til ihændehaver, ligesom de ikke med virkning i forhold til aktieselskabet kan overdrages til ihændehaver.

Stk. 3. Ejerbeviser må ikke udleveres, før kapitaltegningen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Kapitalandele noteret på navn må kun udleveres til kapitalejere, der er noteret i ejerbogen.

Stk. 4. Ejerbeviser skal angive selskabets navn, hjemsted og registreringsnummer, kapitalandelens løbenummer og dennes pålydende beløb. Ejerbeviset skal endvidere angive, om ejerbeviset skal lyde på navn eller kan lyde på ihændehaver, samt ejerbevisets udstedelsesdag eller -måned. Ejerbeviser skal underskrives af det centrale ledelsesorgan. Underskriften kan dog gengives ad mekanisk vej.

Stk. 5. Såfremt der efter vedtægterne kan udstedes kapitalandele af forskellige klasser, skal ejerbeviset angive, til hvilken klasse det hører.

Stk. 6. Ejerbeviset skal endvidere angive de bestemmelser, vedtægterne måtte indeholde om:

- 1) at kapitalandelene skal noteres som betingelse for stemmeret,
- 2) at der til nogle kapitalandele er knyttet særlige rettigheder,
- 3) at kapitalejere skal være forpligtet til at lade deres kapitalandele indløse,
- 4) at kapitalandelene ikke skal være omsætningspapirer,
- 5) at der skal gælde indskrænkninger i kapitalandelens omsættelighed, samt
- 6) at kapitalandele skal kunne mortificeres uden dom.

Stk. 7. Ejerbeviser skal indeholde et forbehold om, at der efter deres udstedelse kan være truffet bestemmelse vedrørende de i stk. 3-5 nævnte forhold, som ændrer kapitalejerens retsstilling. Foretages sådanne ændringer, skal det centrale ledelsesorgan så vidt muligt drage omsorg for, at ejerbeviserne får påtegning herom eller ombyttes med nye ejerbeviser.

Ejerbeviser udstedt gennem værdipapircentral

§ 61. Kapitalselskabet afholder samtlige omkostninger forbundet med udstedelse af kapitalandele m.v. i en værdipapircentral. Kapitalselskabet skal indgå aftale med et eller flere kontoførende institutter om, at kapitalejerne på kapitalselskabets regning kan

- 1) få deres kapitalandele m.v. indskrevet og opbevaret der og
- 2) få meddelelse om udbytte m.v. samt årlig kontoudskrift.

Kapitalejerne har ret til selv at udpege et kontoførende institut, der på selskabets regning udfører de i nr. 1 og 2 nævnte opgaver, såfremt instituttet over for kapitalselskabet påtager sig opgaverne for samme udgift, som kapitalselskabet skulle have afholdt til det institut, selskabet har indgået aftale med.

§ 62. Såfremt et kapitalselskabs kapitalandele fremover skal udstedes gennem en værdipapircentral, skal kapitalselskabet straks give en værdipapircentral de i § 60 nævnte oplysninger.

Stk. 2. Kapitalselskabets eventuelle ejerbeviser skal indleveres til et kontoførende institut på den måde, der foreskrives i indkaldelsen fra en værdipapircentral. Kapitalejeren og selskabet skal give de oplysninger, der foreskrives i indkaldelsen.

§ 63. Er der forløbet 3 år efter, at selskabets kapitalandele er blevet indkaldt til registrering i en værdipapircentral, uden at alle indkaldte kapitalandele er blevet registreret i centralen, kan det centrale ledelsesorgan ved en bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system opfordre kapitalejere til inden for seks måneder at sørge for, at registrering sker. Når fristen er udløbet, uden at registrering er sket, kan det centrale ledelsesorgan for kapitalejernes regning afhænde ejerbeviserne gennem en værdipapirhandler, jf. § 4, stk. 3, i lov om værdipapirhandel m.v. I salgsprovenuet kan kapitalselskabet fradrage omkostningerne ved bekendtgørelsen og afhændelsen. Er salgsprovenuet ikke afhentet senest 3 år efter afhændelsen, tilfalder beløbet kapitalselskabet.

§ 64. Har kapitalselskabet udstedt ejerbeviser, kan selskabet inddrage disse til annullation med en frist på mindst 3 måneder efter de regler, der i henhold til loven og selskabets vedtægter gælder for indkaldelse til selskabets ordinære generalforsamling, samt ved skriftlig meddelelse til alle i kapitalejerbogen noterede kapitalejere. De rettigheder, der tilkommer en kapitalejer, kan herefter først udøves, når ejerbeviset er afleveret til kapitalselskabet. Dette gælder dog ikke retten til udbytte og andre udbetalinger og retten til nye kapitalandele ved kapitalforhøjelse.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på kapitalandele, der er omsætningspapirer eller udstedt til ihændelever.

Overdragelse af kapitalandele

§ 65. Overdragelse af en kapitalandel til eje eller pant, der ikke er udstedt gennem en værdipapircentral, eller for hvilken der ikke er udstedt ejerbevis, har ikke gyldighed mod overdragerens kreditorer, medmindre kapitalselskabet, henholdsvis den, der fører ejerbogen jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., fra overdrageren eller erhververen har modtaget underretning om overdragelsen.

Stk. 2. Har en kapitalejer overdraget samme kapitalandel til flere erhververe, og er kapitalandelen omfattet af stk. 1, går en senere erhverver forud, når kapitalselskabet henholdsvis føreren af ejerbogen jf. § 51, stk. 1, 2. pkt. først har modtaget underretning om overdragelsen til denne, og den senere erhverver var i god tro, da underretningen kom frem til kapitalselskabet henholdsvis føreren af ejerbogen jf. § 51, stk. 1, 2. pkt.

§ 66. Overdrages et ejerbevis til eje eller pant, finder bestemmelserne i lov om gældsbreve § 14, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse. Dette gælder dog ikke, hvis der i henhold til en be-

stemmelse i kapital selskabets vedtægter er taget utvetydigt og iøjnfaldende forbehold i ejerbeviset, f.eks. lydende på, at det ikke er et omsætningspapir. Et til ihændehaveren udstedt aktiebrev vedbliver, selv om det forsynes med aktieselskabets påtegning om, at ejerens navn er noteret, at være et ihændehaverpapir, dersom navnet ikke er påført aktiebrevet.

Stk. 2. På udbyttekuponer finder bestemmelserne i lov om gældsbreve §§ 24 og 25 anvendelse.

Stk. 3. Mortifikation af ejerbeviser uden dom kan kun ske, såfremt kapital selskabets vedtægter og ejerbeviset indeholder bestemmelse herom. Mortifikations-indkaldelse skal indrykkes i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system med følgende varsel:

1) mindst fire uger ved mortifikation af ejerbeviser, der ikke er omsætningspapirer,

2) mindst seks måneder ved mortifikation af andre ejerbeviser.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 3 finder tilsvarende anvendelse på kuponer og taloner. Kuponark kan mortificeres uden dom sammen med de tilhørende ejerbeviser, såfremt vedtægterne ikke bestemmer andet.

§ 67. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om meddelelse efter § 56 om besiddelse af aktier i statslige aktieselskaber herunder om,

1) hvad der skal medregnes som besiddelse og

2) at meddelelse til selskabet skal ske hurtigst muligt.

Kapitel 5

Indløsning og omsætteligheds-begrænsninger

Omsættelighedsbegrænsninger

§ 68. Bestemmer vedtægterne, at der i tilfælde af overgang af kapitalandele skal tilkomme kapital ejere eller andre forkøbsret, skal vedtægterne indeholde nærmere regler herom, særligt om den frist inden for hvilken forkøbsretten skal være udøvet. Hvis disse vedtægtsbestemmelser måtte føre til en åbenbart urimelig pris eller åbenbart urimelige vilkår i øvrigt, kan bestemmelserne helt eller delvist tilsidesættes ved dom.

Stk. 2. Parterne kan, til brug for domsforhandlingen jf. stk. 1, 2. pkt. i forbindelse med både vurderingen af, om prisen forekommer åbenbart urimelig og for at fastlægge prisen, anvende reglerne om udmeldelse af skønsmænd i stk. 3.

Stk. 3. Hvis vedtægterne for så vidt angår forkøbsret ikke indeholder bestemmelser om beregningsgrundlaget for prisen, skal prisen, hvis der ikke opnås enighed om denne, fastsættes til kapitalandelenes værdi af skønsmænd udmeldt af retten på selskabets hjemsted. Skønsmændenes afgørelse kan indbringes for retten. Sag herom må være anlagt senest 3 måneder efter modtagelsen af skønsmændenes erklæring. Omkostningerne til skønsmændene bæres af den kapital ejer, som ønsker skønsmændsvurdering foretaget, men kan pålægges selskabet, såfremt skønsmændens vurdering afviger fra prisen og lægges til grund enten helt eller overvejende.

Stk. 4. Omfatter overgangen af kapitalandele flere kapitalandele, kan forkøbsretten ikke udøves for alene en del af disse, medmindre vedtægterne giver ret hertil.

§ 69. Indeholder vedtægterne bestemmelser om samtykke til overgang af kapitalandele, skal afgørelse herom træffes snarest muligt efter anmodningens modtagelse. Den, som har anmodet om samtykke, skal straks underrettes om afgørelsen. Er underretningen ikke givet senest 4 uger fra anmodningen modtages, anses samtykke for givet.

Stk. 2. Er det i vedtægterne bestemt, at overgang af kapitalandele kun kan ske med samtykke fra selskabet, træffer selskabets centrale ledelsesorgan afgørelse herom, medmindre afgørelsen er henlagt til generalforsamlingen.

Indløsning

§ 70. Indeholder vedtægterne bestemmelser om indløsning, skal disse indeholde oplysning om betingelserne for indløsningen og om, hvem der har ret til at forlange den. § 68, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.

§ 71. Ejer en kapitalejer mere end 9/10 af kapitalandelene i et kapitalselskab, og har ejeren en tilsvarende del af stemmerne, kan den pågældende kapitalejer bestemme, at de øvrige kapitalejere i kapitalselskabet skal lade deres kapitalandele indløse af den pågældende kapitalejer.

Stk. 2. Vilklårene for indløsningen og vurderingsgrundlaget for indløsningskursen skal oplyses i indkaldelsen. Desuden skal det ved indløsning oplyses, at indløsningskursen, hvis der ikke kan opnås enighed om denne, fastsættes efter reglerne i § 68, stk. 3, af skønsmænd udmeldt af retten på kapitalselskabets hjemsted. Er der tale om indløsning i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud efter kapitel 8 i værdipapirhandelsloven, finder reglerne om prisfastsættelse, som er fastsat i medfør af lov om værdipapirhandel m.v., anvendelse ved indløsningen, medmindre en minoritetsejer fremsætter anmodning om, at prisen skal fastsættes af en skønsmand, jf. 2. pkt. Endelig skal indkaldelsen indeholde oplysning om bestemmelserne i stk. 3. Indkaldelsen skal endvidere indeholde en udtalelse fra kapitalselskabets centrale ledelsesorgan om de samlede betingelser for indløsningen.

Stk. 3. Hvis skønsmændenes vurdering eller en afgørelse efter § 68, stk. 3, fører til en højere indløsningskurs end tilbudt af kapitalejeren, har denne også gyldighed for de kapitalejere i samme klasse, der ikke har ønsket vurdering. Omkostningerne ved kursfastsættelsen afholdes af den, der har fremsat anmodning om kursfastsættelsen. Medfører en vurdering eller afgørelsen, jf. 1. pkt., en højere indløsningskurs end tilbudt af den indløsende kapitalejer, kan retten, der har udmeldt skønsmændene, pålægge den indløsende kapitalejer helt eller delvist at afholde omkostningerne, hvis skønsmændenes vurdering resulterer i en højere indløsningskurs.

Stk. 4. Medfører en erhvervelse af aktier i et selskab, der har en eller flere aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU eller EØS-land, indløsning efter stk. 1, og tilbudspligt i henhold til § 31, stk. 1, i lov om værdipapirhandel m.v., anvendes reglerne om prisfastsættelse, som er fastsat i medfør af lov om værdipapirhandel m.v., medmindre en minoritetsejer fremsætter anmodning om, at prisen skal fastsættes af en skønsmand, jf. stk. 3.

Stk. 5. Er der tale om indløsning i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud, jf. stk. 2, 3. pkt., kan modydelsen ved indløsning være i samme form som angivet i tilbudsgiverens oprindelige overtagelsestilbud, eller den kan bestå af kontanter. Minoritetsejere kan altid forlange at modtage kontanter ved indløsning.

Stk. 6. Anmodning om indløsning i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud, jf. stk. 2, 3. pkt., skal fremsættes senest 3 måneder efter udløbet af tilbudsperioden i tilbudsgiverens overtagelsestilbud.

Stk. 7. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om tilbudsgiveres indløsning af de øvrige kapitalejere, herunder hvorledes erhvervelserne i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud, jf. stk. 2, 3. pkt., skal opgøres.

§ 72. Har ikke alle kapitalejere inden for den i § 71, stk. 1, fastsatte frist overdraget deres kapitalandele til den indløsende kapitalejer, skal de ved bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system med et varsel af mindst 3 måneder opfordres til at overdrage kapitalandelene til kapitalejeren i overensstemmelse med § 71.

Stk. 2. Bekendtgørelsen efter stk. 1 skal indeholde oplysning om de forhold, der er nævnt i § 71, stk. 3. Endvidere skal datoen for en eventuel skønsmændsvurdering eller dom efter § 68, stk. 2, oplyses. Endelig skal det meddeles, at kapitalandelene efter udløbet af den anførte frist vil blive noteret i kapitalejerens navn i selskabets kapitalejertegnelse, og at retten til at forlange vurdering ved skønsmænd fortabes ved fristens udløb.

Stk. 3. Er kapitalandele ikke overdraget til kapitalejeren senest ved udløbet af den frist, der efter

stk. 1 er fastsat i bekendtgørelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, skal kapitalejeren straks til fordel for de pågældende kapitalejere uden forbehold deponere indløsningssummen, der modsvarer de ikke overdragne kapitalandele, jf. lov om skyldneres ret til at frigøre sig ved deponering.

Stk. 4. Samtidig med deponeringen anses de ejerbeviser, der er udstedt for indløste kapitalandele, for annullerede. Selskabets øverste ledelsesorgan drager omsorg for, at nye ejerbeviser får påtegning om, at de erstatter annullerede ejerbeviser.

§ 73. Ejer en kapitalejer mere end 9/10 af kapitalandelene i et selskab, og har kapitalejeren en tilsvarende del af stemmerne, kan hver enkelt af selskabets minoritetskapitalejere fordre sig indløst af kapitalejeren. § 68, stk. 3, samt § 71, stk. 3, 2. pkt., og stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Amortisation

§ 74. I kapitalselskabets vedtægter kan optages bestemmelser om nedsættelse af aktiekapitalen ved indløsning af kapitalandele efter forud fastsatte regler (amortisation).

Stk. 2. Vederlæggelse af kapitalejerne, jf. stk. 1, kan ske ved udstedelse af obligationer.

Stk. 3. Amortisation kan iværksættes af det centrale ledelsesorgan, for så vidt angår kapitalandele, som er tegnet efter, at bestemmelserne om nedsættelse er optaget i vedtægterne. Det centrale ledelsesorgan kan vedtage de nødvendige vedtægtsændringer.

§ 75. Kapitalnedsættelsen som led i en amortisation kan finde sted uden offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system med opfordring til selskabets kreditorer om at anmelde deres krav til selskabet, hvis nedsættelsen sker ved annullation af fuldt indbetalte kapitalandele.

Kapitel 6

Generalforsamling

Kapitalejernes beslutningsret

§ 76. Kapitalejernes ret til at træffe beslutninger i kapitalselskabet udøves på en generalforsamling.

Stk. 2. Kapitalejernes beslutninger på generalforsamlingen kan konkret træffes under fravigelse af lovens og vedtægternes regler om form og frist, såfremt samtlige kapitalejere er enige herom, jf. dog stk. 5.

Stk. 3. Kapitalejernes beslutninger på generalforsamlingen kan generelt træffes under fravigelse af lovens regler om form og frist, jf. dog stk. 5. Beslutning herom skal træffes enstemmigt og regler herom skal optages i vedtægterne. For en ændring eller ophævelse gælder § 105. Generalforsamlingen skal dog afholdes ved fysisk fremmøde, hvis kapitalejere, der ejer mere end 10 pct. af selskabets kapital, fremsætter krav herom.

Stk. 4. Det centrale ledelsesorgan kan bestemme, at andre end de i denne lov opregnede personer kan overvære generalforsamlingen, medmindre andet er bestemt i vedtægterne.

Stk. 5. Kapitalejerne i statslige aktieselskaber og i aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land, kan ikke træffe beslutninger under fravigelse af lovens regler om form og frist, jf. stk. 2 og 3. Det samme gælder for aktieselskaber, hvor det er fastsat ved lov eller bekendtgørelse, at pressen skal have adgang til generalforsamlingen. Statslige aktieselskabers generalforsamlinger er åbne for pressen.

§ 77. Enhver kapitalejer har ret til at møde på generalforsamlingen og tage ordet der, jf. dog §

83, stk. 1.

§ 78. Ejers en kapitalandel af flere i forening, kan de til kapitalandelens knyttede rettigheder over for kapitalselskabet kun udøves gennem en fælles befuldmægtiget.

§ 79. Kapitalejere har ret til at møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig.

Stk. 2. Fuldmægtigen skal fremlægge skriftlig og dateret fuldmagt. En fuldmagt skal kunne tilbagekaldes til enhver tid. Tilbagekaldelsen skal ske skriftligt og kan ske ved henvendelse til kapitalselskabet. Kapitalejere kan udpege en fuldmægtig og tilbagekalde fuldmagten ad elektronisk vej.

Stk. 3. Har fuldmægtigen modtaget fuldmagter fra flere kapitalejere, kan fuldmægtigen stemme forskelligt på vegne af de forskellige kapitalejere.

Stk. 4. Fuldmagt til kapitalselskabets ledelse kan ikke gives for længere tid end 12 måneder og skal gives til en bestemt generalforsamling med en på forhånd kendt dagsorden.

Stk. 5. Et aktieselskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal stille en skriftlig eller elektronisk fuldmagtsblanket til rådighed for enhver aktionær, der er berettiget til at stemme på generalforsamlingen, og der skal tilbydes aktionærerne mindst én metode til underretning af kapitalselskabet ad elektronisk vej. Udpegelsen af en fuldmægtig, underretningen af kapitalselskabet om udpegelsen og udstedelsen af eventuelle stemmeinstrukser til fuldmægtigen må kun være underlagt de formelle krav, der er nødvendige for at sikre identifikation af aktionæren og fuldmægtigen samt sikre mulighed for, at indholdet af stemmeinstrukserne verificeres og kun i et omfang, hvor de står i et rimeligt forhold til disse mål. Tilsvarende gælder for tilbagekaldelse af fuldmagt.

§ 80. Kapitalejere eller fuldmægtige kan møde sammen med én rådgiver.

§ 81. Aftaler der er indgået mellem kapitalejere (kapitalejeraftaler), er ikke bindende for de beslutninger, der træffes af generalforsamlingen.

§ 82. Har et aktieselskab, som har aktier optaget på et reguleret marked, udpeget et pengeinstitut, hvorigennem aktionærerne kan udøve deres finansielle rettigheder, skal aktionærerne gøres bekendt med dette.

Møde- og stemmeret

§ 83. I aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, fastsættes en aktionærs ret til at deltage i en generalforsamling og afgive stemme i tilknytning til dens aktier, i forhold til de aktier, aktionæren besidder 1 uge før generalforsamlingens afholdelse (registreringsdato). Vedtægterne kan bestemme, at en aktionærs deltagelse i en generalforsamling senest på registreringsdatoen skal være anmeldt til kapitalselskabet.

Stk. 2. De aktier, den pågældende aktionær besidder, opgøres på registreringsdatoen på baggrund af notering af aktionærens kapitalejerforhold i ejerbogen samt meddelelser om ejerforhold, som selskabet har modtaget, men som endnu ikke er indført i ejerbogen.

Stk. 3. I aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og i anpartsselskaber kan vedtægterne bestemme, at stk. 1 og 2 finder anvendelse.

§ 84. For kapitalselskabets egne kapitalandele samt for et datterselskabs kapitalandele i moderkapitalselskabet kan stemmeret ikke udøves. Sådanne kapitalandele medregnes ikke, når der til en beslutnings gyldighed eller udøvelse af en beføjelse kræves samtykke af samtlige kapitalejere eller en vis stemmeflerhed enten af de på generalforsamlingen repræsenterede kapitalandele eller af kapitalselskabets samlede kapital.

§ 85. En kapitalejer må ikke selv, ved fuldmægtig eller som fuldmægtig for andre deltage i afstemning på generalforsamlingen om søgsmål mod kapitalejeren selv eller om kapitalejerens eget ansvar over for kapitalselskabet og heller ikke om søgsmål mod andre eller andres ansvar, hvis kapitalejeren har en væsentlig interesse deri, der kan være stridende mod kapitalselskabets.

Tidspunkt og sted

§ 86. Generalforsamling skal afholdes på kapitalselskabets hjemsted, medmindre vedtægterne bestemmer, at den skal eller kan afholdes på andet nærmere angivet sted. Er det under særlige omstændigheder nødvendigt, kan generalforsamling konkret afholdes andetsteds.

§ 87. På den ordinære generalforsamling skal afgørelse træffes om

- 1) godkendelse af årsrapporten,
- 2) anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport,
- 3) eventuel ændring af beslutning om revision af kapitalselskabets kommende årsrapporter, hvis kapitalselskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, og
- 4) andre spørgsmål, som efter kapitalselskabets vedtægter er henlagt til generalforsamlingen.

Stk. 2. Ordinær generalforsamling skal afholdes i så god tid, at den godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, så den er modtaget i styrelsen inden udløbet af fristen i årsregnskabsloven. På generalforsamlingen skal den udarbejdede årsrapport fremlægges.

Ekstraordinær generalforsamling

§ 88. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når det centrale ledelsesorgan, tilsynsrådet eller den generalforsamlingsvalgte revisor har forlangt det.

Stk. 2. I anpartsselskaber kan enhver anpartshaver forlange, at der afholdes en ekstraordinær generalforsamling. Ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt angivet emne indkaldes senest 2 uger efter, at det er forlangt.

Stk. 3. I aktieselskaber kan aktionærer, der ejer 10 pct. af selskabets kapital eller den mindre brøkdel, som vedtægterne måtte bestemme, eller som er tillagt ret hertil i vedtægterne, skriftligt forlange, at der afholdes en ekstraordinær generalforsamling. Ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt angivet emne indkaldes senest 2 uger efter, at det er forlangt.

Dagsorden

§ 89. Enhver kapitalejer har ret til at få et bestemt emne optaget på dagsordenen til den ordinære generalforsamling, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I aktieselskaber skal aktionærer skriftligt fremsætte krav om optagelse af et bestemt emne på dagsordenen til den ordinære generalforsamling over for det centrale ledelsesorgan. Fremsættes kravet senest 6 uger før generalforsamlingen skal afholdes har aktionæren ret til at få emnet optaget på dagsordenen. Modtager et aktieselskab kravet senere end 6 uger før generalforsamlingens afholdelse, afgør det centrale ledelsesorgan, om kravet er fremsat i så god tid, at emnet kan optages på dagsordenen.

Stk. 3. Aktieselskaber, som har aktier optaget på et reguleret marked, skal mindst 8 uger før dagen for afholdelse af den ordinære generalforsamling offentliggøre datoen for afholdelsen af generalforsamlingen samt datoen for den seneste fremsættelse af krav om optagelse af et bestemt emne på dagsordenen for aktionærene, medmindre begge tidspunkter fremgår af vedtægterne.

§ 90. Sager, der ikke er sat på dagsordenen, kan kun afgøres af generalforsamlingen, hvis samtlige kapitalejere samtykker. Den ordinære generalforsamling kan dog altid afgøre sager, som efter vedtægterne skal behandles på en sådan generalforsamling, ligesom det kan besluttes at indkalde en ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt emne.

Elektronisk kommunikation

§ 91. Generalforsamlingen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen mellem kapital-selskabet og kapitalejerne (elektronisk kommunikation) i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov, jf. stk. 2 og 3. Elektronisk kommunikation kan således anvendes mellem kapitalselskabet og kapitalejerne uanset eventuelle formkrav, som måtte være anført i bestemmelserne vedrørende de pågældende dokumenter og meddelelser, jf. dog stk. 5 og § 9, stk. 1, 3. pkt.

Stk. 2. Af beslutningen efter stk. 1 skal det fremgå, hvilke meddelelser m.v. der er omfattet af beslutningen, og på hvilken måde elektronisk kommunikation skal eller kan anvendes. Af beslutningen skal det tillige fremgå, hvor kapitalejeren kan finde oplysning om kravene til de anvendte systemer samt om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk kommunikation.

Stk. 3. Generalforsamlingens beslutning efter stk. 1 og 2 skal optages i vedtægterne, jf. dog stk. 4. Bestemmelserne i § 105 finder anvendelse på beslutningen samt på ændringer heri.

Stk. 4. Selv om generalforsamlingen ikke har besluttet at indføre elektronisk kommunikation mellem kapitalselskabet og kapitalejerne efter stk. 1, kan kommunikationen foregå elektronisk mellem kapitalselskabet og en eller flere kapitalejere, hvis der mellem de pågældende er indgået aftale herom.

Stk. 5. Hvor det ved lov er foreskrevet, at kapitalselskabets meddelelser m.v. til kapitalejere skal ske ved offentlig indkaldelse eller ved bekendtgørelse i Statstidende eller via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, kan den i stk. 1 nævnte adgang til at anvende elektronisk kommunikation ikke træde i stedet for offentlig indkaldelse eller bekendtgørelse i Statstidende eller via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, undtagen i det tilfælde, der er nævnt i § 94, stk. 3.

Stk. 6. Kapitalselskaber skal i den i stk. 1 og 4 nævnte situation anmode kapitalejere, der er navnenoteret i ejerbogen, om en elektronisk adresse, hvortil meddelelser m.v. kan sendes. Det er kapitalejerens ansvar at sikre, at kapitalselskabet er i besiddelse af den korrekte elektroniske adresse. Kapitalselskabet afholder sine egne udgifter ved elektronisk kommunikation.

Indkaldelse til generalforsamling

§ 92. Generalforsamlinger indkaldes og tilrettelægges af det centrale ledelsesorgan.

Stk. 2. Har kapitalselskabet ikke et centralt ledelsesorgan, eller undlader det centrale ledelsesorgan at indkalde en generalforsamling, som skal afholdes efter loven, vedtægterne eller en generalforsamlingsbeslutning, indkaldes denne af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på forlangende af et medlem af kapitalselskabets øverste eller centrale ledelsesorgan, kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, stk. 1, eller en kapitalejer.

Stk. 3. En generalforsamling, som er indkaldt af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ledes af en person, som styrelsen har bemyndiget dertil, og det centrale ledelsesorgan skal udlevere denne kapitalselskabets ejerbog, generalforsamlingsprotokol og revisionsprotokol, hvis der i henhold til lov om godkendte revisorer eller anden lovgivning er krav om at føre en sådan, eller hvis revisor i øvrigt efter aftale med kapitalselskabet har ført en revisionsprotokol. Udgifterne ved generalforsamlingen udlægges af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, men afholdes endeligt af kapital-selskabet.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i § 110 kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen beslutte, at en gene-

ralforsamling, der er indkaldt af styrelsen i henhold til stk. 2, alene skal afholdes ved fysisk fremmøde.

§ 93. Indkaldelse til generalforsamlinger skal foretages tidligst 4 uger og, medmindre vedtægterne foreskriver en længere frist, senest 2 uger før generalforsamlingen. Udsættes generalforsamlingen til en dag, som falder mere end 4 uger senere, skal der finde indkaldelse sted til den fortsatte generalforsamling.

Stk. 2. For aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal indkaldelse til generalforsamlinger foretages tidligst 5 uger og, medmindre vedtægterne foreskriver en længere frist, senest 3 uger før generalforsamlingen, jf. dog § 354, stk. 4, og § 358.

§ 94. Indkaldelsen skal ske i overensstemmelse med vedtægternes bestemmelser.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan beslutte, at indkaldelse sker via kapitalselskabets hjemmeside, jf. dog stk. 3. Beslutningen skal optages i vedtægterne. Bestemmelserne i § 105 finder anvendelse på beslutningen samt ændringer heri. I øvrigt gælder § 91 for kommunikationen mellem kapitalselskabet og kapitalejerne.

Stk. 3. I aktieselskaber skal indkaldelse ske skriftligt til alle i ejerbogen noterede aktionærer, som har fremsat begæring herom. Kan aktieselskabets aktier lyde på ihændehaveren, skal indkaldelsen ske via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 4. Uanset om der tillige sker indkaldelse på anden måde, skal indkaldelse i aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ske via kapitalselskabets hjemmeside. Omkostningerne herfor bæres af kapitalselskabet.

§ 95. I indkaldelsen skal angives tid og sted for generalforsamlingen samt dagsorden, hvoraf fremgår, hvilke anliggender der skal behandles på generalforsamlingen. Såfremt forslag til vedtægtsændringer skal behandles på generalforsamlingen, skal forslagets væsentligste indhold angives i indkaldelsen.

Stk. 2. Indkaldelse til generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning efter § 110, stk. 2, § 91, stk. 1 eller 5, eller § 106, stk. 1 eller 2, skal indeholde den fulde ordlyd af forslaget til vedtægtsændringer.

§ 96. I aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal indkaldelsen udover oplysningerne i § 95 indeholde:

- 1) en beskrivelse af aktiekapitalens størrelse og aktionærernes stemmeret,
- 2) en tydelig og nøjagtig beskrivelse af de procedurer, som aktionærerne skal overholde for at kunne deltage i og afgive deres stemme på generalforsamlingen, jf. stk. 2,
- 3) registreringsdatoen, jf. § 83, stk. 1, med en tydeliggørelse af, at kun personer, der på denne dato er aktionærer, har ret til at deltage i og stemme på generalforsamlingen, af
- 4) angivelse af, hvor og hvordan den komplette, uforkortede tekst til de i § 98, nr. 3 og 4, nævnte dokumenter og dagsordenspunkter kan fås, og
- 5) angivelse af den internetadresse, hvor de oplysninger, der er nævnt i § 98, vil blive gjort tilgængelige.

Stk. 2. En tydelig og nøjagtig beskrivelse af de procedurer, som aktionærerne skal overholde for at kunne deltage i og afgive deres stemme på generalforsamlingen, jf. stk. 1, nr. 2, omfatter

- 1) aktionærernes ret til at stille spørgsmål, herunder en eventuel frist jf. § 101, stk. 3,
- 2) proceduren for stemmeafgivelse ved fuldmagt, navnlig de formularer, der skal anvendes ved stemmeafgivelse ved fuldmagt, og en angivelse af, hvilke kommunikationsmidler kapitalselskabet accepterer i forbindelse med elektronisk meddelelse om udpegelse af fuldmægtige, og
- 3) procedurerne for stemmeafgivelse per brev eller ad elektronisk vej.

Stk. 3. I statslige aktieselskaber skal indkaldelsen indeholde samtlige forslag, der skal behandles på generalforsamlingen, og i forbindelse med ekstraordinære generalforsamlinger tillige år-

sagen hertil. Indkaldelsen skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest samtidig med, at den bekendtgøres for aktionærerne.

§ 97. I aktieselskaber skal dagsordenen og de fuldstændige forslag, samt for den ordinære generalforsamlings vedkommende tillige revideret årsrapport, gøres tilgængelige til eftersyn for aktionærerne senest 2 uger før generalforsamlingen, jf. dog § 98.

§ 98. Et aktieselskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal i en sammenhængende periode på 3 uger begyndende senest 3 uger før generalforsamlingen, inklusiv dagen for dens afholdelse, som et minimum gøre følgende oplysninger tilgængelige for sine aktionærer på sin hjemmeside:

- 1) indkaldelsen,
- 2) det samlede antal aktier og stemmerettigheder på datoen for indkaldelsen, herunder det samlede antal for hver aktieklasser, hvis kapitalselskabets aktiekapital er opdelt i to eller flere aktieklasser,
- 3) de dokumenter, der skal fremlægges på generalforsamlingen,
- 4) dagsordenen for generalforsamlingen, og
- 5) i givet fald de formularer, der skal anvendes ved stemmeafgivning ved fuldmagt og ved stemmeafgivning per brev, medmindre disse formularer sendes direkte til aktionærerne. Kan disse formularer af tekniske årsager ikke gøres tilgængelige på internettet, oplyser kapitalselskabet på sin hjemmeside, hvordan formularerne kan fås i papirform. I sådanne tilfælde sender kapitalselskabet formularerne til enhver aktionær, der ønsker det. Omkostningerne herfor bæres af kapitalselskabet.

Stk. 2. Udsendes indkaldelsen til generalforsamlingen i medfør af § 354, stk. 4 og § 358, senere end 3 uger før datoen for generalforsamlingen, afkortes fristen i stk. 1 tilsvarende.

Generalforsamlingens afholdelse

§ 99. Generalforsamlingen afholdes på dansk, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan beslutte, at generalforsamlingen skal afholdes på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk samtidig med, at der skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere. Bestemmelsen i § 104 finder anvendelse på beslutningen samt ændringer heri.

Stk. 3. Generalforsamlingen kan beslutte, at generalforsamlingen skal afholdes på svensk, norsk eller engelsk, uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere. Bestemmelsen i § 104 finder anvendelse på beslutningen samt ændringer heri.

Stk. 4. Generalforsamlingen kan beslutte, at generalforsamlingen skal afholdes på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk, uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere. Bestemmelserne i § 106, stk. 2, nr. 6, og § 109 finder anvendelse på beslutningen samt ændringer heri.

Stk. 5. Er det besluttet, at generalforsamlingen holdes på et andet sprog end dansk, finder bestemmelsen i § 104 anvendelse på generalforsamlingens beslutning om, at generalforsamlingen fremover skal holdes på dansk.

§ 100. Der vælges en dirigent af generalforsamlingen blandt kapitalejerne eller uden for disses kreds, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Stk. 2. Dirigenten skal lede generalforsamlingen og sørge for, at generalforsamlingen afholdes på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Dirigenten råder over de nødvendige beføjelser hertil, herunder retten til at tilrettelægge drøftelser samt emner, udforme afstemningstemaer, beslutte hvornår debatten er afsluttet, afskære indlæg og, om nødvendigt, bortvise kapitalejere fra

generalforsamlingen.

Stk. 3. Over forhandlingerne på generalforsamlingen skal der føres en protokol, der underskrives af dirigenten. Alle beslutninger skal indføres i kapitalselskabets forhandlingsprotokol.

Stk. 4. Senest 2 uger efter generalforsamlingens afholdelse skal generalforsamlingsprotokollen eller en bekræftet udskrift af denne være tilgængelig for kapitalejerne, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal for hver beslutning som minimum fastslå

- 1) hvor mange aktier der er afgivet gyldige stemmer for,
- 2) den andel af aktiekapitalen, som disse stemmer repræsenterer,
- 3) det samlede antal gyldige stemmer,
- 4) antallet af stemmer for og imod hvert beslutningsforslag og,
- 5) når det er relevant, antallet af stemmeundladelser.

Ønsker ingen af aktionæerne en fuldstændig redegørelse for afstemningen, er det kun nødvendigt at fastslå afstemningsresultatet for at sikre, at det krævede flertal er opnået for hver beslutning. Aktieselskabet skal senest 2 uger efter generalforsamlingens afholdelse offentliggøre afstemningsresultaterne på sin hjemmeside.

Stk. 6. For statslige aktieselskaber skal en bekræftet udskrift senest samtidig med, at protokollen gøres tilgængelig for aktionæerne, jf. stk. 4 eller stk. 5, indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

§ 101. Ledelsen skal, når det forlanges af en kapitalejer, og det efter et skøn fra det øverste ledelsesorgan kan ske uden væsentlig skade for kapitalselskabet, meddele til rådighed stående oplysninger på generalforsamlingen om alle forhold, som er af betydning for bedømmelsen af årsrapporten og kapitalselskabets stilling i øvrigt eller for spørgsmål, hvorom beslutning skal træffes på generalforsamlingen. Oplysningspligten gælder også kapitalselskabets forhold til andre selskaber i samme koncern.

Stk. 2. Hvis besvarelsen kræver oplysninger, som ikke er tilgængelige på generalforsamlingen, skal oplysningerne senest 2 uger derefter gøres tilgængelige for kapitalejerne, ligesom de skal tilstilles de kapitalejere, der har fremsat begæring herom.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan kan beslutte, at kapitalejere kan stille spørgsmål til dagsordenen eller til dokumenter m.v. til brug for generalforsamlingen inden udløbet af en frist, som optages i vedtægterne. Det centrale ledelsesorgan kan vedtage de nødvendige vedtægtsændringer.

Stk. 4. I selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og i statslige aktieselskaber, gælder oplysningspligten efter stk. 1 og 2 endvidere for skriftlige spørgsmål stillet af en kapitalejer inden for de sidste 3 måneder før generalforsamlingen. Besvarelse kan ske skriftligt, og i så fald skal spørgsmålet og besvarelsen fremlægges for kapitalejerne ved generalforsamlingens begyndelse. Besvarelse kan undlades, såfremt aktionæren ikke er repræsenteret på generalforsamlingen. Flere spørgsmål med samme indhold kan besvares med ét samlet svar. Spørgsmål anses for besvaret, hvis de pågældende oplysninger er tilgængelige på kapitalselskabets hjemmeside i form af en spørgsmål/svar-funktion.

§ 102. Kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, stk. 1, har ret til at være til stede på generalforsamlingen og skal være til stede, hvis et medlem af det øverste eller det centrale ledelsesorgan eller en kapitalejer anmoder herom.

Stk. 2. På generalforsamlingen skal kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, besvare spørgsmål om den årsrapport m.v., som behandles på den pågældende generalforsamling.

Stk. 3. Kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, stk. 1, har ret til at deltage i det øverste ledelsesorgans møder under behandlingen af årsrapporter m.v. og har pligt til at deltage, hvis blot ét medlem af det øverste ledelsesorgan anmoder herom.

Stk. 4. I kapitalselskaber, som har aktier eller værdipapirer optaget til handel på et reguleret

marked, og i statslige aktieselskaber, skal kapitalselskabets generalforsamlingsvalgte revisor være til stede på den ordinære generalforsamling.

Afstemninger

§ 103. En kapitalejer skal stemme samlet på sine kapitalandele, medmindre vedtægterne bestemmer andet, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Kapitalejere har mulighed for at stemme skriftligt (brevstemme), inden generalforsamlingen afholdes. Skriftlig stemmeafgivelse må kun underlægges de krav og begrænsninger, der er nødvendige for at sikre identifikation af kapitalejerne og kun for så vidt de står i rimeligt forhold til dette mål.

Stk. 3. I aktieselskaber har en aktionær, som i erhvervsmæssig sammenhæng handler på vegne af andre fysiske eller juridiske personer (klienter), ret til at udøve sine stemmerettigheder i tilknytning til nogle af aktierne på en måde, der ikke er identisk med udøvelsen af stemmerettighederne i tilknytning til andre aktier.

§ 104. Hvis ikke denne lov eller kapitalselskabets vedtægter bestemmer andet, afgøres alle anliggender på generalforsamling ved simpelt stemmeflertal. Står stemmerne lige, er forslaget ikke vedtaget. Personvalg samt anliggender, hvor kapitalejerne skal stemme om flere muligheder ved én afstemning, afgøres ved relativ, simpelt stemmeflertal. Står stemmerne lige ved personvalg, skal valget afgøres ved lodtrækning, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

§ 105. Beslutning om ændring af vedtægterne er kun gyldig, hvis den tiltrædes af mindst 2/3 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede del af selskabskapitalen, jf. dog stk. 2. Beslutning om ændring af vedtægterne skal i øvrigt opfylde de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde, samt de særlige regler i § 106.

Stk. 2. Beslutning om ændring af vedtægterne efter §§ 74, stk. 3, § 101, stk. 3, 175, stk. 2, 176, stk. 2, 247, 265, 282, stk. 1, 302, stk. 1, skal ikke træffes af generalforsamlingen.

§ 106. Beslutning om vedtægtsændring, hvorved kapitalejernes forpligtelser over for kapitalselskabet forøges, er kun gyldig, såfremt samtlige kapitalejere er enige herom.

Stk. 2. Beslutning om vedtægtsændringer, hvorved

1) kapitalejernes ret til udbytte eller til udlodning af kapitalselskabets midler, herunder tegning af kapitalandele til favørkurs, formindskes til fordel for andre end kapitalejerne i kapitalselskabet og medarbejderne i kapitalselskabet eller dets datterselskab,

2) kapitalandelenes omsættelighed begrænses eller eksisterende begrænsninger skærpes, herunder vedtagelse af bestemmelser om, at kapitalselskabets samtykke kræves til overdragelse af kapitalandele, eller at ingen kapitalejer kan besidde kapitalandele ud over en nærmere fastsat del af selskabskapitalen,

3) kapitalejerne forpligtes til at lade deres kapitalandele indløse i lige forhold uden for tilfælde af kapitalselskabets opløsning eller tilfælde omhandlet i kapitel 5,

4) kapitalejernes adgang til at udøve stemmeret for egne eller andres kapitalandele begrænses til en nærmere fastsat del af stemmerne eller af den stemmeberettigede selskabskapital,

5) kapitalejerne som led i en spaltning ikke modtager stemmer eller kapitalandele i hvert af de modtagende selskaber i samme forhold som i det indskydende selskab,

6) generalforsamlingen skal afholdes på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk, uden at der samtidig gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere, eller

7) der indføres et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk for dokumenter udarbejdet i forbindelse med eller efter generalforsamlingen, der er til selskabets interne brug (interne dokumenter),

er kun gyldig, såfremt den tiltrædes af mindst 9/10 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede selskabskapital.

Stk. 3. Findes der flere kapitalklasser i kapitalselskabet, er en vedtægtsændring, der medfører en forskydning af retsforholdet mellem disse, enten ved en ændring af allerede etablerede eller indførelse af nye forskelle, kun gyldig, såfremt den tiltrædes af kapitalejere, der ejer mindst 2/3 af den i generalforsamlingen deltagende del af den kapitalklasse, hvis retsstilling forringes.

§ 107. Der må ikke træffes beslutning, som åbenbart er egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning.

Ugyldige generalforsamlingsbeslutninger

§ 108. En kapitalejer eller et medlem af ledelsen kan anlægge sag vedrørende en generalforsamlingsbeslutning, som ikke er blevet til på lovlig måde, eller som er i strid med denne lov eller kapitalselskabets vedtægter.

Stk. 2. Sag skal være anlagt senest 3 måneder efter beslutningen, ellers anses beslutningen for gyldig.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 2 finder ikke anvendelse, når

- 1) beslutningen ikke lovligt kunne tages selv med samtlige kapitalejers samtykke,
- 2) der ifølge denne lov eller kapitalselskabets vedtægter kræves samtykke til beslutningen af alle eller visse kapitalejere, og sådant samtykke ikke er givet,
- 3) de for kapitalselskabet gældende regler for indkaldelse væsentligt er tilsidesat, eller
- 4) den kapitalejer, der har rejst sagen efter udløbet af den i stk. 2 angivne tid, men dog senest 24 måneder efter beslutningen, har haft rimelig grund til forsinkelsen, og retten på grund heraf og under hensyntagen til omstændighederne i øvrigt finder, at det ville være åbenbart urimeligt at anvende bestemmelserne i stk. 2.

Stk. 4. Finder retten, at beslutningen omfattes af bestemmelsen i stk. 1, skal den ved dom kendes ugyldig eller ændres. En ændring af beslutningen kan dog kun ske, såfremt der nedlægges påstand herom, og retten er i stand til at fastslå, hvilket indhold beslutningen rettelig skulle have haft. Rettens afgørelse har også gyldighed for de kapitalejere, der ikke har anlagt sagen.

Indløsningsret

§ 109. Kapitalejere, som på generalforsamlingen har modsat sig de i § 106, stk. 2, nr. 1 - 4, og nr. 6 og 7, nævnte vedtægtsændringer, kan kræve, at kapitalselskabet indløser deres kapitalandele, såfremt krav herom fremsættes skriftligt senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse.

Stk. 2. Er kapitalejeren før afstemningen blevet anmodet om at afgive en udtalelse om, hvorvidt denne ønsker at benytte indløsningsretten efter stk. 1, er denne ret dog betinget af, at de pågældende på generalforsamlingen har tilkendegivet dette.

Stk. 3. Ved indløsningen køber kapitalselskabet de pågældendes kapitalandele til en pris, der svarer til kapitalandelens værdi, og som i mangel af enighed herom fastsættes af skønsmænd udmeldt af retten på kapitalselskabets hjemsted. Omkostningerne til skønsmændene bæres af den kapitalejer, som ønsker skønsmændenes vurdering foretaget, men kan pålægges selskabet, såfremt skønsmændenes vurdering afviger fra den af selskabet foreslåede pris og lægges til grund enten helt eller overvejende. Skønsmændenes afgørelse kan af begge parter indbringes for retten. Sag herom må være anlagt senest 3 måneder efter modtagelsen af skønsmændenes erklæring.

Elektronisk generalforsamling

§ 110. Medmindre vedtægterne bestemmer andet, kan det centrale ledelsesorgan beslutte, at der som supplement til fysisk fremmøde på generalforsamlingen gives adgang til, at kapitalejerne kan deltage elektronisk i generalforsamlingen, herunder stemme elektronisk, uden at være fysisk til stede på generalforsamlingen (delvis elektronisk generalforsamling), jf. stk. 3-6.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan beslutte, at generalforsamling alene afholdes elektronisk uden adgang til fysisk fremmøde (fuldstændig elektronisk generalforsamling), jf. stk. 3-6. Beslutningen skal indeholde oplysning om, hvordan elektroniske medier anvendes i forbindelse med deltagelse i generalforsamlingen. Beslutningen skal optages i vedtægterne. Bestemmelserne i § 105 finder anvendelse på beslutningen samt på ændringer heri.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan fastsætter de nærmere krav til de elektroniske systemer, som anvendes ved en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling. Indkaldelsen til generalforsamling skal indeholde oplysning herom, ligesom det skal fremgå af indkaldelsen, hvordan kapitalejerne tilmelder sig til elektronisk deltagelse, og hvor de kan finde oplysning om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk deltagelse i generalforsamlingen.

Stk. 4. Det er en forudsætning for afholdelse af såvel delvis som fuldstændig elektronisk generalforsamling, at kapitalselskabets centrale ledelsesorgan drager omsorg for, at generalforsamlingen afvikles på betryggende vis. Det anvendte system skal være indrettet på en sådan måde, at lovens krav til afholdelse af generalforsamling opfyldes, herunder kapitalejernes adgang til at deltage i samt ytre sig og stemme på generalforsamlingen. Det anvendte system skal tillige på pålidelig måde kunne fastslå, hvilke kapitalejere der deltager i generalforsamlingen, hvilken kapital og stemmeret de repræsenterer, samt resultatet af afstemningerne.

Stk. 5. I øvrigt finder lovens bestemmelser om afholdelse af generalforsamling med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på delvis og fuldstændig elektronisk generalforsamling.

Stk. 6. Har et aktieselskab udstedt ihændehaveraktier og ikke indført en registreringsdato, jf. § 83, må det ligeledes angives i indkaldelsen, jf. stk. 3, hvordan ejerne af sådanne aktier skal dokumentere deres adkomst til at kunne deltage elektronisk i generalforsamlingen.

Kapitel 7

Kapitalselskabets ledelse mv.

Valg af ledelsesstruktur

§ 111. Et kapitalselskab kan vælge mellem følgende ledelsesstrukturer:

1) En ledelsesstruktur, hvor kapitalselskabet ledes af en bestyrelse, der varetager den overordnede og strategiske ledelse. Til at forestå den daglige ledelse skal bestyrelsen ansætte en direktion, der enten kan bestå af en eller flere personer blandt bestyrelsens egne medlemmer, eller af personer, som ikke er medlem af bestyrelsen. I begge tilfælde betegnes personer, som forestår den daglige ledelse, direktører, og de udgør samlet kapitalselskabets direktion. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal i aktieselskaber være personer, som ikke er direktører i selskabet. En direktør kan ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen i et aktieselskab.

2) En ledelsesstruktur, hvor kapitalselskabet ledes af en direktion. I aktieselskaber ansættes direktionen af et tilsynsråd, der fører tilsyn med direktionen. Et medlem af direktionen kan ikke være medlem af tilsynsrådet.

Stk. 2. I aktieselskaber skal bestyrelsen eller tilsynsrådet bestå af mindst 3 personer.

Stk. 3. I anpartsselskaber, hvor medarbejderne har valgt at benytte reglerne i § 140 om medarbejdervalgte medlemmer af det øverste ledelsesorgan, skal der være en bestyrelse eller et tilsynsråd. Hvis et anpartsselskab ikke har en bestyrelse eller et tilsynsråd, men efter 1. pkt. skal have et af disse organer, skal forslag om at ændre vedtægterne således, at kapitalselskabet skal have en bestyrelse eller et tilsynsråd, anses som gyldigt vedtaget, når blot en anpartshaver har stemt for forslaget.

Stk. 4. Lovens bestemmelser om medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd finder tilsvarende anvendelse på suppleanter for disse.

Generelle bestemmelser om ledelses- og tilsynshverv

§ 112. Medlemmer af et kapitalselskabs ledelse skal være myndige personer og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

Stk. 2. I rederiaktieselskaber kan et enkeltmandsfirma eller et interessentskab være direktør forudsat, at indehaveren eller interessenterne opfylder betingelserne i stk. 1.

§ 113. Medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd samt direktører må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende kapitalandele i kapitalselskabet eller i kapitalselskaber inden for samme koncern.

§ 114. I kapitalselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked og i statslige aktieselskaber, må formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet ikke udføre hverv for kapitalselskabet, der ikke er en del af hvervet som formand. En bestyrelsesformand kan dog, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

Bestyrelsens opgaver

§ 115. I kapitalselskaber, der har en bestyrelse, skal denne sørge for en forsvarlig organisation af kapitalselskabets virksomhed og påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en efter kapitalselskabets forhold tilfredsstillende måde,
- 2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,
- 3) bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om kapitalselskabets finansielle forhold,
- 4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinier, og at
- 5) kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapitalselskabets drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Stk. 2. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

Tilsynsrådets opgaver

§ 116. I kapitalselskaber, som har et tilsynsråd efter § 111, stk. 1, nr. 2, skal tilsynsrådet sørge for en forsvarlig organisation af kapitalselskabets virksomhed og påse, at

- 1) bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregår på en efter kapitalselskabets forhold tilfredsstillende måde,
- 2) der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller,
- 3) tilsynsrådet løbende modtager den fornødne rapportering om kapitalselskabets finansielle forhold,
- 4) direktionen udøver sit hverv på en behørig måde, og at
- 5) kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapitalselskabets drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Direktionens opgaver

§ 117. I kapital-selskaber omfattet af § 111, stk. 1, nr. 1, varetager direktionen den daglige ledelse af kapital-selskabet. Direktionen skal følge de retningslinier og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter kapital-selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for kapital-selskabets virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den truffe disposition.

Stk. 2. I kapital-selskaber omfattet af § 111, stk. 1, nr. 2, varetager direktionen tillige de ledelsesopgaver, der påhviler bestyrelsen i selskaber omfattet af § 111, stk. 1, nr. 1.

§ 118. Direktionen skal sørge for, at kapital-selskabets bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og for, at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Kapitaltab

§ 119. Det øverste ledelsesorgan skal foranledige, at generalforsamling afholdes senest 6 måneder efter, at det konstateres, at selskabets egenkapital udgør mindre end halvdelen af den tegnede kapital. På generalforsamlingen skal det centrale ledelsesorgan redegøre for kapital-selskabets økonomiske stilling og om fornødent stille forslag om foranstaltninger, der bør træffes, herunder om kapital-selskabets opløsning.

Valg til bestyrelse og tilsynsråd

§ 120. I aktieselskaber skal flertallet af medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet vælges af generalforsamlingen.

Stk. 2. Vedtægterne kan tillægge offentlige myndigheder eller andre ret til at udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Stk. 3. Forud for valg af medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet på generalforsamlingen skal der i aktieselskaber gives oplysning om de opstillede personers ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder bortset fra 100 pct. ejede datterselskaber. Er den pågældende medlem af ledelsen i såvel et andet dansk moderselskab som et eller flere af dettes 100 pct. ejede danske datterselskaber, er det uanset 1. pkt. tilstrækkeligt at oplyse navnet på dette moderselskab og antallet af dets datterselskaber, hvori den pågældende er ledelsesmedlem. Aktionærerne kan i enighed beslutte at fravige denne bestemmelse.

Stk. 4. De generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv gælder for den tid, der er fastsat i vedtægterne. Valgperioden skal ophøre ved afslutningen af en ordinær generalforsamling, senest 4 år efter valget.

Medlemmer af bestyrelse og tilsynsråds udtræden

§ 121. Et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet kan til enhver tid udtræde heraf. Meddelelse herom skal gives til kapital-selskabets øverste ledelsesorgan og, hvis medlemmet ikke er valgt af generalforsamlingen, tillige til den, som har udpeget den pågældende. Et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet kan til enhver tid afsættes af den, som har valgt eller udpeget den pågældende.

Stk. 2. Er der ingen suppleant til at indtræde i medlemmets sted, påhviler det de øvrige medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet at foranledige valg af nyt medlem for det afgående medlems resterende valgperiode. Det samme gælder, hvis et medlem, der er valgt af medarbejderne efter § 140 eller 141, ikke længere er ansat i kapital-selskabet eller koncernen. Hører valget under generalforsamlingen, kan valg af et nyt medlem dog udskydes til næste ordinære generalforsamling, hvor valg til bestyrelsen eller tilsynsrådet skal finde sted, såfremt bestyrelsen

eller tilsynsrådet er beslutningsdygtig med de tilbageværende medlemmer og suppleanter.

Valg af formand

§ 122. Bestyrelsen eller tilsynsrådet i et kapitalsekskab vælger selv sin formand, medmindre andet er bestemt i vedtægterne. Ved stemmelighed afgøres valg ved lodtrækning.

Afholdelse af møder i bestyrelse og tilsynsråd

§ 123. Formanden skal sørge for, at det øverste ledelsesorgan holder møde, når dette er nødvendigt, og skal påse, at samtlige medlemmer indkaldes. Et medlem af ledelsen eller selskabets generalforsamlingsvalgte revisor jf. § 144 kan forlange, at det øverste ledelsesorgan indkaldes. En direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens eller tilsynsrådets møder, medmindre bestyrelsen eller tilsynsrådet i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Beslutningsdygtigheden i bestyrelsen og tilsynsrådet

§ 124. Bestyrelsen eller tilsynsrådet er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer er repræsenteret, for så vidt der ikke efter vedtægterne stilles større krav. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Stk. 2. Har et medlem forfald, og er der valgt en suppleant, skal der gives denne adgang til at træde i medlemmets sted, så længe forfaldet varer. Med mindre andet er besluttet af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller fastsat i vedtægterne, kan et medlem i enkeltstående tilfælde give fuldmagt til et andet medlem i stedet for at indkalde en suppleant.

Stk. 3. De i bestyrelsen behandlede anliggender afgøres, for så vidt der ikke efter vedtægterne kræves særligt stemmeflertal, ved simpelt stemmeflertal. Det kan i vedtægterne bestemmes, at formandens stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Skriftlige og elektroniske møder i bestyrelse og tilsynsråd

§ 125. Bestyrelsesmøder og møder i tilsynsrådet kan afholdes skriftligt i det omfang, dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Lovens bestemmelser om afholdelse af møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet finder med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på skriftlige møder.

Stk. 2. Møde i bestyrelse eller tilsynsråd kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier i det omfang, dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv. Et medlem af ledelsen kan dog forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted. Lovens bestemmelser om afholdelse af møde i bestyrelsen eller tilsynsrådet og om elektronisk kommunikation, jf. § 91, stk. 1 og 4, finder med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på elektroniske møder og på kommunikationen i forbindelse hermed.

Sproget på møder i bestyrelse og tilsynsråd

§ 126. Møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet afholdes på dansk, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. Møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet kan, hvis flertallet beslutter det, afholdes på et andet sprog end dansk, hvis der samtidigt gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere. Afholdelse af møder på et andet sprog end dansk uden simultantolkning kræver enighed blandt bestyrelsens eller tilsynsrådets medlemmer.

Stk. 3. Uanset stk. 2 kan møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet dog afholdes på svensk, norsk eller engelsk uden simultantolkning, hvis dette sprog er angivet som koncernsprog i selskabets vedtægter.

Utilbørlige dispositioner samt aftaler indgået med enekapitalejer

§ 127. Medlemmerne af kapitalselskabets ledelse må ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning. De må ikke efterkomme generalforsamlings-beslutninger eller beslutninger truffet af andre selskabsorganer, hvis beslutningen måtte være ugyldig som stridende mod denne lov eller kapitalselskabets vedtægter.

Stk. 2. Aftaler, som indgås mellem en enekapitalejer og kapitalselskabet, er kun gyldige, hvis de affattes på en måde, som senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Protokol over forhandlingerne i bestyrelsen og tilsynsrådet

§ 128. Hvis bestyrelsen eller tilsynsrådet består af flere medlemmer, føres der en protokol over forhandlingerne, der underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Stk. 2. Et tilstedeværende ledelsesmedlem, der ikke er enig i en beslutning, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

Revisionsprotokol

§ 129. Medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet underskriver den af revisor udarbejdede revisionsprotokol, hvis det i henhold til lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder mv. (revisorloven) eller anden lovgivning påhviler revisor at føre en sådan, eller hvis revisor i øvrigt efter aftale med kapitalselskabet har ført en revisionsprotokol.

Bestyrelsens og tilsynsrådets forretningsorden

§ 130. Bestyrelsen eller tilsynsrådet skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelsen af sit hverv.

Stk. 2. Ved udformningen af forretningsordenen skal der tages udgangspunkt i det enkelte kapitalselskabs virksomhed og behov. I den forbindelse bør bestyrelsen særligt overveje, om forretningsordenen skal indeholde bestemmelser om konstitution, arbejdsdeling, tilsyn med den daglige ledelse, føring af bøger, protokoller etc., skriftlige og elektroniske møder, tavshedspligt, suppleanter, regnskabskontrol, underskrivelse af revisionsprotokol og sikring af tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision.

Stk. 3. Bestyrelsens eller tilsynsrådets forretningsorden i statslige aktieselskaber skal senest 4 uger efter udfærdigelsen indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Samme frist gælder, når et aktieselskab bliver et statsligt aktieselskab efter kapitel 21, eller der sker ændringer i forretningsordenen.

Inhabilitet

§ 131. Et bestyrelsesmedlem, et medlem af tilsynsrådet eller en direktør må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem kapitalselskabet og den pågældende selv eller om søgsmål mod den pågældende selv eller om aftale mellem kapitalselskabet og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis vedkommende har en væsentlig interesse deri, der kan være

stridende mod kapitalsselskabets.

Tavshedspligt

§ 132. Medlemmer af bestyrelsen og tilsynsrådet, direktører, vurderingsmænd, revisorer og granskningsmænd samt disses suppleanter må ikke uberettiget videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om.

Afgivelse af oplysninger mv. til revisor

§ 133. Ledelsen i et kapitalsselskab skal give enhver revisor eller granskningsmand, der er valgt af generalforsamlingen, og som skal erklære sig om kapitalsselskabets forhold, de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af kapitalsselskabet og, hvis kapitalsselskabet er et moderselskab, dets koncern i henhold til årsregnskabsloven.

Stk. 2. Ledelsen i et kapitalsselskab skal give enhver revisor eller granskningsmand, der er valgt af generalforsamlingen, og som skal erklære sig om kapitalsselskabets forhold, adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Stk. 3. Ledelsen i et dansk kapitalsselskab, der er datterselskab i en koncern, har tilsvarende forpligtelser over for modervirksomhedens revisor.

Underretning om koncernforhold

§ 134. Det centrale ledelsesorgan i et dansk moderselskab er pligtigt at underrette det centrale ledelsesorgan for et datterselskab, så snart et koncernforhold er etableret. Det centrale ledelsesorgan i et dansk datterselskab skal give moderselskabet de oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af koncernens stilling og resultatet af koncernens virksomhed.

Repræsentations- og tegningsret

§ 135. Medlemmer af bestyrelsen og af direktionen repræsenterer kapitalsselskabet udadtil.

Stk. 2. Kapitalsselskabet forpligtes ved aftaler, som indgås på kapitalsselskabets vegne af det samlede centrale ledelsesorgan eller af et medlem af bestyrelsen eller af en direktør. Medlemmerne af tilsynsrådet kan ikke tegne kapitalsselskabet.

Stk. 3. Den tegningsret, som efter stk. 2 tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen og af direktionen, kan i vedtægterne begrænses således, at tegningsretten kun kan udøves af flere medlemmer i forening eller af et eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening. Anden begrænsning i tegningsretten kan ikke registreres.

§ 136. Hvis nogen, der har tegningsret efter § 135, har indgået aftale eller afgivet tilsagn på kapitalsselskabets vegne, forpligter dette kapitalsselskabet, medmindre

1) de tegningsberettigede har handlet i strid med de begrænsninger i deres beføjelser, som er fastsat i denne lov,

2) dette falder uden for kapitalsselskabets formål og kapitalsselskabet godtgør, at tredjemand vidste det, eller at det ikke kunne være den pågældende ubekendt, eller

3) den tegningsberettigede har overskredet sin bemyndigelse eller væsentligt har tilsidesat selskabets interesser, og tredjemand vidste eller burde vide dette.

Stk. 2. Bekendtgørelsen af formålsbestemmelsen i kapitalsselskabets vedtægter i overensstemmelse med § 25, stk. 1, nr. 2, er ikke i sig selv tilstrækkeligt bevis efter denne bestemmelses stk. 1, nr. 2.

§ 137. Er valg eller udnævnelse af medlemmer af ledelsen i et kapitalsselskab bekendtgjort i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-informationssystem i overensstemmelse med § 11, kan mangler ved valget eller udnævnelsen ikke påberåbes over for tredjemand, medmindre kapitalsselskabet godtgør, at denne kendte manglen.

Aflønning af ledelsesmedlemmer

§ 138. Medlemmer af et kapitalsselskabs ledelse kan lønnes med fast eller variabelt vederlag. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til kapitalsselskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.

Stk. 2. Går et kapitalsselskab konkurs, skal medlemmer af ledelsen, selv om de har været i god tro, tilbagebetale, hvad de i de sidste fem år før frisdagen har oppebåret i variabelt vederlag, forudsat at kapitalsselskabet var insolvent, da det variable vederlag blev fastsat.

§ 139. Inden et aktieselskab, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads, indgår en konkret aftale om incitamentsaflønning af et medlem af selskabets ledelse, skal kapitalsselskabets øverste ledelsesorgan have fastsat overordnede retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaflønning af kapitalsselskabets ledelse. Retningslinjerne skal være behandlet og godkendt på kapitalsselskabets generalforsamling.

Stk. 2. Hvis generalforsamlingen har godkendt retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaflønning af kapitalsselskabets ledelse, jf. stk. 1, skal der i kapitalsselskabets vedtægter optages en bestemmelse, der oplyser, at der er vedtaget sådanne retningslinjer. Bestemmelsens optagelse i vedtægterne kræver ikke særskilt vedtagelse på generalforsamlingen. Retningslinjerne skal efter godkendelsen på generalforsamlingen uden ugrundet ophold offentliggøres på kapitalsselskabets hjemmeside med angivelse af, hvornår generalforsamlingen har godkendt retningslinjerne.

Stk. 3. Konkrete aftaler om incitamentsaflønning, jf. stk. 1, kan tidligst indgås dagen efter, at de gældende, godkendte retningslinjer er offentliggjort på kapitalsselskabets hjemmeside, jf. stk. 2. Ved indgåelse af konkrete incitamentsaftaler skal de gældende, godkendte retningslinjer overholdes.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse på aftaler om forlængelse af eller ændringer i eksisterende konkrete aftaler om incitamentsaflønning af medlemmer af kapitalsselskabets ledelse.

Kapitel 8

Medarbejderrepræsentation

Selskabsrepræsentation

§ 140. I kapitalsselskaber, der i de sidste tre år har beskæftiget gennemsnitligt mindst 35 medarbejdere, har selskabets medarbejdere ret til at vælge et antal medlemmer til selskabets øverste ledelsesorgan og suppleanter for disse svarende til halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Medarbejderne kan dog altid vælge mindst 2 medlemmer og suppleanter for disse. Såfremt det antal medlemmer, der skal vælges af medarbejderne, ikke udgør et helt tal, skal der afrundes opad.

Stk. 2. Medarbejderne har ret til at vælge et lavere antal, hvis der ikke kan vælges et antal repræsentanter som tilladt efter stk. 1.

Koncernrepræsentation

§ 141. § 140 finder tilsvarende anvendelse på medarbejderne i et dansk moderselskab, jf. § 3 og 4 og dets her i landet registrerede datterselskaber og filialer af udenlandske datterselskaber.

Stk. 2. Omfattes moderselskabet af § 140, har medarbejderne i moderselskabet ret til at vælge 2 medlemmer og suppleanter for disse. Det samlede antal medarbejdervalgte medlemmer i moderselskabets øverste ledelsesorgan skal udgøre halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer, dog skal der mindst være 3 medlemmer. Medarbejderne har dog ret til at vælge et lavere antal, hvis der ikke kan vælges et antal repræsentanter som tilladt efter 1. pkt.

Stk. 3. Generalforsamlingen i moderselskabet kan, med respekt af reglerne om grænseoverskridende fusion og spaltning i denne lovs kapitel 12 og i lov om SE-selskaber, beslutte, at medarbejdere i et eller flere udenlandske datterselskaber kan indgå i kredsen af valgbare og stemmeberettigede. Hvis koncernen har medarbejdere i danske datterselskaber, skal disse altid kunne vælge mindst en repræsentant. Hvis medarbejderne i de danske datterselskaber udgør mere end 1/10 af det samlede antal, der kan deltage i valget, skal de kunne vælge mindst 2 repræsentanter. Hvis der ikke opnås flertal, jf. § 142, til ordningen på koncernplan, men flertallet af de danske datterselskaber stemmer for koncernrepræsentation, skal medarbejderrepræsentationsordningen betragtes som vedtaget af medarbejderne i de danske datterselskaber, således at koncernvalget alene skal gennemføres i de danske datterselskaber.

Valg til medarbejderrepræsentation

§ 142. Beslutning om valg af bestyrelsesmedlemmer i henhold til § 140 og 141 kræver, at mindst halvdelen af kapital selskabets henholdsvis datterselskabernes medarbejdere stemmer herfor, medmindre der er enighed mellem ledelse og medarbejdere om ikke at gennemføre en afstemning herom. Beslutningen meddeles det øverste ledelsesorgan på en måde, der kan dokumenteres efterfølgende.

§ 143. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om,

- 1) hvem der anses som medarbejder,
- 2) beregningen af det gennemsnitlige antal medarbejdere i forhold til reglerne i §§ 140 og 141,
- 3) den nærmere gennemførelse af valg efter §§ 140 - 142, herunder regler, der sikrer hemmelighed,
- 4) muligheden for, at konkrete bestemmelser i bekendtgørelsen kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere, og hvordan dette skal ske,
- 5) under hvilken form medarbejderne i kapital selskaber og koncerner, hvor der er valgt bestyrelsesmedlemmer efter §§ 140 og 141, skal orienteres om selskabets forhold,
- 6) retlig beskyttelse i ansættelsen for de medarbejdervalgte ledelsesmedlemmer, herunder medlemmer, der er valgt ved frivillige ordninger, og om uoverensstemmelser herom,
- 7) konsekvenser af brud på reglerne i bekendtgørelserne,
- 8) afgørelsen af uoverensstemmelser om beskyttelsen efter nr. 6,
- 9) at aktiebogen tillige skal være tilgængelig for en repræsentant for medarbejderne i selskaber og moderselskaber, hvor medarbejderne ikke har valgt bestyrelsesmedlemmer i henhold til §§ 140 og 141, og
- 10) evt. meddelelse om indkaldelse til generalforsamling til selskabets hhv. koncernens medarbejdere, dersom disse har afgivet meddelelse til bestyrelsen om, at der skal afholdes valg til medarbejderrepræsentation.

Kapitel 9

Revision og granskning

Revision

§ 144. Hvis et kapitalsekskab er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller hvis generalforsamlingen i øvrigt beslutter, at selskabets årsregnskab skal revideres, skal generalforsamlingen vælge en eller flere godkendte revisorer samt eventuelle suppleanter for disse i henhold til lov og vedtægter. Beslutning herom kan træffes med simpelt stemmeflertal efter § 100. Vedtægterne kan endvidere tillægge andre ret til at udpege yderligere en eller flere revisorer.

Stk. 2. En kapitalejer kan kræve, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udnævner en yderligere godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer for tiden til og med næste generalforsamling, hvis:

- 1) kapitalejere, der ejer mindst en tiendedel af kapitalen, har stemt for en yderligere revisor på en generalforsamling, hvor valg af revisor er på dagsordenen, og
- 2) kravet fremsættes senest 2 uger efter generalforsamlingen.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan udnævne en revisor, hvis et revisionspligtigt kapitalsekskab ikke har den påkrævede revisor, og et medlem af ledelsen eller en kapitalejer anmoder herom. Udnævnelsen gælder for tiden, indtil ny revisor er valgt af generalforsamlingen.

Stk. 4. I de i stk. 2 og 3 nævnte tilfælde registreres revisors indtræden uden anmeldelse. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter vederlaget til den udpegede revisor. Omkostninger ved den lovplichtige revision af selskabets årsrapport afholdes af statskassen, men dækkes endeligt af kapitalsekskabet.

Stk. 5. Hvis revisor skal erklære sig om et kapitalsekskabs forhold, er revisor underlagt de rettigheder og pligter, som følger af denne lov, medmindre der konkret sondres mellem generalforsamlingsvalgte revisorer, der er valgt til at revidere årsregnskabet, jf. stk. 1, og andre revisorer.

§ 145. En dattervirksomhed i en koncern i henhold til årsregnskabsloven, hvor moderselskabet er et statsligt aktieselskab eller et sekskab, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, skal så vidt muligt vælge samme revisor, som er valgt af moderselskabets generalforsamling. Hvis dette ikke er muligt, skal dattervirksomheden i stedet så vidt muligt vælge en revisor, der er samarbejdspartner med den revisor, der er valgt af modervirksomhedens generalforsamling.

§ 146. Revisor kan afsættes af den, der har valgt revisor. En revisor, der er valgt til at revidere selskabets årsregnskab henhold til § 144, kan kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil.

Stk. 2. Fratræder en generalforsamlingsvalgt revisor, jf. § 144, stk. 1, eller ophører revisionen på anden måde, inden revisors hverv udløber, skal revisor straks meddele dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Meddelelsen skal vedlægges en fyldestgørende forklaring på årsagen til hvervets ophør, hvis fratrædelsen eller ophøret er sket inden hvervets udløb. I sekskaber, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, skal en generalforsamlingsvalgt revisor tillige straks give meddelelse om sin fratræden til markedet.

Stk. 3. Fratræder sekskabets revisor, der er valgt til at revidere sekskabets årsregnskab, jf. § 144, stk. 1, eller ophører funktionen på anden måde, jf. stk. 1, og er der ingen suppleant til at indtræde i dennes sted, skal bestyrelsen snarest foranledige valg af ny revisor efter § 144, stk. 1. Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes med henblik herpå senest 2 uger efter, at fratrædelsen er meddelt sekskabet. I statslige aktieselskaber og i sekskaber, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, skal indkaldelsen dog ske senest 8 dage efter, at fratrædelsen er meddelt sekskabet.

§ 147. Selskabets revisor, der er valgt til at revidere sekskabets årsregnskab, jf. § 144, stk. 1, skal efterkomme de krav vedrørende revisionen, som generalforsamlingen stiller, for så vidt de

ikke strider mod lov eller mod selskabets vedtægter eller god revisionsskik.

Stk. 2. Revisor skal endvidere påse, om selskabets ledelse overholder sine forpligtelser til at udarbejde forretningsordenen og til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, samt om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt.

Stk. 3. Konstaterer revisor, at krav i henhold til stk. 1 ikke er opfyldt, skal revisor udfærdige en særskilt erklæring herom, der vedlægges årsrapporten til generalforsamlingen.

§ 148. Ændringer vedrørende revisor valgt i henhold til § 144, skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. § 6, stk. 2. Hvis revisorskifte sker inden hvervets udløb, skal anmeldelsen vedlægges en fyldestgørende forklaring fra selskabets centrale ledelse på årsagen til hvervets ophør.

§ 149. Revisor kan af medlemmerne af selskabets ledelse kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af selskabet og, hvis selskabet er et moderselskab, dets koncern, jf. § 3. Det samme gælder i forhold til medlemmer af ledelsen i et dansk selskab, der er datterselskab i en koncern i henhold til årsregnskabsloven.

Granskning

§ 150. En kapitalejer kan på den ordinære generalforsamling eller på en generalforsamling, hvor emnet er sat på dagsordenen, fremsætte forslag om en granskning af selskabets stiftelse eller af nærmere angivne forhold vedrørende selskabets forvaltning eller af visse regnskaber. Vedtages forslaget med simpel stemmeflerhed, vælger generalforsamlingen en eller flere granskningsmænd.

Stk. 2. Vedtages forslaget ikke, men opnår det dog tilslutning fra kapitalejere, som repræsenterer 25 pct. af selskabskapitalen, kan en kapitalejer senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse anmode skifteretten på selskabets hjemsted om at udnævne granskningsmænd. Skifteretten skal give selskabets ledelse og eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, der er valgt til at revidere selskabets årsregnskab, jf. § 144, stk. 1, og i givet fald den, hvis forhold anmodningen omfatter, adgang til at udtale sig, før den træffer sin afgørelse. Anmodningen skal kun tages til følge, såfremt skifteretten finder den tilstrækkelig begrundet. Skifteretten fastsætter antallet af granskningsmænd. Skifterettens afgørelser er genstand for kære.

Stk. 3. Granskningsmænd efter stk. 1 og 2, skal opfylde reglerne om uafhængighed i revisorlovens § 24.

§ 151. Granskningsmanden kan af bestyrelsen, tilsynsrådet og direktionen, kræve de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af selskabet og, hvis selskabet er et moderselskab, dets koncern i henhold til årsregnskabsloven. Det samme gælder i forhold til en bestyrelse, tilsynsråd eller direktion i et dansk selskab, der er datterselskab i en koncern i henhold til årsregnskabsloven.

§ 152. Granskningsmændene, der skal afgive en skriftlig beretning til generalforsamlingen, er berettiget til at få et vederlag af selskabet. Er granskningsmændene udnævnt af skifteretten, fastsættes vederlaget af denne.

Stk. 2. Senest otte dage før generalforsamlingen skal granskningsmændenes beretning gøres tilgængelig for kapitalejerne til eftersyn.

Kapitel 10

Kapitalforhøjelser

§ 153. Forhøjelse af selskabets kapital kan ske ved

- 1) tegning af nye kapitalandele,
- 2) overførsel af selskabets reserver til selskabskapital (fondsforhøjelse) eller
- 3) udstedelse af konvertible gældsbreve, eller warrants (tegningsoptioner).

Stk. 2. Nye kapitalandele kan ikke tegnes under forbehold eller til underkurs.

Generalforsamlingens beslutning om kapitalforhøjelse

§ 154. Generalforsamlingen kan træffe beslutning om forhøjelse af selskabskapitalen efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Beslutning efter stk. 1 træffes med det stemmeflertal, der kræves til vedtægtsændring.

§ 155. Generalforsamlingen kan ved bestemmelse i vedtægterne bemyndige det centrale ledelsesorgan til at forhøje selskabskapitalen. Bemyndigelsen kan gives for en eller flere perioder på indtil fem år ad gangen.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan endvidere ved bestemmelse i vedtægten bemyndige det centrale ledelsesorgan til at udstede konvertible gældsbreve eller warrants, jf. § 169, hvis den samtidig bemyndiger det centrale ledelsesorgan til at foretage den dertil hørende kapitalforhøjelse, jf. stk. 1. Bemyndigelsen kan gives for en eller flere perioder på indtil fem år ad gangen.

Stk. 3. Ved bemyndigelse efter stk. 1 og 2 skal vedtægterne angive:

- 1) Hvilken af de i dette kapitel angivne forhøjelsesmetoder bemyndigelsen vedrører,
- 2) datoen for ophøret af den periode, der er nævnt i stk. 1, eller i stk. 2, 2. pkt.,
- 3) det højeste beløb, hvormed det centrale ledelsesorgan kan forhøje kapitalen, samt
- 4) bestemmelser om de forhold, der er nævnt i § 158, nr. 5, 6, 9, 10 og 11.

Stk. 4. Hvis forhøjelsen helt eller delvis skal kunne ske på anden måde end ved kontant indbetaling, skal dette angives i vedtægterne. Der skal endvidere gives oplysning om generalforsamlingens beslutning om eventuelle afvigelser fra de hidtidige kapitalejeres fortegningsret, jf. § 162.

Krav om tilgængelighed

§ 156. Forslag om kapitalforhøjelse skal i aktieselskaber gøres tilgængelig for aktionærene, jf. § 99, samt fremlægges på generalforsamlingen.

Stk. 2. Hvis årsrapporten for sidste regnskabsår ikke skal behandles på samme generalforsamling, skal der i et aktieselskab fremlægges følgende dokumenter:

- 1) Den seneste godkendte årsrapport,
- 2) en beretning fra selskabets centrale ledelsesorgan, som i den udstrækning, det ikke på grund af særlige omstændigheder kan skade selskabet, skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, som er indtruffet efter aflæggelse af årsrapporten, og
- 3) en erklæring fra selskabets revisor om bestyrelsens beretning, hvis selskabets årsrapport er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 3. Dokumenter i henhold til stk. 1 og 2 kan i enighed fravælges af aktionærene.

Krav til indkaldelse

§ 157. Indkaldelsen til generalforsamlingen skal i aktieselskaber indeholde oplysning om den fortegningsret, som tilkommer aktionærer eller andre, samt oplysning om, hvordan de tegningsberettigede skal forholde sig, hvis de vil benytte sig af deres tegningsret.

Stk. 2. Hvis der gøres afvigelse fra aktionærernes fortegningsret, jf. § 162, skal indkaldelsen oplyse årsagen samt begrundelsen for den foreslåede tegningskurs.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 kan i enighed fravælges af aktionærerne.

Beslutningens indhold

§ 158. Beslutning om forhøjelse af kapitalen ved tegning af nye kapitalandele skal angive:

- 1) Det mindste beløb og det højeste beløb, som kapitalen skal kunne forhøjes med,
- 2) tegningskursen og kapitalandelenes størrelse eller antal,
- 3) hvornår de nye kapitalandele giver ret til udbytte og andre rettigheder i selskabet,
- 4) de anslåede omkostninger ved forhøjelsen, som selskabet skal betale,
- 5) den klasse, de nye kapitalandele skal høre til, hvis der er eller skal være forskellige klasser,
- 6) kapitalejernes eller andres fortegningsret, samt den eventuelle indskrænkning i de nye kapitalejernes fortegningsret ved fremtidige forhøjelser, jf. § 162,
- 7) tegningsfristen samt en frist på mindst 2 uger fra tidspunktet for afsendelse af underretning til kapitalejerne, inden for hvilken kapitalejerne skal udnytte fortegningsretten,
- 8) fristen for kapitalandelenes indbetaling samt i de tilfælde, hvor fordelingen ikke er overladt til det centrale ledelsesorgan, reglerne for fordeling ved overtegning af de kapitalandele, som ikke er tegnet på grundlag af fortegningsret,
- 9) eventuelle indskrænkninger i de nye kapitalandeles omsættelighed, eller pligt for de nye kapitalejere til at lade deres kapitalandele indløse,
- 10) om de nye kapitalandele er omsætningspapirer, og
- 11) hvorvidt de nye aktier skal lyde på navn eller ihændeher.

§ 159. Hvis selskabets centrale ledelsesorgan udnytter en bemyndigelse meddelt i henhold til § 155, skal beslutningen angive:

- 1) Det mindste og det højeste beløb kapitalen skal kunne forhøjes med,
- 2) tegningskursen og kapitalandelenes størrelse eller antal,
- 3) hvornår de nye kapitalandele giver ret til udbytte,
- 4) de omkostninger ved forhøjelsen, som selskabet skal betale,
- 5) om de nye kapitalandele kan indbetales i andre værdier end kontanter, jf. § 160, eller
- 6) om de nye kapitalandele kan indbetales ved konvertering af gæld, jf. § 161.

Stk. 2. For det centrale ledelsesorgans beslutning efter stk. 1, finder §§ 163 og 164 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan kan foretage de ændringer af vedtægterne, som er en følge af kapitalforhøjelsen.

Indbetaling i værdier eller ved konvertering af gæld

§ 160. Hvis nye kapitalandele kan indbetales i andre værdier end kontanter, skal forhøjelsesbeslutningen indeholde bestemmelser herom. Reglerne i §§ 37, 38 og 39 finder tilsvarende anvendelse, dog skal balancen efter § 37, stk. 4, udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed.

§ 161. Hvis nye kapitalandele kan indbetales ved konvertering af gæld, skal forhøjelsesbeslutningen indeholde bestemmelserne herom.

Stk. 2 Det centrale ledelsesorgan skal redegøre for årsagen til og tidspunktet for gældsstiftelsen og for grundene til forslaget om konvertering.

Stk. 3 I aktieselskaber skal det centrale ledelsesorgans redegørelse og eventuelt yderligere udarbejdede dokumenter mindst 8 dage før generalforsamlingen være stillet til rådighed for aktionærerne samt fremlægges på generalforsamlingen.

Stk. 4. Dokumenter i henhold til stk. 2 kan i enighed fravælges af kapitalejerne.

Stk. 5. Kravet i stk. 3, kan i enighed fravælges af aktionærerne.

Ret til forholdsmæssig tegning

§ 162. Ved enhver kontant forhøjelse af selskabskapitalen har kapitalejerne ret til forholdsmæssig tegning af de nye kapitalandele. Vedtægterne kan bestemme, at fortegningsretten ikke kan overdrages til tredjemand.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan med samme flertal, som kræves til vedtægtsændring, beslutte at fravige fortegningsretten, jf. stk. 1 til fordel for andre.

Stk. 3. Hvis der er flere klasser af kapitalandele, for hvilke stemmeretten eller retten til udbytte eller udlodning af selskabets midler er forskellig, kan der i vedtægterne tillægges kapitalejerne i disse klasser forlods ret til at tegne kapitalandele inden for deres egen klasse. Kapitalejerne i de øvrige klasser kan i så fald først herefter udøve deres fortegningsret i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Generalforsamlingen kan med samme flertal, som kræves til vedtægtsændring, jf. § 105, beslutte at fravige fortegningsretten jf. stk. 1 og 3, til fordel for medarbejderne i selskabet eller dets datterselskab. Med samme flertal kan generalforsamlingen fastsætte en favørkurs for de kapitalandele, der tilbydes medarbejderne.

Stk. 5. Generalforsamlingen kan dog kun beslutte større afvigelser fra kapitalejernes fortegningsret end angivet i indkaldelsen, såfremt de kapitalejere, hvis fortegningsret forringes, samtykker heri.

Stk. 6. Hvis der er flere kapitalklasser i selskabet, er en beslutning, der medfører en forskydning i retsforholdet mellem klasserne, kun gyldig, hvis den tiltrædes af kapitalejere, der ejer mindst to tredjedele af den på generalforsamlingen repræsenterede del af den kapitalklasse, hvis retsstilling forringes.

Tegning af nye kapitalandele

§ 163. Tegning af nye kapitalandele skal ske skriftligt.

Stk. 2. Ved tegningen skal vedtægterne og de i § 156 omhandlede dokumenter fremlægges, medmindre det er besluttet, at de ikke skal udarbejdes, jf. § 156, stk. 3. Omfattes kapitaltegningen af bestemmelserne i §§ 160 og 161 skal de dokumenter, der er omhandlet i disse bestemmelser, fremlægges ved tegningen, medmindre det er besluttet, at de ikke skal udarbejdes.

Stk. 3. Kapitalejerne skal efter reglerne om indkaldelse til generalforsamling have underretning om muligheden for tegning samt om fristen for udøvelse af fortegningsretten. I aktieselskaber, hvor samtlige aktionærer er kendt, kan de enkelte aktionærer i stedet underrettes skriftligt.

§ 164. Beslutningen om vedtægtsændringer, som forudsætter en kapitalforhøjelse, bortfalder, hvis det fastsatte mindstebeløb for kapitalforhøjelsen ikke er tegnet inden for den i beslutningen fastsatte frist. Det, som er indbetalt på kapitalen, skal i så fald straks betales tilbage.

Udstedelse af fondsandele

§ 165. Kapitalselskabet kan udstede fondsandele ved til selskabskapitalen at overføre beløb, som i selskabets senest godkendte årsrapport er opført som:

- 1) Overført overskud, eller
- 2) reserver med undtagelse af reserve i henhold til årsregnskabslovens § 35, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Til udstedelse af fondsandele kan selskabet desuden anvende:

- 1) Overskud i det indeværende regnskabsår, hvis beløbet ikke er uddelt, forbrugt eller bundet, eller
- 2) frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort i det indeværende regnskabsår.

Stk. 3. Beslutning i henhold til stk. 1 og 2 skal angive det beløb, selskabskapitalen skal forhøjes med samt kapitalandelens størrelse eller antal. Bestemmelserne i § 158, stk. 1, nr. 3, 6, 2. led, samt § 158, stk. 1, nr. 9-11, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Kapitalforhøjelsen kan ikke gennemføres, før beslutningen er registreret.

Stk. 5. Hvis fondsforhøjelsen ikke er anmeldt senest 12 måneder efter beslutningen, er beslutningen om kapitalforhøjelsen og de heraf følgende vedtægtsændringer bortfaldet.

§ 166. Hvis der er forløbet 3 år efter registreringen af en fondsforhøjelse, uden at samtlige kapitalandele er overdraget til de berettigede, kan selskabets centrale ledelsesorgan ved bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system opfordre den eller de pågældende til inden for seks måneder at afhente andelene.

Stk. 2. Når fristen efter stk. 1 er udløbet, uden at henvendelse er sket, kan det centrale ledelsesorgan for kapitalejerens regning afhænde kapitalandelene gennem en værdipapirhandler, jf. § 4, stk. 1, i lov om værdipapirhandel m.v. I salgsprovenuet kan selskabet fradrage omkostningerne ved bekendtgørelsen og afhændelsen. Er salgsprovenuet ikke afhentet senest tre år efter afhændelsen, tilfalder beløbet selskabet.

Udstedelse af konvertible gældsbreve og warrants (tegningsoptioner)

§ 167. Generalforsamlingen kan med det flertal, der kræves til vedtægtsændring, beslutte at udstede konvertible gældsbreve eller warrants, hvis den samtidig træffer beslutning om den dertil hørende kapitalforhøjelse, jf. § 154.

Stk. 2. Generalforsamlingens beslutning skal indeholde de nærmere vilkår for udstedelsen, herunder størstebeløbet af den kapitalforhøjelse, der skal kunne tegnes på baggrund af værdipapiret, og til hvilken klasse de nye kapitalandele skal høre.

Stk. 3. Generalforsamlingens beslutning efter stk. 1 skal endvidere tage stilling til modtagerens retsstilling, hvis generalforsamlingen træffer beslutning om en eller flere af følgende forhold, inden modtageren har konverteret gældsbrevet eller udnyttet en tildelt warrant:

- 1) Kapitalforhøjelse,
- 2) kapitalnedsættelse,
- 3) udstedelse af nye warrants,
- 4) udstedelse af nye konvertible gældsbreve,
- 5) opløsning,
- 6) fusion, eller
- 7) spaltning.

Stk. 4. Vilkårene i generalforsamlingens beslutning efter stk. 2 og 3 skal oplyses over for modtageren af konvertible gældsbreve eller warrants.

§ 168. Generalforsamlingens beslutning i henhold til § 167 skal optages i vedtægterne. Når fristen for tegning af kapitalforhøjelsen er udløbet, kan selskabets centrale ledelsesorgan slette bestemmelsen.

§ 169. Det centrale ledelsesorgan kan efter bemyndigelse, jf. § 155, stk. 2, træffe beslutning om udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants.

Stk. 2. Det centrale ledelsesorgans beslutning skal indeholde de nærmere vilkår for udstedelsen, herunder:

- 1) Størstebeløbet af den kapitalforhøjelse, der skal kunne tegnes på baggrund af værdipapiret,
- 2) tegningsfristen,
- 3) den klasse, de nye kapitalandele skal tilhøre
- 4) tegningsfristen samt en frist på mindst 2 uger fra tidspunktet for afsendelse af underretning til kapitalejerne, inden for hvilken kapitalejerne skal udnytte fortegningsretten,
- 5) tidspunktet for rettighedernes indtræden,
- 6) fristen for indbetaling,
- 7) kapitalandelens størrelse og tegningskurs

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgans beslutning efter stk. 1 skal endvidere tage stilling til modtagerens retsstilling, hvis følgende forhold gennemføres, inden modtageren har konverteret gældsrevet eller udnyttet en tildelt warrant:

- 1) Kapitalforhøjelse,
- 2) kapitalnedsættelse,
- 3) udstedelse af nye tegningsoptioner,
- 4) udstedelse af nye konvertible gældsbreve,
- 5) opløsning,
- 6) fusion, eller
- 7) spaltning.

Stk. 4. Vilklårene i det centrale ledelsesorgans beslutning efter stk. 2 og 3 samt det centrale ledelsesorgans bemyndigelse, jf. § 155, stk. 2, skal oplyses over for modtageren af konvertible gældsbreve eller warrants.

Stk. 5. Ved det centrale ledelsesorgans beslutning om kapitalforhøjelse som følge af konvertering af konvertible gældsbreve eller udnyttelse af warrants finder § 159 tilsvarende anvendelse.

§ 170. Det centrale ledelsesorgans beslutning i henhold til § 169 skal optages i vedtægterne. Det centrale ledelsesorgan kan foretage de ændringer af vedtægterne, som er en følge af beslutningen.

§ 171. Hvis det beløb, der er indbetalt for et gældsrev, er mindre end det modsvarende beløb af den eller de kapitalandele, som gældsrevet ifølge lånevilkårene kan ombyttes med, skal det resterende beløb indbetales i overensstemmelse med § 36 om delvis indbetaling af kapitalen eller dækkes af den del af selskabets egenkapital, der kan anvendes til udbytte.

Betingelser for konvertible gældsbreves registrering i en værdipapircentral

§ 172. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om:

- 1) Betingelser for konvertible gældsbreves registrering i en værdipapircentral,
- 2) afgivelse af oplysninger til en værdipapircentral,
- 3) at selskabet skal bære samtlige omkostninger ved konvertible gældsbreves udstedelse gennem en værdipapircentral og ved konvertible gældsbreves indskrivning og opbevaring m.v. i et kontoførende institut, og
- 4) at § 60 finder tilsvarende anvendelse ved konvertible gældsbreve.

Anmeldelse af beslutning om kapitalforhøjelse

§ 173. Anmeldelse om generalforsamlingens eller det centrale ledelsesorgans beslutning om forhøjelse af kapitalen efter reglerne i dette kapitel skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at fristen for kapitalandelenes indbetaling er udløbet.

Stk. 2. Anmeldelse om generalforsamlingens eller det centrale ledelsesorgans beslutning om udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants og de tilhørende vedtægtsændringer, jf. §§ 168 og 170, skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at beslutningen er truffet.

§ 174. Anmeldelse om gennemførelse af en kapitalforhøjelse kan ikke registreres, før den selskabskapital, der skal være indbetalt i henhold til denne lov, jf. § 36, eller vedtægterne, er indbetalt med tillæg af overkurs.

Stk. 2. De nye kapitalandele giver ret til udbytte og andre rettigheder i selskabet fra tidspunktet for kapitalforhøjelsens registrering, medmindre andet er bestemt i forhøjelsesbeslutningen. Rettighederne indtræder dog senest 12 måneder efter registreringen.

Stk. 3. Når registrering har fundet sted, anses kapitalen forhøjet med den samlede pålydende værdi af kapitalforhøjelsen.

§ 175. Det centrale ledelsesorgan skal senest 4 uger efter udløbet af hvert regnskabsår anmelde, hvor stor en kapitalforhøjelse der er foretaget i året, hvis

- 1) tegning af kapitalandele sker på grundlag af konvertible gældsbreve eller warrants, og
- 2) den i beslutningen fastsatte frist for tegningen er længere end 12 måneder, og
- 3) det fastsatte mindstebeløb for kapitalforhøjelsen er tegnet og fuldt indbetalt med tillæg af en eventuel overkurs.

Stk. 2. Det centrale ledelsesorgan kan foretage de ændringer af vedtægterne som er en nødvendig følge af kapitalforhøjelsen.

Stk. 3. Er anmeldelse i henhold til stk. 1 ikke modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter tegningsfristens udløb, eller nægtes registrering, skal allerede indbetalte beløb tilbagebetales, jf. § 177, stk. 3.

§ 176. Når tiden for konvertering af konvertible gældsbreve eller udnyttelse af warrants er udløbet, skal det centrale ledelsesorgan straks anmelde til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor mange gældsbreve eller warrants, der er blevet ombyttet til kapitalandele. Er udnyttelsestiden længere end 12 måneder, skal det centrale ledelsesorgan foretage anmeldelse efter reglerne i § 175.

Stk. 2. Det centrale ledelsesorgan kan foretage de ændringer af vedtægterne som er en nødvendig følge af kapitalforhøjelsen.

Bortfald af beslutning om kapitalforhøjelse

§ 177. Beslutningen om kapitalforhøjelsen bortfalder, hvis registrering nægtes.

Stk. 2. Beslutningen bortfalder også, hvis anmeldelse ikke er modtaget senest 12 måneder efter beslutningen.

Stk. 3. Hvis beslutning om kapitalforhøjelse ikke bliver registreret, skal allerede indbetalte beløb straks tilbagebetales til tegnerne.

Udbyttegivende gældsbreve

§ 178. Generalforsamlingen kan træffe beslutning om optagelse af lån mod gældsbreve med ret til rente, hvis størrelse helt eller delvis er afhængig af det udbytte, selskabets kapitalandele afkaster, eller af årets overskud.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan endvidere bemyndige det centrale ledelsesorgan til at optage lån jf. stk. 1. Bemyndigelsen kan gives for en eller flere perioder på indtil fem ad gangen.

Kapitel 11

Kapitalafgang

§ 179. Uddeling af selskabets midler til kapitalejerne kan kun finde sted

- 1) som udbytte på grundlag af det senest godkendte årsregnskab, jf. § 180,
- 2) som ekstraordinært udbytte, jf. §§ 182 og 183,
- 3) som udlodning i forbindelse med nedsættelse af selskabskapitalen, jf. § 185 -193 eller
- 4) som udlodning i forbindelse med selskabets opløsning, jf. kapitel 14.

Stk. 2. Selskabets centrale ledelsesorgan er ansvarligt for, at uddeling ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets, og i moderselskaber koncernens, økonomiske stilling, og ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter, jf. § 115, stk. 1. nr. 5 og §

Udlodning af ordinært udbytte

§ 180. Generalforsamlingen træffer beslutning om fordeling af det beløb, der er til rådighed efter årsregnskabet ved udlodning af udbytte. Generalforsamlingen må ikke beslutte uddeling af højere udbytte end foreslået eller tiltrådt af selskabets centrale ledelsesorgan.

Stk. 2. Som udbytte kan kun anvendes beløb, som i selskabets senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Stk. 3. Sker en udbytteudbetaling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. §§ 37 og 38. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at udbyttebeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der udloddes. Hvis det centrale ledelsesorgan udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 39, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved udlodning af aktiver som omtalt i § 39, stk. 1.

§ 181. Reserven for opskrivning efter indre værdis metode kan helt eller delvist anvendes til udligning af underskud, der ikke kan udlignes på anden måde.

Udlodning af ekstraordinært udbytte

§ 182. Generalforsamlingen kan med simpelt stemmeflertal, jf. § 101, træffe beslutning om udlodning af ekstraordinært udbytte.

Stk. 2. Generalforsamlingen kan bemyndige selskabets centrale ledelsesorgan til efter aflæggelsen af det første årsregnskab at træffe beslutning om udlodning af ekstraordinært udbytte.

Stk. 3. Som ekstraordinært udbytte efter stk. 1 og 2, kan anvendes midler, som er omfattet af § 180, stk. 2, samt overskud i det indeværende regnskabsår frem til datoen for beslutning om udlodningen, hvis beløbet ikke er uddelt, forbrugt eller bundet. Frie reserver, der er opstået eller blevet frigjorte i det indeværende regnskabsår, kan ligeledes anvendes som ekstraordinært udbytte.

§ 183. Det centrale ledelsesorgans beslutning om udlodning af ekstraordinært udbytte skal optages i protokollen.

Stk. 2. Beslutningen skal være vedlagt en balance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen.

Stk. 3. Sker en udbytteudbetaling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 37 og 38. Det skal i vurderingsmandens erklæring angives, at udbyttebeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der udloddes. Hvis det centrale ledelsesorgan udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 39, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved udlodning af aktiver som omtalt i § 39, stk. 1.

Særlige oplysningsforpligtelser ved udbytte

§ 184. Hvis et aktieselskab, der er omfattet af regler udstedt i medfør af kapitel 8 i lov om værdipapirhandel m.v., vil foretage uddeling af selskabets midler, jf. § 179, til tilbudsgiveren eller dennes nærtstående i de første 12 måneder efter gennemførelsen af overtagelsen af selskabet, skal tilbudsgiveren oplyse om dette og de nærmere vilkår herfor i det tilbudsdokument, der skal udarbejdes i henhold til reglerne herom i lov om værdipapirhandel m.v.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis udbetalingen af aktieselskabets midler sker på bag-

grund af særlige konkrete omstændigheder, som forbedrer selskabets finansielle situation, og som ikke var påregnelig for tilbudsgiveren ved udarbejdelsen af tilbudsdokumentet.

Beslutning om nedsættelse

§ 185. Bestemmelserne i §§ 154, 156 og 157 om proceduren ved beslutninger om kapitalforhøjelse, finder tilsvarende anvendelse på beslutninger om kapitalnedsættelse i aktieselskaber.

§ 186. Beslutning om nedsættelse af selskabskapitalen træffes af generalforsamlingen med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændring.

§ 187. I anpartsselskaber kan generalforsamlingen bemyndige det centrale ledelsesorgan til at træffe beslutning om og gennemføre en kapitalnedsættelse indtil et vist beløb.

§ 188. Beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed selskabskapitalen nedsættes (nedsættelsesbeløbet), samt til hvilket af følgende formål beløbet skal anvendes:

- 1) Dækning af underskud,
- 2) udbetaling til kapitalejere eller
- 3) henlæggelse til en særlig reserve.

Stk. 2. Det skal oplyses i beslutningen med angivelse af overkurs, hvis udbetaling af kapitalnedsættelsens midler skal ske med et højere beløb end nedsættelsesbeløbet.

Stk. 3. Kun kapitalnedsættelser til udbetaling eller henlæggelse til særlig reserve, jf. stk. 1, nr. 2 og 3, kan ske til underkurs.

§ 189. Generalforsamlingen kan kun træffe beslutning om anvendelse af nedsættelsesbeløbet til udbetaling til kapitalejerne eller henlæggelse til en særlig reserve, jf. § 188, stk. 1, nr. 2 og 3, hvis kapitalnedsættelsens centrale ledelse stiller eller godkender forslag herom.

Stk. 2. Sker en kapitalnedsættelse efter stk. 1 til en lavere kurs end kapitalandelens pålydende, overføres det resterende beløb op til aktiernes pålydende til selskabets frie reserver.

§ 190. Der skal på beslutningstidspunktet foreligge en vurderingsberetning jf. § 37, hvis en kapitalnedsættelse sker til udbetaling til kapitalejerne ved udlodning af andre værdier end kontanter.

Stk. 2. Erklæringen i vurderingsberetningen, jf. stk. 1 og § 37, stk. 1, nr. 4, skal angive, at kapitalnedsættelsen med tillæg af eventuel overkurs på beslutningstidspunktet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der udloddes. Hvis det centrale ledelsesorgan udarbejder og indsender en erklæring efter reglerne i § 39, stk. 2, er der ikke pligt til at indhente vurderingsberetning ved udlodning af aktiver som omtalt i § 39, stk. 1.

Anmeldelse af kapitalnedsættelse

§ 191. En beslutning om kapitalnedsættelse skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens senest 2 uger efter at beslutning herom er truffet. Beslutningen mister sin gyldighed, hvis den ikke er anmeldt til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden for denne frist.

Opfordring til kreditorerne

§ 192. Kapitalnedsættelsens kreditorer skal opfordres til indenfor en frist på 4 uger at anmelde deres krav til selskabet ved Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse i styrelsens it-system, hvis nedsættelsesbeløbet helt eller delvist skal anvendes til

- 1) udbetaling til kapitalejerne, jf. § 188, stk. 1, nr. 2, eller

2) henlæggelse til en særlig reserve, jf. § 188, stk. 1, nr.3.

Stk. 2. Der skal ikke ske opfordring til kreditorerne i henhold til stk. 1, hvis kapitalen samtidig forhøjes med et tilsvarende beløb.

Gennemførelse af kapitalnedsættelsen

§ 193. Kapitalnedsættelsen betragtes som endelig 4 uger efter udløbet af fristen for indgivelse af anmeldelse af krav til kapitalselskabet, jf. § 192, med mindre der er indsendt anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om, at beslutningen er ændret eller trukket tilbage.

Stk. 2. Selskabets centrale ledelsesorgan skal, jf. § 6, anmelde til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis kapitalnedsættelsen ikke kan gennemføres i overensstemmelse med det offentliggjorte jf. § 192, eller det ikke er forsvarligt at gennemføre kapitalnedsættelsen, jf. § 115, stk. 1, nr. 5 og 116, stk. 1, nr.5. Hvis anmeldte, forfaldne krav på dette tidspunkt ikke er fyldstgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav, må kapitalnedsættelsen ikke gennemføres. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgør på en af parternes begæring, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 3. Hvis der i et anpartsselskab er truffet beslutning om at bemyndige selskabets centrale ledelsesorgan til at nedsætte kapitalen med op til et vist beløb, jf. § 187, betragtes kapitalnedsættelsen først som endelig, når det er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, at bemyndigelsen er udnyttet.

Stk. 4. Stk. 1 gælder ikke ved kapitalnedsættelser til amortisation, jf. § 74, hvor opfordring til kreditorerne, jf. § 192, skal være offentliggjort mindst 4 uger inden datoen for første kapitalnedsættelse.

Tilbagebetaling

§ 194. Er der sket udbetaling til kapitalejere i strid med bestemmelserne i denne lov, skal disse tilbagebetale beløbet tillige med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct. For tilbagebetaling af udbytte gælder dette dog kun, hvis kapitalejeren indså eller burde have indset, at udbetalingen var ulovlig.

Stk. 2. Kan beløbet ikke inddrives, eller har kapitalejeren ikke tilbagebetalingspligt, er de, som har medvirket til beslutningen om udbetalingen eller gennemførelsen af denne eller til opstillingen eller godkendelsen af den urigtige regnskabsopgørelse, ansvarlige efter de almindelige erstatningsregler.

Almennyttige gaver

§ 195. Generalforsamlingen kan beslutte, at der af kapitalselskabets midler ydes gaver til almentyttige eller dermed ligestillede formål, for så vidt det under hensyn til hensigten med gaven, selskabets økonomiske stilling samt omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt. Det centrale ledelsesorgan kan til de i 1. pkt. nævnte formål anvende beløb, som i forhold til selskabets økonomiske stilling er af ringe betydning.

Kapitel 12

Egne kapitalandele

Erhvervelse af egne kapitalandele til eje eller pant

§ 196. Et kapitalselskab kan kun erhverve egne kapitalandele, der er fuldt indbetalt. Dette kan ske såvel til eje som til pant.

Erhvervelse af egne kapitalandele mod vederlag

§ 197. Hvis et kapitalselskab erhverver egne kapitalandele mod vederlag, kan dette kun ske med midler, der i henhold til § 182, stk. 3, kan udbetales som ekstraordinært udbytte. I aktieselskaber skal selskabskapitalen efter fradrag af egne aktier mindst udgøre 500.000 kr.

Stk. 2. I den tilladte beholdning af egne kapitalandele medregnes kapitalandele, der er erhvervet af tredjemand i eget navn, men for selskabets regning.

§ 198. Erhvervelse af egne kapitalandele mod vederlag må kun ske efter bemyndigelse fra generalforsamlingen til selskabets centrale ledelsesorgan, jf. dog § 199.

Stk. 2. Bemyndigelsen kan kun gives for et bestemt tidsrum, der ikke må overstige 5 år.

Stk. 3. Bemyndigelsen skal angive:

- 1) den største værdi, som de egne kapitalandele må have, og
- 2) det mindste og højeste beløb, som selskabet må yde som vederlag for kapitalandelene.

§ 199. Hvis det er nødvendigt for at undgå betydelig og truende skade for et kapitalselskab, kan det centrale ledelsesorgan på selskabets vegne erhverve selskabets egne kapitalandele mod vederlag efter §§ 196-198 uden generalforsamlingens bemyndigelse.

Stk. 2. Det centrale ledelsesorgan skal, hvis selskabet i medfør af stk. 1 har erhvervet egne kapitalandele, underrette den førstkomende generalforsamling om:

- 1) grundene til og formålet med de foretagne erhvervelser,
- 2) antallet og værdien af de erhvervede kapitalandele,
- 3) hvor stor en del af selskabskapitalen de erhvervede kapitalandele repræsenterer, og
- 4) vederlaget for de erhvervede kapitalandele.

§ 200. Uanset bestemmelserne i §§ 196-198 kan et kapitalselskab direkte eller indirekte erhverve egne kapitalandele:

- 1) Som led i en nedsættelse af selskabskapitalen efter kapitel 11,
- 2) som led i overgang af formuegoder ved fusion, spaltning og anden universalsuccession,
- 3) til opfyldelse af en lovbestemt indløsningspligt, som påhviler selskabet, eller
- 4) ved køb på tvangsauktion af fuldt indbetalte kapitalandele til fyldestgørelse af en fordring, der tilkommer selskabet.

Datterselskabers erhvervelse af kapitalandele i moderselskaber

§ 201. Bestemmelserne i §§ 196-200 finder tilsvarende anvendelse på et datterselskabs erhvervelse til eje eller pant af kapitalandele i dets moderselskab.

Afhændelse af erhvervede kapitalandele

§ 202. Kapitalandele, som er erhvervet uden vederlag i overensstemmelse med § 196, og kapitalandele, som er erhvervet i overensstemmelse med § 200, nr. 2 - 4, skal afhændes, så snart det kan ske uden skade for selskabet.

Stk. 2. Afhændelsen skal senest ske 3 år efter erhvervelsen, medmindre værdien af selskabets og dets datterselskabers samlede beholdning af kapitalandele i selskabet ikke overstiger selskabets frie reserver.

§ 203. Kapitalandele, der er erhvervet til eje i strid med §§ 196-201, skal afhændes snarest muligt og senest 6 måneder efter erhvervelsen.

Stk. 2. Er kapitalandele erhvervet til pant i strid med §§ 196-201, skal pantsætningen bringes til ophør snarest muligt og senest 6 måneder efter erhvervelsen.

§ 204. Hvis kapitalandele ikke er afhændet rettidigt efter §§ 202 og 203, skal selskabets centrale ledelsesorgan foranledige, at selskabskapitalen nedsættes med disse kapitalandeleles værdi, jf. kapitel 11.

Tegning af egne kapitalandele

§ 205. Et kapitalselskab må ikke tegne egne kapitalandele.

Stk. 2. Kapitalandele, der er tegnet af tredjemand i eget navn, men for selskabets regning, anses som tegnet for tredjemandens egen regning.

Stk. 3. Kapitalandele, der er tegnet i selskabets navn i strid med stk. 1, anses som tegnet af stifterne eller, i tilfælde af forhøjelse af selskabskapitalen, af medlemmerne af selskabets ledelse for egen regning og således, at disse hæfter solidarisk for købesummen. Dette gælder dog ikke stiftere eller medlemmer af selskabets ledelse, der godtgør, at de hverken indså eller burde have indset, at tegningen af kapitalandelene var ulovlig.

Stk. 4. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på et selskabs tegning af kapitalandele i dets moderselskab. De pågældende kapitalandele i moderselskabet anses som tegnet af datterselskabets ledelse som nævnt i stk. 3.

Kapitel 13

Økonomisk bistand med et kapitalselskabs egne midler

Selvfinansiering

§ 206. Et kapitalselskab må ikke yde direkte eller indirekte økonomisk bistand ved at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for tredjemands erhvervelse af kapitalandele i selskabet, jf. dog stk. 2 og §§ 213 - 214.

Stk. 2. Hvis betingelserne i stk. 3 og §§ 207-209 om generalforsamlingens godkendelse, krav til beslutningens forsvarlighed, det centrale ledelsesorgans redegørelse og sædvanlige markedsvilkår er opfyldt kan et kapitalselskab direkte eller indirekte yde økonomisk bistand ved at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed i forbindelse med tredjemands erhvervelse af kapitalandele i selskabet.

Stk. 3. Kapitalselskabets centrale ledelsesorgan skal sikre sig, at der foretages en kreditvurdering af den kreds, der modtager selskabets økonomiske bistand.

§ 207. Generalforsamlingens godkendelse skal foreligge, før der kan ydes økonomisk bistand i medfør af § 206, stk. 2. Til brug for generalforsamlingens beslutning fremlægger selskabets centrale ledelsesorgan en skriftlig redegørelse, der skal indeholde oplysninger om

- 1) baggrunden for forslaget om økonomisk bistand,
- 2) selskabets interesse i at gennemføre en sådan disposition,
- 3) de betingelser, der er knyttet til gennemførelse,
- 4) en vurdering af de konsekvenser, som dispositionen måtte medføre for selskabets likviditet og solvens samt
- 5) den pris, som tredjemand skal betale for kapitalandelene.

Stk.2. Generalforsamlingens afgørelse om godkendelse, jf. stk. 1, træffes med samme majoritet som kræves til vedtægtsændring, jf. § 106.

Stk.3. Redegørelsen, jf. stk. 1, skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på offentliggørelse, jf. § 8, senest 2 uger efter generalforsamlingens godkendelse.

§ 208. Kapitalselskabets samlede økonomiske bistand til tredjemand må på intet tidspunkt

overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets, og i moderselskaber, jf. § 1-3, koncernens økonomiske stilling. Kapitalselskabet må hertil kun anvende beløb, der kan anvendes til uddeling af udbytte, jf. § 180.

§ 209. Hvis tredjemand med økonomisk bistand fra et kapitalselskab erhverver selskabets egne kapitalandele, jf. § 196, skal dette ske på sædvanlige markedsvilkår. Tilsvarende gælder, hvis tredjemand tegner kapitalandele, jf. § 155, som led i en forhøjelse af den tegnede kapital.

Økonomisk bistand til moderselskaber, kapitalejere, ledelses-medlemmer m.v.

§ 210. Et kapitalselskab må ikke yde direkte eller indirekte økonomisk bistand ved at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for kapitalejere eller ledelsen i selskabet, jf. dog stk. 2 og §§ 211-214. Tilsvarende gælder i forhold til kapitalejere eller ledelsen i selskabets moderselskab og i andre virksomheder end moderselskaber, der har bestemmende indflydelse over selskabet.

Stk. 2. Hvis betingelserne i § 206, stk. 3, om det centrale ledelsesorgans kreditvurdering og §§ 207-209 om generalforsamlingens godkendelse, krav til beslutningens forsvarlighed, det centrale ledelsesorgans redegørelse og sædvanlige markedsvilkår, er opfyldt, kan et kapitalselskab endvidere direkte eller indirekte yde økonomisk bistand ved at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for:

- 1) selskabets kapitalejere, medlemmer af selskabets ledelsesorganer eller medlemmer af ledelsesorganerne i selskabets moderselskab,
- 2) kapitalejere og ledelsesmedlemmer i andre virksomheder end moderselskaber, der har bestemmende indflydelse over selskabet, og
- 3) personer, som ved ægteskab, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linie eller på anden måde står den i nr. 1 nævnte kreds særligt nær.

Stk. 3. Selskabets centrale ledelsesorgan skal sikre sig, at den økonomiske bistand, der er omfattet af stk. 2, finder sted på sædvanlige markedsvilkår.

Undtagelser til låneforbuddet

§ 211. Et kapitalselskab kan direkte eller indirekte yde økonomisk bistand eller stille sikkerhed for danske og visse udenlandske moderselskabers forpligtelser.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter nærmere bestemmelser om, hvilke udenlandske moderselskaber, der er omfattet af stk. 1.

§ 212. Uanset § 210 kan et kapitalselskab som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition direkte eller indirekte yde økonomisk bistand eller stille sikkerhed til den i den nævnte bestemmelse anførte personkreds.

Undtagelser til selvfinansieringsforbuddet og låneforbuddet

§ 213. § 206 og § 210 finder ikke anvendelse på pengeinstitutter og på realkreditlån ydet af et realkreditinstitut.

§ 214. § 206 og § 210 finder ikke anvendelse på dispositioner foretaget med henblik på erhvervelse af kapitalandele af eller til medarbejderne i selskabet eller i et datterselskab.

Stk. 2. I det centrale ledelsesorgans ledelsesprotokol skal der indsættes bemærkning om enhver disposition omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Dispositioner omfattet af stk. 1 kan kun ske med midler, der i henhold til § 179, stk. 1, kan udbetales som udbytte.

Tilbagebetaling

§ 215. Hvis et kapitalselskab har ydet økonomisk bistand i strid med § 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, skal beløbet tilbageføres til selskabet sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Stk. 2. Kan tilbagebetaling ikke finde sted, eller kan aftaler om anden økonomisk bistand ikke bringes til ophør, indestår de, der har truffet aftale om eller opretholdt dispositionerne i strid med § 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, for det tab, som kapitalselskabet måtte blive påført.

Stk. 3. Sikkerhedsstillelse foretaget i strid med § 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, er bindende for selskabet, hvis medkontrahenten ikke havde kendskab til, at sikkerheden var stillet i strid med disse bestemmelser.

Kapitel 14

Kapitalselskabers opløsning (likvidation, tvangs-opløsning og konkurs)

Opløsning ved erklæring

§ 216. I kapitalselskaber, hvor alle kreditorer er betalt, kan opløsning ske ved, at kapitalejerne over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgiver en erklæring om, at al gæld, forfalden som uforfalden, er betalt, og at det er besluttet at opløse kapital-selskabet. Kapitalejernes navne og adresser skal være angivet i erklæringen.

Stk. 2. Selskabet er opløst, når det slettes i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register over aktive selskaber. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan kun registrere opløsningen, hvis erklæringen er modtaget i styrelsen senest 2 uger efter underskrivelsen. Erklæringen skal vedlægges en erklæring fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende kapitalselskabet.

Stk. 3. Kapitalejerne hæfter personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som uforfalden eller omtvistet, som bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse. I det omfang, der er overskydende midler, fordeles disse til kapitalejerne.

Beslutning om at træde i likvidation

§ 217. Generalforsamlingen træffer beslutning om frivillig opløsning af et kapital-selskab ved likvidation, såfremt andet ikke er fastsat i lovgivningen.

Stk. 2. Beslutningen træffes med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændringer jf. § 102. I tilfælde, hvor opløsning ved likvidation er påbudt i lovgivningen eller kapitalselskabets vedtægter eller af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter regler i denne lov, træffes beslutningen med simpelt flertal jf. § 101.

Anmeldelse af likvidation

§ 218. Likvidator skal sørge for, at anmeldelse af en beslutning om at træde i likvidation er modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at beslutningen er truffet. Meddelelse om beslutningen skal samtidig med anmeldelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sendes til alle kendte kreditorer.

Stk. 2. Et selskab, der er under likvidation, skal beholde sit navn med tilføjelsen ”i likvidation”. I øvrigt gælder reglerne i § 220, stk. 1, vedrørende registreringer.

Valg af likvidator

§ 219. Generalforsamlingen vælger en eller flere likvidatorer til at foretage likvidationen af et selskab.

Stk. 2. Kapitalejere, der ejer mindst 25 pct. af selskabskapitalen, har ret til på generalforsamlingen at vælge en likvidator til, sammen med de af generalforsamlingen valgte, at foretage likvidationen.

§ 220. Likvidator(erne) træder i ledelsens sted. Denne lovs bestemmelser om et selskabs ledelse finder med de fornødne tilpasninger anvendelse på likvidator(erne).

Stk. 2. Likvidator kan til enhver tid afsættes af den myndighed, der har valgt den pågældende.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne lov og årsregnskabsloven om regnskabsaflæggelse, revision, generalforsamlinger og om årsrapporters indsendelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen finder tilsvarende anvendelse i selskaber under likvidation med de afvigelser, der følger af dette kapitel.

§ 221. I perioden fra selskabets oversendelse til skifteretten og til der er udpeget en likvidator, må ledelsen i kapitalselskabet alene foretage dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for selskab og kreditorer.

Stk. 2. Efter likvidators tiltræden, er tidligere medlemmer af ledelsen forpligtet til at bistå likvidator i fornødent omfang med oplysninger om selskabets virke frem til likvidationens indtræden. Ledelsen skal herunder give likvidator de oplysninger som måtte være nødvendige for likvidators vurdering af bestående og fremtidige krav. I koncerner gælder dette også moderselskabets likvidator.

Stk. 3. Likvidator kan anmode skifteretten om at indkalde tidligere medlemmer af selskabets ledelse til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til stk. 2.

Opfordring til kreditorerne

§ 222. Ved registrering og offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter § 217, stk. 1, opfordres selskabets kreditorer til inden for 3 måneder at anmelde deres krav til likvidator. Likvidator skal samtidig med anmeldelse af beslutningen om likvidation i henhold til § 217, stk. 1, meddele alle selskabets kendte kreditorer beslutningen.

Stk. 2. Likvidator kan tidligst optage boet til slutning 3 måneder efter offentliggørelse efter stk. 1.

Stk. 3. Kan en fordring ikke anerkendes som anmeldt, skal der gives kreditor underretning herom ved anbefalet brev eller ved anden meddelelsesform, hvorved modtagelsen kan dokumenteres med samme grad af sikkerhed, med tilkendegivelse af, at kreditor, såfremt denne ønsker at anfægte afgørelsen, må indbringe spørgsmålet for skifteretten senest 4 uger efter brevets afsendelse.

Stk. 4. Fordringer, der anmeldes, efter at boet er optaget til slutning, dækkes ved midler, der endnu ikke er udloddet til aktionærerne.

Udlodning af udbytte og likvidationsprovenu

§ 223. Kapitalejerne kan vedtage at udlodde udbytte på baggrund af den seneste godkendte årsrapport.

Stk. 2. Udlodning af udbytte efter stk. 1 skal følge de almindelige regler for udbytte og ekstraordinært udbytte i §§ 180-183.

§ 224. Udlodning af likvidationsprovenu til kapitalejerne kan først foretages, når den frist, der er fastsat i den i § 222, stk. 2, omhandlede offentliggørelse, er udløbet, og gælden til kendte kreditorer er betalt jf. dog § 225, stk. 3.

§ 225. Når likvidationsprovenuet er udloddet, afsluttes bobehandlingen, og generalforsamlingen kan herefter træffe beslutning om endelig likvidation. Bobehandlingen må ikke afsluttes, før mulige tvister i henhold til 222, stk. 3, er afgjort.

Stk. 2. Senest 2 uger efter, at det endelige likvidationsregnskab er godkendt af kapitalejerne, skal likvidatorernes anmeldelse heraf være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Likvidationsregnskabet skal følge som bilag til denne anmeldelse. Likvidationsregnskabet skal revideres, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sletter herefter selskabet.

Stk. 3. Hvis der stilles betryggende sikkerhed, kan a-contoudlodning foretages, inden likvidationen er afsluttet i tilfælde, hvor proklamafristen jf. § 222 er udløbet, og kreditorernes eventuelle krav er indfriet.

Tvangsopløsning

§ 226. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan beslutte, at et kapitalselskab skal opløses, om fornødent efter § 217, hvis

- 1) Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke rettidigt har modtaget kapitalselskabets godkendte årsrapport i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) kapitalselskabet ikke har den i loven eller vedtægterne foreskrevne ledelse eller hjemsted,
- 3) kapitalselskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om det er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller
- 4) kapitalselskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om generalforsamlingen i øvrigt har besluttet, at selskabets årsrapport skal revideres.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte en frist, inden for hvilken kapitalselskabet kan afhjælpe manglen. Afhjælpes manglen ikke senest ved udløbet af den af styrelsen fastsatte frist, kan styrelsen træffe beslutning om tvangsopløsning.

§ 227. Bliver opløsning ikke vedtaget i tilfælde, hvor dette er påbudt i lovgivningen eller kapitalselskabets vedtægter eller af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter regler i denne lov, jf. § 217, stk. 1, 2. pkt. og § 226, eller bliver likvidator ikke valgt, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anmode skifteretten på kapitalselskabets hjemsted om at opløse selskabet.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis et selskabs tvangsopløsning er besluttet af retten i henhold til § 230.

§ 228. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om at kræve et kapitalselskab opløst offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Kapitalselskabet skal beholde sit navn med tilføjelsen „*under tvangsopløsning*“.

Stk. 3. Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Skifteretten kan tillige udnævne en revisor. For opløsningen gælder i øvrigt bestemmelserne om likvidation i dette kapitel dog således, at skifteretten eller den af retten bemyndigede træffer afgørelser i selskabets forhold. Omkostningerne ved opløsningen betales om fornødent af statskassen.

Stk. 4. Når bobehandlingen er afsluttet, meddeler skifteretten dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som registrerer selskabets opløsning i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

§ 229. Når der af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er truffet beslutning om, at et kapitalselskab skal tvangsopløses, kan der ikke foretages registreringer vedrørende kapitalselskabet, bortset fra ændringer vedrørende eventuel revisor valgt af skifteretten til revision af årsrapporten og kapitalforhøjelser.

Stk. 2. Uanset det i stk. 1 anførte kan der ske registrering, når et selskab, jf. § 232 indgiver anmeldelse om, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og selskabets virksomhed skal genoptages.

§ 230. Har kapitalejere ved forsætlig medvirken til en generalforsamlingsbeslutning i strid med § 108 eller på anden måde ved misbrug af deres indflydelse i et kapitalselskab medvirket til overtrædelse af denne lov eller kapitalselskabets vedtægter, kan retten, hvis der som følge af misbrugets langvarighed eller andre grunde foreligger særlig anledning hertil, efter påstand af kapitalejere, der repræsenterer mindst 1/10 af selskabskapitalen, bestemme, at kapitalselskabet skal tvangsopløses.

Genoptagelse

§ 231. Hvis udlodning efter § 224 ikke er påbegyndt, kan kapitalejerne under iagttagelse af § 102, beslutte at genoptage selskabets virksomhed. Dette kræver, at der vælges ledelse, jf. kapitel 7, eventuel revisor samt, at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand, jf. § 38, om, at kapitalen er til stede. Selskabskapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Er selskabskapitalen mindre end kravene jf. § 21, skal den bringes op til mindst dette beløb.

Stk. 2. Beslutning om genoptagelse skal anmeldes senest 2 uger fra datoen for beslutningen. Anmeldelsen skal vedlægges en erklæring fra en godkendt revisor om, at der ikke er lån til selskabsdeltagerne i strid med lovens kapitel 13.

§ 232. § 231 finder tilsvarende anvendelse, når et selskab, der er under tvangsopløsning ved skifteretten, indgiver anmeldelse om, at skifteretsbehandlingen skal afbrydes, og at selskabet skal genoptages.

Stk. 2. Er anmeldelse i henhold til stk. 1 ikke modtaget senest 3 måneder efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse selskabet, eller har selskabet inden for de sidste 3 år tidligere været under tvangsopløsning, kan genoptagelse ikke finde sted.

Overgang til konkurs

§ 233. På selskabers vegne kan konkursbegæring kun indgives af det centrale ledelsesorgan eller, hvis selskabet er under likvidation, af likvidator.

Stk. 2. Såfremt likvidatorerne finder, at likvidationen ikke vil give fuld dækning til kreditorerne, skal likvidatorerne indgive konkursbegæring.

Stk. 3. Opløses et selskab i medfør af § 227, indgives konkursbegæring af likvidator. Er ingen likvidator udnævnt, kan skifteretten af egen drift træffe afgørelse om konkurs.

§ 234. Et selskab, der er under konkurs, skal beholde sit navn med tilføjelsen ”*under konkurs*”. I forbindelse med registreringen af konkursens slutning registreres dette i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, medmindre andet fremgår af skifterettens meddelelse.

Reassumption

§ 235. Skifteretten kan bestemme, at et kapitalselskab, der efter afsluttet likvidation eller tvangsopløsning, jf. § 226-230 er slettet i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system over aktive selskaber, skal reassumeres, hvis der fremkommer yderligere midler til fordeling. Skifteretten kan endvidere bestemme, at reassumption skal finde sted, hvis der i øvrigt måtte være forhold, der giver anledning til at reassumere selskabet.

Stk. 2. De tidligere likvidatorer forestår bobehandlingen. Kan dette ikke ske, forestår skifteretten, eller en af denne udpeget likvidator, bobehandlingen.

Stk. 3. Anmeldelse om reassumption og dens afslutning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter skifterettens bestemmelse herom.

Kapitel 15

Fusion og spaltning

Fusion

§ 236. Et selskab kan efter bestemmelserne i dette kapitel opløses uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet selskab mod vederlag til de ophørende selskabers kapitalejere (uegentlig fusion). Det samme gælder, når to eller flere selskaber sammensmeltes til et nyt selskab (egentlig fusion).

Fusionsplan

§ 237. De centrale ledelsesorganer i de bestående selskaber, der deltager i fusionen, opretter og underskriver i forening en fusionsplan, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, jf. dog § 248, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Ved fusioner, hvor der indgår aktieselskaber, skal fusionsplanen indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) selskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende selskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for det fortsættende selskab,
- 2) selskabernes hjemsted,
- 3) vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab,
- 4) tidspunktet, fra hvilket de aktier, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte,
- 5) de rettigheder i det fortsættende selskab, der tillægges eventuelle indehavere af aktier og gældsbreve med særlige rettigheder i et ophørende selskab,
- 6) eventuelle andre foranstaltninger til fordel for indehavere af de i nr. 5 omhandlede aktier og gældsbreve,
- 7) notering af eventuelle aktier, der ydes som vederlag, samt eventuel udlevering af aktiebrev,
- 8) tidspunktet, fra hvilket et ophørende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 4,
- 9) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af selskabernes bestyrelser, repræsentantskab og direktion, og
- 10) udkast til vedtægter, jf. § 25, hvis der ved fusionen dannes et nyt selskab.

Stk. 4. Fusionsplanen skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 3, nr. 8, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af fusionsplanen ikke offentliggøres, og fusionen dermed ikke vedtages.

Fusionsredegørelse

§ 238. Det centrale ledelsesorgan i hvert af de bestående selskaber, der deltager i fusionen, skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken fusionsplanen forklares og begrundes. Redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i de ophørende selskaber, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen.

Stk. 2. I anpartsselskaber kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse.

Mellembalance

§ 239. Hvis fusionsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab, der deltager i

fusionen, udarbejdes en mellembalance, jf. dog stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af fusionsplanen. Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 2. I anpartsselskaber kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en eventuel fusionsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Vurderingsberetning om apportindskud

§ 240. Sker der i forbindelse med fusionen en kapitalforhøjelse i det fortsættende aktieselskab, eller opstår der et nyt aktieselskab som led i fusionen, skal der som led i fusionen indhentes en beretning fra en vurderingsmand, jf. dog stk. 2. Vurderingsmanden udpeges efter § 38, stk. 1. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende selskaber.

Stk. 2. Hvis der er tale om en fusion mellem aktieselskaber skal der ikke udarbejdes en vurderingsberetning.

Stk. 3. Hvis der skal udarbejdes en vurderingsberetning som led i en fusion, skal vurderingsberetningen indeholde:

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) angivelse af det fastsatte vederlag og
- 4) erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den eventuelle pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Stk. 4. Vurderingsberetningen må ikke være udarbejdet mere end 3 måneder før tidspunktet for fusionens eventuelle vedtagelse, jf. 245. Overskrides fristen, kan fusionen ikke gyldigt vedtages.

Vurderingsmandsudtalelse om fusionsplanen, herunder vederlaget

§ 241. I hvert af selskaberne, der deltager i fusionen, udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig udtalelse, jf. stk. 3, om fusionsplanen. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan udtalelse fra en vurderingsmand om fusionsplanen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 38, stk. 1. Hvis selskaberne, der deltager i fusionen, ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter selskabernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor det fortsættende selskab har sit hjemsted.

Stk. 3. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende selskaber.

Stk. 4. Udtalelsen skal indeholde erklæring om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene i et opstående selskab er rimeligt og sagligt begrundet. Erklæringen skal angive den eller de fremgangsmåder, der er anvendt ved fastsættelsen af vederlaget, samt vurdere hensigtsmæssigheden heraf. Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til, samt den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Har der været særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen, omtales disse i erklæringen.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 242. Vurderingsmændene skal ud over den i § 241 nævnte erklæring endvidere afgive erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkelig sikrede

efter fusionen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

§ 243. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, jf. § 242, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, eller hvis der ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen, jf. § 244, senest 4 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstillelse efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de fusionerende selskaber.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 3.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan anmeldelsen om fusionens gennemførelse først registreres, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 251.

Indsendelse af fusionsplan og vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

§ 244. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter en eventuel fusionsplans underskrivelse have modtaget en kopi af fusionsplanen, jf. dog § 237, stk. 2. Overskrides fristen, således at fusionen ikke vedtages, kan modtagelsen af fusionsplanen ikke offentliggøres. Hvis vurderingsmændene har udarbejdet en erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 242, skal denne endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af fusionsplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, jf. § 243, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre fusion

§ 245. Beslutningen om at gennemføre en fusion må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens eventuelle offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen og af vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. § 243, kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Stk. 3. Hvis det ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om gennemførelsen af fusionen.

Stk. 4. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning

om fusionens eventuelle gennemførelse.

Stk. 5. Fusionens gennemførelse skal være i overensstemmelse med fusionsplanen, hvis der er udarbejdet en fusionsplan. Vedtages fusionen ikke i overensstemmelse med en eventuel offentliggjort fusionsplan, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 6. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af en fusion, stilles til rådighed for kapitalejerne, medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for kapitalejerne forud for generalforsamlingen:

1) Fusionsplanen.

2) Hvert af de bestående deltagende selskabers godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.

3) Fusionsredegørelse

4) Mellembalance

5) Vurderingsberetning om apportindskud

6) Vurderingsmændenes udtalelser om fusionsplanen, herunder vederlaget og

7) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 7. Kapitalejere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 5.

§ 246. Beslutning om fusion træffes i et ophørende selskab af generalforsamlingen, jf. dog stk. 2 og § 252. Er selskabet under likvidation, kan fusion kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. § 231 finder da ikke anvendelse.

Stk. 2. Opløses et selskab uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet selskab, der ejer mindst 90 pct. af selskabskapitalen i det ophørende selskab, kan beslutning om fusion i det ophørende selskab træffes af det centrale ledelsesorgan, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 3. Beslutningen skal dog træffes af generalforsamlingen, hvis kapitalejere, der ejer 5 pct. af selskabskapitalen, skriftligt forlanger det senest 2 uger efter, at modtagelsen af fusionsplanen er bekendtgjort efter § 11, stk. 1. Beslutningen i det ophørende selskab skal endvidere træffes af generalforsamlingen, hvis de kapitalejere, der ifølge vedtægterne, jf. § 88, kan forlange generalforsamlingen indkaldt, anmoder derom.

Stk. 4. Det centrale ledelsesorgan skal senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

Stk. 5. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i det ophørende selskab, træffes beslutningen med det i § 105 foreskrevne flertal til vedtægtsændringer samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller fusion.

§ 247. Beslutning om fusion træffes i det fortsættende selskab af det centrale ledelsesorgan, medmindre der af generalforsamlingen skal foretages vedtægtsændringer, bortset fra optagelse af et ophørende selskabs navn eller binavn som binavn for det fortsættende selskab, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Kapitalejere, der ejer fem procent af aktiekapitalen, eller de kapitalejere, der ifølge vedtægterne, jf. § 88, kan forlange generalforsamlingen indkaldt, kan endvidere senest 2 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen, jf. § 11, stk. 1, skriftligt stille krav om, at beslutningen i det fortsættende selskab skal træffes af generalforsamlingen.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan skal senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

Stk. 4. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i det fortsættende selskab, træffes beslutningen med det i § 105 foreskrevne flertal til vedtægtsændringer.

§ 248. Det centrale ledelsesorgan i de bestående selskaber, der deltager i fusionen, skal på en eventuel generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en fusion, oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden mellem fusionsplanens underskrivelse og generalforsamlingen.

Stk. 2. Hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anparts-haverne i medfør af § 237 stk. 2, i enighed har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, skal der i forbindelse med vedtagelsen af fusionens gennemførelse tages stilling til følgende forhold, jf. også stk. 3:

- 1) selskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende selskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for det fortsættende selskab,
- 2) vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab,
- 3) tidspunktet, fra hvilket de kapitalandele, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte,
- 4) tidspunktet, fra hvilket et ophørende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået,
- 5) vedtægter, jf. § 25, hvis der ved fusionen dannes et nyt selskab.

Stk. 3. Hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anparts-haverne i medfør af § 237, stk. 2, i enighed har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, er det et krav, at der er truffet identiske beslutninger i samtlige de deltagende bestående selskaber med hensyn til kravene i stk. 2. Hvis dette ikke er tilfældet, anses beslutningen om gennemførelse af en fusion for bortfaldet.

Mulighed for at kræve godtgørelse

§ 249. Kapitalejerne i det eller de ophørende selskaber kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for kapitalandelene i det eller de ophørende selskaber ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og hvis de har taget forbehold herom på generalforsamlingen, hvor der blev truffet beslutning om fusionens gennemførelse.

Stk. 2. Sag i henhold til stk. 1 skal anlægges senest 2 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de fusionerende selskaber.

Stk. 3. Er der taget forbehold i henhold til stk. 1, kan anmeldelsen om den vedtagne fusion først registreres efter udløbet af 2-ugers fristen, jf. stk. 2, medmindre det antages i en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, jf. § 241, at vederlaget for kapitalandelene i det eller de ophørende selskaber er rimeligt og sagligt begrundet.

Retsvirkninger af en fusion

§ 250. Fusionen anses for gennemført, og et ophørende selskab anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til det fortsættende selskab, når:

- 1) fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen,
- 2) betingelserne i stk. 5 er opfyldt,
- 3) krav efter § 243 er afgjort og
- 4) krav efter § 249 er afgjort, eller der er stillet betryggende sikkerhed for kravet. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsudtalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad. Vurderingsmændene afgør, om sikkerheden er betryggende.

Stk. 2. Samtidig med, at betingelserne efter stk. 1 er opfyldt, bliver de kapitalejere i et ophørende selskab, der vederlægges med kapitalandele, kapitalejere i det fortsættende selskab.

Stk. 3. Der kan ikke ydes vederlag for kapitalandele i et ophørende selskab, der ejes af de fusionerende selskaber.

Stk. 4. Lovens kapitel 3 om stiftelse finder ikke anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i en fusion, medmindre det fremgår af bestemmelserne om fusion, jf. §§ 236-252. Lovens kapitel 10 finder ikke anvendelse på en kapitalforhøjelse i det fortsættende selskab på grundlag af et ophørende selskabs aktiver og forpligtelser. Lovens kapitel 15 finder ikke anvendelse på et ophørende selskabs opløsning som led i en fusion.

Stk. 5. Dannes ved fusionen et nyt selskab, og foretages valg af det øverste ledelsesorgan og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingen har vedtaget fusionen, skal der senest 2 uger derefter afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg af ledelse og eventuel revisor. Generalforsamlingen skal endvidere træffe beslutning om, hvorvidt selskabets kommende årsregnskaber skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Anmeldelse om gennemførelse af fusion

§ 251. Anmeldelse om den vedtagne fusion skal for hvert selskab være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen. Det fortsættende selskab kan anmelde fusionen på selskabernes vegne. Med anmeldelsen skal følge de i § 245, stk. 6, nr. 3 til 7, nævnte dokumenter, hvis de er udarbejdet. Anmeldelsen om den vedtagne fusion kan først registreres, når fusionens retsvirkninger er indtrådt efter § 250, stk. 1.

Stk. 2. Anmeldelse om den vedtagne fusion skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. § 237, stk. 3, nr. 8, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen i henhold til § 244. Overskrides fristen, mister beslutningen om fusionens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede fusionsplan i henhold til § 237 anses for bortfaldet.

Stk. 3. Hvis et selskab, der opstår som led i en fusion, træffer en aftale, inden selskabet er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at selskabet ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, såfremt anmeldelse til registrering ikke er modtaget i styrelsen senest ved udløbet af den i stk. 2 fastsatte frist, eller hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret. § 28, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse ved fusion.

Stk. 4. §§ 43 - 45 finder tilsvarende anvendelse, hvis et aktieselskab, der opstår som led i en fusion, erhverver formueverdier fra en kapitalejer, der er selskabet bekendt, i tiden indtil 24 måneder efter, at selskabet er registreret.

Lodrette fusioner mellem moderselskaber og helejede datterselskaber

§ 252. Opløses et selskab uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet selskab, der ejer samtlige kapitalandele i det ophørende selskab (en lodret fusion), kan beslutning om fusion i det ophørende selskab træffes af det centrale ledelsesorgan. I øvrigt finder bestemmelserne i § 237, stk. 1-2, stk. 3, nr. 1, 2, 5, 6 og 8-10, og stk. 4, §§ 238-239, §§ 242 - 245, § 246, stk. 1, 2. og 3. pkt., §§ 247-248 og §§ 250-251 tilsvarende anvendelse ved lodrette fusioner.

Overdragelse af et selskabs aktiver og forpligtelser til den danske stat eller en dansk kommune

§ 253. Opløses et selskab uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til den danske stat eller en dansk kommune, finder § 237, stk. 1 og 3, § 238, § 241, § 244, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2, 1. pkt., § 245, stk. 1 og stk. 3-6, § 246, §§ 248-249, § 250, stk. 1, nr. 1, og § 251, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Spaltning

§ 254. Generalforsamlingen i et selskab kan træffe beslutning om spaltning af selskabet. Ved spaltningen overdrages aktiver og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede aktie- eller anpartsselskaber mod vederlag til det indskydende selskabs kapitalejere. Generalforsamlingen kan med samme flertal træffe beslutning om en spaltning, hvorved selskabet overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til et eller flere bestående eller nystiftede selskaber. Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Såfremt en kreditor i et selskab, der har deltaget i spaltningen, ikke bliver fyldestgjort, hæfter hvert af de deltagende øvrige selskaber solidarisk for forpligtelser, der bestod på tidspunktet for spaltningsplanens offentliggørelse, dog højst med et beløb svarende til den tilførte eller resterende nettoværdi i det enkelte selskab på dette tidspunkt.

Stk. 3. Hvis et eller flere af de modtagende selskaber i en spaltning opstår som led i en anden spaltning eller fusion, der ikke er gennemført, skal dette fremgå af spaltningsplanen, jf. § 255. En spaltning til nye modtagende selskaber, der opstår som led i en anden spaltning eller fusion, skal gennemføres og anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i umiddelbar forlængelse af den spaltning eller fusion, som de nye selskaber opstår som led i, jf. § 269.

Spaltningsplan

§ 255. De centrale ledelsesorganer i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, opretter og underskriver i forening en spaltningsplan, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan, jf. dog § 266, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Ved spaltninger, hvor der indgår aktieselskaber, skal spaltningsplanen indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) selskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om det indskydende selskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for et modtagende selskab,
- 2) selskabernes hjemsted,
- 3) en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiver og forpligtelser, som skal overføres eller forbliver i hvert af selskaberne, der deltager i spaltningen,
- 4) vederlaget til aktionærerne i det indskydende selskab,
- 5) fordelingen af vederlaget, herunder aktier i de modtagende selskaber, til aktionærerne i det indskydende selskab samt kriteriet for denne fordeling,
- 6) tidspunktet, fra hvilket de aktier, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte,
- 7) de rettigheder i et modtagende selskab, der tillægges eventuelle indehavere af aktier og gældsbreve med særlige rettigheder i det indskydende selskab,
- 8) eventuelle andre foranstaltninger til fordel for indehavere af de i nr. 7 omhandlede aktier og gældsbreve,
- 9) notering af de eventuelle aktier, der ydes som vederlag, samt eventuel udlevering af aktiebrev,
- 10)

tidspunktet, fra hvilket det indskydende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 4,

- 11) enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af selskabernes bestyrelser, repræsentantskab

og direktion, og

12) udkast til vedtægter, jf. § 25, hvis der ved spaltningen dannes et eller flere nye selskaber.

Stk. 4. Spaltningsplanen skal for hvert af de bestående selskaber være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 3, nr. 10, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af spaltningsplanen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøres, og spaltningen dermed ikke vedtages

Stk. 5. Såfremt en del af aktiverne ikke er fordelt ved spaltningsplanen, jf. stk. 3, nr. 3, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen, fordeles denne del eller værdien deraf mellem hvert af de deltagende selskaber proportionalt med de nettoaktiver, som er tilført eller resteret i det enkelte selskab efter spaltningsplanen.

Stk. 6. Såfremt en del af forpligtelserne ikke er fordelt ved spaltningsplanen, jf. stk. 3, nr. 3, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen, er hvert af de deltagende selskaber solidarisk ansvarligt, dog højst med et beløb svarende til den tilførte eller resterende nettoværdi i det enkelte selskab. I det indbyrdes forhold mellem de deltagende selskaber fordeles sådanne forpligtelser proportionalt med de nettoaktiver, som er tilført eller resteret i de enkelte selskaber efter spaltningsplanen.

Spaltningsredegørelse

§ 256. Det centrale ledelsesorgan i hvert af de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, udarbejder en skriftlig redegørelse, i hvilken spaltningsplanen forklares og begrundes. Redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsredegørelse.

Mellembalance

§ 257. Hvis spaltningsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabernes seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab, der deltager i spaltningen, udarbejdes en mellembalance, jf. dog stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af spaltningsplanen. Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 2. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en eventuel spaltningsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Vurderingsberetning om apportindskud

§ 258. Sker der i forbindelse med spaltningen kapitalforhøjelser i et eller flere modtagende aktieselskaber, eller opstår der et eller flere nye aktieselskaber som led i spaltningen, skal der som led i spaltningen indhentes en beretning fra en vurderingsmand, jf. dog stk. 2. Vurderingsmanden udpeges efter § 38, stk. 1. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige selskaber, der deltager i spaltningen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis de modtagende selskaber i en spaltning er anpartsselskaber.

Stk. 3. Hvis der skal udarbejdes en vurderingsberetning som led i en spaltning, skal vurderingsberetningen indeholde:

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,

3) angivelse af det fastsatte vederlag og

4) erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Stk. 4. Vurderingsberetningen må ikke være udarbejdet mere end 3 måneder før tidspunktet for spaltningens eventuelle vedtagelse, jf. § 263. Overskrides fristen, kan spaltningen ikke gyldigt vedtages.

*Vurderingsmandsudtalelse om spaltningsplanen,
herunder vederlaget*

§ 259. I hvert af selskaberne, der deltager i spaltningen, udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig udtalelse om spaltningsplanen, herunder vederlaget, jf. stk. 3. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan udtalelse fra en vurderingsmand om spaltningsplanen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 38, stk. 1. Hvis selskaberne, der deltager i spaltningen, ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter selskabernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor et af de modtagende selskaber har sit hjemsted.

Stk. 3. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige selskaber, der deltager i spaltningen.

Stk. 4. Udtalelsen skal indeholde erklæring om, hvorvidt vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet. Erklæringen skal angive den eller de fremgangsmåder, der er anvendt ved fastsættelsen af vederlaget, samt vurdere hensigtsmæssigheden heraf. Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til, samt den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Har der været særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen, omtales disse i erklæringen.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 260. Vurderingsmændene skal ud over den i § 259 nævnte erklæring endvidere afgive erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

Mulighed for kreditorerne til at anmelde deres krav

§ 261. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, jf. § 260, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen, eller hvis der ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningsplanen, jf. § 262, senest 4 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstillelse efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de deltagende selskaber.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til

afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 2.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan anmeldelsen om fusionens gennemførelse først registreres, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 269.

*Indsendelse af spaltningssplanen og vurderingsmandserklæringen
om kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen*

§ 262. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter en eventuel spaltningssplans underskrivelse have modtaget en kopi af spaltningssplanen, jf. dog § 255, stk. 2. Overskrides fristen, kan modtagelsen af spaltningssplanen ikke offentliggøres. Hvis vurderingsmændene har udarbejdet en erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 255, skal denne erklæring endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af spaltningssplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, jf. § 261, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre spaltning

§ 263. Beslutningen om at gennemføre en spaltning må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens eventuelle offentliggørelse af modtagelsen af spaltningssplanen og af vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. dog stk. 2

Stk. 2. Hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. § 261, kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Stk. 3. Hvis det indskydende selskab ophører som led i spaltningen og har afsluttet et regnskabsår, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidig med beslutningen om gennemførelsen af spaltningen.

Stk. 4. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning om spaltningens eventuelle gennemførelse.

Stk. 5. Spaltningens gennemførelse skal være i overensstemmelse med spaltningssplanen, hvis der er udarbejdet en spaltningssplan. Vedtages spaltningen ikke i overensstemmelse med en eventuel offentliggjort spaltningssplan, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 6. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af en spaltning, stilles til rådighed for kapitalejerne medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for kapitalejerne forud for generalforsamlingen:

- 1) Spaltningssplanen.
- 2) Hvert af de bestående deltagende selskabers godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.
- 3) Spaltningssredegørelse
- 4) Mellembalance
- 5) Vurderingsberetning om apportindskud
- 6) Vurderingsmændenes udtalelser om spaltningssplanen, herunder vederlaget og
- 7) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 7. Kapitalejere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 6.

§ 264. Beslutning om spaltning træffes i det indskydende selskab af generalforsamlingen under iagttagelse af forskrifterne i §§ 105 og 106 samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller spaltning, jf. dog § 270. Er selskabet under likvidation, kan spaltning kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. § 231 finder da ikke anvendelse.

§ 265. Beslutning om spaltning træffes i bestående modtagende selskaber af det centrale ledelsesorgan, medmindre der af generalforsamlingen skal foretages vedtægtsændringer, bortset fra optagelse af det indskydende selskabs navn eller binavn som binavn for det modtagende selskab, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kapitalejere, der ejer 5 pct. af aktiekapitalen, eller de kapitalejere, der ifølge vedtægterne, jf. § 88, kan forlange generalforsamlingen indkaldt, kan endvidere senest 2 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningsplanen, jf. § 11, stk. 1, skriftligt stille krav om, at beslutningen i bestående modtagende selskaber skal træffes af generalforsamlingen.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan skal senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

Stk. 4. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i et bestående modtagende selskab, træffes beslutningen med det i § 105 foreskrevne flertal til vedtægtsændringer.

§ 266. Det centrale ledelsesorgan i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, skal på en eventuel generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en spaltning, oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden mellem spaltningsplanens underskrivelse og generalforsamlingen.

Stk. 2. Hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anpartshaverne i medfør af § 255, stk. 2, i enighed har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan, skal der i forbindelse med vedtagelsen af spaltningens gennemførelse tages stilling til følgende forhold, jf. også stk. 3:

- 1) selskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om det indskydende selskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for et modtagende selskab,
- 2) vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab,
- 3) tidspunktet, fra hvilket de kapitalandele, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte,
- 4) tidspunktet, fra hvilket det indskydende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået,
- 5) vedtægter, jf. § 25 hvis der ved spaltningen dannes et nyt selskab.

Stk. 3. Hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anpartshaverne i medfør af § 255, stk. 2, i enighed har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan, er det et krav, at der er truffet identiske beslutninger i samtlige de deltagende bestående selskaber med hensyn til kravene i stk. 2. Hvis dette ikke er tilfældet, anses beslutningen om gennemførelse af en spaltning for bortfaldet.

Mulighed for at kræve godtgørelse

§ 267. Kapitalejerne i det indskydende selskab kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og hvis de har taget forbehold herom på generalforsamlingen, hvor der blev truffet beslutning om spaltningens gennemførelse.

Stk. 2. Sag i henhold til stk. 1 skal anlægges senest 2 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen.

Stk. 3. Er der taget forbehold i henhold til stk. 1, kan anmeldelsen om den vedtagne spaltning først registreres efter udløbet af 2-ugers fristen, jf. stk. 2, medmindre det antages i en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, jf. § 259, at vederlaget for kapitalandele i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet.

Retsvirkninger af en spaltning

§ 268. Spaltningen anses for gennemført, og det indskydende selskabs rettigheder og forpligtelser anses for overgået til de modtagende selskaber, når

- 1) spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen,
- 2) betingelserne i stk. 5 er opfyldt,
- 3) krav efter § 261 er afgjort og
- 4) krav efter § 267 er afgjort, eller der er stillet betryggende sikkerhed for kravet. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsuttalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad. Vurderingsmændene afgør, om sikkerheden er betryggende.

Stk. 2. Samtidig med, at betingelserne efter stk. 1 er opfyldt, bliver de kapitalejere i det indskydende selskab, der vederlægges med kapitalandele, kapitalejere i et eller flere af de modtagende selskaber.

Stk. 3. Der kan ikke ydes vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, som ejes af selskaberne, der deltager i spaltningen.

Stk. 4. Lovens kapitel 3 om stiftelse finder ikke anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i en spaltning, medmindre det fremgår af bestemmelserne i §§ 254-270. Kapitel 10 om kapitalforhøjelse finder ikke anvendelse på en kapitalforhøjelse i de modtagende selskaber, som finder sted på grundlag af indskud af aktiver og forpligtelser fra det indskydende selskab. Lovens kapitel 11 og 14 finder ikke anvendelse, hvis der som led i en spaltning sker en kapitalnedsættelse i det indskydende selskab eller en opløsning af dette selskab.

Stk. 5. Dannes ved spaltningen et nyt selskab, og foretages valg af det centrale ledelsesorgan og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingen har vedtaget spaltningen, skal der senest 2 uger derefter afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg af ledelse og eventuel revisor. Generalforsamlingen skal endvidere træffe beslutning om, hvorvidt selskabets kommende årsregnskaber skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Anmeldelse om gennemførelse af en spaltning

§ 269. Anmeldelse om den vedtagne spaltning skal for hvert selskab være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at spaltning er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen. Ethvert af de modtagende selskaber kan anmelde spaltningen på de deltagende selskabers vegne. Med anmeldelsen skal følge de i § 263, stk. 6, nr. 3 til 7, nævnte dokumenter. Anmeldelsen om den vedtagne spaltning kan først registreres, når spaltningens retsvirkninger er indtrådt efter § 268, stk. 1.

Stk. 2. Anmeldelse om den vedtagne spaltning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, jf. § 255, stk. 3, nr. 10, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af spaltningensplanen i henhold til § 262. Overskrides fristen, mister beslutningen om spaltningens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede spaltningensplan i henhold til § 250 anses for bortfaldet.

Stk. 3. Hvis et selskab, der opstår som led i en spaltning, træffer en aftale, inden selskabet er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at selskabet ikke var registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, såfremt anmeldelse til registrering ikke er modtaget i styrelsen senest ved udløbet af den i stk. 2 fastsatte frist, eller hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret. § 28 finder tilsvarende anvendelse ved spaltning.

Stk. 4. § 38 finder tilsvarende anvendelse, hvis et aktieselskab, der opstår som led i en spaltning, erhverver formueværdier fra en kapitalejer, der er selskabet bekendt, i tiden indtil 24 måneder efter, at selskabet er registreret.

Lodrette spaltninger, hvor de modtagende selskaber ejer samtlige kapitalandele i det indskydende selskab

§ 270. Ejes samtlige aktier i det indskydende selskab af de modtagende selskaber (lodret spaltning), kan beslutning om spaltning i det indskydende selskab træffes af bestyrelsen. I øvrigt finder bestemmelserne i § 255, stk. 1-2 og stk. 3, nr. 1-3, 7, 8 og 10-12, og stk. 4, §§ 256-259, §§ 260-263, § 264, 2. og 3. pkt., §§ 265-266 og §§ 268-269 tilsvarende anvendelse ved lodrette spaltninger.

Kapitel 16

Grænseoverskridende fusion og spaltning

Grænseoverskridende fusion

Definition

§ 271. Ved en grænseoverskridende fusion forstås i denne lov en fusion, hvor de deltagende selskaber hører under mindst to forskellige EU/EØS-landes lovgivninger.

Fusionsplan

§ 272. De centrale ledelsesorganer i de bestående selskaber, der deltager i fusionen, opretter og underskriver i forening en fusionsplan, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) de deltagende selskabers selskabsform, navn og hjemsted samt selskabsform, navn og hjemsted for det fortsættende selskab,
- 2) vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab,
- 3) fordelingen af vederlaget, herunder kapitalandele i det fortsættende selskab, til kapitalejerne i de ophørende selskaber og kriteriet for denne tildeling,
- 4) den grænseoverskridende fusions sandsynlige følger for beskæftigelsen i de deltagende selskaber,
- 5) tidspunktet, fra hvilket de kapitalandele der ydes som vederlag, giver ret til udbytte, og angivelse af eventuelle særlige forhold, der er knyttet til denne ret,
- 6) tidspunktet, fra hvilket de ophørende selskabers rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået,
- 7) de rettigheder i det fortsættende selskab, der tillægges eventuelle indehavere af kapitalandele med særlige rettigheder og eventuelle indehavere af andre værdipapirer end kapitalandele, eller de foranstaltninger, der foreslås til fordel for disse personer,
- 8) de særlige fordele, der indrømmes de vurderingsmænd, der udtaler sig om fusionsplanen, jf. § 276, og medlemmerne af selskabernes bestyrelse, repræsentantskab og direktion,

- 9) vedtægterne for det fortsættende selskab,
- 10) oplysning om de procedurer, hvorefter der i henhold til §§ 311-317 er fastsat nærmere regler om medarbejdernes inddragelse i fastlæggelsen af deres rettigheder med hensyn til medbestemmelse i det fortsættende selskab, hvis det er hensigtsmæssigt,
- 11) vurderingen af de aktiver og forpligtelser, der er overført til det fortsættende selskab, og
- 12) datoerne for de fusionerende selskabers regnskaber, som har været anvendt som grundlag for betingelserne for den grænseoverskridende fusion.

Stk. 2. Fusionsplanen skal for hvert af de bestående selskaber være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 6, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af fusionsplanen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøres, og fusionen dermed ikke vedtages.

Fusionsredegørelse

§ 273. Det centrale ledelsesorgan i hvert af de bestående selskaber, der deltager i fusionen, skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken fusionsplanen forklares og begrundes. Redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i de ophørende selskaber, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen. Redegørelsen skal tillige indeholde en redegørelse for følgerne af den grænseoverskridende fusion for kapitalejerne, kreditorerne og medarbejderne.

Mellembalance

§ 274. Hvis fusionsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab, der deltager i fusionen, udarbejdes en mellembalance, jf. dog stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af fusionsplanen. Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 2. I anpartsselskaber kan anpartshaverne i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en eventuel fusionsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Vurderingsberetning om apportindskud

§ 275. Sker der i forbindelse med fusionen en kapitalforhøjelse i det fortsættende aktieselskab, eller opstår der et nyt aktieselskab som led i fusionen, skal der som led i fusionen indhentes en beretning fra en vurderingsmand. Vurderingsmanden udpeges efter § 38, stk. 1. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende selskaber. Hvis der er tale om en fusion mellem aktieselskaber skal der ikke udarbejdes en vurderingsberetning.

Stk. 2. Hvis der skal udarbejdes en vurderingsberetning som led i en fusion, skal vurderingsberetningen indeholde:

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) angivelse af det fastsatte vederlag og
- 4) erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den eventuelle pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Stk. 3. Vurderingsberetningen må ikke være udarbejdet mere end 3 måneder før tidspunktet for fusionens eventuelle vedtagelse, jf. § 280. Overskrides fristen, kan fusionen ikke gyldigt vedtages.

Vurderingsmandsudtalelse om fusionsplanen, herunder vederlaget

§ 276. I hvert af selskaberne, der deltager i fusionen, udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig udtalelse, jf. stk. 3, om fusionsplanen. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan udtalelse fra en vurderingsmand om fusionsplanen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 38, stk. 1. Hvis selskaberne, der deltager i fusionen, ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter selskabernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor det fortsættende selskab har sit hjemsted.

Stk. 3. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige fusionerende selskaber.

Stk. 4. Udtalelsen skal indeholde erklæring om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene i et op-hørende selskab er rimeligt og sagligt begrundet. Erklæringen skal angive den eller de fremgangsmåder, der er anvendt ved fastsættelsen af vederlaget, samt vurdere hensigtsmæssigheden heraf. Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til, samt den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Har der været særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen, omtales disse i erklæringen.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 277. Vurderingsmændene skal udover den i § 276 nævnte erklæring endvidere afgive erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

Mulighed for kreditorerne for at anmelde deres krav

§ 278. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, eller hvis der ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen, jf. § 279, senest 4 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstilling efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de fusionerende selskaber.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 2.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan attesten om fusionens vedtagelse først afgives, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 289.

Indsendelse af fusionsplan og vurderingsmandserklæring om

kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

§ 279. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter fusionsplanens underskrivelse have modtaget en kopi af fusionsplanen. Overskrides fristen, kan modtagelsen af fusionsplanen ikke offentliggøres og fusionen dermed ikke vedtages. Hvis vurderingsmændene har udarbejdet en erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 278, hvis denne endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af fusionsplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, jf. § 278, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre en grænseoverskridende fusion

§ 280. Beslutningen om at gennemføre en fusion må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen og af vurderingsmændenes eventuelle erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 2. Hvis det ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen.

Stk. 3. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning, hvornår der træffes beslutning om fusionens eventuelle gennemførelse.

Stk. 4. Fusionens gennemførelse skal være i overensstemmelse med fusionsplanen. Vedtages fusionen ikke i overensstemmelse med den offentliggjorte fusionsplan, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 5. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af en fusion, stilles til rådighed for kapitalejerne medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for kapitalejerne forud for generalforsamlingen, jf. dog stk. 6:

- 1) Fusionsplanen.
- 2) Hvert af de bestående deltagende selskabers godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.
- 3) Fusionsredegørelse
- 4) Mellembalance
- 5) Vurderingsberetning om apportindskud
- 6) Vurderingsmændenes udtalelser om fusionsplanen, herunder vederlaget og
- 7) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 6. Kapitalejere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 4.

Stk. 7. Fusionsredegørelse, jf. § 273, skal ved en grænseoverskridende fusion ligeledes senest 4 uger før en beslutning om gennemførelse af fusionen fremlægges på selskabets kontor til eftersyn for medarbejderrepræsentanterne, eller hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv

§ 281. Beslutning om fusion træffes i et ophørende selskab af generalforsamlingen under iagttagelse af forskrifterne i § 105 samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller fusion, jf. dog § 290. Er selskabet under likvidation, kan fusion kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. § 231 finder da ikke anvendelse.

§ 282. Beslutning om fusion træffes i det fortsættende selskab af det centrale ledelsesorgan,

medmindre der af generalforsamlingen skal foretages vedtægtsændringer, bortset fra optagelse af et ophørende selskabs navn eller binavn som binavn for det fortsættende selskab, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Kapitalejere, der ejer fem procent af aktiekapitalen, eller de kapitalejere, der ifølge vedtægterne, jf. § 88, kan forlange generalforsamlingen indkaldt, kan endvidere senest 2 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen, jf. § 11, stk. 1, skriftligt stille krav om, at beslutningen i det fortsættende selskab skal træffes af generalforsamlingen.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan skal senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

Stk. 4. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i det fortsættende selskab, træffes beslutningen med det i § 105 foreskrevne flertal til vedtægtsændringer.

§ 283. Det centrale ledelsesorgan i de bestående selskaber, der deltager i fusionen, skal på en eventuel generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en fusion, oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden mellem fusionsplanens underskrivelse og generalforsamlingen.

§ 284. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutning om gennemførelse af en grænseoverskridende fusion, kan generalforsamlingen gøre vedtagelsen af en grænseoverskridende fusion betinget af, at den efterfølgende godkender de fastlagte retningslinjer for medarbejdernes medbestemmelse.

Mulighed for at kræve godtgørelse

§ 285. Kapitalejerne i det eller de ophørende selskaber kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for kapitalandelene i det eller de ophørende selskaber ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og hvis de har taget forbehold herom på generalforsamlingen, hvor der blev truffet beslutning om fusionens gennemførelse.

Stk. 2. Sag i henhold til stk. 1 skal anlægges senest 2 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de fusionerende selskaber.

Stk. 3. Er der taget forbehold i henhold til stk. 1, kan anmeldelsen om den vedtagne fusion først registreres efter udløbet af 2-ugers fristen, jf. stk. 2, medmindre det antages i en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, jf. § 276, at vederlaget for kapitalandelene i det eller de ophørende selskaber er rimeligt og sagligt begrundet.

Mulighed for at kræve indløsning

§ 286. Ved en grænseoverskridende fusion kan kapitalejerne i de ophørende selskaber, der på generalforsamlingen har modsat sig fusionen, endvidere kræve, at selskabet indløser deres kapitalandele, hvis krav herom fremsættes skriftligt senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse. § 109 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den attest, der skal udstedes i henhold til § 289, kan først udstedes, når der i medfør af stk. 1 er stillet betryggende sikkerhed for kapitalandelens værdi. Skønsmand udmeldt af retten på selskabets hjemsted afgør, om sikkerheden er betryggende. Indbringes skønsmandenes afgørelse for retten, har dette ikke opsættende virkning for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens mulighed for at udfærdige attestten, medmindre retten bestemmer andet.

Lovens regler om stiftelse, kapitalforhøjelser samt om opløsning gælder ikke ved en grænseoverskridende fusion

§ 287. Der kan ikke ydes vederlag for kapitalandele i et ophørende selskab, der ejes af de fusionerende selskaber.

Stk. 2. Lovens kapitel 3 om stiftelse finder ikke anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i en fusion, medmindre det fremgår af bestemmelserne om grænseoverskridende fusion, jf. §§ 271-290. Lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelse finder ikke anvendelse på en kapitalforhøjelse i det fortsættende selskab på grundlag af et ophørende selskabs aktiver og forpligtelser. Lovens kapitel 14 om opløsning finder ikke anvendelse på et ophørende selskabs opløsning som led i en fusion.

Stk. 3. Dannes ved fusionen et nyt selskab, der skal høre under dansk ret, og foretages valg af det øverste ledelsesorgan og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingen har vedtaget fusionen, skal der senest 2 uger derefter afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg af ledelse og eventuel revisor. Generalforsamlingen skal endvidere træffe beslutning om, hvorvidt selskabets kommende årsregnskaber skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Anmeldelse om gennemførelse af en grænseoverskridende fusion

§ 288. Anmeldelse om den vedtagne fusion skal for hvert selskab være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen. Det fortsættende selskab kan anmelde fusionen på selskabernes vegne. Med anmeldelsen skal følge de i § 280, stk. 5, nr. 3 til 7, nævnte dokumenter, hvis de er udarbejdet.

Stk. 2. Anmeldelse om den vedtagne fusion skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. § 272, stk. 1, nr. 6, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen i henhold til § 279. Overskrides fristen, mister beslutningen om fusionens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede fusionsplan i henhold til § 272 anses for bortfaldet.

Stk. 3. Hvis et selskab, der opstår som led i en fusion, træffer en aftale, inden selskabet er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at selskabet ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, såfremt anmeldelse til registrering ikke er modtaget i styrelsen senest ved udløbet af den i stk. 2 fastsatte frist, eller hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret. § 28, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse ved fusion.

Stk. 4. § 38 finder tilsvarende anvendelse, hvis et selskab, der opstår som led i en fusion, erhverver formueværdier fra en kapitalejer, der er selskabet bekendt, i tiden indtil 24 måneder efter, at selskabet er registreret.

Attestudstedelse

§ 289. Når anmeldelsen om gennemførelse af en grænseoverskridende fusion er modtaget, påser Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for fusionen, er afsluttet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder straks en attest herom til det eller de deltagende selskaber, som hører under dansk ret, når følgende betingelser er opfyldt

- 1) Fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen, og som hører under dansk ret.
- 2) Betingelserne i § 287, stk. 3, er opfyldt.
- 3) Krav efter § 288 er afgjort.
- 4) Krav efter § 285 er afgjort, eller der er stillet betryggende sikkerhed for kravet. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsudtalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmænd-

dene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad. Vurderingsmændene afgør, om sikkerheden er betryggende.

5) Krav efter § 286 er afgjort.

6) § 316 er opfyldt.

Stk. 2. Hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion, jf. § 271 skal høre under dansk ret, skal der med henblik på registrering af fusionen indsendes en attest til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fra de udenlandske selskabers registreringsmyndigheder for hvert af de deltagende selskaber. Attesten skal være et endeligt bevis for, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes i det pågældende land forud for fusionen, er afsluttet, og at den udenlandske registreringsmyndighed vil registrere fusionen i forhold til det ophørende selskab efter modtagelsen af underretningen fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. stk. 3. Attesten skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 6 måneder efter udstedelsen, ellers mister attestens sin gyldighed. Efter modtagelsen af attester for samtlige de selskaber, der deltager i fusionen, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende fusion for det fortsættende selskab og underretter hurtigst muligt de registre, hvor de øvrige deltagende selskaber er registreret.

Stk. 3. En grænseoverskridende fusion, hvor det fortsættende selskab skal høre under dansk ret, har virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer fusionen.

Stk. 4. Hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion, jf. § 271, ikke skal høre under dansk ret, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende fusion for de ophørende selskaber, der hører under dansk ret, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget en underretning svarende til den i stk. 2 nævnte fra den kompetente registreringsmyndighed for det fortsættende selskab.

Lodret grænseoverskridende fusion mellem et moderselskab og dets helejede datterselskab

§ 290. Opløses et selskab uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet selskab, der ejer samtlige kapitalandele i det ophørende selskab (lodret grænseoverskridende fusion), kan beslutning om fusion i det ophørende selskab træffes af bestyrelsen. I øvrigt finder bestemmelserne i § 272, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, 2, 4, 6-12, §§ 273-274, §§ 277-280, § 281, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 3-5, §§ 282-284 og §§ 287-289 tilsvarende anvendelse på lodrette grænseoverskridende fusioner.

Grænseoverskridende spaltning

Definition

§ 291. Ved en grænseoverskridende spaltning forstås i denne lov en spaltning, hvor de deltagende selskaber hører under mindst to forskellige EU/EØS-landes lovgivninger.

Stk. 2. En grænseoverskridende spaltning er betinget af, at lovgivningen, som de øvrige deltagende selskaber hører under, tillader grænseoverskridende spaltninger. Det er endvidere et krav, for at et dansk selskab kan deltage i en grænseoverskridende spaltning, at der er en beskyttelse af et dansk indskydende selskabs medarbejders eventuelle ret til medbestemmelse i den lovgivning, som det eller de modtagende selskaber hører under efter spaltningen.

Stk. 3. Såfremt en kreditor i et selskab, der har deltaget i spaltningen, ikke bliver fyldestgjort, hæfter hvert af de deltagende øvrige selskaber solidarisk for forpligtelser, der bestod på tidspunktet for spaltningsplanens offentliggørelse, dog højst med et beløb svarende til den tilførte eller resterende nettoværdi i det enkelte selskab på dette tidspunkt.

Stk. 4. Hvis et eller flere af de modtagende selskaber i en spaltning opstår som led i anden spaltning eller fusion, der ikke er gennemført, skal dette fremgå af spaltningsplanen, jf. § 292.

En spaltning til nye modtagende selskaber, der opstår som led i en anden spaltning eller fusion, skal gennemføres og anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i umiddelbar forlængelse af den spaltning eller fusion, som de nye selskaber opstår som led i, jf. § 308.

Spaltningsplan

§ 292. De centrale ledelsesorganer i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, opretter og underskriver i forening en spaltningsplan, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) de deltagende selskabers selskabsform, navn og hjemsted samt selskabsform, navn og hjemsted for de modtagende selskaber,
- 2) en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiver og forpligtelser, som skal overføres eller forbliver i hvert af selskaberne, der deltager i spaltningen,
- 3) vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab,
- 4) fordelingen af vederlaget, herunder kapitalandele i de modtagende selskaber, til kapitalejerne i det indskydende selskab samt kriteriet for denne fordeling,
- 5) den grænseoverskridende spaltning sandsynlige følger for beskæftigelsen i de deltagende selskaber,
- 6) tidspunktet, fra hvilket de kapitalandele der ydes som vederlag, giver ret til udbytte, og angivelse af eventuelle særlige forhold, der er knyttet til denne ret,
- 7) tidspunktet, fra hvilket det indskydende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået,
- 8) de rettigheder i et modtagende selskab, der tillægges eventuelle indehavere af kapitalandele med særlige rettigheder og eventuelle indehavere af andre værdipapirer end kapitalandele, eller de foranstaltninger, der foreslås til fordel for disse personer,
- 9) de særlige fordele, der indrømmes de vurderingsmænd, der udtaler sig om spaltningsplanen, jf. § 266, og medlemmerne af selskabernes bestyrelse, repræsentantskab og direktion,
- 10) vedtægterne for det fortsættende selskab,
- 11) oplysning om de procedurer, hvorefter der i henhold til § 318 er fastsat nærmere regler om medarbejdernes inddragelse i fastlæggelsen af deres rettigheder med hensyn til medbestemmelse i det fortsættende selskab, hvis det er hensigtsmæssigt,
- 12) vurderingen af de aktiver og forpligtelser, der er overført til de modtagende selskaber, og
- 13) datoerne for deltagende selskabers regnskaber, som har været anvendt som grundlag for betingelserne for den grænseoverskridende spaltning.

Stk. 2. Spaltningsplanen skal for hvert af de bestående selskaber være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 7, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af spaltningsplanen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøres, og spaltningen dermed ikke vedtages.

Stk. 3. Såfremt en del af aktiverne ikke er fordelt ved spaltningsplanen, jf. stk. 1, nr. 2, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen, fordeles denne del eller værdien deraf mellem hvert af de deltagende selskaber proportionalt med de nettoaktiver, som er tilført eller resterer i det enkelte selskab efter spaltningsplanen.

Stk. 4. Såfremt en del af forpligtelserne ikke er fordelt ved spaltningsplanen, jf. stk. 1, nr. 2, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen, er hvert af de deltagende selskaber solidarisk ansvarligt, dog højst med et beløb svarende til den tilførte eller resterende nettoværdi i det enkelte selskab. I det indbyrdes forhold mellem de deltagende selskaber fordeles sådanne forpligtelser proportionalt med de nettoaktiver, som er tilført eller resterer i de enkelte selskaber efter spaltningsplanen.

Spaltningsredegørelse

§ 293. Det centrale ledelsesorgan i hvert af de bestående selskaber, der deltager i spaltningen,

skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken spaltningensplanen forklares og begrundes. Redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen. Redegørelsen skal tillige indeholde en redegørelse for følgerne af den grænseoverskridende spaltning for kapitalejerne, kreditorerne og medarbejderne.

Mellembalance

§ 294. Hvis spaltningensplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabernes seneste årsrapport vedrører, skal der for det pågældende selskab, der deltager i spaltningen, udarbejdes en mellembalance, jf. dog stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af spaltningensplanen. Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 2. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en eventuel spaltningensplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Vurderingsberetning om apportindskud

§ 295. Sker der i forbindelse med spaltningen kapitalforhøjelser i et eller flere modtagende aktieselskaber, eller opstår der et eller flere nye aktieselskaber som led i spaltningen, skal der som led i spaltningen indhentes en beretning fra en vurderingsmand, jf. dog stk. 2. Vurderingsmanden udpeges efter § 37, stk. 1. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige selskaber, der deltager i spaltningen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis de modtagende selskaber i en spaltning er anpartsselskaber.

Stk. 3. Hvis der skal udarbejdes en vurderingsberetning som led i en spaltning, skal vurderingsberetningen indeholde:

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) angivelse af det fastsatte vederlag og
- 4) erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den eventuelle pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Stk. 4. Vurderingsberetningen må ikke være udarbejdet mere end 3 måneder før tidspunktet for spaltningens eventuelle vedtagelse, jf. § 300. Overskrides fristen, kan spaltningen ikke gyldigt vedtages.

Vurderingsmandsudtalelse om spaltningensplanen, herunder vederlaget

§ 296. I hvert af selskaberne, der deltager i spaltningen, udarbejder en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd en skriftlig udtalelse, jf. stk. 3, om spaltningensplanen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan udtalelse fra en vurderingsmand om spaltningensplanen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 38, stk. 1. Hvis selskaberne, der deltager i spaltningen, ønsker at benytte en eller flere fælles vurderingsmænd, udpeges disse efter selskabernes anmodning af skifteretten på det sted, hvor det fortsættende selskab har sit hjemsted.

Stk. 3. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til samtlige de deltagende selskaber i spaltningen.

Stk. 4. Udtalelsen skal indeholde erklæring om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet. Erklæringen skal angive den eller de fremgangsmåder, der er anvendt ved fastsættelsen af vederlaget, samt vurdere hensigtsmæssigheden heraf. Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til, samt den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Har der været særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen, omtales disse i erklæringen.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 297. Vurderingsmændene skal udover den i § 296 nævnte erklæring endvidere afgive erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkelig sikrede efter spaltningen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

Mulighed for kreditorerne for at anmelde deres krav

§ 298. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen, eller hvis der ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningensplanen, jf. § 299, senest 4 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstillelse efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de deltagende selskaber.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 3.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan attesten om spaltningens vedtagelse først afgives, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 309.

Indsendelse af spaltningensplan og vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

§ 299. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter spaltningensplanens underskrivelse have modtaget en kopi af spaltningensplanen. Overskrides fristen, kan modtagelsen af spaltningensplanen ikke offentliggøres og spaltningen dermed ikke vedtages. Hvis vurderingsmændene har udarbejdet en erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 297, skal denne endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af spaltningensplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre en grænseoverskridende spaltning

§ 300. Beslutningen om at gennemføre en spaltning må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningensplanen og af vurderingsmændenes eventuelle erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 2. Hvis det indskydende selskab ophører som led i spaltningen og har afsluttet et regnskabsår, og generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af spaltningen.

Stk. 3. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning om spaltningens eventuelle gennemførelse.

Stk. 4. Spaltningens gennemførelse skal være i overensstemmelse med spaltningensplanen. Vedtages spaltningen ikke i overensstemmelse med spaltningensplanen, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 5. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af en spaltning, stilles til rådighed for kapitalejerne medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for kapitalejerne forud for generalforsamlingen, jf. dog stk. 7:

1) Spaltningensplanen.

2) Hvert af de bestående deltagende selskabers godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.

3) Spaltningensredegørelse

4) Mellembalance

5) Vurderingsberetning om apportindskud

6) Vurderingsmændenes udtalelser om spaltningensplanen, herunder vederlaget og

7) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 6. Kapitalejere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 5.

Stk. 7. Spaltningensredegørelse, jf. § 293, skal ved en grænseoverskridende spaltning ligeledes senest 4 uger før en beslutning om gennemførelse af spaltningen fremlægges på selskabets kontor til eftersyn for medarbejderrepræsentanterne, eller hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv

§ 301. Beslutning om spaltning træffes i det indskydende selskab af generalforsamlingen under iagttagelse af forskrifterne i §§ 105 og 106 samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller spaltning, jf. dog § 310. Er selskabet under likvidation, kan spaltning kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. § 231 finder da ikke anvendelse.

§ 302. Beslutning om spaltning træffes i bestående modtagende selskaber af det centrale ledelsesorgan, medmindre der af generalforsamlingen skal foretages vedtægtsændringer, bortset fra optagelse af det indskydende selskabs navn eller binavn som binavn for det modtagende selskab, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Kapitalejere, der ejer 5 pct. af aktiekapitalen, eller de kapitalejere, der ifølge vedtægterne, jf. § 88, kan forlange generalforsamlingen indkaldt, kan endvidere senest 2 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningensplanen, jf. § 11, stk. 1, skriftligt stille krav om, at beslutningen i bestående modtagende selskaber skal træffes af generalforsamlingen.

Stk. 3. Det centrale ledelsesorgan skal senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

Stk. 4. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i et bestående modtagende selskab, træffes beslutningen med det i § 105 foreskrevne flertal til vedtægtsændringer.

§ 303. Det centrale ledelsesorgan i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, skal på en eventuel generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en spaltning, oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden mellem spaltningsplanens underskrivelse og generalforsamlingen.

§ 304. Hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutning om gennemførelse af en grænseoverskridende spaltning, kan generalforsamlingen gøre vedtagelsen af en grænseoverskridende spaltning betinget af, at den efterfølgende godkender de fastlagte retningslinjer for medarbejdernes medbestemmelse.

Mulighed for at kræve godtgørelse

§ 305. Kapitalejerne i det indskydende selskab kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og hvis de har taget forbehold herom på generalforsamlingen, hvor der blev truffet beslutning om spaltningens gennemførelse.

Stk. 2. Sag i henhold til stk. 1 skal anlægges senest 2 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der skal deltage i spaltningen.

Stk. 3. Er der taget forbehold i henhold til stk. 1, kan anmeldelsen om den vedtagne spaltning først registreres efter udløbet af 2-ugers fristen, jf. stk. 2, medmindre det antages i en vurderingsmandsuttalelse om planen, herunder vederlaget, jf. § 296, at vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet.

Mulighed for at kræve indløsning

§ 306. Ved en grænseoverskridende spaltning kan kapitalejerne i det indskydende selskab, der på generalforsamlingen har modsat sig spaltningen, endvidere kræve, at selskabet indløser deres kapitalandele, hvis krav herom fremsættes skriftligt senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse. § 109 a finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den attest, der skal udstedes i henhold til § 309, kan først udstedes, når der i medfør af stk. 1 er stillet betryggende sikkerhed for kapitalandelenes værdi. Skønsmænd udmeldt af retten på selskabets hjemsted afgør, om sikkerheden er betryggende. Indbringes skønsmændenes afgørelse for retten, har dette ikke opsættende virkning for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens mulighed for at udfærdige attesten, medmindre retten bestemmer andet.

Lovens regler om stiftelse, kapitalforhøjelser, kapitalnedsættelse samt om opløsning gælder ikke ved en grænseoverskridende spaltning

§ 307. Der kan ikke ydes vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, der ejes af selskaberne, der deltager i spaltningen.

Stk. 2. Lovens kapitel 3 om stiftelse finder ikke anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i en spaltning, medmindre det fremgår af bestemmelserne om grænseoverskridende spaltning, jf. §§ 291-310. Lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelse finder ikke anvendelse på en kapitalforhøjelse i de modtagende selskaber, som finder sted på grundlag af indskud af aktiver og forpligtelser fra det indskydende selskab. Lovens kapitel 11 om kapitalafgang og 14 om opløsning finder ikke anvendelse, hvis der som led i en spaltning sker en kapitalnedsættelse i det indskydende selskab eller en opløsning af dette selskab.

Stk. 3. Dannes ved spaltningen et nyt selskab, der skal høre under dansk ret, og foretages valg af det øverste ledelsesorgan og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingen har vedtaget spaltningen, skal der senest 2 uger derefter afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg af ledelse og eventuel revisor. Generalforsamlingen skal endvidere træffe beslutning om, hvorvidt selskabets kommende årsregnskaber skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Anmeldelse om gennemførelse af en grænseoverskridende spaltning

§ 308. Anmeldelse om den vedtagne spaltning skal for hvert selskab være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen. Ethvert af de modtagende selskaber kan anmelde spaltningen på selskabernes vegne. Med anmeldelsen skal følge de i § 300, stk. 5, nr. 3 til 7, nævnte dokumenter, hvis de er udarbejdet.

Stk. 2. Anmeldelse om den vedtagne spaltning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, jf. § 292, stk. 1, nr. 7, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen i henhold til § 299. Overskrides fristen, mister beslutningen om spaltningens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede spaltningssplan i henhold til § 292 anses for bortfaldet.

Stk. 3. Hvis et selskab, der opstår som led i en spaltning, træffer en aftale, inden selskabet er registreret, og er medkontrahenten vidende om, at selskabet ikke er registreret, kan medkontrahenten, medmindre andet er aftalt, hæve aftalen, såfremt anmeldelse til registrering ikke er modtaget i styrelsen senest ved udløbet af den i stk. 2 fastsatte frist, eller hvis registrering nægtes. Var medkontrahenten uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan denne hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret. § 28, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse ved fusion.

Stk. 4. § 39 finder tilsvarende anvendelse, hvis et selskab, der opstår som led i en spaltning, erhverver formueværdier fra en kapitalejer, der er selskabet bekendt, i tiden indtil 24 måneder efter, at selskabet er registreret.

Attestudstedelse

§ 309. Når anmeldelsen om gennemførelse af en grænseoverskridende spaltning er modtaget, påser Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for spaltningen, er afsluttet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder straks en attest herom til det eller de deltagende selskaber, som hører under dansk ret, når følgende betingelser er opfyldt

- 1) Spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, og som hører under dansk ret.
- 2) Betingelserne i § 307, stk. 3, er opfyldt.
- 3) Krav efter § 298 er afgjort.
- 4) Krav efter § 305 er afgjort, eller der er stillet betryggende sikkerhed for kravet. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsuttalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsuttalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad. Vurderingsmændene afgør, om sikkerheden er betryggende.
- 5) Krav efter § 306 er afgjort.
- 6) § 316, stk. 1, jf. § 318, er opfyldt.

Stk. 2. Hvis et eller flere af de modtagende selskaber i en grænseoverskridende spaltning, jf. § 291 skal høre under dansk ret, skal der med henblik på registrering af spaltningen indsendes en attest til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fra de udenlandske selskabers registreringsmyndighe-

der for hvert af de øvrige deltagende selskaber. Attesten skal være et endeligt bevis for, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes i det pågældende land forud for spaltningen, er afsluttet, og at den udenlandske registreringsmyndighed vil registrere spaltningen i forhold til de øvrige deltagende selskaber efter modtagelsen af underretningen fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. stk. 3. Attesten skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 6 måneder efter udstedelsen, ellers mister attesten sin gyldighed. Efter modtagelsen af attester for samtlige de øvrige selskaber, der deltager i spaltningen, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende spaltning for de modtagende selskaber, der skal høre under dansk ret og underretter hurtigst muligt de registre, hvor de øvrige deltagende selskaber er registreret.

Stk. 3. En grænseoverskridende spaltning, hvor et eller flere af de modtagende selskaber skal høre under dansk ret, har i relation til disse selskaber virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer spaltningen.

Stk. 4. Hvis de modtagende selskaber i en grænseoverskridende spaltning, jf. § 291, ikke skal høre under dansk ret, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende spaltning for det indskydende selskab, hvis dette hører under dansk ret, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget en underretning svarende til den i stk. 2 nævnte fra de kompetente registreringsmyndigheder for de modtagende selskaber.

Lodret grænseoverskridende spaltning, hvor de modtagende selskaber ejer samtlige kapitalandele i det indskydende selskab

§ 310. Ejers samtlige kapitalandele i det indskydende selskab af de modtagende selskaber (lodret grænseoverskridende spaltning), kan beslutning om spaltning i det indskydende selskab træffes af bestyrelsen. I øvrigt finder bestemmelserne i § 292, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, 2, 4, 87, §§ 293-294, §§ 297-300, § 301, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 3-5, §§ 302-304 og §§ 307-309 tilsvarende anvendelse på lodrette grænseoverskridende spaltninger.

Medarbejdernes medbestemmelse ved grænseoverskridende fusion

§ 311. Ved en grænseoverskridende fusion, jf. § 271, hvor det fortsættende selskab skal høre under dansk ret, finder § 140 anvendelse, medmindre

1) anvendelsen ikke medfører mindst samme niveau for medbestemmelse som det, der gælder i de relevante fusionerende selskaber, målt i forhold til andelen af medarbejderrepræsentanter blandt medlemmerne i de administrations- eller tilsynsorganer, udvalg eller ledelsesgrupper, herunder i selskabets profitcentre, der er omfattet af medbestemmelse,

2) anvendelsen ikke giver medarbejderne i de i andre medlemsstater beliggende bedrifter i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, den samme ret til at udøve medbestemmelse, som den giver de medarbejdere, der er beskæftiget i Danmark, eller

3) mindst ét af de fusionerende selskaber i de 6 måneder, der går forud for offentliggørelsen af planen om den grænseoverskridende fusion, jf. § 137, stk. 1, har et gennemsnitligt antal medarbejdere på over 500, der er omfattet af en medbestemmelsesordning.

Stk. 2. Hvis § 140 finder anvendelse, finder §§ 312-316 ikke anvendelse.

§ 312. Hvis § 140 ikke finder anvendelse, jf. § 311, anvendes § 2, stk. 4-6 og 11, §§ 33, § 15, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, samt stk. 3, § 17, nr. 1, 7 og 8, og §§ 41-43 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber samt denne lovs §§ 313-316.

Stk. 2. I medfør af denne lovs § 313, stk. 1, kan § 15, stk. 4 og 5, § 33, stk. 2, § 34 og §§ 36-40 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber desuden finde anvendelse.

Stk. 3. Hvis bestemmelserne i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber finder anvendelse, finder § 120, stk. 1, og §§ 140 - 143, ikke anvendelse.

Stk. 4. Hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion skal høre under lovgivningen i et andet EU/EØS-land, og der i forbindelse med den grænseoverskridende fusion anvendes regler om medbestemmelse, der hidrører fra Rådets direktiv om fastsættelse af supplerende bestemmelser til statut for det europæiske selskab (SE) for så vidt angår medarbejderindflydelse, finder § 2, stk. 4-6 og 11, § 3, § 9, §§ 36-39 og §§ 41-43 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber samt denne lovs § 383 anvendelse for de deltagende selskaber og berørte datterselskaber, der hører under dansk lovgivning, samt bedrifter af det fortsættende selskab, deltagende selskaber eller berørte datterselskaber, når disse bedrifter er beliggende i Danmark.

§ 313. Bestemmelserne i § 15, stk. 4 og 5, § 33, stk. 2, § 34 og §§ 36-40 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber finder kun anvendelse, når der forud for fusionen var en ordning om medbestemmelse i et eller flere af de deltagende selskaber, og når

- 1) de deltagende selskabers kompetente organer og det særlige forhandlingsorgan aftaler at anvende de nævnte bestemmelser,
- 2) der ikke inden for den i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber fastsatte frist er indgået en aftale, og de deltagende selskabers kompetente organer beslutter sig for at anvende de nævnte bestemmelser og således fortsætte registreringen, jf. dog stk. 2, eller
- 3) de deltagende selskabers kompetente organer beslutter sig for at anvende de nævnte bestemmelser uden forudgående forhandling med det særlige forhandlingsorgan.

Stk. 2. I det tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, er det endvidere en forudsætning for anvendelse af § 15, stk. 4 og 5, § 33, stk. 2, § 34 og §§ 36-40 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, at det særlige forhandlingsorgan træffer beslutning herom, hvis mindre end 1/3 af det samlede antal medarbejdere i alle de deltagende selskaber inden fusionen var omfattet af en eller flere former for medbestemmelse.

Stk. 3. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, kan andelen af medarbejdervalgte ledelsesmedlemmer ikke overstige antallet i henhold til lovens § 140.

§ 314. Når lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber § 15, stk. 4 og 5, § 33, stk. 2, § 34 og §§ 36-40, jf. § 313, stk. 1, finder anvendelse, beslutter det særlige forhandlingsorgan,

- 1) hvordan pladser i bestyrelsen fordeles mellem de medlemmer, der repræsenterer medarbejderne i de stater, hvor Rådets direktiv om fastsættelse af supplerende bestemmelser til statut for det europæiske selskab (SE), for så vidt angår medarbejderindflydelse, er gældende, eller
- 2) hvordan medarbejderne i det fortsættende selskab kan anbefale eller modsætte sig udpegelsen af medlemmerne i bestyrelsen i forhold til den del af medarbejderne, der er beskæftiget i hver stat.

§ 315. Det særlige forhandlingsorgan kan med mindst 2/3 af stemmerne fra medlemmer, der repræsenterer mindst 2/3 af medarbejderne, som er beskæftiget i mindst to lande, beslutte ikke at indlede forhandlinger eller at afbryde forhandlingerne og i stedet anvende de i § 140, fastsatte regler om medarbejders valg af ledelsesmedlemmer.

§ 316. Hvis § 140, ikke finder anvendelse, jf. § 311, stk. 1, kan en grænseoverskridende fusion, jf. § 271, stk. 1, ikke registreres, medmindre der er indgået en aftale om en ordning for medbestemmelse i henhold til § 17, nr. 1, 7 og 8, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. § 312, stk. 1, eller § 313, stk. 1, nr. 1, eller der er truffet beslutning i henhold til denne lovs § 313, stk. 1, nr. 3, eller § 315 eller fristen i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. denne lovs § 313, stk. 1, nr. 2, er udløbet, uden at der er indgået nogen aftale.

Efterfølgende nationale fusioner og spaltninger

§ 317. Bestemmelserne i §§ 311-316 finder tilsvarende anvendelse, hvis det fortsættende sel-

skab i en grænseoverskridende fusion inden for de første 3 år efter fusionen deltager i en national fusion, jf. § 236, eller spaltning, jf. § 254.

Medarbejdernes medbestemmelse ved grænseoverskridende spaltning

§ 318. Bestemmelserne i §§ 311-317 finder med de nødvendige tilpasninger tilsvarende anvendelse på grænseoverskridende spaltning, jf. § 291.

Kapitel 17

Grænseoverskridende flytning af hjemsted

Definition

§ 319. Ved en grænseoverskridende flytning forstås i denne lov en flytning af et selskabs registrerede hjemsted fra et EU/EØS-land til et andet EU/EØS-land.

Stk. 2. En grænseoverskridende flytning kan kun besluttes, hvis lovgivningen i det land, som selskabet ønsker at flytte fra eller flytte til, tillader grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Stk. 3. Et dansk selskab kan kun flytte hjemsted til et andet EU/EØS-land, hvis der er en beskyttelse af det danske selskabs medarbejderes ret til medbestemmelse i den lovgivning, som selskabet kommer til at høre under efter flytningen.

Flytning af et selskabs hjemsted fra Danmark

Flytteplan

§ 320. Ved et selskabs flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land skal selskabets centrale ledelsesorgan oprette og underskrive en flytteplan, der skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) selskabets selskabsform, navn og hjemsted
- 2) udkast til nye vedtægter for selskabet efter flytningen
- 3) den foreslåede tidsplan for flytningen, herunder den regnskabsmæssige virkning af flytningen
- 4) flytningens sandsynlige følger for beskæftigelsen i selskabet,
- 5) de rettigheder i selskabet efter flytningen, der tillægges eventuelle indehavere af kapitalandele med særlige rettigheder og eventuelle indehavere af andre værdipapirer end kapitalandele, eller de foranstaltninger, der foreslås til fordel for disse personer,
- 6) de særlige fordele, der indrømmes de vurderingsmænd, der udtaler sig om kreditorernes stilling, jf. § 322, og medlemmerne af selskabets ledelse,
- 7) oplysning om de procedurer, hvorefter der i henhold til § 333 er fastsat nærmere regler om medarbejdernes inddragelse i fastlæggelsen af deres rettigheder med hensyn til medbestemmelse i selskabet efter flytningen, hvis det er hensigtsmæssigt,

Stk. 2. Flytteplanen skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori det påtænkte tidspunkt for flytningen, jf. stk. 1, nr. 3, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af flytteplanen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøres, og flytningen dermed ikke vedtages.

Flytteredejørelse

§ 321. Ved et selskabs flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land skal det centrale ledelsesorgan udarbejde en skriftlig redegjørelse, i hvilken flytteplanen forklares og begrundes. Redegjø-

relsen skal indeholde en redegørelse for følgerne af den grænseoverskridende flytning for kapitalejerne, kreditorerne og medarbejderne.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 322. Ved et selskabs flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land skal en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd udarbejde en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i selskabet må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter flytningen. Kapitalejerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

Stk. 2. § 38 finder tilsvarende anvendelse ved grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Mulighed for kreditorerne for at anmelde deres krav

§ 323. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter flytningen, eller hvis der ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af flytteplanen, jf. § 320, senest 4 uger efter, at flytningen er besluttet, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstillelse efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de fusionerende selskaber.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 3.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan attesten om flytningens gennemførelse først afgives, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 331.

Indsendelse af flytteplan og vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

§ 324. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter flytteplanens underskrivelse have modtaget en kopi af flytteplanen. Overskrides fristen, kan modtagelsen af flytteplanen ikke offentliggøres. Hvis vurderingsmændene har udarbejdet erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 322, skal denne endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af flytteplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre flytningen

§ 325. Beslutningen om at gennemføre en flytning af selskabets hjemsted til et andet EU/EØS-land må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modta-

gelsen af flytteplanen og af vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 2. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning om flytningens eventuelle gennemførelse.

Stk. 3. Gennemførelsen af flytningen skal være i overensstemmelse med flytteplanen. Vedtages flytningen ikke i overensstemmelse med flytteplanen, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 4. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af en flytning, stilles til rådighed for kapitalejerne medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for kapitalejerne forud for generalforsamlingen, jf. dog stk. 6:

1) Flytteplanen.

2) Selskabets godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.

3) Flytteredegeving

4) Mellembalance og

5) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 5. Kapitalejere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 4.

Stk. 6. Flytteredegeving, jf. § 321, skal ved et selskabs flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land ligeledes senest 4 uger før en beslutning om gennemførelse af flytningen fremlægges på selskabets kontor til eftersyn for medarbejderrepræsentanterne, eller hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv

§ 326. Beslutning om flytning til et andet EU/EØS-land træffes af generalforsamlingen under iagttagelse af forskrifterne i §§ 105 og 106 samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller grænseoverskridende flytning af hjemsted. Er selskabet under likvidation, kan flytningen kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt og generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen. § 231 finder da ikke anvendelse.

§ 327. Det centrale ledelsesorgan skal på generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en grænseoverskridende flytning, oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden mellem flytteplanens underskrivelse og generalforsamlingen.

§ 328. Generalforsamlingen kan gøre vedtagelsen af en grænseoverskridende flytning betinget af, at den efterfølgende godkender de fastlagte retningslinjer for medarbejdernes medbestemmelse.

Mulighed for at kræve indløsning

§ 329. Ved en flytning til et andet EU/EØS-land kan kapitalejerne, der på generalforsamlingen har modsat sig flytningen, kræve, at selskabet indløser deres kapitalandele, hvis krav herom fremsættes skriftligt senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse. § 109 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den attest, der skal udstedes i henhold til § 331, kan først udstedes, når der i medfør af stk. 1 er stillet betryggende sikkerhed for kapitalandelenes værdi. Skønsmand udmeldt af retten på selskabets hjemsted afgør, om sikkerheden er betryggende. Indbringes skønsmandenes afgørelse for retten, har dette ikke opsættende virkning for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens mulighed for at udfærdige attesten, medmindre retten bestemmer andet.

Anmeldelse om gennemførelse af en grænseoverskridende flytning af hjemsted

§ 330. Anmeldelse om den vedtagne flytning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at flytningen er besluttet, jf. dog stk. 2. Med anmeldelsen skal følge de i § 325, stk. 4, nr. 3 til 5, nævnte dokumenter, hvis de er udarbejdet.

Stk. 2. Anmeldelse om den vedtagne flytning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for flytningens regnskabsmæssige virkning, jf. § 320, stk. 1, nr. 3, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen i henhold til § 324. Overskrides fristen, mister beslutningen om flytningens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede flyt-teplan i henhold til § 320 anses for bortfaldet.

Attestudstedelse

§ 331. Ved en flytning til et andet EU/EØS-land påser Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved modtagelsen af anmeldelsen om gennemførelse af den grænseoverskridende flytning af hjemsted, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for flytningen, er afsluttet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder straks en attest herom til selskabet, når følgende betin-gelser er opfyldt

- 1) Flytningen er besluttet i det danske selskab.
- 2) Krav efter § 323 er afgjort.
- 3) Krav efter § 329 er afgjort.

Stk. 2. Den endelige registrering af selskabets flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land foretager Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget en underretning fra den kompetente myndighed i det land, hvor selskabet efter flytningen skal hjemsted om, at flytningen af selskabets hjemsted nu er endeligt registreret i dette land.

Flytning af et selskabs hjemsted til Danmark

Attestudstedelse

§ 332. Et selskab med hjemsted i et andet EU/EØS-land kan flytte hjemsted til Danmark, når den kompetente myndighed i det land, hvor selskabet hidtil har haft hjemsted, har udstedt en attest om, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for flytningen, er afslut-tet, og at den udenlandske registreringsmyndighed vil registrere flytningen af hjemsted.

Stk. 2. Efter modtagelsen af attesten, jf. stk. 1, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gen-nemførelsen af den grænseoverskridende flytning af hjemsted til Danmark og underretter hur-tigst muligt derefter den kompetente myndighed i det land, hvor selskabet hidtil har haft hjem-sted om, at flytningen nu er registreret.

Stk. 3. En grænseoverskridende flytning af hjemsted til Danmark har virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer flytningen.

Stk. 4. Reglerne i kapitel 3 om stiftelse finder ikke anvendelse, når et selskab ved en grænse-overskridende flytning af hjemsted flytter sit hjemsted fra et andet EU/EØS-land til Danmark.

Stk. 5. Når det er registreret, at et selskab har flyttet sit hjemsted til Danmark, vil selskabet skulle opfylde denne lovs krav til den pågældende selskabsform.

Medarbejdernes medbestemmelse ved et selskabs grænseoverskridende flytning af hjemsted

§ 333. Bestemmelserne i §§ 311-317 finder med de nødvendige tilpasninger tilsvarende anven-

delse på grænseoverskridende flytning af hjemsted, jf. § 319.

Kapitel 18

Omdannelse

Omdannelse af anpartsselskab til aktieselskab

§ 334. Anpartshaverne kan med det flertal, der kræves til vedtægtsændring, vedtage at omdanne et anpartsselskab til et aktieselskab. Anpartshaverne skal, inden der træffes beslutning om omdannelsen, gøres bekendt med en vurderingsberetning, der udarbejdes efter §§ 37-38. § 39 finder tilsvarende anvendelse på erhvervelser efter beslutningen om omdannelsen. Omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Meddelelse om vedtagelsen af omdannelsen sendes senest 2 uger efter vedtagelsen til alle anpartshavere, som ikke har deltaget i beslutningen.

§ 335. Et anpartsselskabs omdannelse til aktieselskab anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Omdannelse af aktieselskab til anpartsselskab

§ 336. Generalforsamlingen kan med det flertal, der kræves til ændring af et selskabs vedtægter, vedtage at omdanne et aktieselskab til et anpartsselskab. Omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Meddelelse om vedtagelsen af omdannelsen sendes senest 2 uger efter vedtagelsen til alle aktionærer, som ikke har deltaget i beslutningen.

§ 337. Et aktieselskabs omdannelse til anpartsselskab anses som sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for anpartsselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab

§ 338. Generalforsamlingen kan med det flertal, der kræves til vedtægtsændring, vedtage at omdanne et aktieselskab til et partnerselskab (kommanditaktieselskab). Ved omdannelsen overdrages det omdannede selskabs aktiver og passiver som helhed til partnerselskabet. Omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Meddelelsen om vedtagelsen sendes senest 2 uger efter vedtagelsen til enhver noteret aktionær samt til de indtrædende fuldt ansvarlige deltagere.

Stk. 3. Et aktieselskabs omdannelse til partnerselskab anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for partnerselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab

§ 339. Generalforsamlingen kan med det flertal, der kræves til vedtægtsændring, og med de fuldt ansvarlige deltageres samtykke vedtage at omdanne et partnerselskab (kommanditaktieselskab) til et aktieselskab. Omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Generalforsamlingen skal, inden der træffes beslutning om omdannelsen, gøres bekendt med en vurderingsberetning, der udarbejdes efter §§ 37-38. § 39 finder tilsvarende anvendelse på erhvervelser efter beslutningen om omdannelsen.

Stk. 2. Meddelelse om vedtagelsen af omdannelsen sendes senest 2 uger efter vedtagelsen til alle kommanditaktionærer, som ikke har deltaget i beslutningen.

Stk. 3. Et partnerselskabs omdannelse til aktieselskab anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 4. Ved et partnerselskabs omdannelse til aktieselskab hæfter den fuldt ansvarlige deltager efter omdannelsen fortsat for forpligtelser indgået før omdannelsen.

Omdannelse af andelsselskab til aktieselskab

Definition

§ 340. I et andelsselskab med begrænset ansvar kan det organ, der er beføjet til at ændre vedtægterne, vedtage at omdanne selskabet til et aktieselskab, jf. §§ 341-352. Ved omdannelsen overdrages det omdannede selskabs aktiver og forpligtelser som helhed til aktieselskabet. Omdannelsen kan gennemføres uden kreditorenes samtykke.

Omdannelsesplan

§ 341. Det centrale ledelsesorgan opretter og underskriver en omdannelsesplan. Omdannelsesplanen skal indeholde oplysning og bestemmelser om

- 1) selskabets navn og eventuelle binavne,
- 2) selskabets hjemsted,
- 3) vederlaget til andelshaverne,
- 4) tidspunktet, fra hvilket aktierne i aktieselskabet giver ret til udbytte,
- 5) de rettigheder i det fortsættende selskab, der tillægges eventuelle indehavere af ejerandele og gældsbreve med særlige rettigheder i andelsselskabet inden omdannelsen,
- 6) eventuelle andre foranstaltninger til fordel for indehavere af de i nr. 5 omhandlede ejerandele og gældsbreve,
- 7) notering af aktierne, der ydes som vederlag, samt eventuel udlevering af aktiebrev,
- 8) tidspunktet, fra hvilket omdannelsen regnskabsmæssigt skal anses for overgået, jf. stk. 2,
- 9) enhver særlig fordel, der som led i omdannelsen gives medlemmerne af selskabets ledelse, og
- 10) udkast til vedtægter, jf. § 25, for aktieselskabet efter omdannelsen.

Stk. 2. Omdannelsesplanen skal være underskrevet senest ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for omdannelsens regnskabsmæssige virkning, jf. stk. 1, nr. 8, indgår. Overskrides fristen, kan modtagelsen af omdannelsesplanen ikke offentliggøres, og omdannelsen dermed ikke vedtages

Omdannelsesredegørelse

§ 342. Det centrale ledelsesorgan i andelsselskabet skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken omdannelsesplanen forklares og begrundes. Redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget til andelshaverne, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen.

Stk. 2. Andelshaverne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en omdannelsesredegørelse

Mellembalance

§ 343. Hvis omdannelsesplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regn-

skabsår, som andelsselskabets seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, jf. dog stk. 2. Mellembalancen, der skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven, må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af omdannelsesplanen. Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Stk. 2. Andelshaverne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at omdannelsesplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Vurderingsberetning om apportindskud

§ 344. Som led i omdannelsen skal der indhentes en beretning fra en vurderingsmand. Vurderingsmanden udpeges efter § 38, stk. 1. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til andelsselskabet, der ønskes omdannet.

Stk. 2. Vurderingsberetningen skal indeholde:

- 1) en beskrivelse af hvert indskud,
- 2) oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen,
- 3) angivelse af det fastsatte vederlag og
- 4) erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den eventuelle pålydende værdi af de aktier, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Stk. 3. Vurderingsberetningen må ikke være udarbejdet mere end 3 måneder før tidspunktet for omdannelsens eventuelle vedtagelse, jf. § 347. Overskrides fristen, kan omdannelsen ikke gyldigt vedtages.

Vurderingsmandsudtalelse om omdannelsesplanen, herunder vederlaget

§ 345. En eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd skal udarbejde en skriftlig udtalelse, jf. stk. 3, om omdannelsesplanen. Andelshaverne kan i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en udtalelse fra en vurderingsmand om omdannelsesplanen.

Stk. 2. Vurderingsmændene udpeges efter § 38, stk. 1.

Stk. 3. § 38, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmændenes forhold til andelsselskabet, der ønskes omdannet.

Stk. 4. Udtalelsen skal indeholde erklæring om, hvorvidt vederlaget til andelshaverne i andels-selskabet er rimeligt og sagligt begrundet. Erklæringen skal angive den eller de fremgangsmåder, der er anvendt ved fastsættelsen af vederlaget, samt vurdere hensigtsmæssigheden heraf. Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til, samt den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Har der været særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen, omtales disse i erklæringen.

Vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling

§ 346. Vurderingsmændene skal ud over den i § 345 nævnte erklæring endvidere afgive erklæring om, hvorvidt andelsselskabets kreditorer må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter omdannelsen. Andelshaverne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling.

Mulighed for kreditorerne til at anmelde deres krav

§ 347. Hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, at kreditorerne ikke er tilstrækkeligt sikrede efter omdannelsen, eller hvis der ikke er udarbejdet en er-

klæring fra en vurderingsmand om kreditorernes stilling, kan kreditorer, hvis fordringer er stiftet forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af omdannelsesplanen, jf. § 348, senest 4 uger efter, at omdannelsen er besluttet af andelshaverne, anmelde deres fordringer. Fordringer, for hvilke der er stillet betryggende sikkerhed, kan dog ikke anmeldes.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Medmindre andet godtgøres, er sikkerhedsstillelse efter stk. 2 ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for det omdannede selskab.

Stk. 4. Er der mellem selskabet og anmeldte kreditorer uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed, eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 5. Kreditor kan ikke med bindende virkning ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter stk. 3.

Stk. 6. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, kan anmeldelsen om omdannelsens gennemførelse først registreres, når 4 ugers fristen for kreditorernes anmeldelse af krav, jf. stk. 1, er udløbet, jf. § 351.

Indsendelse af omdannelsesplanen og vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

§ 348. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal senest 4 uger efter omdannelsesplanens underskrivelse have modtaget en kopi af planen. Overskrides fristen, kan modtagelsen af omdannelsesplanen ikke offentliggøres og omdannelsen dermed ikke vedtages. Hvis vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. § 346, er udarbejdet, skal denne endvidere indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med indsendelsen af omdannelsesplanen eller senere.

Stk. 2. Modtagelsen af dokumenterne, der er nævnt i stk. 1, offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 11, stk. 1. Hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, jf. § 337, indeholder Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse oplysning herom.

Beslutning om at gennemføre omdannelse

§ 349. Beslutningen om at gennemføre en omdannelse må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af omdannelsesplanen og af vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling. Hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. § 348, stk. 2, kan andelshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Stk. 2. Kreditorer, der anmoder derom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning om omdannelsens eventuelle gennemførelse.

Stk. 3. Omdannelsens gennemførelse skal være i overensstemmelse med omdannelsesplanen. Vedtages omdannelsen ikke i overensstemmelse med den offentliggjorte omdannelsesplan, anses forslaget som bortfaldet.

Stk. 4. Følgende dokumenter skal, hvis de er udarbejdet, senest 4 uger før, at der skal træffes beslutning om gennemførelse af omdannelsen, stilles til rådighed for andelshaverne, medmindre disse i enighed beslutter, at de pågældende dokumenter ikke skal fremlægges for andelshaverne forud for generalforsamlingen:

1) Omdannelsesplanen.

2) Andelsselskabets godkendte årsrapporter for de sidste tre regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået.

- 3) Omdannelsesredegørelse
- 4) Mellembalance
- 5) Vurderingsberetning om apportindskud
- 6) Vurderingsmændenes udtalelser om omdannelsesplanen, herunder vederlaget og
- 7) Vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling.

Stk. 5. Andelshavere, der anmoder herom, skal vederlagsfrit have adgang til dokumenterne opregnet i stk. 4.

§ 350. Beslutning om omdannelsen træffes af det organ, der er beføjet til at ændre vedtægterne. Beslutningen træffes med det flertal, der kræves til at træffe beslutning om opløsning af selskabet og med tilslutning af mindst 4/5 af andelshaverne eller disses stemmer, når stemmeafgivning sker på grundlag af kapitalandele, omsætning eller lignende. Er andelsselskabet under likvidation, kan omdannelsen kun besluttes, hvis udlodning til andelshaverne endnu ikke er påbegyndt, og hvis andelshaverne samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen.

Stk. 2. Det centrale ledelsesorgan i andelsselskabet skal på det møde, hvor der skal træffes beslutning om omdannelsens gennemførelse oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet efter omdannelsesplanens underskrivelse

Stk. 3. Meddelelse om omdannelsen skal senest 2 uger efter vedtagelsen være givet til alle andelshavere.

Stk. 4. Foretages valg af øverste ledelse og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at der er truffet beslutning om omdannelsens gennemførelse, skal der senest 2 uger derefter afholdes en generalforsamling i aktieselskabet til valg heraf. Andelshaverne skal enten i forbindelse med omdannelsen eller på denne efterfølgende generalforsamling træffe beslutning om, hvorvidt selskabets kommende årsregnskaber skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligten efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Mulighed for at kræve godtgørelse

§ 351. Andelshaverne kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget til andelshaverne ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og hvis de har taget forbehold herom på det møde, hvor der blev truffet beslutning om omdannelsens gennemførelse.

Stk. 2. Sag i henhold til stk. 1 skal anlægges senest 2 uger efter, at omdannelsens gennemførelse er blevet besluttet.

Stk. 3. Er der taget forbehold i henhold til stk. 1, kan anmeldelsen om omdannelsens gennemførelse først registreres efter udløbet af 2-ugers-fristen, jf. stk. 2, medmindre det antages i en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, jf. § 345, at vederlaget til andelshaverne er rimeligt og sagligt begrundet.

Anmeldelse om gennemførelse af omdannelse

§ 352. Anmeldelse om omdannelsens gennemførelse skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at andelshaverne har truffet beslutning herom. Med anmeldelsen skal følge de i § 349, stk. 4, nr. 3 til 7, nævnte dokumenter, hvis de er udarbejdet.

Stk. 2. Anmeldelse om omdannelsens gennemførelse skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. § 351, stk. 1, nr. 8, indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af omdannelsesplanen i henhold til § 348. Overskrides fristen, mister beslutningen om omdannelsens gennemførelse sin gyldighed, og den udarbejdede omdannelsesplan i henhold til § 341 anses for bortfaldet.

Stk. 3. Et andelsselskabs omdannelse til aktieselskab kan registreres, når

- 1) omdannelsen er besluttet af andelshaverne, jf. § 350,
 - 2) betingelserne i § 350, stk. 4, er opfyldt,
 - 3) krav efter § 347 er afgjort og
 - 4) krav efter § 351 er afgjort, medmindre der er stillet betryggende sikkerhed for kravet. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsudtalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad. Vurderingsmændene afgør, om sikkerheden er betryggende.
- Stk. 4.* Et andelsselskabs omdannelse til aktieselskab anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.
- Stk. 5.* Optagelsen i aktiebogen og eventuel udlevering af aktiebrev må ikke ske, før omdannelsen er registreret.
- Stk. 6.* Er der forløbet 3 år efter omdannelsen, uden at alle dertil berettigede har fremsat anmodning om optagelse i selskabets aktiebog, kan det centrale ledelsesorgan ved en bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system opfordre den eller de pågældende til inden for 6 måneder at henvende sig til selskabet. Når fristen er udløbet, uden at henvendelse er sket, kan bestyrelsen for aktionærens regning afhænde aktierne. I salgsprovenuet kan selskabet fradrage omkostningerne ved bekendtgørelsen og afhændelsen. Er salgsprovenuet ikke afhentet senest 3 år efter afhændelsen, tilfalder beløbet selskabet.
- Stk. 7.* § 39 finder tilsvarende anvendelse, hvis det omdannede selskab erhverver formueværdier fra en aktionær, der er selskabet bekendt, i tiden indtil 24 måneder efter, at omdannelsen er registreret.

Kapitel 19

Overtagelsestilbud i aktieselskaber, der har aktier optaget til offentlig handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads

§ 353. Bestemmelserne i dette kapitel gælder for aktieselskaber, der har en eller flere aktieklasser med tilknyttede stemmerettigheder optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads i et EU eller EØS-land, jf. dog § 355, stk. 4.

Særlig inddragelse af generalforsamlingen

§ 354. Generalforsamlingen kan beslutte at indføre en ordning, hvorefter det centrale ledelsesorgan i et aktieselskab, hvis aktier er genstand for et overtagelsestilbud, jf. kapitel 8 i lov om værdipapirhandel m.v., skal indhente generalforsamlingens godkendelse, før der iværksættes foranstaltninger, der kan lægge hindringer i vejen for et tilbud, bortset fra beslutning om at undersøge muligheder for andre tilbud.

Stk. 2. Generalforsamlingen træffer beslutning efter stk. 1 i overensstemmelse med de krav til stemmeflerhed, som § 105, stk. 1, fastsætter, og de yderligere forskrifter, som er fastsat i aktieselskabets vedtægter i medfør af § 105, stk. 1. Samme krav skal iagttages, hvis beslutningen efterfølgende ændres.

Stk. 3. Generalforsamlingens godkendelse, jf. stk. 1, er påkrævet fra det tidspunkt, hvor tilbudsgiver offentliggør beslutning om, at et overtagelsestilbud vil blive fremsat, og indtil resultatet af tilbuddet foreligger og er offentliggjort efter reglerne i kapitel 8 i lov om værdipapirhandel m.v., eller tilbuddet er bortfaldet. Generalforsamlingens godkendelse skal herefter indhentes, uanset om der er tale om foranstaltninger, som er besluttet, før det centrale ledelsesorgan har modtaget oplysning om overtagelsestilbuddet.

Stk. 4. Uanset at vedtægterne foreskriver en længere frist, kan aktieselskabets centrale ledelses-

organ indkalde generalforsamlingen med et varsel på mindst 2 uger med det formål at indhente generalforsamlingens godkendelse til foranstaltninger som omtalt i stk. 1.

Stk. 5. Har et aktieselskabs generalforsamling indført en ordning om at inddrage generalforsamlingen, jf. stk. 1, kan generalforsamlingen beslutte, at denne ordning alene finder anvendelse, hvis aktieselskabets aktier bliver genstand for et tilbud fra et selskab i et EU eller EØS-land, som har indført en tilsvarende ordning, eller som direkte eller indirekte kontrolleres af et moderselskab, jf. §§ 3 og 4, der har indført en tilsvarende ordning.

Stk. 6. Aktieselskabet skal hurtigst muligt meddele generalforsamlingens beslutning om at indføre en sådan ordning, jf. stk. 1, til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til de tilsynsmyndigheder i et EU eller EØS-land, hvor selskabets aktier er optaget til handel på en reguleret marked eller en alternativ markedsplads eller, hvor der er ansøgt om optagelse til handel. Oplysning om generalforsamlingens beslutning bekendtgøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Suspension af særlige rettigheder

§ 355. Generalforsamlingen kan beslutte at indføre en ordning, hvorefter særlige rettigheder eller begrænsninger, der knytter sig til besiddelsen af aktier i aktieselskabet eller til den enkelte aktie, suspenderes, jf. § 356, hvis aktieselskabets aktier bliver genstand for et overtagelsestilbud, jf. kapitel 8 i lov om værdipapirhandel m.v.

Stk. 2. Generalforsamlingen træffer beslutning efter stk. 1 i overensstemmelse med de krav til stemmeflerhed, som § 105, stk. 1, fastsætter. Findes der flere aktieklasser i aktieselskabet, træffes beslutning i overensstemmelse med de krav til stemmeflerhed, som § 106, stk. 3, fastsætter. Samme krav skal iagttages, hvis beslutningen efterfølgende ændres.

Stk. 3. Aktieselskabet skal hurtigst muligt meddele generalforsamlingens beslutning om en sådan ordning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til de tilsynsmyndigheder, hvor aktieselskabets aktier er optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads i et EU eller EØS-land, eller hvor der er ansøgt om optagelse til handel. Oplysning om generalforsamlingens beslutning bekendtgøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse på aktieselskaber, hvori den danske stat besidder aktier med stemmeret, hvortil der er tilknyttet særlige rettigheder, som er forenelige med EF-Traktaten.

Suspensionens retsvirkninger

§ 356. Generalforsamlingens beslutning om suspension efter § 355, stk. 1, medfører, at begrænsninger i retten til at overdrage eller erhverve aktier, som er fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i henhold til aftale, ikke kan gøres gældende over for tilbudsgiver i tilbudsperioden, jf. dog § 357, stk. 1. Har tilbudsgiver opstillet særlige betingelser i tilbudsdokumentet, gælder suspensionen af de nævnte begrænsninger, indtil tilbudsgiver i overensstemmelse med tilbudsdokumentet har taget stilling til, om tilbuddet kan gennemføres.

Stk. 2. På den i § 354 omhandlede generalforsamling indebærer beslutning om suspension efter § 355, stk. 1,

1) at stemmeretsbegrænsninger, som er fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i henhold til aftale, ikke kan gøres gældende, jf. dog § 357, stk. 2, og

2) at aktier, som i aktieselskabets vedtægter, jf. § 46, stk. 2, eller i henhold til aftale er tillagt større stemmевærdi, kun giver stemmeret i forhold til aktiens del af den samlede stemmeberettigede kapital, jf. dog § 357, stk. 2.

Stk. 3. På den i § 358 omhandlede generalforsamling indebærer beslutning om suspension efter § 19-3, stk. 1,

1) at stemmeretsbegrænsninger, som er fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i henhold til aftale, ikke kan gøres gældende, jf. dog § 357, stk. 2,

2) at aktier, som i aktieselskabets vedtægter, jf. § 46, stk. 2, eller i henhold til aftale er tillagt større stemmeværdi, kun giver stemmeret i forhold til aktiens del af den samlede stemmeberettigede kapital, jf. dog § 357, stk. 2, og

3) at særlige rettigheder for visse aktionærer til at udpege medlemmer af ledelsen i henhold til aktieselskabets vedtægter ikke kan gøres gældende.

Stk. 4. Generalforsamlingen kan beslutte, at stk. 1-3 alene finder anvendelse, hvis aktieselskabets aktier bliver genstand for et tilbud fra et aktieselskab i et EU eller EØS-land, som har truffet tilsvarende beslutning om suspension, eller som direkte eller indirekte kontrolleres af et moderselskab, der har truffet tilsvarende beslutning om suspension af særlige rettigheder eller begrænsninger, der knytter sig til aktiebesiddelsen eller til den enkelte aktie.

§ 357. Aftaler om begrænsninger i retten til at overdrage eller erhverve aktier, som er indgået før den 31. marts 2004, kan uanset § 355, stk. 1, gøres gældende over for tilbudsgiver.

Stk. 2. Aftaler om udøvelse af stemmeret, som er indgået før den 31. marts 2004, kan uanset § 355, stk. 1, gøres gældende på de i §§ 354 og 358 omhandlede generalforsamlinger.

Vedtægtsændringer i forlængelse af gennemført overtagelsestilbud

§ 358. En tilbudsgiver, som har erhvervet 75 pct. eller mere af den stemmeberettigede kapital i et aktieselskab, der har truffet beslutning om suspension efter § 355, stk. 1, kan pålægge det centrale ledelsesorgan at indkalde til generalforsamling efter udløbet af tilbuddet med det formål at ændre vedtægterne og udnævne eller udskifte medlemmer af selskabets ledelse. Denne første generalforsamling kan indkaldes med mindst 2 ugers varsel, uanset om vedtægterne foreskriver et længere varsel.

Kompensation til visse aktionærer

§ 359. I selskaber, der har truffet beslutning om suspension efter § 355, stk. 1, skal tilbudsgiver, hvis overtagelsestilbuddet gennemføres, yde kompensation til de aktionærer, som måtte lide et økonomisk tab, fordi særlige rettigheder eller begrænsninger, der i henhold til aktieselskabets vedtægter knytter sig til aktiebesiddelsen eller til den enkelte aktie, ikke kan gøres gældende, jf. § 356, stk. 1-3.

Stk. 2. Tilbudsdokumentet skal indeholde oplysning om den kompensation, som tilbudsgiver tilbyder aktionærene, og beregningsgrundlaget for kompensationen. Prisfastsættelsen skal ske med udgangspunkt i markedsværdien for de pågældende aktier.

Stk. 3. Kan der ikke opnås enighed om kompensationens størrelse, fastsættes kompensationen af skøns mænd udmeldt af retten på aktieselskabets hjemsted. Skøns mændenes afgørelse kan indbringes for retten. Sag herom skal være anlagt senest 3 måneder efter modtagelsen af skøns mændenes erklæring om kompensationens størrelse.

Stk. 4. Aktionærer er endvidere berettiget til kompensation efter stk. 1-3, hvis de i perioden fra den 31. marts 2004 til 26. juni 2005 har indgået aftale om særlige rettigheder eller begrænsninger, der ikke kan gøres gældende som følge af et overtagelsestilbud, jf. § 356, stk. 1-3.

Kapitel 20

Filialer

Filialer af udenlandske kapital selskaber

§ 360. Udenlandske aktieselskaber, kommanditaktieselskaber og anpartsselskaber samt selskaber med en tilsvarende retsform, der er hjemmehørende i EU eller EØS, kan drive virksomhed

gennem en filial her i landet.

Stk. 2. Andre udenlandske kapital­selskaber og selskaber med en tilsvarende retsform kan drive virksomhed gennem en filial her i landet, hvis dette er hjemlet i international aftale, eller når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skønner, at der indrømmes danske kapital­selskaber tilsvarende ret i vedkommende land, eller i øvrigt giver tilladelse hertil.

§ 361. Filialen skal ledes af en eller flere filialbestyrere.

Stk. 2. Filialbestyrere skal være myndige og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7. I øvrigt finder lovens bestemmelser om medlemmer af det centrale ledelsesorgan med de fornødne afvigelser tilsvarende anvendelse på filialbestyrere.

Stk. 3. Filialen tegnes af filialbestyrerne, hver for sig eller flere i forening. Filialbestyrerne kan meddele prokura.

§ 362. En filial skal have et navn og kan have binavne, jf. § 29. En filial skal i sit navn optage selskabets navn med tilføjelse af ordet „filial“ og med tydelig angivelse af det udenlandske selskabets nationalitet.

Stk. 2. Filialer skal på breve og andre forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, samt på filialens eventuelle hjemmeside angive navn, hjemsted (hovedkontor), CVR-nummer samt et eventuelt register og registreringsnummer for kapital­selskabet i hjemlandet. Anføres kapitalens størrelse på disse dokumenter, skal såvel den tegnede som den indbetalte kapital anføres.

§ 363. Kapital­selskabet er i alle af virksomheden her i landet opstående retsforhold underkastet dansk ret og danske domstoles afgørelse.

§ 364. Oprettelse af en filial skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Kapitel 2 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Filialen må ikke påbegynde sin virksomhed, før anmeldelse er sket. Hvis registrering nægtes, eller hvis en bestående filial senere slettes, jf. § 365, må filialens virksomhed her i landet ikke fortsættes.

Stk. 3. Senest 2 uger efter, at det udenlandske selskab er kommet under konkurs, tvangsakkord eller tilsvarende ordning, skal anmeldelse herom være sket til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Oplysning om det udenlandske selskabs status skal ske som en tilføjelse til selskabets navn, jf. § 362, stk. 1.

§ 365. En filial slettes i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, hvis

- 1) selskabet anmelder, at det ønsker filialen slettet,
- 2) filialen ikke har nogen filialbestyrer, og dette ikke afhjælpes senest ved udløbet af en frist fastsat af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,
- 3) filialbestyreren ikke til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har indsendt eventuelt revideret årsrapport for det udenlandske selskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens §§ 143 og 144, og dette forhold ikke afhjælpes senest ved udløbet af en frist fastsat af styrelsen, eller
- 4) en fordringshaver i en filial af et selskab, der ikke er hjemmehørende i et EU eller EØS-land, godtgør ikke at kunne opnå fyldestgørelse for sit krav i selskabets aktiver her i landet.

Stk. 2. I det i stk. 1, nr. 4, nævnte tilfælde må det pågældende udenlandske selskab ikke oprette en ny filial, før fordringshaveren enten er fyldestgjort eller samtykker i oprettelsen.

Stk. 3. Viser det sig efter sletningen, at de forhold, der har ført til sletningen ikke længere foreligger, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen genregistrere filialen efter, at det pågældende udenlandske selskab har anmodet herom. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om genregistrering af filialer.

Kapitel 21

Statslige aktieselskaber

Definition m.v.

§ 366. Et aktieselskab er et statsligt aktieselskab, når den danske stat har samme forbindelse til selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab, jf. §§ 3 og 4.

§ 367. Statslige aktieselskaber skal følge reglerne for aktieselskaber og de særlige regler for statslige aktieselskaber i denne lov, jf. dog stk. 2 og 3 og § 368. Kommer reglerne for aktieselskaber i strid med de særlige regler for statslige aktieselskaber, har de særlige regler for statslige aktieselskaber forrang.

Stk. 2. Aktieselskaber, der er datterselskaber af statslige aktieselskaber, er fritaget for at følge de særlige regler for statslige aktieselskaber i denne lov.

Stk. 3. Statslige aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land, skal ikke følge de særlige regler for statslige aktieselskaber i denne lov, men skal følge reglerne for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land.

§ 368. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte bestemmelser, der undtager fra de særlige regler for statslige aktieselskaber, hvis dette er nødvendigt for at sikre en ligestilling mellem disse regler og de tilsvarende regler for kapitalelskaber, som har aktier eller obligationer optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land.

Særlige offentliggørelsespligter m.v.

§ 369. Statslige aktieselskaber skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører selskabet og, i moderselskaber koncernen, og som kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer eller kreditorer.

§ 370. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter nærmere bestemmelse om indsendelse af meddelelser fra statslige aktieselskaber og om offentliggørelse heraf.

§ 371. Statslige aktieselskaber skal på selskabets hjemmeside offentliggøre selskabets vedtægter og årsrapport.

§ 372. Bestyrelsen eller tilsynsrådet i et statsligt aktieselskab skal sørge for, at der fastsættes retningslinjer, der sikrer, at selskabet overholder de særlige regler for statslige aktieselskaber i denne lov og årsregnskabsloven.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan forlange de i stk. 1 omhandlede retningslinjer indsendt til styrelsen.

Kapitel 22

Partnerselskaber

§ 373. Lovens regler om aktieselskaber finder med de fornødne tilpasninger anvendelse på partnerselskaber (kommanditaktieselskaber) som defineret i § 1, stk. 1, nr. 15.

§ 374. Partnerselskaber er pligtige og eneberettigede til i deres navn at benytte ordet »kommanditaktieselskab«, »partnerselskab« eller forkortelsen »P/S«.

§ 375. Et partnerselskabs stiftelsesdokument, skal, foruden de for aktieselskaber påbudte oplysninger, indeholde oplysning om:

1) den eller de fuldt ansvarlige deltageres fulde navn, bopæl og evt. CVR-nr.

2) hvorvidt den eller de fuldt ansvarlige deltagere er pligtige at gøre indskud, og i bekræftende fald størrelsen af hvert enkelt indskud. Er indskuddet ikke fuldt indbetalt, skal de for indbetalingen gældende regler oplyses. Består indskuddet i andet end kontanter, skal der redegøres for vurderingsgrundlaget.

3) vedtægternes regler om den eller de fuldt ansvarlige deltageres indflydelse i selskabets anliggender, andel i overskud og tab.

Stk. 2. Et partnerselskabs vedtægter skal udover reglerne i §§ 25 og 26 indeholde nærmere regler om retsforholdet mellem aktionærerne og de fuldt ansvarlige deltagere.

Kapitel 23

Erstatning, tvungen overdragelse m.v.

§ 376. Stiftere og medlemmer af ledelsen, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet kapital-selskabet skade, er pligtige at erstatte denne. Det samme gælder, når skaden er tilføjet kapitalejere eller tredjemand.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for vurderingsmænd, revisorer, ejerbogsførere og granskningsmænd.

Stk. 3. Er et revisions-selskab valgt til revisor, er både revisions-selskabet og den revisor, som revisionen er overdraget til, erstatningsansvarlige.

§ 377. En kapitalejer skal erstatte tab, som den pågældende forsætligt eller groft uagtsomt har tilføjet selskabet, andre kapitalejere eller tredjemand.

Stk. 2. Hvis en kapitalejer forsætligt eller groft uagtsomt har påført selskabet, andre kapitalejere, kapital-selskabets kreditorer eller andre tredjemand et tab, og der i øvrigt er fare for fortsat misbrug, kan retten tilpligte den skadevoldende kapitalejer at indløse en skadelidende kapitalejers kapitalandele til en pris, som fastsættes under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling og til, hvad der efter omstændighederne i øvrigt findes rimeligt.

Stk. 3. Hvis en kapitalejer forsætligt eller groft uagtsomt har påført selskabet, andre kapitalejere eller tredjemand et tab, og der i øvrigt er fare for fortsat misbrug, kan retten tilpligte en skadevoldende kapitalejer at sælge sine kapitalandele til de øvrige kapitalejere eller selskabet, til en pris, som fastsættes under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling og til, hvad der efter omstændighederne i øvrigt findes rimeligt.

§ 378. Erstatning efter reglerne i §§ 376-377 kan nedsættes, når dette findes rimeligt under hensyn til skyldgraden, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 2. Er flere samtidig erstatningspligtige, hæfter de solidarisk for erstatningen. Den, hvis erstatningsansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, er dog kun ansvarlig med det nedsatte beløb. Har en af dem betalt erstatningen, kan den pågældende afkræve hver enkelt af de medansvarlige dennes del under hensyn til størrelsen af den skyld, der måtte påhvile hver enkelt, samt omstændighederne i øvrigt.

§ 379. Beslutning om, at kapital-selskabet skal anlægge søgsmål mod stiftere, medlemmer af ledelsen, vurderingsmænd, revisorer, granskningsmænd, ejerbogsførere eller aktionærer efter reglerne i §§ 376-377, træffes af generalforsamlingen.

Stk. 2. Søgsmål kan anlægges, selv om generalforsamlingen tidligere har besluttet ansvarsfrihed eller har afstået fra at anlægge søgsmål, hvis der angående denne beslutning eller det forhold, hvorpå søgsmålet bygger, ikke er givet i alt væsentligt rigtige og fuldstændige oplysninger til generalforsamlingen, inden beslutningen blev truffet.

Stk. 3. Har kapitalejere, der repræsenterer mindst en tiendedel af selskabskapitalen, modsat sig en beslutning om ansvarsfrihed eller om afkald på retssag, kan der af enhver kapitalejer anlægges søgsmål med påstand om, at den eller de ansvarlige tilpligtes at betale kapitalselskabet erstatning for det tab, det har lidt. Kapitalejere, som herefter anlægges sag, er ansvarlige for sagsomkostningerne, dog med ret til at få disse godtgjort af kapitalselskabet i det omfang, omkostningerne dækkes af det beløb, der gennem retssagen kommer selskabet til gode.

Stk. 4. Går kapitalselskabet konkurs, således at fristdagen indtræder senest 24 måneder efter afholdelse af den generalforsamling, som har bevilget ansvarsfrihed eller givet afkald på anlæggelse af søgsmål, kan konkursboet dog anlægge erstatningssag uden hensyn til denne beslutning.

§ 380. Søgsmål i henhold til § 379, stk. 3, skal anlægges senest 6 måneder efter, at den dér omhandlede beslutning blev truffet af generalforsamlingen, eller, hvis granskning er iværksat efter reglerne i § 150, efter at granskningen er afsluttet.

Stk. 2. Søgsmål i henhold til § 379, stk. 4, skal anlægges senest 3 måneder efter, at selskabet er erklæret konkurs.

Kapitel 24

Straffebestemmelser m.m.

§ 381. Er strengere straf ikke forskyldt efter straffeloven, straffes overtrædelse af lovens forskrifter om indsendelse af anmeldelser, vurderingsberetninger i henhold til § 44 og meddelelser til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med bøde.

Stk. 2. Undlader medlemmerne af et kapitalselskabs ledelse eller likvidator eller bestyreren af et udenlandsk kapitalselskabs filial i rette tid at efterkomme de pligter, der ifølge loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven påhviler dem i forhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan styrelsen som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

§ 382. Overtrædelse af § 7, § 12, § 21, stk. 2, §§ 27 - 30, § 32, § 34, stk. 2 og 3, § 39, stk. 3, § 43, stk. 1, § 45, stk. 1, § 51, stk. 1, § 52, stk. 1 og 2 og 5, § 53, § 54, stk. 1, § 55, § 57, § 58 - 60, § 88, § 97, § 98, § 100, stk. 3 og 4, stk. 5, 3. pkt. og stk. 6, § 107, §§ 113 - 119, § 120, stk. 3, § 123, § 125, §§ 127 - 134, § 138, § 139, § 179, stk. 2, § 180, § 182, stk. 3, § 192, stk. 1, § 193, stk. 2, § 196, § 198, §§ 202 - 204, § 205, stk. 1, § 206, stk. 1 og 2, § 207, stk. 3, § 210, stk. 1 og 2, § 214, stk. 2 og 3, § 215, stk. 1, § 216, § 219, § 227, stk. 2, § 228, § 233, stk. 1, § 354, stk. 6, § 355, stk. 3, § 362, § 364, stk. 2, § 369, § 371, § 372 og § 374 straffes med bøde. Et selskabs opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 206, stk. 1 og 2, eller § 210, stk. 1 og 2, straffes med bøde.

Stk. 2. Er højere straf ikke forskyldt efter straffeloven, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 125, stk. 2, eller en elektronisk generalforsamling, jf. § 110, stk. 1 eller 2.

Stk. 3. Er højere straf ikke forskyldt efter straffeloven, straffes med bøde den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 91.

Stk. 4. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 9, stk. 2, § 31, stk. 3, § 56, stk. 3, § 67, § 71, stk.

7, § 143, § 172, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 383. Overtrædelse af § 312, § 313, § 318 og § 333, jf. § 3, § 36, stk. 4, § 37, § 38, 2. pkt., § 39 og § 44 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der videregiver oplysninger, der i medfør af § 312, § 318 og § 333, jf. § 41, stk. 1, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, er givet som fortrolige, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 3. Den, der forud for eller efter en grænseoverskridende fusion eller spaltning, jf. kapitel 16, med forsæt eller groft uagtsomt giver medarbejderne eller disses repræsentanter urigtige oplysninger, der er af væsentlig betydning for medbestemmelsen i det fortsættende selskab, straffes med bøde. Tilsvarende gælder ved grænseoverskridende flytning af hjemsted, jf. kapitel 17.

§ 384. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 25

Klageadgang

§ 385. Hvis Økonomi- og erhvervsministeren henlægger sine beføjelser efter loven til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan ministeren fastsætte regler om klageadgangen, herunder om at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 386. Afgørelser truffet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Økonomi- og Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelser som følge af overskridelser af de frister, der er fastsat i denne lov § 41, stk. 1, § 173, § 165, stk. 5, og 191, om fastsættelse af frist efter 13, samt afgørelser efter § 226, § 227, § 231 og § 365, stk. 1, nr. 2 og 3, kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Stk. 3. Hvis nogen mener, at en stedfunden registrering er den pågældende til skade, hører spørgsmålet om registreringens udslettelse under domstolenes afgørelse. Sag herom skal anlægges mod selskabet senest 6 måneder efter registreringens bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-informationssystem. Retten sender en udskrift af dommen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der skal uden betaling optages bemærkning i registeret for aktieselskaber om sagens udfald og der skal ske bekendtgørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system herom.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke registreringer på baggrund af beslutninger omfattet af § 108.

§ 387. Loven træder i kraft ved bekendtgørelse.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller Grønlandske forhold tilsiger.

Almindelige bemærkninger

1. Indledning - Formål og baggrund

Det er regeringens mål, at Danmark bliver et af verdens mest konkurrencedygtige samfund. Som et led i sikringen af gode rammevilkår ønsker regeringen en enkel, klar og effektiv erhvervslovgivning, der er så let som mulig for erhvervslivet at administrere og efterleve.

Et væsentligt element i relation til gode rammevilkår er at sikre, at erhvervslivet har et lovgrundlag, som følger den teknologiske såvel som den internationale udvikling. Den danske selskabsregulering skal følge den internationale udvikling, og overimplementering af EU-direktiver bør være undtagelsen.

Den eksisterende aktieselskabslov trådte i kraft i 1974, mens den eksisterende anpartsselskabslov trådte i kraft i 1996. Hovedparten af anpartsselskabslovens regulering bygger på aktieselskabslovens regler.

I den mellemliggende periode har den teknologiske udvikling, den stigende internationalisering, udviklingen på kapitalmarkedsområdet og den øgede fokusering på at lette de administrative byrder for erhvervslivet fået en meget betydelig rolle i fastlæggelsen af rammebetingelserne for erhvervslivet.

På den baggrund nedsatte regeringen ultimo 2006 et udvalg, der fik til opgave at komme med forslag til, hvordan selskabslovgivningen kunne moderniseres. Formand for udvalget var Alf Duch-Pedersen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har varetaget sekretariatsfunktionen for udvalget. Den 26. november 2008 har udvalget afgivet betænkning.

På baggrund af betænkningen fremsættes der nu forslag til en ny selskabslov. Den nye selskabslov samler selskabslovene og gør dem mere sammenhængende, moderne og fleksible. Samtidig opnås der en bedre systematik og sammenhæng mellem de enkelte bestemmelser samt en tydeliggørelse af forskellene på de to selskabsformer.

Reguleringen er målrettet og giver fleksibilitet i forhold til den enkelte virksomheds situation og behov. Desuden sikrer lovforslaget, at Danmark kommer helt i front i forhold til udnyttelse af de teknologiske muligheder, og at det bliver lettere at komme i gang med at drive erhverv i selskabsform.

Formålet med forslaget er at gøre danske virksomheder mere konkurrencedygtige bl.a. ved at nedbringe de administrative byrder. Desuden skal lovforslaget sikre, at Danmark kommer helt i front i forhold til udnyttelse af de teknologiske muligheder, og at det bliver lettere at komme i gang med at drive erhverv i selskabsform. Konkurrencedygtigheden sikres også internationalt, da der fremover i de fleste henseender ikke vil være strengere krav i Danmark end i andre lande.

Selskabets ejere får fuld fleksibilitet med hensyn til valg af selskabets struktur og ledelsesorganer. Derved skal det blive nemmere at tiltrække udenlandske selskaber til Danmark.

Forslaget lægger desuden op til en øget fleksibilitet for ledelsen. Med handlefriheden følger dog ansvar, da ledelsen konkret vil skulle vurdere, om det rigtige beslutningsgrundlag er til stede, eller om der f.eks. er behov for ekstern bistand.

Forslaget tilstræber desuden at udnytte de muligheder, som EU-reguleringen indeholder for at sikre en dynamisk og fleksibel lovregulering, som er til størst mulig fordel for danske virksomheder og dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Endvidere skal det sikres, at utidssvarende regler og hindringer for globaliseringen fjernes, så der ikke ligger unødige bindinger på danske selskaber.

Udvalget har i sit arbejde lagt vægt på, at en ny selskabslovgivning fortsat skal varetage hensynet til såvel kreditorer som selskabsdeltagere, investorer, medarbejdere og andre interessenter.

Der er i det foreliggende forslag tale om en fuldstændig bearbejdning af de to eksisterende selskabslove.

Sammenfattende indebærer den nye selskabslov:

- Styrket konkurrencekraft for dansk erhvervsliv
- Lettere opstart og drift af danske selskaber
- Danmark kommer helt i front i forhold til udnyttelse af de teknologiske muligheder
- Ejere af selskabet og ledelsen får øget fleksibilitet under ansvar
- Der sikres øget åbenhed omkring ejerforhold

2. Lovforslaget

2.1. Gældende ret i hovedtræk

Den gældende aktieselskabslov trådte i kraft den 1. januar 1974. Siden loven trådte i kraft, har Folketinget vedtaget en række ændringer til loven.

Den gældende anpartsselskabslov trådte i kraft den 1. juni 1996. Siden loven trådte i kraft, har Folketinget vedtaget en række ændringer til loven.

Det er karakteristisk for aktie- og anpartsselskaber i modsætning til andre selskabsformer, at deltagernes hæftelse er begrænset til deres indskud. Til gengæld er der i disse selskaber krav om, at der foretages et vist minimumsindskud af kapital i forbindelse med stiftelsen, hvilket er baggrunden for, at disse selskabsformer betegnes 'kapitalselskaber'. Reguleringen af kapital-selskaber udspringer af aftaleretten, og selskabets vedtægter er det centrale dokument, hvor selskabsdeltagernes rettigheder og forpligtelser fastlægges.

Et kapital-selskab, hvad enten der er tale om et aktieselskab eller et anpartsselskab, er et selvstændigt retssubjekt. En række hensyn begrænser selskabsdeltagernes adgang til at disponere over kapital-selskabet. Aktionærer og anpartshavere er eksempelvis afskåret fra at tage midler ud af selskabet af hensyn til selskabets kreditorer, medarbejderne i visse aktie- eller anpartssel-

skaber har ret til at være repræsenterede i bestyrelsen og for at sikre kreditorer og investorer en mulighed for at vurdere selskabets situation offentliggøres selskabets årsrapport. Denne varetagelse af en bred vifte af hensyn er mere markant i reguleringen af aktieselskaber end i reguleringen af anpartsselskaber, og den er allermest udtalt for de børsnoterede og statslige aktieselskabers vedkommende.

Reguleringen i en række selskabsretlige EU-direktiver er inkluderet i lovforslaget. Selskabsreguleringen for aktieselskaber bygger i vidt omfang på EU's selskabsdirektiver, hvorimod anpartsselskaber kun er undergivet nogle få af selskabsdirektiverne, men reguleringen bygger langt fra i samme grad på EU-direktiverne.

For overskuelighedens skyld er gældende ret på de områder, hvor der foreslås væsentlige ændringer, nærmere beskrevet under 2.4. »Hovedpunkterne i lovforslaget«.

2.2. Betænkning fra Udvalget til Modernisering af Selskabsretten

Regeringen nedsatte ultimo 2006 et udvalg med det formål at udarbejde et forslag til modernisering af den danske selskabslovgivning.

Udvalget har været bredt sammensat af repræsentanter for organisationer, offentlige myndigheder og sagkyndige fra universiteter med henblik på at afspejle relevante interesser på området.

Udvalget afgav den 26. november 2008 betænkning 1498/2008 om modernisering af selskabsretten indeholdende et samlet udkast til en moderniseret selskabslovgivning.

Moderniseringsudvalget fik ifølge sit kommissorium til opgave at give den gældende selskabslovgivning et ”servicetjek”, der skulle sikre, at dansk selskabsret er i front på det internationale marked.

Ifølge kommissoriet skulle der være tale om en fuldstændig gennemskrivning af de eksisterende selskabslove, som skulle resultere i én eller flere helt nye love. Herigennem skulle der opnås en bedre systematik og sammenhæng mellem de enkelte paragraffer. Samtidig skulle lovene gennemgås for unødvendige regler og fremstå mere brugervenlige og med den nødvendige fleksibilitet. Lovene skulle endvidere fremtidssikres ved, at der tages højde for de muligheder, den teknologiske udvikling tilbyder. Konkret skulle følgende temaer indgå i moderniseringen:

- Reguleringen skal være målrettet og give fleksibilitet i forhold til den enkelte virksomheds situation og behov
- Gennemgang af unødvendige regler, struktur og sproglig opdatering samt sikring af, at skriftlighedskrav ikke er til hinder for anvendelse af moderne kommunikation
- Overvejelse om at fjerne stadigt eksisterende overimplementering af selskabsdirektiverne
- Overvejelse af forholdet mellem ledelses ansvar og blandt andet oplysningskrav
- Overvejelse af den eksisterende regulering af selskabskapitalen og undersøgelse af mulighederne for brug af finansielle instrumenter, herunder overvejelse om indførelse af såkaldte non par value aktier (stykaktier).

2.3. Lovforslagets opbygning

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten anbefalede i betænkning 1498/2008 at samle anpartsselskabsloven og aktieselskabsloven i én lov. Samlingen af selskabsreguleringen har blandt andet den fordel, at forskelle og ligheder mellem de to selskabsformer bliver tydeliggjort. De gældende love indeholder en del identiske bestemmelser, og anpartsselskabsloven indeholder mange henvisninger til aktieselskabsloven.

En positiv sideeffekt ved en sammenskrivning af lovene kan desuden være, at man får fjernet dele af den usikkerhed, som er fulgt i kølvandet på 1996-reformen af anpartsselskabsloven. Den manglende regulering i anpartsselskabsloven i forhold til aktieselskabsloven giver således ofte anledning til tvivl om, hvorvidt aktieselskabslovens regler skal anvendes udfyldende på anpartsselskaberne, eller om der er aftalefrihed på området.

Moderniseringsudvalget gjorde imidlertid opmærksom på, at det er vigtigt, at sammenskrivningen af lovene ikke gør lovkomplekset uoverskueligt. Udvalget anbefalede i den forbindelse, at der udarbejdes en vejledning til brug for især de små selskaber, således at disse på en nem og overskuelig måde kan få overblik over de regler, som vedrører netop dem. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil udarbejde en sådan vejledning, som vil blive støttet op af en elektronisk registreringsløsning.

Udvalget arbejdede ud fra et ønske om, at loven skulle opbygges efter en form for byggeklodsmodel.

I en sådan model bygges der trinvis specielle regler oven på en hovedregel, der er gældende for alle typer selskaber. Loven inddeles endvidere i emneopdelte kapitler. Denne model fandt udvalget særlig fordelagtig, fordi der er brug for at differentiere mellem de forskellige selskabstyper, når flere selskabslove skrives sammen til én.

Reguleringen af kapitalselskaber (A/S og ApS) foreslås således at ske i én fælles selskabslov baseret på en byggeklodsmodel, hvor modulerne er:

1. Det private selskab (anpartsselskab)
2. Det offentlige selskab (aktieselskab)
3. Det offentligt handlede eller statslige selskab (aktieselskab)

Udover disse tre moduler indeholder lovforslaget visse særregler for statslige aktieselskaber og for kommanditaktieselskaber.

Det trindhøjere niveau vil som udgangspunkt omfatte reglerne på det trinlavere, medmindre der gælder en skærpet regulering, som kun gælder for det trindhøjere niveau. Den overordnede struktur af selskabsloven er som nævnt fortsat emneopdelt, og inden for hvert emne optræder et eller flere af de tre moduler afhængigt af emnet.

Valget af selskabsform træffes af kapitalejerne. Der er adgang til omdannelse mellem det private og det offentlige selskab, men det beror på en beslutning truffet af kapitalejerne, der ikke i øvrigt kan tvinges til dette valg ud fra objektive kriterier som f.eks. selskabets størrelse.

Lovens opbygning er således, at forslaget indledes med definitionsbestemmelser og bestemmelser om anmeldelse og registrering. Herefter følger kapitler opdelt efter emne, hvor hvert kapitel omhandler, hvad der gælder både for aktie- og anpartsselskaber. Slutteligt følger kapitler om erstatnings- og strafbestemmelser samt ikrafttrædelsesbestemmelser.

I forslaget indledende definitionsbestemmelse foretages også en materiel ændring af, hvornår der foreligger en koncern. Med den nye definition sikres det, at koncerndefinitionen bliver den samme som i de internationale regnskabsstandarder, International Financial Reporting Standards (IFRS).

Med den foreslåede ændring anses alle indholdsmæssige forskelle mellem aktie- og anpartsselskabslovgivningen og IFRS i forhold til koncerndefinitionen for fjernet. Forskellen består primært i, at selskabslovene som altovervejende hovedregel forudsætter, at moderselskabet formelt ejer kapitalandele i datterselskabet, mens IFRS alene lægger afgørende vægt på, at moderselskabet faktisk har bestemmende indflydelse i datterselskabet.

Ordlyden af de foreslåede definitioner er ikke på alle områder den samme som i den internationale regnskabsstandard IAS 27. Dette skyldes udelukkende, at ordlyden er tilpasset strukturen i de danske selskaber. Der er ikke tiltænkt materielle forskelle.

2.4. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.4.1. Stiftelse

2.4.1.1. Gældende ret

Det er i dag mere kompliceret at stifte et aktieselskab, end det er at stifte et anpartsselskab. Udgangspunktet for stiftelse af et aktieselskab er en såkaldt 'successiv stiftelse', hvor stiftelsen sker i to arbejds gange. Først gennemføres tegningen af aktier, hvilket sker på baggrund af stiftelsesdokumentet, udkastet til vedtægter og en eventuel vurderingsberetning. Dernæst gennemføres en stiftende (konstituerende) generalforsamling.

Efter generalforsamlingen anmeldes stiftelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedlagt bevis for indbetaling af den fulde aktiekapital.

I praksis stiftes et aktieselskab dog typisk ved en såkaldt "simultan-stiftelse", hvor stiftelsen sker i én arbejds gang. Det er muligt at afholde den stiftende generalforsamling uden forudgående indkaldelse, forudsat at alle aktier tegnes på generalforsamlingen, og at alle godkendte aktietegnere er enige heri.

Simultanstiftelse af et aktieselskab ligner den procedure, der følges ved stiftelse af et anpartsselskab. I den gældende anpartsselskabslov er der intet krav om stiftende generalforsamling, og stiftelsen af et anpartsselskab sker derfor altid i én arbejds gang.

Selskabet overtager ved registrering de forpligtelser, der er indgået på selskabets vegne i perioden fra stiftelsesdokumentets underskrivelse til registrering af selskabet i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

2.4.1.2. Forslagets indhold

I dette forslags kapitel 3 om stiftelse foreslås proceduren for stiftelse af et selskab forenklet. For aktieselskabers vedkommende er kravet om afholdelse af en stiftende generalforsamling ikke gentaget, og alle stiftelser vil således kunne foregå i en arbejds gang.

For yderligere at forenkle stiftelsesproceduren foreslås det, at tegningsproceduren bliver ens i de to kapital-selskabsformer. I dag skal tegning af aktier ske på stiftelsesdokumentet eller på tegningslister, som skal indeholde en genpart af stiftelsesdokumentet med eventuelle bilag. Der findes ikke tilsvarende bestemmelser i anpartsselskabsloven. Med forslaget ophæves kravet om udarbejdelse af tegningslister i aktieselskaber, og der tilvejebringes en større fleksibilitet med hensyn til, hvor tegnerne af kapitalandele skal identificeres.

I forlængelse af den foreslåede forenkling af stiftelsesproceduren er det desuden hensigten at gennemføre et system, der gør det muligt i forbindelse med elektronisk anmeldelse af en stiftelse at overføre de registrerede oplysninger til et sæt standardiserede vedtægter. Et sådant system vil gøre det lettere at starte virksomhed for små erhvervsdrivende.

Derudover foreslås det, at det fremover skal være muligt at stifte et kapital-selskab med virkning fremad i tid. Herved tilføres stiftelsesproceduren en fleksibilitet, der ikke findes i gældende ret, og som gør det muligt i god tid at planlægge, at en stiftelse eksempelvis skal have virkning fra det forestående årsskifte. Det foreslås, at selskabet i givet fald ikke kan påtage sig forpligtelser inden den dato, hvorfra stiftelsen skal have virkning.

2.4.2. Afskaffelse af kapitalkravet

2.4.2.1. Gældende ret

Kravene til kapitalens størrelse er i dag for aktieselskabers vedkommende 500.000 kr. og for anpartsselskabers vedkommende 125.000 kr. Selskabet kan ikke registreres, medmindre hele selskabskapitalen med tillæg af en eventuel overkurs er fuldt indbetalt.

2.4.2.2 Forslagets indhold

Det nuværende krav om 125.000 kr. i anpartskapital er hverken i overensstemmelse med den internationale tendens til helt at ophæve kapitalkravet for denne selskabstype eller tilstrækkeligt til at udgøre en reel sikkerhed for selskabets kreditorer.

Det foreslås derfor, at der for anpartsselskabers vedkommende ikke skal gælde et legalt minimum for anpartskapitalen. Et anpartsselskab skal dog som ethvert andet kapital-selskab have en selskabskapital, og det påhviler derfor stifterne og senere anpartshaverne at vurdere, hvor stor en kapital, det pågældende anpartsselskab skal have.

Derudover er det fortsat ledelsens pligt at påse, at selskabet løbende har et forsvarligt kapitalberedskab til at opfylde sine nuværende og fremtidige forpligtelser.

For aktieselskaber foreslås det nuværende krav om en kapital på 500.000 kr. opretholdt.

Samtidig foreslås det at tillade udskudt indbetaling af selskabskapitalen, dog således at der skal indbetales mindst 25 pct. af selskabskapitalen med tillæg af en eventuel overkurs, hvis selskabskapitalen er på 500.000 kr. eller derover. Udviklingen har medført en fornyet interesse for muligheden for at have såkaldt 'udestående selskabskapital', hvor enten en del eller hele den tegnede selskabskapital udestår som en personlig fordring på kapitalejeren.

2.4.3. Kapitalandele

2.4.3.1. Gældende ret

Det er i dag ikke muligt at udstede stykaktier eller stykanparter - de såkaldte non par value-aktier eller -anparter. Denne type værdipapirer angiver ikke den nominelle værdi, men hvilken andel af selskabskapitalen, de repræsenterer.

Stemmeretsforskelle kan indbygges i aktier og anparter, men kan i et aktieselskab kun være med en faktor 1-10. Det er i dag ikke muligt at udstede stemmeløse aktier. Selskaber kan dog godt have stemmeløse aktier, som er udstedt før 1973. Der er ingen begrænsninger for, hvad der kan aftales om anpartshavernes stemmeret i et anpartsselskab.

10 pct. af aktionærene kan kræve, at der udstedes aktiebrev. Der udstedes ikke anpartsbreve i anpartsselskaber, men alene beviser for, at anpartshavere er registreret i anpartshaverfortegnelsen.

Fortegnelsen over ejerne (aktiebogen i et aktieselskab, anpartshaverfortegnelsen i et anpartsselskab) skal føres af selskabet, eller af en person der er benævnt i vedtægterne. Aktionærer, der ejer mere end 5 pct. af aktierne, er forpligtet til at give meddelelse til selskabet, som opfører dem i en storaktionerfortegnelse. Storaktionerfortegnelsen er offentligt tilgængelig ved skriftlig henvendelse til selskabet og mod betaling af et eventuelt gebyr til dækning af udskriftens fremstilling og forsendelse. For anpartsselskaber er der alene offentlighed om ejerandele i anpartsselskaber med en selskabskapital på mere end kr. 500.000.

2.4.3.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at det skal være muligt at udstede stykaktier og stykanparter. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at stykaktier og stykanparter kan være et hensigtsmæssigt instrument. En stykaktie eller en stykanpart angiver hvilken del af selskabskapitalen, den pågældende aktionær eller anpartshaver 'ejer'. Dette kan opfattes som en mere logisk værdiangivelse end den traditionelle nominelle værdi, der som regel ikke afspejler værdipapirets aktuelle værdi (kursværdien). Kapitalselskaber vil efter forslaget kunne vælge mellem, om kapitalandele i selskabet skal udstedes med nominel værdi eller som stykkapitalandele.

Forslaget ophæver både det gældende forbud mod stemmeløse aktier og begrænsningen i, hvor stor en forskel der må være på stemmeretten for aktier. Forbuddet mod stemmeløse aktier blev indført ud fra ønsket om at fremme aktionærernes interesse for generalforsamlingen. Interessen for aktieinvestering er imidlertid stigende og allerede ganske udbredt, og der synes ikke at være grund til at frygte, at udstedelsen af stemmeløse aktier vil fortrænge udstedelsen af aktier med stemmerettigheder.

Udviklingen er gået i retning af at afskaffe aktiebrev, og det har generelt været Moderniseringsudvalgets holdning, at værdien af at bevare aktiebrev i papirform er begrænset. Det foreslås derfor at afskaffe kravet om udstedelse af aktiebrev. Generalforsamlingen vil fortsat kunne beslutte at udstede aktiebrev med simpelt flertal. Samtidig foreslås det, at anpartsselskaber tilsvarende skal kunne beslutte at udstede anpartsbeviser med samme majoritetskrav. Princippet om, at anparter ikke kan udbydes til offentligheden, vil fortsat være gældende, og betydningen heraf er præciseret i forslaget.

Det foreslås, at de gældende regler om domstolskontrol af urimelige vilkår for forkøbsret udvides til også at gælde anpartsselskaber, og at proceduren for reglerne om udmeldelse af syns og skønsmand gøres mere effektiv.

Registrering af samtlige ejeroplysninger skal fortsat foretages af selskabet i en ejerbog, der erstatter den hidtidige aktiebog og anpartshaverfortegnelse. Selskabet skal have mulighed for at føre ejerbogen ved direkte indberetning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der foreslås ens regler for aktie- og anpartsselskaber på dette område.

For at tilpasse proceduren for den nuværende storaktionærfortegnelse til den teknologiske udvikling foreslås det, at oplysninger om kapitalejere, der besidder mere end 5 pct. af kapitalandelen skal være tilgængelige direkte online gennem et ejerregister i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen uafhængigt af størrelsen af selskabets kapital. Samtidig foreslås det, at reglerne udvides til at gælde alle anpartsselskaber. I aktieselskaber vil det fortsat være muligt at være anonym aktionær både overfor selskabet og offentligheden samt at anvende nominee-ordninger for aktionærer, der besidder mindre end 5 pct. For anpartsselskaber vil det fortsat være muligt at være anonym overfor offentligheden ved besiddelser på under 5 pct.

2.4.4. Indløsning og omsættelighedsbegrænsninger

2.4.4.1. Gældende ret

Siden 1996 har bestemmelserne om den indløsningsret, som tilkommer den, der ejer 9/10 af såvel kapitalen som af stemmerne, kun været gældende for aktieselskaber. Udnyttelsen af denne indløsningsret forudsætter, at beslutningen træffes af majoritetsaktionæren og ledelsen i fællesskab.

Der har imidlertid været nogen tvivl om afgrænsningen mellem aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, der omhandler den situation, at aktionærerne forpligtes til at lade deres aktier indløse uden for tilfælde af selskabets opløsning, og den egentlige tvangsindløsningsbestemmelse i aktieselskabslovens § 20 b. Det centrale spørgsmål er, om aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, kan udnyttes til kun at tvangsindløse en del af minoritetsaktionærerne, selvom tvangsindløsningsbestemmelsen i § 20 b ikke kan begrænses til kun at omfatte en del af minoritetsaktionærerne.

En nedsættelse af selskabskapitalen ved indløsning af selskabsandele efter bestemte regler – en såkaldt amortisation – sker i dag ved en kompliceret proces. Bestyrelsen – eller ledelsen i et anpartsselskab – kan træffe beslutning om gennemførelse af amortisationen, fordi det er en på forhånd planlagt kapitalnedsættelse. Amortisationen kan gennemføres uden, at der skal offentliggøres en meddelelse til kreditorerne, såfremt visse krav er opfyldt, herunder reglerne om henlæggelse til en særlig fond.

2.4.4.2. Forslagets indhold

Selvom anparter ikke kan udbydes offentligt, er det fundet hensigtsmæssigt at tillægge anpartshavere de samme rettigheder og pligter som aktionærer, hvad angår tvangsindløsning og indløsningsret. Herved undgås tvivl om, hvad der gælder i de situationer, hvor der er en majoritetsanpartshaver, og hvor spørgsmålet om indløsning af anparter er uomtalt i vedtægterne.

Forslaget præciserer afgrænsningen af aktieselskabslovens § 20 b overfor aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, således, at det fastslås, at aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, ikke kan an-

vendes diskriminerende, eksempelvis ved at rette indløsningen mod én af flere kapitalejere, der derved stilles ringere end de andre kapitalejere.

Beslutningen om tvangsindløsning træffes efter forslaget af majoritetsaktionæren / majoritetsanpartshaveren alene. Det er således ikke længere en forudsætning, at beslutningen er truffet i fællesskab med selskabets ledelse. Denne ændring bygger på erkendelsen af, at en kapitalejer, der besidder 9/10 af såvel ejerandel som stemmer, allerede på dette grundlag har den afgørende indflydelse, herunder mulighed for at ændre ledelsens sammensætning. Accept fra det centrale ledelsesorgan spiller dermed ikke en så afgørende rolle for minoritetsbeskyttelsen, at dette kan begrunde en opdeling af bestemmelsen

Det foreslås endvidere, at reglerne for amortisation forenkles og tilpasses reglerne for øvrige kapitalnedsættelser. Som led i denne forenkling foreslås det, at der fremover udstedes proklama i forbindelse med amortisation, hvorved den særlige regel i aktieselskabsloven vedrørende vurdering kan ophæves. Det vil ved anvendelsen af proklama kunne undgås at oprette en særlig fond i henhold til aktieselskabslovens § 47, stk. 3, nr. 3.

2.4.5. Generalforsamling

2.4.5.1. Gældende ret

I aktieselskabsloven er udgangspunktet, at generalforsamlingen afvikles ved fysisk fremmøde, dvs. hvor aktionærene er til stede eller repræsenteret ved fuldmægtig. Dette er dog ikke til hinder for, at der – hvis alle aktionærer konkret er enige – kan holdes såkaldte ”skrivebordsgeneralforsamlinger”, hvor f.eks. en advokat bemyndiges til at repræsentere alle aktionærene, afgive stemme for aktionærene mv. Denne mulighed benyttes f.eks. af selskaber, der har en lille ejerkreds eller 100 pct. ejede koncernselskaber. Der er også mulighed for at holde en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling, se nedenfor.

I aktieselskaber skal indkaldelse til generalforsamling ske tidligst 4 uger før generalforsamlingen, medmindre vedtægterne foreskriver en længere frist, og senest 8 dage før generalforsamlingen.

Aktionærer har ret til at kræve, at emner, der ikke er anført i vedtægterne, skal sættes på dagsordenen, hvis de gældende frister og formkrav overholdes. Ved navneaktier forudsætter forslagsretten dog, at aktionæren er noteret i aktiebogen eller har anmeldt og dokumenteret sin erhvervelse.

Aktionærer kan være afskåret fra at få sat et forslag på dagsordenen. Dette vil være tilfældet, hvis forslaget modtages efter det tidspunkt, hvor selskabet på grund af den praktiske forberedelse af generalforsamlingen vil blive nødsaget til at udskyde indkaldelsen til generalforsamlingen, såfremt forslaget skal sættes på dagsordenen. Tidspunktet, fra hvilket en aktionær er afskåret, er dermed afhængigt af den konkrete situation, herunder om materialet skal oversættes til andre sprog, sendes til trykning m.v. Vedtægterne kan indeholde en frist for, hvornår forslag til dagsordenen skal være fremsat. En sådan frist antages dog at være af ordensmæssig karakter og kan ikke begrunde afvisning af et forslag, hvis det tidsmæssigt er muligt at medtage. Det er i dag op til bestyrelsen at vurdere, om et forslag er fremsat for sent.

Afholdelse af en egentlig generalforsamling er ikke obligatorisk for anpartsselskaber. I anpartsselskaber kan beslutninger således tages uden afholdelse af generalforsamling eller uden at følge fremgangsmåden ved afholdelse af generalforsamling, f.eks. ved at delegere beslutningsret-

ten til direktionen eller bestyrelsen eller ved at stemme via brev, hvis alle anpartshavere er enige herom.

Der findes ikke samme detaljerede regler om indkaldelse til generalforsamling i anpartsselskabsloven som i aktieselskabsloven. Fristen for indkaldelsen til ordinær generalforsamling er mindst 8 dage, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Ligesom aktionærer har anpartshavere ret til at få et bestemt emne behandlet på generalforsamlingen. Loven indeholder ikke krav til begæringen, som derfor også kan være mundtlig. Det antages, at udøvelse af retten kræver, at begæringen fremkommer tidsnok til, at forslaget rent praktisk kan medtages på dagsordenen.

For aktieselskaber bestemmer aktieselskabslovens § 65 a, stk. 1 og 2, at generalforsamlingen kan holdes delvist eller fuldstændigt elektronisk.

Der er tale om en delvist elektronisk generalforsamling, hvis aktionærene som supplement til den traditionelle generalforsamling, hvor der sker fysisk fremmøde, får muligheden for at deltage elektronisk, herunder at afgive stemmer, uden at være til stede fysisk. Da der alene er tale om en ret og ikke en pligt, kan bestyrelsen træffe beslutning herom, medmindre vedtægterne bestemmer noget andet.

Der er tale om en fuldstændig elektronisk generalforsamling, såfremt der ikke er adgang til fysisk fremmøde, men generalforsamlingen alene afholdes elektronisk. Beslutning om at indføre fuldstændigt elektroniske generalforsamlinger kræver vedtægtsændringsflertal, jf. aktieselskabsloven § 78, stk. 1. Derudover er det en betingelse, at aktionærer, der repræsenterer 25 pct. af selskabets samlede stemmeberettigede aktiekapital, ikke stemmer imod beslutningen, jf. aktieselskabslovens § 65 a, stk. 2, og § 78, stk. 2.

Anpartsselskabslovens § 28 a bestemmer, at den øverste ledelse i et anpartsselskab kan beslutte at afholde en delvist elektronisk generalforsamling, medmindre vedtægterne bestemmer andet. Efter samme bestemmelse kan anpartshaverne beslutte at afholde en fuldstændigt elektronisk generalforsamling. Dette kræver dog en vedtægtsændringsmajoritet og tillige, at anpartshavere, som repræsenterer 25 pct. af selskabets samlede stemmeberettigede anpartskapital, ikke stemmer imod beslutningen, jf. anpartsselskabslovens § 33, stk. 1 og stk. 2.

Et aktieselskabs vedtægter kan med hensyn til navneaktier bestemme, at en aktionær, som har erhvervet aktier ved overdragelse, skal være noteret i aktiebogen eller have anmeldt og dokumenteret sin erhvervelse på det tidspunkt, hvor indkaldelse til generalforsamling finder sted, for at være stemmeberettiget på den pågældende generalforsamling, jf. aktieselskabslovens § 67, stk. 2. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse.

Det er almindeligt forekommende, at en gruppe kapitalejere, enten den samlede kreds eller, i større selskaber, grupper af kapitalejere, indgår supplerende aftaler – overenskomster – der i princippet kan regulere vidt forskellige forhold, men ofte handler om stemmeforhold, indflydelse, strategiske dispositioner, overdragelse af kapitalandele, konfliktløsning m.v. Disse overenskomster er almindelige privatretlige aftaler, som er uafhængige af selskabslovgivningen. Ejerftaler indgås typisk i forbindelse med selskabets stiftelse - eller i forbindelse med senere udskiftninger i ejerkredsen. I modsætning til selskabets vedtægter er der ikke offentlighed om ejerftaler.

I dag indeholder selskabslovene ikke regler, der regulerer indgåelsen af ejeraftaler eller konsekvenserne heraf for kapitalejere eller selskabet.

Det er implicit en forudsætning i såvel aktieselskabsloven som anpartsselskabsloven, at generalforsamlingen i et dansk selskab afholdes på dansk. Aktie- og anpartsselskabsloven indeholder dog ingen bestemmelser, der udtrykkeligt regulerer, hvilket sprog en generalforsamling skal afholdes på.

2.4.5.2. Forslagets indhold

Implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber (herefter direktiv om visse aktionærrettigheder) medfører en række ændringer i bestemmelser, der vedrører indkaldelsen til generalforsamling. Direktivet vedrører aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Da langt de fleste aktie- og anpartsselskaber kun har én eller meget få ejere, har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten vurderet, at også aktionærerne i et aktieselskab bør have mulighed for at beslutte, at der generelt kan træffes beslutning på anden vis end ved en egentlig generalforsamling, dvs. med fravigelse af et eller flere formkrav, således som anpartsselskaber allerede har i dag. Efter forslaget skal en sådan beslutning fremgå af vedtægterne, og beslutningen om at indsætte en sådan bestemmelse i vedtægterne skal træffes enstemmigt. Det foreslås dog samtidig, at én eller flere kapitalejere, der tilsammen ejer 10 pct. af kapitalandelene i selskabet, skal kunne forlange, at generalforsamlingen afholdes ved fysisk fremmøde.

Implementeringen af direktivet om visse aktionærrettigheder kræver, at indkaldelsen til ordinære generalforsamlinger i selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, udsendes senest den 21. dag før datoen for generalforsamlingen. I nogle situationer kan indkaldelsen dog udsendes senere end den 21. dag før datoen for generalforsamlingen. Dette gælder under visse forudsætninger f.eks. for ekstraordinære generalforsamlinger.

Moderniseringsudvalget har vurderet, at der ikke for alle selskaber skal gælde en indkaldelsesfrist på mindst 21 dage. Det foreslås, at indkaldelsesfristen for ikke offentligt handlede selskaber forlænges fra 8 dage til 2 uger. Da ikke offentligt handlede selskaber ligeledes har mulighed for at indføre en registreringsdato, bør indkaldelsesfristen forlænges.

Med hensyn til indkaldelsens indhold foreskriver direktivet om visse aktionærrettigheder en række oplysninger, som indkaldelsen mindst skal angive, herunder den internetadresse, hvor de oplysninger, som selskabet skal gøre tilgængelige for sine aktionærer på sin hjemmeside, findes. Derudover kræver direktivet, at selskabet i en sammenhængende periode - begyndende senest den 21. dag forud for datoen for generalforsamlingen, inklusive dagen for dens afholdelse før generalforsamlingen - som et minimum gør en række oplysninger tilgængelige for sine aktionærer på sin hjemmeside, bl.a. indkaldelsen til generalforsamlingen, de dokumenter, der skal forelægges på generalforsamlingen, samt beslutningsforslag. Der foreslås derfor bestemmelser herom for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

De eksisterende krav om indkaldelsens indhold for ikke offentligt handlede selskaber foreslås imidlertid ikke udvidet, da behovet for at finde information om et selskab, man ejer kapitalandele i, er tilstrækkeligt tilgodeset ved de gældende regler. Derfor foreslås disse ændringer kun for offentligt handlede selskaber.

De gældende regler om forslagsretten giver den ulempe, at kapitalejere ikke med sikkerhed kan vide, inden for hvilken frist forslag skal være indleveret. Den gældende bestemmelse i aktieselskabsloven fastslår således blot, at aktionærerne skal fremsætte krav herom over for bestyrelsen i så god tid, at emnet kan optages på dagsordenen for generalforsamlingen.

Det foreslås således, at der for aktieselskaber skal fremgå en udtrykkelig frist i loven, hvor forslag indleveret inden denne frists udløb under alle omstændigheder kan komme på dagsordenen for selskabets ordinære generalforsamling, samt at forslag modtaget efter denne dato kan optages på dagsordenen, hvis det centrale ledelsesorgan kan nå dette.

Det foreslås på denne baggrund, at der i loven indsættes en absolut frist på senest 6 uger før generalforsamlingen, inden for hvilken forslag skal være modtaget for at kunne komme med på dagsordenen. I den forbindelse bemærkes, at en frist på senest 6 uger før generalforsamlingen i langt de fleste tilfælde vil give selskaberne tilstrækkelig tid til at indarbejde eventuelle forslag i indkaldelsen. Hvis et forslag modtages efter udløbet af 6 ugers fristen, kan det centrale ledelsesorgan afvise forslaget.

Aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal mindst 8 uger før den ordinære generalforsamling offentliggøre, hvornår selskabets generalforsamling påtænkes afholdt samt det seneste tidspunkt for at fremsætte krav om optagelse af emner på dagsordenen, således at aktionærerne får en rimelig periode til at forberede sig og indsende eventuelle punkter til dagsordenen, medmindre begge tidspunkter fremgår af vedtægterne.

Ved indførelse af elektronisk generalforsamling efter selskabets stiftelse foreslås det, at det særlige majoritetskrav med et blokerende mindretal bør udgå.

Den nye selskabslov bør i videst mulige omfang understøtte de teknologiske muligheder. For aktionærer og anpartshavere bosiddende i andre landsdele eller andre lande vil det være en fordel, hvis en generalforsamling afholdes elektronisk i stedet for et fysisk møde. Også andre kapitalejere kan imidlertid have fordele af, at selskabet afholder helt eller delvist elektronisk generalforsamling.

Det foreslås derfor, at fuldstændig elektronisk generalforsamling fremover bør kunne indføres med sædvanlig vedtægtsmajoritet. Den generelle teknologiske udvikling gør, at der ikke bør opstilles skærpede majoritetskrav.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 67, stk. 2, giver problemer i praksis særligt for udenlandske investorer, og især i forbindelse med brug af fuldmagter.

Udenlandske depotbanker følger deres egne systemer og vil af hensyn til de relativt høje omkostninger, der kan være forbundet hermed, typisk ikke oprette særlige depoter med henblik på at opfylde særlige nationale, herunder danske regler. De fleste udenlandske depotbanker har et depot for hele den beholdning af danske aktier, som bankerne opbevarer for deres kunder og opretter ikke et depot for hver enkelt aktionær.

Problemet forværres af, at en del danske selskaber i deres vedtægter har en bestemmelse om, at en aktionær skal være navnenoteret på datoen for indkaldelsen til generalforsamling for at kunne stemme på generalforsamlingen. Dette fører i praksis regelmæssigt til, at en del stemmer fra udenlandske aktionærer bliver afvist på grund af for sen navnenotering.

På denne baggrund foreslås det at fastsætte en registreringsdato for aktieselskaber, ligesom det kendes fra Sverige, Norge og England. Vurderingen er, at forholdene på det danske aktiemarked hermed forbedres for udenlandske investorer. For selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, er dette led i implementeringen af direktivet om visse aktionærrettigheder.

En sådan registreringsdato er en dato, der er skæringsdag for, hvem der må møde og stemme på generalforsamlingen, og i hvilket omfang den pågældende har disse rettigheder. Efterfølgende afståelser/erhvervelser påvirker som udgangspunkt ikke stemmeretten på generalforsamlingen. Det foreslås, at fristen bør være 1 uge før generalforsamlingens afholdelse. Efter udvalgets opfattelse bør der være den samme frist, uanset om der er tale om navneaktier eller ihændehaveraktier, da flere forskellige frister vil give anledning til uklarhed og dermed tvivl.

Ikke offentligt handlede aktieselskaber og anpartsselskaber henvender sig ikke til offentligheden på samme måde som aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, hvorfor ejerkredsen typisk ikke skifter i samme omfang. Alligevel kan også et ikke offentligt handlet aktieselskab eller et anpartsselskab have en interesse i at gennemføre den samme ordning, og det foreslås derfor, at de ikke offentligt handlede kapitalselskaber frivilligt kan vælge at følge denne regulering.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det vil skabe større klarhed om retsstillingen, såfremt det præciseres i selskabslovgivningen, at et selskab som sådant ikke kan blive bundet af en ejerftale, og at selskabet derfor heller ikke kan være part i en ejerftale. Dette foreslås på denne baggrund præciseret i nærværende forslag.

Dette forslag hindrer ikke, at selskabets ledelsesmedlemmer under visse betingelser skal respektere aftalen, hvis de personligt har tiltrådt aftalen, eller hvis det følger af anden aftale, som de pågældende har indgået, jf. de almindelige aftaleretlige regler. Men forpligtelsen vil alene være en aftaleretlig forpligtelse og påvirker ikke de pågældende ledelsesmedlemmers selskabsretlige kompetence til at udøve deres hverv.

Det bemærkes, at de selskabsretlige regler bygger på en forudsætning om, at kapitalejerne udøver deres indflydelse på selskabets generalforsamling, og at hvervet som bestyrelsesmedlem er et personligt hverv, hvor den pågældende ikke er underlagt instruktion. Udvalget ønsker ikke denne forudsætning ændret.

En beslutning om at afholde generalforsamling på et andet sprog end dansk, skal ifølge forslaget som udgangspunkt optages i vedtægterne.

Der skal ifølge forslaget sondres mellem beslutning om afholdelse af generalforsamling på de nordiske sprog og engelsk på den ene side og beslutning om afholdelse på andre sprog end disse på den anden side.

Argumentet for at gøre forskel på en beslutning om afholdelse på svensk, norsk eller engelsk og en beslutning om andre sprog er, at det er mere indgribende for kapitalejerne, hvis selskabet afholder generalforsamling på andre sprog, end hvis generalforsamlingen afholdes på svensk, norsk eller engelsk. Disse tre sprog må i dag anses for tilgængelige for langt hovedparten af befolkningen.

2.4.6. Ledelsesmodeller

2.4.6.1. Gældende ret

Som led i EU-kommissionens arbejde med modernisering af den europæiske selskabsret har forskellige ledelsesmodeller været drøftet såvel på EU-plan som i de enkelte medlemslande. Der er en betydelig forskel mellem de forskellige ledelsesstrukturer, som anvendes af de enkelte medlemsstater i EU, og der er ikke altid klarhed med hensyn til de betegnelser, der bruges til at beskrive de forskellige strukturer. Ofte tales der om den enstregede og den tostrengede ledelsesstruktur, men disse begreber dækker langt fra altid over det samme i alle lande. Inden for EU forstås begrebsapparatet på denne måde:

1. *Den enstrengede ledelsesmodel*, som navnlig kendes fra England, er kendetegnet ved, at der kun er et selskabsorgan ("board of directors", herefter på dansk: "bestyrelsen"). Her er enkelte af bestyrelsesmedlemmerne tillagt de daglige administrative eller udøvende kompetencer i selskabet ("executive directors"), mens de øvrige medlemmer af bestyrelsen ("non-executive directors" eller "outside directors") ikke direkte varetager den daglige ledelse, men deltager i den mere overordnede og strategiske ledelse. Siden Cadbury-rapporten fra 1992 er der i stigende grad lagt vægt på, at non-executive directors bør varetage tilsynet med de daglige ledere (executive directors), hvilket minder om kompetencefordelingen i den tostrengede ledelsesmodel.
2. *Den tostrengede ledelsesmodel*, som særligt kendes fra Tyskland. Her forudsættes det, at ledelses- og tilsynsfunktionen fordeles på to af hinanden helt uafhængige organer (Vorstand og Aufsichtsrat). Modellen er kendetegnet ved, at der er to selskabsorganer, og at der gælder et forbud mod personsammenfald. Efter modellen forestår selskabets direktion ledelsen af selskabet, mens et tilsynsråd fører tilsyn med direktionen og kan ansætte og afskedige medlemmer heraf, men er afskåret fra at tiltage sig ledelsesbeføjelser.

I det danske system er der to "streng", nemlig bestyrelse og direktion, hvor bestyrelsen fører tilsyn med den daglige ledelse (direktionen), men i praksis er adskillelsen mellem bestyrelse og direktion mindre skarp. Bestyrelsen har ligesom det engelske enstrengede "board" det overordnede ansvar for selskabets ledelse, men medlemmer af direktionen kan sidde i et dansk aktieselskabs bestyrelse, når blot de ikke udgør et flertal.

Netop fordi der i EU sammenhæng lægges vægt på, at den tostrengede model opererer med en fuldstændig funktionsadskillelse og et forbud mod personsammenfald, taler meget for, at i hvert fald den danske model i europæisk henseende ligger nærmest den enstrengede ledelsesstruktur. Mest træffende er det dog formentlig at beskrive den danske ledelsesmodel som „halvandenstrengt“, dvs. en hybrid mellem det tostrengede tyske og det enstrengede engelsk-amerikanske system.

Udover den retlige regulering er selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, omfattet af anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse.

For anpartsselskaber er der i Danmark meget stor valgfrihed i forhold til at fastlægge ledelsesmodellen. Et anpartsselskab kan have både ét ledelsesorgan, som kan være en direktion eller en bestyrelse, eller begge organer. Hvis anpartsselskabet vælger kun at have ét ledelsesorgan, skal dette udøve alle ledelsesopgaver. De gældende regler betyder dog, at hvis anpartsselskabet vælger en ledelsesstruktur, hvor der er både en bestyrelse og en direktion, er bestyrelsen det øverste ledelsesorgan, ligesom det er tilfældet for aktieselskaber. Det vil sige, at der heller ikke

for anpartsselskaber i dag er fuld valgfrihed mellem ledelsesmodeller, idet der ikke kan vælges en ren tostrengt model, hvor bestyrelsen alene er tilsynsorgan.

Hvis selskabet vælger en tostrengt model, er bestyrelsen det øverste ledelsesorgan. Det vil sige, at der ikke kan være tale om en ren tostrengt model som den tyske med et tilsynsråd i stedet for en bestyrelse, og at der derfor heller ikke for anpartsselskaber er fuld valgfrihed.

2.4.6.2. Forslagets indhold

Forslaget tilstræber at give kapitalselskaberne den størst mulige fleksibilitet ved indretningen af deres ledelsesstruktur. Denne mulighed for fleksibilitet forventes i lyset af globaliseringen at blive efterspurgt i stigende grad, efterhånden som kapitalselskaberne udnytter muligheden for grænseoverskridende aktiviteter.

De fleste af disse muligheder eksisterer allerede i dansk selskabsret, og de nyskabelser, som forslaget indfører, er allerede tilgængelige for udenlandske kapitalselskaber, der i medfør af EF-Domstolens praksis i bl.a. Centros-sagen kan drive virksomhed i Danmark. Forslaget omfatter derfor også disse udenlandske ledelsesstrukturer, således at danske kapitalselskaber opnår de samme muligheder som de udenlandske selskaber. Det foreslås således, at danske selskaber får frit valg mellem de forskellige ledelsesmodeller, men at de stadig har mulighed for at fortsætte med den ledelsesmodel, som de kender fra de gældende regler.

Fælles for alle de mulige ledelsesstrukturer er, at kapitalselskabet altid ledes af en direktion. Hvis selskabet også har en bestyrelse, varetager direktionen dog kun den daglige ledelse, hvorimod bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse. Et andet vigtigt fælles træk er, at kapitalejerne altid udgør de ultimative beslutningstagere, sådan at medlemmerne af selskabets øverste ledelsesorgan (bestyrelsen, tilsynsrådet eller i visse anpartsselskaber direktionen) enten helt eller i hvert fald for flertallets vedkommende vælges eller ansættes af kapitalejerne på generalforsamlingen.

Anpartsselskaberne kan ifølge forslaget vælge frit mellem ledelsesstrukturerne, og der er ikke krav om, at et anpartsselskab skal have et tilsynsråd, hvis kapitalselskabet vælger alene at have en direktion. For anpartsselskaber vil et valg af en "énstrengt" ledelsesstruktur minde om den situation, hvor et anpartsselskab i dag vælger alene at have enten en bestyrelse eller en direktion som eneste ledelsesorgan.

Anpartsselskaberne kan ifølge de foreslåede regler vælge frit mellem ledelsesstrukturerne, og der er ikke krav om, at et anpartsselskab skal have et tilsynsråd, hvis kapitalselskabet vælger alene at have en direktion. For anpartsselskaber vil et valg af en "énstrengt" ledelsesstruktur minde om den situation, hvor et anpartsselskab i dag vælger alene at have enten en bestyrelse eller en direktion som ledelsesorgan.

2.4.7. Medarbejderrepræsentation

2.4.7.1. Gældende ret

Reglerne om medarbejderrepræsentation gælder både aktie- og anpartsselskaber og stammer fra 1973-loven. Der er siden da kun foretaget mindre justeringer, hvilket skyldes, at området er undergivet væsentlig politisk bevågenhed, og at reglerne i sin tid var udtryk for et bredt kompromis mellem aktørerne på området.

Reglerne varetager både medarbejdernes og ledelsens interesser og er et resultat af omfattende forhandlinger mellem de involverede interesseorganisationer. Reglerne er indført med henblik på at sikre medarbejdernes indflydelse på og indsigt i bestyrelsens beslutninger og for at øge muligheden for at få information fra medarbejderne om forhold i virksomheden af betydning for bestyrelsens beslutninger.

Reglerne giver ret til, at medarbejderne i et selskab vælger et antal repræsentanter svarende til halvdelen af den øvrige bestyrelse. I et moderselskab kan medarbejderne i moderselskabet vælge to af disse repræsentanter, og de øvrige vælges af medarbejdere i koncernen.

Ved selskabsrepræsentation er der tale om direkte valg. Hver medarbejder kan således afgive et antal stemmer, der svarer til halvdelen af det antal medlemmer til bestyrelsen, der skal vælges, og hver medarbejder kan kun stemme på den samme person én gang. Hvis det antal stemmer, der kan afgives, ikke udgør et helt tal, afrundes der opad.

Ved valg til koncernrepræsentation skal der nedsættes et koncernvalgudvalg, der skal sørge for at nedsætte et valgmandskollegium, der består af selskabsrepræsentanterne fra hvert koncernselskab, og som vælger koncernrepræsentanterne. Der er således ikke tale om et direkte valg.

Medarbejderrepræsentanterne er beskyttet mod afskedigelse efter de gældende regler for tillidsrepræsentanter. De medarbejdervalgte medlemmer af bestyrelsen er underlagt de samme regler som de andre medlemmer af bestyrelsen for videregivelse af oplysninger om, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om. Når de er valgt ind i bestyrelsen, skal de varetage selskabets interesser og ikke specifikt medarbejdernes. De kan således heller ikke uden en beslutning fra bestyrelsen herom videregive oplysninger vedrørende drifts- og forretningshemmeligheder, som er modtaget i kraft af bestyrelsesposten.

Både for selskabs- og koncernrepræsentation er der udstedt bekendtgørelser, der indeholder et meget detaljeret sæt regler om, hvornår reglerne finder anvendelse, og om proceduren der er forbundet med valget. Bekendtgørelserne er udfærdiget i samarbejde med de relevante interesseorganisationer på området.

Bekendtgørelserne indeholder en række tekniske bestemmelser om gennemførelse af valget. Desuden indeholder de en præcisering af reglerne om medarbejderrepræsentation i en lang række situationer. Eksempelvis fastlægger bekendtgørelserne, hvornår betingelsen om gennemsnitligt antal medarbejdere kan betragtes som opfyldt, hvilke medarbejdere, der kan henvende sig til selskabets bestyrelse og begære nedsat et valgudvalg, hvordan reglerne fortolkes, hvis selskabet har medarbejdere på skibe i udenrigsfart, i hvilke situationer ordningen ophører m.v.

2.4.7.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at en del af de mere tekniske regler om gennemførelsen af valget, der i dag fremgår både af loven og af bekendtgørelsen, flyttes til bekendtgørelsen.

Det foreslås i vidt omfang at bevare de gældende regler, men med henblik på at give mest mulig fleksibilitet til danske virksomheder, gives der mulighed for, at mange af de konkrete regler kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere. Hvis der ikke kan opnås enighed, falder man tilbage på de eksisterende regler.

Som noget nyt gives der mulighed for, at valg til koncernrepræsentation kan ske ved direkte valg. Desuden gives der mulighed for, at generalforsamlingen kan beslutte at lade medarbejdere

i et eller flere udenlandske datterselskaber deltage i valget ved koncernrepræsentation, dvs. til moderselskabets ledelse. Denne mulighed har som konsekvens af globaliseringen været efterspurgt i praksis, idet mange ser en fordel ved også at have repræsentanter for udenlandske selskaber med, når der skal træffes beslutninger i koncernledelsen. Efter forslaget skal der altid være mindst én dansk-valgt repræsentant, hhv. to, hvis de danske medarbejdere udgør mere end 1/10 af det samlede antal medarbejdere i koncernen.

2.4.8. Revision

2.4.8.1. Gældende ret

Der findes i de gældende love en række bestemmelser om revisors eller uafhængige sagkyndiges medvirken både i forbindelse med udarbejdelse og offentliggørelse af årsrapporter samt i forbindelse med diverse selskabsretlige transaktioner.

Krav i lovgivningen om en revisors eller en uafhængig sagkyndigs medvirken udspringer af ønsket om at sikre selskabsdeltagere, investorer og kreditorer gennem en ekstern kontrol af selskabets væsentlige dispositioner. Revisor eller en uafhængig sagkyndig er således medvirkende til at sikre offentlighedens og erhvervslivets tillid til selskabernes information og aktiviteter.

Der stilles bl.a. krav om revisors/uafhængig sagkyndigs medvirken i forbindelse med følgende dispositioner:

- Ordinært udbytte
- Ekstraordinært udbytte
- Stiftelse i værdier
- Kapitalforhøjelse i værdier
- Kapitalnedsættelse i værdier
- Omdannelse til et aktieselskab
- Fusion
- Spaltning

De gældende regler om revisors medvirken bygger i høj grad på krav i EU-direktiverne - krav, der dog ikke altid gælder begge selskabsformer. Visse krav er dog rent danske regler, der ikke genfindes i direktiverne.

2.4.8.2. Forslagets indhold

I dette forslag er der lagt vægt på, at det bør tilstræbes, at de danske krav begrænses til kun at omfatte de krav, der stilles på EU-niveau, medmindre der er særlige hensyn, der taler herfor opretholdes nationale krav. I de tilfælde, hvor et direktivkrav, der kun gælder for aktieselskaber, er blevet udvidet til også at gælde for anpartsselskaber, har udvalgets udgangspunkt været, at der ikke er særlige hensyn, der berettiger en sådan udvidelse af reglernes anvendelsesområde.

2.4.9. Kapitalafgang

2.4.9.1. Gældende ret

Begrebet ”kapitalafgang” dækker de situationer, hvor der går midler ud af selskabet uden nogen modydelse. Det kan ske ved udbetaling af ordinært og ekstraordinært udbytte, samt når kapitalen nedsættes.

Selskabsdeltagerne kan i dag efter ledelsens indstilling beslutte at udlodde udbytte både på den ordinære og den ekstraordinære generalforsamling. Ordinært udbytte udloddes på generalforsamlingen på baggrund af den seneste årsrapport og ekstraordinært udbytte på baggrund af en mellembalance. Hvis selskabet er underlagt revisionspligt, skal årsrapporten være revideret og mellembalancen være gennemgået af en revisor.

I forbindelse med beslutningen om ekstraordinært udbytte stilles der krav om, at der som bilag til ledelsens beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte skal vedlægges en erklæring fra ledelsen om, at det ekstraordinære udbytte ikke overstiger, hvad der er forsvarligt.

Ved uddeling af udbytte i andre værdier end kontanter er der efter de gældende regler for både anparts- og aktieselskaber krav om en vurderingsberetning, som skal udarbejdes af en revisor. Kravet om vurderingsberetning ved udlodning i andre værdier end kontanter er indsat for at beskytte aktionærerne mod, at der udloddes aktiver, der er mere eller mindre værd end den påståede værdi. I mange selskaber er der betydelig sammenfald mellem ledelse og ejerkreds, og der er i så fald mindre behov for at beskytte aktionærerne.

Kravet om vurderingsberetning ved kapitalnedsættelse i værdier er for aktieselskabers vedkommende direktivbaseret. I 2007 blev 2. selskabsdirektiv lempet, således at medlemsstaterne fik mulighed for at det i visse nærmere angivne tilfælde, f.eks. ved udlodning af børsnoterede aktier, overlades til bestyrelsen at vurdere, om der er behov for at indhente en vurderingsberetning.

Generalforsamlingen kan også bemyndige bestyrelsen til at udlodde ekstraordinært udbytte. I så fald skal bemyndigelsen optages i vedtægterne, og bestyrelsens beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte fra et aktieselskab skal optages i bestyrelsens protokol.

Generalforsamlingen kan også træffe beslutning om nedsættelse af kapitalen. Bestyrelsen skal forinden fremlægge forslaget om kapitalnedsættelse til eftersyn for kapitalejerne på selskabets kontor, sende det til dem og fremlægge det på generalforsamlingen. Hvis årsrapporten for sidste regnskabsår ikke skal behandles på samme generalforsamling, skal kapitalejerne på generalforsamlingen også have fremlagt den seneste godkendte årsrapport og en beretning fra ledelsen med oplysning om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, som er indtruffet efter aflæggelse af årsrapporten. Kapitalejerne kan i enighed beslutte, at disse dokumenter ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen, men beretningen skal under alle omstændigheder udarbejdes og fremlægges på generalforsamlingen.

Hvis selskabets årsrapport er omfattet af revisionspligt, skal der ifølge de gældende regler endvidere i forbindelse med beslutningen om en kapitalnedsættelse fremlægges en erklæring fra selskabets revisor om ledelsens beretning om væsentlige begivenheder, der er indtruffet efter aflæggelsen af årsrapporten – medmindre denne skal behandles på samme generalforsamling. Samtlige kapitalejerne kan, som ved kapitalforhøjelser, samtykke i, at denne erklæring ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen. Den skal dog under alle omstændigheder udarbejdes og fremlægges på selve generalforsamlingen.

Generalforsamlingens beslutning skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som derefter offentliggør en opfordring til kreditorerne om indenfor 3 måneder at anmelde deres krav til selskabet. Når perioden er afsluttet, skal der indkaldes til en ny generalforsamling og træffes endelig beslutning om gennemførelse af kapitalnedsættelsen. Denne skal også anmeldes.

Hvis kapitalnedsættelsen gennemføres ved udlodning af et aktiv i stedet for kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, uanset om selskabet er underlagt revisionspligt eller ej.

2.4.9.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at kapitalejerne får mulighed for i enighed at fravælge de procedurer, der har til formål at sikre grundlaget for deres beslutninger. F.eks. skal ledelsen i dag fremlægge en redegørelse for kapitalejerne, for hvorfor man ønsker at gennemføre en kapitalnedsættelse, også selvom der er tale om et anpartsselskab, hvor eneanpartshaveren også er direktør. Fremover vil dette krav kunne fraviges.

Med forslaget gives ledelsen mulighed for under ansvar at fravælge ekstern rådgivning, hvis de finder det forsvarligt at gennemføre kapitalafgang uden at få udarbejdet f.eks. en mellembalance.

Kravet om vurderingsberetning ved udlodning og kapitalnedsættelse i værdier videreføres med henblik på at have ens regler i aktie- og anpartsselskaber.

Da næsten alle kapitalnedsættelser gennemføres uændret efter 3 måneder, foreslås det, at en kapitalnedsættelse gennemføres automatisk efter tre måneder. Ledelsen får pligt til efter 3 måneder at vurdere, om det er forsvarligt at nedsætte kapitalen som oprindeligt besluttet og pligt til at anmelde, hvis nedsættelsen ikke skal gennemføres.

2.4.10. Egne kapitalandele

2.4.10.1. Gældende ret

Det er efter de gældende regler muligt for aktieselskaber at erhverve egne aktier. Anpartsselskaberne har derimod ikke denne mulighed.

Ved aktieselskabers erhvervelse af egne aktier er der en række betingelser, der som udgangspunkt skal være opfyldt. Det drejer sig blandt andet om, at erhvervelsen kun kan ske på baggrund af en forudgående bemyndigelse fra generalforsamlingen, at erhvervelsen maksimalt må omfatte 10 pct. af selskabskapitalen, og at erhvervelsen kun kan ske med midler fra selskabets frie reserver.

Reglerne om aktieselskabers erhvervelse af egne kapitalandele bygger på 2. selskabsdirektiv, der blev ændret senest i 2006.

2.4.10.2. Forslagets indhold

Med dette forslag bliver det fremover muligt for såvel aktieselskaber som anpartsselskaber at erhverve egne kapitalandele. Køb af egne kapitalandele er et nyttigt redskab, hvormed et selskab kan regulere eller tilpasse selskabets kapitalstruktur for dermed at opnå den rette balance mellem selskabets egne midler og dets fremmedkapital. Opkøb af egne kapitalandele er et al-

ternativ til udbytte. Det eksisterende forbud mod, at anpartsselskaber kan erhverve egne anparter, foreslås således ophævet, idet det vurderes, at en mulighed for at erhverve egne kapitalandele også i anpartsselskaber vil være et nyttigt redskab eksempelvis i forbindelse med generati-
onsskifter.

Med ændringen af 2. selskabsdirektiv er visse af de eksisterende betingelser for erhvervelse af egne aktier blevet ophævet. Der er således ikke længere en begrænsning om, at de egne aktier maksimalt må udgøre 10 pct. af aktiekapitalen. Det foreslås, at aktieselskaber og anpartsselskaber fremover skal opfylde de lempede krav, der følger af det ændrede 2. selskabsdirektiv, når de erhverver egne kapitalandele. Anpartsselskaber er ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde, men det vurderes, at kravene i 2. selskabsdirektiv, der gælder for aktieselskabers erhvervelse af egne aktier, også vil være hensigtsmæssige for anpartsselskaberne, således at beskyttelsen af eksempelvis kreditorerne er identiske for aktieselskaber og anpartsselskaber.

2.4.11. Økonomisk bistand til erhvervelse af kapitalandele

2.4.11.1. Gældende ret

Efter de gældende regler må et aktieselskab eller anpartsselskab ikke yde lån til blandt andre selskabets kapitalejere og ledelse. Baggrunden herfor er, at der er risiko for, at sådanne lån ikke vil være begrundet i forretningsmæssige forhold og, at der kan ske en u hensigtsmæssig sammenblanding af selskabets og de berørte personers økonomi. Lån til moderselskaber er dog ikke omfattet af det gældende forbud. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er ligeledes ikke omfattet af låneforbuddet.

Et selskab må heller ikke yde lån til finansiering af erhvervelser af kapitalandele i selskabet. Et selskab må ligeledes ikke stille midler til rådighed eller sikkerhed i forbindelse med en sådan erhvervelse af kapitalandele i selskabet. Årsagen hertil er, at et selskab ikke skal deltage i finansieringen af sin egen overtagelse til skade for selskabets kreditorer og andre interessenter.

2.4.11.2. Forslagets indhold

Det foreslås i lovforslaget, at aktieselskaber og anpartsselskaber under nærmere angivne betingelser fremover vil kunne yde lån til den personkreds, som er omfattet af det nugældende låneforbud. Med de forsvarlighedsbetingelser, der er fastlagt med ændringerne af 2. selskabsdirektivs regler om økonomiske bistand, vurderes det forsvarligt at tillade økonomisk bistand til den omtalte personkreds. Denne mulighed er i vidt omfang allerede tilladt i EU. Det foreslås endvidere at udnytte den valgmulighed, som ændringen af 2. selskabsdirektiv åbner mulighed for, således at selskaberne ligeledes på grundlag af de nævnte forsvarlighedsbetingelser vil kunne yde lån m.v. til finansiering af erhvervelser af kapitalandele i selskabet.

Et af de krav, der skal være opfyldt, er, at lånene og selvfinansieringen kun kan ske inden for de frie reserver, og at der skal være tale om transaktioner på markedsvilkår.

2.4.12. Likvidation

2.4.12.1. Gældende ret

Der er i dag en frist på 3 måneder for at anlægge en sag mod likvidator, når en kreditor ikke kan anerkende likvidators bedømmelse af et krav.

Det er i dag ikke muligt at foretage á conto-udlodninger af likvidationsprovenuet. Bemyndigelse til at uddele ekstraordinært udbytte skal optages i vedtægterne og kan ikke udbetales i en periode, der strækker sig længere end 2 år fra likvidationens indtræden.

Hvis selskabet er revisionspligtigt efter årsregnskabsloven eller andre regler er der krav om udarbejdelse af mellembalance og om, at den skal være gennemgået af en revisor.

Efter de gældende regler er det ikke muligt at foretage udskiftning af revisor i selskaber under likvidation.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har mulighed for at udmelde en selskabs- eller regnskabskyndig til at gennemgå et selskabsforhold med henblik på at imødegå selskabstømning.

2.4.12.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at reglerne for anlæggelse af sag ved domstolene i tilfælde af, at likvidators bedømmelse af et krav mod selskabet ikke kan anerkendes, reduceres fra de nuværende 3 måneder til 4 uger for at skabe lighed mellem denne regel og den tilsvarende regel i konkursloven. Dette foreslås desuden for at sikre, at loven stemmer overens med den generelle forkortelse af frister i loven.

À conto-udlodninger foreslås tilladt, hvor der f.eks. er betydelige midler i boet, men hvor boet uafhængigt heraf ikke kan afsluttes. À conto-udlodning skal kun kunne foretages i forbindelse med, at der i øvrigt stilles betryggende sikkerhed. Det foreslås præciseret, at de almindelige regler for ledelsesansvar også finder anvendelse på likvidator i forbindelse med à conto-udlodninger.

2.4.13. Fusion, spaltning og omdannelse

2.4.13.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan aktieselskaber og anpartsselskaber fusionere og spalte.

Reglerne for de selskabsretlige aspekter ved fusioner og spaltninger er, i forhold til de fleste andre registreringsprocedurer, forholdsvis komplicerede og administrativt tunge.

Efter de gældende regler er det muligt at omdanne anpartsselskaber til aktieselskaber og omvendt. Det er endvidere muligt at omdanne blandt andet andelsselskaber til aktieselskaber.

Ved omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber finder reglerne om fusion og om stiftelse i andre værdier end kontanter anvendelse.

2.4.13.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at der indføres en forenklet fusions- og spaltningssproces for anpartsselskaber, hvorved anpartshaverne får større fleksibilitet med hensyn til at beslutte, hvilke dokumenter de har brug for i den konkrete påtænkte transaktion. Det foreslås således, at anpartshaverne ved en fusion mellem anpartsselskaber i enighed kan beslutte, at fusionsplan, fusionsredegørelse og/eller eventuel mellembalance ikke skal udarbejdes for den konkrete transaktion. Det foreslås

endvidere, at anpartshaverne i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om kreditorernes stilling, hvis kreditorerne i stedet får mulighed for at indbringe deres krav, således som de har ret til, hvis vurderingsmandens konklusion er, at kreditorerne må antages at være stillet ringere efter fusionen.

For fusioner af aktieselskaber foreslås ligeledes visse tilsvarende ændringer. Som følge af direktivkrav er det imidlertid ikke muligt at foreslå samtlige de forenklinger, der foreslås for anpartsselskaber. Det foreslås dog, at aktionærerne i enighed kan fravige vurderingsmandens erklæring om kreditorernes stilling mod at give kreditorerne ret til at indbringe deres krav. Det foreslås endvidere ved spaltninger, at aktionærerne i enighed kan fravige en redegørelse.

De gældende regler om omdannelse foreslås som udgangspunkt videreført uændret.

Med hensyn til omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber foreslås det, at der udformes udfyldende regler herom, som bygger på de foreslåede ændrede regler om fusion. Visse af de foreslåede forenklinger for fusion af anpartsselskaber foreslås endvidere også indført for omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber, således at andelshaverne eksempelvis i enighed kan fravige en redegørelse og en mellembalance.

2.4.14. Grænseoverskridende fusion og spaltning

2.4.14.1. Gældende ret

Efter de gældende regler er det muligt for anpartsselskaber og aktieselskaber at deltage i grænseoverskridende fusioner og spaltninger med tilsvarende selskaber, der er underlagt reguleringen i andre EU/EØS-lande.

De gældende regler er udformet således, at reglerne om nationale fusioner og spaltninger finder tilsvarende anvendelse ved grænseoverskridende transaktioner. Hertil kommer en række yderligere krav, der skyldes, at transaktionens grænseoverskridende element gør, at der er et særligt hensyn til blandt andet minoritetsaktionærer og medarbejdere.

2.4.14.2. Forslagets indhold

De gældende regler om grænseoverskridende fusion og spaltning foreslås som udgangspunkt videreført uændret. Det foreslås dog, at der udformes udfyldende regler herom, som bygger på de foreslåede ændrede regler om fusion og spaltning.

2.4.15. Grænseoverskridende flytning af hjemsted

2.4.15.1. Gældende ret

Det er efter de gældende regler ikke muligt for et dansk selskab at flytte dets hjemsted til et andet land. På tilsvarende vis er det ikke muligt for et udenlandsk selskab at flytte sit hjemsted til Danmark.

Hvis et dansk selskab ønsker at flytte sit hjemsted til et andet land, vil det således efter de gældende regler være nødvendigt at foretage en opløsning af det danske selskab efter reglerne herom, og efter opløsningen vil man kunne stifte et nyt selskab i det pågældende land i udlandet. Ulempen herved er blandt andet, at der ikke vil være tale om den samme juridiske enhed før og

efter ”flytningen”. Dette vil blandt andet betyde, at selskabets kontrakter m.v. ikke automatisk kan overføres til ”det nye selskab”, og det vil derfor i praksis være meget vanskeligt at foretage en ”flytning” til eller fra Danmark.

2.4.15.2. Forslagets indhold

Det foreslås i lovforslaget, at der i dansk selskabslovgivning åbnes op for, at aktieselskaber og anpartsselskaber kan flytte deres hjemsted til og fra Danmark.

Ved grænseoverskridende flytninger af hjemsted vil der være et særligt hensyn til eksempelvis minoritetsaktionærer og medarbejdere som følge af det grænseoverskridende element. Dette svarer til det hensyn, der er til de pågældende persongrupper ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger. De foreslåede regler er som følge heraf udformet med udgangspunkt i reglerne om grænseoverskridende fusioner og spaltninger, så vil hensynet til blandt andet kreditorer, minoritetsaktionærer, medarbejdere m.v. være varetaget i tilstrækkeligt omfang.

2.4.16. Statslige aktieselskaber

2.4.16.1. Gældende ret

Datterselskaber af statslige aktieselskaber anses efter de gældende regler også selv for statslige aktieselskaber og skal som følge heraf følge reglerne herfor.

Efter de gældende regler skal et selskab, der både er et statsligt aktieselskab og har aktier optaget til handel på et reguleret marked opfylde både regelsættet for statslige aktieselskaber og for selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

2.4.16.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at reglerne om statslige aktieselskaber ændres, således at det alene er de selskaber, som staten ejer aktier i, som skal underlægges reglerne herfor.

Ved opfyldelsen af disse regler, herunder meddelelsesreglerne, skal de selskaber, som staten ejer aktier i, anlægge en koncernbetragtning, således at disse også medtager information fra datterselskaber, hvis dette er relevante for offentlighedens mulighed for at vurdere udviklingen i den samlede koncern. Derved kommer reglerne til at svare til værdipapirhandelslovens § 34, stk. 2, hvorefter oplysningsforpligtelsen for bl.a. børsnoterede selskaber omfatter al information, der kan antages at have betydning for kursfastsættelsen, uanset om informationen hidrører fra det selskab, som har aktier noteret på et reguleret marked, eller dets datterselskaber mv.

I lyset af, at både regelsættet for statslige aktieselskaber og regelsættet for selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, har til formål at give offentligheden mulighed for at kunne følge udviklingen i disse selskaber, er det vurderingen, at statslige aktieselskaber, der også har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ikke skal følge reglerne for statslige aktieselskaber i selskabsloven, men skal følge reglerne for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land.

Et statsligt aktieselskab, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal også fremover følge reglerne for statslige aktieselskaber i selskabsloven.

2.4.17. Erstatning og straf

2.4.17.1. Gældende ret

Ifølge culpareglen kan ledelsen ifalde erstatningsansvar for påregnelige skader, som forvoldes ved retsstridige handlinger eller undladelser, og som ledelsen har begået forsætligt eller uagtsomt. I dansk ret er den nedre grænse for ansvarsgrundlaget for medlemmer af ledelsen simpel uagtsomhed, hvilket er den laveste grad af tilregnelighed.

2.4.17.2. Forslagets indhold

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten overvejede i betænkning 1498/2008 om modernisering af selskabsretten, om ledelsens ansvar burde præciseres, f.eks. ved mere præcist at opregne ledelsens forpligtelser, eller udvides ved at inddrage nye ansvarsområder. Udvalget konkluderede, at det vanskeligt kan lade sig gøre at udvide ansvaret på dette område, da ledelsen allerede har det fulde ansvar for selskabets forsvarlige kapitalisering og drift.

Udvalget skønnede ikke, at en detailregulering i form af gengivelse af de handlinger og den agtpågivenhed, som ledelsen bør udvise, ville være hensigtsmæssig, bl.a. fordi en sådan opregning ville kunne føre til modsætningsslutninger. Forslaget viderefører på denne baggrund de gældende ansvarsregler.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for kommuner, regioner eller Staten. Implementeringen af lovgivning vil dog kræve en række systemmæssige tilretninger. Omkostningerne til disse vil være en integreret del af den kommende it-modernisering af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens systemer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR har endnu ikke afsluttet beregningen af de endelige administrative konsekvenser.

Forslaget forventes at få positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Dette skyldes bl.a., at der på visse områder sker forenklinger i forhold til de gældende regler. Disse forenklinger kan medføre, at omkostninger, som i dag skal afholdes af erhvervslivet i visse tilfælde ikke længere skal afholdes.

Desuden vil ophævelsen af kravet om, at der for anpartsselskabers vedkommende skal gælde et legalt minimum for anpartskapitalen, medføre økonomiske lettelser for visse anpartsselskabstyper.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

7. Forholdet til EU-retten

Selskabsreguleringen for aktieselskaber bygger i vidt omfang på EU's selskabsdirektiver. Anpartsselskaber er undergivet nogle få af selskabsdirektiverne, men reguleringen bygger langt fra i samme grad på EU-direktiverne.

Indholdet af lovforslaget vil betyde, at reguleringen for danske aktieselskaber og anpartsselskaber i højere grad vil komme til at svare til reguleringsniveauet i selskabsdirektiverne. Lovforslaget indeholder således forslag om, at en række hidtidige rent nationale krav til selskaber ophæves, ligesom en række af direktiverne valgmuligheder, der hidtil ikke har været anvendt, udnyttes.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Følgende myndigheder og organisationer har været hørt over lovforslaget, der desuden har været offentliggjort på Økonomi- og Erhvervsministeriets hjemmeside:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesministeriet, Børsmæglerforeningen, C3 Organisation (Civiløkonomerne), Copenhagen Business School, CIRIUS, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autoriseret Markedsplads, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, Dansk Iværksætterforening, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning – Landscentret, Dansk Management Råd, Danske Andelskasser, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Koorperative Fællesforbund, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Revisornævnet, Domstolsstyrelsen, E&S, Center for kvalitet i erhvervsreguleringen, Finansministeriet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Finansrådet, First North, Forbrugerrådet, Foreningen af interne revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes landsstyre, Grønlands Hjemmestyre, Handelshøjskolen Århus, HK-Handel, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen Danmark, Investeringsforeningsrådet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klima- og Energiministeriet, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Revision, Kulturministeriet, Kuratorforeningen, Københavns Fondsbørs, OMX, Københavns Kommune, Københavns Universitet, Landbrugsrådet, Landbrugets Rådgivningscenter, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Miljøministeriet, Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration, Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Realkreditrådet, REVIFORA, Revisorkommissionen, Revisortilsynet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutningen Danske Andelskasser, Skatteministeriet, Statsadvokaturen for særlig økonomiske kriminalitet, Statsministeriet, Syddansk Universitet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Velfærdsministeriet, Værdipapircentralen, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for kommuner, regioner eller Staten. Implementeringen af lovgivning vil dog kræve en række systemmæssige tilretninger. Omkostningerne til disse vil være en integreret del af den kommende it-modernisering af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens systemer.	
Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Selskabsreguleringen for aktieselskaber bygger i vidt omfang på EU's selskabsdirektiver. Anpartsselskaber er undergivet nogle få af selskabsdirektiverne, men reguleringen bygger langt fra i samme grad på EU-direktiverne.	

Specielle Bemærkninger

Til § 1

I den foreslåede § 1, stk. 1, angives det, at lovens hovedanvendelsesområde er aktie- og anpartsselskaber. Loven omfatter også partnerselskaber, jf. § 5 samt kapitel 22. Bestemmelsen er en konsekvens af, at aktie- og anpartsselskabsloven sammenlægges.

Bestemmelsen viderefører de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 1, stk. 1 samt aktieselskabslovens § 1, stk. 1 og implementerer 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) art. 1, stk. 1 og 2, og art. 6.

I de gældende bestemmelser i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven anvendes udtrykket *'erhvervsdrivende'* for i overensstemmelse med 1964-betænkningen at pointere, at selskabet har til formål at indvinde økonomisk udbytte. I administrativ praksis anses alle aktie- og anpartsselskaber imidlertid for at være erhvervsdrivende, og der sondres ikke længere i forhold til almenvelgørende selskaber. Den nuværende formulering havde også oprindeligt til formål at afgrænse lovens anvendelsesområde i forhold til de daværende boligaktieselskaber. Da der ikke længere eksisterer sådanne selskaber er det ikke fundet nødvendigt at medtage begrebet "erhvervsdrivende" i bestemmelsen.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 1, stk. 4, indeholder en afgrænsning i forhold til andelsselskaber. Det fremgår således specifikt, at loven ikke finder anvendelse på selskaber, som gennem medlemmernes deltagelse i virksomheden som aftagere, leverandører eller på anden lignende måde har til formål at virke til fremme af medlemmernes fælles interesse, såfremt vedtægterne bestemmer, at udbyttet - bortset fra normal forrentning af den indskudte kapital - alene anvendes til fordeling blandt medlemmerne i forhold til deres andel i omsætningen, og at formuen ved selskabets opløsning - efter tilbagebetaling af den indskudte kapital -

fordeles på samme måde.

Det er fortsat hensigten, at denne lov ikke skal finde anvendelse på andelsselskaber. Da der i det foreslåede stk. 2 er indført en positiv definition af aktie- og anpartsselskaber, findes det imidlertid ikke længere nødvendigt at have en negativ afgrænsning i forhold til andelsselskaber i lovtæksten. Dette skyldes også, at der er andre selskabstyper, som eksempelvis fonde og foreninger, der heller ikke er omfattet af loven. Andelsselskaber er endvidere positivt defineret i lov om visse erhvervsdrivende selskaber, § 4.

Efter Vestre Landsrets dom SKM 2007.524 VLR er der opstået tvivl om, hvorvidt et aktieselskab kan uddele overskud i forhold til medlemmernes omsætning og ikke i forhold til selskabsdeltagernes andel af selskabets kapital. Vestre Landsrets dom vedrører imidlertid alene de skattemæssige regler og tager ikke stilling til de selskabsretlige forhold. Efter de selskabsretlige regler reguleres et aktie- eller anpartsselskabs udbytteudlodning af bestemmelser i selskabets vedtægter, og udbytte skal udloddes forholdsmæssigt i forhold til størrelsen af den enkelte selskabsdeltagers kapitalandel, bortset fra de tilfælde, hvor der i vedtægterne er indsat bestemmelse om, at visse aktieklasser er tillagt forlods ret til udbytte.

En aftale indgået mellem selskabsdeltagerne er ikke bindende for selskabet, og selskabet har både ret og pligt til at udlodde udbytte i henhold til kapitalen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påser hverken i forbindelse med registreringen eller efterfølgende indholdet af aktionær- eller anpartshaveraftaler, ligesom disse heller ikke vil være bindende for tredjemand, f.eks. en aktionærs kreditorer.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres den gældende bestemmelse om, at aktionærer og anpartshavere, under ét benævnt kapitalejere, ikke hæfter personligt for selskabets forpligtelser. Den begrænsede hæftelse er det grundlæggende kendetegnende træk ved et kapitalsselskab.

Det præciseres samtidigt, at kapitalejerne i et aktie- eller anpartsselskab har ret til andel i selskabets overskud samt stemmeret i forhold til deres ejerandel. Der kan være forskellige aktieklasser, der bl.a. kan give ret til forskellige stemmerettigheder eller udbytteandele. Herunder kan der findes aktieklasser, der ikke giver ret til nogen bestemt andel af selskabets overskud.

I den foreslåede *stk. 3* præciseres det, at anpartsselskaber ikke kan udbyde selskabets kapitalandele til offentligheden, hvilket bl.a. andet kan udledes af, at prospektreglerne, jf. værdipapirhandelslovens kapitel 12 (og 6), ikke finder anvendelse på anpartsbeviser. Dette har også hidtil været antaget at være gældende ret, men som led i den almindelige tydeliggørelse af retstilstanden for anpartsselskaber foreslås det, at forbuddet fremover fremgår direkte af lovtæksten.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har anbefalet, at det i loven præciseres, at anpartsselskaber defineres som et privat selskab, der i modsætning til aktieselskaber ikke kan henvende sig til offentligheden om investering. Denne sondring er bl.a. af betydning i relation til EF-retten, hvor 2. selskabsdirektiv om kapital f.eks. kun gælder for aktieselskaber. Hvis man ønsker at udbyde selskabets kapitalandele til offentligheden, kan selskabet ikke være et anpartsselskab, men må organiseres som et aktieselskab. Ønsker et anpartsselskab at rette henvendelse til offentligheden om sin finansiering, må det skifte selskabsform ved omdannelse.

Tilsidesættes dette særlige kendetegn ved anpartsselskabet, kan konsekvensen blive en strafferetlig sanktionering samt ansvar for beslutningstagerne,

Efter forslaget vil større investeringsprojekter, f.eks. om ejendomme, skibe eller vindmøller,

fortsat kunne udbydes ofte i form af kommanditselskaber, hvor komplementaren er et anpartsselskab, også selvom udbuddet sker til en bredere, offentlig kreds. Når projektet udbydes til investorerne, sker dette både ved salg af andele i kommanditselskabet og salg af anparter i komplementaren. Fælles for disse projekter er, at de udbydes i form af kommanditselskaber, hvilket navnlig er skatteretligt begrundet, og at de i visse tilfælde er undergivet offentlig kontrol af deres prospekter.

Når sådanne projekter fortsat vil kunne udbydes, skyldes det, at udvalget ikke ønskede at ændre den gældende retstilstand for disse kommanditselskaber. Efter udvalgets opfattelse udgør disse tilfælde, hvor anpartsselskabet som komplementar er en nødvendig del af kommanditselskabet, ikke en sådan henvendelse til offentligheden om investering, som er uforenelig med et anpartsselskabs karakter af privat selskab. Udvalget har i denne forbindelse lagt vægt på, at anparterne ikke udbydes alene for at finansiere komplementaren, men for at finansiere det samlede kommanditselskab.

Til § 2

Der er ikke i de gældende aktie- og anpartsselskabslove indsat bestemmelser, der samlet definerer lovens begreber.

Ved dette lovforslag samles aktie- og anpartsselskabsloven, hvilket indebærer en række nye begreber, bl.a. som konsekvens af den øgede valgfrihed i forhold til valg af ledelsesmodeller.

Det er på denne baggrund foreslået indsat en bestemmelse i det indledende kapitel, hvor en række af de begreber, der enten er nye eller som får en ny betydning i dette lovforslag er præciseret.

I det foreslåede *nr. 1) og 2)* defineres henholdsvis det centrale og det øverste ledelsesorgan. De to ledelsesorganer er reguleret i dette lovforslags § 111 og er opstået som følge af, at der fremover gives danske aktie- og anpartsselskaber øget fleksibilitet i forhold til valg af ledelsesform. I de gældende regler i aktiesselskabsloven, der regulerer ledelsens rettigheder og pligter, benyttes begreberne bestyrelse og direktion. I anpartsselskaber er der allerede i dag større frihed til valg af ledelsesmodel.

De relevante bestemmelser om ledelsens rettigheder og pligter indebærer dog nogle gange, at der skelnes mellem det organ, der har egentlige ledelsesmæssige funktioner (det centrale ledelsesorgan,) og det organ, der har tilsynsmæssige beføjelser (det øverste ledelsesorgan). For at understrege denne sondring og samtidigt bevare enkelt formulerede lovbestemmelser, er der i dette lovforslag benyttet begreberne det centrale og det øverste ledelsesorgan.

For at undgå tvivl om anvendelsen af disse nye begreber, er der i det foreslåede *nr. 1) og 2)* opstillet en beskrivelse af, hvilket ledelsesorgan, der er det centrale hhv. det øverste, alt efter hvilken ledelsesmodel man har valgt.

I det foreslåede *nr. 3)* præciseres det, at hvor man i dette lovforslag benytter begrebet "ledelsen" finder den relevante bestemmelse anvendelse på ethvert medlem af de organer, der udgør et selskabs ledelse. Også denne bestemmelse er indsat på baggrund af forslaget i dette lovforslags § 111 om øget fleksibilitet i forhold til valg af ledelsesform med henblik på at skabe klarhed over de begreber, der anvendes i loven.

I *nr. 4)* defineres kapitalandele som værende en samlet betegnelse for både aktier og anparter,

idet der er en række bestemmelser i loven der gælder for både aktier og anparter. Forslaget er en konsekvens af, at aktie- og anpartsselskabsloven skrives sammen ved dette lovforslag.

Hvor der i loven opstilles særregler for enten aktie- eller anparter, vil disse begreber fortsat blive anvendt. Men i de situationer, hvor en bestemmelse omfatter både aktier- og anparter, er begrebet kapitalandele benyttet for at signalere, at begge typer kapitalandele er omfattet.

I *nr. 5)* defineres kapitalejere som værende en samlet betegnelse for både aktionærer og anpartshavere. Også denne bestemmelse er en konsekvens af sammenskrivningen af aktie- og anpartsselskabslovens. Begreberne aktionærer og anpartshaver vil stadig bruges i tilfælde, hvor en regel alene retter sig mod et type selskab og dets ejere, men hvor der er tale om regler, der gælder for både aktionærer og anpartshavere, benyttes fremover begrebet kapitalejere med henblik på at signalere, at reglerne er ens for ejere af begge typer selskab.

I *nr. 6)* defineres ejeraftalen som en aftale, der regulerer ejer- og ledelsesforhold i selskabet, og som er indgået mellem selskabsejeren. Det er ikke nogen betingelse, at alle ejere indgår i aftalen. Begrebet ejeraftale er anvendt i stedet for de hidtidigt anvendte begreber aktionæroverenskomst/anpartshaveroverenskomst, men omfatter reelt det samme.

Det præciseres i dette lovforslags § 81, at et selskab ikke kan blive bundet af en ejeraftale, og at selskabet derfor heller ikke kan være part i en ejeraftale. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til § 81

I *nr. 7)* er indsat en definition på ejerbog. Begrebet anvendes som samlebetegnelse for den typer oversigt, der hidtil har været kendt som aktiebogen i aktieselskaber og anpartshaverfortegnelsen i anpartsselskaber. For en nærmere beskrivelse af reglerne herom henvises til bemærkningerne til § 51. Da denne bestemmelse omfatter oplysninger om både aktie- og anpartsselskaber har man valgt at benytte begrebet ejerbog som fællesbetegnelsen.

I *nr. 8)* defineres ejerregistret som den fortegnelse, som et kapital selskab skal føre over alle dets ejere. For en nærmere beskrivelse af reglerne herom henvises til § 58.

I *nr. 9)* defineres ejerbeviser som bevis på ejerskab til en kapitalandel. Begrebet dækker over hvad der tidligere har været kendt som aktiebevis, men da det fremover vil være muligt at kræve et sådant bevis udstedt på baggrund af ejerskab til en andel, har man benyttet en formulering, der også kan omfatte anparter. For en nærmere beskrivelse af reglerne om ejerbeviser henvises til dette lovforslags § 59-64.

I *nr. 10)* defineres en koncern. Der er foretaget materielle ændringer i forslaget i forhold til aktie- og anpartsselskabslovens regler jf. §§ 3 og 4.

I *nr. 11)* defineres begrebet moderselskab. Denne lov regulerer alene danske selskaber, og udenlandske moderselskaber vil således som udgangspunkt ikke være omfattede, uanset at de måtte have danske datterselskaber. Definitionen af et moderselskab kan imidlertid bliver relevant i enkelte tilfælde, eksempelvis hvis et dansk datterselskab ønsker at yde lån til sit udenlandske moderselskab eller til person, der er ansat heri. Dette er en videreførelse af gældende ret.

Bestemmelsen i *nr. 12)* viderefører definitionen i aktieselskabslovens § 2, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 3, stk. 1, dog omfatter definitionen nu dattervirksomheder frem for alene datterselskaber. Dermed tilpasses begrebet den sproglige formulering i årsregnskabslovens og de in-

ternationale regnskabsstandarder, jf. også bemærkningerne til dette lovforslags §§ 3 og 4.

I *nr. 13* defineres hjemsted som selskabets registrerede hjemsted i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Selskabet skal til enhver tid kunne kontaktes på denne adresse. I modsat fald risikerer selskabet tvangsopløsning, jf. § 56.

Det foreslås i *nr. 14*), at retstilstanden med hensyn til definitionen af et statsligt aktieselskab bevares.

Dermed bliver et statsligt aktieselskab defineret som et selskab, der i medfør af den foreslåede § 4 ville være et datterselskab af staten, hvis staten var et aktieselskab.

Det foreslås, at bestemmelsen om statslige selskaber fortsat ikke skal gælde for anpartsselskaber, hvilket også skal ses i sammenhæng med, at staten ikke har anvendt denne selskabsform til etablering af statslige selskaber.

Aktieselskaber, der er datterselskaber af statslige aktieselskaber, anses efter de gældende regler ikke selv for statslige aktieselskaber. Det er alene de selskaber, som staten direkte ejer aktier i, som skal anses for at være et statsligt aktieselskab og underlægges reglerne herfor. Det foreslås dog samtidig i § 367, at de statslige aktieselskaber ved opfyldelsen af meddelelsespligten, skal anlægge en koncernbetragtning således, at disse også medtager information fra datterselskaber, hvis disse er relevante for offentlighedens mulighed for at vurdere udviklingen i den samlede koncern.

Derved kommer reglerne til at svare til værdipapirhandelslovens § 34, stk. 2, hvorefter oplysningsforpligtelsen for bl.a. børsnoterede selskaber omfatter al information, der kan antages at have betydning for kursfastsættelsen, uanset om informationen hidrører fra det selskab, hvis aktier er optaget til handel, eller dets datterselskaber mv.

I *nr. 15* defineres et Partnerselskab (kommanditaktieselskab) som et kommanditselskab, jf. lov om visse erhvervsdrivende selskaber, § 2, stk. 2, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier, jf. kap. 21.

I *nr. 16* defineres et nyt begrebet repræsentationsret/repræsenteret kapital, hvorved forstås, at repræsenteret kapital er kapitalandele, der er repræsenteret på generalforsamlingen og enten har stemmeret eller er stemmeløse og tillagt repræsentationsret. Repræsentationsret er den ret, som tillægges stemmeløse aktier til at møde på generalforsamlingen og blive medregnet som kapital ved afstemninger efter §§ 105 og 106. Da disse afstemninger opgøres både af afgivne stemmer og af kapital, vil stemmeløse aktier med repræsentationsret kunne deltage i afstemningen og medregnes under kapital. Repræsentationsret for stemmeløse kapitalandele skal være optaget i vedtægterne, og stemmeløse kapitalandele uden en sådan vedtægtsfæstet ret kan således ikke deltage i afstemningerne på generalforsamlingen. Kapitalandele, der er tillagt stemmeret, har automatisk repræsentationsret uanset særskilt angivelse i vedtægterne, og tæller derfor med i afstemninger efter §§ 105 og 106 både som stemmer og som kapital.

I *nr. 17* defineres registreringsdatoen som den dato, hvor en person, der ønsker at deltage i generalforsamlingen skal have rådet over kapitalandele fra. Registreringsdatoen er reguleret i dette lovforslags § 83, og der henvises til bemærkningerne hertil for en nærmere beskrivelse af reglen og baggrunden for at indføre den.

I *nr. 18* defineres fondsandele som aktier eller anparter, der udstedes i forbindelse med en fondsemission. Reglerne herom fremgår af dette lovforslags § 165.

I nr. 19 defineres grænseoverskridende fusion/spaltning i overensstemmelse med artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/56/EF af 26. oktober 2005 om grænseoverskridende fusioner af selskaber med begrænset ansvar (direktivet om grænseoverskridende fusioner). Det fremgår således af bestemmelsen, at det er en forudsætning for anvendelsen af reglerne om grænseoverskridende fusion, at der indgår kapitalselskaber, hvis vedtægtsmæssige hjemsted, henhører under to forskellige EU/EØS-landes lovgivning. For en nærmere beskrivelse af reglerne herom og baggrunden for deres indførelse, henvises til dette lovforslags kapitel 16.

I nr. 20 defineres rederiaktieselskaber, og begrundet i den særstilling, rederiaktieselskaber ifølge international tradition altid har indtaget på dette punkt videreføres aktieselskabslovens § 52, stk. 2, jf. bemærkningerne til § 113 stk. 2.

Til § 3

I den foreslåede bestemmelse præciseres det, at et selskab alene kan have ét direkte moderselskab. Der er ved udformningen lagt vægt på, at det er det moderselskab, der faktisk udøver den bestemmende indflydelse over selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der skal anses for at være moderselskab. Herved præciseres forslaget ændrede vægtning af faktisk indflydelse over formel indflydelse, jf. § 4 for en nærmere gennemgang heraf.

Til § 4

Ved den foreslåede bestemmelse sker der en ændring, som gør op med den hidtidige forståelse af begrebet "bestemmende indflydelse", hvilket medfører en ændring af den gældende koncerndefinition. Bestemmelsen implementerer 2. direktiv art. 24 a, stk. 1, og Gennemsigtighedsdirektivet (2004/109/EF) art. 2.

Ved affattelsen af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 2 og anpartsselskabslovens § 3 blev det fastslået, at moder- og datterselskaber udgør en koncern, når reglerne i årsregnskabsloven var opfyldt, idet man fandt det unødvendigt kompliceret at fastholde én definition på koncerner i årsregnskabsloven og en anden i hhv. aktie- og anpartsselskabsloven.

Da definitionen i årsregnskabsloven i det store hele er direktivfæstet, kunne overensstemmelse dengang kun opnås ved i de to selskabslove at ændre selskabslovens ordlyd til en tekst svarende til daværende årsregnskabslovs § 1, stk. 2, nr. 6 og 7, samt stk. 3 og 4, hvorved den ønskede forenkling kunne opnås.

Forslaget er en tilpasning af definitionen til den herskende opfattelse i den selskabsretlige teori samt i Udvalget til Modernisering af Selskabsretten, hvor det tillægges afgørende vægt, hvem der reelt har bestemmende indflydelse over selskabet. Der er med den nye affattelse tilsigtet at bryde materielt med den tidligere koncerndefinition.

Ved tilpasningen af 7. regnskabsdirektiv til de internationale regnskabsstandarder i 2003 blev det muligt i den nationale lovgivning at fravige kravet om, at et moderselskab skal besidde kapitalandele i et datterselskab. Den største ændring i forhold til tidligere er netop, at denne mulighed udnyttes. Muligheden påtænkes også udnyttet i årsregnskabsloven.

Bestemmelsens nye affattelse tillægger den reelle bestemmende indflydelse afgørende vægt i relation til koncerndefinitionen. Således er det tidligere krav om, at moderselskabet formelt skulle besidde kapitalandele i datterselskabet herved ophævet.

Baggrunden for bestemmelsens nye udfærdigelse er ønsket om at foretage en international tilpasning af bestemmelsen. Der foreligger ikke en international anerkendt koncerndefinition indenfor selskabsretten. Derfor er det naturligt at tage udgangspunkt i koncerndefinitionen i de internationale regnskabsstandarder IFRS – International Financial Reporting Standards (og IAS International Accounting Standards – for tidligere standarder).

Bestemmelsens formulering ligger meget tæt op ad den internationale regnskabsstandard IAS 27. Ordlyden er dog ikke helt den samme. Dette skyldes, at mens IAS 27 er formuleret til at kunne anvende i vidt forskellige lande med vidt forskellige selskabsretlige traditioner, er lovteksten tilpasset den danske selskabslovgivning. De forskelle, der er over til IAS 27, er således præciseringer og tydeliggørelse af, hvordan bestemmelsen finder anvendelse for netop danske virksomheder.

Bestemmelsen indeholder således ikke materielle forskelle til IAS 27 og skal fortolkes i overensstemmelse med denne standard. IASB har udstedt et fortolkningsbidrag til IAS 27. Fortolkningsbidraget er benævnt SIC 12. SIC 12 vil således også herefter udgøre et fortolkningsbidrag til den nye koncerndefinition.

Den ændrede bestemmelse vil ikke ændre væsentligt på definitionen af en koncern. Den mest betydningsfulde ændring er, at der kan foreligge et koncernforhold, selv om moderselskabet ikke ejer kapitalandele i dattervirksomheden, jf. ovenfor. Det formodes, at det vil være et meget begrænset antal tilfælde, hvor den nye definition vil medføre koncernstatus, uden at dette også ville være tilfældet efter den tidligere definition.

Udvidelsen af definitionen er dog med til at reducere misbrugsmuligheder ved brug af såkaldte ”*Special purpose entities (SPE)*”. Dette har særligt betydning inden for regnskabsreguleringen. Anvendelsen af special purpose entities har internationalt i visse tilfælde resulteret i egentlige regnskabsskandaler. Dette skønnes dog ikke at have været noget stort problem i Danmark. Ændringen af koncerndefinitionen er med til at imødegå mulighederne for misbrug med denne type enheder i Danmark.

Mens koncerndefinitionen i IAS 27 fremgår direkte af lovteksten, er SIC 12 et fortolkningsbidrag og er således ikke skrevet direkte ind i lovteksten.

Ifølge SIC 12 etableres en SPE typisk for at opfylde et snævert og veldefineret formål (eksempelvis indgåelse af en leasingkontrakt, udførelse af forsknings- og udviklingsaktiviteter eller securitisation af finansielle aktiver). En sådan særlig virksomhed kan være enten et selskab, en fond, et interessentskab eller en ikke-registreret enhed. SPE'er etableres ofte med juridiske bestemmelser, som lægger strenge og undertiden varige begrænsninger på ledelsens beføjelser til at træffe beslutninger vedrørende SPE'ens aktiviteter. Ofte specificerer disse bestemmelser, at betingelserne for SPE'ens løbende aktiviteter som udgangspunkt ikke kan ændres (dvs., at de så at sige ifølge SIC 12 drives på »autopilot«).

Virksomheden, på hvis vegne SPE'en er etableret, overfører jævnligt aktiver til SPE'en og opnår brugsret til de aktiver, som besiddes af SPE'en, eller leverer tjenesteydelser til SPE'en, mens andre (»kapitalindskydere«) kan yde finansiering af SPE'en. Den virksomhed, på hvis vegne SPE'en er etableret, og som indgår transaktioner med en SPE, kan i realiteten have bestemmende indflydelse på SPE'en.

En økonomisk interesse i en SPE kan f.eks. have form af et gælds- eller egenkapitalinstrument,

en ret til andel af overskud, en ret til en andel af enhedens nettoaktiver eller en leasingkontrakt. Nogle økonomiske interesser kan blot sikre virksomheden et fast eller angivet afkast, mens andre kan give virksomheden ret eller adgang til andre fremtidige økonomiske fordele fra SPE'ens aktiviteter. I de fleste tilfælde bibeholder stifteren eller den virksomhed, på hvis vegne SPE'en er etableret, en væsentlig økonomisk interesse i SPE'ens aktiviteter, selv hvor denne kun besidder en lille del eller intet af SPE'ens egenkapital.

Visse SPE'ere har opfyldt den gældende definition på en dattervirksomhed, andre har ikke. Nogle SPE'er omfattes dog ikke af den gældende definition på en dattervirksomhed. Dette Sidstnævnte er SPE'er, hvor virksomheden reelt har bestemmende indflydelse, men ikke har ejerandele.

Det foreslås i *stk. 1*, at det er beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der er afgørende for vurderingen af bestemmende indflydelse. Begrebet økonomiske og driftsmæssige beslutninger kendes allerede fra årsregnskabsloven.

Det foreslåede stk. 2 omhandler formodningsreglen om, at såfremt et moderselskab ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et datterselskab direkte eller indirekte, er der tale om bestemmende indflydelse, medmindre det modsatte klart kan bevises. Som udgangspunkt foreligger der således moder- datterselskab i tilfælde, hvor moderselskabet besidder mere end 50 pct af stemmerettighederne. Antagelsen anvendes alene til at overføre en slags omvendt bevisbyrde på selskaber, der måtte være i den situation, at den der besidder mere end 50 pct. ikke er den, der udøver den bestemmende indflydelse over selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger. I disse situationer vil selskabet således skulle godtgøre, at dette er tilfældet, før end udgangspunktet kan fraviges.

Det er væsentligt at bemærke, at det er stemmerettighederne og ikke kapitalandelene, som er udslagsgivende.

En ændring i forhold til tidligere er også, at der skal tages hensyn til stemmeretsbegrænsninger. Hvis et selskab f.eks. ejer 60 pct. af stemmerettighederne, men kun kan stemme for 5 pct., må det som udgangspunkt antages, at der ikke foreligger koncernforhold, da "moderselskabet" ikke besidder flertallet af stemmerettighederne på generalforsamlingen.

Hvis moderselskabet på trods af stemmerettighedsbegrænsningen har faktisk bestemmende indflydelse på generalforsamlingen, vil dette blive omfattet af *stk. 3, nr. 4*.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 3, nr. 1) – 4)* fastlægger kriterierne for, at der kan foreligge bestemmende indflydelse i tilfælde, hvor den formelle ejerandel i datterselskabet er under halvdelen.

I *nr. 1* foreslås det ikke længere tillagt vægt, at moderselskabet faktisk skal besidde ejerandele. Det tillægges således alene vægt, at moderselskabet råder over stemmerettigheder. Dette er en ændring i forhold til de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 3 *stk. 2 nr. 1)* og aktieselskabslovens § 2 *stk. 2 nr. 1)*.

Forlagets *nr. 2* er tilsvarende tilpasset rådighedsbegrebet og omhandler således de samme situationer, som er omhandlet af anpartsselskabslovens § 3, *stk. 2 nr. 3)* og aktieselskabslovens § 2 *stk. 2 nr. 3)*.

Forslagets *nr. 3* er en videreførelse af anpartsselskabslovens § 3 *stk. 2 nr. 1)* og aktieselskabslo-

vens § 2 stk. 2 nr. 2).

I henhold til den tidligere retstilstand, er der alene tale om en tilpasning til det overordnede begreb vedrørende ændringen af besiddelseskravet.

Forslagets *nr. 4* tillægger den, der råder over det faktiske antal stemmer ved deltagelse på hhv. generalforsamling eller i selskabets øvrige ledelsesorganer, moderselskabsstatus. Det er ved udformningen ikke tilsigtet at give mulighed for, at det alene er af de fremmødte stemmer på den enkelte generalforsamling, men at det skal være på baggrund af en mere permanent rådgivning over stemmer. Hvis det dog kan ses af tidligere generalforsamlinger, at f.eks. 40 pct. af de samlede stemmerettigheder i et selskabet er tilstrækkelig til at opnå bestemmende indflydelse – og moderselskabet har over 40 pct. af stemmerne, må det antages, at der foreligger et koncernforhold.

Det foreslåede *stk. 4*. præciserer, at potentielle stemmerettigheder skal medtælles, også selvom de ikke er materialiseret, hvis den manglende materialisering alene beror på en ensidig beslutning om ikke at udløse disse. Det er kun stemmerettigheder, der er betinget af endnu ikke indtrufne forhold, der ikke skal medregnes. Dette sikrer, at det er det reelle billede af ejerkredsen, der udgør grundlaget for vurderingen af moder-datterselskab.

Det foreslåede *stk. 5*. præciserer, at stemmerettigheder der besiddes af dattervirksomheder eller disses dattervirksomheder ikke skal medtælles ved opgørelsen af stemmerettigheder. Det præciseres herved at en beholdning af egne aktier vil reducere kravet til majoritet for et moderselskab forholdsmæssigt således. At det er de reelle ejerforhold der afspejles og ikke giver mulighed for at foretage opkøb/udstedelse af egne aktier for derved at skjule det reelle ejerforhold.

Til § 5

Forslaget til bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovs § 159 og anpartsselskabslovens § 76, og præciserer, at det er skifteretten på selskabets hjemsted, som har den stedlige kompetence ved beføjelser henlagt i medfør af denne lov.

Henvisningen i forslagets *2. led* skyldes den særlige kompetencefordeling, der findes i konkurslovens § 4, vedrørende de områder, der er henlagt under Københavns Byret, Retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Til § 6

Med forslaget til § 6 er der i vidt omfang tale om en videreførelse af den gældende § 156, stk. 2, i aktieselskabsloven og § 71 i anpartsselskabsloven, dog således at det ordensmæssige præciseres, at anmeldelsespligtige oplysninger ifølge loven og eller ifølge forskrifter udstedt i medfør af loven skal være optaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Selskaberne og deres rådgivere betjener sig i stadig stigende omfang af digitale løsninger i kommunikation og registreringsforhold, f.eks. ved brug af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmeldelsessystemer. Hensyn begrundet i tidsmæssige forhold såsom ekspeditionstid, forsendelse m.v. er ikke længere så tungtvejende i lyset af den teknologiske udvikling. På denne baggrund foreslås det at forenkle de hidtil gældende generelle anmeldelsesfrister på henholdsvis 4 og 2 uger, således at der nu gælder én fælles, generel anmeldelsesfrist på 2 uger.

En sådan ændring skal sikre, at ændringer i registrerede forhold kommer til offentlighedens

kendskab hurtigt, men gør det samtidig muligt for det enkelte kapitalselskab at passe anmeldelsesprocedurerne ind i de løbende administrative opgaver. Ensartede generelle anmeldelsesfrister kan desuden medvirke til at forenkle de administrative rutiner for kapitalselskaberne, ikke mindst for samme type ændringsanmeldelser som f.eks. vedtægtsændringer.

De pågældende anmeldelser kan gennemføres umiddelbart af de af kapitalselskabet bemyndigede personer ved brug af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-registreringsløsning. Registreringens offentliggørelse i styrelsens it-system sker i så fald i umiddelbart forlængelse af registreringens gennemførelse. Registreringen skal som udgangspunkt være gennemført inden for de anførte frister, idet det antages, at digital selvregistrering fremover vil være det mest almindelige.

Hvor det ikke er muligt for en anmelder selv at registrere et forhold via styrelsens it-system, skal det relevante forhold være anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på registrering inden udløbet af fristerne.

I det foreslåede stk. 2 præciseres det, at hvor der i loven er fastsat pligt til, at et bestemt forhold skal anmeldes, påhviler pligten det centrale ledelsesorgan. Alle medlemmer af ledelsesorganet vil således som udgangspunkt kunne ifalde ansvar for manglende anmeldelser.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse er ny, men der er tale om en præcisering af gældende ret. I den gældende aktieselskabslov og anpartsselskabslov er der ingen udtrykkelig hjemmel til, at bestyrelsesmedlemmer og direktører skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Det følger imidlertid af regler, der er udstedt administrativt i medfør af lovens bemyndigelser hertil, idet der skal være offentlighed om selskabets ledelse, jf. 1. selskabsdirektivs (direktiv 68/151/EØF) artikel 2, stk. 1, litra d. Dette kommer forudsætningsvist til udtryk i tegningsreglen i den gældende aktieselskabslovs § 60 og anpartsselskabslovs § 24.

Reglen om registrering gælder også for tilsynsrådet, når selskabet har valgt en ledelsesstruktur efter den foreslåede § 111, nr. 2.

I det foreslåede *stk.* 2 præciseres det, at der gælder en tilsvarende anmeldelsespligt vedrørende selskabets eventuelle revisor, hvis selskabets generalforsamling har valgt en sådan til revision af årsrapporten, jf. § 144.

Samtidigt videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 156, stk. 2, 2. pkt., og anpartsselskabsloven § 71, stk. 2, 2. pkt., om, at revisorskifte i visse situationer skal forklares. Det er i den forbindelse præciseret, at pligten til forklaring påhviler det centrale ledelsesorgan. Bestemmelsen udspringer af artikel 38, stk. 2, i 8. direktiv om lovpligtig revision, direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006.

Efter artikel 38, stk. 2, kræves det, at både selskabet og revisor skal underrette den myndighed, der har ansvaret for det offentlige tilsyn, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb, jf. den foreslåede § 146. Der skal sammen med underretningen gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil. Fratræder revisor inden hvervets udløb, påhviler det selskabets ansvarlige ledelse at sørge for at, at anmeldelsen om revisorskifte vedlægges en fyldestgørende forklaring fra bestyrelsen om årsagen til hvervets ophør. Det må bero på de konkrete omstændigheder, hvad der i den givne situation vil være en fyldestgørende forklaring.

Til § 8

Som det fremgår af §§ 6, denne paragraf og § 9, gælder der en række krav om anmeldelser i selskabsforhold for at sikre den nødvendige åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med kapitalsekskabers virksomhed. Formålet med denne åbenhed kræver, at det til stadighed sikres, at aktuelle oplysninger om registrerede kapitalsekskaber er tilgængelige for offentlighed.

Bestemmelsen skal sikre, at ændringer i registrerede forhold kommer til offentlighedens kendskab hurtigt. Henvisningen til § 6 har til formål at synliggøre, at ændringer skal registreres, henholdsvis anmeldelse til styrelsen senest for 2 uger efter den relevante beslutning er truffet, medmindre andet bestemt i medfør af loven.

Til § 9

Det foreslåede *stk. 1* viderefører kravene til de dokumenter, der skal indleveres, i den gældende aktieselskabslovs § 154, stk. 3, 1. til 3. pkt., og § 179, stk. 1, samt anpartsselskabslovs § 69, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 78 a, stk. 1. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til gældende ret.

Af hensyn til lovens brugervenlighed er der lagt vægt på at undgå at komplicere lovteksten med tekniske og administrative bestemmelser, hvor disse mere hensigtsmæssigt kan fastsættes ved bekendtgørelse. En række af disse bestemmelser udspringer af de krav, som er fastsat i 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 2 og 3, samt ændringsdirektivets (2003/58/EF) artikel 3a. Hjemmelsbestemmelserne i den gældende aktieselskabslovs § 154, stk. 3 til 8, og anpartsselskabslovs § 69, stk. 2 til 7, foreslås videreført samlet i det foreslåede *stk. 2*.

Den sproglige redigering af teksten har endvidere til formål at sikre, at lovteksten som udgangspunkt kun indeholder de overordnede og brugervendte bestemmelser om eventuelle særlige frister og om anmeldelse og registrering.

I forlængelse heraf foreslås det, at mere detaljerede bestemmelser især af tekniske karakter fastsættes ved bekendtgørelse. Dette inkluderer også de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 158, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 75, stk. 1, om, hvilke oplysninger der straks skal offentliggøres, samt hvorvidt oplysninger m.v. er offentligt tilgængelige eller ej, jf. forslagens stk. 2, nr. 4 og 5.

For overblikkets skyld er her medtaget en oversigt over, hvor de nuværende hjemmelsbestemmelser foreslås videreført:

Aktieselskabslovens §§ 154, stk. 3, 4. pkt., og 179, stk. 2, samt anpartsselskabslovens §§ 69, stk. 2, 4. pkt., og 78 a, stk. 2, videreføres i forslagens stk. 2, nr. 3.

Aktieselskabslovens § 154, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 69, stk. 3, videreføres i forslagens stk. 2, nr. 1. Bestemmelsen gennemfører 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 3.

Aktieselskabslovens § 154, stk. 5, og anpartsselskabslovens § 69, stk. 4, videreføres i forslagens stk. 2, nr. 2.

Aktieselskabslovens § 154, stk. 7, og anpartsselskabslovens § 69, stk. 6, videreføres i forslagens stk. 2, nr. 6. Bestemmelsen gennemfører artikel 3 i 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF) som videreført ved ændringsdirektivet (2003/58/EF).

Aktieselskabslovens § 154, stk. 8, og anpartsselskabslovens § 69, stk. 7, videreføres i forslagens stk. 2, nr. 7.

De samlede midler, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får tilført gennem gebyrer, kan bruges til opfyldelse af administrationen af selskabsretlige opgaver, hvad enten der er tale om udgifter

til drift eller personale.

Aktieselskabslovens § 158, stk. 1, 1. pkt., og anpartsselskabslovens § 75, stk. 1, 1. pkt., omfattes af forslaget st. 2, nr. 4. Bestemmelsen gennemfører 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 2 og artikel 3.

Aktieselskabslovens § 158, stk. 1, 2. og 3. pkt., og anpartsselskabslovens § 75, stk. 1, 2. og 3. pkt., omfattes af forslaget st. 2, nr. 5. Bestemmelsen gennemfører 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 2 og artikel 3.

Til § 10

De dokumenter, som udarbejdes enten i forbindelse med eller efter generalforsamling eller til brug for et bestyrelsesmøde, og som senere anvendes som dokumentation i forbindelse med anmeldelser til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal efter de gældende regler være affattet på dansk. Hvis de er affattet på et andet sprog, skal dokumenterne være ledsaget af en autoriseret dansk oversættelse, jf. § 3 i Anmeldelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2007). I overensstemmelse med den nordiske sprogkonvention er det Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis at acceptere dokumenter på norsk eller svensk.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at dokumenter fremover også bør kunne indsendes på engelsk, således at dokumenter, der skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, fremover kan være på dansk (norsk eller svensk jf. den nordiske sprogkonvention) og engelsk.

Hvis der er tale om et dokument udfærdiget på engelsk, finder udvalget ikke, at der er et afgørende hensyn at tage til offentligheden, idet det antages, at de fleste mennesker i Danmark forstår engelsk. Det samme gælder for norsk og svensk.

På denne baggrund foreslås det i *stk. 1*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke tilladte sprog styrelsen anerkender uden at kræve dokumenterne oversat. I overensstemmelse med de tilkendegivelser, som er kommet til udtryk i Udvalget til Modernisering af Selskabsretten er det på nuværende tidspunkt hensigten at tillade norsk, svensk og engelsk.

Den foreslåede bestemmelse gælder dokumenter indsendt som dokumentation i forbindelse med anmeldelse vedrørende både aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslåede *stk. 2 og 3* viderefører den gældende aktieselskabslovs § 154, stk. 6, 2. til 4. pkt., og anpartsselskabslovs § 69, stk. 5, 2. til 4. pkt., om mulighed for frivilligt at indgive og offentliggøre selskabsoplysninger på et officielt EU-sprog som et supplement til et dansk dokument eller oplysning. Der er med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer

Til § 11

I § 11 foreslås de bestemmelser, der vedrører selve registreringen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register, samlet og sprogligt forenklet. Disse bestemmelser omfatter den gældende aktieselskabslovs § 158, stk. 2 og 3, og § 158 a samt den gældende anpartsselskabslovs § 75, stk. 2 og 3.

I *stk. 1* foreslås det, at offentliggørelsen af det registrerede alene sker i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Herved ajourføres lovgivningen, idet der ikke længere, modsat, hvad der fremgår af den gældende anpartsselskabslov § 69, stk. 4, sker offentliggørelse i Statstidende. Det er alene Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, der opfylder kravet om et centralt regi-

ster i 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 3, stk. 1, som ændret ved direktiv 2003/58/EF.

Der har siden 1989 været mulighed for at lade offentliggørelsen i it-systemet træde i stedet for offentliggørelse i Statstidende. Erfaringen har vist, at offentliggørelse i it-systemet er det mest hensigtsmæssige for både brugere og anmeldere i kraft af den hurtige offentliggørelse, effektive søgemuligheder og overvågningsfaciliteter.

Det foreslåede *stk. 2* vedrører registreringens retsvirkning. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Den foreslåede bestemmelse opretholder de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 158, stk. 2, og § 158 a samt anpartsselskabslovens § 75, stk. 2. Der er her ved tale om en gennemførelse af 1. selskabsdirektivs (68/151/EØF) artikel 3, stk. 5, i overensstemmelse med bestemmelsens affattelse ved direktiv 2003/58/EF.

De gældende bestemmelser om forhold, der endnu ikke er offentliggjort i aktieselskabslovens § 158, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 75, stk. 3, har været en del af selskabslovgivningen siden 1930-loven. Disse bestemmelser foreslås opretholdt i *stk.3*.

Da offentliggørelse i Statstidende ikke længere finder sted, vil der ikke ske videreførelse af den gældende regel om uoverensstemmelse mellem det offentliggjorte i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system og Statstidende i aktieselskabslovens § 158, stk. 4.

Til § 12

Forslagets *stk. 1* indeholder i store træk en videreførelse af de gældende bestemmelser i § 157, *stk. 1*, i aktieselskabsloven og § 73, *stk. 1* i anpartsselskabsloven. Dog afspejler ordlyden i den foreslåede bestemmelse den teknologiske udvikling, hvorefter langt størsteparten af registreringer vedrørende kapitalselskabers forhold foretages ved selvregistrering af de af kapitalselskabet bemyndigede ved brug af de af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udviklede it-registreringsløsninger.

I de elektroniske registreringssystemer, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen stiller til rådighed for anmeldere, er det tilstræbt, hvor det er muligt, at udvikle dialogbokse og blokeringer for at mindske risikoen for fejl og registreringer i strid med loven og de i medfør af loven udstedte forskrifter og retningslinjer. Karakteren af de oplysninger, der skal registreres, og det materiale, der skal vedhæftes, gør det imidlertid ikke muligt i alle situationer at forhindre, at registreringer kan ske i strid med lovens forskrifter.

Det foreslås derfor i *stk. 1*, at registrering ikke må finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke er lovligt eller ikke er i overensstemmelse med selskabets vedtægter.

I det foreslåede *stk. 2*, præciseres det, at der påhviler anmelder et særligt ansvar for at sikre, at selvregistrering ved brug af tilgængelige it-registreringsløsninger ikke gennemføres i strid med lovgivningens eller vedtægternes forskrifter. Det samme gælder i forbindelse med anmeldelser af forhold, der ikke kan gennemføres ved digital selvregistrering. Der henvises i denne forbindelse til den foreslåede § 14 vedrørende dokumentation for baggrunden for den foretagne anmeldelse og retsvirkningerne heraf.

Til § 13

Den foreslåede § 13, forudsætter, at der er indgivet en anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

For at sikre en smidig sagsbehandling i samarbejde mellem Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og kapitalsekskaberne forslås det i *stk. 1* at opretholde muligheden for, at berigtige visse anmeldelser, hvis disse anmeldelser er mangelfulde. Berigtigelse forudsætter, at lovgivningen tillader det, eller at det på baggrund af anden bemyndigelse er tilladt at ændre på det anmeldte forhold.

Sådan bemyndigelse kan ved generalforsamlingsbeslutning være givet til bestyrelsen i tilfælde af, at der eksempelvis skulle være behov for mindre redaktionelle korrektioner i forbindelse med anmeldelse af vedtægtsændringer og lignende. Der kan alene blive tale om berigtigelser foranlediget af den konkrete anmeldelse. Den foreslåede adgang til at berigtige visse forhold i forbindelse med den konkrete anmeldelse indeholder ikke hjemmel til at foretage ændringer i allerede registrerede forhold.

Hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, efter modtagelse af anmeldelsen og inden registrering er foretaget, bliver gjort bekendt med, at der blandt kapitalejerne er uenighed om retmæssigheden af en beslutning, der kræver registrering, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter omstændighederne sætte sagen om registreringen i bero, indtil de involverede parter er nået til enighed om spørgsmålet, eller der foreligger en domstolsafgørelse om det pågældende stridspunkt.

Af hensyn til de afledede retsvirkninger som følger af, at registreringen ikke findes sted, foreslås det i *stk. 2*, at anmelder skal have meddelelse om registreringsnægtelsen og baggrunden herfor.

Til § 14

Der er tale om en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens §§ 156 a og 157 a samt anpartsselskabslovens §§ 72 og 74. Det foreslåede *stk. 1* giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen hjemmel til at kræve supplerende oplysninger om såvel nystiftelser som ændringer af enhver art. Denne bestemmelse stammer fra 1973-loven.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen hjemmel til også efterfølgende i indtil 3 år fra registreringstidspunktet at kunne kræve dokumentation eller visse nærmere bestemte supplerende oplysninger for anmeldelsens eller registreringens lovlighed, jf. § 12. Reglen er ændret fra 5 til 3 år i overensstemmelse med de almindelige forældelsesregler.

Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 157 a og anpartsselskabslovens § 74. Bestemmelsen stammer oprindeligt fra ændringen i selskabslovgivningen i 1989 i forbindelse med, at det blev muligt for kapitalsekskaberne selv at foretage visse registreringer on-line direkte i registeret. Udviklingen i den mellemliggende tid har medført, at denne egenregistrering udgør langt størstedelen af de selskabsregistreringer, som foretages.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan i forbindelse hermed i særlige tilfælde stille krav om, at der indsendes en erklæring afgivet af en revisor om, at de økonomiske dispositioner i forbindelse med anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. og 2. pkt. ikke, fastsætter styrelsen en frist til forholdets berigtigelse. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af den fastsatte frist, kan styrelsen om nødvendigt foranledige kapitalsekskabet opløst efter reglerne i § 219.

Til § 15

Forslaget viderefører i vidt omfang de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 158 b og

anpartsselskabslovens § 75 a. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør således i dag stilling, navn og adresse på personer, som er tilknyttet et aktieselskab, som bl.a. stiftere, bestyrelsesmedlemmer og direktører. 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF) som ændret ved direktiv 2003/58/EF stiller krav om offentlighed om disse oplysninger.

For bestyrelsesmedlemmer og direktører er oplysningen om stillingsbetegnelsen vedrørende funktionen i et kapitalsselskab relevant af hensyn til reglerne om, hvem der kan forpligte kapitalsselskabet udadtil. Det fremgår af forslaget § 134, at et kapitalsselskab forpligtes ved retshandler, som på selskabets vegne indgår af det samlede centrale ledelsesorgan, af et medlem af bestyrelsen eller af en direktør. Denne tegningsret kan begrænses på ganske bestemte måder nemlig således, at den kun kan udøves af flere medlemmer i forening eller af et eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening. Det er derfor nødvendigt at opretholde offentliggørelsen af bestyrelsesmedlemmers og direktørers stillingsbetegnelse som følger af deres funktion i det pågældende kapitalsselskab.

Ved lov nr. 246 af 27. marts 2006 blev der i den gældende aktieselskabslovs § 158 b, stk. 2, og anpartsselskabslovs § 75 a, stk. 2, indført en øvre grænse på 20 år for opdatering af personoplysninger i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Forud herfor blev disse oplysninger til stadighed opdateret. Grænsen på 20 år blev foreslået, idet den var sammenfaldende med den dengang gældende generelle forældelsesfrist.

Da den generelle forældelsesgrænse efterfølgende i 2007 er ændret, foreslås det i *stk. 2* at reducere opdateringsperioden til 10 år i overensstemmelse med den ændrede forældelsesfrist.

Til § 16

Forslaget viderefører de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 154, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 69, stk. 1, om at breve, udskrifter og andre dokumenter, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder og modtager, kan være i såvel papirbaseret som elektronisk form. Dokumenterne er ligestillede i retlig henseende uanset formen. Der er ikke tilsigtet ændringer i gældende ret. Disse bestemmelser blev indsat ved lov nr. 449 af 7. juni 2001, og har til formål at fremtidssikre bestræbelser på at udnytte informationsteknologierne til at digitalisere de administrative rutiner og indføre e-administration, dels for at lette kommunikationen mellem borgerne og det offentlige, dels for at lette kommunikationen internt i det offentlige.

Til § 17

Med forslaget er der tale om en videreførelse af den gældende § 159 b, stk. 3, i aktieselskabsloven og § 78, stk. 3, i anpartsselskabsloven, om at kun domstolene kan afgøre spørgsmålet om en registrerings lovlighed. Det er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, men alene foreslået mindre sproglige tilpasninger.

Der kan alene administrativt blive tale om at ændre registreringer, hvis der er tale om en utilsigtet fejlskrift fra anmelders side i de tilfælde, hvor anmeldelse er gennemført on-line ved brug af de af styrelsen tilbudte it-registreringsløsninger. Tilsvarende kan der ske korrektioner af registreringer foretaget i forbindelse med sagsbehandling i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis fejlen beror på en sagsbehandlerfejl, eller hvis det registrerede åbenbart er en nullitet.

Der er ikke hjemmel til at erklære et selskab for ugyldigt eller omgøre en beslutning om f.eks. stiftelsen under henvisning til bl.a. skatteretlige forhold eller andre forhold, som måtte resultere i, at den allerede truffne beslutning bliver mindre fordelagtig. Det er endvidere heller ikke muligt at ændre på allerede registrerede forhold, som følge af praksisændringer eller efterfølgende

lovændringer.

Til § 18

Da det har stor betydning for kapitalselskaberne, kapitalejerne og kapitalselskabernes rådgivere, at der er klarhed om beregning af lovens frister, foreslås de nugældende regler om fristberegning i aktieselskabslovens § 154 a og anpartsselskabslovens § 70 tydeliggjort ved at opdele bestemmelserne i flere selvstændige paragraffer (forslagets §§ 18-20). Formålet hermed er at sikre ensartede og utvetydige fristbestemmelser og forebygge fortolkningstvivl. Der er ikke med forslaget tilsigtet materielle ændringer.

Den foreslåede § 18 angiver, hvordan fristberegningen skal ske i de tilfælde, hvor loven foreskriver, at en nærmere angiven handling skal foretages forud for en begivenhed. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

Er fristen for at foretage handlingen eksempelvis fastsat som senest 2 uger før generalforsamlingen, skal handlingen være foretaget senest den 15. dag før generalforsamlingen.

Følgende eksempel kan illustrere fristberegningen i den situation, hvor handlepligten ligger forud for den konkrete begivenhed:

Efter forslag til § 99, stk. 2, skal dagsorden og de fuldstændige forslag gøres tilgængelig til eftersyn for kapitalejerne senest 2 uger før generalforsamlingen. Hvis generalforsamlingen skal afholdes fredag den 18. juli 2008, beregnes 2-ugers perioden fra og med dagen før generalforsamlingen og 2 uger bagud. Det betyder, at dagsordenen og de fuldstændige forslag skal være gjort tilgængelige for kapitalejerne senest torsdag den 3. juli 2008.

Til § 19

På en række områder fastslår loven, at kapitalejerne eller de personer, der handler på kapitalselskabets vegne, tidligst kan foretage en handling eller træffe beslutning efter udløbet af en nærmere angiven frist. Fristen for, hvornår handlingen eller beslutningen tidligst kan foretages, beregnes her fra dagen efter den begivenhed, der udløser fristen. Det kan eksempelvis være beslutning om gennemførelse af fusion, jf. forslag til § 245, stk. 1.

Er fristen for at træffe en beslutning eksempelvis fastsat som tidligst 4 uger efter offentliggørelsen af en nærmere angivet begivenhed i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, kan beslutningen tidligst træffes den 29. dag efter offentliggørelsen.

Følgende eksempel kan illustrere fristberegningen i denne situation:

Fusionsplan og vurderingsmandserklæring er offentliggjort tirsdag den 1. april 2008. Beslutning om at gennemføre fusionen må da tidligst træffes onsdag den 30. april 2008.

Bestemmelsen om, at fristen forlænges til den efterfølgende hverdag efter eksempelvis en weekend, foreslås ikke medtaget her. Forslaget til § 19 tydeliggør derved, at der ikke er noget til hinder for, at der kan disponeres i forhold vedrørende et kapitalselskab, selv om der er tale om weekend, helligdag, m.v., forudsat at lovgivningens formkrav i øvrigt er overholdt. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i forhold til den gældende praksis.

Udløber fristen f.eks. en lørdag, vil det som udgangspunkt være muligt at afholde generalfor-

samling om søndagen, hvis selskabet finder det hensigtsmæssigt. De ansvarlige bør dog være opmærksom på, at der ikke må foreligge konkrete forhindringer, der i urimeligt omfang vanskeliggør deltagelse fra visse grupper af kapitalejere eller lignende forhold. I sådanne situationer kan forholdet blive omfattet af selskabslovgivningens såkaldte generalklausul, jf. forslaget til § 108 og erstatningsreglerne i forslaget kapitel 23.

Til § 20

Den foreslåede § 20 regulerer det forhold, hvor en handling skal være foretaget senest ved udløbet af fristen. Den første dag, fristen løber, er dagen efter, at begivenheden indtræder. Fristerne er formuleret således, at den pågældende handling eller beslutning skal være foretaget senest på dagen for fristens udløb.

For eksempel vil udløbsdagen for en frist, hvis denne er angivet som ”senest 2 uger efter”, være den sidste dag i den 2. uge efter dagen for den handling eller beslutning, der udløser fristen. Træffes beslutningen således på en tirsdag, vil fristen udløbe om tirsdagen 2 uger senere.

Materiale, der skal modtages i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, skal være modtaget i styrelsen senest kl. 24.00 ved frisdagens udløb. Uden for styrelsen åbningstid anses materiale, der er modtaget elektronisk eller i styrelsens postkasse senest ved frisdagens udløb, for rettidigt modtaget.

Udløber fristen en fredag, skal materialet eksempelvis være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest denne fredag ved døgnets udløb.

Til § 21

I § 21, stk. 1, foreslås det, at et kapitalselskab kan oprettes af en eller flere stiftere. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., 1. led, og aktieselskabslovens § 3, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget viderefører den gældende retstilstand efter anpartsselskabsloven og aktieselskabsloven, hvorefter fysiske og juridiske personer, som har den fornødne handleevne og retsevne, kan stifte et aktie- eller anpartsselskab i Danmark. Personligt drevne virksomheder kan således ikke stifte et anparts- eller aktieselskab.

Juridiske personer, der kan stifte et kapitalselskab, er eksempelvis den danske stat, danske kommuner, interessentskaber, kommanditselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, selskaber med begrænset ansvar, foreninger og erhvervsdrivende fonde.

Der stilles ikke særlige krav til en stifters nationalitet og bopæl.

Kravene til en stifters handleevne og retsevne fremgår af forslagens *stk. 2 og 3*.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår det, at en stifter ikke må være under betalingsstandsning eller konkurs. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 4, stk. 2, 1. led, og aktieselskabslovens § 3, stk. 2, 1. pkt.

Tvangsakkord i henhold til konkurslovens kapitel 19-23 og frivillig akkord afskærer derimod ikke en stifter fra at stifte et kapitalselskab.

Efter *stk. 3* skal en fysisk person være myndig og må ikke være under værgemål efter § 5 i værgemålsloven eller under samværgemål efter § 7 i værgemålsloven. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 4, stk. 2, 2. led, og aktieselskabslovens § 3, stk. 2, 2. pkt.

Det antages således fortsat, at en juridisk person skal have retsevne for at kunne være stifter. Kravet om retsevne indebærer eksempelvis, at et anparts- eller aktieselskab, som selv er under stiftelse og derfor endnu ikke har opnået retsevne, ikke kan være stifter af et andet aktie- eller anpartsselskab. Et kapitalselskab opnår først retsevne som juridisk person, når stiftelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. forslaget § 41, der viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 12 og anpartsselskabslovens § 12.

I praksis har det givet anledning til tvivl, om dødsboer kan optræde som stifter af et kapitalselskab. Hertil bemærkes, at et dødsbo ikke kan optræde som stifter, hvis boet er afsluttet og udloddet inden registreringen af det kapitalselskab, der ønskes oprettet. Er boet derimod ikke afsluttet, har et solvent dødsbo både rets- og handleevne. Bobestyreren tegner således dødsboet og repræsenterer dette i retssager. Bobestyreren kan pådrage sig et ansvar, hvis det viser sig, at der ingen midler er i boet, eller der på anden måde viser sig at være et stifteransvar i forbindelse med, at boet optræder som stifter. Bobestyreren indestår desuden for kapitalens tilstedeværelse på tidspunktet for anmeldelse af kapitalselskabet til registrering.

Tilsvarende synspunkter som de ovenfor anførte vedrørende dødsboer gør sig gældende for likvidationsboer.

Endvidere bemærkes, at et kapitalselskab, som er under tvangsopløsning ved skifteretten, ikke kan optræde som stifter af et andet kapitalselskab. Hvis kapitalselskabet imidlertid opfylder betingelserne for at blive genoptaget efter reglerne om genoptagelse i lovforslagets kapitel 14 om opløsning, der viderefører reglerne i aktieselskabslovens § 126, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 62, stk. 3, og kapitalselskabet udnytter denne mulighed, kan det genoptagne kapitalselskab - efter dets registrering - optræde som stifter af et andet kapitalselskab.

Det tidligere bopælskrav til stiftere blev ophævet ved lov nr. 226 af 31. marts 2004. Ændringen medførte, at alle fysiske såvel som juridiske personer (selskaber, fonde og foreninger m.v.) og offentlige myndigheder, som har den fornødne retsevne, kan stifte et selskab i Danmark, uanset stifterens nationalitet og bopæl eller hjemsted. Om en udenlandsk person har den fornødne handleevne og retsevne til at stifte et kapitalselskab, afgøres efter lovgivningen i det land, hvortil personen er knyttet ved domicil eller nationalitet. Denne retstilstand foreslås videreført i forslaget. Stifterens bopæl eller hjemsted skal fortsat opgives i stiftelsesdokumentet, jf. den foreslåede § 23, stk. 1, nr. 1, så det er muligt at få kontakt med stifteren. Som hidtil vil stifterens navn og bopæl eller hjemsted blive registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Kravene til stifter i forslaget *stk. 2 og 3* skal være opfyldt ved stiftelsesdokumentets underskrift og indtil registrering har fundet sted.

Ovennævnte krav til stiftere suppleres af det særlige civilretlige og strafferetlige ansvar, der er forbundet med at være stifter. Bestemmelser herom findes i § 12 i den gældende aktieselskabslov og § 12 i den gældende anpartsselskabslov, som videreføres i forslaget § 42, og i straffelovens § 296.

I § 22, stk. 1, foreslås det, at stifteren - eller stifterne, hvis der er flere stiftere - skal oprette og underskrive et stiftelsesdokument. Tilsvarende bestemmelser findes i dag i anpartsselskabslovens § 4, stk. 1, 2. pkt., og aktieselskabslovens § 3, stk. 1, 2. pkt.

Stiftelsesdokumentet skal underskrives personligt eller ved fuldmægtig med specialfuldmagt til at underskrive stiftelsesdokumentet.

Underskriften kan være en fysisk underskrift, en digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur, jf. forslaget § 6, der viderefører de gældende krav i aktieselskabslovens § 179.

Stiftelsesdokumentet skal opfylde kravene i §§ 23 og 24. I bemærkningerne til disse bestemmelser er ændringer i forhold til de gældende regler omtalt.

Kapitalselskabets vedtægter skal indgå i stiftelsesdokumentet. Kravene til vedtægterne fremgår af forslaget §§ 25 og 26. Der henvises til disse bestemmelser og bemærkningerne hertil, hvor ændringer i forhold til de gældende regler også er omtalt.

Til § 23

De gældende regler for stiftelsesdokumenter fremgår i dag af aktieselskabslovens §§ 5 og 6 samt anpartsselskabslovens §§ 6 – 8. Indholdskravene til stiftelsesdokument og vedtægter i anpartsselskaber er på visse punkter forskellig fra de krav, der stilles til de samme dokumenter i aktieselskaber. Det skyldes især, at de to former for kapitalsselskaber har en forskellig struktur.

Det gælder f.eks. følgende:

Oplysning om anparternes fordeling på stifterne.

(I aktieselskaber er der ikke et tilsvarende krav om, at stifterne skal tegne hele kapitalen).

Oplysninger, der vedrører den konstituerende generalforsamling eller senere generalforsamlinger.

(Der gælder ikke krav om konstituerende generalforsamling i anpartsselskaber, og anpartshaverne kan, hvis de er enige, træffe beslutninger på anden måde end på generalforsamlinger).

Oplysning om aktiernes pålydende, om aktierne skal lyde på navn eller ihændeher, og om aktierne skal være ikke-omsætningspapirer.

(I et anpartsselskab udstedes der ikke fysiske anparter, men der skal i stedet oprettes en anpartshaverfortegnelse bl.a. med oplysning om størrelsen af den enkelte anpartshavers andel af den samlede anpartskapital).

Oplysninger om kapitalsselskabets bestyrelse.

(Da anpartsselskaber ikke nødvendigvis har nogen bestyrelse, skal der i vedtægterne i stedet oplyses om, hvilken slags ledelse anpartsselskabet har).

De gældende krav til indholdet af stiftelsesdokument og vedtægter bygger i vidt omfang på 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, der alene gælder for aktieselskaber. I artikel 2 og 3 stilles krav til, hvad der mindst skal være oplyst i kapitalsselskabets stiftelsesdokument eller vedtægter. Det er i det væsentlige disse krav, der ligger til grund for de danske regler om mindsteindholdet i stiftelsesdokument og vedtægter for både aktieselskaber og anpartsselskaber.

2. direktiv forudsætter, at der oprettes både stiftelsesdokument og vedtægter, men sonderer ikke mellem om en oplysning fremgår af stiftelsesdokumentet eller af vedtægterne. Også i 1. selskabsdirektiv, der gælder for såvel aktieselskaber som anpartsselskaber, er det forudsat, at der oprettes både stiftelsesdokument og vedtægter.

I dette lovforslag minimeres forskellen mellem anpartsselskaber og aktieselskaber. Blandt andet videresføres det gældende krav om, at en eller flere stiftere af et anpartsselskab skal tegne hele anpartskapitalen, ikke. Der er ikke efter gældende ret et tilsvarende krav til stifterne af et aktieselskab om selv at tegne aktierne. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til dette lovforslags § 32.

Efter de gældende regler er det ikke muligt at stifte et selskab med virkning fremad i tid. Som argument herfor er det blevet anført, at aktieselskabslovens § 12, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 12, stk. 2, om kapitalselskabets overtagelse af forpligtelser, der er indgået i tidsrummet mellem kapitalselskabets stiftelse og registrering forhindrer, at et kapitalselskab stiftes med virkning fremad i tid. Med dette lovforslags § 42, stk. 2, gives der mulighed for, at et kapitalselskab skal kunne stiftes med virkning frem i tid.

Den foreslåede § 23 indeholder minimumskravene til stiftelsesdokumentet for alle kapitalselskaber i lyset af disse to væsentlige ændringer for stiftelsessituationen.

I det foreslåede *stk. 1* er oplysningerne om identifikation af stifter, jf. *stk. 1, nr. 1*, og fristerne for tegning og indbetaling af aktierne, jf. *stk. 1, nr. 3*, en videreførelse af de gældende krav i aktieselskabslovens § 5, nr. 1 og 3, og anpartsselskabslovens § 6, nr. 1 og 3. Kravet om oplysning om, til hvilken kurs kapitalandelene tegnes, jf. *stk. 1, nr. 2*, viderefører aktieselskabslovens § 5, nr. 2.

Oplysningskravet for så vidt angår tidspunktet for stiftelsens retsvirkning, jf. *stk. 1, nr. 4*, er nyt og udspringer af forslaget om at tillade de såkaldte stiftelser frem i tid i den foreslåede § 42. Et kapitalselskab, der stiftes ved indskud af andre værdier end kontanter, kan ikke stiftes med virkning efter det tidspunkt, hvor kapitalselskabet anmeldes til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. § 41, stk. 3. Samtidig sætter fristreglerne visse begrænsninger for, hvor lang perioden, inden kapitalselskabets stiftelse får virkning, kan være. Stiftelsen af et kapitalselskab skal anmeldes til registrering senest 2 uger fra underskrivelse af stiftelsesdokumentet henholdsvis den konstituerende generalforsamling, jf. dette lovforslags § 41, stk. 1.

En stiftelse med virkning fremad i tid medfører, at der i tidsperioden frem til virkningstidspunktet for kapitalselskabets stiftelse, ikke kan indgås forpligtelser på kapitalselskabets vegne, jf. dette lovforslags § 42, stk. 2.

Skal stiftelsen have virkning straks, kan der derimod godt disponeres på kapitalselskabets vegne efter, at stiftelsesdokumentet er underskrevet – men den, der indgår forpligtelsen på selskabets vegne, hæfter personligt for dispositionerne, indtil selskabet på registreringstidspunktet overtager forpligtelsen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til dette lovforslags § 42.

Det foreslås endvidere, at et kapitalselskab også skal kunne stiftes med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid, jf. *stk. 2*. Dette gælder i dag ved indskud af en bestående virksomhed, som reguleres i den gældende aktieselskabslovs § 6a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 3, og som noget nyt kan det også ske i forbindelse med indskud af en bestemmende post aktier eller anparter. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at der også ved indskud af en bestemmende kapitalpost bliver mulighed for regnskabsmæssigt

at føre stiftelsen tilbage til første dag i indeværende regnskabsår i den virksomhed, indskuddet vedrører. Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslaget § 37, *stk. 3*, om kravene til åbningsbalance for et indskudt kapitalsselskab.

Denne mulighed for at stifte et kapitalsselskab med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid er baggrund for, at det i *stk. 1, nr. 5*, foreslås, at det i stiftelsesdokumentet skal oplyses, fra hvilket tidspunkt stiftelsen skal have virkning i regnskabsmæssig henseende. Oplysningen skal være ”en bestemt dato”, og det er således ikke tilstrækkeligt blot at referere til for eksempel ”regnskabsårets begyndelse” i det indskudte selskab.

Den foreslåede ændring får ikke konsekvenser for fortolkningen af årsregnskabslovens § 19, som indeholder hjemmel til at tillægge en stiftelse regnskabsmæssig virkning tilbage i tid.

I *stk. 1, nr. 6*, foreslås det at videreføre den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 5, nr. 5, om at de anslåede omkostninger ved stiftelsen skal oplyses i stiftelsesdokumentet. Bestemmelsen gennemfører oplysningskravet i 2. selskabsdirektivs artikel 3, litra j. 2. selskabsdirektiv gælder imidlertid kun for aktieselskaber, og der er ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har imidlertid fundet det naturligt at udstrække et så basalt informationskrav til også at gælde anpartsselskaber, fordi tegning af anparter foreslås at kunne ske til en videre kreds end i dag, hvor alle anparter skal tegnes af stifterne. Der henvises i øverigt til bemærkningerne til § 32.

Til § 24

Den foreslåede § 24, *stk. 1, nr. 1 og 2*, er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 6, *stk. 1, nr. 2 og 3*, om, at stiftelsesdokumentet skal oplyse de beslutninger, der måtte være truffet om, at stiftere eller andre skal tillægges særlige rettigheder eller fordele, eller om at der med stiftere eller andre skal indgås en aftale, der påfører selskabet en væsentlig økonomisk forpligtelse.

Efter de gældende regler i aktieselskabslovens § 6 og anpartsselskabslovens § 8 skal kapitalsselskabets stiftelsesdokument indeholde oplysninger om særlige rettigheder eller fordele, som i forbindelse med stiftelsen er tillagt stifter eller andre. Der kan eksempelvis være tale om en stifters ret til at bebo en lejlighed i en af kapitalsselskabet overtaget ejendom, eller en pensions- eller licensydelse.

Der kan ikke tillægges en bestemt navngiven person livsvarigt medlemskab af en bestyrelse, men bestemmelsen udelukker ikke, at en bestemt person hvert fjerde år vælges til en bestyrelsespost.

En økonomisk forpligtelse, der omfattes af forslaget *stk. 1, nr. 2*, er eksempelvis den situation at et kapitalsselskab skal forpagte en stifters virksomhed. Oplysningskravet skal i sådan en situation sikre, at der - sammen med redegørelsen efter *stk. 2* - er grundlag for at vurdere, om værdien af det forpagtede er i overensstemmelse med forpagtningsafgiften.

Kravet om oplysning om, hvorvidt der kan tegnes kapitalandele mod apportindskud, jf. *stk. 1, nr. 3*, viderefører aktieselskabslovens § 6, *stk. 1, nr. 1*, og anpartsselskabslovens § 7, *stk. 1, 1. pkt.* Ifølge disse regler skal stiftelsesdokumentet indeholde de beslutninger, der eventuelt er truffet om, at aktier eller anparter kan tegnes ved indskud af andre værdier end kontanter. Reglerne om indskud af andre værdier end kontanter skal ses i sammenhæng med forslaget § 37, hvorefter der ved indskud af værdier skal udarbejdes en vurderingsberetning. Der henvises til

forslagets bemærkninger herom.

De mindre kapitalselskaber, der ikke er underlagt revisionspligt, skal endvidere oplyse, hvorvidt kapitalselskabets årsrapporter ikke skal revideres fremover, *jf. stk. 1, nr. 4*, hvilket er en videreførelse af aktieselskabslovens § 6, stk. 1, nr. 4, og anpartsselskabslovens § 6, nr. 4.

Den foreslåede *stk. 1, nr. 5*, er en ny bestemmelse om, at den indbetalte del af den tegnede aktiekapital skal oplyses. Bestemmelsen, der er en gennemførelse af 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, art. 3, litra g, er blevet aktuel på baggrund af muligheden for at have såkaldt 'udestående kapital' – altså kapital, der er tegnet, men ikke indbetalt. Efter forslagens § 35 skal aktieselskaber og større anpartsselskaber have mindst 25 pct. af den tegnede selskabskapital indbetalt, mens der slet ikke stilles krav om indbetaling til anpartsselskaber med en kapital på under 500.000 kr.

Kravet i det foreslåede *stk. 2* om udarbejdelse af en redegørelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 6, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 8, stk. 2. Denne redegørelse bør indeholde oplysninger, der i hovedtræk beskriver vilkårene for den økonomiske forpligtelse for aktieselskabet, herunder om en eventuel overtagelse af forpligtelser, kreditering af en overdragers tilgodehavende, kontant vederlag, overtagne sikkerhedsstillelser m.v. Stifterne skal i redegørelsen erklære sig om bedømmelsesgrundlaget for deres vurdering.

Stk. 3 i forslaget er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6, stk. 4. Henvises der i stiftelsesdokumentet til et dokument, uden at dokumentets hovedindhold er gengivet, skal det pågældende dokument vedhæftes stiftelsesdokumentet. Dokumentet vil herefter blive betragtet som en del af stiftelsesdokumentet og skal derfor medunderskrives af stifterne. Er dokumenterne ikke vedlagt ved anmeldelsen af selskabet til registrering, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen forlange dokumenterne indsendt i medfør af forslagens § 11, der viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 156a.

Aftaler om forhold, der er omhandlet i stiftelsesdokumentet, men som ikke er blevet godkendt heri, kan ikke gøres gældende over for selskabet ifølge forslagens *stk. 4*, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6, stk. 5. Bestemmelsen i aktieselskabsloven er formuleret anderledes i den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 8, stk. 3, men det fremgår af bemærkningerne hertil, at der alene er tale om sproglige forskelle uden realitetsforskel. Reglen har til formål at beskytte såvel kapitalejere som kreditorer mod, at ukendte krav dukker op. En aftale, der er uomtalt i stiftelsesdokumentet, kan ikke efterfølgende godkendes af stifterne med den virkning, at den indgår i stiftelsesdokumentet.

Til § 25

I den gældende aktieselskabslov § 4 og anpartsselskabslov § 5 beskrives de indholdsmæssige minimumskrav til selskabsvedtægter. Disse er således for aktieselskabers vedkommende:

Selskabets navn, hjemsted, formål og regnskabsår,
aktiekapitalens størrelse, aktiernes pålydende og aktionærernes stemmeret,
hvorvidt aktierne er navneaktier eller ihændehaveraktier,
hvorvidt aktierne er ikke-omsætningspapirer,
antallet af bestyrelsesmedlemmer og revisorer,
indkaldelse til generalforsamlinger og hvilke anliggender, der skal behandles på ordinær generalforsamling,
hvorvidt der er særlige rettigheder for nogle aktier,

hvorvidt der er indskrænkninger i aktiernes omsættelighed, hvorvidt der er indløsningspligt.

Da anpartsselskaber er forbeholdt en mindre kreds, er kravene til indholdet af et anpartsselskabs vedtægter mindre.

Den foreslåede § 25 fastslår mindstekravene til et kapitalselskabs vedtægter. Der er intet til hinder for, at der under iagttagelse lovens øvrige regler optages supplerende bestemmelser i et kapitalselskabs vedtægter.

De grundlæggende oplysningskrav til et kapitalselskabs vedtægter fremgår af Rådets andet direktiv 77/91/EØF af 13. december 1976 om samordning af garantier til beskyttelse af såvel kapitalejernes som tredjemands interesser, for så vidt angår stiftelsen af aktieselskabet samt bevarelse af og ændringer i dets kapital, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde, jf. artikel 2 og 3. Dette direktiv finder imidlertid udelukkende anvendelse for aktieselskaber, men for at bevare en ensartethed i vedtægtsformen foreslås mindstekravene at gælde for både aktie- og anpartsselskaber.

Lovforslagets § 26 indeholder supplerende krav til, hvilke oplysninger der skal optages i et kapitalselskabs vedtægter, såfremt kapitalselskabet har udnyttet muligheden for at træffe visse beslutninger. For en nærmere gennemgang af disse regler henvises til bemærkningerne hertil.

Efter gældende ret er det udelukkende vedtægterne samt bilag hertil, som binder kapitalselskabet. Eventuelle aktionæraftaler er ikke bindende for kapitalselskabet, jf. dette forslags § 81. I henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens gældende praksis kan der ikke i et kapitalselskabs vedtægter henvises til en aktionæraftale. Der er med forslaget ikke tilsigtet en ændring af gældende ret for dette område.

De foreslåede bestemmelser i § 25, nr. 1 – 4, 6 og 7, om navn, formål, kapitalens størrelse, rettigheder, indkaldelse til generalforsamling og regnskabsår er en videreførelse af de gældende krav i aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 1, 3, 4 og 8, samt i anpartsselskabslovens § 5, nr. 1, 3, 4 og 7. Formuleringen af visse af kravene er dog forenklet.

Efter forslaget § 25, nr. 3, skal vedtægterne oplyse størrelsen på selskabskapitalen og dens fordeling. Det skal således oplyses, om aktierne eller anparterne er fordelt med nominel værdi, som er den hidtil benyttede opdelingsmetode i danske aktieselskaber og anpartsselskaber, eller om selskabet benytter muligheden for at udstede kapitalandele uden nominel værdi. I så fald skal der i stedet ske angivelse af antallet af udstedte kapitalandele.

Det foreslåede nr. 4 stiller krav om, at 'kapitalandelens rettigheder' skal oplyses. Dette udtryk dækker over en række af de nuværende krav. Der skal under dette punkt blandt andet oplyses, om kapitalejerens stemmeret, jf. aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 5 og anpartsselskabslovens § 5, nr. 5, rettigheder vedr. repræsentation, jf. aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 8, og udnævnelse, samt hvorvidt kapitalandelene skal lyde på navn eller ihændebarer, jf. aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 11, og hvorvidt kapitalandelene skal være ikke-omsætningspapirer, jf. aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 12.

Efter forslaget nr. 5 skal der oplyses om kapitalselskabets ledelsesorganer. Vedtægterne skal således oplyse den valgte ledelsesstruktur, jf. forslaget § 111. Vedtægterne skal endvidere oplyse om antallet af medlemmer i aktieselskabers ledelsesorganer – et krav, der følger af 2. selskabsdirektiv, art. 2, litra d. Der foreslås således for aktieselskabers vedkommende mere detal-

jerede krav end i de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 6, der alene vedrører antallet af bestyrelsesmedlemmer og deres valgperiode. I et anpartsselskab skal der også i dag oplyses om "selskabets ledelse", jf. anpartsselskabslovens § 5, nr. 6.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har anbefalet, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udarbejder en vejledning, som vil indeholde en omtale af mindstekravene til vedtægter. Vejledningen vil – udover at indeholde en generel orientering – også omfatte en omtale af udvalgte relevante emner. Vejledningen til udformning af vedtægten er et tilbud, som det er frivilligt for kapitalselskaberne at gøre brug af. Vejledningen vil kunne anvendes som grundlæggende orientering for de kapitalselskaber, der selv ønsker at udforme deres vedtægter, eller som supplement til professionel rådgivning vedrørende udformningen af et kapitalselskabs vedtægter. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil derudover ikke yde rådgivning om den konkrete udformning et selskabs vedtægter.

Til § 26

Forslagets § 26 indeholder krav til de oplysninger, der skal gives i vedtægterne, hvis kapitalselskabet har valgt at træffe en række beslutninger.

I henhold til forslagets § 135, stk. 3, om tegningsregler kan der laves visse indskrænkninger i ledelsesmedlemmernes tegningsret. Oplysning om sådanne begrænsninger er væsentlige for såvel aftaleparter som investorer, og det foreslås derfor i *nr. 1*, at de skal optages i vedtægterne. Denne bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, nr. 6, og § 60, stk. 3, 1. pkt., samt anpartsselskabslovens § 24, stk. 3, 1. pkt. For nærmere afgrænsning af de mulige bestemmelser henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 134.

Forslagets *nr. 2 – 4* indebærer som noget nyt, at vedtægterne, som følge af de foreslåede regler om generalforsamlingens sprog, jf. § 11, elektronisk generalforsamling, jf. § 110 og elektronisk kommunikation, jf. § 91, skal indeholde oplysninger om eventuelle særlige bestemmelser, der måtte være vedtaget i kapitalselskabet om afholdelse af generalforsamling på andre sprog end dansk samt elektroniske generalforsamlinger og elektronisk kommunikation mellem kapitalselskabet og ejerne.

Forslagets *nr. 5-8* har hidtil alene været gældende for aktieselskaber. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har imidlertid vurderet, at disse oplysninger er centrale for enhver kapitalejer. Bestemmelserne er derfor foreslået udvidet til også at gælde anpartsselskaber.

Efter forslagets *nr. 5* skal et kapitalselskabs vedtægter endvidere indeholde oplysninger om særlige rettigheder for nogle kapitalandele. Dette oplysningskrav, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, nr. 1, er i overensstemmelse med 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, art. 3, litra e. Hvis et kapitalselskabs kapitalandele skal have forskellige rettigheder, skal disse opdeles i klasser, jf. dette lovforslags § 48, stk. 2. Ved særlige rettigheder kan der eksempelvis være tale om ret til forlods udbytte, stemmeretsdifferentiering eller særlig indflydelse på bestyrelsesvalg. De særlige rettigheder skal kunne angives klart.

I henhold til forslagets *nr. 6*, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, nr. 3, skal vedtægterne endvidere oplyse, om kapitalejerne er forpligtet til at lade deres kapitalandele indløse. Ved en sådan bestemmelse må det endvidere anføres, hvem der har retten til at indløse samt et eventuelt fastsat tidspunkt eller betingelser for indløsningspligtens ind-

træden. Samtidig skal indløsningskursen eller evt. beregningsmetode oplyses.

Forslagets § 49 foreskriver, at en kapitalandel er omsættelig, medmindre der i vedtægten er fastsat andre regler. For at kunne binde eventuelle godtroende erhververe af kapitalandele, er det nødvendigt at oplyse om denne indskrænkning af omsætteligheden i vedtægten. På denne baggrund er det i den foreslåede *nr. 7*, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, nr. 2, fundet nødvendigt at kræve oplysning om sådanne indskrænkninger i kapitalselskabets vedtægter.

En typisk indskrænkning i kapitalandales omsættelighed kan være, at den øverste ledelse skal godkende eventuelle overdragelser, eller at øvrige kapitalejere ved overdragelse har forkøbsret.

Udgangspunktet i dette lovforslags § 51 om ejerbogen er – som i dag - at ejerne ikke har adgang til at se ejerbogen. Kapitalejerne kan imidlertid vælge at tillade en videre adgang til kapitalselskabets ejerbog, jf. forslaget § 52, stk. 3, og af hensyn til fremtidige investorer og kapitalejere er det nødvendigt at oplyse om sådanne regler i vedtægten, jf. det foreslåede *nr. 8*. Dette krav er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, nr. 4.

Forslagets *nr. 9* om selskabets levetid har ikke hidtil været et krav i dansk ret. Det følger imidlertid af 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, art. 2, litra e, at 'selskabets varighed' skal oplyses i vedtægter eller stiftelsesoverenskomst, såfremt denne varighed ikke er ubegrænset. Er et kapitalselskab oprettet med henblik på en midlertidig levetid, for eksempel for at gennemføre et byggeri, anlæg eller lignende projekt, der afsluttes efter en forud bestemt periode, hvorefter selskabet opløses, skal dette fremgå af selskabets vedtægter. En sådan oplysning kan være værdifuld for såvel investorer, kreditorer og ikke mindst potentielle kreditorer, hvis krav mod selskabet kan opstå efter selskabets opløsning. Vedtægterne skal derfor angive enten den seneste dato for selskabets ophør eller den længste periode efter stiftelsen, hvor selskabet kan bestå.

Andet selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, art. 3, litra a, stiller krav om, at et aktieselskabs hjemsted oplyses i vedtægterne, i stiftelsesoverenskomsten eller i et særskilt dokument, som offentliggøres. Bestemmelsen er implementeret i dansk ret i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 2, og bestemmelsen findes tillige i anpartsselskabslovens § 5, nr. 2. Kravet om, at hjemstedet skal fremgå af vedtægterne, indebærer, at et selskab, der flytter fra én kommune til en anden, skal lave en vedtægtsændring og anmelde denne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I praksis giver reglen anledning til forvirring særligt i mindre selskaber, og det sker ikke sjældent, at et selskab flytter, uden at dette følges af en vedtægtsændring.

Oplysningen om selskabets hjemsted er en væsentlig oplysning, der bl.a. er af stor betydning i forhold til anlæggelse af retssag mod selskabet, og det er vigtigt, at oplysningen er let tilgængelig for kreditorer og aftaleparter.

Udvalget til modernisering af selskabsretten har overvejet, om begge hensyn kunne opfyldes ved at ændre kravet om, at hjemstedet skulle fremgå af vedtægterne, til at oplysningen om selskabets hjemsted blot skulle være registreringspligtig. Dermed ville man undgå behovet for vedtægtsændring ved flytning over kommunegrænser og hjemstedet ville til enhver tid vil fremgå af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Andet selskabsdirektiv omfatter alene aktieselskaber. Det er således umiddelbart muligt at fjerne kravet om registrering af hjemsted for så vidt angår anpartsselskaber. For aktieselskabers

vedkommende stiller direktivet ikke krav om, at oplysningen nødvendigvis skal gives i vedtægterne. Oplysningen kan gives i 'et særskilt dokument, der offentliggøres' – og i medfør af ændringen af 1. selskabsdirektiv, direktiv 2003/58/EF, art. 3, stk. 2, i.f. kan medlemsstaten endda pålægge alle eller visse selskaber at indgive de dokumenter, der skal offentliggøres, elektronisk. På denne baggrund har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten anbefalet, at oplysning af hjemsted ikke skal oplyses i vedtægterne – medmindre kapitalselskabet selv ønsker det – men i stedet anmeldes til registrering i lighed med en række andre oplysninger.

Oplysning om hjemsted vil derfor fremover blive omfattet af anmeldelsesbekendtgørelsens krav. Dette vil udgøre en væsentlig lempelse for ikke alene de mange små anpartsselskaber, men også for alle andre kapitalselskaber, der herved fritages for at skulle gennemføre en vedtægtsændring for at kunne opdatere denne oplysning. Kapitalselskabet vil fortsat kun kunne have ét hjemsted, og dets postadresse skal ligge i den registrerede hjemstedskommune.

Til § 27

Forslaget viderefører de gældende navneregler i aktieselskabslovens § 153, stk. 1 og 2, og anpartsselskabslovens § 2, stk. 1 og 2. Der er dog tale om en sammenskrivning af de to bestemmelser, og samtidig er der foretaget visse sproglige tilpasninger. Det er ikke med den nye affattelse tilsigtet at ændre den gældende retstilstand.

De foreslåede navneregler i §§ 27-30 skal ses i sammenhæng med det kompleks af regler, der alle har til formål at sikre dels identifikationen af den enkelte virksomhed, vare eller tjenesteydelse, dels at en betegnelse ikke krænker andres rettigheder eller virker vildledende. Forslaget til navneregler i kapitalselskabsloven er derfor ikke udformet til at dække alle facetter af navneproblematikken, men er ment som supplement for så vidt angår de særlige krav til kapitalselskabers navne på baggrund af de øvrige bestemmelser i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven, fællesmærkeloven og markedsføringsloven.

En registrering af et kapitalselskabs navn i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er således alene udtryk for, at navnet opfylder kapitalselskabslovens krav. Den prøvelse, der finder sted i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen må ikke forveksles med en prøvelse af vare- og fællesmærker. Det kan derfor forekomme, at et registreret selskabsnavn krænker en anden rettighed i medfør af for eksempel varemærke- eller fællesmærkelovgivningen.

Det foreslåede *stk. 1* regulerer de krav, der gælder for det navn, som kapitalselskabets virksomhed drives under, og som anvendes ved underskrift i kapitalselskabets forhold. Kapitalselskabets navn må have en så tilpas individuel form, at det adskiller kapitalselskabet fra andre erhvervsvirksomheder og derved er egnet til at identificere kapitalselskabet.

Bestemmelserne i forslaget *stk. 2* udgør sammen med bestemmelser i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven, fællesmærkelov, lov om markedsføring og særlige navneregler i særlovgivningen et system af sammenhængende regler, som tilsigter at skabe klarhed og retssikkerhed med hensyn til erhvervslivets betegnelser.

Et kapitalselskabs navn må ikke indeholde betegnelser, der er eneretsbeskyttet ved særlovgivning. Den foreslåede bestemmelse skal sikre en identifikation af den enkelte virksomhed uden at krænke andres rettigheder eller vildlede offentligheden. Det påhviler de for kapitalselskabet ansvarlige at foretage en forsvarlig navneundersøgelse forud for anmeldelsen for derved at imødegå risikoen for at krænke andres rettigheder. Navneregistrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udgør ikke en ekstinktiv rettighedservhøvelse.

Til § 28

Forslagets § 28 viderefører de gældende navneregler i aktieselskabslovens § 153, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 2, stk. 3. Der er dog tale om en sammenskrivning af de to bestemmelser, og samtidig er der foretaget visse sproglige tilpasninger. Det er som udgangspunkt ikke med den nye affattelse tilsigtet at ændre den gældende retstilstand.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører det gældende krav om, at et kapitalselskabs navn ikke må være egnet til at vildlede. Vildledelsesbegrebet vedrører angivelser i navnet, som er uklare, urigtige, eller hvor der er tale om illoyal benyttelse i forhold til andre erhvervsdrivende eller andre, der kan godtgøre en beskyttet rettighed til navnet. Endvidere må navnet ikke indeholde betegnelser, som er beskyttet ved særlovgivning, eller som er forvekslelige hermed.

I *stk. 2* videreføres de gældende regler i aktieselskabslovens § 12, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 12, stk. 4, om, at et kapitalselskab, der ikke er registreret, skal tilføje ordene »under stiftelse« til sit navn. Bestemmelsen har til formål at sikre, at det står klart for eventuelle kreditorer, at stiftelsen af kapitalselskabet endnu ikke er registreret, og selskabet endnu ikke kan erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Dette krav om signalering af selskabets status svarer til reglerne om, hvornår et selskab i sit navn skal tilføje ”i likvidation”, jf. de gældende regler i aktieselskabslovens § 116, stk. 4, ”under tvangsopløsning”, jf. de gældende regler i aktieselskabslovens § 117, stk. 3, og ”under konkurs”, jf. de gældende regler i aktieselskabslovens § 128, stk. 1.

Til § 29

Forslaget viderefører de gældende navneregler i aktieselskabslovens § 153, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 2, stk. 4. Der er dog tale om en sammenskrivning af de to bestemmelser, og samtidig er der foretaget visse sproglige tilpasninger. Det er ikke med den nye affattelse tilsigtet at ændre den gældende retstilstand.

Det præciseres i det foreslåede *stk. 1*, at bestemmelserne i §§ 27 og 28 finder tilsvarende anvendelse på kapitalselskabers binavne.

I det foreslåede *stk. 2* gives der hjemmel til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om gebyr ved anmeldelse af mere end i alt 5 binavne pr. kapitalselskab. I den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 153, stk. 4, er det direkte fastsat, at der skal betales 1.000 kr. pr. binavn. Denne regel foreslås overført til en bekendtgørelse, idet det skønnes mere hensigtsmæssigt at fastsætte gebyr ved bekendtgørelser. Der er ikke herved tilsigtet nogen materiel ændring, men der gives mulighed for at gebyret størrelse tilpasses den almindelige prisudvikling i samfundet.

Det er fortsat hensigten, at et kapitalselskab kan få registreret op til fem binavne omkostningsfrit, hvor der er tale om nye binavne. Det vil endvidere også fremover være muligt omkostningsfrit at foretage en ændring således, at et binavn videreføres som kapitalselskabets hovednavn, mens det hidtidige hovednavn fremover optages som binavn. Det fremgår endvidere fortsat direkte af bestemmelsen, at der ikke kan opkræves gebyr ved registrering af binavne, som videreføres i forbindelse med omdannelse, fusion eller spaltning.

Bestemmelsen har til formål at imødegå misbrug af adgangen til at registrere binavne alene med videresalg for øje. Kapitalselskaber, som har en legitimt grund til at anvende binavne i forbindelse med kapitalselskabets virksomhed er tilgodeset ved, at navne under visse omstæn-

digheder kan videreføres omkostningsfrit.

Til § 30

Forslaget viderefører de gældende navneregler i aktieselskabslovens § 153, stk. 6, og anpartsselskabslovens § 2, stk. 5. Der er dog tale om en sammenskrivning af de to bestemmelser, og samtidig er der foretaget visse sproglige tilpasninger. Der er ikke med den nye affattelse tilsigtet at ændre den gældende retstilstand.

I den foreslåede § 30, stk. 1, videreføres reglerne om, at kapitalselskaber og filialer på breve og andre forretningspapirer samt på kapitalselskabets hjemmeside skal angive navn, hjemsted (hovedkontor) og CVR-nummer. Filialer skal herudover angive eventuelt register og registreringsnummer for kapitalselskabet i hjemlandet.

I det foreslåede stk. 2 præciseres det, at såvel den tegnede som den indbetalte kapital skal anføres, hvis selskabskapitalens størrelse er anført på de dokumenter m.v., der er nævnt i stk. 1.

Disse regler opfylder kravene til de oplysninger, et kapitalselskab skal angive i medfør af 1. selskabsdirektiv, dir. 68/151/EØF af 9. marts 1968, artikel 4.

Ved forretningspapirer forstås enhver form for materiale af forretningsmæssig karakter, hvorved kapitalselskabets henvender sig til kunder eller i øvrigt markedsfører sig med. Der kan eksempelvis være tale om tilbud, ordrer og ordrebekræftelser, fakturaer, prislister, brochurer og lignende salgsmateriale.

Der sondres ikke mellem, om der er tale om trykt eller elektronisk materiale. De nævnte oplysninger skal således også fremgå af kapitalselskabets hjemmeside, hvis kapitalselskabet på tilsvarende måde henvender sig til offentligheden i forretningsmæssig sammenhæng ved brug af hjemmeside.

Det er med forslaget tilsigtet at opretholde den hidtidige praksis for markedsføringsannoncer i aviser, tidsskrifter eller tilsvarende medier. Dette medfører, at det heller ikke fremover vil være nødvendigt at anføre alle de i bestemmelsen opregnede oplysninger i markedsføringsannoncer, medmindre annoncen indeholder en bestillings seddel.

Til § 31

Efter de gældende regler skal et aktieselskab have en minimumskapital på 500.000 kr., jf. aktieselskabslovens § 1, stk. 3. Kravet sikrer både, at et aktieselskab stiftes med en selskabskapital på mindst 500.000 kr., og at kapitalen ikke efterfølgende nedsættes til et lavere beløb.

Dette krav er baseret på 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, artikel 6, der fastsætter en nedre grænse for medlemsstaternes selskabskapital på 25.000 Euro, hvilket svarer til ca. 187.000 kr.

For anpartsselskabers vedkommende følger det af anpartsselskabslovens § 1, stk. 3, at indskudskapitalen skal være mindst 125.000 kr. svarende til ca. 16.700 euro. Anpartsselskaber er ikke omfattet af reglerne i 2. selskabsdirektiv, og der er således ikke på dette punkt noget krav efter EU-retten for denne kapitalselskabstype.

Baggrunden for at have et legalt minimum for selskabskapital har været, at man har ønsket at

yde kreditorerne en vis beskyttelse mod at lide tab. Ved at fastsætte regler om, at der skal være en vis kapital i kapitalsselskabet, og kombinere dem med regler om, at uddeling af kapitalsselskabets midler kun kan ske under hensynstagen til kreditorerne, skabes der en tryghed hos kreditorerne. Kapitalkravet gælder både ved stiftelsen og ved efterfølgende forhøjelser og medfører, at kapitalen ikke efterfølgende nedsættes til et beløb under det lovfastsatte minimum.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har imidlertid vurderet, at der ikke nødvendigvis er en sammenhæng mellem kapitalkravet ved stiftelse og kreditorbeskyttelse. Det skyldes, at der ikke er krav om, at selskabskapitalen ved stiftelsen står i forhold til et kapitalsselskabs finansielle behov. Det nødvendige kapitalgrundlag afhænger nærmere af det enkelte kapitalsselskabs forretningsgrundlag og risikoprofil.

Det fremgår samtidig af denne lovs § 115, der viderefører den gældende aktieselskabslov § 54, stk. 3, at bestyrelsen er ansvarlig for, at kapitalsselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapitalsselskabets drift.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en bestemmelse svarende til aktieselskabslovens § 54, stk. 3, hvorefter bestyrelsen er ansvarlig for, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til selskabets drift. Det antages dog, at aktieselskabslovens § 54, stk. 3, er udtryk for en almindelig grundsætning. Princippet i bestemmelsen må således antages at gælde også for anpartsselskaber.

Anpartsselskaber uden legal minimumskapital har været kendt længe i f.eks. England og Irland, tilsyneladende uden at give større samfundsmæssige problemer, og udviklingen i EU, hvor Frankrig for nyligt har ophævet kravet for franske anpartsselskabers vedkommende, tyder på, at stadig flere medlemsstater vil følge denne udvikling.

Misbrug af den begrænsede hæftelse kan under skærpende omstændigheder føre til, at vedkommende ved dom frakendes retten til at være stifter af, direktør for eller medlem af bestyrelsen i et kapitalsselskab med begrænset ansvar m.v. Ledelsen kan endvidere ifalde ansvar efter dette lovforslags § 115, hvis kapitalsselskabets kapitalberedskab ikke er forsvarligt. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har fundet disse muligheder for efterfølgende at sanktionere et eventuelt misbrug af den begrænsede hæftelse, som gælder for et anpartsselskab, tilstrækkelige.

Kapitalsselskabets centrale ledelse vil fortsat løbende skulle vurdere, om kapitalsselskabet har det fornødne kapitalberedskab og vil efter omstændighederne kunne ifalde ansvar, hvis dette ikke er tilfældet.

I *stk. 1* foreslås det, at alle kapitalsselskaber omfattet af denne lov skal have en selskabskapital. De kapitalsselskaber, der omfattes af loven, er aktie-, anparts- og partnerselskaber, jf. forslagens kapitel 22.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det nuværende krav om 125.000 kr. i anpartskapital hverken er i overensstemmelse med den internationale tendens mod helt at ophæve kapitalkravet for denne selskabstype eller tilstrækkelig til at udgøre en reel sikkerhed for kreditorerne. En kreditor i et anpartsselskab med minimumskapital vil derfor i dag ofte stille krav om yderligere sikkerhed eller kontant betaling. Udvalget har imidlertid fundet det hensigtsmæssigt, at der stadig er et krav om selskabskapital i et anpartsselskab - men at dette krav bør være så fleksibelt, at det kan tilpasses det enkelte anpartsselskabs reelle behov.

Kravet om, at anpartsselskaber skal have en minimumskapital på 125.000 kr. er derfor ikke foreslået videreført. Det påhviler herefter stifterne af anpartsselskabet og senere anpartshaverne at

vurdere, hvor stor en kapital, et anpartsselskab skal have. Dette skøn må udøves under hensyn til selskabets påtænkte virksomhed og bør løbende iagttages.

I det foreslåede *stk. 2* foreslås det gældende krav om en selskabskapital på 500.000 kr. for aktieselskaber opretholdt. Det præciseres dog, at kapitalkravet også gælder kommanditaktieselskaber. Af den foreslåede bestemmelse følger indirekte, at mindstekravet for selskabskapitalen i anpartsselskaber ophæves. Selvom loven ikke stiller krav om kapital i et anpartsselskabet, vil anpartsselskabet alligevel have behov for en indskudskapital, jf. *stk. 1*. Når anpartsselskabet stiftes, skal der således under alle omstændigheder tages stilling til, hvilken indskudskapital der skal tegnes.

Det danske krav om en minimumskapital på 500.000 kr. i aktie- og kommanditaktieselskaber modsvarer i henhold til de undersøgelser, Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har foretaget, til niveauet i de øvrige EU-lande og er konkurrencedygtigt hermed. Med forslaget fastholdes det nuværende kapitalkrav i aktieselskaber.

I det foreslåede *stk. 3* er der givet mulighed for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder en bekendtgørelse om betingelserne for at angive selskabskapitalen i ny valuta og om tidspunktet for, hvornår ændring kan finde sted. Dette er en videreførelse af reglerne i den gældende aktieselskabslov § 1, stk. 3, 3. pkt. og anpartsselskabslovens § 1, stk. 3, 3. pkt.

Til § 32

Den foreslåede § 32 om de formelle krav til tegning af kapitalandele er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 7, stk. 1, 1. pkt. Der er i dag ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven.

Stiftelsen af et anpartsselskab sker i dag i én arbejdsgang - ved en simultan stiftelse - hvor stifteren eller stifterne opretter og underskriver et stiftelsesdokument, hvori anpartsselskabets vedtægter indgår som en integreret del. Dermed anses anpartsselskabet for stiftet. Stiftelsen anses dog først for endelig, når anpartsselskabet er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og anpartsselskabet dermed har opnået retsevne som juridisk person.

I modsætning til anpartsselskabsloven stiller aktieselskabsloven ikke krav om, at stifterne af et aktieselskab skal tegne aktier i selskabet. Aktierne tegnes ofte helt eller delvist af andre end aktieselskabets stiftere. Det er netop karakteristisk for et aktieselskab, at aktieselskabets aktier frit kan udbydes til offentligheden. Aktieselskabslovens §§ 9 og 10 indeholder derfor regler om afholdelse af en konstituerende generalforsamling.

Stiftelsen af et aktieselskab sker således efter gældende ret i flere arbejdsgange - ved en succesiv stiftelse. Først underskriver stifteren eller stifterne et stiftelsesdokument med udkast til vedtægter. Derefter indbyder de interesserede investorer til at tegne aktier på fremlagte tegningslister. Endelig indkalder de aktietegnerne til en konstituerende generalforsamling, hvor der træffes endelig beslutning om stiftelse af aktieselskabet og afholdes valg til ledelsen m.fl. I praksis stiftes aktieselskaber dog typisk ved en simultan stiftelse, da det i dag er muligt at afholde den stiftende generalforsamling uden forudgående indkaldelse, hvis alle aktier tegnes på generalforsamlingen, og alle godkendte aktietegnere er enige heri, jf. aktieselskabslovens § 9, stk. 2.

Kravet om, at anpartskapitalen skal tegnes af stifterne i den gældende § 4, stk. 1, 1. pkt., i anpartsselskabsloven, er oprindeligt indsat for at hindre, at tegningen af anpart blev udbudt til en videre kreds, idet anpartsselskaber forudsattes at have en 'sluttet deltagerkreds', jf. bemærk-

ningerne til lov nr. 371 af 13. juni 1973. Anpartsselskabsformen er fortsat en mere enkel kapital-selskabsform beregnet til et begrænset antal deltagere, men Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har fundet, at der ikke længere er nogen begrundelse for at opretholde kravet om, at alle anparter skal tegnes af stifterne.

Som en konsekvens af den foreslåede afskaffelse af kravet om, at anpartskapitalen skal tegnes af stifterne af et anpartsselskab vil det fremover kunne forekomme, at selskabskapitalen i et anpartsselskab ikke er blevet fuldt tegnet på tidspunktet for underskrivelsen af stiftelsesdokumentet, ligesom det i dag ofte er tilfældet i et aktieselskab.

Ophævelsen af kravet om, at stifterne skal tegne den fulde anpartskapital, gør det nødvendigt at sikre identifikationen af eventuelt udefra kommende anpartstegnere.

Det foreslås derfor i § 32, at tegningsproceduren bliver ens for de to kapital-selskabsformer. Forslaget medfører, at den, der tegner kapitalandele i forbindelse med stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab, skal identificeres enten på selve stiftelsesdokumentet, i fortegnelsen over ejere eller på tegningslister, der er vedlagt stiftelsesdokumentet og eventuelt relevante bilag. Dette krav skal iagttages, hvad enten der er tale om en stifter eller en udefrakommende kapitalejer. Med henblik på at give stifterne mest mulig fleksibilitet, er der ikke foretaget en udtømmende opregning af, på hvilke dokumenter selve tegningen sker, men alene nævnt, at det kan ske på stiftelsesdokumentet med eventuelle bilag. Det vil dog af praktiske grunde skulle være en form for liste over tegnerne. Den nye bestemmelse regulerer imidlertid ikke nærmere formen heraf. Også anparter kan udbydes til tegning. Det fremgår imidlertid af dette lovforslags § 1, stk. 3, at anparter ikke kan udbydes til offentligheden. Det vil således kun være muligt at udbyde tegning af anparter til en begrænset kreds. At tegning af anparter ikke kan udbydes 'til offentligheden', skal forstås således, at udbuddet skal ske til en nærmere defineret gruppe. Som eksempel kan nævnes, at en henvendelse gennem en annonce i en avis, hvad enten der er tale om en landsdækkende eller en lokal avis, som udgangspunkt må anses for så udefineret, at der er tale om udbud til offentligheden. En annonce kan dog begrænses til at angå en bestemt gruppe, for eksempel avisens abonnenter eller beboere i et bestemt lokalområde, og i så fald vil annoncen ikke være i strid med forbuddet mod at udbyde anparter til offentligheden.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 7, stk. 1, 2. pkt., om hvornår det kan gøres gældende, at tegningsproceduren ikke har opfyldt de formelle forskrifter, er ikke videreført i den foreslåede bestemmelse. I praksis registreres langt de fleste stiftelser af kapital-selskaber via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, webreg. Ved denne type stiftelser er der således ikke noget tidsrum mellem indsendelse af anmeldelsen og registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der er dermed heller ikke mulighed for at gøre indsigelse i denne periode.

Som konsekvens af, at bestemmelsen ikke foreslås videreført, må indsigelser om formelle mangler ved tegningen afgøres af domstolene.

Til § 33

Efter de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 7, stk. 2, 1. pkt., og anpartsselskabslovens § 10, 1. pkt., er tegning af aktier / anparter under forbehold ugyldig. En aktie eller anpart kan således ikke tegnes på betingelse af, at visse hændelser indtræder eller at bestemte personer erhverver kapitalandele i kapital-selskabet.

Disse bestemmelser videreføres med visse sproglige moderniseringer i den foreslåede § 33. De gældende bestemmelser accepterer imidlertid, at en tegning, der i og for sig er ugyldig, kan lov-

liggøres, hvis der ikke gøres indsigelse inden tegningens registrering, jf. aktieselskabslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., og anpartsselskabslovens § 10, 2. pkt. Denne del af de gældende bestemmelser foreslås ikke videreført. Vurderingen er, at et klart forbud mod tegning under forbehold er enklere at forholde sig til. Samtidig vil udeladelsen af 'lovliggørelses-bestemmelsen' i aktieselskabslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., ikke føre til et andet resultat end efter den foreslåede § 33, da forbeholdet under alle omstændigheder også efter gældende ret vil bortfalde, hvis aktietegningen som følge af en manglende eller for sen indsigelse alligevel bliver bindende.

I den foreslåede § 33 er det gældende forbud mod underkurs i aktieselskabslovens § 13, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 13, stk. 1, endvidere indarbejdet. Forbuddet, der er en gennemførelse af art. 8, stk. 1, i 2. selskabsdirektiv, direktiv 77/91/EØF, indebærer, at kapitalandele ikke må udstedes til et beløb lavere end andelens pålydende – dvs. under kurs 100.

I forhold til stykaktier og stykanparter betyder dette, at en stykaktie eller en stykanpart ikke kan tegnes for et mindre beløb, end den andel af den samlede selskabskapital, som aktien eller anparten repræsenterer.

Til § 34

Den gældende bestemmelse om accept af tegningen i aktieselskabslovens § 8 stammer fra 1973-loven. Bestemmelsen foreslås videreført med enkelte sproglige tilretninger i § 34. I konsekvens af, at tegningen for anpartsselskabernes vedkommende foreslås udvidet til en videre kreds end stifterne, jf. forslagens § 32, foreslås bestemmelsen om accept af tegning udvidet til også at omfatte anpartsselskaber.

Det er stifternes ret at acceptere eller forkaste tegningen, jf. den foreslåede § 34, *stk. 1*, der svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Det antages, at stifterne ikke har pligt til at udøve kritik med hensyn til tegnerens økonomiske forhold. Ved stifterne imidlertid, at tegnerne er usolide, kan de efter omstændighederne pådrage sig ansvar, hvis selskabet efterfølgende lider tab. Det er særlig vigtigt at forholde sig til en sådan viden om usolide tegnere, såfremt et kapitalselskab udnytter de foreslåede regler om mulighed for udestående kapital, jf. forslagens § 35.

I tilfælde af overtegning er stifterne forpligtet til at fordele kapitalandelene blandt de enkelte tegnere ved reduktion, jf. forslagens § 34, *stk. 2, 1. pkt.*, der svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 8, stk. 1, 3. pkt. Er der foretaget reduktion af tegningen, følger det imidlertid af den almindelige aftaleret, at tegneren ikke nødvendigvis er bundet af sit tilbud om at tegne kapitalandele. Er der tale om en bristende forudsætning - fx i det tilfælde hvor den pågældende har ønsket at erhverve en vis indflydelse i kapitalselskabet - må den pågældende, afhængig af omstændighederne, være berettiget til helt at annullere sin tegning, såfremt den foretagne reduktion bevirker, at den pågældende ikke opnår den forudsatte indflydelse.

Det gældende forbud i aktieselskabslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., mod at tildele en stifter kapitalandele for et mindre beløb, end den pågældende har overtaget ifølge stiftelsesdokumentet, opretholdes i den foreslåede § 34, *stk. 2, 2. pkt.* Formålet med bestemmelsen er at undgå, at stiftere vildleder potentielle tegnere ved selv at tegne sig for et stort beløb og dermed give udtryk for stor tillid til kapitalselskabets økonomiske bæredygtighed – for så, når investeringen er på plads, selv at trække sig.

Den nuværende bestemmelse i aktieselskabslovens § 8 hviler på den opfattelse, at tegningslistens fremlæggelse er en opfordring til at gøre tilbud, jf. 1969-betænkningen. Denne opfattelse videreføres i forslaget. At underskrive tegningslisten anses således for at afgive et tilbud, og

tilbuddet skal først accepteres af stifterne, før aftalen er bindende, og tegneren betragtes som kapitalejer. Såfremt stifterne benytter adgangen til ikke at acceptere et tilbud om tegning, skal den pågældende tegner straks underrettes, jf. den foreslåede § 34, stk. 3, nr. 1.

Stifterne er frit stillede med hensyn til, om de vil acceptere tegningen – dog er de forpligtet til at afvise, hvis tegningen er ugyldig, for eksempel ved at der i strid med forslagets § 33 er afgivet tilbud om at tegne under forbehold, jf. § 34, stk. 3, nr. 2. I så fald skal tegneren straks orienteres.

Har stifterne været nødsaget til at foretage en reduktion af de tegnede kapitalandele som følge af overtegning, jf. forslagets § 35, stk. 2, 1. pkt., skal de berørte tegnere straks orienteres, jf. § 34, stk. 3, nr. 3

De foreslåede bestemmelser i § 34, stk. 3, nr. 1 -3, svarer i indhold til den gældende § 8, stk. 2, i aktieselskabsloven. Der er ikke tilsigtet ændringer i gældende ret.

Til § 35

Andet selskabsdirektiv, direktiv 77/91/EØF af 13. december 1976, giver i artikel 9, stk. 1, medlemsstaterne mulighed for at tillade udskudt betaling af den del af selskabskapitalen, der overstiger 25 pct. Det vil sige, at de resterende 75 pct. kun skal indbetales på anfordring fra kapital-selskabet.

Denne regel var tidligere udnyttet i dansk ret, således at halvdelen af den tegnede selskabskapital skulle være indbetalt, dog mindst den lovpåbudte aktie- eller indskudskapital, jf. aktieselskabslovens § 11, stk. 2, som affattet ved lov nr. 370 af 13. juni 1973, og anpartsselskabslovens § 6, stk. 2, som affattet ved lov nr. 371 af 13. juni 1973. For aktieselskabernes vedkommende stammer disse regler helt tilbage fra 1930-lovens § 14.

Ved kapitalforhøjelse skulle en fjerdedel af den nytegnede kapital med tillæg af en evt. overkurs indbetales, jf. aktieselskabslovens § 36, stk. 2, som affattet ved lov nr. 370 af 13. juni 1973, og anpartsselskabslovens § 23 som affattet ved lov nr. 371 af 13. juni 1973. Bestemmelserne udgik af aktieselskabsloven ved lov nr. 1060 af 23. december 1992 med den begrundelse, at delvis indbetaling af selskabskapitalen i praksis var uhyre sjældent forekommende.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at udviklingen har medført, at det nu er hensigtsmæssigt at give adgang til at lade tegnet selskabskapital udestå i lighed med reguleringen i de øvrige EU-lande bortset fra Norden. En betydelig del af disse lande har tilsvarende - og i nogle tilfælde mere lempelige – regler for den anpartsselskabslignende selskabstype. I England kan anpartsselskaber således have en kapital, der alene består af garantitilsagn fra tegnerne.

Udvalget har vurderet, at en lempelse af indbetalingskravet vil kunne mindske de økonomiske byrder for kapitalejerne uden at tilsidesætte kreditorernes interesser væsentligt, fordi der fortsat gælder en pligt til at indbetale den resterende selskabskapital på anfordring. I stedet for fuld indbetaling, som kræves efter gældende ret, vil enten en del eller hele selskabskapitalen udestå som en personlig fordring på kapitalejeren.

Efter den foreslåede § 35, stk. 1, skal der i et aktieselskab indbetales i hvert fald 25 pct. af den samlede aktiekapital, idet denne altid vil være mindst 500.000 kr. Hvis selskabets stiftes med en overkurs, skal der indbetales 25 pct. af både kapitalen og af overkursen.

Et tilsvarende krav er foreslået for anpartsselskaber med en anpartskapital på mindst 500.000 kr. eller derover. Udvalget til modernisering af selskabsretten har vurderet, at det på dette område er hensigtsmæssigt, at der for selskaber med en kapital over kr. 500.000 er ens regler vedrørende indbetaling. Det er med forslaget muligt at stifte et anpartsselskab med en kapital på under kr. 500.000, jf. forslaget § 31, stk. 2, modsætningsvist, hvor hele kapitalen er tegnet, men ikke indbetalt.

Et selskab kan i vedtægterne træffe bestemmelse om, at en større del af selskabskapitalen skal være indbetalt. Den del af kapitalen, der skal indbetales, skal være ens for alle kapitalejere, hvad enten der er tale om et aktieselskab eller et anpartsselskab. Der er intet til hinder for, at en kapitaltegner indbetaler yderligere kapital end det af kapitalselskabet krævede, når den pågældende måtte ønske det, og dermed reducerer sin gældsforpligtelse over for kapitalselskabet. Det er dog væsentligt at bemærke, at en gang indbetalt selskabskapital ikke kan tilbageføres uden iagttagelse af reglerne om kapitalafgang, uanset om det beløb, der er indbetalt, overstiger lovens krav på 25 pct. af selskabskapitalen i kapitalselskaber med en selskabskapital på over 500.000 kr.

Konstaterer et kapitalselskabs ledelse, at en fordring angående udestående kapital på en kapitalejer er uerholdelig – eventuelt i forbindelse med, at den udestående kapital er indkaldt - gælder det her som i andre situationer, at ledelsen er omfattet af de for denne lov generelt gældende ansvarsregler, jf. forslaget kapitel 23. Ledelsen må søge fordringen inddrevet med de almindelige retsmidler, der gælder for simple fordringer, herunder udlæg og inkasso, medmindre det fremgår af de relevante selskabsretlige dokumenter, at kravet kan tvangsfuldbyrdes efter retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 5.

Selskabet kan afskrive fordringen i overensstemmelse med de gældende regler i skattelovgivningen. Kapitaltegneren har ingen forpligtelse til at meddele selskabet eventuelle økonomiske vanskeligheder før det tidspunkt, hvor selskabet vælger at kalde resten af kapitalen ind. Om nødvendigt må selskabskapitalen nedsættes tilsvarende. En sådan disposition kan bringe et aktieselskab under kapitalkravet på 500.000 kr., og i så fald har selskabet valget mellem enten at foretage en samtidig kapitalforhøjelse eller gennemføre en omdannelse til anpartsselskab.

Tilsvarende kan det komme på tale at nedsætte selskabskapitalen, såfremt man ønsker at nedskrive kapitalselskabets fordringer på kapitalejerne. Også i dette tilfælde kan den situation opstå, at et aktieselskab kommer under en aktiekapital på 500.000 kr. og derfor må tage stilling til, om man ønsker at gennemføre en samtidig kapitalforhøjelse eller en omdannelse til anpartsselskab.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses *stk. 1, 2. pkt.*, at den indbetalte andel måles i forhold til kapitalejerens samlede aktiepost. Kapital, der er indbetalt, kan ikke udbetales til kapitalejeren igen.

Adgangen til at lade tegnet selskabskapital udestå gælder i henhold til den foreslåede *stk. 1, 3. pkt.* kun selskabskapital, der tegnes kontant. Anvendes apportindskud, dvs. indskud af andre aktiver end kontanter, skal hele selskabskapitalen indbetales, og indbetalingen skal ske forud for registrering, ligesom det er tilfældet efter gældende ret. Se nærmere herom i dette lovforslags §§ 37 og 38.

Andet selskabsdirektiv tillader, at udestående aktiekapital også kan anvendes ved apportindskud, men direktivet sætter en grænse på fem år, hvilket viser, at en sådan henstand med

indbetaling af apportindskud ikke er uproblematisk. Denne mulighed er ikke udnyttet i den foreslåede bestemmelse, da Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at der ikke er et praktisk behov på nuværende tidspunkt for at tillade udestående aktiekapital ved indskud i værdier. Dette gælder også i relation til anpartsselskaber, hvor 2. selskabsdirektiv ikke finder anvendelse. Også hvis en enkelt kapitalejer blandt flere ønsker at indbetale sin andel helt eller delvist i andre værdier end kontanter, skal den fulde selskabskapital således indbetales.

Efterfølgende indbetaling af udestående kapital i form af apportindskud kræver ledelsens samtykke og finder i øvrigt sted under anvendelse af de regler om vurdering, der anvendes ved tegning i øvrigt. Det samme gælder betaling i form af modregning af kapitalandselskabets gæld til kapitalejeren, jf. den foreslåede § 35, stk. 5, der viderefører den gældende § 13, stk. 2, i både aktie- og anpartsselskabsloven. Hvis ledelsen accepterer apportindskud, skal resten af kapitalen indbetales samtidig. I forhold til den gældende bestemmelse er samtykkekravet dog ændret, således at det er stifterne og de øvrige kapitaltegnere, der skal samtykke i modregningen af den pågældende fordring. Denne ændring er foretaget i erkendelse af, at selskabet i stiftelsessituationen endnu ikke har en ledelse.

Beslutningen om at indkalde den ubetalte del af den udestående, tegnede selskabskapital træffes i såvel aktie- som anpartsselskaber af det centrale ledelsesorgan, jf. den foreslåede § 35, stk. 2. Kapitalen indkaldes *på anfordring* - altså uden yderligere dokumentation for kravet. Fristen for betaling er to uger fra modtagelsen af indkaldelsen, medmindre et længere varsel, der dog højst kan være fire uger, er fastsat i vedtægterne. Denne regel er baseret på 2. selskabsdirektiv, der foreskriver, at fristen mindst skal være 1 uge og højst må være 1 måned. Set i lyset af den generelle ensretning af fristerne i selskabsloven, er der valgt to henholdsvis fire uger.

Ved indkaldelsen forudsættes princippet om kapitalandelenes ligebehandling iagttaget, medmindre det i vedtægterne er bestemt, at nogle klasser skal indkaldes før eller efter andre klasser.

Det centrale ledelsesorgans indkaldelse af udestående kapital sker på baggrund af den løbende vurdering af, hvorvidt kapitalandselskabets kapital er forsvarlig og står i rimeligt forhold til kapitalandselskabets aktiviteter. Om ledelsens ansvar henvises i øvrigt til forslaget kapitel 23, der bl.a. viderefører den gældende aktieselskabslovs § 54, stk. 3.

En kapitalejer kan efter forslaget § 35, stk. 3, frivilligt vælge at indbetale det udestående beløb på sin kapitalandel. Selskabet kan fastsætte rimelige vilkår herfor, således at indbetaling af mindre beløb ikke bliver til en praktisk gene. En kapitalejer har alle rettigheder, herunder eventuel stemmeret på hele sin beholdning, selvom en del heraf ikke er indbetalt.

I de situationer, hvor ledelsen har indkaldt enten hele eller en del af den udstående kapital, kan de kapitalejere, der ikke har foretaget indbetalingen rettidigt, dog hverken gøre hverken deres stemme gældende på generalforsamlingen eller opnå repræsentationsret for nogen del heraf, jf. den foreslåede § 35, stk. 4.

Denne sanktion gælder kapitalejeren samlede beholdning af kapitalandele i selskabet, uanset om den pågældende f.eks. har valgt at indbetale det krævede på en aktieklasser, men undladt indbetaling på en anden aktieklasser. I så fald kan der hverken stemmes eller gøres kapitalandele gældende inden for den ene eller den anden klasser.

For ikke at skævvride det økonomiske forhold mellem kapitalejerne bevarer alle kapitalejere dog retten til at modtage udbytte, uanset at ledelsen har indkaldt enten en del eller hele den udestående kapital. For så vidt angår de kapitalejere, der ikke har indbetalt den udestående ka-

pital rettidigt, har ledelsen imidlertid adgang til at modregne selskabets krav på indbetaling af kapitalen i det udbytte, de pågældende kapitalejere er berettigede til. Undlader ledelsen at benytte muligheden for at modregne i udbyttet, kan de efter omstændighederne pådrage sig ansvar, hvis selskabet lider tab.

Udnyttelsen af stemmeretten forudsætter, at indbetalingen er registreret forud for generalforsamlingen, jf. dette lovforslags § 83 om registreringsdato.

Det bemærkes endvidere, at et kapitalselskab kan vælge at forhøje selskabskapitalen med ikke fuldt indbetalte kapitalandele, selvom den oprindelige selskabskapital ikke er fuldt indbetalt.

Den foreslåede § 35, stk. 6, viderefører den gældende § 13, stk. 3, i såvel aktie- som anpartsselskabsloven, hvorefter kapitalselskabets fordringer på indbetalinger på kapitalandele ikke kan afhændes eller pantsættes.

I den foreslåede § 35, stk. 7, foreslås det, at en kapitalejer, der overdrager en ikke fuldt indbetalt kapitalandel, hæfter solidarisk med erhververen og senere erhververe for den udestående betaling på kapitalandelen. Herved sikres det, at forpligtelsen i henhold til ikke fuldt indbetalte kapitalandele ikke undgås ved overdragelse til personer eller selskaber uden betalingsevne, samtidigt med at overdrageren løses fra sin forpligtelse.

Den solidariske hæftelse ved overdragelse vil i praksis vanskeliggøre optagelsen af sådanne aktier til offentlig handel, på trods af at det i børsretten som udgangspunkt er tilladt at optage delvist indbetalte aktier til handel på et reguleret marked. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har imidlertid vurderet, at der ikke er et særligt stort eller praktisk behov for at kunne gennemføre sådanne handler, og den solidariske hæftelse ved handel med kapitalandele, der ikke er fuldt indbetalt, foreslås derfor generelt for alle former for kapitalselskaber.

Til § 36

I forslaget § 36, stk. 1, fastslås de grundlæggende krav til indskud i andre værdier end kontanter. Indskuddet skal have en økonomisk værdi, og indskuddet kan ikke bestå i pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse. Disse krav fremgår i dag af aktieselskabslovens § 6, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 1.

Forbuddet mod at indskyde en fordring på stiftere og kapitalejere i den gældende aktieselskabslovs § 6, stk. 2, 3. pkt., og anpartsselskabslovens § 7, stk. 1, sidste pkt., er ikke gentaget. Indskud af fordringer på stiftere og kapitalejere er omfattet af forslaget § 36, stk. 2.

En fordring på en stifter eller en kapitalejer kan angå pligten til at erlægge penge, artsbestemte eller individuelt bestemte genstande, men kan ikke, hvis den skal kunne indskydes i selskabet, angå pligten til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse, jf. § 36, stk. 1.

Indskud af en fordring på en stifter eller en kapitaltegner har mange ligheder med ydelse af aktionær- eller anpartshaverlån. I begge situationer etableres et retsforhold, hvor der er en misbrugsrisiko – og dette har hidtil været begrundelsen for at opretholde forbuddet mod såvel indskud af fordringer på stiftere eller kapitaltegnere som forbuddet mod aktionær- og anpartshaverlån. Det har imidlertid kunnet lade sig gøre at foreslå en ophævelse det gældende forbud mod aktionærlån mv. i aktieselskabslovens § 115, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 2, jf. forslaget kapitel 13, fordi kravene i 2. selskabsdirektivs art. 23, stk. 1, blev lempet i ændringsdirektivet (2006/68/EF).

Hensynet bag aktionærlånsbestemmelserne er imidlertid i vidt omfang sammenfaldende med hensynet bag forbuddet mod at indskyde fordringer på stiftere eller kapitalejere. En fordring på en stifter eller en kapitaltegner etablerer et retsforhold, der på grund af misbrugsrisikoen minder om et aktionærlån eller anden økonomisk bistand fra kapitalselskabet. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at også indskud af fordringer på stiftere og kapitalejere kan være en økonomisk fuldt forsvarlig disposition, forudsat at visse betingelser er opfyldt.

I stiftelsessituationen har et kapitalselskab endnu ikke en ledelse, og bestemmelserne om indskud af fordringer fra stiftere eller kapitaltegnere kan derfor ikke udformes som betingelserne for et kapitalselskabs ydelse af økonomisk bistand, herunder aktionær- og anpartshaverlån, der i høj grad hviler på ledelsens forpligtelse til dels at tilvejebringe et fyldestgørende beslutningsgrundlag for kapitalejerne, dels at sikre den økonomiske forsvarlighed ved dispositionen. I stedet er det i § 36, stk. 2, foreslået, at indskud af fordringer kan accepteres på lignende betingelser, som når en kapitaltegner ønsker at bringe sin fordring på selskabet i modregning mod sin forpligtelse ifølge tegningen, jf. § 35, stk. 5, der viderefører den gældende § 13, stk. 2, i både aktie- og anpartsselskabsloven.

For det første skal stiftere og øvrige kapitaltegnere samtykke i, at selskabet modtager en fordring som indskud. Samtykkekravet sikrer, at den enkelte stifter eller kapitaltegner kan afvise indskuddet. Samtykket fra stiftere og øvrige kapitaltegnere skal foreligge, inden fordringen kan indskydes.

Samtykket må ikke gives, hvis indskuddet af fordringen kan skade kapitalselskabet eller dets kreditorer. Et indskud af en fordring er til skade for selskabet eller dets kreditorer, hvis selskabets evne til at betale sine øvrige kreditorer formindskes i forhold til, hvad der havde været tilfældet, hvis indskuddet var betalt kontant. Sammenligningen skal foretages med en fuld kontant indbetaling, fordi muligheden for at undlade fuld indbetaling i medfør af § 35, stk. 1, kun kan udnyttes, hvis de økonomiske forhold tillader det. Hvis stifterne eller de øvrige kapitaltegnere uagtsomt eller forsætligt påfører selskabet eller dets kreditorer økonomisk tab som følge af beslutningen om at acceptere indskuddet af fordringen, er dette ansvarspådragende efter de almindelige erstatningsregler.

Indskud af en fordring er et indskud i andre værdier end kontanter, og de almindelige krav til apportindskud vil derfor skulle opfyldes. Dette betyder, at der skal udarbejdes en vurderingsberetning, som danner grundlag for beslutning om indskud af en fordring, jf. forslaget § 37. Endvidere medfører fordringens status som apportindskud, at det fulde beløb, der er tegnet, skal indbetales, jf. § 35, stk. 1, 2. pkt.

Til § 37

Både den gældende aktieselskabslov og anpartsselskabslov indeholder særlige regler for tegning af kapitalandele ved apportindskud af værdier og indskud af bestående virksomhed, jf. aktieselskabslovens § 6 a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 3. Formålet med disse beskyttelsesregler er især at tilgodese hensynet til kapitalselskabets kreditorer og eventuelle kapitalejere med minoritetsposter.

De eksisterende regler betyder, at hvis aktier eller anparter tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter (apportindskud), skal stiftelsesdokumentet som udgangspunkt vedhæftes en vurderingsberetning fra en uvildig, sagkyndig vurderingsmand. Vurderingsberetningen skal bl.a. indeholde en erklæring om, at den ansatte værdi af apportindskuddet mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den pålydende værdi af de aktier/anparter, der skal udstedes, med

tillæg af eventuel overkurs. Disse regler foreslås videreført i § 37, stk. 1, nr. 1 - 3.

Aktieselskabslovens § 6 a, stk. 1, nr. 4, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 2, nr. 4, oplister kravene til indholdet den erklæring, der skal udarbejdes, hvis aktier eller anparter kan tegnes mod apportindskud. Hvis erklæringen ikke opfylder disse grundlæggende krav, vil kapitalen ikke kunne anses for indbetalt. Såfremt vurderingsmanden er en statsautoriseret eller registreret revisor, vil erklæringen være omfattet af erklæringsbekendtgørelsen i henhold til revisorloven, og skal være udfærdiget som en erklæring med høj grad af sikkerhed. Kravene til erklæringen foreslås videreført i § 37, stk. 1, nr. 4.

Overtager kapitalselskabet i forbindelse med stiftelsen en bestående virksomhed, skal vurderingsberetningen endvidere indeholde en åbningsbalance for kapitalselskabet, jf. de gældende regler i aktieselskabslovens § 6a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 3, der foreslås videreført i § 37, stk. 3. Med den foreslåede bestemmelse i § 23, stk. 2, gives der som noget nyt mulighed for, at der foretages indskud i aktier med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid. Kravet om åbningsbalance vil i så fald også gælde denne type indskud.

Som følge af reduktionen af revisionspligten for visse små virksomheder, blev bl.a. aktieselskabslovens § 6a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 3, ændret ved lov nr. 246 af 27. marts 2006. Herefter har der kun været krav om revision af åbningsbalancen for selskaber, der er undergivet revisionspligt. Udgangspunktet er således, at hvis det modtagende selskab ikke overskrider størrelserne for revisionspligt i årsregnskabslovens § 135, og ikke i øvrigt er omfattet af revisionspligt efter anden lovgivning, er der ikke krav om, at åbningsbalancen skal revideres.

Da vurderingsberetningen efter § 37, stk. 1, danner grundlag for beslutningen om at acceptere det indskudte, er det vigtigt at oplysningerne har den fornødne aktualitet. I forslaget § 37, stk. 2, videreføres kravet i aktieselskabslovens § 6 a, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 4, om, at vurderingsberetningen ikke må være ældre end 4 uger på det tidspunkt, hvor stiftelsesdokumentet underskrives.

Forbuddet mod forbehold i åbningsbalancen medfører, at et forbehold i ledelsespåtegningen / stifternes påtegning på åbningsbalancen for et selskab, der ikke er underlagt revisionspligt, betyder, at selskabet ikke kan registreres. Kravene til ledelsens eller stifternes påtegning er altså overensstemmende med kravene til en revisionspåtegning. For kapitalselskaber, der ikke er underlagt revisionspligt, betyder dette, at stifterne eller ledelsen med påtegningen på den ureviderede åbningsbalance indestår for værdiernes tilstedeværelse. Disse bestemmelser er videreført i forslaget § 37, stk. 3, dog er der for klarhedens skyld tilføjet i sidste punktum, at også en revisionspåtegning skal være uden forbehold.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 6a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 7 med de modifikationer, der følger af forslaget øvrige ændringer.

Til § 38

Den foreslåede bestemmelse om de nærmere krav til vurderingsmændene og deres arbejde er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6b. Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven, men i den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 7, stk. 2 henvises til aktieselskabslovens § 6b.

Den foreslåede bestemmelse vedrører både aktie- og anpartsselskaber. Der er foretaget en sproglig modernisering af bestemmelsen, men der er ikke derved tilsigtet ændringer i gældende ret.

I henhold til den foreslåede § 38, stk. 1, skal vurderingsberetningen udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd. Stifterne vil også efter den foreslåede bestemmelse kunne udpege personer, der af justitsministeren er beskikket som fagkyndige tillidsmænd ved tvangsakkordforhandlinger, eller en statsautoriseret eller registreret revisor. Der er også fortsat mulighed for, at skifteretten på det sted, hvor kapitalselskabet skal have hjemsted, kan udpege vurderingsmænd.

I det foreslåede stk. 2 fastslås det, at bestemmelserne om revisors uafhængighed i kapitel 4 i lov om godkendte revisorer finder tilsvarende anvendelse på vurderingsmænd.

I den foreslåede stk. 3 videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6 b, stk. 4, der også finder anvendelse på anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 7, stk. 2, om, at vurderingsmændene skal have adgang til at foretage de undersøgelser, de finder nødvendige. Vurderingsmændene kan fra stifterne eller kapitalselskabet forlange de oplysninger og den bistand, som de anser for nødvendig for udførelsen af deres hverv.

Dette indebærer, at kapitalselskabets ledelse skal give enhver vurderingsmand, der er omfattet af bestemmelsen, de oplysninger, som må anses for af betydning for bedømmelsen af den vurderingsopgave, han har påtaget sig.

Hvis kapitalselskabet er et moderselskab, vedrører bestemmelsen oplysninger af betydning for bedømmelsen af koncernen. Ved definitionen af en koncern anvendes årsregnskabslovens regler.

Henvisningen til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens 54 b er ikke videreført, da denne bestemmelse er dækket af stk. 3.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse findes ikke i gældende ret, men foreslås gennemført på baggrund af 2. selskabsdirektiv, direktiv 77/91/EØF af 13. december 1976, som ændret ved direktiv 2006/68/EF af 6. september 2006, artikel 10a.

Det fremgår af den foreslåede § 39, stk. 1, at man kan undlade at lade udarbejde en vurderingsberetning i henhold til § 37, hvis indskuddet allerede har været genstand for en anerkendt uafhængig sagkyndig vurdering. Undtagelsen omfatter indskud af aktiver, der er særskilt værdiansat i en årsrapport for det forudgående regnskabsår, som er aflagt i henhold til 4. regnskabsdirektiv og revideret i henhold til 8. direktiv om revision, samt offentligt handlede værdipapirer.

I den nævnte ændring af 2. selskabsdirektiv, artikel 10a, stk. 1, præciseres det, at medlemsstaterne kan undlade at kræve vurderingsberetning ved indskud af:

Værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der optages til det vægtede gennemsnit, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder, aktiver, hvis dagsværdi har været genstand for en anerkendt uafhængig sagkyndig vurdering, og dagsværdien fastsættes til en dato, som ikke ligger mere end 6 måneder før aktivernes faktiske overdragelsesdato, og vurderingen er foretaget i overensstemmelse med generelt aner-

kendte vurderingsstandarder og -principper, samt aktiver, hvis dagsværdi stammer fra kapital-selskabets lovpligtige regnskab for det forudgående regnskabsår.

De nye muligheder for at undlade vurderingsberetninger gælder således, hvor aktivet allerede har været genstand for en vurdering, der er så objektiv, aktuel og generelt anvendelig, at vurderingen uden risiko kan anvendes i forbindelse med det pågældende indskud. Der kan eksempelvis være tale om værdipapirer, der handles på en fondsbørs, eller aktiver, der for nylig har været vurderet af en uafhængig sagkyndig i forbindelse med den seneste regnskabsafslæggelse. Det er således ikke muligt at indskyde værdier på baggrund af eksempelvis prisstatistikker for de pågældende aktiver eller vurderinger fra diverse forhandlere uden at få udarbejdet en vurderingsberetning af en uafhængig vurderingsmand.

Aktieselskabslovens § 6 a, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 7, stk. 4, stiller krav om, at den vurderingsberetning, der skal vedhæftes stiftelsesdokumentet, ikke må være foretaget mere end 4 uger før underskrivelsen af stiftelsesdokumentet. Disse regler, der er i overensstemmelse med 2. selskabsdirektiv art. 10 a, stk. 1, nr. 2, foreslås videreført i § 37, stk. 2.

For så vidt angår indskud af værdipapir uden udarbejdelse af en vurderingsberetning er det en forudsætning i 2. selskabsdirektiv, at den værdi, værdipapirerne indskydes til, er "det vægtede gennemsnit, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder som defineret i samme direktivs artikel 4, stk. 1, nr. 14, i en tilstrækkelig lang periode, som skal fastlægges i national lovgivning," jf. artikel 10 a, stk. 1, nr. 1. Denne periode foreslås i § 39, stk. 1, nr. 2, fastsat til 4 uger, der skønnes at være tilstrækkelig lang tid til at udjævne de almindelige udsving i kursen, der er sædvanlige for værdipapirer.

Er der imidlertid tale om usædvanligt store udsving i denne periode, er det op til kapital-selskabets ledelse at vurdere, om der er tale om ekstraordinære omstændigheder, der gør gennemsnitskursen uanvendelig, eller om gennemsnitskursen i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi. Ledelsen kan efter omstændighederne blive ansvarlige for eventuelle tab, der påføres selskabet som følge af anvendelsen af en kurs, der er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller andet, der medfører, at det ikke er den aktuelle værdi, der afspejles.

I det foreslåede *stk. 2* implementeres direktivets krav om, at kapital-selskabets øverste ledelsesorgan skal udarbejde en erklæring, hvis muligheden for at undlade at indhente en vurderingsberetning benyttes.

Erklæringen skal indeholde en beskrivelse af aktivet og dets værdi, oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, en udtalelse om, at de angivne værdier mindst svarer til værdien af de aktier, der skal udstedes som vederlag, og en udtalelse om, at der ikke er opstået nye omstændigheder, der har betydning for den oprindelige vurdering.

Samtidig er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at det er den almindelige ansvarsregel, der finder anvendelse, hvis ledelsen har benyttet muligheden for at undlade at indhente en vurderingsberetning ved indskud af et aktiv, og indskuddet viser sig at være til skade for kapital-selskabet, kapitalejerne eller kreditorerne.

Det kan således være ansvarspådragende, hvis ledelsen ikke har varetaget kapital-selskabets eller ejernes interesser, f.eks. ved at indskuddet påfører selskabet løbende udgifter, eller ved at anvendelsesmulighederne for indskuddet falder helt uden for selskabets normale forretningsområde. Det kan også være ansvarspådragende for ledelsen, hvis erhvervelsen ikke stemmer overens med kapital-selskabets økonomiske og / eller likviditetsmæssige stilling, eller hvis f.eks.

en ejendom er indskudt til en værdi svarende til den offentlige vurdering, men hvor ejendommen reelt er usælgelig.

I det foreslåede *stk. 3* fastslås, at erklæringen efter *stk. 2* skal indsendes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger fra generalforsamlingens beslutning om indskuddet. Dette indebærer, at forslaget skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger fra beslutningen om at indskyde aktivet.

Til § 40

Den foreslåede § 40 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 10, *stk. 4*.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en udtrykkelig bestemmelse om valg af anpartsselskabets ledelse og eventuelt revisor i forbindelse med stiftelsen af anpartsselskabet, men det følger forudsætningsvis af andre bestemmelser, at anpartsselskabets stiftelse ikke kan registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, før der er foretaget valg af anpartsselskabets ledelse og eventuelt revisor.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at hvis der ikke i forbindelse med stiftelsen af et aktie- eller anpartsselskab er foretaget valg af kapital-selskabets ledelse og eventuelt revisor, skal stifterne som hidtil indkalde til generalforsamling med henblik på dette. Den i bestemmelsen nævnte generalforsamling kan fortsat være den stiftende generalforsamling, hvis der afholdes en sådan.

Til § 41

Det følger af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 11, *stk. 1*, at bestyrelsen skal anmelde aktieselskabet til registrering senest 6 måneder efter datoen for stiftelsesdokumentets oprettelse.

Af anpartsselskabslovens § 11, *stk. 1*, fremgår, at det øverste ledelsesorgan skal anmelde anpartsselskabet til registrering senest 8 uger efter, at stiftelsesdokumentet er underskrevet. Er anmeldelse ikke modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden for denne frist, kan registrering ikke finde sted.

Når aktie- og anpartsselskaber fremover reguleres i samme lov og stiftes på samme måde, vil det være hensigtsmæssigt, at anmeldelsesfristen ved stiftelse af de to kapital-selskabstyper er ens. Den lange anmeldelsesfrist for aktieselskaber på 6 måneder er historisk begrundet, bl.a. som følge af reglerne om konstituerende generalforsamling i aktieselskaber.

Der er siden indførelsen af de gældende regler sket en væsentlig udvikling indenfor den teknologi, der benyttes til kommunikation mellem kapital-selskaber, aktionærer indbyrdes og mellem borgere og offentlige myndigheder. På denne baggrund foreslås det, at fristerne ensrettes for begge selskaber.

Set i lyset af den generelle ensretning af fristerne i selskabslovene foreslås det derfor i § 41, *stk. 1*, at et kapital-selskab skal anmeldes til registrering senest 2 uger efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet. Overskridelse af fristen vil medføre registreringsnægtelse.

Hvis selskabet stiftes med virkning fremad i tid, jf. § 42, *stk. 2*, er kravet stadig, at der skal an-

meldes 2 uger efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet, uanset at stiftelsen først får virkning efter dette tidspunkt.

Aktieselskabslovens § 11, stk. 1, pålægger bestyrelsen at varetage anmeldelsen af selskabet til registrering, og for anpartsselskabers vedkommende påhviler denne pligt det øverste ledelsesorgan, jf. anpartsselskabslovens § 11, stk. 1. Registreringen af selskabet er en gyldighedsbetingelse, og har i øvrigt betydning for stifternes frigørelse fra ansvar. Den foreslåede anmeldelsesfrist på 2 uger er imidlertid sammenfaldende med fristen for valg af selskabets ledelse i § 40, og et selskab vil derfor ikke nødvendigvis have en ledelse, der kan forestå anmeldelsen af selskabet til registrering. Det foreslåede *stk. 1* er derfor affattet uden et egentligt pligtsubjekt – det vil sige, at enhver kan forestå anmeldelsen af selskabet til registrering. Konsekvensen af for sen anmeldelse af selskabets stiftelse er som hidtil, at selskabet betragtes som ikke stiftet, og at de, som har indgået aftaler på vegne af selskabet hæfter personligt herfor. Hvis stiftere og kapitaltegnere fortsat ønsker selskabet stiftet, må hele stiftelsesprocessen starte forfra.

Det følger af de gældende bestemmelser i aktie- og anpartsselskabslovens §§ 11, stk. 2, at registrering af kapital-selskabets stiftelse ikke kan ske, medmindre kapitalandelenes pålydende med tillæg af eventuel overkurs er fuldt indbetalt til kapital-selskabet, og der sammen med anmeldelsen til registrering er indsendt bevis for indbetalingen.

Disse regler skal sikre, at den samlede selskabskapital er til stede i kapital-selskabet i forbindelse med stiftelsen. Det er således efter gældende ret ikke muligt at lade nogen del af den tegnede selskabskapital udestå som en personlig fordring på kapitalejeren, og den fulde tegnede selskabskapital skal indbetales kontant eller ved apportindskud.

I dette lovforslags § 35, stk. 1, foreslås det at give mulighed for, at alene 25 pct. af selskabskapitalen indbetales. Som konsekvens heraf er den foreslåede § 41 tilpasset således, at det i *stk. 2* fastslås, at registrering forudsætter indbetaling af 25 pct. af selskabskapitalen i kapital-selskaber med en selskabskapital på 500.000 kr. eller derover. Hvis vedtægterne foreskriver, at hele selskabskapitalen skal indbetales, vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påse, at dette er overholdt.

Dette krav indebærer, at der i forbindelse med stiftelsen af et aktieselskab eller et anpartsselskab med en selskabskapital på 500.000 kr. eller derover i praksis vil blive stillet krav om, at der ved anmeldelsen af stiftelsen skal indsendes dokumentation for, at mindst 25 pct. af selskabskapitalen med tillæg af en evt. overkurs er indbetalt. I praksis anerkendes indsendelse af bankbilag, underskrevet af banken, klientkontoudtog, eller erklæringer fra en advokat om, at kapitalen er indbetalt på en klientkonto eller fra en revisor om, at der foreligger en kontant kassebeholdning i kapital-selskabet under stiftelse. Kopi af en check eller udskrift fra netbank vil fortsat ikke udgøre tilstrækkelig dokumentation.

Skal selskabskapitalen indbetales helt eller delvist med andre værdier end kontanter, skal hele selskabskapitalen være indbetalt fuldt ud, jf. forslagens § 35, stk. 1, 3. pkt., på anmeldelsestidspunktet.

Når der er tale om stiftelse i andre værdier end kontanter, må det af hensyn såvel til de øvrige kapitalejere som til selskabets kreditorer sikres, at den vurdering, der ligger til grund for accepten af indskuddet, er så aktuel som mulig. For så vidt angår beslutningen om at stifte selskabet, er der i gældende ret klare grænser for, hvor gammel vurderingsberetningen må være, når der træffes beslutning. Efter de gældende bestemmelser, der videreføres i den foreslåede §37, stk. 2, må vurderingsberetningen således ikke være foretaget mere end 4 uger før underskrivelsen af stiftelsesdokumentet.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har fundet det hensigtsmæssigt at give kapitalsselskaber en fleksibel mulighed for at kunne beslutte, at stiftelsen først skal have virkning på et senere tidspunkt end ved anmeldelsen. Udvalget har imidlertid vurderet, at denne mulighed ikke kan stå åben for selskaber, der stiftes ved indbetaling af andre værdier end kontanter, fordi der ville være risiko for, at vurderingen af de værdier, selskabet skulle overtage, havde ændret sig for meget fra beslutningstidspunktet til det tidspunkt, hvor selskabet faktisk blev stiftet.

I det foreslåede *stk. 3* præciseres det derfor, at stiftelsestidspunktet ikke kan være senere end anmeldelsestidspunktet, når der indbetales i andre værdier end kontanter. For kontantstiftelser er der derimod ingen begrænsning i adgangen til at fastsætte stiftelsestidspunktet senere end anmeldelsestidspunktet, jf. *stk. 3* modsætningsvist.

Til § 42

Den foreslåede *§ 42, stk. 1 – 3*, viderefører de gældende bestemmelser i § 12 i henholdsvis aktie- og anpartsselskabsloven og fastslår princippet om, at et kapitalsselskab ikke kan anses for endeligt stiftet, før det er registreret.

Det fastslås således i *stk. 1*, at et kapitalsselskab, der ikke er registreret, ikke kan erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Det kan heller ikke være part i retssager, bortset fra søgsmål til indkrævning af tegnet selskabskapital og andre søgsmål vedrørende tegningen. Et kapitalsselskab under stiftelse vil heller ikke selv kunne være stifter. Derimod følger det af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis, at et kapitalsselskab under stiftelse kan tegne aktier, hvis det stiftende kapitalsselskab er blevet registreret, når det kapitalsselskab, der er tegnet aktier i, anmeldes til registrering.

Det samme gælder i forhold til omstruktureringer, idet ledelsen i et kapitalsselskab under stiftelse eksempelvis kan offentliggøre en fusionsplan, hvis indsendelsen sker samtidigt med stiftelsessagen. Den endelige beslutning om fusionens gennemførelse, kan først træffes efter kapitalsselskabets registrering.

De gældende regler i aktie- og anpartsselskabsloven giver ikke mulighed for en fortolkning, der tillader stiftelser med virkning fremad i tid. Dette følger af, at aktieselskabslovens § 12, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 12, stk. 2, om kapitalsselskabets overtagelse af forpligtelser, der er indgået i tidsrummet mellem kapitalsselskabets stiftelse og registrering, forhindrer, at et kapitalsselskab stiftes med virkning fremad i tid.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at der i praksis er behov for at kunne stifte et kapitalsselskab fremad i tid. Dette kan være en fordel i forhold til den praktiske tilrettelæggelse af en stiftelse eller en virksomhedsomdannelse, der indebærer en stiftelse af et nyt kapitalsselskab.

Med den foreslåede bestemmelse i *§ 42, stk. 2*, gives der mulighed for at stifte kapitalsselskaber fremad i tid. Dette indebærer, at alle stiftere skriver under på et tidligt tidspunkt, men at stiftelsen først får retsvirkning fra et senere tidspunkt. Det vil være en forudsætning, at det fremgår klart af stiftelsesdokumentet fra hvilken bestemt dato, stiftelsen skal have virkning. Det er således ikke muligt at stifte et kapitalsselskab ”med virkning fra den dag kapitalsselskabet anmeldes til registrering” eller lignende.

Efter de gældende regler i aktieselskabslovens § 12, stk. 2, 2. pkt., og anpartsselskabslovens § 12, stk. 2, 2. pkt., kan der indgås forpligtelser på selskabets vegne i perioden mellem stiftelses-

beslutningen og registreringen, og disse forpligtelser overtages af selskabet ved registreringen. Den foreslåede adgang til at stifte et kapitalselskab med virkning fremad i tid muliggør imidlertid, at stiftelsestidspunktet og registreringstidspunktet ikke er sammenfaldende.

Det præciseres i den foreslåede *stk. 2*, at for så vidt angår stiftelser, der skal have virkning senere end underskrivelsestidspunktet, kan der ikke i tidsperioden frem til virkningstidspunktet for kapitalselskabets stiftelse indgås forpligtelser på kapitalselskabets vegne. Modsætningsvist kan der som hidtil godt indgås forpligtelser på selskabets vegne i den forholdsvis korte periode mellem beslutningstidspunktet og registreringstidspunktet, der kan komme på tale for de stiftelsesbeslutninger, der skal have virkning straks.

I *stk. 3* fastslås, at de personer, som har indgået en forpligtelse eller har medansvar herfor, hæfter solidarisk for denne, hvis den før registreringen indgås på kapitalselskabets vegne. Ved registreringen overtager kapitalselskabet de forpligtelser, som følger af stiftelsesdokumentet eller er pådraget kapitalselskabet efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet. Bestemmelsen finder anvendelse i de tilfælde, hvor stiftelsesbeslutningen skal have virkning straks, og hvor der i perioden mellem beslutningstidspunktet og registreringstidspunktet er indgået forpligtelser på selskabets vegne. I disse tilfælde må det afgøres efter de almindelige fuldmagtsregler, om selskabet, når det er registreret, er forpligtet af dispositionen.

Det foreslåede *stk. 4*, der viderefører de gældende bestemmelser i henholdsvis aktieselskabslovens og anpartsselskabslovens § 12, stk. 3, vedrører forholdet til aftaleparter, der vidste, at kapitalselskabet ikke var registreret. Sådanne aftaleparter kan hæve aftalen, hvis anmeldelse ikke er modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest ved udløbet af fristen i § 41, stk. 1, på 2 uger eller hvis registrering nægtes.

Dette gælder dog ikke, hvis andet er aftalt. Var aftaleparten uvidende om, at kapitalselskabet ikke var registreret, kan parten hæve aftalen, så længe kapitalselskabet ikke er registreret. Fristen på 2 uger i § 41, stk. 1, regnes fra underskrivelsen af stiftelsesdokumentet. Er anmeldelse ikke modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden denne frist, kan registrering ikke finde sted.

Forslaget ændrer ikke på den gældende retstilstand, hvorefter der ikke kan ændres på grundlaget for stiftelsen. Det skal i den forbindelse fastslås, at stiftelsen af et kapitalselskab ikke efterfølgende kan tilsidesættes, eksempelvis som led i en skatteretlig omgørelse.

Første selskabsdirektiv, der gælder både for aktieselskaber og anpartsselskaber, fastslår således udtømmende i direktivets artikel 11, stk. 2, under hvilke omstændigheder, der kan blive tale om ugyldighed. Det forhold, at en skatteretlig disposition, der er gennemført i forbindelse med kapitalselskabets stiftelse, underkendes af de kompetente skattemyndigheder, er ikke nævnt i 1. selskabsdirektivs artikel 11, stk. 2. Der er således i dansk ret ikke hjemmel til at erklære et kapitalselskab for ugyldigt, ligesom der ikke er hjemmel til at omgøre stiftelsen under henvisning til skatteretlige forhold.

Til § 43

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6 c skal generalforsamlingen godkende erhvervelser af formueværdier fra en stifter eller en aktionær, der er aktieselskabet bekendt, når:

erhvervelsen sker i tiden fra stiftelsesdokumentets oprettelse og indtil 2 år efter, at aktieselska-

bet er blevet registreret, og vederlaget svarer til mindst 1/10 af aktiekapitalen.

I disse tilfælde skal der til brug for generalforsamlingen udarbejdes en vurderingsberetning (og eventuelt en overtagelsesbalance) fra en uvildig, sagkyndig vurderingsmand, og bestyrelsen skal lave en skriftlig redegørelse for erhvervelsen.

Reglen gælder dog ikke sædvanlige forretningsmæssige dispositioner eller erhvervelser på en fondsbørs.

Reglen bygger på 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, artikel 11.

Efter administrativ praksis anses aktieselskabets erhvervelser fra en overdrager også for omfattet af reglen, hvis overdrageren har en sådan tilknytning til en stifter eller en aktionær, at overdrageren reelt må betragtes som stifter/aktionær. Dette anses efter administrativ praksis for tilfældet, hvis stifteren ejer overdrageren 100 pct. eller omvendt, og hvis både stifteren og overdrageren er et aktie- eller anpartsselskab.

Reglen om efterfølgende erhvervelser i anpartsselskabslovens § 9 svarer i det væsentlige helt til den tilsvarende regel for aktieselskaber. Der er dog en enkelt mindre lempelse for anpartsselskaber, idet reglen ikke gælder for anpartsselskaber, medmindre vederlaget foruden at svare til mindst 10 pct. af anpartskapitalen også mindst udgør 50.000 kr.

Formålet med reglerne om efterfølgende erhvervelser er at forhindre omgåelse af kravene til en vurderingsberetning m.v. i forbindelse med et kapitalsselskabs stiftelse. Hensynet bag reglen er således primært hensynet til kapitalsselskabets kreditorer og minoritetsaktionærer/anpartshavere.

Den beskrevne implementering går på flere punkter ud over, hvad der er påkrævet i henhold til 2. selskabsdirektiv. I henhold til artikel 11 i 2. selskabsdirektiv er det således kun påkrævet, at medlemsstaterne skal lade direktivets regel finde anvendelse på aktieselskabers efterfølgende erhvervelser, og kun aktieselskabets efterfølgende erhvervelser fra stiftere. Generalforsamlingens samtykke er endvidere ikke nødvendigvis et gyldighedskrav.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at der ikke er behov for at videreføre den gældende regel i anpartsselskabslovens § 9, og at reglen i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 6c fremover bør begrænses mest muligt og dermed ikke bør gælde for aktionærer, men alene stiftere. Udvalget har bl.a. lagt vægt på, at den eksisterende regel let kan omgås ved brug af en stråmand.

Udvalget har vurderet, at man bør fjerne de nationale krav, der ligger ud over direktiverne med henblik på udnytte de givne rammer bedst muligt. Reglerne om vurdering ved efterfølgende erhvervelser skal fremover alene finde anvendelse på aktieselskaber og da kun i det omfang, hvor de er direktivpligtige. Det er udvalgets vurdering, at den omfattende brug af skuffeselskaber til en vis grad gør den omfattende kontrol af dispositioner mellem selskabet og dets stiftere forældet, idet reglerne ikke tager højde for, at et selskab kan stiftes som skuffeselskab og dermed allerede være 2 år gammelt i det øjeblik, det erhverves af den person, der rent praktisk kan sidestilles med en stifter.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 43, stk. 1, er der derfor alene krav om, at det centrale ledelsesorgan i aktieselskaber skal udarbejde en redegørelse om de nærmere omstændigheder ved

erhvervelsen, hvis erhvervelsen sker i tiden fra datoen for stiftelsesdokumentets oprettelse og indtil 24 måneder efter, at aktieselskabet er registreret, og vederlaget mindst svarer til en tiendedel af aktiekapitalen. Bestemmelsen vedrører kun stiftere og ikke længere aktionærer. Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke anpartsselskaber.

Efter gældende ret antages det, at en aftale om efterfølgende erhvervelse er uden retlig virkning, hvis ikke generalforsamlingen har godkendt aftalen. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har bl.a. af hensyn til aftaleerhververs mulighed for at støtte ret på aftaler indgået med ledelsen umiddelbart fundet denne retsvirkning meget vidtgående. Udvalget har fundet det mere hensigtsmæssigt at lade den almindelige ansvarsregel for bestyrelsen finde anvendelse, hvis ledelsen ved erhvervelsen ikke varetager kapitalselskabets/kapitalejernes interesser, eller hvis erhvervelsen ikke stemmer overens med kapitalselskabets økonomiske eller likviditetsmæssige stilling. Der henvises i den forbindelse til dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5, der viderefører den gældende aktieselskabslovs § 54.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det derfor, at kapitalselskabets centrale ledelse er ansvarlig for, at et indskud i værdier fra andre end stiftere ikke er til skade for kapitalselskabets, eller dets kapitalejere, kreditorer eller aftalparter.

Til § 44

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har anbefalet, at reglerne om efterfølgende erhvervelser ikke videreføres for anpartsselskabernes vedkommende. Den foreslåede bestemmelse i § 44, der med visse ændringer viderefører de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 6c, stk. 2, gælder derfor kun aktieselskaber. Den tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 9, stk. 2, er ikke videreført.

Samtidig anbefaler dette flertal, at reglerne om efterstiftelse ikke går videre end nødvendigt efter andet selskabsdirektiv. Kravet om udarbejdelse af vurderingsberetning i § 44 angår derfor alene erhvervelser fra stiftere. Erhvervelser fra aktionærer, som hidtil har været sidestillet hermed, foreslås udeladt af bestemmelsen.

I det foreslåede *stk. 1* fastslås det, at bestyrelsen i et aktieselskab skal lade en eller flere uvildige vurderingsmænd udarbejde en vurderingsberetning om indskuddet. Bestemmelsen vedrører ikke anpartsselskaber. For en nærmere begrundelse heraf henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 43.

I *stk. 2* foreslås det, at såfremt selskabet skal overtage en bestående virksomhed fra en stifter inden for 2 års-grænsen, skal balancen efter den foreslåede § 37, *stk. 3*, udarbejdes som en overtagelsesbalance for den overtagne virksomhed. Dette er en videreførelse af gældende ret for aktieselskaber.

Til § 45

I den foreslåede § 45, *stk. 1*, fastslås det, at redegørelsen efter § 43 og erklæringen efter § 44 skal indsendes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden for en frist på 2 uger regnet fra bestyrelsens beslutning. Bestemmelsen bygger på artikel 11, nr. 2, i 2. selskabsdirektiv, dir. 77/91/EØF af 13. december 1976, der kræver både en efterprøvelse af værdiansættelsen og en offentliggørelse heraf.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det, at kravet om redegørelse og vurderingsberetning ikke

gælder kapitalselskabets sædvanlige forretningsmæssige dispositioner eller erhvervelser af aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde. Bestemmelsen er en konsekvens af den lempelse af 2. selskabsdirektiv, som blev gennemført ved direktiv 2006/68/EF i september 2006.

Med henvisningen til § 39 gives der mulighed for i visse tilfælde at frafalde kravet om en vurderingsberetning i forbindelse med en kapitalforhøjelse, når kapitalandele i forbindelse med en kapitalforhøjelse tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter. Undtagelserne omfatter indskud af offentligt handlede værdipapirer og aktiver, som værdiansættes til en gennemsnitskurs samt aktiver, der er særskilt værdiansat i en årsrapport for det forudgående regnskabsår, som er aflagt i henhold til 4. regnskabsdirektiv og revideret i henhold til 8. direktiv om revision. Det er muligt at tillade tilsvarende undtagelser for kravet om en vurderingsberetning ved et aktieselskabs erhvervelse af formuegoder fra stiftere eller aktionærer.

Hvis undtagelsen i § 39 benyttes til ikke at indhente en vurderingsberetning fra en uvildig erklæringsmand, skal selskabets centrale ledelse efterfølgende offentliggøre en erklæring, der nærmere redegør for grundlaget for dispositionen og de økonomiske vurderinger, der er lagt til grund. Denne erklæring skal anmeldes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som det gælder for en række andre selskabsretlige beslutninger, jf. dette lovforslags § 19.

For en beskrivelse af indholdet af lempelsen og de typer aktiver, der er undtaget fra kravene i stk. 1 og 2, henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 39.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 6c og anpartsselskabslovens § 9 vedrørende generalforsamlingens godkendelse og offentliggørelse heraf, foreslås ikke videreført. Det er i stedet præciseret i § 43, stk. 2, at ledelsen er ansvarlig for, at den efterfølgende erhvervelse ikke sker på bekostning af kapitalejeres eller kreditorers interesser. Dette emne er nærmere belyst i bemærkningerne til § 43.

Til § 46

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er der tale om en videreførelse af den gældende ligeretsgrundsætning, der er kommet til udtryk i aktieselskabslovens § 17 og i anpartsselskabslovens § 14. Ligeretsgrundsætningen betyder, at selskabet skal behandle kapitalejere i samme situation lige. Forhold, der knytter sig til den enkelte kapitalejer eller kapitalejergruppes situation, kan betyde, at alle kapitalejers ikke er stillet lige. Den kapitalejer, der har en lille post kapitalandele, vil således have mindre indflydelse på selskabet end den kapitalejer, som besidder en kontrollerende aktiepost. Tilsvarende vil den kapitalejer, som f.eks. ved pantsætningsaftale har afskåret sig fra at disponere over sine ejerandele, ikke være ligestillet med selskabets øvrige kapitalejere. Forskellig behandling af kapitalejere kan også være begrundet i præceptive danske eller udenlandske retsregler.

Der er ikke i forslaget *stk. 1* tilsigtet nogen ændring i de hidtil gældende regler om, at kapitalejere i samme situation har lige ret. Denne ligeretsgrundsætning gælder også som et grundlæggende princip i fælleseuropæiske selskabsret, jf. f. eks. andet selskabsdirektiv, 77/91/EØF, artikel 42, hvorefter medlemsstaternes lovgivning skal sikre en lige behandling af aktionærer, der befinder sig i samme situation. Ligeretsgrundsætningen er ikke til hinder for vedtægtsmæssigt at aftale særlige rettigheder for visse grupper af kapitalejere, hvis blot det sikres, at kapitalejere, der befinder sig i samme situation, stilles lige.

Også for anpartsselskaber gælder noget tilsvarende. Der er således ikke noget til hinder for, at

anpartshavere vedtægtsmæssigt fraviger ligeretsgrundsætningen.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har tilkendegivet, at det fortsat bør overlades til kapitalselskaberne og investorerne selv at tilrettelægge, hvorledes kapitalstrukturen skal være i det enkelte kapitalselskab og herunder at afgøre, hvad der kendetegner en klasse, og hvor mange klasser et selskab ønsker sine kapitalandele opdelt i. Herved sikres kapitalselskaberne mulighed for til at indrette det enkelte kapitalselskabs kapitalstruktur på en måde, der er tilpasset selskabets behov. Udvalget har ikke fundet grundlag for at anbefale en differentiering mellem aktie- og anpartsselskaber hvad angår kapitalklasser, hvorfor bestemmelsen er udformet enslydende for begge typer af selskaber.

Ved en kapitalklasse forstås en gruppe af kapitalandele, hvortil der er knyttet de samme rettigheder.

For at sikre den fornødne klarhed skal det fremgå af kapitalselskabets vedtægter, hvis der er forskellige klasser i det pågældende kapitalselskab. Er dette tilfældet, skal vedtægterne indeholde oplysning om, hvorledes forskelligheden kommer til udtryk.

Det forudsættes, at ligeretsgrundsætningen og generalklausulen om majoritetsmisbrug gælder både ved beslutningen om at oprette en klasse og ved senere ændringer eller ophævelse af sådanne klasser.

Til § 47

Det foreslås i § 47 at genindføre muligheden for, at kapitalselskaber kan udstede stemmeløse kapitalandele. Ved aktieselskabsloven af 1973 blev der indført forbud mod at udstede stemmeløse aktier, dog således, at aktier uden tilknyttet stemmeret, der var tegnet inden lovens ikrafttræden, ikke ændrer retsstilling. Efter gældende ret kan der således ikke udstedes nye stemmeløse aktier i aktieselskaber, mens der kan udstedes stemmeløse anparter i anpartsselskaber.

I lyset af de valgmuligheder, der er tilgængelige ved valg af finansielle instrumenter, har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten ikke fundet, at loven bør opstille restriktioner for indholdet af den investeringsaftale, som et selskab måtte ønske at indgå med sine investorer. Det har været udvalgets opfattelse, at investorerne må formodes at være bevidste om de forskellige investeringers karakteristika baseret på den høje grad af gennemsigtighed, der præger både selskabs- og børsretten. Stemmeløse kapitalandele vil antagelig kun i begrænset omfang tiltrække investorer, men allerede i dag er der mulighed for at investere i erhvervsobligationer, der med hensyn til indflydelse er stillet som stemmeløse kapitalandele.

I en undersøgelse, foretaget for EU-Kommissionen i 2007 er der ikke påvist en årsagssammenhæng mellem lige indflydelse og en gunstigere udvikling i virksomhedernes økonomiske resultater.

En ophævelse af restriktionerne bør kun have virkning for nyudstedte kapitalandele. Ønsker et kapitalselskab at ændre stemmerettigheder for eksisterende kapitalandele, må dette ske efter de sædvanlige majoritetsregler, hvilket ofte vil forudsætte i det mindste klassemajoritet efter § 107, stk. 3, og i visse tilfælde samtykke fra samtlige berørte kapitalejere efter princippet i dette forslags stk. 5.

Efter gældende ret medtages stemmeløse kapitalandele ikke ved beregningen af kvalificeret majoritet efter aktieselskabslovens §§ 78 og 79, fordi der i beregningen efter disse to be-

stemmelser ud over afgivne stemmer også indgår den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital. Stemmелøse kapitalandele medtælles således ikke, selv om de er til stede på generalforsamlingen.

Allerede efter gældende ret er det endvidere tilladt at lade stemmerettighederne være knyttet til intervaller, f.eks. at besiddelse mellem 1- 5 aktier giver én stemme, mellem 6 - 10 giver to stemmer osv. Det er formodentlig også muligt at lade denne skala være degressiv, sådan at 1 - 5 aktier giver 10 stemmer, 6 - 10 aktier giver 9 stemmer, osv.

Efter gældende ret er den maksimale grænse for forskelle i aktieklasserne fastsat i vedtægterne dog 1 : 10.

Som konsekvens af sudvalgets tilkendegivelser om, at kapitalejerne selv bør tilrettelægge kapitalstrukturen og i den forbindelse fastlægge, hvad der kendetegner en klasse, videreføres aktieselskabslovens § 67, stk. 1, 2. pkt., ikke. Der vil således ikke længere gælde et krav om, at stemmeværdien af visse kapitalandele ikke må overstige 10 gange stemmeværdien af nogen anden kapitalandel. Det er fortsat udgangspunktet, at kapitalandele har stemmeret, men udgangspunktet vil fremover kunne fraviges ved en vedtægtsbestemmelse.

Såfremt forslaget følges, kan det måske give interesse for denne mulighed med stemmeskaler. Den degressive skala kan benyttes af selskaber, der ønsker et spredt ejerskab, f.eks. regionale pengeinstitutter, og kan eventuelt kombineres med et stemmeloft. Besiddelse af yderligere aktier giver således ikke flere stemmer. Den progressive skala kan benyttes til at koncentrere kontrol, sådan at investorer, der ikke ønsker at investere større beløb i selskabet, ikke får samme indflydelse som investorer, som har investeret store beløb. Herved udgør det et alternativ til den nuværende metode med faste stemmeretsforskelle, der ligeledes tilgodeser en koncentration af kontrol.

Eksempler på de former for aktier, der på nuværende tidspunkt kan forestilles, er således:

Aktier med højere eller lavere stemmeværdi end andre aktier eller nominelle aktier med samme værdi, herunder stemmeløse aktier med eller uden repræsentationsret.

Aktier, hvor stemmeretten forhøjes i forhold til besiddelsestid (anciennitetsaktier eller loyalitetsaktier).

Endelig kan aktier have økonomiske særrettigheder. Det er allerede kendt, at aktier kan have præferencestilling, f.eks. fortrinsret til udbytte.

Det foreslås med *stk. 2*, at tydeliggøre retstilstanden, således at kapital-selskaber får valgfriheden mellem, om disse eventuelle stemmeløse kapitalandele skal medtælles ved beregningen af et kvalificeret flertal i situationer, som er omfattet af §§ 104 eller 105.

Det kan efter omstændighederne være en fordel for et kapital-selskab at udstede stemmeløse kapitalandele, der ikke kan deltage i afstemninger om almindelige forhold på generalforsamlingen, jf. § 104, men vil være berettiget til at deltage i afstemningen om vigtigere forhold, der kræver kvalificeret majoritet. Nogle investorer vil måske kunne acceptere ikke at have indflydelse på selskabets ordinære drift, såfremt de har indflydelse på ekstraordinære forhold.

Dette kan opnås ved at skelne mellem, om de stemmeløse kapitalandele skal anses for repræsenterede eller ej, dvs. om de skal medtælles som repræsenteret kapital ved en afstemning efter §§ 104-105 ff.

Som et nyt selskabsretligt begreb introduceres derfor "repræsentationsret" for de stemmeløse kapitalandele, hvis andel af kapitalen således skal medtælles. Hvis de stemmeløse kapitalandele er tillagt repræsentationsret i vedtægterne, skal de medtages i beregningen af det kvalificerede flertal, uanset at de stemmer blankt, fordi de er stemmeløse. Hvis de stemmeløse kapitalandele ikke er tillagt repræsentationsret i vedtægterne, deltager de ikke i afstemningen på nogen måde.

Der tilsigtes ikke i øvrigt nogen ændring i de rettigheder, som tilkommer såvel nye som allerede eksisterende stemmeløse kapitalandele. Disse kapitalandele bør i andre sammenhænge stilles som de øvrige kapitalandele, f.eks. give adgang til generalforsamlingen, ret til at tale og stille forslag eller udøve andre rettigheder, som tilkommer kapitalejere. Disse rettigheder bør fortsat tilfalde ejere af stemmeløse kapitalandele, uanset om de er tillagt repræsentationsret eller ikke.

Til § 48

Det er generelt forudsat, at selskabskapitalen og de enkelte kapitalandele relaterer sig til et entydigt, nominelt beløb.

Ifølge aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 5, skal aktiernes nominelle beløb fremgå af vedtægterne. Det er endvidere bestemt, at det beløb, der indbetales for en aktie, ikke må være mindre end aktiens pålydende (tegning til underkurs).

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende udtrykkelig bestemmelse, men det fremgår dog forudsætningsvist af anpartsselskabslovens § 13, stk. 1, at en anpart skal have en pålydende værdi.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har overvejet fordele og ulemper med hensyn til det eksisterende system med aktier, der har en nominel værdi. Fordelen er dels, at det er et velkendt system og dels, at der er en klar forbindelse mellem grundkapitalen og aktiernes nominelle værdi.

Den gennemførte undersøgelse over forhold i andre lande (landeundersøgelsen) viser imidlertid, at stykaktier vinder frem, og stykaktier er således allerede indført i en lang række lande, herunder i Finland og Sverige.

Efter udvalgets opfattelse er der tale om en logisk form for kapitalandele, der undgår den vildledning, som kan følge af de nominelle kapitalandeleles "pålydende" beløb. Den nominelle værdi er alene en historisk oplysning ved tegningen, der ikke har direkte betydning for kapitalandelels retsstilling eller økonomiske stilling i øvrigt. I praksis er der ikke væsentlig forskel på de to typer kapitalandele. Dette kan illustreres med følgende eksempler:

Grundkapital:

Et selskab ønskes stiftet med en selskabskapital på 1 mio. kr. uden overkurs, hvilket skal fordeles på 100.000 styk kapitalandele.

Hvis selskabet bruger kapitalandele med en nominel værdi, vil hver kapitalandel skulle have en nominel værdi på 10 kr., og prisen vil være 10 kr. per styk. I selskabets vedtægter oplyses, at der er udstedt 100.000 styk kapitalandele af en nominel værdi på 10 kr. per stk., og at aktiekapitalen er 1 mio. kr.

Hvis selskabet bruger stykkapitalandele, vil hver stykkapitalandel koste det samme som ved

nominelle kapitalandele, nemlig 10 kr. per styk. I vedtægterne vil stå, at selskabets selskabskapital er 1 mio. kr. fordelt på 100.000 styk kapitalandele.

Prisfastsættelse af kapitalandele:

Et selskab er vurderet til at have en værdi på 4 mio. kr. Det har en selskabskapital på 1 mio. kr. fordelt på 100.000 styk kapitalandele. Det følger heraf, at hver kapitalandel vil koste 40 kr. per styk, fordi værdien findes som:

Selskabets handelsværdi/antallet af kapitalandele.

Som det fremgår, er der ingen forskel ved værdiansættelsen mellem kapitalandele med en nominal værdi og stykkapitalandele. Hvis kapitalandselskabet imidlertid har benyttet kapitalandele med en nominal værdi, vil det normalt komplicere angivelsen af handelskursen, fordi denne må udtrykkes i forhold til kapitalandelens nominelle værdi. Handelsprisen må altså oplyses som kurs 400, fordi hver enkelt kapitalandel nu handles til en pris fire gange dens nominelle værdi. Dette er unødvendigt ved stykkapitalandele, fordi deres handelsværdi findes direkte ved ovennævnte formel.

Udvalget er af den opfattelse, at stykkapitalandele tilbyder samme gennemsigtighed og klarhed over selskabets aktiestruktur som kapitalandele med nominal værdi. Udvalget har endvidere ikke kunnet identificere væsentlige argumenter imod indførelsen af stykkapitalandele. Udvalget anbefaler derfor, at denne mulighed indføres i dansk ret.

Efter gældende ret kan kapitalandele i samme klasse udstedes i forskellige nominelle størrelser. Det kan ikke lade sig gøre ved stykkapitalandele, og ønskes denne mulighed bevaret, må selskabet anvende kapitalandele med en nominal værdi.

Stykkapitalandele kan i lighed med nominelle kapitalandele have forskellige stemme- og økonomiske rettigheder, hvilket da skal fremgå af vedtægterne.

En række bestemmelser i de to selskabslove lægger vægt på kapitalandelen som en procentdel af den samlede selskabskapital, f.eks. aktieselskabslovens § 70 (10 pct. af aktiekapitalen). Disse bestemmelser påvirkes selvsagt ikke af indførelsen af stykkapitalandele.

Det er formodentlig teknisk muligt at omdanne eksisterende nominelle aktier til stykaktier. Den foreslåede ændring giver mulighed for, at selskaber kan vælge mellem kapitalandele med nominal værdi og stykkapitalandele. Eksisterende nominelle aktier skal ikke omdannes til stykaktier. Dermed gives danske selskaber mest mulig fleksibilitet til at tilpasse deres kapitalstruktur individuelt.

Et selskab kan også kombinere nominelle kapitalandele med stykkapitalandele. Et allerede stiftet selskab med nominelle kapitalandele kan f.eks. forhøje selskabskapitalen og lade forhøjelsen ske ved stykkapitalandele. Værdien af hver stykkapitalandel findes da som den enkelte kapitalandels andel af kapitalforhøjelsen set i forhold til den samlede kapital. Værdien (kursen) af begge typer aktier beregnes på samme måde (selskabets værdi/antallet af kapitalandele). Det er fortsat et krav, at det skal fremgå af selskabets vedtægter, hvilke typer kapitalandele selskabet har udstedt.

Det foreslåede stk. 2 fastslår, at stykkapitalandele ikke har en pålydende værdi, og at hver stykkapitalandel udgør en lige stor andel af selskabskapitalen.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår, hvordan andelen af selskabskapitalen bestemmes, alt efter om der er tale om kapitalandele med nominel værdi eller stykkapitalandele.

Til § 49

Den foreslåede § 49 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 18 samt anpartsselskabslovens § 15 og regulerer omsættelighed. Der er med bestemmelsen ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand herved. Det blev ved ændringen af aktieselskabsloven i 1986 præciseret, at aktier kan udstedes på navn eller ihændebarer således, som det fremgår af bestemmelsen i § 18.

Det foreslåede *stk. 1* er alene en sammenskrivning af bestemmelserne i aktieselskabslovens § 18 stk. 1, og anpartsselskabslovens § 15 stk. 1. Det har altid været antaget i dansk ret, at kapitalandele er frit omsættelige, med mindre andet følger af lov eller vedtægter, og bestemmelsen er derfor alene udtryk for en kodificering af den gældende retstilstand også inden 1973. Anpartsselskaber kan således ikke længere frit regulere eventuelle omsættelighedsbegrænsninger i vedtægterne jf. stk. 2.

Det foreslåede *stk. 2* bestemmer, at vedtægterne for aktieselskaber kun kan begrænse omsætteligheden for navneaktier. Bestemmelsen blev indsat ved lovændringen i 1973 for at begrænse mulighederne for misbrug og som led i beskyttelse af aktionærminoriteter. Ved nærværende forslag videreføres gældende ret. Anparter kan således ikke udstedes som ihændebarer beviser, idet udvalget finder, at det vil stride mod anpartsselskabets grundlæggende karakteristika. Det foreslåede *stk. 2* implementerer fortsat 2. direktiv artikel 3, litra d.

Til § 50

Den foreslåede § 50 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 27. Der er med den nye affattelse af bestemmelsen ikke tilsigtet materielle ændringer. Bestemmelsen omfatter dog også fremad anparter. Bestemmelsen regulerer, at erhververen af en navnekapitalandel ikke kan udøve de rettigheder, som tilkommer en kapitalejer, forinden denne er noteret i ejerbogen eller har anmeldt sig som berettiget til notering, bortset fra retten til udbytte og andre direkte økonomiske rettigheder.

Bestemmelsen bygger på den gængse sondring mellem kapitalejeres forvaltningsmæssige rettigheder og disses økonomiske rettigheder overfor selskabet. Reglen indebærer efter sin ordlyd, at legitimationen er knyttet til noteringen i ejerbogen for så vidt angår udøvelsen af de til en navnekapitalandel hørende forvaltningsmæssige rettigheder, herunder navnlig retten til at stemme på generalforsamlingen. Notering i ejerbogen er derimod ikke nødvendig for at legitimere navnekapitalejeren til udøvelse af dennes økonomiske rettigheder. For ejere af ihændebareraktier er notering ikke nødvendig som legitimation i nogen henseende jf. dog § 83 om registreringsdato. Uden for de tilfælde, som efter ordlyden omfattes af aktieselskabslovens § 27, vil kapitalejeres legitimation som hovedregel være knyttet til besiddelsen af ejerbeviset. Dog vil ejerbogen være legitimation for ejerskab til navneandele, jf. dette lovforslags § 52. Hvis kapital-selskabet med hjemmel i vedtægterne har udstedt kuponer, som skal benyttes ved udbetaling af udbytte, eller hvis der er udstedt tegningsretsbeviser eller delbeviser eller påbudt benyttelse af en bestemt kupon i forbindelse med en kapitalforhøjelse, vil kapitalejeres legitimation til at hævde udbytte respektive deltage i kapitalforhøjelse være knyttet til disse dokumenter.

Til § 51

I § 51, stk. 1, foreslås det, at det centrale ledelsesorgan hurtigst muligt efter selskabets stiftelse skal oprette en fortegnelse over samtlige kapitalejere (ejerbog). Kapitalselskabets indberetningspligt, jf. forslaget § 58, gælder ligeledes ved selskabets stiftelse.

Forslaget viderefører med få ændringer den gældende retstilstand efter anpartsselskabsloven og aktieselskabsloven, hvorefter anpartsselskaber skal oprette en anpartshaverfortegnelse, jf. anpartsselskabslovens § 16, og aktieselskaber skal oprette en aktiebog, jf. aktieselskabslovens § 25.

Oprettelsen skal efter den foreslåede bestemmelse ske hurtigst muligt, hvorved ordlyden bliver ensrettet med ordlyden i værdipapirhandelslovens § 29.

Som efter de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 16, stk. 1, og aktieselskabslovens § 25, stk. 1, har det centrale ledelsesorgan ansvaret for førelsen af ejerbogen.

Ejerbogen kan som hidtil, jf. aktieselskabslovens § 26, stk. 1, føres ved et betryggende løsblads- eller kortsystem og kan også føres elektronisk eller på anden dermed ligestillet måde. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse.

I den foreslåede bestemmelse bliver mulighederne i aktieselskabslovens § 26, stk. 1, ikke nævnt udtrykkeligt længere, idet det forudsættes, at selskabets centrale ledelsesorgan skal sikre, at ejerbogen føres på betryggende vis.

Det foreslåede *stk. 2* giver som noget nyt også mulighed for, at føre ejerbogen ved at selskabet registrerer oplysningerne, jf. § 53, stk. 1, i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (ejerregister).

Hvis et selskab udnytter muligheden for at lade en af selskabet valgt person føre ejerbogen overgår ansvaret for ejerbogen til den pågældende person. For at sikre, at kapitalejerne er bekendt med, hvem der fører ejerbogen, foreslås det, at denne oplysning skal fremgå af selskabets vedtægter.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan efter forslaget fastsætte nærmere bestemmelser om personer, der fører ejerboøger, herunder hvilke betingelser der skal opfyldes for, at andre end det centrale ledelsesorgan kan føre ejerbogen. Denne hjemmel vil blive udnyttet, hvis det viser sig, at der opstår behov for en yderligere regulering. Reguleringen vil f.eks. kunne foretages ved at udstede en bekendtgørelse, der begrænser et selskabs muligheder for frit at kunne vælge en person til at føre ejerbogen.

Ejerbogen skal indeholde samtlige selskabets kapitalandele, dvs. også ihændehaveraktier, når et aktieselskab har udstedt sådanne derudover skal ejerbogen som udgangspunkt indeholde de oplysninger, der fremgår af § 53.

For anpartsselskaber består der allerede efter de gældende regler en pligt til at registrere samtlige anpartshavere med navn, bopæl samt størrelsen af deres anparter, jf. anpartsselskabslovens § 16, stk. 2.

For aktieselskaber foreslås det at videreføre det system, hvor notering på navn derudover er pligtmæssig ved aktiernes udstedelse, men ikke ved senere transport af aktier, se bemærkningerne til § 52, stk. 3. Pligten omfatter alle aktier, som faktisk udstedes til en navngiven aktionær. Noteringspligten gælder således ikke alene i tilfælde, hvor aktierne ifølge vedtægterne skal

lyde på navn, men også i tilfælde, hvor de efter vedtægterne kan lyde på navn eller ihænde-
ver, og aktietegneren har valgt at få aktierne udstedt på sit navn. Dette gælder dog kun så længe
grænserne i § 56, stk. 1, ikke overskrides, se bemærkningerne til den foreslåede § 56, stk. 1.

Til § 52

Med bestemmelsen foreslås, at retstilstanden videreføres med mindre ændringer.

I det foreslåede *stk. 1* videreføres retstilstanden jf. anpartsselskabslovens § 17, stk. 2, og aktie-
selskabslovens § 26, stk. 2, idet det fastholdes, at ejerbogen skal være tilgængelig for offentlige
myndigheder. Anpartsselskabslovens indeholder ikke en tilsvarende formulering. Ordlyden ens-
rettes og moderniseres i tråd med sammenskrivningen af de to selskabslove, hvorfor ordene ”på
selskabs kontor” i aktieselskabslovens § 26, stk. 2, udgår. Set i lyset af den teknologiske udvik-
ling bør der være flere måder, hvorpå der kan gives myndighederne adgang til ejerbogen.

Det er i stk. 1 præciseret, at vedtægterne skal oplyse, hvor ejerbogen fysisk føres, hvis dette ik-
ke sker på selskabets registrerede selskab. Dermed videreføres i store træk bestemmelsen i ak-
tieselskabslovens § 26, stk. 5, hvorefter vedtægterne kan angive et andet sted end selskabets
kontor, hvor ejerbogen skal være tilgængelig, Samtidig understreges det, at dette i så fald skal
ske indenfor EU/EØS-området. Dette krav er indsat af hensyn til, at ejerbogen skal være til-
gængelig for myndighederne. I det omfang en ejerbog føres elektronisk og myndighederne
konkret har adgang til den, er det ikke et krav, at serveren befinder sig indenfor EU/EØS.

Stk. 1 skal som noget nyt også gælde for anpartsselskaber. Baggrunden herfor er, at reglerne for
begge selskabstyper ensrettes, hvorved også anpartsselskaberne får mulighed for eksempelvis
at vælge en person, der fører ejerbogen. Denne mulighed øger fleksibiliteten for anpartsselska-
berne og kan f.eks. udnyttes i anpartsselskaber med et stort antal anpartshavere.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører store dele af bestemmelsen i aktieselskabslovens § 26, stk. 2,
og anpartsselskabslovens § 17, stk. 2. I selskaber, hvor medarbejderne ikke har valgt medlem-
mer til selskabets øverste ledelsesorgan i henhold til den foreslåede § 140, skal ejerbogen tillige
være tilgængelig for en repræsentant for medarbejderne. I en koncern, hvor koncernens medar-
bejdere ikke har valgt medlemmer til selskabets øverste ledelsesorgan i henhold til den foreslå-
ede § 141, skal moderselskabets ejerbog være tilgængelig for en repræsentant for medarbejder-
ne i de øvrige koncernselskaber.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 26, stk. 4, og anpartssel-
skabslovens § 17, stk. 4, 1. pkt. Herefter kan det i vedtægterne bestemmes, at ejerbogen tillige
skal være tilgængelig for kapitalejerne, herunder på elektronisk medie. Beslutning herom træf-
fes af generalforsamlingen med det stemmeflertal, der kræves til vedtægtsændring.

Det foreslåede *stk. 4* fører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 26, stk. 6, og anpartsselskabs-
lovens § 17, stk. 4, 2. pkt., videre. Er ejerbogen jf. § 51, stk. 2, tilgængelig i elektronisk form, kan
selskabet opfylde sine forpligtelser efter stk. 1, 2 og 3 ved at give de berettigede efter stk. 1, 2
og 3 adgang til den elektroniske ejerbog. Som noget nyt tilføjes det, at selskabets forpligtelser
er opfyldte hvis selskabet indberetter oplysningerne jf. § 53, til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens
it-system (Ejerregister), jf. § 51, stk. 2. Baggrunden herfor er, at oplysningerne i dette register
er offentligt tilgængelige, jf. den foreslåede § 58, stk. 4.

Det foreslåede *stk. 5* viderefører anpartsselskabslovens § 17, stk. 2, hvorefter ejerbogen under
alle omstændigheder skal være tilgængelig for enhver anpartshaver. Aktieselskabsloven inde-

holder ikke en tilsvarende bestemmelse.

Til § 53

Med bestemmelsen foreslås en ændring af de oplysninger, der i dag skal fremgå af en anpartshaverfortegnelse henholdsvis en aktiebog, og som fremover skal fremgå af ejerbogen.

Efter den gældende bestemmelse i anpartsselskabsloven § 16, stk. 2, skal anpartshaverfortegnelsen indeholde oplysning om navn og bopæl for alle anpartshavere eller panthavere samt om størrelsen af deres anparter.

For aktieselskaber gælder i dag, jf. aktieselskabslovens § 25 a, stk. 1, at aktieselskaber, som ikke har udstedt aktiebrev, eller som ikke har aktier der er udstedt gennem en værdipapircentral, skal aktiebogen indeholde oplysning om navn og bopæl for alle aktionærer eller panthavere samt om størrelsen af deres aktier. For navneaktier skal aktionærens navn indføres.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* udvides oplysningskravet, således at bestemmelsen også vil omfatte kapitalejerens eller panthaverens eventuelle CVR-nummer, dato for erhvervelsen eller afhændelsen af anparter, anparternes størrelse og de stemmerettigheder, der er knyttet hertil. Er kapitalejeren eller panthaveren en udenlandsk statsborger eller en udenlandsk juridisk person, skal meddelelsen vedlægges anden officiel dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af kapitalejeren.

Det udvidede oplysningskrav foreslås indført for meddelelser fra selskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. § 58, for at kunne identificere kapitalejeren. Med den foreslåede bestemmelse sikres et ensartede datagrundlag.

Til § 54

I forbindelse med ejerskifte eller pantsætning skal de oplysninger, der er nævnt i § 53, stk. 1, meddeles til selskabet, således at de kan indføres i ejerbogen. Efter de gældende regler skal en anpartshaver eller panthaver meddele enhver ændring til selskabet, jf. anpartsselskabslovens § 18, stk. 1, og den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* vil derfor ikke medføre øgede administrative byrder. Meddelelsen til selskabet er en sikringsakt, der har retsstiftende virkning overfor tredjemand. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer. Med den foreslåede bestemmelse sker der ikke en ændring af noteringspligten for aktieselskaber, se bemærkningerne til § 55, stk. 3. Efter de gældende regler, jf. anpartsselskabslovens § 16, stk. 2, 3. pkt., har anpartshaverne og panthaverne 4 uger til at give selskabet meddelelse om ejerskifte eller pantsætning. Med lovforslaget nedsættes tidsfristen fra 4 uger til 2 uger. Ændringen skal sikre aktualiteten af de oplysninger om ejer- og stemmeandele, som anpartshaveren eller panthaveren meddeler selskabet. Fristen ensrettes herudover med fristen for meddelelser om store kapitalbeholdninger, jf. § 56, som skal indberettes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. § 58. Med den foreslåede bestemmelse ændres noteringspligten for aktieselskaber dog ikke, hvilket tydeliggøres med en henvisning til den foreslåede bestemmelse i § 55, stk. 3, jf. også bemærkningerne til § 55, stk. 3.

I stk. 2 foreslås, at underretning om ejerskifte eller pantsætning indføres i ejerbogen med de i stk. 1 angivne oplysninger, hvis der ikke efter vedtægterne er noget til hinder for erhvervelsen. En hindring vil f.eks. kunne være, at vedtægterne indeholder indskrænkninger i omsætteligheden. Selskabet henholdsvis føreren af ejerbogen, kan betinge indførelsen af, at erhverver eller panthaveren dokumenterer sin ret. *I stk. 2* videreføres dermed den efter anpartsselskabslovens § 16, stk. 2, 2. pkt., og aktieselskabslovens § 25 a, stk. 1, 2. og 3. pkt. gældende oplysningsfor-

pligtelse. Anpartsselskabsloven indeholder ingen bestemmelse hvorefter indførelsen kan betinges af, at erhverver eller panthaveren dokumenterer sin adkomst. Dette følger dog af de almindelige principper, hvorfor der med den foreslåede bestemmelse ikke er tilsigtet materielle ændringer.

Notering i ejerbogen skal dateres, jf. anpartsselskabslovens § 16, stk. 2, 4. pkt., og aktieselskabslovens § 25, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår, at der på forlangende skal udstedes bevis for indførelse i ejerbogen. Bekræftelse af indførelse i ejerbogen skal også gives til eventuelle panthavere. Bestemmelsen viderefører den gældende retstilstand jf. anpartsselskabslovens § 16, stk. 3, og aktieselskabslovens § 25 a, stk. 2. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Til § 55

Bestemmelsen i den foreslåede § 55 gælder kun for aktieselskaber og viderefører med mindre ændringer den gældende retstilstand.

Ejerbogen indeholder en oversigt over samtlige kapitalandele. Efter det foreslåede *stk. 1* skal der desuden fremgå en række oplysninger af ejerbogen for aktieselskaber, som ikke har udstedt aktiebrev, eller som ikke har aktier, der er udstedt gennem en værdipapircentral, samt for navneaktier. Bestemmelsen viderefører dermed aktieselskabslovens § 25 a, stk. 1, 1. pkt., dog med den ændring, at der fremover skal fremgå de udvidede oplysninger, som kræves i henhold til § 53, stk. 1. Efter de gældende regler er der kun krav om oplysning om navn, bopæl samt størrelsen af aktierne.

Har et selskab udstedt aktiebrev, er der ikke behov for, at oplysningerne jf. § 53, fremgår af ejerbogen, da det vil være muligt at fastslå kapitalejerens identitet via aktiebrevene. Det samme gælder for kapitalselskaber, som har aktier udstedt gennem en værdipapircentral. Her er det værdipapircentralen, der registrerer oplysningerne, således at der ikke er behov for at indføre oplysningerne i ejerbogen. Er der udstedt ihændehaveraktier, indføres disse i ejerbogen med løbenummer. Oplysninger i henhold til § 53, stk. 1, skal ikke indføres i ejerbogen for ihændehaveraktier. Hermed videreføres retstilstanden efter aktieselskabslovens § 25, stk. 1, sidste pkt.

Stk. 1, 2. pkt., viderefører retstilstanden efter aktieselskabslovens § 25, stk. 1, 6. pkt. Aktierne skal indføres i ejerbogen i nummerfølge, medmindre disse er udstedt gennem en værdipapircentral. Aktier, der er registreret i en værdipapircentral, identificeres ikke ved hjælp af løbenummer og registreringsnummer.

Ejerbogen skal tillige indeholde oplysning om aktiebrevets nummer i tilfælde, hvor aktiebrevet omfatter flere aktier, og de af aktiebrevet omfattede aktiers løbenumre samt disses pålydende, jf. det foreslåede *stk. 2*. Det foreslåede *stk. 2* viderefører retstilstanden jf. aktieselskabslovens § 25, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører reglerne om, at der ved transport af aktier ikke skal gælde nogen noteringspligt, men at erhverver af en navneaktie har ret til at forlange sig noteret, såfremt han dokumenterer sin adkomst, og der ikke efter vedtægterne er noget til hinder for erhvervelsen, jf. aktieselskabslovens § 25, stk. 3, 1. pkt.

En hindring vil kunne være, at vedtægterne indeholder indskrænkninger i omsætteligheden. Det centrale ledelsesorgan eller personen, der fører ejerbogen, kan foretage en prøvelse, inden ind-

førelsen sker.

Foretrækker en kapitalejer ikke at være noteret i ejerbogen, kan den pågældende alene udøve de økonomiske, men ikke de forvaltningsmæssige rettigheder, der er knyttet til den pågældendes aktiepost. Muligheden for at være anonym står ikke åben for kapitalejere i selskaber, som ikke har udstedt aktiebrev, eller som ikke har aktier, der er udstedt gennem en værdipapircentral, jf. § 55, stk. 1.

Notering i ejerbogen skal dateres, jf. § 54, stk. 1.

Det foreslåede stk. 3, 2. pkt., viderefører retstilstanden jf. aktieselskabslovens § 25, stk. 4, hvorefter der skal ske påtegning af aktiebrevet om stedfunden notering enten af selskabet eller af personen, der fører ejerbogen. Alternativt kan der, når vedtægterne bestemmer dette, mod deponering af aktiebrevet udstedes bevis for, at notering er sket. Den alternative mulighed for at deponere aktiebrev mod bevis for notering tager især hensyn til aktier, der omsættes i udlandet. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Forslaget bibeholder adgangen til at benytte nominee-ordninger i aktieselskaber i samme omfang som efter gældende retstilstand. Der er fortsat ikke adgang til brug af nominee-ordninger i anpartsselskaber.

Til § 56

Efter den nuværende selskabslovgivning udgør aktiebogen, storaktionærfortegnelsen og anpartshaverfortegnelsen registreringer af ejerskab. Efter de gældende regler skal der i aktieselskaber føres to registre over ejerne, mens der i anpartsselskaber kun skal føres ét.

Det foreslås, at aktiebogen og storaktionærregisteret samles for aktieselskaber således, at både aktieselskaber og anpartsselskaber fremover kun skal føre ét register over kapitalejerne. Den eksisterende opdeling mellem aktiebogen og storaktionærfortegnelsen opretholdes ikke.

Den foreslåede bestemmelse i § 56, stk. 1, indeholder regler for, hvornår et selskab skal underrettes om kapitalandelsbesiddelser. Oplysningerne skal som udgangspunkt indføres i ejerbogen, jf. den foreslåede § 57, stk. 1. Derudover skal selskabet efter den i § 58 foreslåede bestemmelse hurtigst muligt registrere de modtagne oplysninger i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (Ejerregister). For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til § 58.

Udtrykket ”enhver” i *stk. 1* knytter forbindelsen til det udvidede besiddelsesbegreb for de selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Meddelelsespligten omfatter både navne- og ihændehaveraktier. Endvidere omfattes også selskabets egne aktier.

I anpartsselskaber er der efter de gældende regler i anpartsselskabslovens § 17, stk. 3, alene pligt til at meddele selskabet, hvis alle anparter forenes på én hånd eller ikke længere er forenet på én hånd. Selskabet skal i så fald senest 4 uger efter have meddelelse herom, samt om eneanpartshaverens fulde navn og bopæl eller for virksomheders vedkommende hjemsted. Efter den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 17, stk. 3, skal disse oplysninger være offentligt tilgængelige.

Kravet følger af artikel 3 i EU's 12. selskabsdirektiv (88/627/EØF) af 17. december 1988 om enkeltmandsselskaber med begrænset ansvar.

Med de foreslåede bestemmelser i § 58 vil oplysninger om eneanpartshavere blive offentligt tilgængelige via ejerregisteret, jf. § 58, stk. 4.

Samtidig udvides med den foreslåede bestemmelse i § 56, stk. 1, anpartshavere indberetningspligt til selskabet, således at der gælder samme krav for både anpartsselskaber og aktieselskaber.

Ifølge de gældende regler for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 28 a, stk. 1, nr. 1, skal enhver, der besidder aktier i et aktieselskab, give meddelelse herom til selskabet, når aktiernes stemmeret udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalens stemmerettigheder eller deres pålydende værdi udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalen, dog mindst 100.000 kr.

Med den gældende regel indtræder pligten til at give meddelelse i praksis først ved en registreret kapital på 2.000.000 kr. i og med, at aktiens pålydende skal udgøre mindst 5 pct. og minimum 100.000 kr. Dermed vil en aktionær, der ejer op til 20 pct. af en samlet aktiekapital på 500.000 kr., ikke skulle indberette efter de gældende regler.

Denne gruppe af kapitalejere vil imidlertid kunne udøve en væsentlig indflydelse på selskabets beslutninger, og det er derfor i offentlighedens interesse, at der bliver åbenhed også om disse ejerforhold.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 1, fjernes derfor minimumsgrænsen på 100.000 kr. Ændringen betyder, at enhver kapitalejer, der ejer 5 pct. af den registrerede kapital, skal give meddelelse til selskabet.

Oplysning jf. *stk. 1, nr. 2* skal ske, når kapitalejerens besiddelse ændrer sig i et omfang, der bevirker, at besiddelsen overskrider en af de fastsatte tærskelværdier.

Værdipapirhandelslovens regler finder anvendelse på selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Reglerne for flagning i værdipapirhandelsloven og aktieselskabsloven har hidtil fulgt hinanden, og det anses for hensigtsmæssigt, at de så vidt muligt fortsat er ens. Tærskelværdierne for flagning bør være ens, idet der ikke bør stilles strengere krav til kapitalejere i selskaber, som ikke har kapitalandele optaget til handel på et reguleret marked, end det er tilfældet i selskaber, som har kapitalandele optaget til handel på et reguleret marked. En kapitalejer i et selskab, som har ejerandele optaget til handel på et reguleret marked, der ejer 100 pct. af selskabskapitalen, vil dog fortsat skulle give meddelelse, idet det for aktieselskaber følger af art. 3 i Rådets tolvte direktiv af 21. december 1989 (89/667/EØF) om enkeltmandsselskaber med begrænset ansvar.

Det fremgår af det foreslåede stk. 1, nr. 2, at ændringer skal indberettes, når denne bevirker, at grænserne på 5, 10, 15, 20, 25, 50, 90 eller 100 pct. eller grænserne på 1/3 eller 2/3 af selskabskapitalens stemmerettigheder eller pålydende værdi nås eller ikke længere er nået. Det samme gælder, når ændringen bevirker, at grænserne i nr. 1 ikke længere er nået.

Bestemmelsen gennemfører dels Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, der kræver faste procentgrænser, dels enkeltmandsdirektivets krav om oplysning om alle aktiers forening på eller spredning fra én hånd.

Grænserne på 1/3 og 2/3 gør det lettere at konstatere, om der blandt selskabets kapitalejere findes enten et mindretal, der kan forhindre, eller et flertal, der kan gennemføre vedtægtsændrin-

ger.

Det foreslåede *stk. 2*, viderefører de i dag regulerede besiddelsesforhold, der foruden ejerskab omfatter pant og kontrollerede selskabers kapitalandelsbesiddelser, jf. aktieselskabslovens § 28 a, stk. 2.

Bestemmelsen i *stk. 2, nr. 1*, omfatter såvel fysiske som juridiske personer, der udøver kontrollerende indflydelse og *stk. 2, nr. 2*, indeholder den begrænsning, at stemmeretten kun skal anses for overført til panthaver, hvis denne erklærer at have til hensigt at udøve den.

For aktionærer, der har aktier i et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, gælder derudover indberetningspligten jf. § 29 i lov om værdipapirhandel mv. Bekendtgørelse nr. 1225 af 22. oktober 2007 om storaktionærer fastlægger, hvilke aktionærer, der er omfattet af pligten til at give meddelelse i medfør af § 29 i lov om værdipapirhandel.

Efter aktieselskabslovens § 28 a, stk. 3, kan der fastsættes regler, som fraviger forpligtelsen i *stk. 1*, for så vidt angår aktier i aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller optaget til handel på en alternativ markedsplads. Med hjemmel i denne bestemmelse er der udstedt bekendtgørelse nr. 456 af 21. maj 2007 om meddelelsespligten i henhold til § 28 a i aktieselskabsloven. Herefter gælder, at aktionærer eller andre fysiske og juridiske personer, der besidder aktier i et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller er optaget til handel på en alternativ markedsplads, og som i medfør af bekendtgørelse om storaktionærer ikke er omfattet af pligten til at give meddelelse efter § 29 i lov om værdipapirhandel mv., heller ikke er omfattet af pligten til at give meddelelse efter § 56. Der skal dog altid gives meddelelse efter § 56, hvis besiddelsesgrænsen på 100 pct. nås eller ikke længere nås.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 3* viderefører aktieselskabslovens § 28 a, stk. 3, dog præciseres det, at det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der fastsætter reglerne.

Til § 57

Forslaget viderefører i vidt omfang den for aktieselskaber gældende retstilstand og indfører som noget nyt samme regler for anpartsselskaber.

Efter den gældende bestemmelse for aktieselskaber har aktionæren 4 uger til at give meddelelse til selskabet om storaktionærbesiddelser, jf. aktieselskabslovens § 28 b, stk. 1, 1. pkt. Med forslaget i *stk. 1* nedsættes tidsfristen fra 4 uger til 2 uger. Ændringen skal sikre aktualiteten af de oplysninger om ejer- og stemmeandele, som meddeles selskabet, og svarer til den i dette lovforslag foreslåede generelle anmeldelsesfrist på 2 uger. Indberetningspligten er, som hidtil, bødelagt, jf. § 382.

Selskabet skal hurtigst muligt efter at have modtaget meddelelsen foretage indberetning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. forslaget til § 58, stk. 1. Se nærmere herom under bemærkningerne til § 58.

Kravene til indholdet af meddelelsen fremgår af det foreslåede *stk. 2*. Efter den gældende bestemmelse for aktieselskaber skal aktionærernes meddelelse til selskabet ved storaktionærbesiddelser indeholde oplysning om fulde navn, bopæl eller for virksomheders vedkommende CVR-nummer og hjemsted, kapitalandele af aktier med deres pålydende, samt hvilken klasse de tilhører.

Den foreslåede ændring i stk. 2 udvider oplysningspligten for kapitalejere, idet der udover de oplysninger, der skal gives i dag, også skal oplyses om eventuelt CVR-nummer og datoen for erhvervelse eller afhændelse af kapitalandele. Derudover skal der oplyses om antallet af kapitalandele, samt hvilken klasse de tilhører, såfremt selskabets kapital er inddelt i klasser.

De udvidede oplysningskrav foreslås for at kunne identificere kapitalejeren, når der sker indberetning til styrelsen. Identifikation af kapitalejere, som ikke er danske statsborgere, og juridiske personer, som ikke er registreret under dansk CVR-nummer, kan ikke ske ved hjælp af CPR- eller CVR-nummer. Denne gruppe kapitalejere skal derfor identificere sig på anden entydig måde. For udenlandske personer kan det f.eks. ske ved kopi af pas, og for udenlandske selskaber kan det f.eks. ske ved officielt bevis for, at de er lovligt bestående i hjemlandet.

Dato for erhvervelse eller afhændelse af kapitalandele er en nødvendig oplysning for at få fastlagt ejerforholdet i et selskab. Særligt i sager om undersøgelse af økonomisk kriminalitet er oplysningen vigtig. Desuden kan åbenhed om ejerkredsen bag selskabet på et givet tidspunkt øge tilliden til selskabet og dermed fremme interessen for at handle med selskabet og eventuelt indgå som selskabsdeltager.

Storaktionærfortegnelsen skal efter de gældende regler i aktieselskabslovens § 28 b, stk. 3, for aktieselskaber være tilgængelig på selskabets hovedkontor. På hovedkontoret er det som udgangspunkt en begrænset kreds, der har adgang til at se fortegnelsen. Alle andre kan ved at rette skriftlig henvendelse til selskabet bestille en udskrift mod betaling af et eventuelt gebyr. Disse oplysninger foreslås fremover samlet i et offentligt register, jf. forslagets § 58.

Som følge af, at pligten for aktieselskaberne til at føre en særskilt fortegnelse over store kapitalejere ophæves, det ikke længere vil være muligt at bestille udskrifter over storaktionærer hos selskabet. Forslaget er en konsekvens af, at enhver i henhold til forslagets § 58 kan få oplysninger om store kapitalejere direkte hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse.

Efter det foreslåede *stk. 3* skal meddelelsen tillige indeholde oplysning om kapitalandelens størrelse hhv. pålydende værdi samt de stemmerettigheder, der er knyttet hertil. Meddelelsen til selskabet kan gives i forbindelse med meddelelsen om ejerskifte eller pantsætning, jf. § 54, stk. 1.

Til § 58

Med den foreslåede § 58 indføres der en ny pligt for selskaber. Selskaberne skal hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget meddelelse, jf. § 56, typisk fra kapitalejeren eller panthaveren, registrere oplysningerne, jf. § 56, stk. 1, i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system (Ejerregister). Tilsvarende oplysninger skal ikke indberettes til andre offentlige myndigheder. Kapital-selskabets indberetningspligt gælder ligeledes ved selskabets stiftelse. Pligten til registrering af ejerandele omfatter alene kapitalandele, hvis størrelse eller stemmeret er eller overstiger 5 pct.

Indberetningspligten til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen omfatter ikke selskaber, der fører ejerbogen ved indberetning af oplysningerne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. § 51, stk. 2. Grunden hertil er, at oplysningerne i så fald allerede er offentligt tilgængelige.

Det foreslås i *stk. 2*, at også alle senere ændringer hurtigst muligt skal indberettes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, såfremt ændringen medfører at en af de i § 56 angivne grænser

passeres.

Meddelelsen skal indeholde de i § 57, stk. 2-4, indeholdte oplysninger. Pligten foreslås bødebelagt, jf. den foreslåede § 382.

Henvisningen til de generelle anmeldelsesregler i kapitel 2 skal ses i lyset af, at der ikke er nogen konkret frist for ajourføring af ejerbogen i § 51, stk. 2. Hvis et selskab fører ejerbogen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og ejerbogen ikke er opdateret, træder den generelle anmeldelsesfrist på 2 uger i kraft. Dette skal sikre, at de ejeroplysninger, offentligheden får adgang til i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er aktuelle.

Indberetningspligten til kapitalselskabet er uafhængig af, om kapitalejeren er dansk eller udenlandsk statsborger, og om vedkommende har bopæl eller hjemsted i Danmark eller udlandet. Kapitalselskaber skal tilsvarende indberette erhvervelse eller afhændelse af egne aktier, som ligger inden for den fastsatte ramme i den foreslåede § 56.

Enhver, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, har i dag ifølge værdipapirhandelslovens § 29 pligt til hurtigst muligt at underrette markedspladsen om oplysninger om ejerforhold på 5 pct. eller mere af kapitalen eller af stemmerne i selskabet, når grænser på 10, 15, 20, 25, 50 pct. overskrides, samt når 1/3- eller 2/3-grænsen passeres.

Med forslaget udvides det eksisterende selskabsregister i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, således at enhver kan få aktuel samt historisk information online om ejer- og stemmeforhold på 5 pct. eller mere, når de fastsatte grænser overskrides.

Med den foreslåede udvidelse af selskabsregistret samles og offentliggøres oplysninger om større kapital- og stemmeandele i samtlige danske aktie- og anpartsselskaber, herunder i aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, jf. det foreslåede *stk. 3*.

For anpartsselskaber er der efter gældende ret kun offentlighed omkring ejerskab i anpartsselskaber, der har en kapital på mindst 500.000 kr. Indberetningspligten foreslås at gælde alle selskaber, og dermed også alle anpartsselskaber, uanset deres kapital, da hensynene til bl.a. gennemsigtighed og bekæmpelse af økonomiske kriminalitet er de samme i alle typer selskaber, uanset størrelse.

De almindelige regler om anmeldelse og registrering i forslagets kapitel 2 finder tilsvarende anvendelse.

Til § 59

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at et ejerbevis kan omfatte flere kapitalandele. § 59 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 22. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand herved, bortset fra at bestemmelsen udvides til også at omhandle anparter jf. kap **XX**, i de almindelige bemærkninger.

Under de nordiske drøftelser om en fælles lovgivning i 1960'erne ønskedes det fra specielt Sveriges side, at der blev indført en hjemmel til det såkaldte aktiecertifikatsystem. Ved anvendelse af et rent aktiecertifikatsystem udstedes der ikke værdipapirer i form af ejerbeviser, men alene kapitalandelscertifikater, som alene tjener som dokumentation for den enkelte kapitalejers samlede kapitalandelsbeholdning. Med værdipapircentral-registreringen i 1993 og den deraf følgende ændring af aktieselskabslovens § 21, stk. 1, blev der skabt hjemmel for en lignende ord-

ning i Danmark.

Til § 60

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler for udstedelse og annullation af kapitalandele, herunder i forbindelse med ejerbeviser udstedt gennem en værdipapircentral samt for kapitalandele, der er udstedt som ihændebarer eller omsætningspapirer. Ligeledes indeholder bestemmelsen regler om krav til indholdet af ejerbeviser.

Adgangen til at undlade udstedelse af ejerbeviser har tidligere af hensyn til behovet for en hensigtsmæssig omsætningsbeskyttelse ved overdragelse af kapitalandele været begrænset til kapital-selskaber, hvis kapitalandele hverken er omsætningspapirer eller udstedt til ihændebareren. Det var tillige tidligere forudsat, at beslutning om afskaffelse af ejerbeviser kunne træffes af kapital-selskabets bestyrelse. Modtager selskabet ikke alle tidligere udstedte ejerbeviser i forbindelse med en iværksat afskaffelse af disse, må et ikke modtaget ejerbevis ligestilles med en begæring om udstedelse af ejerbeviser, der er til hinder for afskaffelsen. Hvis et ejerbevis er bortkommet, finder bestemmelserne i forslaget § 66, stk. 3 om mortifikation anvendelse.

Beslutning om afskaffelse af ejerbeviser kan træffes af selskabets centrale ledelsesorgan. Hvis et aktieselskab har udstedt ihændebareraktier, kræver afskaffelsen en vedtægtsændring, hvilket forudsætter en generalforsamlingsbeslutning.

Hvis kapital-selskabet efter en beslutning om afskaffelse af ejerbeviser ikke har modtaget samtlige ejerbeviser, ligestilles den manglende aflevering af et eller flere ejerbeviser med en begæring om udstedelse af ejerbeviser, der udelukker afskaffelse af ejerbeviserne, såfremt flertalskravet i § 61 herved opfyldes. Såfremt en kapitalejer ikke har afleveret ejerbeviset, kan kapitalejeren alene udøve økonomiske rettigheder, men ikke forvaltningsmæssige rettigheder, svarende til de bestemmelser, der følger af manglende notering i ejerbogen. Når ejerbeviset er afleveret, kan kapitalejeren atter udøve alle rettigheder. Hvis et ejerbevis er bortkommet, finder bestemmelserne i lovens § 66, stk. 3, om mortifikation anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse omhandler også anparter. Derudover ændres de gældende regler for udstedelse af ejerbeviser i aktieselskaber, idet udviklingen går i retning af at afskaffe ejerbeviser. Muligheden og behovet for udstedelse af ejerbeviser må antages at være af begrænset værdi. Desuden vil det fremover være muligt at få udstedt bevis for indførelse i ejerbogen jf. §§ 54 og 55. Hvor det hidtil har været muligt for kapitalejere, der ejede 10 pct. af aktierne i selskabet at kræve udstedelse af egentlige ejerbeviser, skal dette fremover tiltrædes af kapitalejere, der besidder en majoritet, der sædvanligvis kræves for vedtægtsændringer.

Det foreslåede *stk. 2* indeholder forbud mod at udstede eller transportere ejerbeviser til ihændebareren, såfremt der gælder indskrænkninger i kapitalandelens omsættelighed, eller hvis kapitalejerne er forpligtede til at lade deres kapitalandele indløse.

Det foreslåede *stk. 3* indeholder bestemmelse om, at ejerbeviser ikke må udleveres forinden kapitaltegningen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Det foreslåede *stk. 4* indeholder dels bestemmelserne om det obligatoriske mindsteindhold af oplysninger i ejerbeviset dels lovens krav til underskrift af ejerbeviser.

Det foreslåede *stk. 5* angiver, at ejerbeviset skal angive eventuelt tilhørsforhold til kapitalklasser, såfremt disse forefindes i kapital-selskabet.

Det foreslåede *stk. 6* angiver, hvilke bestemte informationer, ejerbeviser skal indeholde, såfremt vedtægterne indeholder disse.

Det foreslåede *stk. 7* indeholder en regel om, at ejerbeviset som en obligatorisk bestanddel skal indeholde et forbehold om, at der efter udstedelsen kan være truffet bestemmelser, som ændrer kapitalejerens retsstilling med hensyn til de forhold, hvorom det indeholder oplysninger.

Der har tidligere været tvivl om, hvorvidt den gode tro er afgørende for erhververens ekstinktive omsætningsbeskyttelse, og om den knytter sig til kapitalandelen som sådan eller til de registrerede vedtægter. Derfor klargør den foreslåede bestemmelse nu, at erhververen af en kapitalandel ikke kan stole på, at kapitalandelen altid indeholder fuldstændige eller rigtige oplysninger om dennes retsstilling, men er henvist til at søge oplysning herom i den seneste udgave af kapitalselskabets registrerede vedtægter. At det centrale ledelsesorgan så vidt muligt skal drage omsorg for, at ejerbeviserne får påtegning om sådanne ændringer, er for en ordens skyld fastslået udtrykkeligt i *stk. 6, 2. pkt.*

Til § 61

Bestemmelsen i forslaget regulerer, at kapitalselskabet skal afholde samtlige omkostninger forbundet med udstedelse af kapitalandele m.v. i en værdipapircentral, idet det først og fremmest vil være en fordel for kapitalselskabet, at selskabets kapitalandele udstedes gennem en værdipapircentral. Forslagets § 61, viderefører den eksisterende bestemmelse, i aktieselskabslovens § 23 b, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer ud over at bestemmelsen fremover foreslås også at omhandle anparter.

Til § 62

Den foreslåede § 62 viderefører den eksisterende bestemmelse, i aktieselskabslovens § 23 c, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer bortset fra at bestemmelsen fremover foreslås også at omhandle anparter.

Bestemmelsen i forslagens § 62, *stk. 1*, regulerer de oplysninger, kapitalselskabet skal give til en værdipapircentral, såfremt kapitalandele skal udstedes gennem en sådan og der derfor ikke længere skal udstedes papirkapitalandele.

I *stk. 2* foreslås det, at de gamle papirkapitalandele skal annulleres i forbindelse med overgangen til VP-indskrivning. Kapitalandelene indleveres til et kontoførende institut og erstattes af immaterielle fondskapitalandele i den pågældende værdipapircentral.

Til § 63

Bestemmelsen i forslaget regulerer situationer, hvor kapitalejere ikke registrerer kapitalandele i en værdipapircentral ved kapitalselskabets overgang fra papirkapitalandele til dematerialiserede, værdipapircentralindskrevne kapitalandele. Bestemmelsen er opbygget over skabelonen fra aktieselskabslovens § 40 om udstedte, men ikke afhentede fondskapitalandele. Kapitalselskabets centrale ledelsesorgan er herefter berettiget til at sælge disse efterfølgende. Forslagets § 61, viderefører den eksisterende bestemmelse, i aktieselskabslovens § 23 d. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, udover at bestemmelsen foreslås også at skulle omhandle anparter.

Til § 64

Bestemmelsen i forslaget regulerer kapitalejeres ret til at kræve udstedelse af ejerbeviser samt muligheden for annullation heraf. Der er med den tiltænkte affattelse af bestemmelsen ikke tiltænkt materielle ændringer af retstilstanden for aktieselskaber jf. aktieselskabslovens § 21 a, foruden udvidelsen til også at omhandle anparter. Reglerne i aktieselskabslovens § 21 a, stk. 1, er ikke videreført i bestemmelsen, idet denne er omhandlet af forslagens § 61, stk. 1.

Bestemmelsen giver et kapitalselskab mulighed for at afskaffe allerede udstedte ejerbeviser i forbindelse med, at selskabets kapitalandele optages til handel på et reguleret marked i et EU/EØS land. Kapitalselskabet skal kunne inddrage ejerbeviser til annullation. Da der er tale om navnekapitalandele, vil kapitalejerne som udgangspunkt være kendte. Indkaldelsen skal foretages på samme måde som indkaldelse til kapitalselskabets ordinære generalforsamling og ved særskilt meddelelse til alle noterede kapitalejere. For at give kapitalejerne tilstrækkelig tid til at reagere, f.eks. i forbindelse med en ferieperiode, skal indkaldelsesfristen være mindst 3 måneder.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres, at reglerne om inddragelse af kapitalandele ikke finder anvendelse på aktier, der er omsætningspapirer eller udstedt til ihændehaber. Begrænsningen findes også i § 60, hvorefter det ikke er muligt at undlade at udstede ejerbeviser for omsætningspapirer eller aktier udstedt til ihændehaber.

Til § 65

Bestemmelsen regulerer den tinglige beskyttelse ved overdragelse af kapitalejerandele og svarer nøje til gældslovens § 31, stk. 1 og 2. Bestemmelsen er for aktier en naturlig konsekvens af overgangen til papirløse aktier i 1992. Forslagets § 65 svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 25 b og anpartsselskabslovens § 18, og der er alene tale om en sammenskrivning af bestemmelserne til en enkelt bestemmelse. Der er således ikke foreslået materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand for aktier og anparter.

Det foreslåede *stk. 1* sikrer erhververen mod krav fra overdragerens kreditorer, når kapitalselskabet henholdsvis føreren af ejerbogen har modtaget underretning om erhvervelsen. Underretningen beskytter erhververen, når den er kommet frem. Kapitalselskabet skal på forlangende give bevis for, at meddelelsen er modtaget.

Det foreslåede *stk. 2* sikrer erhververen i situationen, hvor der er sket dobbelt overdragelse, og i dette tilfælde er sikringsakten underretning til selskabet eller til føreren af ejerbogen. Såfremt den sidste erhverver skal ekstingvere den førstes ret, skal selskabet henholdsvis føreren af ejerbogen have modtaget underretning om overdragelsen til den sidste erhverver først, og den sidste erhverver skal ved underretningen være i god tro. Det vil sige, at den pågældende hverken kendte eller burde kende den første erhververs ret. Ekstinktion indtræder, uanset at kapitalselskabet eller føreren af ejerbogen er vidende om overdragelsen til den første erhverver, hvis denne viden ikke beror på underretning som forudsat.

De beskrevne regler gælder tilsvarende, selvom selskabet fører aktiebogen direkte i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens system, da styrelsen alene stiller et system til rådighed og ikke betragtes som fører af ejerbogen.

Til § 66

Bestemmelsen i forslaget regulerer den tinglige beskyttelse ved overdragelse af ejerbeviser samt reglerne for mortifikation af ejerbeviser. Forslagets § 66 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 24, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer af bestemmelsen.

I det foreslåede *stk. 1* afspejles reglen i gældslovens § 14, stk. 1, der regulerer fortabelse af rettigheder til fordel for en godtroende omsætningserhverver. En godtroende erhverver af ihændehaverkapitalandele der har modtaget kapitalandelen fra den, der sad inde med den, mister ikke retten på trods af, at overdrageren var umyndig eller manglede ret til at råde over kapitalandelen.

Gældsloven finder tilsvarende anvendelse på udbyttekuponer, hvorefter disse behandles som ihændehavergældsbreve ligesom de også undergives reglen i gældsloven § 15 om fortabelse af indsigelser til fordel for godtroende erhverver.

Mortifikation uden dom sker ved kapitalselskabets centrale ledelsesorgan. Det centrale ledelsesorgan må skønne over mortifikationens berettigelse efter de regler, der er givet for mortifikation ved dom jf. mortifikationslovens bestemmelser herom. Er det centrale ledelsesorgan i begrundet tvivl om mortifikationens rigtighed, bør denne afvises, og vedkommende må herefter søge mortifikation ved dom.

Det foreslåede *stk. 4* henviser til *stk. 3*, da der for kuponer og taloner skal sondres mellem de udbyttegivende og andre. Overdrages udbyttekuponer sammen med ejerbeviset, får erhververen ikke bedre ret til kuponerne, end denne gør med hensyn til kapitalandelen. Yderligere er det afgørende om, hvorvidt en kupon overdrages før eller efter, at udbytte er fastsat. Inden udbytte er fastsat gælder gældslovens § 14 ikke jf. gældslovens § 24, stk. 3. Overdrages en kupon imidlertid efter at udbytte er fastsat behandles kuponen som et ihændehavergældsbrev jf. gældslovens § 14, stk. 1 og § 24, stk. 1.

Til § 67

Bestemmelsen viderefører aktieselskabslovens § 28 d i store træk.

Aktieselskabslovens § 28 d giver erhvervsministeren hjemmel til at fastsætte regler om meddelelse om besiddelse af aktier efter §§ 28 a og 28 b i statslige aktieselskaber, herunder om hvad der skal medregnes som besiddelse og øjeblikkelig meddelelse til selskabet og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Det foreslås, at det fremover er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der kan fastsætte nærmere regler om, hvad der skal medregnes som besiddelse og om meddelelse heraf. Det foreslås endvidere at ensrette ordlyden med ordlyden i værdipapirhandelslovens § 29, således at meddelelsen fremover skal ske hurtigst muligt.

Endvidere udgår kravet om at indberette besiddelserne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, da selskabet fremover har pligt til at indberette oplysningerne til ejerregisteret, se bemærkningerne til § 58.

Der er i dag udstedt bekendtgørelse nr. 552 af 15. juni 2004 om visse aktiebesiddelser i statslige aktieselskaber samt indsendelse og offentliggørelse af meddelelser fra statslige aktieselskaber.

§ 68

Bestemmelsen i forslaget regulerer den i danske kapitalselskaber hyppigt forekommende form for omsættelighedsbegrænsning, hvorved der vedtægtsmæssigt tillægges kapitalejere eller andre forkøbsret i tilfælde af kapitalovergang. Den foreslåede § 68, svarer i væsentlig grad til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 19. Bestemmelsen udvides til også at omfatte anparter, idet den dækker alle kapitalandele. Udvidelsen af bestemmelsen til også at omhandle anparter er begrundet med Udvalget til Modernisering af Selskabsrettens ønske om at ensarte loven for aktie- og anpartsselskaber, til så vidt muligt fælles bestemmelser som led i moderniseringen af loven.

Det foreslåede *stk. 1* er en videreførelse af aktieselskabslovens § 19 stk. 1, hvorefter vedtægterne skal indeholde nærmere regler om forkøbsretten, herunder særlig om fristen for eventuel accept idet sidstnævnte er en betingelse for at vedtægtsbestemmelserne kan registreres. Derudover bestemmer aktieselskabslovens § 19 stk. 1, at åbenbart urimelige vilkår kan tilsidesættes ved dom. Bestemmelsens hovedsigte er de tilfælde, hvor prisen ikke fastsættes på baggrund af almindelige markedsmekanismer og der ikke foreligger et tilbud fra tredjemand. Åbenbar urimelighed kræver, at prisen er helt uventet og for alle parter uforudsigelig og det skærper yderligere kravet til den åbenbare urimelighed, såfremt der er tale om erhvervsdrivende parter.

Det foreslåede *stk. 2* medfører en udvidelse i adgangen til udmeldelse af skønsmand i forbindelse med domsforhandling om rimeligheden af de eksisterende vedtægtsbestemmelser. Baggrunden herfor er, at udvalget finder, at der bør være adgang for kapitalejerne til at få udmeldt en skønsmand til vurdering af den pris, som skal finde anvendelse på en forkøbsret uden, at det først vurderes, om vedtægternes bestemmelse herom var rimelig. Dette bør gælde, uanset om vedtægterne foreskriver en metode til beregning af prisen eller fastsætter prisen som en fast sum.

Det foreslåede *stk. 3*, 1-2 punktum, er en videreførelse af aktieselskabslovens § 19 stk. 2. I forslagens *stk. 3*, 3. punktum foreslås det i forbindelse med omkostningerne til skønsmand, at det præciseres, at disse bæres af kapitalejeren som ønsker vurderingen foretaget. Udgiften kan dog af domstolene pålægges selskabet, hvis skønsmandens vurdering afviger fra prisen og lægges til grund enten helt eller overvejende. Omkostningerne skal som udgangspunkt påhviler den, der vil bestride prisen, for at undgå, at vurderingsmuligheden vil blive brugt uden fornøden grund. Forslagets *stk. 3*, 3. punktum er en præcisering af de hidtidige regler, da aktionærer efter de gældende regler i dag må gå til domstolene først for at få fastslået, at vedtægtsbestemmelsen om vurdering er urimelig og herved bærer risikoen for omkostninger, såfremt anmodningen skønnes ubegrundet af retten. Hvis der er tale om væsentlige afvigelser i prisen, kan det være et forhold, som taler for, at omkostningerne skal pålægges selskabet.

Det foreslåede *stk. 4*, er en videreførelse af aktieselskabslovens § 19 stk. 3, hvorefter forkøbsretten skal udøves for hele posten af kapitalandele.

Til § 69

Bestemmelsen i forslaget regulerer tilfælde hvor samtykke skal indhentes ved alle former for overgang af kapitalandele. § 69, svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 20, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand herved. Dog udvides bestemmelsen til også at omfatte anparter, idet den dækker alle kapitalandele. Udvidelsen af bestemmelsen til også at omhandle anparter er begrundet med ønsket om at ensarte loven for aktie- og anpartsselskaber til så vidt muligt fælles bestemmelser som led i moderniseringen af loven.

Det foreslåede *stk. 1* indeholder reglerne for afgørelse af en anmodning om samtykke samt en senest frist hvorefter manglende afgørelse sidestilles med samtykke.

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende regler i aktieselskabslovens § 20, stk. 2, og præciserer, at såfremt vedtægterne indeholder en bestemmelse om, at aktieovergang kræver „*samtykke fra selskabet*“, er det selskabets centrale ledelsesorgan, der træffer afgørelsen. Såfremt man ønsker spørgsmålet forelagt generalforsamlingen til afgørelse, må dette udtrykkeligt fremhæves i vedtægterne. Vedtægterne kan ikke bemyndige andre til at træffe afgørelsen, således ej heller f.eks. repræsentantskabet. Ved bestemmelsens affattelse er der ikke tilsigtet materielle ændringer for aktieselskaber, men alene en sproglig præcisering under hensyn til nærværende lovforslags udvidede muligheder for anvendelse af ledelsesstrukturer.

Det kræves ikke, at afgørelsen begrundes, men det må efter almindelige regler forudsættes, at et afslag på overdragelse er sagligt begrundet i hensynet til selskabets tarv. Det kan næppe anses for udelukket at anlægge sag mod selskabet til påstand om opnåelse af samtykke til en overdragelse, som formenes at være nægtet af chikane.

Til § 70

Der er tale om en videreførelse af den gældende § 20 a i aktieselskabsloven. Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet materielle ændringer for så vidt angår indløsning af kapitalandele i aktieselskaber. Dette er derimod tilfældet for anpartsselskabers vedkommende, idet det foreslås, at kravene i forbindelse med vedtægtsbestemt indløsning udvides til også at finde anvendelse for anpartsselskaber.

Forud for anpartsselskabsloven af 1996 gjaldt tilsvarende regler for begge selskabsformer. Med 1996 loven udgik disse af anpartsselskabsloven ud fra et regelforenklings synspunkt. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har imidlertid fundet, at der ikke er grund til at skelne mellem de to selskabsformer, for så vidt angår indløsning. Det bør således være et tilbud til begge former for kapital selskaber, uanset at det i praksis må antages, at udskiftning i ejerkredsen i anpartsselskaber typisk vil ske efter konkret aftale.

Medmindre vedtægtsbestemmelse fastslår andet, er udgangspunktet, at der skal ske en samlet indløsning af den enkelte kapitalejers ejerandel.

Til § 71

Bestemmelsen viderefører i store træk aktieselskabslovens gældende § 20 b og § 20 e vedrørende indløsningsret. Da bestemmelserne i § 20 b og § 20 e vedrørende indløsningsretten for en majoritetsaktionær stort set er enslydende, hvad enten der er tale om indløsning som følger af et foreliggende majoritetsejerskab eller indløsningsretten udløses efter et gennemført overtagelsestilbud foreslås det at samle disse to indløsningsbestemmelser i én bestemmelse.

Bestemmelsen indeholder en gennemførelse af artikel 15 og 16 i direktiv om overtagelsestilbud 2004/25/EF. Da direktivet om overtagelsestilbud opstiller visse formkrav ved indløsning i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud, er det nødvendigt på enkelte steder at fastsætte særlige bestemmelser for indløsning på dette grundlag.

Indløsning efter et overtagelsestilbud kan finde anvendelse både efter et frivilligt og et pligt-mæssigt tilbud.

For anpartsselskabers vedkommende har der ikke siden anpartsselskabsloven af 1996 været nærmere regulering, hvad angår indløsning af kapitalejere i anpartsselskaber. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har givet udtryk for, at det vil være hensigtsmæssigt at have en tilsvarende regel for anpartshavere, selv om anpartsselskabers kapitalandele ikke udbydes offentligt.

Forslagets *stk. 1* fastslår, at én kapitalejer som følge af ejerskab på mere end 9/10 af såvel kapital som stemmer har ret til at indløse de resterende kapitalejere. Ved opgørelse af kapitalbesiddelse medregnes alene kapitalandel, som ejes af den pågældende. Det er ikke en betingelse for anvendelsen af indløsningsretten, at der i vedtægterne er optaget bestemmelser om kapitalandele indløselighed. En vedtægtsbestemmelse om, at kapitalandelene ikke er indløselige, er således ikke til hinder for indløsning i medfør af denne bestemmelse. Indløsning efter § 71 kan ikke finde sted af en gruppe af kapitalejere i forening.

Indløsningsretten i medfør af *stk. 1* kan ikke begrænses til kun at omfatte en del af minoritetsaktionærerne. Medmindre vedtægterne bestemmer andet, er udgangspunktet, at der skal ske en samlet indløsning.

Ejer et kapitalsekskab egne kapitalandele, skal beholdningen af disse andele ikke indgå ved beregningen af ejerandelen i en indløsningssituation.

Til forskel fra den nugældende § 20 b, *stk. 1*, foreslås det, at der ikke længere stilles krav om, beslutning om indløsning skal træffes af majoritetsejeren og det centrale ledelsesorgan i fællesskab. Der gennemføres herved en ligestilling af regelgrundlaget mellem den generelle indløsningsret og indløsning i forbindelse med et gennemført overtagelsestilbud. Efter direktivet gælder der ikke noget krav om, at beslutning om indløsning skal træffes i fællesskab med det centrale ledelsesorgan. Som følge heraf er der i lovforslaget ikke foreslået en særlig bestemmelse vedrørende tvangsindløsning efter et overtagelsestilbud, således som det er tilfældet med den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 20 e. Dette skyldes, at de foreslåede generelle regler om tvangsindløsning vil opfylde de betingelser, der er opstillet i de direktivbestemmelser, som den gældende bestemmelse i § 20 e bygger på. Efter de foreslåede bestemmelser kan tvangsindløsningsadgangen således altid udøves, idet tvangsindløsningsadgangen gælder generelt.

Baggrunden for at foreslå denne ligestilling er, at en kapitalejer, der besidder 9/10 af såvel ejerandel som stemmer, allerede på dette grundlag har den afgørende indflydelse, herunder mulighed for at ændre ledelsens sammensætning, jf. dog nedenfor vedrørende forslaget *stk. 2*. Accept fra det centrale ledelsesorgan spiller dermed ikke en så afgørende rolle for minoritetsbeskyttelsen, at dette kan begrunde en opdeling af bestemmelsen

Forslagets *stk. 2* opstiller visse krav til indkaldelsens indhold, herunder at den nærmere fremgangsmåde for indløsningskursens fastsættelse skal være oplyst i indkaldelsen. Disse indholdsmæssige krav skal medvirke til, at minoritetsejerne på et forsvarlig grundlag kan vurdere deres retsstilling, herunder, om der er grund til at stille spørgsmål ved indløsningskursen.

Endvidere foreslås det som noget nyt, at indkaldelsen skal indeholde en udtalelse fra kapitalsekskabets centrale ledelsesorgan om de samlede betingelser for indløsningen. Som anført vedrørende forslaget til *stk. 1*, stilles der ikke længere krav om, at det øverste ledelsesorgan og majoritetsejeren i fællesskab beslutter at gennemføre en indløsning af minoritetsejerne. Uanset dette kan det være nyttigt for minoritetsejerne at blive gjort bekendt med det centrale ledelsesorgans synspunkter i forbindelse med indløsningen, som led i vurderingen af deres

retsstilling. Det skal præciseres, at såfremt det centrale ledelsesorgan ikke vil afgive den pågældende udtalelse, så kan der ikke foretages den påtænkte indløsning. Såfremt denne situation måtte opstå, vil majoritetsaktionæren jo have en ikke ubetydelig mulighed for at påvirke det centrale ledelsesorgans sammensætning, hvorfor problemstillingen anses for værende af overvejende teoretisk karakter.

Det foreslås i *stk. 3*, at videreføre reglen om, at en højere vurdering foretaget af skønsmænd eller retten som følge af uenighed om grundlaget for fastsættelse af indløsningskursen også har gyldighed i forhold til de øvrige minoritetssejere. Reglen er en konsekvens af forslaget *stk. 1*, jfr. ovenfor, idet den af skønsmændene én gang fastsatte indløsningskurs bør være den samme for samtlige aktier, der jo alle indløses på samme tidspunkt. Vurderingen har dog kun gyldighed for hele minoritetsgruppen i det omfang, kapitalandelene tilhører samme klasse. Er der flere klasser, skal der ske særskilt vurdering, og hver vurdering har kun gyldighed inden for den pågældende klasse. Det bemærkes, at denne ligestilling kun gælder de kapitalejere, der omfattes af tvangsindløsningen. Kapitalejere, der har accepteret et overtagelsestilbud, er bundet heraf og har ikke adgang til en højere kurs, som måtte finde anvendelse ved tvangsindløsning.

Det foreslås endvidere, at omkostningerne i forbindelse med en vurdering afholdes af den, der har begæret vurderingen. Denne ændring skal medvirke til at sikre, at begæring om skønsmandsvurdering sker på et velunderbygget grundlag. Dog kan retten, der har udmeldt skønsmændene, pålægge den indløsende kapitalejer helt eller delvist at afholde omkostningerne, hvis skønsmændenes vurdering resulterer i en højere indløsningskurs.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* tages der højde for den konflikt, der ville kunne opstå, såfremt prisfastsættelsen kan ske såvel i henhold til værdipapirhandelslovens regler som efter lov om kapitalselskaber. I sådanne tilfælde har værdipapirhandelsloven som udgangspunkt forrang. Dog kan en minoritetssejer vælge, at regelsættet i henhold til denne lov skal finde anvendelse. Dette kan være relevant, hvor de faktiske omstændigheder giver en formodning for, at prisfastsættelsen efter de retningslinjer, der udstikkes i loven vil føre til en mere retvisende pris.

Det fremgår af direktivets artikel 15, *stk. 5*, at en pris ved et frivilligt tilbud anses for at være rimelig, hvis tilbudsgiveren ved accept af tilbuddet har erhvervet mindst 90 pct. af den stemmeberettigede kapital, som var omfattet af tilbuddet. Efter et pligtmæssigt tilbud betragtes modydelsen i tilbuddet under alle omstændigheder som rimelig. Det skal præciseres, at det følger af lovforslagets § 68, *stk. 3*, at en enkelt aktionær har ret til en skønsmandsvurdering, uanset at den pågældende er den eneste aktionær, der finder, at modydelsen ikke er rimelig. Bestemmelsen i *stk. 3*, skal forstås i overensstemmelse med dette.

Ifølge artikel 15, *stk. 5*, i direktivet om overtagelsestilbud kan indløsningsprisen antage samme form som modydelsen i tilbuddet eller bestå af kontanter. Der kan medlemslandene bestemme, at der i det mindste skal tilbydes kontanter som modydelse. Det foreslås derfor i *stk. 5*, at videreføre den gældende praksis om, at en aktionær, som bliver indløst, altid kan forlange, indløsningen sker i kontanter.

I overensstemmelse med direktivets artikel 15, *stk. 4*, foreslås det i *stk. 6*, at en tilbudsgiver, der ønsker at gøre brug af sin indløsningsret, skal fremsætte anmodning herom senest 3 måneder efter, at perioden for den pågældendes overtagelsestilbud er udløbet, idet denne ellers ikke vil kunne anvende den ved overtagelsestilbudet tilbudte pris, men herefter alene må anvende reglerne efter § 73 og derved anvende reglerne om prisfastsættelse såfremt der ikke kan opnås enighed om denne jf. § 68, *stk. 3*.

Det foreslås i *stk. 7*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får hjemmel til at fastsætte nærmere regler om tilbudsgiveres indløsning af de øvrige aktionærer, herunder beregningsregler for, hvornår tærsklen for indløsningsret er nået samt andre bestemmelser af mere detaljeret karakter i forbindelse med indløsningsprocessen. Den gældende bemyndigelse i medfør af aktieselskabslovens § 20 e er udnyttet ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 724 af 7. juni 2005. Denne bekendtgørelse videreføres med hjemmel i den foreslåede paragraf.

Til § 72

Bestemmelsen udvides til også at omfatte anparter, idet den dækker alle kapitalandele, hvilket er en tilbagevenden til retstilstanden før 1992. Reglerne for anpartsselskaber var således reguleret i aktieselskabsloven frem til lovændringen i 1992 hvor den blev overført til anpartsselskabsloven § 14 e. Ved udfærdigelsen af den nye anpartsselskabslov i 1996 fandt man, at det var uforholdsmæssigt at fastsætte regler for indløsning og det blev således overladt fuldt ud til anpartshaverne at aftale sig til rette herom evt. gennem udfærdigelse af vedtægterne. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har ønsket at udvide bestemmelsen til også at omhandle anparter med begrundelsen om at ensarte loven for aktie- og anpartsselskaber som led i moderniseringen af loven.

Det foreslåede *stk. 1* ændrer reglerne for anvendelse af medie for bekendtgørelse samt begrænsningen om kvartalsvis bekendtgørelse, idet anvendelse af Statstidende findes utidssvarende og reglen om kvartalsvis bekendtgørelse ikke forekommer formålstjenstlig og det derfor vurderes, at der ikke er behov for en længere frist end de tre måneder løbende fra datoen for bekendtgørelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Det foreslåede *stk. 2*, ændrer ikke ved den gældende retstilstand. Forslagets *stk. 2* indebærer blandt andet med henvisningen til § 71, *stk. 3*, at vurderingsgrundlaget for indløsningskursen skal oplyses.

Det foreslåede *stk. 3* ændrer ikke ved den gældende retstilstand og regulerer således kapitalejerens ret til at frigøre sig efter fristens udløb ved at deponere indløsningssummen efter deponeringslovens bestemmelser og herefter overtage ejendomsretten til kapitalandelene.

Det foreslåede *stk. 4*, ændrer ikke på den gældende retstilstand og bestemmer således at de tidligere udstedte ejerbeviser annulleres og at nye ejerbeviser skal have påtegning om at de erstatter annullerede beviser.

Til § 73

Bestemmelsen i forslaget regulerer minoritetskapitalejeres ret til at blive indløst, såfremt en enkelt kapitalejer besidder mere end 90 pct. af kapitalandelene og tilsvarende stemmerettigheder. Reglen er en foranstaltning til beskyttelse af minoritetskapitalejere, der oprindeligt er indsat i forbindelse med gennemførelsen af 3. selskabsdirektiv vedrørende aktier jf. aktieselskabslovens § 20 d. Den foreslåede § 73, svarer således til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 20 d, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand herved. Dog udvides bestemmelsen til også at omfatte anparter, idet den dækker alle kapitalandele. Udvidelsen af bestemmelsen til også at omhandle anparter er begrundet med ønsket om at ensarte loven for aktie- og anpartsselskaber, som led i moderniseringen af loven.

Til § 74

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af reglerne i aktieselskabslovens § 47, stk. 1. Der er ikke tiltænkt materielle ændringer. Bestemmelsen udvides til også at omfatte anpartsselskaber.

I den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 47, stk. 2, er det fastsat, at lovens § 44 a, stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Denne bestemmelse indeholder en præcisering af, at medlemmerne af bestyrelsen er ansvarlige for, at der efter nedsættelsen er fuld dækning for aktiekapitalen, fonden for amortiserede aktier, reserve for egne aktier, reserve for opskrivning efter indre værdis metode, alle øvrige opskrivnings- og opreguleringsreserver samt reserver, der er bundne i henhold til vedtægterne.

Baggrunden for forslaget om ikke at videreføre reglen om bestyrelsens ansvar for selskabets kapitalberedskab, er, at et sådan ansvar allerede følger af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, der foreslås videreført med dette lovforslags §§ 115 og 116.

Det fremgår af forslagets §§ 115 og 116, at selskabets centrale ledelsesorgan skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. Selskabets ledelse er således altid ansvarlig for, at der efter en nedsættelse er fuld dækning for de nævnte reserver m.v.

Bestemmelse skal sikre, at et selskabs kapitalgrundlag ikke undermineres, uden at det centrale ledelsesorgan har været opmærksom på eller vidende om den mindskede soliditet eller væsentlige risici, som direktionen eller andre i selskabet er bekendt med. Bestemmelsen er indført ved lov nr. 282 af 9. juni 1982. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at det centrale ledelsesorgan løbende skal have kendskab til og forholde sig til selskabets økonomiske, herunder den likviditetsmæssige situation, ligesom bestyrelsen skal tage stilling til, om situationen er økonomisk forsvarlig.

Heraf følger, at det centrale ledelsesorgan også i forbindelse med en kapitalnedsættelse skal påse, om selskabets kapitalberedskab er forsvarligt i forhold til selskabets drift. Hvis en vedtægtsmæssig, planlagt amortisation ikke stemmer overens med selskabets finansielle stilling eller kapitalberedskab, har ledelsen således en selvstændig pligt til at gøre kapitalejerne opmærksom herpå. Kapitalnedsættelsen kan ikke foretages med et beløb der reducerer selskabets kapitalen til under det lovmæssige minimumskrav.

Til § 75

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af reglerne i aktieselskabslovens § 47, stk. 3, nr. 1. Der er ikke tiltænkt materielle ændringer.

I den foreslåede stk. 1 beskrives de tilfælde, hvor kapitalnedsættelsen kan finde sted uden offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Dette er tilfældet, hvis nedsættelsen sker ved annullation af fuldt indbetalte kapitalandele.

De gældende regler i § 47, stk. 3, nr. 2 og 3 samt stk. 4 foreslås som led i den generelle forenkling af reglerne i selskabslovene ikke videreført. De gældende bestemmelser vedrører den situation, hvor kapitalandelene enten er erhvervet uden vederlag eller for et vederlag, der ikke overstiger det beløb, der kan anvendes til udbytte, herunder ved udstedelse af obligationer, og hvis et beløb svarende til de annullerede kapitalandele pålydende værdi henlægges til en særlig fond.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at reglerne om amortisation bør for-

enkles ved at tilpasse dem til reglerne for andre kapitalnedsættelser.

Forslaget medfører, at der i forbindelse med kapitalnedsættelse til amortisation skal offentliggøres en meddelelse til kreditorerne i henhold til § 192. Det er samtidigt præciseret i § 193, stk. 4, at reglen om, at en kapitalnedsættelse automatisk bliver endelig 4 uger efter proklamaet ikke gælder kapitalnedsættelser til amortisation, men at meddelelse til kreditorerne skal være offentliggjort mindst 4 uger inden tidspunktet for første kapitalnedsættelse.

Dette medfører, at reglerne om hensættelse på en særlig fond, der helt eller delvis anvendes til eliminering af underskud, heller ikke videreføres. Efter gældende ret kan denne reserve ikke elimineres på anden måde, eller overførsel til aktiekapitalen (fondsaktieemission), medmindre selskabet har et ikke udlignet underskud. Fonden kan således ikke benyttes til udlodning, men betragtes som en bunden reserve.

Når der fremover skal udstedes proklama i forbindelse med amortisation (medmindre der sker annulation af aktierne), kan man ophæve aktieselskabslovens § 47, stk. 3, nr. 2, og derved opnå at beløb fremkommet ved en amortisation kunne overgå til de frie reserver og udloddes. Derved ville man eliminere den relativt komplicerede vurdering, der ligger i den gældende bestemmelse i § 47, stk.3, nr. 2. På denne baggrund foreslås bestemmelsen ikke videreført.

Til § 76

Efter de gældende regler udøves både anpartshavernes og aktionærernes ret til at træffe beslutninger i kapitalselskabet som udgangspunkt på en generalforsamling, jf. anpartsselskabslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., og aktieselskabslovens § 65, stk.1, 1. pkt.

Denne retstilstand videreføres, samtidig præciseres det dog, at uanset om de deklaratoriske krav om form og frist vedrørende generalforsamlingen er fraveget, er der tale om en generalforsamling.

I det foreslåede *stk. 1* fastslås det, at udgangspunktet er en generalforsamling i traditionel forstand, det vil sige hvor deltagerne fremmøder fysisk. Udgangspunktet kan dog fraviges, se bemærkningerne til stk. 2 og 3.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at kapitalejerne ikke kan udøve deres beføjelser ved at rette henvendelse til det øverste eller det centrale ledelsesorgan uden om generalforsamlingen, hvor alle kapitalejere har lige ret og mulighed for at være til stede.

Efter de gældende regler kan kapitalejere både i aktieselskaber og i anpartsselskaber i enighed konkret træffe beslutninger på anden vis end på en generalforsamling, der bliver afholdt som et fysisk møde, jf. anpartsselskabslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., og aktieselskabslovens § 65, stk. 1, 1. pkt.

Forslagets *stk. 2* tydeliggøre derfor alene, at kapitalejere - som det er tilfældet efter de gældende regler - konkret kan træffe beslutninger på anden måde end på en egentlig, fysisk generalforsamling, hvis de er enige herom. Der er dog stadig tale om en generalforsamling, selvom kapitalejerne konkret fraviger bestemmelsen i stk. 1.

Dermed har kapitalejerne mulighed for at træffe beslutninger f.eks. skriftligt. Endvidere kan generalforsamlingen konkret ved enighed beslutte en fravigelse af det generelle krav om en fysisk eller elektronisk generalforsamling uden at optage bestemmelser i vedtægterne herom.

Derudover er det muligt at holde en såkaldt »skrivebordsgeneralforsamling«. I sådanne tilfælde afholdes generalforsamlingen typisk af en advokat, som samtlige kapitalejere har bemyndiget dertil, uden at kapitalejerne er til stede på generalforsamlingen. Advokaten fungerer som dirigent og protokollerer de truffede beslutninger. Afholdelse af en skrivebordsgeneralforsamling kan især være relevant, hvis de punkter, der er på generalforsamlingens dagsorden, ikke nødvendigvis kræver en drøftelse blandt kapitalejerne. Dette vil for eksempel være tilfældet, hvis der skal foretages nogle rent tekniske ændringer af et selskabs vedtægt.

Det foreslås i *stk. 3* som noget nyt, at det i aktieselskaber generelt bliver muligt at fravige kravet om en egentlig fysisk afholdt generalforsamling, jf. *stk. 1*, ved en vedtægtsbestemmelse. Dette er allerede efter de gældende regler muligt i anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 28, *stk. 1*.

Det foreslås, at beslutning herom skal træffes enstemmigt og skal optages i vedtægterne. For en ændring eller ophævelse gælder § 105. Der skal dog afholdes en generalforsamling, jf. *stk. 1*, dvs. med fysisk fremmøde, hvis kapitalejere, der ejer mere end 10 pct. af kapitalandelen i kapital-selskabet, fremsætter krav herom.

Det må forventes, at denne øgede fleksibilitet hovedsagligt vil blive brugt af aktieselskaber med en lille ejerkreds. Det vil formentlig være vanskeligt at opnå den fornødne enighed i aktieselskaber med en større og mere spredt ejerkreds.

I det foreslåede *stk. 4* videreføres retstilstanden med, at det centrale ledelsesorgan kan bestemme, at andre end de i loven opregnede personer kan få adgang til at overvære generalforsamlingen, medmindre andet er bestemt i vedtægterne.

Efter de gældende regler i aktieselskabslovens kapitel 6 og anpartsselskabslovens kapitel 10 er der en række personer, som i kraft af deres tilknytning til et selskabet har adgang til generalforsamlingen, f.eks. kapital-selskabets revisor. Derudover er generalforsamlingen i statslige aktieselskaber og i selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, åbne for pressen, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabsloven § 65, *stk. 4*, og § 10, *stk. 2*, i bekendtgørelse nr. 1069 af 4. september 2007 om betingelserne for officiel notering af værdipapirer.

Personer uden den nødvendige tilknytning til kapital-selskabet kan efter kapital-selskabets særlige tilladelse få lov at overvære generalforsamlingen, men dette forudsætter almindeligvis, at deltagerens identitet er kendt af kapital-selskabet.

Det foreslås i *stk. 4* at videreføre den i såvel anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 28, *stk. 3*, og aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 65, *stk. 5*, gældende reststilstand om, at det centrale ledelsesorgan kan bestemme, at udenforstående generelt kan få adgang til at overvære en generalforsamling uden på forhånd at have indhentet kapital-selskabets tilladelse hertil, og uden at deres identitet er kendt af kapital-selskabet.

Denne mulighed gælder for såvel en fysisk som en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling, selvom muligheden formentlig navnlig vil være attraktiv for selskaber, der afholder en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling. I disse situationer behøver deltagerne ikke at være opmærksomme på, om personer, der ikke har den fornødne tilknytning til kapital-selskabet, uberettiget overværer generalforsamlingen.

Det foreslås i *stk. 5*, at muligheden for at kunne træffe beslutninger uden afholdelse af en fysisk

generalforsamling, jf. stk. 1, ikke kan anvendes i de nævnte selskaber, det vil f.eks. sige, at generalforsamlingen enten skal holdes som et traditionel fysisk møde eller som en delvis eller fuld elektronisk generalforsamling, jf. § 110, og at indkaldelsesform og -frist skal overholdes. Baggrunden herfor er bl.a., at reglerne for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, bygger på ufravigelige direktivkrav, blandt andet fra direktivet om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber. Statslige aktieselskaber ligestilles med disse, på grund af den offentlige interesse for disse selskaber.

Dermed videreføres retstilstanden jf. aktieselskabslovens § 65, stk. 2, at aktionærernes ret til at træffe beslutning i statslige aktieselskaber og aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land, samt i aktieselskaber, hvor det er fastsat ved lov eller bekendtgørelse, at pressen skal have adgang til generalforsamlingen, alene kan udøves på en generalforsamling, der bliver afholdt som et fysisk møde.

Der er derimod intet til hinder for, at f.eks. et statsligt aktieselskab eller et selskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, afholder en elektronisk generalforsamling, hvis pressen får mulighed for at koble sig på den elektroniske generalforsamling og derved følge generalforsamlingen, jf. de foreslåede regler i § 110.

Det har navnlig tidligere været drøftet, om der er risiko for, at pressens tilstedeværelse kan begrænse den frie debat på generalforsamlingen. Hvis generalforsamlingen afholdes elektronisk, f.eks. ved direkte transmission til offentligheden, er denne risiko næppe til stede. I andre tilfælde må det antages, at generalforsamlingen kan træffe beslutning om, at pressen ikke har ret til at foretage bånd- eller filmoptagelser på mødet, bortset fra sædvanlig brug af journalistiske arbejdsredskaber som diktafon og lignende.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 65, stk. 4, skal statslige aktieselskabers generalforsamlinger være åbne for pressen. Denne bestemmelse foreslås videreført i stk 5.

Selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, er ligeledes genstand for en tilsvarende offentlig interesse, jf. § 10, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1069 af 4. september 2007 om betingelserne for officiel notering af værdipapirer.

I disse typer af selskaber er der således et særligt offentliggørelsessyn, der medfører, at pressen skal have adgang til disse selskabers generalforsamlinger. Ved »pressen« forstår f.eks. radio, fjernsyn og den trykte presse.

Til § 77

Bestemmelsen i § 77 viderefører retstilstanden i såvel anpartsselskaber og aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 65, stk. 3, 1. pkt. Der findes dog ingen udtrykkelig bestemmelse i anpartsselskabsloven.

Bestemmelsen fastslår kapitalejeres almindelig ret til at møde og tage ordet på generalforsamlingen, se dog § 83. Dette gælder også med hensyn til stemmeløse kapitalandele. Dirigenten har dog ret til at tilrettelægge drøftelser samt emner, afskære indlæg m.v., se § 100 og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsens fundamentale karakter fremhæves ved at bestemmelsen rykkes til en selvstændig paragraf.

Til § 78

Den foreslåede bestemmelse er et supplement til legitimationsreglen i aktieselskabslovens § 27 og viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 28 uændret. Bestemmelsens anvendelsesområde udvides dog til også at gælde for anpartsselskaber.

Bestemmelsen er indført af praktiske hensyn, hvorefter samejere af en kapitalandel kun kan optræde overfor kapitalselskabet ved én fælles befuldmægtiget, som også kan være en af kapitalejerne. Disse praktiske hensyn gør sig gældende i både anparts- og aktieselskaber.

Til § 79

Generalforsamlingen er det forum, hvor kapitalejernes indflydelse i et selskab udøves. På generalforsamlingen udpeger kapitalejerne det øverste ledelsesorgan og stemmer om væsentlige anliggender for kapitalselskabet. Kapitalejernes deltagelse i generalforsamlingen er afgørende for, at kapitalejerne kan udøve indflydelse på beslutningerne i kapitalselskabet og kontrollere, at det øverste ledelsesorgan i tilstrækkelig grad varetager kapitalejernes og kapitalselskabets interesser.

Efter de gældende regler for anpartsselskaber og aktieselskaber, har kapitalejerne ret til at møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig, jf. aktieselskabslovens § 66, stk. 1. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en udtrykkelig regel herom, dog gælder efter de almindelige regler samme regel også for anpartsselskaber.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår en ufravigelig regel om, at kapitalejere har ret til at møde ved en af kapitalejeren frit valgt fuldmægtig, som såvel kan være en fysisk som en juridisk person. Kapitalejernes ret til at give fuldmagt kan ikke gyldigt indskrænkes, f.eks. således at fuldmagt alene kan gives til det øverste ledelsesorgan. Bestemmelsen viderefører dermed retstilstanden. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer. Aktieselskabslovens § 66, stk. 1, anden led, foreslås flyttet til en selvstændig paragraf, se bemærkningerne til det foreslåede § 80.

Bestemmelsen i *stk. 2, 1. pkt.*, viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 66, stk. 2, 1. pkt., uændret. Herefter skal en fuldmægtig fremlægge en skriftlig og dateret fuldmagt.

Møder en kapitalejer ved en nominee, skal denne, i overensstemmelse med den gældende praksis, ligeledes fremlægge en skriftligt og dateret fuldmagt.

Som noget nyt foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at fuldmagter til andre end kapitalselskabets ledelse kan gives på ubegrænset tid.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten mener, at udbredelsen af informationsteknologien gør, at det er blevet lettere for kapitalejere at holde sig ajour med hensyn til informationer om kapitalselskabet. Derudover gør informationsteknologien det muligt, at der kan gives instrukser til den befuldmægtigede under selve generalforsamlingen, hvis kapitalselskabet stiller det nødvendige udstyr til rådighed, som f.eks. adgang til internettet eller web-cast af generalforsamlingen (ikke at forveksle med reglerne om elektronisk generalforsamling, jf. den foreslåede § 110). En kapitalejer har således i dag lettere adgang til at udøve aktivt ejerskab, selvom kapitalejeren møder på generalforsamlingen ved fuldmægtig.

Som følge heraf, foreslås det, at den gældende regel om, at en fuldmagt maksimalt kan gives for en periode på 12 måneder, bør lempes, hvilket også skal ses i sammenhæng med, at hoved-

parten af fuldmagterne blot fornyes standardmæssigt år efter år.

Efter den foreslåede bestemmelse er det fremover muligt at give tidsubegrænsede fuldmagter til andre end kapital selskabets ledelse. Samtidig præciseres det dog, at sådanne fuldmagter altid skal kunne tilbagekaldes, dvs. også efter registreringsdatoen.

Gives fuldmagten til en generalforsamling, hvor drøftelserne skal fortsætte ved en anden generalforsamling, f.eks. fordi vedtægterne kræver, at der tages stilling til et konkret emne på to generalforsamlinger, gælder fuldmagten også for denne efterfølgende generalforsamling, såfremt dagsorden for den anden generalforsamling afspejler den første.

Aftalelovens almindelige regler om fuldmagter gælder ligeledes for fuldmagter givet i henhold til denne lov. Tilbagekaldes fuldmagten efter denne bestemmelse, berører dette dog ikke det aftaleretlige forhold parterne imellem.

For selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, implementeres med stk. 2 samtidig artikel 11, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber, der ligeledes kræver, at fuldmægtige kun kan udpeges og selskaberne kun underrettes herom skriftligt, hvilket gælder tilsvarende for tilbagekaldelse af udpegelsen af en fuldmægtig.

Det fastslås i *stk. 3*, at fuldmægtigen kan stemme forskelligt på vegne af forskellige kapitalejere, hvis fuldmægtigen har modtaget fuldmagter fra flere kapitalejere. En kapitalejers skal dog stemme samlet på sine kapitalandele, medmindre andet er fastsat i vedtægterne.

Efter de gældende regler gælder for aktieselskaber med hensyn til fuldmagter generelt, at disse ikke kan gives for længere tid end 12 måneder og at fuldmagter til bestyrelsen skal gives til en bestemt generalforsamling med en på forhånd kendt dagsorden, jf. aktieselskabsloven § 66, stk. 2.

Denne retstilstand foreslås i *stk. 4* kun videreført for fuldmagter der gives til kapital selskabets ledelse.

Bestemmelsen foreslås opretholdt, fordi et selskabs ledelse ikke skal have mulighed for at indsamle blanco-fuldmagter fra kapitalejerne. Dette kan f.eks. ske ved, at det ledelsen en gang om året udsender en fuldmagtsblanket, på hvilken den enkelte kapitalejer kan give ledelsen fuldmagt til at stemme på sine vegne i en periode på op til 12 måneder. Indsamling af sådanne såkaldte blanco-fuldmagter kan imidlertid være betænkelig, idet kapitalejern derved ikke altid opnår mulighed for at tage stilling til de konkrete dagsordenspunkter. Dette kan indebære, at ledelsen i realiteten kan få fuldmagt til at stemme for forslag, som i konkrete tilfælde er ukendt for kapitalejeren og kan stride mod kapitalejernes interesser. En vis beskyttelse herimod følger dog dels af ledelsens loyalitetspligt, dels af de almindelige fuldmagtsregler.

Ud fra et ønske om at styrke det aktive ejerskab, foreslås det derfor, at videreføre bestemmelsen, hvorefter en fuldmagt til kapital selskabets ledelse kun kan gives til en bestemt generalforsamling med en på forhånd kendt dagsorden. Herved sikres det, at kapitalejere ud fra den konkrete dagsorden tager stilling til, om det er hensigtsmæssigt at give ledelsen fuldmagt.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 73, stk. 5, sidste pkt., uændret. Bestemmelsen implementerer artikel 17, stk. 2, i Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse

med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (transparensdirektivet).

Herefter gælder, at et aktieselskab, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal stille en skriftlig eller elektronisk fuldmagtsblanket til rådighed for enhver aktionær, der er berettiget til at stemme på generalforsamlingen. Formålet er at lette aktionærernes adgang til at udøve deres rettigheder på generalforsamlingen ved fuldmagt. Selskabet skal således også anerkende en skriftlig og dateret fuldmagt, som ikke er påført selskabets blanket, men er anført i et andet dokument.

Derudover implementeres i stk. 5 artikel 11, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber, for selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Direktivets artikel 11, stk. 1, kræver, at aktionærerne får mulighed for at udpege en fuldmægtig ad elektronisk vej. Medlemsstaterne skal desuden sikre, at hvert enkelt selskab giver sine aktionærer mulighed for at anvende mindst én effektiv metode til underretning ad elektronisk vej.

Muligheden for at udpege en fuldmægtig ad elektronisk vej skal også gælde for anpartsselskaber og aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, da der i disse selskaber ligeledes kan være behov herfor, jf. stk. 2, 4. pkt. Pligten til at tilbyde mindst én metode til underretning af kapitalselskabet ad elektronisk vej gælder dog kun for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Med det foreslåede nye stk.5 implementeres ligeledes artikel 11, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber, som foreskriver at blandt andet udpegelsen af en fuldmægtig kun må være underlagt de formelle krav, der er nødvendige for at sikre identifikation af aktionæren og fuldmægtigen samt sikre mulighed for, at indholdet af stemmeinstrukserne verificeres og kun i et omfang, hvor de står i et rimeligt forhold til disse mål.

Udøvelsen af kapitalejernes rettigheder gennem fuldmægtige må ikke begrænses på anden vis end det fremgår af loven.

Til § 80

Efter de gældende regler gælder for aktieselskaber, at en aktionær har ret til at møde sammen med en rådgiver, jf. aktieselskabslovens § 66, stk. 1. Anpartsselskabsloven indeholder ingen udtrykkelig bestemmelse herom, men samme regel gælder for anpartsselskaber efter de almindelige principper, således at også anpartshavere har ret til at møde sammen med en rådgiver.

Det er anerkendt, at der er et behov for, at en kapitalejer, der ikke mener sig i stand til selv at fremføre sine synspunkter på generalforsamlingen, kan møde sammen med en advokat eller anden rådgiver, der f.eks. på grund af sagkundskab bedre end kapitalejeren selv kan varetage kapitalejeren interesser, og at der på den anden side ikke er særlige grunde, der taler for i sådanne tilfælde at tvinge kapitalejeren til selv at udeblive fra generalforsamlingen og lade sig repræsentere ved fuldmægtig. Bestemmelsen giver på denne baggrund kapitalejeren ret til at give møde på generalforsamlingen med en rådgiver.

Denne retstilstand videreføres med den foreslåede § 80, dog tilføjes det derudover, at også en fuldmægtig kan møde med en rådgiver. I praksis har der vist sig et behov herfor. Det har vist sig, at ikke blot kapitalejeren selv, men også en fuldmægtig, kan have behov for f.eks. særlig

sagkundskab for at varetage kapitalejernes interesser bedst muligt. Det skal ikke komme kapitalejeren til skade, at der skal anvendes en fuldmægtig, hvis kapitalejeren selv f.eks. er forhindret i at deltage i generalforsamlingen.

Til § 81

Med bestemmelsen i § 81 foreslås det som noget nyt, at aktionær- og anpartshaveraftaler reguleres i en ny selskabslov. Den nye bestemmelse i § 81 slår fast, at aftaler indgået mellem kapitalejere (kapitalejeraftaler) ikke er bindende for de beslutninger der træffes af generalforsamlingen.

Aktie- og anpartsselskabsloven har hidtil ikke indeholdt nærmere bestemmelser vedrørende ejerftaler.

Det er dog almindeligt forekommende, at f.eks. en ejergruppe, enten den samlede kreds eller, i større selskaber, grupper af kapitalejere, indgår supplerende aftaler – overenskomster – der i princippet kan regulere forskellige forhold, men ofte handler om stemmeforhold, indflydelse, strategiske dispositioner, overdragelse af kapitalandele m.v.

Aktionær- og anpartshaveraftaler indgås typisk i forbindelse med selskabers stiftelse eller i forbindelse med senere udskiftninger i ejerkredsen.

I praksis og blandt teoretikere er der uenighed om, hvilken retsstilling disse aftaler skal tillægges, hvis der er konflikt mellem ejerftaler og beslutninger om kapitalsselskabets forhold truffet i overensstemmelse med selskabslovgivningen.

Efter gældende domspraksis, kan en aktionær- eller anpartshaveroverenskomst få virkning for kapitalsselskabet og dermed påvirke gyldigheden af selskabsretlige beslutninger under særlige omstændigheder, f.eks. såfremt samtlige selskabsdeltager er omfattet af aftalen, jf. UFR 1996.1550H.

Det er også uafklaret, om kapitalsselskabet som sådan kan tiltræde ejerftaler, og dermed i hvilket omfang kapitalsselskabet kan blive bundet af sådanne aftaler.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten foreslår for at skabe klarhed over retsstillingen, at aktionær- og anpartshaveraftaler reguleres i den nye selskabslov, og at det samtidig slås fast, at sådanne aftaler ikke er bindende for de beslutninger, der træffes på kapitalsselskabets generalforsamling.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten finder således, at der er behov for at præcisere, at selskabsloven er øverst i det selskabsretlige retshierarki. Herefter kommer kapitalsselskabets vedtægter og først efter disse retskilder kommer en eventuel ejerftale. En sådan overenskomst må som følge heraf ikke være i strid med selskabslovgivningen eller det konkrete selskabs vedtægter.

Kapitalejerne kan i ejerftalen aftale, at denne skal nyde forrang frem for vedtægterne i det indbyrdes forhold mellem kapitalejerne. Ved en overtrædelse af en sådan aftale vil det være de almindelige aftaleretlige misligholdelsesbeføjelser, der vil finde anvendelse herpå, og gyldigheden af generalforsamlingens beslutning påvirkes ikke heraf. Dog kan en misligholdelse af en ejerftale indgå i vurderingen af, om en kapitalejer har misligholdt sine forpligtelser over for de øvrige kapitalejere eller kapitalsselskabet, hvilket kan have selskabsretlige konsekvenser.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten finder således, at det vil skabe større klarhed om retsstillingen, såfremt det præciseres i selskabslovgivningen, at et selskab som sådant ikke kan blive bundet af en aktionær- eller anpartshaveraftale.

Udvalget bemærker i denne forbindelse, at de selskabsretlige regler bygger på en forudsætning om, at kapitalejerne udøver deres indflydelse på kapitalselskabets generalforsamling, og at hvervet som bestyrelsesmedlem er et personligt hverv, hvor den pågældende ikke er underlagt instruktion. Udvalget ønsker ikke denne forudsætning ændret.

For at tydeliggøre sprogbrugen med hensyn til sådanne aftaler foreslår udvalget endvidere begrebet ”aktionæroverenskomster” ændret til ”ejeraftaler”, hvilket tillige omfatter anpartshaveroverenskomster.

Kapitalejere kan derfor som hidtil indgå sådanne aftaler, men sådanne aftaler har ikke betydning for beslutningers selskabsretlige gyldighed. Aktionær- eller anpartshaveraftaler vil således på dette punkt adskille sig fra kapitalselskabets vedtægter. Aftalerne er således ikke bindende for beslutninger truffet på generalforsamlingen, der alene træffes i henhold til lov og vedtægter. Det kan indebære, at aftalen krænkes, hvilket kan have civilretlige, herunder aftaleretslige, konsekvenser for aftalens parter, men berører ikke lovligheden af beslutninger truffet på generalforsamlingen eller deres registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-systemer.

Den selskabsretlige regulering af ejeraftaler suppleres af den kapitalmarkedsretlige regulering, der gælder for selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Til § 82

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 73, stk. 5, 2. pkt. Med § 82 foreslås det, at oplysningerne fremover ikke skal fremgå af indkaldelsen, men at selskabet selv kan bestemme, hvordan aktionærerne gøres bekendt med oplysningen.

Bestemmelsen i § 82 er en implementering af artikel 17, stk. 2, litra c i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (transparensdirektivet).

Til § 83

Den gældende såkaldte kupregel i aktieselskabslovens § 67, stk. 2, der giver mulighed for suspension af stemmeretten efter overdragelse af aktien, blev indført i aktieselskabsloven af 1930 med det formål at beskytte kapitalselskabet og især den øverste ledelse mod overraskelser på generalforsamlingen. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse.

Muligheden for at have vedtægtsbestemte noteringsfrister blev bevaret i aktieselskabsloven af 1973. Den tilladte noteringsfrist blev dog begrænset fra de oprindelige seks, først til tre måneder og efterfølgende til tidspunktet for indkaldelsen af generalforsamlingen. Derudover blev det præciseret, at kravet om notering kun kan gøres gældende, hvor aktierne er erhvervet ved overdragelse.

Tendensen til at begrænse noteringsfristernes virkefelt er fortsat. I dag varetages hensynet bag aktieselskabslovens § 67, stk. 2, i høj grad af de ved lov nr. 289 af 8. maj 1991 indførte bestemmelser i aktieselskabslovens §§ 28 a og 28 b og den tilhørende bekendtgørelse nr. 1225 af

22. oktober 2007 om storaktionærer. Disse bestemmelser, der gennemfører transparensdirektivet, direktiv 2001/34/EF af 15. december 2004, sikrer offentlighed om og en løbende ajourføring af oplysninger om de større aktieposter.

Det er herefter opfattelsen, at hensynet til at beskytte kapitalgesellschaft mod spekulantangreb ikke kan begrunde, at aktionærer stilles helt uden indflydelsesmulighed efter at have fået kendskab til dagsordenen for en kommende generalforsamling via indkaldelsen. Navnlig når henses til det øgede informationsniveau vedrørende større aktiebesiddelser og til den internationale tendens i retning af at sikre aktionærens adgang til en effektiv udnyttelse af stemmeretten, er det fundet hensigtsmæssigt at foreslå en fast registreringsdato.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 67, stk. 2, giver problemer særligt for udenlandske investorer. Dette fører i praksis regelmæssigt til, at en del stemmer fra udenlandske kapitalejere bliver afvist på grund af for sen navnenotering. Dette gælder især for selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

En fast lovbestemt registreringsdato kan forbedre forholdene på det danske aktiemarked for udenlandske investorer. Dette kendes fra Sverige, Norge og England og indføres desuden også for selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ved implementeringen af artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

En sådan registreringsdato er en dato, der er skæringsdag for, hvem der må deltage og stemme på generalforsamlingen og i hvilket omfang. Efterfølgende afståelser eller erhvervelser påvirker ikke stemmeretten på generalforsamlingen.

Direktivet 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber bestemmer, at registreringsdatoen højst må være 30 dage forud for datoen for den generalforsamling, den gælder for, jf. artikel 7, stk. 3. Derudover skal der som udgangspunkt mindst gå 8 dage fra den seneste tilladte dato for generalforsamlingens indkaldelse til registreringsdatoen, uden at de to nævnte datoer er medregnet heri.

I *stk. 1* foreslås derfor, at der indføres en registreringsdato for aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, således at aktionærernes ret til at deltage i en generalforsamling og afgive stemme i tilknytning til deres aktier fastsættes i forhold til de aktier, den pågældende aktionær besidder 1 uge før generalforsamlingen. Samtidig kan vedtægterne bestemme, at en aktionærs deltagelse i en generalforsamling senest på registreringsdatoen skal være anmeldt til kapitalgesellschaft. Beviset for status som aktionær må kun omfatte krav, der er nødvendige for at fastslå aktionærernes identitet, og kun for så vidt de står i rimeligt forhold til dette mål.

I *stk. 2* foreslås det, at de aktier den pågældende aktionær besidder, opgøres på registreringsdatoen på baggrund af noteringen af aktionærens kapitalejerforhold i ejerbogen samt meddelelser om ejerforhold, som selskabet har modtaget, men som endnu ikke er noteret i ejerbogen.

Indførelse af en sådan registreringsdato indebærer, at kun aktionærer, der er registreret på denne dato, vil kunne møde frem og stemme på generalforsamlingen. Dermed er registreringsdatoen det tidspunkt, hvor aktionærernes retsstilling låses fast, hvilket både skaber klarhed for aktionærerne og for selskabets ledelse, der skal tilrettelægge generalforsamlingen. Vedtægterne kan derfor ikke bestemme en længere eller kortere frist for anmeldelse af aktionærernes deltagelse i generalforsamlingen. Hvis en person erhverver en aktie efter registreringsdatoen, vil den på-

gældende således ikke på baggrund heraf kunne møde op og stemme på generalforsamlingen. I praksis kan dette påvirke efterspørgslen eller prisen på aktien, hvorfor det ved handel med større aktieposter formodentlig vil forekomme, at erhvervelsen suppleres med en aftale om, at overdrageren møder frem og stemmer på en bestemt måde eller at erhververen får blanco fuldmagt fra overdrageren.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder kun for aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, medmindre andet bestemmes i vedtægterne for et ikke offentligt handlet aktieselskab eller et anpartsselskab, jf. det foreslåede *stk. 3*. Ønsker et sådant selskab således at fastsætte en dato for en kapitalejers anmeldelse af sin deltagelse i en generalforsamling skal der således også fastsættes en registreringsdato.

Til § 84

Bestemmelsen i § 84 om, at der ikke kan stemmes på egne kapitalandele og et datterselskabs kapitalandele i moderkapitalselskabet, svarer til den gældende regel i aktieselskabslovens § 67, stk. 3, og videreføres uændret. Som noget nyt udvides bestemmelsens anvendelsesområde til anpartsselskaber, da anpartsselskaber, jf. forslaget § 196, som noget nyt får mulighed for at erhverve egne anparter.

Til § 85

Med den foreslåede bestemmelse i § 85 videreføres den for anpartsselskaber og aktieselskaber gældende retstilstand, jf. aktieselskabslovens § 67, stk. 4. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse, men bestemmelsen gælder efter de almindelige principper også for anpartsselskaber, da hensynene er de samme. Bestemmelsen er tilpasset sprogligt.

Bestemmelsen indeholder reglerne om, hvornår en kapitalejer er inhabil til at stemme på generalforsamlingen.

En kapitalejer kan herefter ikke selv stemme på generalforsamlingen om søgsmål mod kapitalejeren selv eller om kapitalejerens eget ansvar over for kapitalselskabet og heller ikke om søgsmål mod andre eller andres ansvar, hvis kapitalejeren har en væsentlig interesse heri, der kan være stridende mod kapitalselskabets. Et medlem af kapitalselskabets øverste eller centrale ledelsesorgan må således ikke afgive stemme, f. eks. ved en afstemning om decharge.

Til § 86

Med den foreslåede bestemmelse i § 86 videreføres retstilstanden både for anpartsselskaber og for aktieselskaber, jf. aktieselskabsloven § 68. Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse, men reglen gælder efter de almindelige principper også for anpartsselskaber, da hensynene er de samme.

Generalforsamlingen skal normalt afholdes på kapitalselskabets hjemsted. Vedtægterne kan dog bestemme, at generalforsamlingen skal eller kan afholdes på et andet nærmere angivet sted. Der ligger heri, at stedet ikke vilkårligt kan fastsættes af kapitalselskabets centrale ledelsesorgan. Ordene ”nærmere angivet sted” indikerer, at der stilles visse krav til hvordan stedet skal angives, således at en beskrivelse ”i Danmark” ikke vil være tilstrækkelig, hvorimod kravet ved en angivelse af en bestemt kommune vil være opfyldt. Det kan bestemmes i vedtægterne, at generalforsamlingen kan afholdes udenfor Danmark.

Til § 87

Med den foreslåede bestemmelse i § 87 videreføres den gældende retstilstand for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 29, stk. 1, og 2, og aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 69.

For at gøre bestemmelsen lettere tilgængelig, foreslås det, at rækkefølgen ændres, således at aktieselskabslovens § 69, stk. 1, bliver til § 87, stk. 2, og aktieselskabslovens § 69, stk. 2, bliver til § 87, stk. 1.

Bestemmelsens *stk. 1*, omhandler de forhold, som den ordinære generalforsamling skal tage stilling til. Generalforsamlingen skal træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport. Derudover kan generalforsamlingen i selskaber, der er fritaget for revision, på en ordinær generalforsamling, hvor der godkendes en årsrapport, beslutte en ændring af beslutning om revision af kapital selskabets kommende årsrapporter. Dette betyder, at der udelukkende kan træffes beslutning om fravalg af revision for kapital selskabets kommende årsrapporter på en ordinær generalforsamling, hvor der godkendes en årsrapport. Der er derimod intet til hinder for at træffe beslutning om tilvalg af revision på en ekstraordinær generalforsamling.

Der kan eksempelvis være tale om, at et aktieselskab, der opfylder betingelserne for at fravælge revision afholder ordinær generalforsamling den 15. marts 2008. På generalforsamlingen godkendes kapital selskabets årsrapport for 2007. Samtidig træffer generalforsamlingen beslutning om at fravælge revision af kommende årsrapporter. Denne beslutning kan få virkning for årsrapporten for 2008. Der skal i så fald indsættes oplysning herom i tilknytning til ledelsespåtegningen i årsrapporten for 2007. Det er som nævnt kun nødvendigt at træffe beslutning om fravalg af revision én gang, mens oplysningen herom skal gentages hvert år i den forudgående årsrapport, så længe beslutningen er gældende.

Hvis det var muligt at træffe beslutning om fravalg af revision på et andet tidspunkt end på den ordinære generalforsamling, hvor kapital selskabets årsrapport for sidste regnskabsår godkendes, kunne det føre til en række uensigtsmæssige situationer. Der ville således være en risiko for, at der kunne spekuleres i at undlade at få årsrapporten revideret, f.eks. hvor revisor har tilkendegivet, at vedkommende påtænker at tage forbehold. Endvidere kan der i visse tilfælde være en risiko for, at hensynet til kapitalejernes udøvelse af rettigheder ikke tilgodeses tilstrækkeligt.

Generalforsamlingen skal kun træffe beslutning om til- eller fravalg af revision for de kommende årsrapporter. Generalforsamlingen skal således udelukkende træffe beslutning, hvis der skal ske ændringer i den hidtidige beslutning. Den hidtidige beslutning skal som følge heraf ikke bekræftes på kapital selskabets kommende generalforsamlinger.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* skal den ordinære generalforsamling afholdes i så god tid, at den reviderede og godkendte årsrapport kan indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, så den er modtaget i styrelsen inden udløbet af fristen i årsregnskabsloven. På generalforsamlingen skal den reviderede årsrapport fremlægges til kapitalejernes godkendelse.

Årsrapporten skal indsendes til og modtages af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning, jf. årsregnskabslovens § 138, stk. 1. Fristen forkortes til 4 måneder for statslige aktieselskaber samt for selskaber, som har aktier optaget på et reguleret marked. Årsrapporten skal indsendes til styrelsen uden ugrundet ophold efter godkendelsen.

Alle selskaber skal udfærdige og indsende en af generalforsamlingen godkendt årsrapport til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I selskaber, der er omfattet af revisionspligten, indebærer kravet om en godkendt årsrapport, at årsrapporten også skal være revideret.

Hvis generalforsamlingen eller ledelsen har besluttet, at årsrapporten skal være underkastet gennemgang (review) eller forsynes med en anden form for erklæring fra revisor, skal det være årsrapporten i denne form, der godkendes af generalforsamlingen.

Til § 88

Den foreslåede bestemmelse i § 88 er resultatet af en sammenskrivning af den pågældende bestemmelse i aktie- og anpartsselskabsloven. Samtidig tages der højde for de foreslåede ændringer i forslaget kapitel om selskabets ledelse.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 70, skal ekstraordinær generalforsamling afholdes, når bestyrelsen eller revisor eller repræsentantskabet finder det hensigtsmæssigt. Aktieselskabslovens § 70, 2. pkt., bestemmer, at ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt angivet emne skal indkaldes senest 2 uger efter, at det skriftligt er forlangt af aktionærer, der ejer 1/10 af aktiekapitalen eller den mindre brøkdel, som vedtægterne måtte bestemme.

For anpartsselskaber gælder efter anpartsselskabslovens § 30, at ekstraordinær generalforsamling skal afholdes senest 2 uger efter, at det øverste ledelsesorgan, revisor eller en anpartshaver har forlangt det.

Ekstraordinær generalforsamling kan altid indkaldes af det centrale ledelsesorgan og af kapital-selskabets generalforsamlingsvalgte revisor, jf. det foreslåede *stk. 1*.

Det præciseres således, at det kun er den generalforsamlingsvalgte revisor, der kan indkalde generalforsamlingen.

For anpartsselskaber gælder, at ekstraordinær generalforsamling skal afholdes senest 2 uger efter, at det er forlangt. Det foreslås i bestemmelsen i *stk. 2*, at generalforsamlingen fremover, ligesom i aktieselskaber, ikke skal afholdes men blot indkaldes senest 2 uger efter, at f.eks. en anpartshaver har forlangt det.

Derudover bestemmer det foreslåede *stk. 2*, at det i anpartsselskaber er nok, at bare én anpartshaver har forlangt indkaldelsen af en ekstraordinær generalforsamling. Dette er en videreførelse af retstilstanden jf. anpartsselskabslovens § 30.

Det foreslåede *stk. 3* bestemmer for aktieselskaber, at aktionærer, der ejer 1/10 af selskabets kapital eller den mindre brøkdel, som vedtægterne måtte bestemme, eller som er tillagt ret hertil i vedtægterne, kan forlange, at der indkaldes en ekstraordinær generalforsamling. En ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes senest 2 uger efter, at det er forlangt af aktionærene. Dette er en videreførelse af retstilstanden for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 70.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 70, om at repræsentantskabet kan indkalde generalforsamlingen, foreslås som følge af de foreslåede ændringer i kapitlet om selskabets ledelse ophævet. I denne forbindelse overtager det nye tilsynsråd repræsentantskabets rolle. Vælger et selskab ikke at indføre det 2-strengede ledelsessystem, men ønsker at have et repræsentantskab,

skal repræsentantskabets rettigheder fastlægges i vedtægterne.

Med hensyn til indkaldelsesfrister, som skal overholdes, henvises til § 93 og bemærkningerne hertil.

Til § 89

Bestemmelsen i *stk. 1* viderefører retstilstanden efter den i aktieselskabslovens gældende § 71 og anpartsselskabslovens § 31, stk. 2. Der foreslås dog ændringer som følge af implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

Det foreslåede *stk. 1* slår som udgangspunkt fast, at enhver kapitalejer har ret til at få et bestemt emne optaget på dagsordenen til den ordinære generalforsamling. Herefter gælder, at retten til at sætte punkter på dagsordenen kun gælder for den ordinære generalforsamling. Med hensyn til den ekstraordinære generalforsamling erstattes retten til at kræve emner optaget på dagsordenen af retten til at kræve indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling.

Det foreslåede *stk. 2* er en implementering af direktivets artikel 6, stk. 3, hvorefter der skal fastsættes et tidspunkt indtil hvilket retten til at sætte punkter på dagsordenen kan udøves. Den foreslåede bestemmelse gælder for den ordinære generalforsamling. Bestemmelsen skal også gælde for aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Det foreslås, at *stk. 2* ikke gælder for anpartsselskaber, således at anpartshavere ikke skal fremsætte deres krav skriftligt og at der ikke er en udtrykkelig frist herfor, men at der som hidtil gælder, at punkter skal sættes på dagsordenen, såfremt dette kan nås.

Efter de gældende regler i aktieselskabsloven er der ingen udtrykkelige begrænsninger med hensyn til fastsættelsen af fristen for indgivelse af forslag til generalforsamlingen fra kapitalejerside. Reglen, der gælder både ved ordinær og ekstraordinær generalforsamling, går alene ud på, at begæringen skal imødekommes, når den fremkommer i så god tid, at emnet kan medtages i den i indkaldelsen til generalforsamlingen angivne dagsorden, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 71. Tilsvarende gælder for anpartsselskaber efter de almindelige principper.

De gældende regler indeholder den ulempe, at kapitalejere ikke med sikkerhed kan vide, inden for hvilken frist forslag skal være indleveret.

Derfor foreslås i *stk. 2* for aktieselskaber, at der fremgår en udtrykkelig frist i loven på 6 uger, idet forslag indleveret inden denne frists udløb under alle omstændigheder kan komme på dagsordenen for kapitalsselskabets ordinære generalforsamling, samt at forslag modtaget efter denne dato kan optages på dagsordenen, hvis det centrale selskabsorgan kan nå dette.

Det bemærkes i den forbindelse, at en frist på senest 6 uger før generalforsamling i langt de fleste tilfælde vil give selskaberne tilstrækkelig tid til at indarbejde eventuelle forslag i indkaldelsen.

I en del aktieselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, foreskrives det i vedtægterne, at indkaldelse til generalforsamlingen skal offentliggøres i dagspressen.

Det kan ikke afvises, at det på grund af fristen i enkeltstående tilfælde kan give problemer for selskaberne at nå at optage eventuelle emner til dagsordenen fra aktionærerne i indkaldelsen,

uanset de pågældende forslag er modtaget inden for den foreslåede 6 ugers periode. Det er dog samtidigt afgørende, at fristen for indlevering af forslag til generalforsamlingen ikke bliver for lang, således at aktionærer ikke er afskåret fra at bringe aktuelle emner op. Derfor foreslås en frist på 6 uger før generalforsamlingen.

Hvis et forslag modtages efter udløbet af 6 ugers fristen, kan selskabets centrale ledelsesorgan afvise forslaget. Forslaget skal dog sættes på dagsordenen for generalforsamlingen, hvis det centrale ledelsesorgan finder, at det kan nå at komme med herpå. Det er det centrale ledelsesorgan, der selvstændigt foretager denne vurdering.

Efter det foreslåede *stk. 3* skal aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, mindst 8 uger før generalforsamlingens afholdelse have offentliggjort, hvornår selskabets ordinære generalforsamling påtænkes afholdt samt dato for seneste fremsættelse af krav om optagelse af emner på dagsorden, medmindre tidspunkterne fremgår af vedtægterne. Således får aktionærerne en rimelig periode til at forberede og indsende eventuelle emner til dagsordenen. En angivelse i vedtægterne som f.eks. at generalforsamlingen afholdes den første mandag i april, forbundet med en angivelse af seneste tidspunkt for indlevering af forslag, er tilstrækkelig.

Til § 90

I overensstemmelse med de gældende regler bestemmes det, at der ikke kan træffes afgørelse i en sag, der ikke er sat på dagsordenen, uden samtykke fra alle kapitalejere, dvs. ikke blot de kapitalejere, der deltager i generalforsamlingen. Det er dirigentens opgave at fastslå, om et sådant samtykke er givet. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der stilles ændringsforslag til de på dagsordenen optagne emner.

Til § 91

Både i anpartsselskaber og i aktieselskaber kan der indføres regler om elektronisk kommunikation, jf. anpartsselskabslovens § 28 b, og aktieselskabslovens § 65 b.

Retstilstanden videreføres, med mindre ændringer, og bestemmelsens ordlyd er tilpasset sprogligt.

Bestemmelsen giver hjemmel til anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen imellem kapitalselskabet og kapitalejerne (elektronisk kommunikation) i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. De nævnte bestemmelser skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i den foreslåede § 9, stk. 1, 3. pkt. der giver hjemmel til at opfylde lovens underskriftskrav ved hjælp af en digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur.

Det centrale ledelsesorgan såvel som kapitalejerne kan fremsætte forslag herom, jf. det foreslåede § 89. Indførelse af elektronisk kommunikation som en fast ordning i kommunikationen imellem kapitalselskabet og kapitalejerne er dermed en mulighed, som kapitalejerne frit kan vælge at indføre, hvis en tilstrækkelig majoritet finder det hensigtsmæssigt.

Det foreslåede majoritetskrav svarer til majoritetskravet ved indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling. Da majoritetskravet foreslås ændret for indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling, se bemærkningerne til den foreslåede § 110, stk. 2, foreslås det, at majoritetskravet for indførelse af elektronisk kommunikation ændres tilsvarende, se nedenfor.

Selvom generalforsamlingen ikke har besluttet at indføre elektronisk kommunikation imellem kapitalselskabet og kapitalejerne som en fast ordning efter det foreslåede stk. 1, kan kommunikationen dog foregå elektronisk imellem kapitalselskabet og en eller flere kapitalejere, hvis der imellem de pågældende er indgået aftale herom, jf. det foreslåede *stk. 4*.

Bestemmelsen giver alene hjemmel til at anvende elektronisk kommunikation imellem kapitalselskabet og dets kapitalejere. Er et formkrav indført i loven for at sikre tredjemands, herunder kreditorers, adgang til oplysninger m.v. om kapitalselskabet, kan tredjemands stilling ikke forringes ved at nægte at gøre den ønskede information tilgængelig på den i bestemmelsen foreskrevne måde.

Det foreslås, at det overlades til selskaberne selv ud fra en nærmere vurdering af kapitalselskabets behov at fastlægge, hvilke tekniske krav der må stilles til de anvendte systemer for at opnå den fornødne sikkerhed ved anvendelsen af elektronisk kommunikation. De anvendte systemer bør give en tilfredsstillende grad af sikkerhed for afsenders identitet, at afsender ikke efterfølgende kan afvise at have afsendt meddelelsen/dokumentet, og at meddelelsen/dokumentet ikke er blevet læst eller ændret undervejs.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt i loven at fastlægge bestemte teknologiske løsninger til opfyldelsen af de sikkerhedsmæssige krav, bl.a. fordi behovet vil variere meget fra selskab til selskab og fra situation til situation. Hertil kommer, at den teknologiske udvikling sker så hurtigt, at regler herom hurtigt kan blive forældede.

I *stk. 1, 1. pkt.*, foreslås det, at generalforsamlingen kan træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling og elektronisk post i kommunikationen imellem kapitalselskabet og kapitalejerne (elektronisk kommunikation) i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter i henhold til denne lov. Bestemmelsen omhandler elektroniske dokumenter, som kan erstatte papirbaserede dokumenter. Det er dermed en forudsætning, at dokumentet er læsbart. Det forudsættes endvidere, at det elektroniske dokument uden bearbejdning kan udskrives i klarskrift.

I *stk. 1, 2. pkt.*, foreslås det, at elektronisk kommunikation kan anvendes imellem kapitalselskabet og kapitalejere uanset eventuelle formkrav, som måtte være anført i loven, med de begrænsninger, der følger af *stk. 5* vedrørende meddelelser m. v. til kapitalejere, som i henhold til lovgivningen skal ske ved offentlig indkaldelse eller ved bekendtgørelse i Statstidende eller via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. *Stk. 1, 2. pkt.*, henviser endvidere til den foreslåede § 9, stk. 1, 3. pkt. om digital signatur m.v. I denne bestemmelse foreslås det, at hvor det i loven er foreskrevet eller forudsat, at et dokument skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur.

En beslutning om anvendelse af elektronisk kommunikation kan med de begrænsninger, der som nævnt følger af *stk. 5*, vedrøre alle eller nogle af de meddelelser og dokumenter m.v., som i henhold til denne lov skal udveksles imellem kapitalselskabet og kapitalejerne. I langt de fleste tilfælde kan elektronisk kommunikation således erstatte fremsendelse og fremlæggelse af papirbaserede dokumenter. I det følgende nævnes nogle eksempler på, hvordan kommunikationen imellem kapitalselskabet og kapitalejerne kan tænkes at foregå elektronisk.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 79, har kapitalejere ret til at møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig. I så fald skal fuldmægtigen efter § 79, stk. 2, »fremlægge skriftlig og dateret fuldmagt« på generalforsamlingen. Med bestemmelse i § 91, er det f.eks. muligt at vedtage, at

fremlæggelsen af fuldmagten kan ske elektronisk ved, at fuldmagtsgiveren sender fuldmagten med elektronisk post til kapitalselskabet eller fuldmægtigen, f.eks. som vedhæftet dokument, forsynet med digital signatur. Fuldmægtigen kan herefter videresende den elektronisk til kapitalselskabet.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 100, stk. 3, skal der føres en protokol over forhandlingerne på generalforsamlingen. Med bestemmelsen i § 91 er det f.eks. muligt at vedtage, at protokollen kan føres elektronisk og underskrives af dirigenten ved anvendelse af digital signatur.

I *stk. 2* foreslås det, at det af beslutningen skal fremgå, hvilke meddelelser m.v. der er omfattet af beslutningen, og på hvilken måde elektronisk kommunikation skal eller kan anvendes. Endvidere skal det fremgå af beslutningen, hvor kapitalejerne kan finde oplysning om kravene til de anvendte systemer samt om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk kommunikation. Baggrunden for dette er bl.a., at kapitalejerne skal kunne vide præcis, hvor og hvordan de kan skaffe sig oplysninger om disse forhold, samt hvordan de kan komme i kontakt med kapitalselskabet. Det overlades således til generalforsamlingen og kapitalselskabet at vælge den kommunikationsform, der efter omstændighederne i fornødent omfang kan sikre bevis for afsendelse og indhold af de udvekslede meddelelser og dokumenter imellem kapitalselskabet og kapitalejerne.

Det foreslås i *stk. 3* at beslutningen om at anvende elektronisk kommunikation skal optages i vedtægterne, så såvel kommende som eksisterende kapitalejere ved gennemgang af vedtægterne kan orientere sig om beslutningens indhold. Bestemmelserne i § 105 finder anvendelse på vedtagelsen af beslutningen samt på ændringer heri.

Dette indebærer, at beslutningen skal vedtages med det sædvanlige 2/3 flertal til vedtægtsændring. Reglen i den gældende anpartsselskabslov § 33, stk. 2, og aktieselskabsloven § 78, stk. 2, om, at kapitalejere, som repræsenterer 25 pct. af kapitalselskabets samlede stemmeberettigede selskabskapital, kan blokere for forslaget ved aktivt at stemme imod forslaget, foreslås ophævet. Grunden til dette er, at informationsteknologien er endnu mere udbredt, end da reglerne om elektronisk kommunikation blev indført. Derudover foreslås samme ændring af majoritetskravet for indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling, se bemærkningerne til den foreslåede § 110, stk. 2, hvorfor der foreslås en tilsvarende ændring her. Endvidere tilstræbes en ensretning og strømlining af majoritetskravene i loven, for at gøre loven lettere tilgængelig for kapitalejerne.

Så der ikke kan opstå tvivl om retstilstanden, foreslås det i *stk. 4*, at selvom der ikke er indført elektronisk kommunikation imellem kapitalselskabet og kapitalejerne som en fast ordning efter bestemmelserne i stk. 1-3, kan den enkelte kapitalejer og kapitalselskabet indbyrdes indgå aftale om at anvende elektronisk kommunikation i det omfang, de ønsker det. En sådan aftale kan indgås formløst. Det forudsættes, at aftalen ikke er i strid med loven eller kapitalselskabets vedtægter.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* indeholder nogle begrænsninger i adgangen til at indføre elektronisk kommunikation imellem kapitalselskabet og kapitalejerne i de tilfælde, hvor det i loven er foreskrevet, at kapitalselskabets meddelelser m.v. til kapitalejere skal ske ved offentlig indkaldelse eller ved bekendtgørelse i Statstidende eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen it-system. I sådanne tilfælde kan den ved lov anførte meddelelsesform ikke erstattes af elektronisk kommunikation, f.eks. offentliggørelse på kapitalselskabets hjemmeside, undtagen i det tilfælde, der er udtrykkeligt nævnt i stk. 5, dvs. den foreslåede § 94, stk. 3.

Henvisningen til aktieselskabslovens § 94, stk. 3, bibeholdes. For indkaldelser via selskabets

hjemmeside foreslås dog en specifik bestemmelse i § 94, stk. 2.

Med bestemmelsen i *stk. 6* gennemføres transparensdirektivets krav i artikel 17, stk. 3, litra c og d, om, at selskabet i forbindelse med beslutning eller konkret aftale om elektronisk kommunikation skal anmode navnenoterede aktionærer om en elektronisk adresse, hvortil meddelelser m.v. kan sendes. Det er kapitalejerens ansvar at sikre, at selskabet er i besiddelse af den korrekte elektroniske adresse. Kapitalselskabet afholder sine egne udgifter ved elektronisk kommunikation.

Til § 92

For aktieselskaber videreføres retstilstanden, jf. aktieselskabslovens § 72, mens bestemmelserne om indkaldelse til generalforsamlingen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen genindføres for anpartsselskaber. Derudover foreslås der ændringer som følge af de foreslåede ændringer i forslagens kapitel om selskabets ledelse.

Efter anpartsselskabslovens § 31, stk. 1, og aktieselskabslovens § 72, stk. 1, indkaldes generalforsamlingen af anpartsselskabets øverste ledelsesorgan henholdsvis af aktieselskabets bestyrelse. Med det foreslåede i *stk. 1* ligger kompetencen fremover hos det centrale ledelsesorgan og det tilføjes, at det centrale ledelsesorgan også tilrettelægger generalforsamlingen.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 72, stk. 2, 1. pkt., kan en generalforsamling, som skal afholdes efter loven, vedtægterne eller en generalforsamlingsbeslutning, indkaldes på forlangende af f.eks. kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, når selskabet ingen bestyrelse har, eller når bestyrelsen undlader at indkalde til generalforsamlingen.

Denne retstilstand videreføres med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*. Har kapitalselskabet ikke et centralt ledelsesorgan eller undlader dette at indkalde generalforsamlingen i tilfælde, hvor dette skal ske, tillægger det foreslåede stk. 2 medlemmer af selskabsorganerne, kapitalejerne eller selskabets generalforsamlingsvalgte revisor ret til at forlange generalforsamlingen indkaldt af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Kun en revisor, der er valgt på en generalforsamling til revision af årsrapporten, er omfattet af bestemmelsens ordlyd. Har ledelsen eller generalforsamlingen i et selskab f.eks. valgt at lade en revisor udføre gennemgang (review), assistance med regnskabsopstilling eller andre opgaver af bogføringsmæssig karakter, kan revisor således ikke forlange generalforsamlingen indkaldt. Den pågældende revisor vil dog uafhængig heraf efter revisorloven have underretningspligt over for ledelsen, dvs. selskabs øverste og centrale ledelsesorgan, og i visse tilfælde Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet med hensyn til økonomisk kriminalitet, jf. revisorlovens § 22.

Kapitalselskabets ledelse har pligt til at stille de nødvendige oplysninger til rådighed for enhver revisor, der skal erklære sig om kapitalselskabets forhold og selskabets centrale ledelsesorgan skal stille ejerbog, generalforsamlingsprotokol m.v. til rådighed, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen hjemmel til at beslutte, at generalforsamlingen skal afholdes ved fysisk fremmøde, selv om det i henhold til reglerne om elektronisk generalforsamling er fastsat i kapitalselskabets vedtægter, at generalforsamlingen skal afholdes delvist eller fuldstændigt elektronisk. Dette gælder ligeledes, hvis kapitalejerne har aftalt, at den omhandlede generalforsamling skal afholdes elektronisk.

Baggrunden herfor er, at det vil være meget tids- og omkostningskrævende, hvis styrelsen skal udvikle forskellige og specialindrettede systemer til de sjældne tilfælde, hvor styrelsen afholder generalforsamling i et konkret selskab. Da udgifterne i forbindelse med styrelsens afholdelse af generalforsamling skal afholdes endeligt af kapitalsselskabet, vil det endvidere være i kapitalsselskabets interesse, at omkostningerne i forbindelse hermed minimeres.

Til § 93

Efter de gældende regler i aktieselskabsloven må indkaldelsen ikke foretages før tidligst 4 uger forud for generalforsamlingen og skal ske senest 8 dage før denne. Den sidste frist kan vedtægterne forlænge, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 1.

Anpartsselskabsloven bestemmer i § 31, stk. 1, at kapitalsselskabets øverste ledelsesorgan indkalder til generalforsamling senest 8 dage før generalforsamlingen, medmindre vedtægterne tillader en kortere frist.

Det foreslås i *stk. 1* at forlænge fristen fra 8 dage til 2 uger. En frist på 8 dage kan være meget kort varsel, især for udenlandske kapitalejere. Derudover kan en registreringsdato, jf. den foreslåede § 83, ikke fungere efter hensigten sammen med en indkaldelsesfrist på senest 8 dage. Udnytter et selskab fristen fuld ud og indkalder til generalforsamling 8 dage før at denne skal afholdes, vil der ikke være tid for en kapitalejer til at registrere sig i ejerbogen efter at have fået kendskab til dagsordenen.

Med henblik på en forenkling og ensretning af fristerne for begge selskabstyper i denne lov foreslås det, at også indkaldelsesfristen for anpartsselskaber forlænges fra 8 dage til 2 uger.

Udskydes en generalforsamling mere end 4 uger, skal der finde fornyet indkaldelse sted.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 73, stk. 1, 3. pkt., der fastsætter, at en vedtægtsændring, der ifølge vedtægterne skal vedtages på to generalforsamlinger, ikke må indkaldes, før den første er afholdt, og at det i indkaldelsen skal angives, hvilken beslutning den første generalforsamling har truffet, ophæves.

Bestemmelsens *stk. 2* gælder kun for selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og er en implementering af artikel 5, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber. Direktivets artikel 5, stk. 1, bestemmer at indkaldelsen til en ordinær generalforsamling skal sendes senest den 21. dag før datoen for generalforsamlingens afholdelse. Men henblik på en forenkling og ensretning af fristerne i loven foreslås en frist på 3 uger. Denne frist skal også gælde for indkaldelser til ekstraordinære generalforsamlinger. Samtidig forlænges fristen for hvornår en generalforsamling tidligst kan indkaldes til 5 uger, hvilket giver selskaberne en periode på 2 uger til korrekt indkaldelse af generalforsamlingen, i stedet for blot 1 uge.

I de i § 354, stk. 4, og § 358 nævnte situationer kan generalforsamlingen indkaldes med en kortere varsel.

Til § 94

Reststilstanden for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 2, videreføres.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke udtrykkelige regler om formen for indkaldelse til gene-

ralforsamling. Indkaldelse skal dog ske i overensstemmelse med vedtægterne. Fremgår ikke andet af vedtægterne, skal indkaldelsen ske på forsvarlig måde.

Dermed videreføres retstilstanden, idet *stk. 1* fastslår, at indkaldelsen som udgangspunkt skal ske i overensstemmelse med vedtægterne.

Det foreslås, at det i *stk. 2* tydeliggøres, at indkaldelse kan ske via kapital selskabets hjemmeside. Med hensyn til form og indhold for indførelse eller ændring af beslutningen foreslås, at der skal gælde de samme regler som for elektronisk kommunikation. Beslutningen skal optages i vedtægterne og bestemmelserne i § 105 skal finde anvendelse på beslutningen samt ændringer heri. Det fastslås i bestemmelsen, at § 91 i øvrigt gælder for kommunikationen mellem kapital selskabet og kapitalejerne. Et selskab har således ikke pligt til at have en hjemmeside, medmindre det har aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked, jf. *stk. 4*.

Bestemmelsen er en udmøntning af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 65 b, og anpartsselskabslovens § 28 b, specifik for indkaldelser til generalforsamlinger.

Efter de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 73, *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, skal indkaldelse til generalforsamling ske i overensstemmelse med vedtægternes bestemmelser. Indkaldelsen skal dog ske skriftligt til alle i aktiebogen noterede aktionærer, som har fremsat begæring herom. Bestemmelsen i § 91 giver dog f.eks. mulighed for at vedtage, at indkaldelsen af de noterede aktionærer i stedet skal eller kan foregå elektronisk, f.eks. via elektronisk post med digital signatur. Denne retstilstand skal ikke ændres ved den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 1. pkt.*, som fastslår, at indkaldelse i aktieselskaber skal ske skriftligt til alle i ejerbogen noterede aktionærer, som har fremsat begæring herom.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 73, *stk. 2, 3. pkt.*, skal der, hvis kapital selskabet har udstedt ihændehaveraktier, ske indkaldelse til generalforsamling, via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Denne retstilstand videreføres med *stk. 3, 2. pkt.* Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 65 b, *stk. 5*, kan det i vedtægterne bestemmes, at indkaldelse via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system kan erstattes af elektronisk indkaldelse til generalforsamling. I overensstemmelse med gældende praksis præciseres det nu i § 91, at kapitalejerne altid skal modtage underretning om indkaldelsen, f.eks. via e-mail, og at indkaldelse alene via kapital selskabets hjemmeside ikke er tilstrækkelig.

Bevirker en driftsforstyrrelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, at indkaldelsen ikke er blevet offentliggjort i systemet, men har der været omfattende omtale og annoncer m.m. i dagspressen vedrørende den pågældende generalforsamling, antages det, at kapitalejerne på den baggrund er oplyst om generalforsamlingens afholdelse.

Det foreslås i *stk. 4* for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, at indkaldelse derudover skal ske via selskabets hjemmeside. Omkostningerne herfor bæres af kapital selskabet.

Bestemmelsen er en implementering af artikel 5, *stk. 2*, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber. Direktivets artikel 5, *stk. 2*, kræver, at der skal bruges medier, som med rimelighed kan forventes at sørge for, at oplysningerne rent faktisk når ud til offentligheden i hele EU og EØS, og på en måde, der sikrer hurtig adgang hertil på et ikke diskriminerende grundlag. En offentliggørelse via selskabets hjemmeside opfylder disse kriterier. Derudover slår direktivets artikel 5, *stk. 2, 3. afsnit*, fast, at et selskab under ingen omstændigheder må afkræve nogen specifik

betaling for udsendelse af indkaldelsen på den foreskrevne måde.

Til § 95

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 73, stk. 3, regulerer, hvad der skal angives i en indkaldelse til generalforsamling. Det foreslås at flytte indholdet af aktieselskabslovens § 73, stk. 3, til *stk. 1* i denne nye paragraf.

Indkaldelsen vil sædvanligvis angive dagsordenens punkter, men kan for den ordinære generalforsamlings vedkommende nøjes med at henvise til vedtægternes bestemmelse om, hvilke sager der skal afgøres på denne, jf. dette forslags § 90, 2. pkt. Ved forslag til vedtægtsændringer skal disses væsentlige indhold angives i indkaldelsen, jf. det foreslåede stk. 1, 2. pkt.

Efter *stk. 2* skal indkaldelse til generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning efter § 110, stk. 2, § 91, stk. 1 eller 5, eller § 106, stk. 1 eller 2, indeholde den fulde ordlyd af forslaget til vedtægtsændringer. Det foreslås, at der fremover ikke er krav om fremsendelse til enhver i ejerbogen noteret kapitalejer, da kravet om at "sende" kan medføre meget betydelige omkostninger for selskaber med mange kapitalejere. De kapitalejere, der rent faktisk ønsker at få tilsendt materialet kan gøre brug af muligheden i § 94, stk. 3, dvs. fremsætte begæring herom. Således opstår der ikke unødvendige omkostninger for fremsendelse af materiale til kapitalejere, der ikke ønsker at modtage materialet, fordi de f.eks. kan se det på hjemmesiden.

Det foreslåede stk. 2 er en videreførelse af retstilstanden jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 6, og anpartsselskabslovens § 28 a, stk. 3, og § 28 b, stk. 3, og gælder fremover også for anpartsselskaber i situationer, hvor der skal træffes beslutning efter § 106, stk. 1 eller 2.

Til § 96

Med den foreslåede *stk. 1* videreføres retstilstanden efter den gældende § 73, stk. 5, om generalforsamlingsindkaldelsens indhold for selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Der foreslås dog tilføjelser, som implementerer artikel 5, stk. 3, litra b, c, d og e i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

Det foreslås således i stk. 1, at indkaldelsen fremover, udover de i § 95 nævnte oplysninger, ligeledes skal indeholde:

- en beskrivelse af aktiekapitalens størrelse og aktionærernes stemmeret,
- en tydelig og nøjagtig beskrivelse af de procedurer, som aktionærerne skal overholde for at kunne deltage i og afgive deres stemme på generalforsamlingen, jf. stk. 2,
- registreringsdatoen, jf. § 83, stk. 1, med en tydeliggørelse af, at kun personer, der på denne dato er aktionærer, har ret til at deltage i og stemme på generalforsamlingen,
- angivelse, hvor og hvordan den komplette, uforkortede tekst til de i § 98, nr. 3 og 4, nævnte dokumenter og dagsordenspunkter kan fås, og
- angivelse af den internetadresse, hvor de oplysninger, der er nævnt i § 98, vil blive gjort tilgængelige.

Det foreslåede *stk. 2* uddyber stk. 1, nr. 2. En tydelig og nøjagtig beskrivelse af de procedurer, som aktionærerne skal overholde for at kunne deltage i og afgive deres stemme på generalforsamlingen omfatter:

- aktionærernes ret til at stille spørgsmål, herunder en eventuel frist jf. § 101, stk. 3,
- proceduren for stemmeafgivelse ved fuldmagt, navnlig de formularer, der skal anvendes ved

stemmeafgivelse ved fuldmagt, og en angivelse af, hvilke kommunikationsmidler kapital-selskabet accepterer i forbindelse med elektronisk meddelelse om udpegelse af fuldmægtige, og - procedurene for stemmeafgivelse per brev eller ad elektronisk vej.

Listen er ikke udtømmende.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres retstilstanden for statslige aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 4, uændret.

Herefter skal indkaldelsen i statslige aktieselskaber indeholde samtlige forslag, der skal behandles på generalforsamlingen, og i forbindelse med ekstraordinære generalforsamlinger tillige årsagen hertil. Indkaldelsen skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest samtidig med, at den bekendtgøres for aktionærene via www.offentlige-selskaber.dk.

Til § 97

Bestemmelsen viderefører aktieselskabslovens § 73, stk. 7, med mindre ændringer, og gælder fremover kun for aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked. For aktieselskaber, som har aktier optaget på et reguleret marked, gælder fremover den foreslåede § 98.

Efter den foreslåede bestemmelse skal i aktieselskaber, senest 2 uger før generalforsamlingen, dagsordenen og de fuldstændige forslag samt for den ordinære generalforsamlings vedkommende tillige revideret årsrapport, gøres tilgængelige til eftersyn for aktionærene.

Det foreslås, at fristen forlænges fra de gældende 8 dage til 2 uger som konsekvens af, at indkaldelsesfristen til generalforsamling foreslås forlænget fra senest 8 dage til 2 uger, se forslaget § 93, stk. 1.

Derudover foreslås, at kapital-selskabet ikke længere skal fremlægge dokumenterne for aktionærene på selskabets kontor, men fremover selv skal kunne bestemme hvordan dokumenterne gøres tilgængelige for aktionærene, f.eks. via selskabets hjemmeside.

Derudover foreslås det, at kravet om at selskabet samtidig skal tilstille dokumenterne enhver noteret aktionær, som har fremsat anmodning herom, udgår.

Aktionærene har mulighed for at fravælge fremlæggelsen forud for generalforsamlingen, jf. § 76, stk. 2 og 3.

Til § 98

I den foreslåede nye bestemmelse implementeres artikel 5, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

Herefter gælder, at aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, i en sammenhængende periode begyndende senest 21 dage forud for datoen for generalforsamlingen, inklusiv dagen for dens afholdelse, som et minimum skal gøre følgende oplysninger tilgængelige for sine aktionærer på sin hjemmeside:

- indkaldelsen,
- det samlede antal aktier og stemmerettigheder på datoen for indkaldelsen, herunder det sam-

lede antal for hver aktieklasse, hvis kapitalselskabets aktiekapital er opdelt i to eller flere aktieklasser,

- de dokumenter, der skal fremlægges på generalforsamlingen,
- dagsordenen for generalforsamlingen, og
- i givet fald de formularer, der skal anvendes ved stemmeafgivning ved fuldmagt og ved stemmeafgivning per brev, medmindre disse formularer sendes direkte til aktionærerne. Hvis disse formularer, af tekniske årsager ikke kan gøres tilgængelige på internettet, oplyser kapitalselskabet på sin hjemmeside, hvordan formularerne kan fås i papirform. I sådanne tilfælde sender kapitalselskabet formularerne til enhver aktionær, der ønsker det. Omkostningerne herfor bæres af kapitalselskabet.

Der foreslås i § 98 en periode på 3 uger. Udsendes indkaldelsen til generalforsamlingen i medfør af § 354, stk. 4, og § 358, senere end 3 uger før datoen for generalforsamlingen, afkortes fristen i stk. 1 tilsvarende, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Til § 99

Den foreslåede § 99 indeholder nye bestemmelser med hensyn til sproget på generalforsamlingen og kapitalejernes ret til at beslutte på hvilket sprog generalforsamlingen skal afholdes.

Udgangspunktet slås fast i det foreslåede *stk. 1*. Herefter afholdes generalforsamlingen på dansk.

Afholdelsen af generalforsamlinger er dog begrundet i et hensyn til kapitalejerne, hvorfor det som udgangspunkt må stå kapitalejerne frit for, om de foretrækker f.eks. en engelsksproget generalforsamling frem for en dansk.

Ejerkredsen i mange selskaber er ligesom kunde-, leverandør- og samarbejdsrelationerne i stigende grad international. Behovet for at måtte afholde generalforsamlinger på et andet sprog end dansk begrundes bl.a. med, at koncernsproget kan være et andet end dansk, at selskabet kan være optaget til handel på et udenlandsk reguleret marked, eller at selskabet har mange udenlandske ejere.

Muligheden for at afholde generalforsamlinger elektronisk kan medføre et stigende antal udenlandske ejere i de danske selskaber. Mange selskaber og særligt de selskaber, som har værdipapirer optaget på et reguleret marked, har taget nye initiativer for at tilgodese de udenlandske investorer og give dem de samme muligheder for at deltage i generalforsamlinger som danske. Der bliver således eksempelvis stillet materiale til rådighed på både dansk og engelsk, og kapitalejerne har i visse tilfælde mulighed for simultantolkning til engelsk.

Brug af simultantolkning sidestilles i praksis med afholdelse af generalforsamlingen på dansk. Afgørelse om afholdelse af generalforsamling på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk med mulighed for simultantolkning til dansk træffes derfor i tilfælde af uenighed ved simpelt flertal, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten mener, at der skal gælde særlige regler for så vidt angår muligheden for afholdelse af generalforsamlingen på svensk, norsk eller engelsk på en generalforsamling.

Argumentet for at gøre forskel på en beslutning om afholdelse på svensk, norsk eller engelsk og en beslutning om andre sprog er, at det kan være mere indgribende for kapitalejerne hvis det selskab, de har kapitalandele i, afholder generalforsamling på andre sprog, end hvis gene-

ralforsamlingen afholdes på et af disse sprog, da det antages, at et stor flertal af de berørte taler og forstår disse sprog.

Udvalgets holdning med hensyn til svensk eller norsk er, at en egentlig beslutning om afholdelse af generalforsamling på norsk eller svensk - på grund af det nordiske sprogfællesskab - alene bør kræve simpelt stemmeflertal. Dette ændrer ikke på, at deltagerne i en generalforsamling har mulighed for at tale dansk, norsk eller svensk, uden at dette kræver en særskilt beslutning eller afstemning og uanset om generalforsamlingen holdes på dansk, svensk eller norsk. Uanset om der er tale om en egentlig beslutning om afholdelse af generalforsamlingen på svensk eller norsk, eller om der blot er tale om, at enkelte deltagere taler det pågældende sprog forudsættes det, at de øvrige kapitalejere ikke er tvunget til også at tale svensk eller norsk.

Udvalget ser desuden gerne, at en beslutning om, at generalforsamlingen kan afholdes på engelsk, kan træffes i samme udstrækning, som det er muligt at indføre svensk og norsk, dvs. med simpelt flertal.

Udvalget mener ikke, at der skal stilles krav om, at en beslutning om at afholde generalforsamlingen på svensk, norsk eller engelsk skal optages i selskabets vedtægter.

På denne baggrund foreslås det i *stk. 3*, at generalforsamlingen med simpelt flertal kan beslutte, at generalforsamlingen skal afholdes på svensk, norsk eller engelsk uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten finder derudover, at det både vil fremtidssikre loven og sikre de danske reglers konkurrencedygtighed i forhold til tiltrækning af udenlandske investorer og selskaber, hvis der gives mulighed for at afholde generalforsamling på andre sprog end svensk, norsk og engelsk.

Bestemmelsen i *stk. 4* indfører regler for afholdelse af generalforsamling på andre sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere. Beslutningen skal optages i vedtægterne. Bestemmelse i § 106, stk. 2, nr. 6, og § 109 finder anvendelse på beslutningen samt ændringer heri.

Er det besluttet, at generalforsamlingen holdes på et andet sprog end dansk, foreslås det i *stk. 5*, at bestemmelsen i § 104 finder anvendelse på generalforsamlingens beslutning om, at generalforsamlingen fremover skal holdes på dansk.

Til § 100

Efter det foreslåede *stk. 1* vælges en dirigent af generalforsamlingen blandt kapitalejerne eller uden for disses kreds, medmindre vedtægterne bestemmer andet. Ændringen i *stk. 1* er af redaktionel karakter og det af *stk. 1* udgåede indhold flyttes til det foreslåede *stk. 2*.

Det bestemmes derefter i *stk. 2*, at dirigenten leder generalforsamlingen. Det foreslås, at dirigentens opgaver og beføjelser beskrives i *stk. 2*, idet det bestemmes, at dirigenten sørger for, at generalforsamlingen afholdes på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde og at dirigenten råder over de nødvendige beføjelser hertil, herunder retten til at tilrettelægge drøftelser samt emner, udforme afstemningstemaer, beslutte, hvornår debatten er afsluttet, afskære indlæg og, om nødvendigt, bortvise kapitalejere fra generalforsamlingen. Hermed tydeliggøres dirigentens opgaver og beføjelser. En udvidelse af dirigentens opgaver eller beføjelser er ikke tilsigtet. Dirigenten kan delegere sine beføjelser til medhjælpere i det omfang, som det skønnes praktisk

hensigtsmæssigt. Delegationen kan altid trækkes tilbage. Det hører til dirigentens opgaver at tage stilling til, hvad retsvirkningen skal være, hvis der på generalforsamlingen gøres indsigelse imod nogle forhold, som f.eks. spørgsmålet om, at en fuldmagtsblanket udsendes efter indkaldelsesfristens udløb eller indkaldelsen til generalforsamling ikke indeholder en beskrivelse af aktiekapitalens størrelse m.v., jf. § 96, stk 1, nr 1.

Retstilstanden i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 75, stk. 2, videreføres i det foreslåede *stk. 3*. Herefter skal der føres en protokol over forhandlingerne på generalforsamlingen, der underskrives af dirigenten. Det foreslåede 2. pkt. viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 65, stk. 1, sidste pkt. Det er afgørende, at beslutningerne kan dokumenteres efterfølgende. Derfor skal alle beslutninger indføres i kapitalselskabets forhandlingsprotokol. Det er således en betingelse, at de truffne beslutninger nedfældes skriftligt umiddelbart efter, at de er truffet. Detaljeringsgraden afhænger i høj grad af omstændighederne. Udgangspunktet er, at indlæg eller stillingtagen fra enkelte kapitalejere ikke skal refereres udtrykkeligt eller udførligt. Har en kapitalejer taget forbehold over for eller stemt imod en beslutning, har kapitalejeren dog krav på, at dette refereres i protokollen.

Forhandlingsprotokollen kan være underskrevet af en af kapitalejerne bemyndiget person. Det følger af § 5, stk. 1, i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2007 om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse m.v. i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at anmelderen over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen indestår for, at anmeldelsen er lovlig foretaget, herunder at der foreligger en behørig fuldmagt.

I *stk. 4* videreføres retstilstanden efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 75, stk. 3, hvorefter generalforsamlingsprotokollen eller en bekræftet udskrift af denne senest 2 uger efter generalforsamlingens afholdelse skal være tilgængelig for kapitalejerne. For at øge fleksibiliteten udgår ordene ”på selskabets kontor”, således at det er op til selskabet at afgøre, hvordan udskriften gøres tilgængelig for kapitalejerne, f.eks. på selskabets hjemmeside evt. kun med adgang for kapitalejerne. Kapitalejerne har krav på en gennemlæsning. Protokollen eller udskriften kan ikke kræves udleveret eller tilsendt.

I *stk. 5* foreslås en ny bestemmelse for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked. Bestemmelsen er en implementering af artikel 14, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærretigheder i børsnoterede selskaber.

Direktivets artikel 14, stk. 1, bestemmer, at kapitalselskabet for hver beslutning som minimum skal fastslå

- 1) hvor mange aktier der er afgivet gyldige stemmer for,
- 2) den andel af aktiekapitalen, som disse stemmer repræsenterer,
- 3) det samlede antal gyldige stemmer,
- 4) antallet af stemmer for og imod hvert beslutningsforslag, og
- 5) når det er relevant, antallet af stemmeundladelser.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, 2. pkt.*, er en implementering af muligheden i direktivets artikel 14, stk. 1, 2. afsnit, hvorefter det kan bestemmes, at det kun er nødvendigt at fastslå afstemningsresultatet for at sikre, at det krævede flertal er opnået for hver beslutning, hvis ingen af aktionærerne ønsker en fuldstændig redegørelse for afstemningen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, 3. pkt.*, er en implementering af direktivets artikel 14, stk.

2, som bestemmer, at kapitalselskabet skal offentliggøre afstemningsresultaterne jf. direktivets artikel 14, stk. 1, inden for en periode, dog ikke senere end 15 dage efter generalforsamlingen på sin hjemmeside. Der foreslås en frist på 2 uger.

Det bestemmes i *stk. 6*, at statslige aktieselskaber skal indsende en bekræftet udskrift, til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest samtidig med at protokollen gøres tilgængelig, jf. stk. 4 eller stk. 5. Hermed videreføres retstilstanden efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 75, stk. 3, 2. pkt. Offentligheden får herigennem mulighed for at få indblik i de forhold, der behandles på kapitalselskabets generalforsamling, samt resultatet af drøftelserne.

Til § 101

Det foreslåede *stk. 1* viderefører retstilstanden fra aktieselskabslovens § 76, stk. 1. Anpartsselskabsloven indeholder ingen udtrykkelig bestemmelse herom, men samme regel gælder for anpartsselskaber efter de almindelige principper.

Kapitalselskabets ledelse har pligt til på en kapitalejers forespørgsel at meddele oplysning om forhold, der er af betydning for bedømmelsen af årsrapporten og kapitalselskabets stilling i øvrigt eller for spørgsmål, hvorom beslutning skal tages på generalforsamlingen.

Herefter er kapitalselskabets ledelse som almindelig regel forpligtet til på generalforsamlingen at besvare stillede spørgsmål, såfremt disse vedrører forhold af den i bestemmelsen omhandlede karakter. Kapitalejernes interesse i besvarelsen af sådanne spørgsmål må dog vige for kapitalselskabets, såfremt de begærede oplysninger ikke kan gives uden væsentlig skade for kapitalselskabet, idet der er tale om forretningshemmeligheder eller lignende, som kunne blive udnyttet af konkurrenter. Reglen gælder derfor ikke, når oplysningen efter skøn fra det øverste ledelsesorgan væsentligt kan skade kapitalselskabet.

Hvis besvarelsen kræver oplysninger, som ikke er tilgængelige på generalforsamlingen, skal oplysningerne senest 2 uger derefter skriftligt fremlægges hos kapitalselskabet for kapitalejerne, ligesom de skal tilstilles de kapitalejere, der har fremsat begæring herom, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 76, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* skal oplysningerne fremover ikke længere skriftligt fremlægges hos selskabet, men gøres tilgængelige for kapitalejerne. Selskabet kan dermed selv bestemme formen, som f.eks. ved at gøre dem tilgængelige for de pågældende på selskabets hjemmeside.

Med det foreslåede *stk. 3* indføres adgang til at stille og få afklaret spørgsmål inden generalforsamlingen. En sådan mulighed er som udgangspunkt til fordel for både selskabet og kapitalejere. Adgangen til at stille spørgsmål skal ikke erstatte eller i øvrigt påvirke den almindelige ret for kapitalejere til at stille spørgsmål og føre en fri diskussion på selve generalforsamlingen. Det er det centrale ledelsesorgan, der kan træffe beslutningen om at indføre en sådan mulighed og som i så fald kan vedtage de nødvendige vedtægtsændringer, således at fristen indenfor hvilken spørgsmålene skal stilles, optages i vedtægterne.

For selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og for statslige aktieselskaber, slår bestemmelsen i *stk. 4* fast, at oplysningspligten efter stk. 1 og 2 også gælder for skriftlige spørgsmål stillet af en kapitalejer inden for de sidste 3 måneder før generalforsamlingen.

Dermed videreføres adgangen til at få besvaret skriftlig stillede spørgsmål, jf. aktieselskabslovens § 76, stk. 3, uændret.

Spørgsmålsretten er med til at sikre, at kapitalejerne kan følge med i kapital selskabets udvikling og dermed udøve indflydelse. Dette bidrager også til at øge ledelsens bevågenhed, idet den skal kunne redegøre for sine dispositioner.

Besvarelsen, der skal gives, kan afgives enten mundtligt på generalforsamlingen eller skriftligt. Besvares spørgsmålet skriftligt, skal spørgsmålet og besvarelsen fremlægges for kapitalejerne ved generalforsamlingens begyndelse. Har kapital selskabet modtaget et større antal skriftlige spørgsmål, vil kapital selskabet eksempelvis kunne samle besvareelserne i en »avis«, som uddeles til kapitalejerne.

Det følger af aktieselskabslovens § 76, stk. 1, og den foreslåede bestemmelse i stk. 1, at ledelsen kan undlade at besvare et spørgsmål, hvis besvarelse ikke kan ske uden væsentlig skade for kapital selskabet. Ligeledes kan ledelsen efter forslaget i stk. 4 undlade at besvare spørgsmålet, hvis kapitalejeren eller dennes fuldmægtig ikke er til stede på generalforsamlingen.

Den foreslåede spørgsmålsret indebærer, at kapital selskabets ledelse får bedre mulighed for at forberede et svar. Dette har ikke mindst betydning, hvor der anmodes om en redegørelse for mere konkrete forhold. Stilles sådanne spørgsmål mundtligt på generalforsamlingen, må ledelsen undertiden afgive efterfølgende skriftlig besvarelse, jf. stk. 2. Fremkommer der skriftlige spørgsmål kort tid forinden generalforsamling, kan det ligeledes komme på tale at anvende stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 4, sidste pkt., er en implementering af artikel 9, stk. 2, i direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

Til § 102

Retstilstanden videreføres for aktieselskaber, med mindre ændringer, og indholdet af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 76 a, stk. 1, 3 pkt., rykkes af redaktionelle grunde til et nyt stk. 4. Bestemmelsen er derudover opdateret sprogligt. Bestemmelsens anvendelsesområde foreslås udvidet til også at gælde for anpartsselskaber.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 76 a, stk. 1, har revisor ret til at være til stede på generalforsamlingen. Revisor skal være til stede, hvis bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, en direktør eller en aktionær anmoder herom. I statslige aktieselskaber og selskaber, hvis aktier eller obligationer er optaget til notering på en fondsbørs, en autoriseret markedsplads eller et tilsvarende reguleret marked i et EU- eller EØS-land, skal revisor være til stede på den ordinære generalforsamling.

Hvis et selskab, som ikke er omfattet af lovpligtig revision, vælger en revisor på generalforsamlingen for at få revideret årsrapporten, vil denne revisor få samme rettigheder og pligter, som hvis kapital selskabet havde revisionspligt. Denne revisor vil derfor også have ret til at være til stede på generalforsamlingen samt have pligt hertil, hvis de anførte personer anmoder herom.

Bestemmelsen regulerer derimod ikke de tilfælde, hvor revisor har udført gennemgang (review) eller andet arbejde, der afsluttes med en erklæring. Det vil som følge heraf afhænge af aftaleforholdet mellem revisor og kapital selskabet, hvorvidt en revisor, der f.eks. har udført gennemgang, har ret eller pligt til at være til stede på generalforsamlingen.

En revisor vil, uanset om den pågældende udfører revision eller andet arbejde, efter lov om godkendte revisorer (revisorloven) have underretningspligt over for ledelsen, og i visse tilfælde Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK), med hensyn til økonomisk kriminalitet, jf. revisorlovens § 22.

Efter *stk. 2* skal kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor besvare spørgsmål fra generalforsamlingen om de af revisor påtegnede „årsrapporter m.v.“, herunder eventuelle andre dokumenter med et regnskabsmæssigt indhold, f.eks. i forbindelse med særlige undersøgelser eller prospekter, som revisor har påtegnet. Mens ledelsen under henvisning til § 101 kan undlade at give oplysninger, hvis det indebærer skade for kapitalselskabet, kan revisor alene undlade at besvare spørgsmål fra generalforsamlingen, hvis revisors tavshedspligt derved bringes i fare. De to hensyn er ikke altid identiske.

Dette gælder, uanset om generalforsamlingen frivilligt har valgt at få årsrapporten revideret, eller om det skyldes, at kapitalselskabet er underlagt revisionspligt. Baggrunden er, at det kun er generalforsamlingsvalgte revisorer, som er valgt til at revidere årsrapporten, der har ret og eventuelt pligt til at være til stede på generalforsamlingen.

Bestemmelsen i *stk. 2*, regulerer ikke de tilfælde, hvor revisor har udført gennemgang (review) eller andet arbejde, der afsluttes med en erklæring. Det vil som følge heraf afhænge af aftaleforholdet mellem revisor og kapitalselskabet, hvorvidt en revisor, der f.eks. har udført gennemgang, har pligt til at besvare spørgsmål vedrørende bl.a. årsrapporten.

I *stk. 3* videreføres bestemmelsen i aktieselskabslovens § 76 a, *stk. 3*, hvorefter kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, *stk. 1*, har ret til at deltage i det øverste ledelsesorgans møder under behandlingen af årsrapporter m.v. Kapitalselskabets eventuelle generalforsamlingsvalgte revisor, jf. § 144, *stk. 1*, har pligt til at deltage, hvis blot ét medlem af det øverste ledelsesorgan anmoder herom.

Med det foreslåede *stk. 4* videreføres aktieselskabslovens § 76 a, *stk. 1*, sidste pkt., som fremover dog skal gælde når et aktieselskab har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, og ikke blot med hensyn til obligationer.

Til § 103

Det foreslås et nyt *stk. 1*, der fastslår, at en kapitalejer skal stemme samlet på sine kapitalandele, medmindre vedtægterne bestemmer andet, se dog *stk. 3* nedenfor. Dette er en kodifikation af gældende praksis.

Det kan være svært i praksis at gennemføre, at en kapitalejer afgiver forskellige stemmer på sine kapitalandele. Dette vil særligt gøre sig gældende, hvis dette sker på flere forskellige måder med hensyn til de forskellige beslutningsforslag på dagsordenen.

Er der imidlertid behov for at afgive forskellige stemmer på baggrund af en post af kapitalandele og det konkrete selskab finder det hensigtsmæssigt, kan der optages en bestemmelse herom i vedtægterne.

For selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, implementerer *stk. 2* artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber.

Det fremgår af direktivets artikel 12, at selskaber, som har aktier optaget på et reguleret marked, skal kunne give deres aktionærer mulighed for at stemme skriftligt forud for generalforsamlingen. Derudover må skriftlig stemmeafgivelse kun underlægges de krav og begrænsninger, der er nødvendige for at sikre identifikation af aktionærerne, og kun for så vidt de står i rimeligt forhold til dette mål.

Kapitalselskabets centrale ledelsesorgan drager omsorg for, at stemmeafgivelse per brev afvikles på betryggende vis.

I denne forbindelse har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten overvejet, om også aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skal have denne mulighed. Imod dette taler, at det er mest hensigtsmæssigt, at kapitalejerne deltager i generalforsamlingen og i den debat, der føres her forud for beslutningerne. Imidlertid er afkrydsningsfuldmagter allerede tilladt. På denne baggrund tager den foreslåede bestemmelse, der tillader brevstemmer, og som også skal gælde for aktieselskaber, som ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, skridtet fuldt ud, da dette i praksis må sidestilles med instruktionsfuldmagter. De samme hensyn gør sig gældende for anpartsselskaber, hvorfor anpartshavere også skal have mulighed herfor.

For aktieselskaber foreslås i et nyt *stk. 3*, at en aktionær, som i erhvervsmæssig sammenhæng handler på vegne af andre fysiske eller juridiske personer (klienter), har ret til at udøve sine stemmerettigheder i tilknytning til nogle af aktierne på en måde, der ikke er identisk med udøvelsen af stemmerettighederne i tilknytning til andre aktier. Et eksempel herfor kan være en depotbank, der handler på vegne af en række kontohavere.

Dette er en implementering af bestemmelsen i artikel 13, *stk. 4*, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnote-rede selskaber, som foreslås implementeret for både aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og for aktieselskaber, hvis aktier ikke er optaget til handel på et reguleret marked. I anpartsselskaber er det op til anpartshaverne at træffe beslutning herom, hvis der opstår behov herfor.

Til § 104

Bestemmelsen viderefører den almindelige hovedregel, jf. aktieselskabslovens § 77, og anpartsselskabslovens § 32, at alle afgørelser på generalforsamlingen træffes ved simpel stemmeflerhed, medmindre loven eller vedtægterne bestemmer andet. Simpelt flertal er ved for/imod afgørelser (binære valg), at der afgives flere stemmer for end imod. Ved personvalg og afgørelser med flere valgmuligheder end for/imod anvendes simpelt, relativt flertal, hvor den valgmulighed, der får flere stemmer end de øvrige, vælges.

Forslaget kræver kvalificeret majoritet ved alle vedtægtsændringer, jfr. §§ 105 og 106, og vedtægterne kan i andre tilfælde stille fordringer, der går ud over simpel majoritet.

Det præciseres nu, at et forslag ikke er vedtaget når stemmerne står lige. Derudover præciseres det, at personvalg afgøres ved relativ, simpelt stemmeflertal, hvilket betyder, at den person, der har fået de fleste stemmer i forhold til de stemmer, som de andre kandidater har fået, er valgt. Tilsvarende gøre sig gældende ved eventuelle andre beslutninger, hvor kapitalejerne på tilsvarende vis skal vælge mellem flere valgmuligheder ved én afstemning. Står stemmerne lige ved personvalg, skal valget afgøres ved lodtrækning, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Det kan i den forbindelse præciseres, at der er tale om en deklatorisk bestemmelse, som kan fraviges i vedtægterne. Fravigelsen kan dog kun ske til en strengere majoritet. Indholdsmæssigt har denne ændring ingen konsekvenser.

Til § 105

Det foreslåede *stk. 1* viderefører retstilstanden både for anpartsselskaber og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 33, stk. 1, og aktieselskabslovens § 78, stk. 1 og stk. 3.

Efter de gældende regler i anpartsselskabslovens § 33, stk. 1, er en beslutning om ændring af vedtægterne gyldig, såfremt den tiltrædes af mindst 2/3 af de afgivne stemmer, medmindre andet er bestemt i vedtægterne eller i anpartsselskabslovens § 34.

For aktieselskaber gælder i dag, jf. aktieselskabslovens § 78, stk. 1, at beslutning om ændring af vedtægterne som udgangspunkt skal tiltrædes af mindst 2/3 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital. Aktieselskabslovens § 78, stk. 3, bestemmer, at beslutning om vedtægtsændring i øvrigt skal opfylde de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde, samt de særlige regler i aktieselskabslovens § 79.

Med bestemmelsen foreslås det som noget nyt, at kravet om det dobbelte 2/3 flertal indføres for anpartsselskaber.

Det dobbelte 2/3 flertal foreslås indført for anpartsselskaber, da der så vidt som muligt tilstræbes ens regler for både aktie- og anpartsselskaber. Det lægges til grund, at en del anpartsselskaber kun har få kapitalejere, hvorfor reglen for disse selskaber i praksis ikke har nogen konsekvenser.

I de tilfælde, hvor kapitalandele har forskellig stemmевærdi, betyder kravet om det dobbelte 2/3 flertal efter de gældende regler en beskyttelse af de kapitalejere, hvis kapitalandele efter den foreslåede § 47, stk. 1, har mindre stemmевærdi, idet ikke alene 2/3 af de afgivne stemmer, men også 2/3 af den repræsenterede stemmeberettigede kapital skal stemme for forslaget. Her ved medregnes stemmeberettigede kapitalandele, der dog ikke er tillagt stemmeret, f.eks. fordi de ikke er registreret rettidigt.

Denne beskyttelse af kapitalejere, hvis kapitalandele har mindre stemmевærdi, videreføres. Samtidig foreslås en tilpasning af bestemmelsens ordlyd til den foreslåede nye mulighed for selskaberne for at udstede stemmeløse aktier.

Både ved den kvalificeret majoritet efter aktieselskabslovens § 78 og ved det særligt kvalificeret flertal efter aktieselskabslovens § 79 indgår det stemmeberettigede aktiekapital i kravet om majoritet, jf. formuleringen om, at forslaget skal tiltrædes af 2/3, respektive 9/10, ”såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital”. Efter gældende ret medtages derfor ikke stemmeløse kapitalandele ved beregningen af en kvalificeret majoritet efter aktieselskabslovens §§ 78 og 79. Stemmeløse aktier medtælles derfor ikke, selvom de er tilstede på generalforsamlingen, medmindre de i vedtægterne er tillagt repræsentationsret. Stemmeløse kapitalandele udstedt efter ældre selskabslovgivning vil ikke have repræsentationsret, medmindre dette tillægges dem ved en vedtægtsændring, og tæller således ikke med i så henseende. Repræsentationsret er således forskellig fra møderet. For nye stemmeløse kapitalandele, der udstedes efter ikrafttræden af den foreslåede bestemmelse, kan

et selskab i sine vedtægter fastslå, om stemmeløse aktier skal have repræsentationsret eller ej.

Repræsentationsret er et nyt begreb, der foreslås indført i selskabslovgivningen. Det indebærer, at en stemmeløs kapitalandel kan blive talt med, når der beregnes et kvalificeret flertal efter den foreslåede §§ 105 og 106. Det afgøres af selskabet, når det udsteder de stemmeløse kapitalandele, om disse skal tildeles en vis indflydelse ved at de tillægges repræsentationsret. Endvidere kan eksisterende stemmeløse kapitalandele tildeles repræsentationsret ved en ændring af vedtægterne, og på samme måde kan repræsentationsret fratages igen. Reglerne om vedtægtsændring skønnes at give den fornødne minoritetsbeskyttelse i så henseende.

Dermed gives selskaberne valgfriheden mellem, om stemmeløse kapitalandele skal medtælles ved beregningen af et kvalificeret flertal i situationer som omfattet af de foreslåede §§ 105 og 106, eller ej. Det kan være en fordel for et selskab at udstede stemmeløse kapitalandele, der ikke kan deltage i afstemninger om almindelige forhold på generalforsamlingen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 104, men vil være berettiget til at deltage i afstemningen om vigtigere forhold, der kræver kvalificeret majoritet. Nogle investorer vil måske acceptere ikke at have indflydelse på kapitalselskabets ordinære drift, såfremt de har indflydelse på ekstraordinære forhold. Selskabet skal dog altid sikre, at der mindst én kapitalejer der har stemmeret, således at generalforsamlingen kan træffe de nødvendige beslutninger.

Oplysningen om, hvorvidt der er tillagt stemmeløse kapitalandele repræsentationsret, skal fremgå af vedtægterne på samme måde som de øvrige oplysninger om den pågældende klasse af kapitalandele.

Den foreslåede bestemmelse i § 105, stk. 1, 2. pkt., viderefører retstilstanden for anpartsselskaber og aktieselskaber, hvorefter beslutning om ændring af vedtægterne skal i øvrigt opfylde de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde, samt de særlige regler i § 105, jf. anpartsselskabslovens § 33, stk. 1, og aktieselskabslovens § 78, stk. 3.

Som noget nyt foreslås det at ophæve de jf. anpartsselskabsloven § 33, stk. 2, og aktieselskabslovens § 78, stk. 2, gældende særlige minoritetsbeskyttelseskrav, som anvendes i de tilfælde, hvor der træffes beslutning om indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling, jf. § 110, stk. 2, eller elektronisk kommunikation, jf. § 91, stk. 1 og 5.

Den generelle teknologiske udvikling gør, at der ikke bør opstilles skærpede majoritetskrav til indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling, jf. § 110, stk. 2, eller elektronisk kommunikation, jf. § 91, stk. 1 og 5. Derudover tilstræbes en ensretning og strømlining af majoritetskravene i loven, for at gøre loven mere tilgængelig for kapitalejere.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører retstilstanden, jf. aktieselskabslovens § 78, stk. 1, 1 pkt., hvorefter bestyrelsen kan foretage visse vedtægtsændringer, som f.eks. vedtægtsændringer som er en nødvendig følge af en kapitalforhøjelse, jf. den foreslåede § 175, stk. 2. Bestemmelsen gælder fremover også for anpartsselskaber. Der tilføjes dog flere bestemmelser til opregningen, som f.eks. den nye bestemmelse i § 101, stk. 3, hvorefter det centrale ledelsesorgan kan beslutte at kapitalejere kan stille spørgsmål til dagsorden eller dokumenter m.v. til brug for generalforsamlingen inden udløbet af en frist, som optages i vedtægterne. Derudover tilføjes § 282, stk. 1, og § 302, stk. 1, hvorefter beslutning om grænseoverskridende fusion hhv. spaltning i bestående modtagende selskaber som udgangspunkt træffes af det centrale ledelsesorgan.

Hovedreglen i den foreslåede § 105 fraviges i de i den foreslåede § 106 omhandlede tilfælde, idet der enten kræves enstemmighed eller en forhøjet majoritet.

Både for anpartsselskaber og for aktieselskaber gælder i dag, at der kræves enstemmighed, hvis anpartshavernes eller aktionærernes forpligtelser over for kapitalselskabet forøges, jf. anparts-selskabslovens § 34, stk. 1, nr. 2, og aktieselskabslovens § 79, stk. 1.

Denne retstilstand videreføres med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*. Bestemmelsen er tilpas-set sprogligt, dog uden at der er tilsigtet materielle ændringer.

Selv om det følger af selskabsforholdets natur, at en beslutning om forøgelse af kapitalejernes forpligtelser over for kapitalselskabet forudsætter samtykke fra den forpligtede, foreslås en udtrykkelig regulering i *stk. 1* opretholdt, idet det anses for væsentligt, at de krav, der stilles til en beslutning om vedtægtsændring, fremgår direkte af lovteksten. Forøgelse af kapitalejernes forpligtelser over for kapitalselskabet er den eneste vedtægtsændring, der efter lovforslaget udtrykkelig forudsætter tilslutning fra hver enkelt kapitalejer.

Men også i andre tilfælde end ved forøgelse af kapitalejernes forpligtelser over for kapitalselskabet, vil det jf. den foreslåede § 46, være efter omstændighederne være nødvendigt med samtykke fra den enkelte kapitalejer til en vedtægtsændring.

Det fremgår udtrykkeligt af forarbejderne til 1992-ændringen af aktieselskabslovens § 79, at der ved lempelsen af vedtagelseskravet til at være et almindeligt 9/10-flertal ikke derved skete en fravigelse af kravet om iagttagelse af ligretsgrundsætningen i aktieselskabslovens § 17, bortset fra vedtægtsændringer i forbindelse med spaltning, jf. Folketingstidene 1992/93, Tillæg A, spalte 1607.

Selv om en vedtægtsændring er omfattet af opregningen i den foreslåede § 106, stk. 2, kræves derfor samtykke, såfremt alle kapitalejere ikke behandles lige.

De i bestemmelsen nævnte vedtægtsændringer kan efter den gældende § 79, stk. 2, i aktieselskabsloven, ske med 9/10 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede selskabskapital.

Ved det særligt kvalificeret flertal efter aktieselskabslovens § 79 indgår det stemmeberettigede aktiekapital i kravet om majoritet, jf. formuleringen om, at forslaget skal tiltrædes af 9/10 "såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital". Efter gældende ret medtages derfor ikke stemmeløse kapitalandele ved beregningen af en kvalificeret majoritet efter aktieselskabslovens § 79. Stemmелøse aktier medtælles således ikke, selvom de er til stede på generalforsamlingen.

Den foreslåede formulering i *stk. 2* tager højde for eventuelle udstedte stemmeløse kapitalandele. Det foreslås, at en beslutning kun er gyldig, hvis den tiltrædes af mindst 2/3 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede del af selskabskapitalen, dvs. der har repræsentationsret. Der er tale om kapitalandele, der enten har stemmeret eller er stemmeløse og tillagt repræsentationsret.

Repræsentationsret er et nyt begreb, der foreslås indført i selskabslovgivningen. Det indebærer, at en stemmeløs kapitalandel kan blive talt med, når der beregnes et kvalificeret flertal efter den foreslåede §§ 105 og 106, se bemærkningerne til § 105.

For anpartsselskaber gælder, jf. anpartsselskabslovens § 34, stk. 1, at beslutningen skal tiltrædes af samtlige anpartshavere.

For anpartsselskaber foreslås samme majoritetskrav indført som for aktieselskaber, hvilket betyder, at de beslutninger der, jf. anpartsselskabslovens § 34, stk. 1, hidtil har krævet enstemighed fremover kan vedtages med et 9/10-flertal såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede selskabskapital. Denne ændring er begrundet med et ønske om en ensretning af reglerne for anpartsselskaber og aktieselskaber, og har i praksis ikke stor betydning, da der i en del af anpartsselskaberne kun er få anpartshavere.

Bortset fra de nævnte ændringer videreføres retstilstanden i vidt omfang både for anpartsselskaber og for aktieselskaber med den foreslåede bestemmelse i § 106, stk. 2, dog med en tydeliggørelse af retstilstanden i enkelte bestemmelser. Derudover tilføjes som noget nyt nr. 6 og 7, se nedenfor.

Bestemmelsens stk. 2 indeholder en konkretisering af kredsen af de kapitalejerrettigheder, der tillægges særlig vægt. Denne konkretisering omfatter bl.a. vedtægtsændringer vedrørende indførelse af stemmeloft og omsættelighedsindskrænkninger, herunder krav om kapitalselskabets samtykke til overdragelse af kapitalandele og bestemmelser om ejerlofter, og vedtægtsændringer, der i forbindelse med en spaltning af kapitalselskabet medfører en forrykkelse af fordelingen af stemmer og selskabskapital.

Opregningen i stk. 2 er udtømmende. Det er således alene de i stk. 2 nævnte vedtægtsændringer, der kan vedtages med 9/10 majoritet. Ellers ville f.eks. selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, i praksis være afskåret fra at indføre nogen form for omsættelighedsindskrænkninger, hvis der var et krav om enighed.

Det foreslåede majoritetskrav sikrer en rimelig balance mellem hensynet til kapitalselskabets og minoritetens interesser. Samtidig er der efter den foreslåede § 109 mulighed for, at en overstemt minoritet har en indløsningsret. Indløsningsretten er begrænset til de i den foreslåede § 105, stk. 2, nr. 1-4, og nr. 6 og nr. 7, nævnte vedtægtsændringer.

Med det foreslåede *stk. 2, nr. 1*, videreføres retstilstanden for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 34, stk. 1, nr. 1, og aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 1. Det præciseres dog, at tegning af kapitalandele til favørkurs af andre end de i bestemmelsen nævnte personer er omfattet af bestemmelsen.

I denne forbindelse henvises der til den verserende sag ved EF-domstolen (C-338/06 Kommissionen mod Spanien). Såfremt domstolen i denne sag foretager en nærmere fortolkning af rækkevidden af ligeretsgrundsætningen i artikel 42 i kapitaldirektivet, direktiv 77/91/EØF af 13. december 1976, kan det have som konsekvens, at bestemmelsen i nr. 1 skal ændres eller ophæves.

EU-Kommissionen gør gældende, at Spanien ikke har implementeret kapitaldirektivets artikel 29 og artikel 42 korrekt i national ret. Konkret handler sagen bl.a. om en spansk bestemmelse, der ved kapitalforhøjelser tillader, at aktierne kan udstedes til favørkurs, uden at aktionærerne har fortegningsret. Dette medfører ifølge EU-Kommissionen en ulige behandling af de gamle aktionærer i forhold til de nye.

Ifølge generaladvokatens forslag til afgørelse af 4. september 2008, indeholder den omstridte spanske bestemmelse dog ikke et brud på ligeretsgrundsætningen. Ifølge generaladvokaten in-

deholder kapitaldirektivet kun en minimumsbeskyttelse for aktionærerne og foreskriver ikke prisen ved udstedelse af nye aktier i forbindelse med en kapitalforhøjelse. Generaladvokaten anfører, at direktivets artikel 29, stk. 4, alene bestemmer, at generalforsamlingen skal træffe beslutningen uden at pålægge denne nogen bindinger med hensyn til beslutningens indhold.

På denne baggrund bibeholdes reglen indtil videre.

Med det foreslåede *stk. 2, nr. 2*, videreføres retstilstanden for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 34, stk. 1, nr. 3, og aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 2.

For anpartsselskaber præciseres dog, at vedtagelse af bestemmelser om, at kapitalselskabets samtykke kræves til overdragelse af anparter, eller at ingen anpartshaver kan besidde anparter ud over en nærmere fastsat del af selskabskapitalen, ligeledes er omfattet af bestemmelsen.

Med det foreslåede *stk. 2, nr. 3*, videreføres retstilstanden for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslov § 34, stk. 1, nr. 4, og aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3.

Den vedtægtsbestemte tvangsindløsning efter aktieselskabslovens stk. 2, nr. 3, kan alene anvendes, hvor tvangsindløsningen sker i kapitalselskabets interesse på grundlag af objektive, saglige kriterier, der gælder generelt for alle kapitalejere uden hensyn til størrelsen af besiddelsen af kapitalandele. Bestemmelsen angår således en lige tvangsindløsning. Dette tydeliggøres i ordlyden, idet det tilføjes ”i lige forhold”. Hvis indløsningen er rettet mod en af flere kapitalejere, der derved stilles ringere end de andre kapitalejere, kræver beslutningen samtykke fra de kapitalejere, hvis retsstilling forringes, jf. ligeretsgrundsætningen i forslaget § 46.

Reglen kan eksempelvis finde anvendelse i en situation, hvor kapitalselskabet har til formål at være ramme om et virksomhedssamarbejde mellem kapitalejerne, og hvor kapitalselskabet tillægges ret til at tvangsindløse kapitalejere, der udøver konkurrerende virksomhed.

Derimod angår bestemmelser i dette forslags kapitel 5 enten en tvangsindløsning, der er fastsat ved udstedelsen af kapitalandele, eller en majoritetsaktionærs tvangsindløsning af en meget lille minoritet. Dette tydeliggøres i bestemmelsen.

En hovedaktionær, der ønsker at tvangsindløse minoritetsaktionærerne, må således gøre dette i medfør af reglerne i kapitel 5. Dette fastslås ved dom afsagt den 13. juni 2007 af Østre Landsret, 4. afdeling, nr. B-809-06, i den såkaldte TDC-sag, UFR 2007.2546Ø.

Såfremt vedtægtsændringen indebærer en forrykkelse af retsforholdet mellem kapitalejerne, skal den tiltrædes af alle kapitalejere, hvis retsstilling forringes.

Med det foreslåede *stk. 2, nr. 4*, videreføres retstilstanden aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 4, uændret og indføres som noget nyt også for anpartsselskaber.

Med det foreslåede *stk. 2, nr. 5*, videreføres retstilstanden for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslov § 34, stk. 1, nr. 6, og aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 5, uændret.

I bestemmelsen i *stk. 2, nr. 6*, foreslås som noget nyt tilføjet en beslutning om vedtægtsændring, hvorved det besluttes, at generalforsamlingen fremover skal afholdes på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere, der henvises til bemærkningerne til § 99.

I *stk. 2, nr. 7*, foreslås der tilføjet en beslutning om vedtægtsændring, hvorved der indføres et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk for dokumenter udarbejdet i forbindelse med eller efter generalforsamlingen, der er til selskabets interne brug (interne dokumenter).

Det foreslås endvidere, at kapitalejere, som på generalforsamlingen har modsat sig en vedtægtsændring, jf. *stk. 2, nr. 6 eller 7*, kan kræve, at kapitalselskabet indløser deres kapitalandele, jf. § 109, se bemærkningerne til § 109.

Den for anpartsselskaberne gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 34, *stk. 1, nr. 5*, hvorefter en beslutning om vedtægtsændring, hvorved der fastsættes bestemmelser om anpartshavernes ret til at træffe beslutning uden afholdelse af generalforsamling, foreslås videreført i § 76, og samtidig udvidet til også at gælde for aktieselskaber. Det præciseres dog for både anparts- og aktieselskaber, at der altid er tale om en generalforsamling, uanset om der sker fravigelse af denne lovs form- og fristbestemmelser, se bemærkningerne til § 76, *stk. 3*.

Findes der flere kapitalklasser i kapitalselskabet, er en vedtægtsændring, der medfører en forskydning af retsforholdet mellem disse, enten ved en ændring af allerede etablerede forskelle eller indførelse af nye, jf. *stk. 3*, kun gyldig, såfremt den tiltrædes af kapitalejere, der ejer mindst 2/3 af den i generalforsamlingen deltagende del af den kapitalklasse, hvis retsstilling forringes. Hermed menes enhver på generalforsamlingen deltagende kapitalejer, dvs. også kapitalejere med stemmeløse kapitalandele uden repræsentationsret.

Hermed videreføres den gældende regel efter aktieselskabslovens § 79, *stk. 3*, og anpartsselskabslovens § 34, *stk. 2*, dog med den præcisering, at det enten kan ske ved en ændring af allerede etablerede eller indførelse af nye forskelle.

For anpartsselskaber foreslås derudover i *stk. 3*, at der fremover gælder det samme majoritetskrav som for aktieselskaber og ikke som hidtil, at beslutningen skal tiltrædes af de anpartshavere, hvis retsstilling forringes. Dette er begrundet i et ønske om at ensrette reglerne for anparts- og aktieselskaber og har i praksis ikke stor betydning, da en del anpartsselskaber kun har få anpartshavere.

Bestemmelsen i *stk. 3* er ikke relevant, når et aktieselskab udsteder aktier, som kan tegnes til favørkurs, men kun af én af aktieklasserne. En sådan beslutning skal tiltrædes af de enkelte kapitalejere, jf. ligeretsgrundsætningen i forslaget § 46.

Til § 107

Den foreslåede bestemmelse i § 107 viderefører retstilstanden både for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabsloven § 35, og aktieselskabslovens § 80, uændret.

Bestemmelsen indeholder en lovfæstelse af en almindelig grundsætning („generalklausulen“), der i overensstemmelse med hidtidig retspraksis fastslår, at en generalforsamlingsbeslutning er ugyldig, når den åbenbart er egnet til at skaffe bestemte kapitalejere eller andre (udenforstående) en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning. Ordene „eller kapitalselskabets bekostning“ gør reglen anvendelig, selv om beslutningen ikke direkte rammer andre kapitalejere, men fordelen opnås på kapitalselskabets bekostning.

Som betingelse for, at en generalforsamlingsbeslutning kunne erklæres ugyldig, synes dansk domstolspraksis, jf. U1921.250H, at have krævet, at der konstateres at foreligge „et misbrug“ af stemmeretten, det vil sige at den eller de, der har gennemført beslutningen, har været klar over, at de derved krænkede andre kapitalejeres (eller kapitalselskabets) ret. Ved ikke at anvende or-

det „misbrug“ i forslaget undgår man at komme ind på de mange usikre forhold af subjektiv karakter ved beslutningens tilblivelse. Den fornødne begrænsning ligger i kravet om, at beslutningens egnethed til at skaffe visse kapitalejere (eller fremmede) en fordel skal være „åbenbar“, og i kravet om, at denne fordel skal kunne karakteriseres som „utilbørlig“, se 1969-betænkning, s. 118-119.

Ordet ”åbenbar” indikerer, at der skal foreligge en klart urimelig udøvelse af indflydelse, og af ordene ”egnet til” følger en objektivisering, dvs. der kræves ikke en subjektiv opfattelse af forholdet som utilbørligt. I ordene ”utilbørlig fordel” ligger, at der utvivlsomt skal foreligge urimelighed. Kravet om en ”fordel” medfører også, at der skal foreligge en formueforskydning, der opnås helt eller delvist vederlagsfrit.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten forventer, at bestemmelsen kan rumme de yderligere behov, der følger af de af forslagets ændringer, der giver udvidet fleksibilitet og handle- rum til ledelsen, og det ansvar der følger med.

Bortset fra ugyldighedssanktionen er sanktionen overfor den forsætlige overtrædelse af den foreslåede generalklausul i § 107, skærpet ved bestemmelsen i den foreslåede § 230 om, at der i grove tilfælde efter påstand af kapitalejere, der repræsenterer mindst 1/10 af selskabskapitalen, kan blive tale om kapital-selskabets opløsning ved dom, se bemærkningerne til den foreslåede § 230.

Endvidere kan der efter den foreslåede regel i § 377 blive tale om at pålægge en kapitalejer at betale erstatning eller udløse en skadelidt kapitalejers kapitalandele.

Til § 108

Den hidtidige retstilstand for anparts- og aktieselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 36, og aktieselskabslovens § 81, videreføres. Ændringerne er af redaktionel karakter og resultatet af en sammenskrivning af bestemmelserne i aktie- og anpartsselskabsloven.

Stk. 1 angiver, hvem der kan anlægge sag til omstødelse af en generalforsamlingsbeslutning som ulovlig.

Vedrørende forældelsesfristen for sagsanlæg er hovedreglen efter *stk. 2*, at sagen skal anlægges inden 3 måneder efter beslutningen.

Fra hovedreglen om en 3-måneders frist for sagsanlæg gælder visse undtagelser, der er angivet i *stk. 3, nr. 1-4*.

Efter den i *stk. 3, nr. 4*, optagne undtagelse fra hovedreglen har retten en beføjelse til at tillade, at anfægtelsessagen fremmes, når den rejses inden 24 måneder efter beslutningen, og retten finder overskridelsen undskyldelig. Reglen er en sikkerhedsventil, der kun er beregnet på at anvendes i sjældne undtagelsestilfælde, jf. ordene åbenbar urimelighed.

Finder retten, at betingelserne for at tilsidesætte den anfægtede generalforsamlingsbeslutning er til stede, vil den ifølge det foreslåede *stk. 4*, blive kendt ugyldig eller ændret. Andet punktum bestemmer, at en ændring kun kan ske, såfremt der nedlægges påstand herom, og retten er i stand til at fastslå, hvilket indhold beslutningen rettelig skulle have haft.

Til § 109

Med den foreslåede bestemmelse i § 109 videreføres den hidtidige retstilstand for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 81 a, bortset fra, at bestemmelsen fremover også omfatter beslutninger om vedtægtsændringer, omfattet af § 106, stk. 2, nr. 6 og 7.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse, da den til aktieselskabslovens § 79 svarende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 34 kræver enstemmighed, og ikke et 9/10-flertal. Det foreslås i § 106 at ændre majoritetskravet for anpartsselskaber fra enstemmighed til 9/10-flertal. Som konsekvens heraf foreslås som noget nyt, at bestemmelsen i § 109 udvides til også at gælde for anpartsselskaber.

Der foreslås som compensation, at den overstemte minoritet i den foreslåede § 109 gives indløsningsret, idet den enkelte kapitalejers forudsætninger for at deltage i kapitalselskabet kan være væsentligt forandret ved beslutningen.

Adgangen til at forlange sig indløst er begrænset til de i den foreslåede § 106, stk. 2, nr. 1 - 4, og nr. 6 og 7, nævnte vedtægtsændringer.

Den foreslåede § 106, stk. 2, nr. 5, om vedtægtsændringer, hvorved fordelingen af stemmer eller selskabskapital forrykkes som led i en spaltning, er som hidtil undtaget fra indløsningsretten.

Spaltningsplanen er grundlaget for beslutningen om spaltning af kapitalselskabet. En eventuel indløsningsret til den overstemte minoritet ville forrykke forudsætningerne for spaltningsplanen. Denne minoritet bevarer dog muligheden for at kræve godtgørelse af kapitalselskabet, hvis de har taget forbehold herom på generalforsamlingen, og hvis vederlaget for kapitalandelene ikke er rimeligt og sagligt begrundet, jf. den foreslåede § 267.

Det foreslås i *stk. 1*, at adgangen til at forlange sig indløst udvides til den nye bestemmelse i § 105, stk. 2, nr. 6, og dermed til beslutninger om vedtægtsændring, hvorved der beslutes, at generalforsamlingen fremover skal afholdes på et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk, uden at der samtidig skal gives mulighed for simultantolkning til og fra dansk for samtlige deltagere, der henvises til bemærkningerne til § 99.

Det foreslås i *stk. 1* endvidere, at det samme gælder for den nye bestemmelse i § 106, stk. 2, nr. 7, og dermed for beslutninger om vedtægtsændring, hvorved der indføres et andet sprog end dansk, svensk, norsk eller engelsk for dokumenter udarbejdet i forbindelse med eller efter generalforsamlingen, der er til selskabets interne brug (interne dokumenter).

Er kapitalejeren før afstemningen blevet anmodet om at afgive en udtalelse om, hvorvidt denne ønsker at benytte indløsningsretten er denne ret dog betinget af, at de pågældende på generalforsamlingen har tilkendegivet dette, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Ved indløsningen køber kapitalselskabet de pågældendes kapitalandele til en pris, der svarer til kapitalandelens værdi, jf. det foreslåede *stk. 3*. Hersker der uenighed om prisen fastsættes denne af skøns mænd udmeldt af retten på kapitalselskabets hjemsted.

Omkostningerne til skøns mændene bæres af den kapitalejer, som ønsker skøns mændenes vurdering foretaget, men kan pålægges selskabet, såfremt at skøns mændenes vurdering afviger fra den af selskabet foreslåede pris. Dermed foreslås det, at der med hensyn til omkostningerne gælder samme regel som i de tilfælde jf. § 68, stk. 3.

Skønsmændenes afgørelse kan af begge parter indbringes for retten. Sag herom må være anlagt senest 3 måneder efter modtagelsen af skønsmændenes erklæring.

Til § 110

Efter de gældende regler kan der afholdes både delvis og fuldstændig elektroniske generalforsamlinger i både anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 28 a, stk. 1, og aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 65 a, stk. 1 og 2.

Retstilstanden videreføres, dog foreslås en ændring af majoritetskravet. Efter de gældende regler kræver indførelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling både et flertal der kræves til en vedtægtsændring, og samtidig må 25 pct. af kapitalselskabets samlede stemmeberettigede kapital ikke stemme imod beslutningen, jf. anpartsselskabslovens §§ 28 a, stk. 1, 33, stk. 1 og 2, og aktieselskabslovens §§ 65 a, stk. 2, 78, stk. 1 og 2.

Med den foreslåede bestemmelse i § 105 ændres retstilstanden således, at beslutningen om indførelse af en fuldstændig elektronisk generalforsamling kun kræver det samme flertal som en ændring af kapitalselskabets vedtægter og dermed afskaffes kravet om det blokerende mindretal, se bemærkningerne nedenfor til stk. 2 og til den foreslåede § 105.

Derudover er bestemmelsens ordlyd tilpasset sprogligt.

Bestemmelsen giver udtrykkelig hjemmel til, at kapitalejerne også kan deltage i, ytre sig og stemme elektronisk på en generalforsamling uden at være fysisk til stede (elektronisk generalforsamling).

En elektronisk generalforsamling kan afholdes som en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling. Ved en delvis elektronisk generalforsamling afholdes der et fysisk møde ligesom ved en traditionel fysisk generalforsamling, suppleret med mulighed for, at kapitalejerne kan deltage i, ytre sig og stemme elektronisk på generalforsamlingen uden at være fysisk til stede. Ved en fuldstændig elektronisk generalforsamling afholdes der ikke noget fysisk møde, idet kapitalejerne udelukkende deltager elektronisk i generalforsamlingen.

I loven anvendes udtrykket elektronisk generalforsamling. Andre udtryk for det samme er: it-baseret generalforsamling, digital generalforsamling, virtuel generalforsamling m.v. Med elektronisk generalforsamling menes, at de pågældende kapitalejere udøver deres forvaltningsmæssige beføjelser på generalforsamlingen, dvs. retten til at deltage, ytre sig og stemme ved anvendelse af elektroniske medier uden at være fysisk til stede, f.eks. via telefon, internet eller andet medie med tilsvarende funktionalitet. Loven bestemmer ikke nærmere, hvilke former for elektroniske medier og på hvilken måde de kan anvendes, da bestemmelsen bedst muligt skal kunne imødekomme kapitalejernes ønsker og behov i forskelligartede selskaber nu og i fremtiden, ligesom bestemmelsen også skal kunne rumme fremtidige teknologiske udviklinger.

Med denne bestemmelse implementeres samtidig artikel 8 i direktiv 2007/36/EF af 11. juli 2007 om udøvelse af visse aktionærrettigheder i børsnoterede selskaber. Direktivets artikel 8 bestemmer, at medlemsstaterne skal tillade selskaberne at give deres aktionærer mulighed for en hvilken som helst form for deltagelse i generalforsamlinger ad elektronisk vej, især ved hjælp af en af eller alle følgende former for deltagelse:

- a) direkte transmission af generalforsamlingen
- b) direkte tovejskommunikation, således at aktionærerne kan kommunikere med generalforsamlingen fra en anden lokalitet

c) et system til afgivelse af stemmer enten før eller under generalforsamlingen, således at det ikke er nødvendigt at udpege en fuldmægtig, der er fysisk til stede på mødet.

Elektroniske medier kan anvendes på forskellig vis som hjælpemidler ved afholdelse af en fysisk generalforsamling.

En generalforsamling, kan f.eks. afholdes samtidig på flere forskellige lokaliteter, som er indbyrdes forbundet via storskærme, hvor kapitalejerne personligt eller via en fuldmægtig skal være fysisk til stede for at deltage i generalforsamlingen. En sådan generalforsamling er ikke omfattet af begrebet elektronisk generalforsamling.

Som et andet eksempel herpå kan nævnes, at der kan etableres en kommunikationskanal i form af telefon eller internet m.v. til en fuldmægtig på generalforsamlingen. Uden for begrebet elektronisk generalforsamling falder endvidere de tilfælde, hvor kapitalejere eller andre end de i loven opregnede personer blot overværer generalforsamlingen via elektroniske medier.

Hvis generalforsamlingen f.eks. derimod bliver transmitteret via internettet eller andet medie med tilsvarende funktionalitet, således at ikke fremmødte kapitalejere kan følge med, stille spørgsmål og stemme elektronisk, er der tale om en delvis elektronisk generalforsamling, som er omfattet af loven. Har kapitalejere alene fået adgang til at overvære en sådan it-transmitteret generalforsamling uden at kunne deltage i, ytre sig og stemme på generalforsamlingen, er der ikke tale om en elektronisk generalforsamling. Afgørende for, om en generalforsamling kan betegnes som elektronisk, er således, om de pågældende kapitalejere udøver deres forvaltningsmæssige beføjelser elektronisk uden at være fysisk til stede på generalforsamlingen.

Kompetencen til at beslutte elektronisk generalforsamling ligger med hensyn til en delvis elektronisk generalforsamling ved det centrale ledelsesorgan og med hensyn til en fuldstændig elektronisk generalforsamling ved generalforsamlingen.

Den delvis elektroniske generalforsamling er mindre indgribende for kapitalejerne, da de fortsat har mulighed for at deltage i generalforsamlingen ved fysisk fremmøde. På denne baggrund tillægges kompetencen til at indføre delvis elektronisk generalforsamling det centrale ledelsesorgan, medmindre vedtægterne bestemmer andet. Herved opnås den størst mulige fleksibilitet for selskaberne samtidig med, at kapitalejernes interesser tilgodeses.

Ved den fuldstændig elektroniske generalforsamling ændrer generalforsamlingen derimod karakter, eftersom deltagelse i generalforsamlingen alene kan ske elektronisk. For nogle kapitalejere vil indførelsen af fuldstændig elektronisk generalforsamling medføre fordele, mens andre kapitalejers forhold vanskeliggøres. De krav, der stilles til vedtagelsen heraf, skal derfor tage rimeligt hensyn til begge kategorier af ejere. På denne baggrund tillægges kompetencen til at indføre fuldstændig elektronisk generalforsamling, generalforsamlingen og beslutningen skal tages med det flertal der kræves til vedtægtsændring af hensyn til minoritetskapitalejerne, ligesom beslutningen skal optages i vedtægterne.

Bestemmelserne om fuldstændig elektronisk generalforsamling finder anvendelse, når dette indføres som en fast ordning i kapitalselskabet. Bestemmelserne er derfor ikke til hinder for, at det formløst kan besluttes at afholde en fuldstændig elektronisk generalforsamling, hvis samtlige kapitalejere konkret har givet samtykke hertil.

I *stk. 1* bestemmes det, at det centrale ledelsesorgan, medmindre vedtægterne bestemmer andet, kan beslutte, at der som supplement til en traditionel fysisk generalforsamling gives adgang til,

at kapitalejerne kan deltage elektronisk i generalforsamlingen uden at være fysisk til stede (delvis elektronisk generalforsamling).

Kernen i en delvis elektronisk generalforsamling er således fortsat den traditionelle fysiske generalforsamling, der blot suppleres med mulighed for, at aktionærer kan deltage i, ytre sig og stemme elektronisk uden at være fysisk til stede på generalforsamlingen.

I vedtægterne kan der fastsættes nærmere betingelser og retningslinjer for anvendelsen af delvis elektronisk generalforsamling. Det er endvidere muligt i vedtægterne at gøre beslutningen om indførelse af delvis elektronisk generalforsamling til et generalforsamlingsanliggende, således at beslutning herom skal godkendes af generalforsamlingen. Sådanne vedtægtsbestemmelser skal vedtages med det sædvanlige majoritetskrav til vedtægtsændring, medmindre andet fremgår af vedtægterne.

I *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås, at generalforsamlingen kan beslutte, at der i stedet for den traditionelle fysiske generalforsamling alene afholdes elektronisk generalforsamling (fuldstændig elektronisk generalforsamling). Ved denne form for generalforsamling er der ikke adgang til fysisk fremmøde, da generalforsamlingen ikke afholdes på en fysisk lokalitet, men udelukkende elektronisk via en opkobling for alle kapitalejere, der deltager i generalforsamlingen. Afstemningen foregår ligeledes elektronisk.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 2. pkt.*, skal det fremgå af generalforsamlingens beslutning, på hvilken måde elektroniske medier finder anvendelse ved afholdelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling. Det er hensigten med denne formulering at give selskaberne mulighed for at indrette sig efter det enkelte selskabs behov. I selskaber med mange kapitalejere kan der være behov for et mere avanceret system, mens det i selskaber med få kapitalejere kan være tilstrækkeligt med et mere enkelt system. Formuleringen tager samtidig højde for, at forslaget skal kunne rumme fremtidige teknologiske udviklinger.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at hvis generalforsamlingen beslutter at indføre fuldstændig elektronisk generalforsamling i kapitalselskabet som en fast ordning efter 1. pkt., skal beslutningen af hensyn til kommende kapitalejere optages i kapitalselskabets vedtægter. Bestemmelserne i § 105 finder anvendelse på vedtagelsen af beslutningen samt på ændringer heri, jf. det foreslåede *stk. 2, 4. pkt.* Dette indebærer, at beslutningen skal vedtages med det sædvanlige 2/3 flertal til vedtægtsændring. Reglen om, at kapitalejere, som repræsenterer 25 pct. af kapitalselskabets samlede stemmeberettigede selskabskapital, kan blokere for forslaget ved aktivt at stemme imod forslaget, foreslås ophævet. Grunden herfor er, at informationsteknologien er endnu mere udbredt, end da reglerne om elektronisk generalforsamling blev indført. Derudover tilstræbes en ensretning og strømlining af majoritetskravene i loven, for at gøre loven mere tilgængelig for kapitalejerne.

Indføres fuldstændig elektronisk generalforsamling ved selskabets stiftelse, skal der ikke stilles særlige majoritetskrav hertil. Det vil herefter fremgå af selskabets vedtægter, at generalforsamlingen holdes fuldt elektronisk, således at fremtidige investorer kan få kendskab og forholde sig hertil.

Loven indeholder ikke krav om, at selskaber, som indfører fuldstændig elektronisk generalforsamling, skal stille nødvendigt udstyr til rådighed for de kapitalejere, som ikke selv har adgang hertil. Noget sådant ville være meget omkostningskrævende, navnlig i store selskaber med en stor og skiftende kapitalejerkreds. Der er dog ikke noget til hinder for, at generalforsamlingen kan beslutte, at kapitalselskabet skal stille et sådant udstyr til rådighed for aktionærerne.

I *stk. 3*, foreslås det, at det centrale ledelsesorgan, der har ansvaret for at tilrettelægge kapital-selskabets generalforsamling, fastsætter de nærmere krav til de anvendte elektroniske systemer. Anvendelsen af elektroniske midler, der skal gøre det muligt for kapitalejerne at deltage i generalforsamlingen, må kun være underlagt de krav og begrænsninger, der er nødvendige for at fastslå kapitalejernes identitet og skabe sikkerhed omkring den elektroniske kommunikation, og kun for så vidt de står i rimeligt forhold til dette mål. Indkaldelsen til generalforsamling skal indeholde oplysning herom. Endvidere skal det fremgå af indkaldelsen, hvordan kapitalejere tilmelder sig til elektronisk deltagelse, og hvor de kan finde oplysning om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk deltagelse i generalforsamlingen. Kapitalselskabet kan f.eks. give oplysning herom på sin hjemmeside eller andet medie med tilsvarende funktionalitet. Oplysningerne skal være let tilgængelige for kapitalejerne.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* er det en forudsætning for afholdelse af delvis såvel som fuldstændig elektronisk generalforsamling, at kapitalselskabets centrale ledelsesorgan drager omsorg for, at betingelserne for at afvikle generalforsamlingen på betryggende vis er på plads. Med bestemmelsen er det hensigten at præcisere, at der gælder de samme retsgarantier ved en elektronisk generalforsamling som ved en traditionel fysisk generalforsamling. Det anvendte system skal således være indrettet på en sådan måde, at kapitalejerne uhindret kan udøve deres forvaltningsmæssige beføjelser på en elektronisk generalforsamling, dvs. deltage i, ytre sig og stemme på generalforsamlingen. Det anvendte system skal tillige på pålidelig måde kunne fastslå, hvilke kapitalejere som deltager i generalforsamlingen, hvilken kapital og stemmeret, de repræsenterer, samt resultatet af afstemningerne.

Systemet skal kunne foretage en korrekt identifikation af hver enkelt deltager i generalforsamlingen, f.eks. ved brug af password eller anden form for identifikationsmekanisme, som kapitalejerne råder over. For at kunne deltage samt være repræsenteret elektronisk på generalforsamlingen skal kapitalejeren ved generalforsamlingens begyndelse være opkoblet hertil, f.eks. via internettet eller andet medie med tilsvarende funktionalitet. Registreringen af de deltagende kapitalejere og den kapital og stemmeret, de repræsenterer, kan f.eks. ske ved anvendelse af en logbog over de opkoblede kapitalejere. Systemet skal endvidere på pålidelig vis kunne registrere den enkelte on-line deltagers stemmeafgivning samt fastlægge det samlede afstemningsresultat.

Efter gældende ret er det et aktieselskabs bestyrelse, der er ansvarlig for den praktiske tilrettelæggelse af generalforsamlingen. Fremover vil denne pligt påhvile det centrale ledelsesorgan. I øvrigt overlades det til selskaberne selv udefra en nærmere vurdering af det enkelte selskabs behov at fastlægge, hvilke tekniske krav der må stilles til det anvendte system for at opnå fornøden sikkerhed.

Efter gældende ret ledes generalforsamlingen i et aktieselskab af en dirigent, der har ansvaret for at sikre, at generalforsamlingen er lovligt indkaldt, samt for at kontrollere, at generalforsamlingen afvikles på lovlig og praktisk vis, jf. aktieselskabslovens § 75. Efter dette forslag skal reglen fremover af praktiske grunde også gælde for anpartsselskaber, se bemærkningerne til § 100. Ved en elektronisk generalforsamling skal dirigenten bl.a. forsikre sig om, at det anvendte system lever op til kravene i det foreslåede *stk. 4*. Ved elektroniske generalforsamlinger skal dirigenten ikke varetage flere opgaver end ved fysiske generalforsamlinger, men den praktiske udførelse af dirigentens hverv ændres som følge af brugen af elektroniske medier. Dirigenten vil i høj grad skulle basere sin ledelse af generalforsamlingen på de tekniske systemer, som registrerer og styrer forbindelsen til de kapitalejere og øvrige personer, der deltager elektronisk i generalforsamlingen. Dette er dog allerede i vidt omfang tilfældet ved afholdelsen af general-

forsamlinger i større selskaber i dag, herunder navnlig i selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Det er dirigentens opgave at tage stilling til eventuelle tvivlsspørgsmål i forbindelse med generalforsamlingens afholdelse. Ved afviklingen af en elektronisk generalforsamling kan der f.eks. opstå en række tekniske problemer eller systemnedbrud, der kan medføre, at en eller flere kapitalejere afskæres fra at deltage i generalforsamlingen. Hvilken betydning dette skal have for afviklingen og gennemførelsen af generalforsamlingen, må dirigenten afgøre i den konkrete situation. Ved afgørelsen heraf må der bl.a. lægges vægt på, hvilken betydning det må forventes at have for dagsordenspunktets behandling og eventuelt afstemningen herom, at en eller flere kapitalejere er afskåret fra at deltage i generalforsamlingen som følge af tekniske problemer.

Konstateres det først efterfølgende, at en eller flere kapitalejere har været afskåret fra at deltage i generalforsamlingen på grund af tekniske problemer, kan der opstå spørgsmål om gyldigheden af de beslutninger, der blev vedtaget på generalforsamlingen. Ved afgørelsen heraf må der bl.a. lægges vægt på, om de tekniske problemer skyldes de pågældende kapitalejers egne forhold eller kapital-selskabets forhold, antallet af kapitalejere, der har været udelukket, samt om de pågældende kapitalejeres stemmer ville have haft betydning for afstemningens resultat.

Aktieselskabslovens § 65 a, stk. 5, og anpartsselskabslovens § 28 a, stk. 2, udgår.

Efter bestemmelsen i anpartsselskabslovens § 28 a, stk. 2, og aktieselskabslovens § 65 a, stk. 5, kan generalforsamlingen beslutte, at aktionærer henholdsvis anpartshavere, som deltager elektronisk i en delvis eller fuldstændig elektronisk generalforsamling, skal stille eventuelle spørgsmål til dagsordenen eller til dokumenter m.v. til brug for generalforsamlingen forud for generalforsamlingen inden udløbet af en frist, som fastsættes i vedtægterne.

Bestemmelserne i anparts- og aktieselskabsloven har til formål at sikre, at en elektronisk generalforsamling kan afvikles inden for rimelige tidsmæssige rammer.

Ligesom ved en fysisk generalforsamling er det også ved såvel en delvis som en fuldstændig elektronisk generalforsamling dirigentens opgave at sikre, at der sker en rimelig afvikling af generalforsamlingen. På samme måde som ved en traditionel fysisk generalforsamling kan dirigenten af hensyn til generalforsamlingens afvikling inden for rimelig tid afslutte indtegningen af nye talere, hvor dirigenten skønner, at det pågældende emne er uddebatteret.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten finder, at bestemmelserne bør udgå, således at der gælder de samme bestemmelser for både fysisk og elektronisk afholdte generalforsamlinger. En ophævelse af reglen om, at visse spørgsmål skal stilles inden generalforsamlingen afholdelse, kan derudover være med til at fremme en aktiv deltagelse af kapitalejere i generalforsamlingen. Samtidig præciseres dirigentens beføjelser i § 100, stk. 2, hvorfor udvalget mener, at dirigenten kan holde orden uanset hvor mange spørgsmål der stilles. Derudover kan ledelsen udnytte muligheden for at fastsætte en frist indenfor hvilken kapitalejerne kan stille spørgsmål inden generalforsamlingens afholdelse jf. § 101, stk. 3. Udvalget mener, at der på denne måde skabes de bedste rammer for en bred debat.

I *stk. 5* foreslås det, at lovens bestemmelser om afholdelse af generalforsamling med de fornødne afvigelser finder tilsvarende anvendelse på delvis og fuldstændig elektronisk generalforsamling. Der kan ikke ske afvigelser med hensyn til kapitalejernes ret til at deltage i, ytre sig og stemme på generalforsamlingen, men afvigelser med hensyn til måden, disse rettigheder udøves på i forbindelse med anvendelsen af elektroniske hjælpemidler. Dette indebærer f.eks., at

enhver kapitalejer, som i henhold til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 65, stk. 2, har »ret til at møde på generalforsamlingen og tage ordet der«, tilsvarende har ret til at deltage i og ytre sig på en elektronisk generalforsamling. Endvidere indebærer det f.eks., at aktionærens ret efter § 79, stk. 1, til at møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig, ligeledes gælder, hvis kapitalselskabet har indført elektronisk generalforsamling.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 86 skal generalforsamling afholdes på kapitalselskabets hjemsted, medmindre vedtægterne bestemmer, at den skal eller kan afholdes på andet angivet sted. Efter bestemmelsens ordlyd skal generalforsamlingen således afholdes på en geografisk lokalitet. Vælger kapitalselskabet at afholde en traditionel fysisk generalforsamling suppleret med mulighed for, at de kapitalejere som ønsker det, kan deltage elektronisk uden at være fysisk til stede på generalforsamlingen, skal afholdelsen af den fysiske generalforsamling fortsat finde sted på hjemstedet eller det i vedtægterne anførte sted.

Fastsættes det derimod i kapitalselskabets vedtægter, at kapitalselskabets generalforsamling skal afholdes som en fuldstændig elektronisk generalforsamling, bortfalder kravet om afholdelse af generalforsamlingen på en geografisk lokalitet i sagens natur. Sådanne selskaber skal dog fortsat have et registreret hjemsted med tilknytning til en geografisk lokalitet. Dette skyldes bl.a., at kapitalselskabet skal have en hjemstedsadresse, hvortil offentlige myndigheder og andre kan sende brevpost til kapitalselskabet. Endvidere må hjemstedet anses for tidsangivende for generalforsamlingen, medmindre andet fastsættes i kapitalselskabets vedtægter.

Hvor det fremgår af lovgivningen, at kapitalselskabets generalforsamlinger skal være åbne for pressen som det f.eks. er tilfældet i statslige aktieselskaber i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 76, stk. 5, er det en betingelse, at pressen får adgang til den elektroniske generalforsamling.

Det nye *stk. 6* indeholder den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens i § 65 a, stk. 3, 3 pkt., og foreslås flyttet til et nyt *stk. 6* af systematiske grunde, således at bestemmelser, der kun gælder for aktieselskaber, følger efter de bestemmelser, der er fælles for begge selskabstyper.

Retstilstanden bevares, således at det i aktieselskaber, der har udstedt ihændehaveraktier, endvidere skal angives i indkaldelsen til generalforsamling, hvordan ejerne af sådanne aktier skal dokumentere deres adkomst for at kunne deltage i den elektroniske generalforsamling. Dette kan eksempelvis ske ved fremlæggelse af kontoudskrift fra et kontoførende pengeinstitut. Det tilføjes dog, at dette kun er relevant, hvis selskabet ikke har indført en registreringsdato, jf. § 83.

Til § 111

Den i § 111 foreslåede bestemmelse, der giver danske aktie- og anpartsselskaber mulighed for at vælge frit mellem forskellige ledelsesstrukturer, er ny.

Forslaget tilstræber at give kapitalselskaberne den størst mulige fleksibilitet ved indretningen af deres ledelsesstruktur. Denne mulighed for fleksibilitet forventes at blive efterspurgt i stigende grad, efterhånden som kapitalselskaberne udnytter muligheden for grænseoverskridende aktiviteter. De fleste af disse muligheder eksisterer allerede i dansk selskabsret, og de nyskabelser, som forslaget indfører, er allerede tilgængelige for udenlandske kapitalselskaber, der i medfør af EF-Domstolens praksis i bl.a. Centros-sagen kan drive virksomhed i Danmark. Forslaget omfatter også disse udenlandske ledelsesstrukturer, således at danske kapitalselskaber opnår de samme muligheder.

Fælles for alle de mulige ledelsesstrukturer er, at kapitalsselskabet altid ledes af en direktion. Hvis selskabet også har en bestyrelse, varetager direktionen dog kun den daglige ledelse, hvorimod bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse. Et andet vigtigt fælles træk er, at kapitalejerne altid udgør de ultimative beslutningstagere, sådan at medlemmerne af selskabets øverste ledelsesorgan (bestyrelsen, tilsynsrådet eller i anpartsselskaber med kun et selskabsorgan, direktionen) enten helt eller i hvert fald for flertallets vedkommende vælges eller ansættes af kapitalejerne på generalforsamlingen.

I den internationale debat om ledelsesstrukturer er der ikke helt klarhed over terminologien en- og tostrengt struktur. I nogle sammenhænge beskriver det således, at der sondres mellem ledelse og kontrol, f.eks. i tysk ret (tilsynsråd og direktion), i andre sammenhænge er det en sondring mellem selskabsorganer (bestyrelse og direktion), og i andre igen er det en sondring mellem ledelsesopgaver (overordnet ledelse og daglig ledelse).

De fire valgmuligheder for ledelsesstruktur, som loven vil give selskaberne, kan opstilles således sat over for den forståelse, der er mest udbredt i den europæiske debat:

	§ 111, stk. 1, nr. 1	§ 111, stk. 1, nr. 2
Enstrengt struktur	Bestyrelse, hvor alle direktører er medlemmer af bestyrelsen	Direktion (kun i ApS)
Tostrengt struktur	Bestyrelse, hvor nogle direktører ikke er medlemmer af bestyrelsen	Direktion og tilsynsråd. Ingen direktører kan være medlemmer af tilsynsrådet.

Ved den i *stk. 1*, foreslåede bestemmelse gøres de gældende regler om ledelsesstruktur valgfri.

For anpartsselskaberne gælder der allerede i dag en høj grad af valgfrihed, idet anpartsselskaber kan vælge at være ledet af et enkelt ledelsesorgan, der kan kaldes enten en bestyrelse eller en direktion. De gældende regler betyder dog, at hvis anpartsselskabet vælger en ledelsesstruktur, hvor der er både en bestyrelse og en direktion, er bestyrelsen det øverste organ med egentlige ledelsesmæssige beføjelser, ligesom det er tilfældet for aktieselskaber. Det vil sige, at der heller ikke for anpartsselskaber i dag er fuld valgfrihed mellem ledelsesmodeller, idet der ikke kan vælges en ren tostrengt model, hvor bestyrelsen alene fungerer som tilsynsorgan.

Anpartsselskaberne kan ifølge de foreslåede regler vælge frit mellem ledelsesstrukturerne, og der er ikke krav om, at et anpartsselskab skal have et tilsynsråd, hvis kapitalsselskabet vælger alene at have en direktion, jf. nærmere nedenfor under bemærkningerne til *stk. 1, nr. 2*. For anpartsselskaber vil et valg af en ”énstrengt” ledelsesstruktur minde om den situation, hvor et anpartsselskab i dag vælger alene at have enten en bestyrelse eller en direktion som ledelsesorgan

Kun hvor medarbejderne i anpartsselskaber vælger at gøre brug af reglerne om medarbejderrepræsentation, er anpartsselskabet i dag forpligtet til at have en bestyrelse, jf. § 19, stk. 2, i den gældende anpartsselskabslov. Denne regel videreføres i forslaget § 111, stk. 3. Lovforslaget ændrer ikke på den fleksibilitet, som gælder for anpartsselskaber i dag, men giver en tilsvarende fleksibilitet til aktieselskaber. Det afspejler den realitet, som følger af EF-Domstolens praksis i Centros og følgende sager, hvorefter der er valgfrihed mellem de forskellige selskabsformer i EU, der alle har samme frihed til at drive virksomhed i de enkelte medlemsstater.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, kan et kapitalsselskab vælge en ledelsesmodel, hvor der er en bestyrelse og en direktion. Det er den ledelsesstruktur, som kendes i dansk selskabsret. Medlemmerne af direktionen udpeges af bestyrelsen.

Kapitalsselskabet kan således efter denne bestemmelse vælge en ledelsesstruktur, hvor bestyrelsen træffer beslutninger om dispositioner af usædvanlig art eller stor betydning, mens direktionen udøver den daglige ledelse.

Praksis i mange kapitalsselskaber med en sådan ledelsesstruktur er i dag - særligt i kapitalsselskaber, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked - at kapitalsselskabets direktionsmedlemmer ikke sidder i bestyrelsen men deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret. Denne praksis vil ikke skulle ændres som følge af lovforslaget.

Hvis alle medlemmerne af direktion samtidig er medlemmer af bestyrelsen, modsvarer det den såkaldte enstrengede ledelsesstruktur, der navnlig kendes fra engelsk selskabsret, hvor der kun er et selskabsorgan ("board of directors"). Her er nogle enkeltmedlemmer tillagt de daglige administrative eller eksekutive kompetencer i kapitalsselskabet ("executive directors"), mens de øvrige medlemmer af bestyrelsen ("non-executive directors" eller "outside directors") ikke direkte varetager den daglige ledelse, men deltager i den mere overordnede og strategiske ledelse.

I selskaber, der har valgt denne ledelsesmodel efter nr. 1, er bestyrelsen både det centrale og det øverste ledelsesorgan i relation til lovens bestemmelser.

Direktionen og bestyrelsen forestår sammen ledelsen af kapitalsselskabets anliggender og skal sørge for en forsvarlig organisation af kapitalsselskabets virksomhed. Bestyrelsen har hermed andel i og ansvar for kapitalsselskabets ledelse.

Direktionen kan ikke ansættes af andre selskabsorganer end bestyrelsen, med mindre vedtægterne tillægger andre, f.eks. generalforsamlingen, en indstillings- eller valgret. Der er således frihed for kapitalejerne til i vedtægterne at træffe bestemmelse om, at direktionen kan vælges af andre end bestyrelsen. Dette er i overensstemmelse med principperne i den gældende selskabslovgivning.

I modsætning til bestyrelsesmedlemmer indeholder lovforslaget ingen bestemmelser om afskedigelse af direktører. Afskedigelse af direktører tilkommer ifølge retspraksis det samme selskabsorgan, som ifølge loven har ansættelsesretten.

Der er ikke efter den foreslåede bestemmelse noget til hinder for, at et kapitalsselskab vælger dels at udpege nogle direktører blandt bestyrelsens medlemmer dels at ansætte direktører, som ikke er medlemmer af bestyrelsen.

Uanset om et kapitalsselskab vælger den rent "enstrengede" ledelsesstruktur eller en "opdelt" struktur, som den der kendes i dag, fremgår det af det foreslåede *stk. 1, nr. 1, 4. pkt.*, at flertallet

af bestyrelsens medlemmer i aktieselskaber skal være personer, der ikke er direktører i kapital-selskabet. Denne regel er indsat for at sikre, at bestyrelsen kan udøve både den overordnede strategiske ledelse og en kontrolfunktion over for direktionen. Reglen er i overensstemmelse med principperne for corporate governance og foreslås i overensstemmelse med de gældende regler ikke at skulle gælde for anpartsselskaber, med mindre de selv ønsker det.

Det vil næppe være praktisk relevant at lade samtlige medlemmer af bestyrelsen bestå af direktører, og selv i anpartsselskaber må der således forventes at være personer, som alene er medlemmer af bestyrelsen. Flexibiliteten for anpartsselskaber er således hovedsageligt, at andelen af bestyrelsesmedlemmer, der tillige er direktører, ikke behøver være mindre end halvdelen.

Ved optælling af medlemmer af bestyrelsen i relation til denne bestemmelse medregnes medarbejderrepræsentanter.

Forbuddet i sidste punktum mod, at en direktør i et aktieselskab vælges til formand for bestyrelsen, er en konsekvens af lovens fordeling af opgaver og ansvar mellem direktion og bestyrelse. Også denne regel er i overensstemmelse med de gældende principper for corporate governance og er kun pligtmæssig for aktieselskaber.

Da bestyrelsens næstformand må anses for at være stedfortræder for bestyrelsesformanden, må denne heller ikke samtidigt være direktør i kapital-selskabet.

Der er ikke i loven noget til hinder for, at en direktør i et moderselskab er bestyrelsesformand i et underliggende kapital-selskab.

Efter den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, kan et kapital-selskab vælge en ledelsesmodel, hvor den egentlige ledelse alene varetages af en direktion.

Hvis der er tale om et anpartsselskab, kan dette ledes af en direktion alene. Dette kendes allerede i dag i dansk selskabsret, og direktionen skal i så fald opfylde alle ledelsesopgaver, herunder de, der ellers ville påhvile bestyrelsen. Også denne ledelsesstruktur kan beskrives som enstrenget.

Hvis kapital-selskabet er et aktieselskab og har valgt alene at have en direktion uden bestyrelse, skal der af generalforsamlingen og evt. andre berettigede udpeges et tilsynsråd, som skal ansætte direktionen og føre tilsyn med denne. Dette skyldes, at der i aktieselskaber bør være et uafhængigt selskabsorgan, som fører kontrol med den daglige ledelse. Et anpartsselskab kan også vælge at udpege et tilsynsråd til at føre tilsyn med direktionen. Hvor kapital-selskabet har en direktion og et tilsynsråd, har det en tostrengt ledelsesstruktur, som navnlig kendes fra tysk selskabsret.

Den nye lov viderefører ikke særskilte bestemmelser om repræsentantskab, men et kapital-selskab kan i sine vedtægter beslutte at oprette et sådant ekstra selskabsorgan uanset dets valg af ledelsesstruktur. Dog vil repræsentantskabet ikke kunne tillægges nogle af de beføjelser, der efter loven tilkommer de lovfæstede selskabsorganer.

Det er særligt finansielle virksomheder, som i dag gør brug af repræsentantskaber. De gældende regler i aktieselskabsloven om repræsentantskaber gælder ikke for finansielle virksomheder, som i stedet er underlagt reglerne om repræsentantskaber i lov om finansiell virksomhed § 69. De regler, der gælder om repræsentantskaber i finansielle virksomheder, vil ikke blive berørt af, at reglerne om repræsentantskab i aktieselskabsloven foreslås ophævet.

Tilsynsrådets opgave er at føre tilsyn med direktionen, og selvom tilsynsrådet således udgør en del af kapitalselskabets ledelse, har det kun kontrolfunktioner og ikke ledelsesbeføjelser, f.eks. kan medlemmerne ikke tegne og forpligte kapitalselskabet. Et tilsynsråd efter § 11, nr. 2, kan siges at varetage den samme kontrolfunktion som bestyrelsen efter § 111, nr. 1, men uden at have det ansvar for kapitalselskabets overordnede ledelse, som påhviler bestyrelsen.

Da tilsynsrådets opgave således er at føre tilsyn med direktionen, vil det ikke være hensigtsmæssigt, hvis der sidder medlemmer af tilsynsrådet i direktionen. Det foreslås derfor i *stk. 1, nr. 2, 3. pkt.*, at der indføres et forbud mod en sådan situation.

I denne såkaldte tostrengede ledelsesmodel, som særligt kendes fra Tyskland, forudsættes det således, at ledelses- og tilsynsfunktionen fordeles på to af hinanden uafhængige organer. Modellen er kendetegnet ved, at der er to selskabsorganer, hvor der som nævnt gælder et forbud mod personsammenfald. Efter modellen forestår kapitalselskabets direktion ledelsen af kapitalselskabet, mens tilsynsrådet er afskåret fra at tiltage sig ledelsesbeføjelser og alene ansætter og afskediger direktionen samt fører tilsyn med denne.

Det forhold, at tilsynsrådet i loven betegnes som det øverste ledelsesorgan ændrer ikke ved, at tilsynsrådet ikke har egentlige ledelsesmæssige opgaver.

I et kapitalselskab med tostrengt ledelsesstruktur vil eventuelle medarbejderrepræsentanter have sæde i tilsynsrådet.

Efter den i *stk. 2* foreslåede bestemmelse, skal et aktieselskabs bestyrelse eller tilsynsråd bestå af mindst tre medlemmer. Der sigtes herved alene til de generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet, og de medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet, der eventuelt indtræder som valgt af medarbejderne indtræder i tillæg hertil.

Der er ingen øvre grænse for antallet af medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd.

Den i *stk. 3* foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i anpartsselskabslovens § 19, stk. 2, hvorefter anpartsselskaber skal have en bestyrelse, hvis de er omfattet af reglerne om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås, at reglen udvides med en bestemmelse om, at et anpartsselskab i tilfælde, hvor selskabet ønsker at have en ledelsesstruktur, som den der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 2, i stedet for at have en bestyrelse kan vælge at have et tilsynsråd.

Forpligtelsen for et anpartsselskab til at have en bestyrelse eller et tilsynsråd realiseres dog kun i det tilfælde, hvor medarbejderne i medfør af den foreslåede § 140 vælger at benytte sig af muligheden for at vælge et antal medarbejderrepræsentanter.

Med den i *stk. 3*, sidste *pkt.*, foreslåede bestemmelse videreføres retstilstanden for anpartsselskaber, jf. den gældende anpartsselskabslovs § 19, stk. 2 og § 33, stk. 3.

Herefter gælder, at i anpartsselskaber, der ikke har en bestyrelse, men som efter 1. *pkt.* skal have en sådan, skal forslag om at ændre vedtægterne således, at kapitalselskabet skal have en bestyrelse, anses som gyldigt vedtaget, når blot en anpartshaver har stemt for forslaget.

Ifølge det foreslåede *stk. 4* videreføres de gældende regler i aktieselskabslovens § 49, stk. 8, og

anpartsselskabslovens § 19, stk. 3, om, at lovens bestemmelser om bestyrelsesmedlemmer gælder tilsvarende for suppleanter for bestyrelsesmedlemmerne.

Det foreslås, at bestemmelsen også finder anvendelse for suppleanter for medlemmerne af tilsynsrådet, i de tilfælde hvor et kapitalselskab har valgt den i § 111, stk. 1, nr. 2, nævnte ledelsesmodel.

Øvrige rettigheder og pligter i henhold til lovens bestemmelser indtræder først i forbindelse med suppleantens eventuelle virke som bestyrelsesmedlem og følger derfor direkte af de relevante bestemmelser.

Til § 112

Den i *stk. 1* foreslåede regel om, at personer, som er medlemmer af et kapitalselskabs ledelse, skal være myndige efter værgemålsloven er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 52, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 19, stk. 1, sidste pkt. Reglen gælder for både aktie- og anpartsselskaber og for alle medlemmer af ledelsen i de pågældende kapitalselskaber, dvs. medlemmer af direktion, bestyrelse og tilsynsråd.

Fremhævelsen af, at der skal være tale om personer, betyder modsætningsvist, at der ikke er hjemmel til at ansætte juridiske personer. Om rederiaktieselskaber se dog det foreslåede *stk. 2*.

Mens en stifter i henhold til § 21, stk. 2, ikke må være ude af rådighed over sit bo, f.eks. som følge af en personlig konkurs, eller have anmeldt betalingsstandsning, stiller loven ikke et tilsvarende krav til medlemmer af ledelsen.

Undtagelsesregelen i det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 52, stk. 2, hvorefter et enkeltmandsfirma eller et interessentskab kan være direktør i rederiaktieselskaber. Bestemmelsen er begrundet i den særstilling, rederiaktieselskaber ifølge international tradition altid har indtaget på dette punkt.

Det er i dag ikke muligt for en juridisk person at indtræde i ledelsen i andre kapitalselskaber end rederiaktieselskaber.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten drøftede i sin betænkning hensigtsmæssigheden af eventuelt at udvide den gældende regel til også at omfatte andre selskabstyper end rederiaktieselskaber. Uanset at en sådan ordning i dag kendes for rederiaktieselskaber, hvor den har virket tilfredsstillende i mange år, fandt udvalget imidlertid ikke en sådan udvidelse hensigtsmæssig, idet der hurtigt vil opstå spørgsmål om, hvorvidt det personlige ansvar ville bortfalde for den fysiske person, der repræsenterer den juridiske person i ledelsen.

Et andet spørgsmål kunne være, om den fysiske person, der sidder som repræsentant for en juridisk person i ledelsen, kunne have mindre incitament til at varetage bestyrelsesbeføjelserne og -forpligtelserne, eller om vedkommende reelt har det samme ansvar og de samme forpligtelser som de øvrige ledelsesmedlemmer.

Udvalget fandt på den baggrund ikke, at der var grund til at udvide anvendelsesområdet for bestemmelsen.

Til § 113

Den gældende regel i § 53, stk. 3, om, at bestyrelsesmedlemmer og direktører ikke må udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende kapitalandele i kapital-selskabet eller i kapital-selskaber inden for samme koncern, foreslås opretholdt.

Bestemmelsen foreslås udvidet til også at gælde for medlemmerne af tilsynsrådet, hvor kapital-selskabet vælger en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 2.

Hvorvidt der i et konkret tilfælde er tale om spekulationsforretning, når et medlem af ledelsen handler med kapitalandele, må afgøres ud fra en vurdering af handelens formål og karakter. Et køb eller et salg af værdipapirer udgør ikke spekulationsforretning, alene fordi handelen vil medføre et stort udbytte eller kursgevinst. Et karakteristisk element ved spekulation er, at det ofte angår udnyttelse af kortsigtede prisbevægelser.

Køb og salg af kapitalandele under udnyttelse af en viden, man har erhvervet sig som medlem af ledelsen i et kapital-selskab vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Ud over denne bestemmelse gælder der for selskaber, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, særlige regler om insiderhandel, jf. værdipapirhandelslovens kapitel 10 (misbrug af intern viden, kursmanipulation og foranstaltninger til modvirkning af markedsmisbrug) - herunder særligt § 35 - og bekendtgørelse nr. 1179 af 11. oktober 2007 om meddelelse, indberetning og offentliggørelse af ledende medarbejders transaktioner, insiderlister, underretning om mistænkelige transaktioner, indikationer på kursmanipulation og accepteret markedspraksis (Bekendtgørelse om markedsmisbrug).

Til § 114

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 51, stk. 3, der blev indført i 1992 med den begrundelse, at der til trods for aktieselskabslovens bestemmelser om opgave- og ansvarsfordeling mellem bestyrelse og direktion blev set eksempler på en uheldig magtkoncentration hos bestyrelsesformanden, som i visse tilfælde førte til manglende kontrol og tilsyn.

På den baggrund blev der indført en begrænsning for bestyrelsesformanden til at udføre arbejde for kapital-selskabet, idet sådanne opgaver alene kan udføres af bestyrelsesformanden, hvis opgaven er af enkeltstående karakter, og hvis opgaven udføres for bestyrelsen og efter dennes anmodning.

Bestyrelsesformanden vil efter de gældende regler ikke kunne påtage sig opgaver, der angår den daglige ledelse eller drift af kapital-selskabet. Endvidere kan f.eks. en advokat ikke være både advokat for og bestyrelsesformand i et børsnoteret kapital-selskab.

Derimod forhindrer reglen ikke, at bestyrelsesformanden eksempelvis anmodes om at gennemgå kapital-selskabets forsikringer for at give bestyrelsen en redegørelse for kapital-selskabets forsikringsforhold. Som eksempler på andre opgaver, der kan henlægges til bestyrelsesformanden, kan nævnes forberedelse i forbindelse med ansættelse af en ny direktør, forhandlinger om fusion, gennemgang af et bestemt engagement, som kapital-selskabet er involveret i, samt udarbejdelse af et børsprospekt om kapital-selskabet.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten bemærkede i sin betænkning, at reglen kan virke ufleksibel, idet der ikke åbnes en mulighed for, at bestyrelsesformanden kortvarigt kan deltage i kapital-selskabets daglige ledelse i særlige tilfælde, hvor der kan være et rimeligt behov herfor.

Blandt andet i de kapitalfondsejede virksomheder kan der undertiden være et sådant midlertidigt behov.

Udvalget ønskede ikke en fuldstændig ophævelse af bestemmelsen men i stedet, at den gøres bredere end den hidtil gældende bestemmelse, således at den ikke længere kun omtaler ”enkeltstående opgaver”. Det vil herefter være muligt for bestyrelsesformanden kortvarigt at deltage i den daglige ledelse med det ansvar, som dette medfører.

Det forhold, at en bestyrelsesformand samtidigt arbejder med daglig ledelse af kapitalselskabet, vil stadig på længere sigt være uforeneligt med rollefordelingen. Bestyrelsens formand må (ligesom den øvrige bestyrelse) derfor ikke må gå ind og overtage den daglige ledelse af virksomheden mere permanent, men skal tværtimod bevare kontrolfunktionen og den overordnede ledelse.

Det foreslås, at bestemmelsen udvides til også at gælde for formanden for tilsynsrådet i tilfælde, hvor kapitalselskabet har valgt at have en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 2. Bestemmelsens 2. pkt. om, at en bestyrelsesformand, hvor der er særligt behov herfor, kan udføre opgaver for bestyrelsen, gælder ikke for formanden for tilsynsrådet, da dette organ ikke har eksekutive ledelseskompetencer.

Dog findes der i SE-forordningens (Rådets forordning (EF) nr. 2157/2001 af 8. oktober 2001 om statut for det europæiske selskab) artikel 39, stk. 2, en regel om at tilsynsrådet i tilfælde af et medlem af ledelsesorganets (direktionens) forfald kan udpege et af sine medlemmer til at varetage hvervet som medlem af dette ledelsesorgan. Så længe den pågældende udøver dette hverv, suspenderes vedkommendes hverv som medlem af tilsynsorganet.

Den i § 114 foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at en sådan udpegning og suspension kan finde sted.

Til § 115

Reglerne om bestyrelsens og direktionens opgaver findes i dag i aktieselskabslovens § 54 og i anpartsselskabslovens § 20.

Den foreslåede § 115 er en videreførelse og præcisering af de gældende regler.

Bestemmelsen indeholder reglerne om, hvilke opgaver, der påhviler bestyrelsen i kapitalselskaber, som har valgt en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 1, dvs. kapitalselskaber, som har valgt at have en bestyrelse.

Den i § 115 foreslåede bestemmelse supplerer reglen i § 111, hvorefter bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse.

Er der tale om et kapitalselskab, som har valgt en ledelsesmodel, jf. § 111, stk. 1, nr. 2, og findes der derfor ingen bestyrelse, påhviler bestyrelsens overordnede og strategiske ledelsesopgaver direktionen, jf. nærmere herom nedenfor under § 117-§ 118 med bemærkninger. Dette gælder uanset, om kapitalselskabet har et tilsynsråd eller ej, idet tilsynsrådet ikke har en overordnet, strategisk ledelsesfunktion, jf. § 111, stk. 1, nr. 2, sammenholdt med § 116.

Bestemmelserne om bestyrelsens pligt med hensyn til bogføringen og formueforvaltningen er

indsat i *stk. 1*. Bestyrelsen skal herefter sørge for en forsvarlig organisation af kapital-selskabets virksomhed.

Bestemmelsen er i grundtræk en videreførelse af den tidligere gældende regel i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, som blev indsat i loven i 1993 efter Nordisk Fjer-sagen.

Bestyrelsen har efter *nr. 1*, det umiddelbare ansvar for en forsvarlig organisation af kapital-selskabets virksomhed og for at påse, at bogføringen og formueforvaltningen kontrolleres på en efter kapital-selskabets forhold tilfredsstillende måde. Bestyrelsens pligt er altså at føre kontrol med, at alt vedrørende bogføringen foregår på betryggende måde. Det samme gælder formueforvaltningen. Bestyrelsen skal tage stilling til, om kapital-selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapital-selskabets drift.

Bestyrelsen skal i den forbindelse i medfør af *nr. 2*, og *nr. 3*, tage stilling til, om der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller, om bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om kapital-selskabets finansielle forhold, om direktionen udøver sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinier (*nr. 4*), og efter *nr. 5*, om kapital-selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til driften, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at indfri kapital-selskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Der skal således også fremover foretages de henlæggelser, der er nødvendige efter selskabets økonomiske stilling og kapital-selskabets vedtægter kan foreskrive pligt til henlæggelser. Dette gælder, uanset at bestemmelsen i den gældende aktieselskabslovs § 111 ikke foreslås videreført.

I bestemmelsen ligger, at bestyrelsen har ansvaret for at fastsætte de overordnede retningslinjer for virksomhedens tilrettelæggelse. Dette omfatter f.eks. spørgsmål om finansiering, investeringer, ansættelsespolitik etc.

Den gældende anpartsselskabslov indeholder ikke en tilsvarende regel om ledelsens ansvar for, at kapital-selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapital-selskabets drift, men en sådan regel antages dog at gælde også for anpartsselskaber ud fra almindelige retsprincipper, der følger af den begrænsede hæftelse, som kendetegner kapital-selskabet

På baggrund heraf foreslås den nye bestemmelse at gælde både for aktieselskaber og anpartsselskaber, hvor der er en bestyrelse.

Bestemmelsen indeholder en præcisering af, at bestyrelsen har en løbende pligt til at holde sig orienteret om kapital-selskabets økonomiske stilling herunder at tage stilling til, om kapital-selskabets situation er økonomisk forsvarlig.

Den gældende lovgivning indeholder ikke præcise retningslinier for, hvad det vil sige, at et kapitalberedskab er forsvarligt, men Udvalget til Modernisering af Selskabsretten antager i sin betænkning, at begrebet kapitalberedskab indikerer, at bestyrelsen skal sikre, at kapital-selskabet til enhver tid råder over de fornødne likvide ressourcer.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabsloven tager ikke stilling til, hvilken handlepligt der påhviler bestyrelsen, når der konstateres ændringer i kapital-selskabets økonomiske forhold, og bestemmelsen kan ikke antages at føre til et generelt skærpet ansvar for kapital-selskabets kapitalisering. For så vidt angår ledelsesansvaret, kan bestyrelsen alene pålægges et erstatningsan-

svar, hvis der foreligger en erstatningspådragende adfærd, hvilket bedømmes efter den almindelige culpanorm.

Bestyrelsen bør løbende vurdere kapitalsekskabets finansielle stilling og i bestemmelsen skal indfortolkes en handlenorm knyttet til et likviditetskriterium.

Dette indebærer, at selvom bestemmelsen ikke formulerer noget objektivt krav om yderligere kapitalindskud i tilfælde, hvor likviditeten er dårlig, er sigtet at tilskynde til, at der skabes og opretholdes en rimelig balance mellem kapitalsekskabets kapital og dets aktivitet.

Dette betyder på den ene side, at kapitalsekskabet skal have tilstrækkelig egenkapital til at kunne modstå midlertidige fald i indtjeningen. På den anden side bør dette ikke føre til, at kapitalsekskaberne oparbejder en unødvendig stor egenkapital, som står passivt hen. Det er både ledelsens ret og pligt at videreføre et selskab i finansiell krise og forsøge at overvinde denne, men ledelsen må ikke pådrage sekskabet yderligere forpligtelser, som det realistisk ikke kan dække. Ledelsens ansvar for sekskabets forsvarlige drift indebærer dermed også en pligt til at standse dets virksomhed, når en forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig.

Afvejningen mellem disse to hensyn betyder også, at definitionen på et forsvarligt kapitalberedskab vil variere fra sekskab til sekskab. Et veletableret kapitalsekskab med stabile indtægter og begrænset investeringsbehov har således typisk brug for mindre egenkapital end et nystartet kapitalsekskab, der oplever større usikkerhed om indtjeningspotentialet og større behov for nyinvesteringer.

Ved vurderingen af, hvorvidt kapitalberedskabet kan siges at være forsvarligt, skal der særligt lægges vægt på det fremadrettede, dvs. at afvejningen skal ske blandt andet i forhold til kapitalsekskabets budgetter mv.

Bestemmelsen i *nr. 4*, om, at det er bestyrelsens ansvar at føre den fornødne kontrol med direktionen, er ny, men bestemmelsen er en kodificering af den gældende retspraksis på området, som bygger på, at det er bestyrelsen, der ansætter og afskediger direktionen.

De foreslåede regler om bestyrelsens ansvar skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen i danske aktieselskaber, som for størstedelens vedkommende i dag har en såkaldt "opdelt" ledelsesstruktur, er ansvarlig for den overordnede ledelse af kapitalsekskabet. Dette betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af større betydning for kapitalsekskabet. Bestyrelsens mulighed for at leve op til sine opgaver og for at føre tilsyn med direktionens arbejde er i sagens natur afhængig af kvaliteten og omfanget af den information, som bestyrelsen får fra direktionen. Det er i den forbindelse en opgave for bestyrelsen at sikre sig et tilstrækkeligt rapporteringssystem.

Den foreslåede bestemmelse skal altså sikre, at et kapitalsekskabs kapitalgrundlag ikke undermineres, uden at bestyrelsen har været opmærksom på eller vidende om den mindskede soliditet eller væsentlige risici, som direktionen eller andre i kapitalsekskabet er bekendt med. Bestyrelsen skal løbende gøre sig bekendt med og forholde sig til kapitalsekskabets økonomiske, herunder likviditetsmæssige, situation og i den forbindelse tage stilling til, om situationen er økonomisk forsvarlig.

Spørgsmålet om, hvilket materiale der bør tilgå bestyrelsen for, at den kan tage stilling til kapitalsekskabets kapitalberedskab, vil i øvrigt afhænge af de konkrete forhold i det enkelte kapitalsekskab, herunder kapitalsekskabets størrelse og organisation.

Ifølge den i *stk. 2* foreslåede bestemmelse kan prokura som hidtil kun meddeles af bestyrelsen.

Tidligere fremgik det af aktieselskabsloven, at prokurister skulle anmeldes og registreres i Aktieselskabsregistret (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen). Denne bestemmelse blev dog ophævet i 1985, og efterfølgende har det ikke været muligt at få registreret prokurister i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten gennemgik reglerne om prokura dels med henblik på en klarlæggelse af reglernes indhold dels med henblik på en vurdering af, hvorvidt kapital-selskaberne fortsat har brug for særlige regler om prokura, eller om de gældende fuldmagsregler dækker kapital-selskabernes behov.

Det fremgik under disse drøftelser, at prokura stadig bruges bl.a. i banker og i forsikringsvirksomheder, hvorfor udvalget ikke fandt, at der var grund til at ændre i den eksisterende bestemmelse.

Til § 116

Den foreslåede bestemmelse er ny. Det er ikke efter de gældende regler muligt at have et tilsynsråd i et dansk selskabs ledelsesstruktur, hvorfor der ikke findes lovregler herom.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter regler om tilsynsrådets opgaver i de tilfælde, hvor et kapital-selskab har valgt en ledelsesmodel, som den, der er beskrevet i den foreslåede § 111, stk. 1, nr. 2.

Bestemmelsen gælder således også for anpartsselskaber, der har valgt at have et tilsynsråd.

I lande, hvor man i dag opererer med et tilsynsråd som det øverste ledelsesorgan er tilsynsrådets opgave at føre tilsyn med direktionen. Selvom tilsynsrådet således udgør en del af kapital-selskabets ledelse og i lovforslaget betegnes som det øverste ledelsesorgan, har det i modsætning til bestyrelsen kun kontrolfunktioner og ikke ledelsesbeføjelser, f.eks. kan medlemmerne ikke tegne og forpligte kapital-selskabet.

Et tilsynsråd varetager således den samme kontrolfunktion som bestyrelsen, hvorfor bestemmelsen om tilsynsrådets opgaver er enslydende med § 115 om bestyrelsens opgaver. Der henvises i det hele til bemærkningerne til § 115.

Forskellen på et tilsynsråd og en bestyrelse ligger således i det forhold, at tilsynsrådet ikke har det ansvar for kapital-selskabets overordnede ledelse, som påhviler bestyrelsen. Denne forskel på de to organer kan udledes direkte af ordlyden i § 111, stk. 1. Dette betyder også, at tilsynsrådet ikke kan gå ind og overtage ledelsen af et selskab.

Dette understøttes også af, at det for så vidt angår europæiske selskaber kan udledes af SE-forordningen, at tilsynsrådet ikke selv kan forestå ledelsen af selskabet. Der er heller ikke mulighed for personsammenfald mellem de to organer, idet det ikke er muligt samtidig at være medlem af både ledelses- og tilsynsorganet, jf. forordningens artikel 39, stk. 3. Tilsynsorganet kan dog ved forfald i ledelsesorganet udpege et af sine medlemmer til at fungere som medlem af ledelsesorganet. Den pågældendes hverv i tilsynsorganet suspenderes, så længe vedkommende fungerer som medlem af ledelsesorganet.

Til § 117

Reglerne om ledelsens opgaver findes i dag i aktieselskabslovens § 54 og i anpartsselskabslovens § 20.

Den foreslåede bestemmelse er i vidt omfang en videreførelse og præcisering af disse regler. Bestemmelsen indeholder reglerne om, hvilke opgaver der påhviler direktionen i et kapitalsselskab.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse beskriver direktionens opgaver i kapitalsselskaber, der har valgt en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 1, dvs. hvor bestyrelsen har valgt at udpege en direktion blandt sine egne medlemmer (en "enstrengt" ledelsesstruktur), og i tilfælde, hvor bestyrelsen har valgt at ansætte en direktion bestående af personer, der kan men ikke behøver at være medlemmer af bestyrelsen (en "opdelt" ledelsesstruktur, jf. de gældende regler).

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at direktionen varetager den daglige ledelse inden for de retningslinjer, som bestyrelsen fastlægger.

Anvendelsen af begrebet "den daglige ledelse" betyder, at dispositioner, der efter kapitalsselskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning, skal forelægges bestyrelsen og normalt kun kan foretages efter bemyndigelse fra denne. I sagens natur vil det variere meget fra selskab til selskab, hvad der kan karakteriseres som usædvanligt.

Ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

Bestyrelsen har altid mulighed for at overtage en konkret sag fra direktionen, men må ikke gøre det generelt, således at den reelt overtager direktionens opgaver og funktioner, hvorved den tilsigtede kontrolfunktion fra bestyrelsens side ophører

Bl.a. ved denne mulighed adskiller ledelsesstrukturen i § 111, stk. 1, nr. 1, sig væsentligt fra den rendyrkede tostrengede model, jf. § 111, stk. 1, nr. 2. Hvis et kapitalsselskab har valgt en tostrengt ledelsesmodel, påhviler alle ledelsesopgaver således direktionen, mens tilsynsrådet alene fører tilsyn med direktionens arbejde, jf. også stk. 2.

Det tilføjes i bestemmelsen, at en forhåndsbemyndigelse fra bestyrelsen kan undlades, når bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for kapitalsselskabet, men bestyrelsen skal i givet fald snarest muligt underrettes om den trufne disposition.

I såkaldte "negotiorum gestio"-situationer (uanmodet forretningsførelse), hvor direktionen ikke kan afvente bestyrelsens beslutning om et væsentligt spørgsmål, som direktionen ikke har bemyndigelse til at træffe beslutning om, bestemmes det i stk. 1, 4. pkt., at direktionen kan handle og efterfølgende orientere bestyrelsen herom. Dette er i overensstemmelse med de gældende regler i aktieselskabslovens § 54, stk. 2.

Den gældende anpartsselskabslov indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse, men reglen om uanmodet forretningsførelse antages også i dag at gælde for anpartsselskaber, som har en bestyrelse.

Den i stk. 1 foreslåede bestemmelse bør derfor også fremover gælde for anpartsselskaber, der har valgt en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 1.

Den beskrevne situation kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde, og bestemmelsens anvendelsesområde må antages at indsnævres, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

Det foreslåede *stk. 2* omhandler direktionens opgaver i kapitalselskaber, hvor man har valgt en ledelsesstruktur som den, der er beskrevet i § 111, stk. 1, nr. 2. Hvis et kapitalselskab har valgt en sådan tostrengt ledelsesstruktur, påhviler alle ledelsesopgaver direktionen.

Dette gælder uanset, om der er tale om et aktieselskab, hvor der i medfør af § 111, stk. 1, nr. 2, samtidigt skal være et tilsynsråd, eller om der er tale om et anpartsselskab uden.

Tilsynsrådet har således ikke nogen ledelses- eller instruktionsbeføjelser i forhold til direktionen, men fører alene tilsyn med direktionens arbejde.

Til § 118

Bestemmelserne om direktionens pligt med hensyn til bogføringen og formueforvaltningen er samlet i den foreslåede § 118.

Det fremgår af bestemmelsen, at direktionen i et kapitalselskab har det umiddelbare ansvar for, at bogføringen foregår på betryggende måde i overensstemmelse med lovgivningens og de i henhold til denne udfærdigede nærmere bestemmelser om bogføringspligtens omfang. Bogføringen omfatter hele kapitalselskabets bogholderi og regnskabsvæsen. Direktionens pligt med hensyn til formueforvaltningen er ikke blot en pligt til at konstatere aktivernes tilstedeværelse, men omfatter efter lovens ord også deres forsvarlige anbringelse.

Til § 119

Den foreslåede bestemmelse vedrører situationer, hvor det konstateres, at et kapitalselskabs egenkapital udgør et beløb, der er mindre end halvdelen af den tegnede kapital. Retstilstanden for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 52, og aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 69 a, videreføres uændret. Bestemmelsen er tilpasset sprogligt.

Den foreslåede regel om kapitaltab gælder uanset størrelsen på selskabets kapital, og berører ikke det forhold, at ledelsen i øvrigt er forpligtet til at sikre, at kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til kapitalselskabets drift, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, jf. de i §§ 115 – 117 foreslåede bestemmelser med tilhørende bemærkninger.

Det forhold, at den tegnede kapital ikke er fuldt indbetalt, gør ingen forskel i forhold til beregningen af, hvornår selskabets egenkapital udgør et beløb, der er mindre end halvdelen af den tegnede kapital. Den ikke indbetalte kapital vil i givet fald være et tilgodehavende i selskabet og indgå i beregningen som et aktiv. Hvis der i et selskab kun er indbetalt eksempelvis 25 pct. af den tegnede kapital, vil dette således ikke betyde, at der i selskabet allerede er tabt 75 pct. af selskabskapitalen.

Hvis et kapitalselskabs egenkapital udgør et beløb, der er mindre end halvdelen af den tegnede aktiekapital, skal dette behandles på en generalforsamling. Bestemmelsen gælder både, når ta-

bet konstateres ved udarbejdelsen af årsregnskabet, og når kapitalselskabet udsættes for en pludselig og voldsom økonomisk tilbagegang i løbet af regnskabsåret. I sidstnævnte tilfælde skal det centrale ledelsesorgan, såfremt 6-måneders-fristens overholdelse kræver det, indkalde en ekstraordinær generalforsamling.

På generalforsamlingen skal det centrale selskabsorgan redegøre for kapitalselskabets økonomiske stilling. Såfremt det er påkrævet, skal det centrale ledelsesorgan fremsætte forslag om, hvilke foranstaltninger der bør træffes, f.eks. tilførsel af nye midler til kapitalselskabet eller opløsning af kapitalselskabet.

Handlepligten for det centrale ledelsesorgan beror på, hvorvidt et kapitaltab konstateres, og hvorvidt det centrale ledelsesorgan får kundskab om dette tab. Pligten betyder, at det centrale ledelsesorgan skal stille de forslag, som det finder påkrævet. Det må antages, at kravet om en forsvarlig ledelse skærpes, når et sådant kapitaltab er konstateret. Tilsvarende må der udvises særlig agtpågivenhed ved stillingtagen til udlodning af udbytte.

Ledelsen i både aktie- og anpartsselskaber har et ansvar for løbende at overvåge selskabets finansielle stilling.

Til § 120

I det foreslåede *stk. 1*, videreføres de gældende regler i aktieselskabslovens § 49, stk. 6, om valg af bestyrelsesmedlemmer, dvs. regler om, hvem der vælger eller udpeger bestyrelsen.

Hovedreglen er herefter, at bestyrelsen eller tilsynsrådet vælges af generalforsamlingen. Valg til medlemmer af bestyrelse eller tilsynsråd sker i aktieselskaber ved simpelt stemmeflertal, jf. § 104.

Bestemmelsen gælder i overensstemmelse med gældende ret alene for aktieselskaber. I et anpartsselskab udpeges bestyrelsen eller tilsynsrådet af stifterne i stiftelsesdokumentet, jf. § 25. Der er ikke i forslaget fastsat regler om, hvem der herefter vælger eller udpeger medlemmer af bestyrelse og direktion i anpartsselskaber. Der er således frihed for anpartshaverne til i vedtægterne at træffe bestemmelse om, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne eller direktionen skal vælges af andre end anpartshaverne.

Det bemærkes, at hvis vedtægterne tillader et mindretal af aktionærer på generalforsamlingen at vælge et eller flere bestyrelsesmedlemmer, må disse anses for at være generalforsamlingsvalgte.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* om, at vedtægterne kan tillægge offentlige myndigheder eller andre ret til at udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 49, stk. 2, 2. pkt.

Også i disse situationer gælder det, at flertallet af medlemmerne altid skal vælges af generalforsamlingen.

Det er ikke blot offentlige myndigheder, som kan tillægges ret til at udpege medlemmer. Ved tilføjelse af ordene „eller andre“ er det tilkendegivet, at samme ret kan være tillagt også en privatperson, f.eks. hvor den pågældende som medstifter overdrager sin forretning til et aktieselskab og samtidig får adgang til for livstid at vælge et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet. På samme måde kan retten være tillagt et repræsentantskab, såfremt et kapitalselskab måtte øn-

ske at opretholde et sådant. Udtrykket ”andre” kan ikke omfatte selskabet selv eller dets ledelsesorganer.

Med henblik på at øge aktionærernes interesse for, om de foreslåede medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet er egnede til og har tid til at passe hvervet, foreslås det i *stk. 3*, at den gældende regel i aktieselskabslovens § 49, stk. 6, 2. pkt., om, at der forud for valget på generalforsamlingen skal oplyses om de ledelseshverv, som kandidaterne har i andre erhvervsdrivende virksomheder, videreføres, dog således, at oplysningerne skal omfatte poster i såvel danske som udenlandske erhvervsdrivende virksomheder.

Med ledelseshverv menes både direktørposter og bestyrelsesposter.

Bestemmelsen gælder alene for medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd i aktieselskaber.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at princippet om, at man skal oplyse om ledelseshverv, dog ikke gælder for ledelseshverv i datterselskaber, der er 100 pct. ejede af det kapitalselskab, i hvilket den pågældende gerne vil vælges som medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Det følger endvidere af reglerne i årsregnskabsloven, at der i virksomheder omfattet af regnskabsklasse D i årsrapporten som led i ledelsesberetningen skal gives tilsvarende oplysning om de ledelsesposter, som det enkelte bestyrelsesmedlem besidder. Herved er det sikret, at aktionærerne kan følge med i, hvilke ledelsesposter et medlem efterfølgende påtager sig eller ophører med at varetage.

Der foreslås desuden indsat en bestemmelse svarende til årsregnskabslovens § 107, hvorefter det fremgår, at hvis den pågældende er medlem af ledelsen i såvel et andet dansk moderselskab som et eller flere af dettes 100 pct. ejede danske datterselskaber, er det tilstrækkeligt at oplyse navnet på dette moderselskab og antallet af dets datterselskaber, hvori den pågældende er ledelsesmedlem.

Det foreslåede *stk. 4* er uændret i forhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 49, stk. 7, 2. og 3 pkt.. Der fastsættes en maksimal funktionsperiode på fire år for medlemmer af bestyrelse og tilsynsråd med det formål at sikre en løbende fornyelse af kapitalselskabets ledelse, idet valgperioden i øvrigt beror på vedtægternes bestemmelser. Der er ikke noget forbud mod genvalg.

Til § 121

Den foreslåede bestemmelse er i hovedtræk en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 50 og anpartsselskabslovens § 23. Bestemmelsen gælder både for medlemmer af bestyrelsen og tilsynsrådet.

I *stk. 1*, 1. pkt., er det udtrykkeligt tilladt, at et medlem af bestyrelse eller tilsynsråd til enhver tid kan frasige sig hvervet.

Det fratrådte medlem må anses for fritaget for sine forpligtelser, når meddelelsen om fratrædelsen er afgivet til bestyrelsen eller tilsynsrådet. Er det udtrædende medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet ikke valgt af generalforsamlingen, skal vedkommende tillige give meddelelse til den, der har udpeget den pågældende.

Bestyrelsen eller tilsynsrådet skal efter § 8 foretage den fornødne anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Hvis dette ikke sker, er det Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis efter

omstændighederne at registrere en anmeldelse om udtræden, som alene er underskrevet af det udtrædende medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

I stk. 1, 3. pkt., foreslås det endvidere i overensstemmelse med de gældende regler, at et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet til enhver tid kan afsættes ved beslutning af den, som har valgt eller udpeget vedkommende, dvs. generalforsamlingen, medarbejderne eller andre, der har ret til at vælge bestyrelsesmedlemmer.

Hvis et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet er valgt på generalforsamlingen, kan en afsættelse ske ved simpel majoritet på generalforsamlingen. Hvis medlemmet i henhold til vedtægterne er valgt af en bestemt aktieklasse, kan alene vedkommende aktieklasse på en generalforsamling med simpel majoritet beslutte at afsætte den pågældende.

Hvis et medlem afsættes eller fratræder før funktionsperioden efter vedtægterne ophører, tilkommer der vedkommende en forholdsmæssig andel af det løbende års faste vederlag.

I modsætning til bestyrelsesmedlemmer indeholder lovforslaget ingen bestemmelser om afskedigelse af direktører. Retten hertil tilkommer ifølge retspraksis det samme selskabsorgan, som har ansættelsesretten.

Det foreslåede *stk. 2* svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 50, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 23, stk. 2. Dog er *stk. 2*, sidste pkt., alene en del af de gældende regler for så vidt angår aktieselskaber. Bestemmelsen foreslås dog fremover at skulle gælde for begge kapitalselskabstyper.

Bestemmelsen tager stilling til, hvad der skal ske, hvis et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådets hverv ophører før udløbet af valgperioden.

Ifølge bestemmelsen påhviler det resten af bestyrelsen eller tilsynsrådet at foranledige nyvalg i situationer, hvor der ikke findes en suppleant. Valget skal gælde for det afgående medlems resterende valgperiode.

Bestyrelsen eller tilsynsrådet har således pligt til at underrette den, der har udpeget det pågældende medlem. Er medlemmet valgt af en vedtægtsbestemt aktieklasse, har bestyrelsen eller tilsynsrådet pligt til at oplyse de pågældende aktionærer om udtrædelsen samt til at indkalde til generalforsamling for at foretage nyvalg.

Er der ifølge vedtægterne etableret et bestemt balanceforhold mellem udpegede og generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelse eller tilsynsråd, er der ligeledes pligt til at indkalde til generalforsamling, når et medlem, der er valgt på generalforsamlingen med almindelig stemmeflerhed, udtræder, idet der i modsat fald ville ske en tilsidesættelse af den af generalforsamlingen bestemte sammensætning af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Er samtlige medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet derimod valgt på en generalforsamling med almindelig stemmeflerhed, foreligger der alene pligt til at indkalde til suppleringsvalg, hvis bestyrelsen ikke er beslutningsdygtig.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer således, at et generalforsamlingsvalgt medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet er fratrådt, uden at stille krav om valg af nye, uanset at antallet af medlemmer reduceres til under det antal, som kapitalejerne har forudsat i vedtægterne, hvis bestyrelsen eller tilsynsrådet stadig er beslutningsdygtig.

Til § 122

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 56, stk. 1, hvor det forudsættes, at en bestyrelse skal have en formand. Reglen foreslås udvidet til at gælde tilsvarende for tilsynsrådet.

Ifølge de gældende regler for anpartsselskaber er der ikke fastsat bestemmelser om valg af formand. Det foreslås, at anpartsselskaber også fremover får frihed til at organisere en eventuel bestyrelse, som det enkelte anpartsselskab ønsker.

Bestemmelsen er deklaratorisk, idet kapitalselskabet kan bestemme noget andet i vedtægterne. Dette er relevant for de kapitalselskaber, der har valgt at overlade valget til f.eks. generalforsamlingen, et repræsentantskab eller en udpegningsberettiget tredjemand.

Der er ikke noget til hinder for, at et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem vælges til formand og vedtægterne må ikke indeholde forbud mod at vælge en medarbejderrepræsentant til formand.

Til § 123

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 56, stk. 1. Dog foreslås det, at bestemmelserne fremover skal gælde tilsvarende for møder i et tilsynsråd.

Ifølge gældende ret findes der ikke regler om afholdelse af bestyrelsesmøder i anpartsselskaber. Det foreslås, at anpartsselskaber også fremover får frihed til at organisere en eventuel bestyrelse, som det enkelte kapitalselskab ønsker.

Ifølge den foreslåede bestemmelse er det formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådets ansvar, at der i nødvendigt omfang indkaldes til møder, også når det begæres af et andet medlem af ledelsen eller af selskabets generalforsamlingsvalgte revisor.

Formanden bestemmer indkaldelsesmåden og varslet, i det omfang dette ikke er bestemt i bestyrelsen eller tilsynsrådets forretningsorden. Bestyrelsen eller tilsynsrådet fastsætter selv regler for afholdelse af møder herunder for behandling af spørgsmål, som ikke er sat på dagsordenen.

En direktør har, selv om den pågældende ikke er medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet, ret til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsen eller tilsynsrådets møder, medmindre bestyrelsen eller tilsynsrådet i de enkelte tilfælde træffer anden bestemmelse.

Til § 124

I *stk. 1* foreslås i hovedtræk en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 57, stk. 1, om, at bestyrelsen kun er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer er repræsenteret – altså et quorumkrav. Vedtægterne kan foreskrive skærpede quorumkrav.

Det foreslås, at bestemmelsen fremover anvendes tilsvarende for så vidt angår tilsynsrådet.

Beskyttelseshensynet bag lovens quorumregel er, at bestyrelsen eller tilsynsrådet ikke bør være kompetent til at kunne varetage sine forpligtelser, medmindre et vist antal af medlemmerne har

deltaget aktivt i drøftelserne og beslutningen (bestyrelsen er et kollektivt organ).

Bestemmelsen foreslås at skulle gælde både for aktieselskaber og for anpartsselskaber, hvor der er en bestyrelse eller et tilsynsråd.

Inhabile medlemmer af bestyrelse eller tilsynsråd, jf. nærmere herom under den foreslåede § 131 med bemærkninger, må ikke tælles med ved afgørelsen af, om lovens og vedtægternes krav til beslutningsdygtighed er opfyldt.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen eller tilsynsrådet på grund af inhabilitet og deraf manglende opfyldelse af quorumkravet, antages det, at beslutningen kan træffes af generalforsamlingen, forudsat at beslutningen ikke er åbenbart egnet til at skaffe visse aktionærer eller andre en utilbørlig fordel på andre aktionærers eller kapital selskabets bekostning, jf. den foreslåede § 108. Dette gælder dog ikke ved beslutninger, som er tillagt et bestemt organ ved lov, og hvor baggrunden herfor er et beskyttelseshensyn over for f.eks. direktion eller minoritetskapitalejer.

I praksis giver det sommetider i relation til de gældende regler anledning til tvivl, i hvilket omfang ikke tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer kan give tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer fuldmagt til at handle eller stemme på deres vegne på bestyrelsesmøder, der afholdes ved fysisk fremmøde. Dette skyldes, at den gældende regel foreskriver, at over halvdelen af bestyrelsens medlemmer skal være *til stede*.

Hvis en bestyrelse eller et tilsynsråd f.eks. består af 5 medlemmer i alt, kræves det ifølge de gældende regler, at mindst 3 af medlemmerne er "til stede" på et møde, der afholdes ved fysisk fremmøde. De 3 kan eventuelt bestå af en eller flere suppleanter.

Det antages, at aftalelovens almindelige fuldmagtsregler finder anvendelse på denne situation, men med de nødvendige selskabsretlige tilpasninger. Dog kan der alligevel opstå tvivl i tilfælde, f.eks. hvor reglerne forudsætter faktisk fysisk fremmøde.

Den foreslåede quorum-regel i stk. 1 forudsætter ikke nødvendigvis faktisk fysisk fremmøde, når der er tale om møder, der afholdes ved fysisk fremmøde, jf. formuleringen "*repræsenterede*". Denne ændrede formulering er indsat for at sikre, at man fremover godt kan opfylde quorumkravet ved brug af fuldmagter, hvilket antages at være i overensstemmelse med kapital selskabernes praksis.

Forslaget om ændring af reglen følger anbefalingen fra Udvalget til Modernisering af Selskabsretten, som drøftede spørgsmålet om, hvorvidt eventuelle fuldmagter skal tælles med, når det vurderes, om quorum-kravet er opfyldt. Udvalget mente, at man bør udforme loven således, at fuldmagtsgivere som udgangspunkt tælles med, men at der kan afviges herfra ved en vedtægtsbestemmelse.

Fuldmagter bør i alle tilfælde kun tælles med, hvis dette er betryggende i lyset af emnet for drøftelserne. Formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet skal således konkret vurdere, om der er behov for at udskyde diskussionen til et nyt møde.

Brug af fuldmagt svækker ikke ansvaret for det enkelte bestyrelsesmedlem, og det må bero på en konkret vurdering, om brugen af fuldmagt er forsvarlig i de enkelte tilfælde. Det kan således efter omstændighederne være uhensigtsmæssigt at tælle fuldmagterne med, hvis der er tale om beslutninger af usædvanlig karakter eller om beslutninger med omfattende konsekvenser for

kapitalselskabet, kapitalejerne eller kreditorerne.

Stillingtagen til spørgsmålet om brug af fuldmagter i bestyrelsen eller tilsynsrådet bør ske i bestyrelsens eller tilsynsrådets forretningsorden.

Bestemmelsen i *stk. 1, 2. pkt.*, om, at beslutning dog ikke må tages, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet har haft adgang til at deltage i sagens behandling, er en vigtig ordensforskrift. Bestemmelsen skal sammenholdes med den foreslåede § 123, som indeholder pligten til at indkalde samtlige medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet til møde.

Den i *stk. 2, 1. pkt.*, foreslåede bestemmelse om, hvornår en suppleant for et bestyrelsesmedlem skal indkaldes, er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 57, stk. 1, 3. pkt. Suppleanten har samme stilling, som det medlem han træder i stedet for.

Kapitalselskabet bør tage stilling til spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ske skriftlig orientering af suppleanterne.

Det kan i konkrete situationer være mere hensigtsmæssigt at give en fuldmagt til et andet medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet end at tilkalde en suppleant, fordi man ikke kan give en instruks til sin suppleant, da denne er personligt ansvarlig for udøvelsen af sit hverv. Derimod kan man ved fuldmagt give en instruks og fuldmagtsgiver bærer da selv ansvaret for denne.

Det kan være et problem, hvis en suppleant pludselig indkaldes og skal deltage i en beslutning uden at kende det forudgående forløb. Det vil i den forbindelse være en fordel, hvis suppleanten løbende har modtaget materiale.

Det præciseres derfor i *stk. 2, 2. pkt.*, at et medlem i enkeltstående tilfælde kan give fuldmagt til et andet medlem i stedet for at indkalde en suppleant.

De almindelige aftaleretlige regler om fuldmagter finder i givet fald anvendelse herunder reglerne om, at det fuldmagtsgivende bestyrelsesmedlem kan ifalde ansvar på grund af passivitet, hvis fuldmægtigen har overskredet sin bemyndigelse.

Fuldmagter bør kun gives i enkeltstående tilfælde og i forhold til et konkret spørgsmål, dvs. ikke i form af en stående fuldmagt.

Stillingtagen til spørgsmålet om orientering af suppleanter bør ske i bestyrelsens eller tilsynsrådets forretningsorden.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres den gældende regel om, at afgørelse i bestyrelsen eller tilsynsrådet sker med simpelt flertal, medmindre vedtægterne kræver kvalificeret majoritet eller enstemmighed.

Vedtægterne kan bestemme, at formandens stemme skal være afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Hvis vedtægterne ikke indeholder bestemmelser herom, må et forslag i tilfælde af stemmelighed betragtes som ikke vedtaget. Forslaget kan herefter eventuelt indbringes for generalforsamlingen.

Efter praksis kan det også i vedtægterne bestemmes, at næstformandens stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed ved formandens forfald.

Til § 125

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse er i vidt omfang en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 56, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 19a om mulighed for afholdelse af skriftlige bestyrelsesmøder, som blev indsat i både aktie- og anpartsselskabsloven i 2004. Før dette tidspunkt var det ikke muligt for bestyrelser at træffe beslutning på anden vis end gennem fysisk fremmøde eller via elektroniske medier under iagttagelse af de formkrav, som blev stillet til elektroniske bestyrelsesmøder, herunder navnlig samtidighedskravet.

Ifølge gældende ret gælder reglerne således for begge kapitalsselskabstyper i det omfang kapitalsselskabet har en bestyrelse. Det samme foreslås at skulle gælde fremover.

Ligeledes foreslås det, at reglerne om skriftlige bestyrelsesmøder fremover skal gælde tilsvarende for møder i tilsynsrådet.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten konkluderede i sin betænkning, at muligheden for at kræve et fysisk møde fremover bør erstattes af muligheden for en ”mundtlig” drøftelse, f.eks. et telefonmøde eller en videokonference.

I de tilfælde, hvor bestyrelsens eller tilsynsrådets medlemmer er enige om, at der ikke er behov for en mundtlig debat, og emnet kan behandles på et skriftligt bestyrelsesmøde, fandt udvalget endvidere, at den gældende regel om, at et skriftligt møde krævede en forudgående beslutning, var med til at gøre reglerne mindre anvendelige og fleksible.

Udvalget fandt derfor ikke, at de gældende begrænsninger var nødvendige, når ethvert medlem af ledelsen vil kunne kræve, at en mundtlig drøftelse finder sted. Derfor er den tidligere gældende regel om forudgående bestyrelsesbeslutning ikke medtaget i lovforslaget.

Det fremgår således af forslaget, at visse af bestyrelsen eller tilsynsrådet nærmere afgrænsede anliggender kan behandles skriftligt. Det er en betingelse herfor, at der ikke fremsættes ønske fra et medlem af ledelsens side om, at der sker en mundtlig drøftelse.

Der stilles ved afholdelse af elektroniske møder i bestyrelse eller tilsynsråd et krav om samtidighed, jf. nærmere herom nedenfor under den foreslåede *stk. 2*. Samtidighedskravet, der indebærer, at samtlige deltagere skal være elektronisk til stede samtidigt, gælder ikke ved de skriftlige møder i bestyrelse og tilsynsråd. Derimod bør der ved afholdelse af skriftlige møder angives et sluttidspunkt, således at beslutninger ikke træffes over uforholdsmæssigt lange perioder, hvorunder forholdene vedrørende de emner, hvorom der skal træffes beslutning, kan ændre sig væsentligt.

Bestyrelsen eller tilsynsrådet må i forbindelse med beslutningen om, hvilke emner der kan behandles skriftligt, tage højde for det individuelle kapitalsselskabs forhold. En type sager kan f.eks. være egnet til behandling på skriftligt møde i ét kapitalsselskab og ganske ekstraordinært i et andet. I de tilfælde, hvor der, til trods for at der ikke er krav herom, foreligger en forudgående beslutning om, hvilke emner der skal behandles skriftligt, bør denne fremgå af bestyrelsesprotokollen.

Bestyrelsesformanden kan træffe beslutning om en konkret skriftlig behandling. Heroverfor står, at et bestyrelsesmedlem altid kan kræve mundtlig behandling, hvis man ønsker en drøftelse af emnet.

En generel beslutning om at behandle visse typer sager skriftligt kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

For løbende at kunne leve op til ansvar og forpligtelser i forbindelse med varetagelse af arbejdet i bestyrelsen eller tilsynsrådet, har hvert medlem til enhver tid mulighed for at kræve et elektronisk møde eller en løsning, der giver mulighed for mundtlig interaktion. Et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet kan altså ifølge forslaget ikke længere kræve et egentligt fysisk møde, men alene et møde, hvor der er mulighed for at foretage en mundtlig drøftelse af emnerne.

Skriftlig behandling af anliggender i bestyrelsen eller tilsynsrådet kan ske via elektroniske medier, telefax eller fysisk via brev eller bud. Hvis der er truffet beslutninger ved skriftlig behandling, skal der reageres på disse på det efterfølgende møde i bestyrelsen ligesom beslutningerne skal indføres i protokollen.

En forudsætning for en beslutnings gyldighed er, at alle medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet, har tilkendegivet at have modtaget skriftlig henvendelse med opfordring til stillingtagen til emnet. Denne tilkendegivelse kan f.eks. ske i form af stillingtagen til selve anliggendet.

Bestemmelsen i lovens § 128, hvorefter der over forhandlingerne i bestyrelsen og tilsynsrådet skal føres en protokol, gælder tilsvarende, når anliggenderne behandles skriftligt.

Det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinier m.v. for afholdelse af skriftlige bestyrelsesmøder.

De gældende regler, hvorefter lovens almindelige bestemmelser om afholdelse af møder i bestyrelsen med de fornødne afvigelser finder tilsvarende anvendelse på skriftlige bestyrelsesmøder, foreslås opretholdt og anvendt tilsvarende for tilsynsrådet.

Dette indebærer bl.a., at bestyrelsen eller tilsynsrådet er beslutningsdygtig på et skriftligt møde, når over halvdelen af samtlige medlemmer har deltaget i behandlingen, forudsat at så vidt muligt alle medlemmer har haft adgang til at deltage i behandlingen, jf. den foreslåede § 124. Dette forudsætter bl.a., at der skal være udsendt en indkaldelse til samtlige mødeberettigede. Det er således ikke en forudsætning, at samtlige de mødeberettigede aktivt har tilkendegivet at have modtaget mødeindkaldelsen. Henvisningen til de almindelige regler for afholdelse af møder i bestyrelse og tilsynsråd indebærer endvidere, at f.eks. en direktør, som i henhold til § 123, har »ret til at være til stede og udtale sig ved møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet«, ligeledes har ret til at deltage i et skriftligt møde i et af de to organer.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 56, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 19 a, stk. 2, om afholdelse af elektroniske bestyrelsesmøder, som blev indsat i selskabslovene i 2003 som en konsekvens af, at der blev skabt udtrykkelig lovhjemmel til at afholde elektronisk generalforsamling.

Det foreslås, at reglerne fremover anvendes tilsvarende på møder i tilsynsrådet.

Elektroniske møder i bestyrelse og tilsynsråd kan afholdes i det omfang, det er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens eller tilsynsrådets hverv. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at tilgodese et voksende behov for at afholde elektroniske møder som følge af og for at fremme den stigende internationalisering i aktieselskabers bestyrelser og tilsynsråd.

Det overlades til bestyrelsen eller tilsynsrådet selv nærmere at fastlægge, hvornår og hvordan brugen af elektroniske medier hensigtsmæssigt kan anvendes. Bestyrelsen eller tilsynsrådet må nøje overveje, hvilke anliggender der er egnede til behandling på et elektronisk møde, og hvilke der egner sig bedst til et fysisk møde. Forhold som tillid og medlemmernes personlige kendskab til hinanden spiller sædvanligvis en væsentlig rolle i arbejdet i bestyrelse og tilsynsråd. Dette opnås antagelig bedst ved, at medlemmerne med mellemrum afholder møder med fysisk deltagelse.

Beslutning om at behandle visse typer anliggender elektronisk kan træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Det vil være hensigtsmæssigt i bestyrelsens forretningsorden nærmere at fastlægge retningslinier m.v. for afholdelse af elektronisk bestyrelsesmøde.

Den gældende regel om, at et medlem af bestyrelsen eller en direktør kan forlange, at bestyrelsesmødet skal afholdes ved fysisk fremmøde, foreslås ændret, således at det fremover er alene er muligt at kræve en løsning, der giver mulighed for at foretage en mundtlig forhandling. Dette vil f.eks. være aktuelt, når der på det pågældende møde skal behandles anliggender eller punkter på dagsordenen, som det enkelte medlem eller en direktør vurderer som så væsentlige eller principielle, at et fysisk møde er påkrævet. Baggrunden for denne bestemmelse er, at de enkelte medlemmer af bestyrelsen, tilsynsrådet og direktionen kan ifalde personligt erstatningsansvar, og derfor bør have mulighed for at forlange en mundtlig drøftelse.

I 3. pkt., foreslås det, at lovens bestemmelser om afholdelse af møder i bestyrelse og tilsynsråd samt de foreslåede bestemmelser om elektronisk kommunikation i § 91, stk. 1 og 4, med de fornødne afvigelser finder tilsvarende anvendelse på elektroniske møder samt på kommunikationen i forbindelse med arbejdet i bestyrelse og tilsynsråd i øvrigt.

Dette indebærer f.eks., at en direktør, som i henhold til den gældende bestemmelse i § 123, har ”ret til at være til stede og udtale sig ved møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet,” ligeledes har ret til at deltage i samt ytre sig på et elektronisk møde i et af disse organer.

Endvidere indebærer det, at protokollen kan udarbejdes og underskrives m.v. elektronisk. Ligeledes kan udarbejdelsen og fremlæggelsen af revisionsprotokollen på mødet i bestyrelsen eller tilsynsrådet ske elektronisk, hvis mødet afholdes elektronisk. Revisors underskrift på revisionsprotokollen og medlemmernes af bestyrelsens eller tilsynsrådets underskrifter på tilførsler til revisionsprotokollen skal da være forsynet med digital signatur eller en anden tilsvarende elektronisk signatur.

Til § 126

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører sproget på møder i bestyrelse og tilsynsråd, er ny.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten drøftede i sin betænkning spørgsmålet om, hvorvidt der bør lovgives om muligheden for at afholde bestyrelsesmøder på andre sprog end dansk, og om det i givet fald bør kræve tilslutning fra samtlige bestyrelsesmedlemmer, eller om et flertal af bestyrelsen kan træffe beslutning herom – evt. betinget af, at der anvendes simultantolkning på møderne.

Bestyrelsesmedlemmer har en stor interesse i, hvilket sprog der anvendes i forbindelse med bestyrelsesmøder, idet det er afgørende for bestyrelsesmedlemmet fuldt ud at kunne forstå og

kommentere det, der foregår på bestyrelsesmøderne. Dette skyldes ikke mindst bestyrelsens risiko for at ifalde ansvar, såfremt der foretages ansvarspådragende dispositioner inden for bestyrelsesarbejdet.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 1*, at udgangspunktet er, at møderne i bestyrelsen og tilsynsrådet foregår på dansk.

På grund af det nordiske sprogfællesskab gælder det med hensyn til dansk, svensk og norsk, at ethvert bestyrelsesmedlem kan *tale* ethvert af disse sprog. Hvis bestyrelsesmødet afholdes på dansk, vil der ikke blive stillet krav om, at de norsk- eller svensktalende bestyrelsesmedlemmer taler dansk.

Ifølge det foreslåede *stk. 2* kan et simpelt flertal i bestyrelsen eller tilsynsrådet beslutte, at mødet afholdes på et andet sprog end dansk.

Ingen bestyrelsesmedlemmer skal dog kunne ”nedstemmes” i forhold til afholdelsen af bestyrelsesmøder på et andet sprog end dansk. Ethvert bestyrelsesmedlem skal således kunne kræve simultantolkning. Dette gælder også ved afholdelse af bestyrelsesmøder på svensk, norsk eller engelsk for så vidt disse sprog ikke er optaget i vedtægterne som koncernsprog.

Det fremgår af *stk. 2, 2. pkt.*, at det vil kræve enighed i bestyrelsen, hvis der skal træffes en beslutning om at anvende et andet sprog end dansk uden tolkning.

Det fremgår dog af det foreslåede *stk. 3*, at hvis selskabets koncernsprog er svensk, norsk eller engelsk, og *hvis* dette koncernsprog er optaget i vedtægterne, må bestyrelsesmøderne kunne afholdes på dette sprog, uden at det kræver en særlig beslutning herom, og uden at bestyrelsesmedlemmerne kan kræve simultantolkning. Det understreges, at der ikke er noget krav om, at der optages bestemmelser om sprog i vedtægterne, men at *stk. 3* alene gælder, hvis en sådan bestemmelse er optaget.

I øvrigt henvises til § 10 om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om, at dokumenter på nordisk og engelsk kan indsendes som dokumentation for registreringer

Til § 127

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i anpartsselskabsloven § 27 og aktieselskabslovs § 63. Bestemmelsen foreslås også fremover at finde anvendelse både for aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslåede *stk. 1* er en pendant til generalklausulen i den foreslåede § 108, og der henvises til denne bestemmelse med bemærkninger. Bestemmelsen indebærer et generelt forbud mod, at de, der repræsenterer selskabet, dvs. medlemmerne af bestyrelsen og direktionen, kan disponere på en sådan måde, at dispositionen er egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller selskabets bekostning.

Ordet ”åbenbar” indikerer, at der skal foreligge en klart urimelig udøvelse af indflydelse, og af ordene ”egnet til” følger en objektivisering, dvs. der kræves ikke en subjektiv opfattelse af forholdet som utilbørligt. I ordene ”utilbørlig fordel” ligger, at der utvivlsomt skal foreligge urimelighed. Med fordel sigtes til, at der vederlagsfrit helt eller delvist opnås en formuefordel, der fragår andre, altså en uretmæssig formuefordel.

Kravet i det foreslåede *stk. 2* om, at aftaler mellem enekapitalejer og kapitalsekskabet skal være affattet på en måde, som senere kan dokumenteres, er en gyldighedsbetingelse. Sådanne aftaler kan være affattet skriftligt eller elektronisk eller på andre måder, som senere kan dokumenteres.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 289 af 8. maj 1991 som led i implementeringen af artikel 5 i 12. selskabsdirektiv om enkeltmandsselskaber.

Reglen har en praktisk bevismæssig betydning, f.eks. i konkurssager. Tilsidesættelse af kravet vil kunne medføre erstatningsansvar efter § 377.

Ved "aftaler på sædvanlige vilkår" forstås sådanne vilkår, som gælder mellem uafhængige parter.

I øvrigt må fastlæggelsen af, hvilke aftaler, der er omfattet af den foreslåede bestemmelses krav, blandt andet bero på karakteren af den virksomhed, der udøves i det enkelte kapitalsekskab.

Til § 128

I *stk. 1* foreslås en videreførelse af de gældende regler i aktie- og anpartsselskabslovene om, at der skal føres en protokol over forhandlingerne i bestyrelsen, og at denne protokol skal underskrives af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Der foreslås, at reglerne fremover anvendes tilsvarende i relation til møder i tilsynsrådet.

Af hensyn til senere mulighed for dokumentation og eventuelt placering af ansvar skal protokollen være en forhandlingsprotokol og ikke kun en beslutningsprotokol. Desuden skal det bagefter være muligt at genfinde forudsætningerne for de drøftelser og forhandlinger, der har fundet sted.

Som udgangspunkt og efter omstændighederne fritager det ikke et medlem for senere at ifalde ansvar, at vedkommende ikke har deltaget i et møde eller har underskrevet protokollen. Medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet, som ikke har deltaget i et møde, bør derfor efterfølgende orientere sig i protokollen.

Der tilkommer i lyset af det ansvar, der følger med at påtage sig hvervet, et tiltrædende medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet fuld adgang til at gøre sig bekendt med indholdet af forhandlingsprotokollen.

Protokollen kan føres elektronisk. I den forbindelse skal bestyrelsen eller tilsynsrådet tage højde for, hvorledes det sikres, at den elektroniske version af protokollen er den ægte.

I *stk. 2* foreslås en videreførelse af den gældende regel om, at et ledelsesmedlem, der ikke er enig i en beslutning, som bestyrelsen har truffet og indført i protokollen i medfør af *stk. 1*, har ret til at få sin mening indført i protokollen.

Retten til at få sin divergerende mening ført til protokol gælder både for medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet og for direktører, som deltager i mødet, jf. § 123.

En indførsel i protokollen vil kunne give de enkelte ledelsesmedlemmer en mulighed for at frigøre sig for et eventuelt medansvar for truffede dispositioner. En sådan ansvarsfritagelse kan dog

næppe i almindelighed påberåbes, hvis den pågældende ved at medunderskrive de nødvendige dokumenter eller på anden måde medvirker til at gennemføre den trufne beslutning. Kræver en beslutnings gennemførelse underskrift af samtlige medlemmer af det øverste ledelsesorgan, må et medlem, der ikke bifalder den trufne beslutning, enten hindre aftalens gennemførelse, eller, hvis den pågældende ikke vil tage ansvaret herfor, udtræde af bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Bestemmelsen kan ikke tilsidesættes ved en vedtagelse i bestyrelsen eller tilsynsrådet.

Til § 129

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 56, stk. 6, og anpartsselskabslovens § 21 om, at revisionsprotokollen alene skal forelægges på et møde i bestyrelsen, hvis det efter lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder mv. (revisorloven) eller anden lovgivning påhviler revisor at føre en revisionsprotokol, eller hvis revisor i øvrigt efter aftale med kapitalselskabet har udarbejdet en revisionsprotokol.

Der skal således alene udarbejdes en revisionsprotokol, hvis kapitalselskabet er underlagt revisionspligt. Kapitalselskabet kan dog frivilligt beslutte, at der skal udarbejdes en revisionsprotokol, selvom kapitalselskabet er undtaget fra revisionspligt og dermed også er undtaget for revisors udarbejdelse af en revisionsprotokol.

Revisionsprotokollen skal som hidtil underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet. Ikke tilstedeværende medlemmer underskriver protokollen efterfølgende.

Det gældende krav i ASL § 56, stk. 6, om, at protokollen skal fremlægges på ethvert bestyrelsesmøde (også selv om der ikke er nye tilførsler) er ophævet.

Til § 130

Efter den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse skal bestyrelsen eller tilsynsrådet ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelsen af sit hverv.

Den foreslåede bestemmelse gælder for både aktieselskaber og anpartsselskaber, hvis der er en bestyrelse eller et tilsynsråd.

Bestemmelsen i *stk. 1* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 56, stk. 7.

Det foreslåede *stk. 2* indeholder regler om, hvad bestyrelsens forretningsorden bør indeholde.

De gældende regler om forretningsordenen for bestyrelsen i selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, og i statslige aktieselskaber fastsætter, at der skal angives en række forhold, som medlemmerne af bestyrelsen som minimum skal have den nødvendige indsigt i.

Disse forhold er:

at fastlægge bestyrelsens konstitution og beslutningsdygtighed, samt med hvilket interval der skal afholdes møder,
at fastlægge retningslinjer for arbejdsdelingen, herunder forretningsgange, be-myn-digel-ser og

instrukser, mellem bestyrelse og direktion eller andre etablerede organer,
at fastlægge, hvorledes bestyrelsen fører tilsyn med direktionens ledelse af kapitalselskabets virksomhed og med datterselskaber,
at fastlægge retningslinjer for oprettelse og føring af bøger, fortegnelser og protokoller efter denne lov,
at pålægge bestyrelsen at tage stilling til kapitalselskabets organisation såsom regnskabsfunktion, intern kontrol, edb-organisation og budgettering,
at pålægge bestyrelsen at skaffe sig de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af dens opgaver,
at pålægge bestyrelsen at følge op på planer, budgetter og lignende samt tage stilling til rapporter om kapitalselskabets likviditet, ordrebeholdning, væsentlige dispositioner, overordnede forsikringsforhold, finansieringsforhold, pengestrømme og særlige risici,
at pålægge bestyrelsen at tage stilling til indholdet af revisionsprotokollen forud for dennes underskrivelse,
at pålægge bestyrelsen at gennemgå kapitalselskabets perioderegnskaber og lignende i løbet af hvert regnskabsår og herunder vurdere budgettet og afvigelser herfra samt
at pålægge bestyrelsen at sikre tilstedeværelsen af det nødvendige grundlag for revision, herunder tage stilling til, om der er behov for intern revision.

Da der i de gældende regler er tale om minimumskrav, er der intet i vejen for, at der for de enkelte kapitalselskaber fastsættes en mere detaljeret forretningsorden, ligesom der ikke er tale om en udtømmende opregning af de pligter, der pålægges bestyrelsen. Disse pligter må stadig fastlægges ud fra lovgivningens regler samt de konkrete forhold i de enkelte kapitalselskaber.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten drøftede i sin betænkning spørgsmålet om, hvorvidt den gældende bestemmelse er for detaljeret.

Udvalget var af den holdning, at de ret detaljerede minimumskrav i aktieselskabsloven medvirker til at sætte fokus på nogle områder, som bør overvejes som en naturlig del af god selskabsledelse. Udvalget mente fortsat, at de oplyste emner er af stor relevans ved udformningen af forretningsordenen.

Udvalget anbefalede dog en omformulering af de gældende regler.

Udvalget mente, at en fare forbundet med den ret detaljerede opregning måske kunne være, at mindstekravene opfattes meget bogstaveligt, således at man føler sig bundet i stedet for at lade sig inspirere af teksten.

Udvalget mente, at den gældende bestemmelse er for detaljeret og ufleksibel i sin nuværende form. Udvalget foreslog derfor, at bestemmelsen fremover kommer til at indeholde en mere overordnet beskrivelse, hvor der angives en række temaer, som bestyrelsen bør overveje i forbindelse med udarbejdelsen af forretningsordenen.

På baggrund heraf indeholder den foreslåede bestemmelse ikke egentlige minimumskrav til indholdet af bestyrelsens og tilsynsrådets forretningsorden.

Bestemmelsen angiver derimod en række temaer, som det kan være fornuftigt at overveje i forbindelse med udformningen af forretningsordenen, men det understreges, at det er det enkelte kapitalselskabs ønsker og behov, der er afgørende.

Af samme grund gælder det foreslåede stk. 2 ikke alene for kapitalselskaber, der har aktier op-

taget til handel på et reguleret marked og statslige kapitalselskaber, men for alle typer af kapitalselskaber, der har valgt at have en bestyrelse eller et tilsynsråd.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at det enkelte medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet er opmærksomt på sine pligter med hensyn til de forhold, som er angivet i de foreslåede bestemmelser. Herved lettes muligheden for at gøre et ansvar gældende mod et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet, hvor der er tale om forsømmelighed.

Formålet med at have en forretningsorden er bl.a. at sikre, at arbejdet i bestyrelsen og tilsynsrådet foregår på en hensigtsmæssig måde. Hvis der er uoverensstemmelse mellem forretningsordenen og vedtægter, er det dog altid vedtægterne, der gælder, ligesom forretningsordenen ikke kan tillægge medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet nye beføjelser og rettigheder, som de ikke er blevet tillagt i vedtægterne.

Forretningsordenen bør altid være tilpasset det enkelte kapitalselskabs behov og bør løbende gennemgås af bestyrelsen eller tilsynsrådet med henblik på at sikre dette.

Forretningsordenen bør bl.a. indeholde bestemmelser, der indskærper, at medlemmerne af bestyrelsen eller tilsynsrådet har en aktiv handlepligt. Det er ikke en forudsætning for ansvar, at forholdet er omtalt i forretningsordenen, idet ansvaret gælder under alle omstændigheder. Ved at medtage et forhold, synliggøres og indskræpes dette ansvar overfor medlemmerne.

Det foreslåede *stk. 3* er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 56, stk. 7, hvorefter forretningsordenen for statslige aktieselskaber skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Dette skal ske via www.offentlige-selskaber.dk eller den portal eller lignende, der i fremtiden måtte træde i stedet for denne.

Bestemmelsen giver offentligheden mulighed for at skaffe sig indsigt i de beslutningsgange og særlige forhold, som, kapitalselskabet finder, bør tillægges særlig bevågenhed.

Til § 131

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 58, og forslaget forbyder ikke alene et medlem af ledelsen at deltage i afstemningen i de omhandlede tilfælde af interessekonflikter mellem ham og kapitalselskabet, men overhovedet at deltage i behandlingen.

Det forhold, at det inhabile medlem ikke kan deltage i behandlingen af et bestemt emne, hindrer ikke de øvrige medlemmer i at bede det pågældende medlem om en redegørelse om det pågældende emne.

Den gældende anpartsselskabslov indeholder ikke regler om inhabilitet i bestyrelsen, men det foreslås i overensstemmelse med praksis, at de samme regler fremover skal gælde for aktieselskaber og for anpartsselskaber, hvor der er en bestyrelse eller et tilsynsråd.

Bestemmelsen sigter såvel på aftaler som på søgsmål og omfatter hele sagens behandling.

Valg af formand for bestyrelsen eller tilsynsrådet er ikke en aftale i lovens forstand, og bestemmelsen er derfor ikke til hinder for, at et medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet ved valg af formand stemmer på sig selv. Tilsvarende gælder det forslag om honorar, som det øverste ledelsesorgan måtte vedtage at forelægge generalforsamlingen.

Det følger af bestemmelsens analogi, at reglen også omfatter beslutninger om processuelle skridt i en retssag, som den pågældende har anlagt mod kapitalsselskabet. Endvidere må bestemmelsen anvendes analogt på andre retsskridt end søgsmål, f.eks. indgivelse af konkursbegæring.

Drejer det sig om et forhold mellem kapitalsselskabet og tredjemand, kræves det yderligere, at vedkommende har en væsentlig interesse i sagen, f.eks. på grund af slægtsforhold eller anden tilknytning til tredjemanden, og at denne interesse kan være stridende mod kapitalsselskabets.

Hvis en beslutning ikke kan træffes af bestyrelsen eller tilsynsrådet på grund af inhabilitet, antages det, at beslutningen kan træffes af generalforsamlingen, forudsat at beslutningen ikke er åbenbart egnet til at skaffe visse aktionærer eller andre en utilbørlig fordel på andre aktionærers eller kapitalsselskabets bekostning, jf. den foreslåede § 108. Dette gælder dog ikke ved beslutninger, som er tillagt et bestemt organ ved lov, og hvor baggrunden herfor er et beskyttelses-hensyn over for f.eks. direktion eller minoritetskapitalejer.

Til § 132

Den foreslåede bestemmelse om tavshedspligt er ny men indeholder en kodificering af princippet i den gældende aktieselskabslovs § 160, hvorefter de omhandlede personer kan straffes, hvis de ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om.

Bestemmelsen foreslås at gælde både for aktie- og anpartsselskaber.

Straffebestemmelsen foreslås opretholdt i § 381. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten drøftede spørgsmålet og fandt det naturligt, at der blev indsat en egentlig materiel bestemmelse om tavshedspligt for de omhandlede personer. Der er ikke med indsættelsen af bestemmelsen tilsigtet en udvidelse af de gældende regler om tavshedspligt.

Særligt hvad angår møder i bestyrelsen eller tilsynsrådet og tavshedspligten for medlemmerne af disse organer, vil det være inden for bestyrelsens eller tilsynsrådets almindelige kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske orientering eller i øvrigt gives oplysning om et anliggende i fortrolighed til udvalgte aktionærer og investorer. Det er et krav, at dette sker i kapitalsselskabets interesse, således at oplysningen ikke skader kapitalsselskabet. Et eksempel på en situation, hvor man typisk vil træffe en beslutning om muligheden for drøftelser med interessenter uden for bestyrelsen eller tilsynsrådet, er, hvis der forestår en fusion.

De af bestemmelsen omfattede personer er personligt ansvarlige, hvis kapitalsselskabet påføres skade som følge af en tilsidesættelse af tavshedspligten. Hvis en ubeføjet videregivelse omfatter f.eks. forretningshemmeligheder, vil der tillige kunne blive tale om strafansvar efter § 381.

I relation til særligt medlemmer af ledelsens tavshedspligt vil det være hensigtsmæssigt, hvis det i slutningen af hvert bestyrelsesmøde aftales, med hensyn til hvilke af de omhandlede emner videregivelse af oplysninger kan ske, og i givet fald af hvem.

I øvrigt bør spørgsmålet om tavshedspligt reguleres i bestyrelsens eller tilsynsrådets forretningsorden.

Der er ikke ved den foreslåede bestemmelse indlagt en forskel på reglerne om tavshedspligt for medlemmer af ledelsen, i relation til om bestyrelsesmedlemmerne er medarbejdervalgte, gene-

ralforsamlingsvalgte eller udpegede efter vedtægterne.

Til § 133

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 54b og anpartsselskabslovens § 20a. Bestemmelsen gælder således for medlemmer af bestyrelse og direktion i såvel anparts- som aktieselskaber. Bestemmelsen foreslås fremover også at gælde tilsvarende for medlemmer af tilsynsrådet.

Ifølge det foreslåede *stk. 1* har medlemmer af ledelsen oplysningspligt over for revisor og granskningsmand i forbindelse med disses udarbejdelse af erklæringer på selskabsretlige dokumenter.

Oplysningspligten gælder ifølge bestemmelsens ordlyd for kapitalselskaber, som er omfattet af revisionspligt, eller som har valgt at lade årsregnskabet revidere, eller hvis ledelsen eller generalforsamlingen i øvrigt har bedt en revisor om at erklære sig om kapitalselskabets forhold. Oplysningspligten omfatter således også bl.a. gennemgang (review) og anden assistance fra revisor.

Der skal være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til opgave, som revisor er antaget til. Hvis revisor eksempelvis er antaget til at udarbejde en mellembalance ved ekstraordinært udbytte, vil revisor kun kunne kræve de oplysninger m.v. der er nødvendige for løsningen af denne opgave.

Ledelsens oplysningspligt over for revisor gælder, uanset om revisor er valgt på generalforsamlingen eller på anden måde af kapitalselskabets organer. Den pågældende skal dog være valgt af kapitalselskabet.

Ledelsen har en særskilt pligt til at sikre, at en granskningsmand har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af granskningen, uanset om granskningsmanden er opmærksom herpå. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen/granskningen, skal den give revisor/granskningsmanden disse oplysninger, selvom han ikke spørger om dem. Reglen er begrundet med, at revisor hhv. granskningsmanden er udefra kommende og uafhængig af selskabet og derfor ikke altid kan vide, hvilke forhold han skal interessere sig særligt for.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i § 149 og § 151, hvorefter revisor og granskningsmand kan kræve de oplysninger, der er af betydning for revisionen/granskningen. Reglerne skal i fællesskab sikre, at revisor/granskningsmanden får de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre revisionen/granskningen.

Det foreslåede *stk. 2* skal ses som et supplement til *stk. 1* og pålægger medlemmerne af ledelsen en pligt til yderligere at give revisor eller granskningsmand adgang til at foretage de fornødne undersøgelser og i øvrigt give revisor de oplysninger, som er nødvendige for at revisor kan udføre sit hverv.

Også her skal der være tale om nødvendige oplysninger m.v. i forhold til opgave, som revisor er antaget til.

Ifølge det foreslåede *stk. 3* har ledelsen, dvs. medlemmer af bestyrelsen eller tilsynsrådet samt direktionen i et dansk kapitalselskab, der er datterselskab i en koncern tilsvarende forpligtelser

over for modervirksomhedens revisor.

Til § 134

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 55. Der findes ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven, men bestemmelsen foreslås fremover at gælde ved etablering af koncernforhold, uanset om der er tale om anpartsselskaber eller aktieselskaber.

Begrundelsen for den i koncernforhold gældende pligt for det centrale ledelsesorgan i et moderselskab til at give meddelelse til et datterselskab, så snart et koncernforhold er etableret, er dels datterselskabets almindelige interesse i at blive gjort bekendt med, at moderselskabet nu har opnået en bestemmende indflydelse over datterselskabet, dels de særlige pligter, som koncernforholdet medfører for datterselskabet.

Sidste punktum er en naturlig forudsætning for den vurdering af koncernens stilling og resultat af dennes virksomhed, som skal foretages til brug ved udfærdigelsen af koncernregnskab jf. årsregnskabslovens kapitel 14. Bestemmelsen gælder alene for danske datterselskaber, men moderselskabet har via sin bestemmende indflydelse i datterselskaberne mulighed for at stille det samme krav til udenlandske datterselskaber.

Til § 135

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 60 og anpartsselskabslovens § 24. Bestemmelsen gælder således både for aktie- og anpartsselskaber. I anpartsselskaber, der ikke har en bestyrelse, vil tegningsretten ligge hos direktionen.

I kapitalselskaber, som har valgt at have et tilsynsråd, har tilsynsrådet ikke repræsentations- og tegningsret.

Der sondres i bestemmelsen mellem repræsentationsret og tegningsret. Bestemmelserne om tegnings- og repræsentationsret er udformet på grundlag af 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF). EF-domstolen har med dom af 16. december 1997 i sag C-104/96, Rabobank v Minderhoud, slået fast, at bestemmelserne i det første direktivs artikler 7-9 ikke er udtømmende for så vidt angår de tilfælde, hvor selskabet kan påberåbe sig at en aftale, der er indgået på selskabets vegne af en tegningsberettiget person, er ugyldig. Det er således overladt til national ret at fastlægge, hvilke retsvirkninger der skal tillægges handlinger udført af tegningsberettigede ledelsesmedlemmer, i de tilfælde, hvor den handlende har en interessekonflikt med det selskab, vedkommende repræsenterer.

Repræsentationsretten følger af det foreslåede *stk. 1*. Bestemmelsen giver medlemmerne af direktion og bestyrelse ret til at repræsentere kapitalselskabet udadtil, men ikke til at forpligte kapitalselskabet ved retshandler.

Repræsentationsretten giver medlemmer af direktion og bestyrelse kompetence til at optræde på kapitalselskabets vegne i alle forhold over for tredjemand. Kompetencen er generel, og den kan hverken begrænses eller fratages de pågældende ved en vedtægtsbestemmelse, således som tegningsretten kan, jf. *stk. 3*.

Adgang til at forpligte kapitalselskabet ved retshandler følger af tegningsretten, som er hjemlet

i det foreslåede *stk. 2*.

Reglerne om tegningsret fastsætter, at såvel den samlede bestyrelse som enkelte medlemmer af bestyrelse eller direktion kan forpligte kapitalsselskabet.

Bestemmelsens sidste punktum sidestiller afgivelse af tilsagn med aftaleindgåelse. Denne bestemmelse er i dag alene medtaget i anpartsselskabsloven, men antages efter praksis at gælde for begge selskabstyper.

Indeholder vedtægterne ingen bestemmelser om kapitalsselskabets tegningsregler, vil den legale tegningsret blive registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for det pågældende kapitalsselskab, således at kapitalsselskabet tegnes af bestyrelsens medlemmer hver for sig eller af en direktør alene – eller af den samlede bestyrelse.

Det er således ikke nødvendigt at optage denne legale tegningsret i vedtægterne. Tegningsretten efter *stk. 2* giver adgang til at forpligte kapitalsselskabet i enhver henseende inden for de rammer, som loven angiver for de pågældende organers beføjelser.

Når en aftale er indgået af de tegningsberettigede, er et kapitalsselskab forpligtet ved aftalen, uanset om de pågældende ved aftalens indgåelse har overskredet en indre bemyndigelse, og uanset om der handles direkte i strid med direktiver givet af generalforsamlingen. Kun i tilfælde, hvor kapitalsselskabet kan bevise, at tredjemand var i ond tro om, at den tegningsberettigede handlede i strid med bemyndigelsen, kan aftalen anfægtes af kapitalsselskabet, jf. princippet i aftalelovens § 11.

Dokumentation for tegningsbeføjelsen foreligger sædvanligvis i form af en udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register (tegningsudskrift eller sammenskrevet resumé), men dokumentation kan ifølge praksis også foreligge i en anden form, f.eks. i form af en udskrift af protokollatet fra den generalforsamling, hvor vedkommende blev ansat som direktør.

Bestyrelsesmedlemmer og direktører, der optræder på kapitalsselskabets vegne pådrager sig ikke noget personligt ansvar, med mindre de har afgivet garantierklæring eller kaution. En forudsætning for denne ansvarsfrihed er dog, at det klart tilkendegives, at en aftale indgås på vegne af kapitalsselskabet, eller at dette med tilstrækkelig klarhed fremgår af kapitalsselskabets forretningskendetegn, f.eks. skiltning, annoncer, forretningspapirer eller af alment kendskab til, at virksomheden drives i kapitalsselskabsform.

Den tegningsret, der tilkommer det enkelte medlem af bestyrelsen eller direktionen, kan i medfør af det foreslåede *stk. 3* begrænses i kapitalsselskabets vedtægter. Det er således meget almindeligt, at tegningsretten udøves af to bestyrelsesmedlemmer i forening eller af et bestyrelsesmedlem i forening med en direktør.

Der er ikke noget til hinder for, at tegningsretten tildeles enkelte bestyrelsesmedlemmer eller direktører.

Der kan dog ikke ske ændringer i bestyrelsens ret til samlet at tegne kapitalsselskabet, f.eks. ved at foreskrive, at kapitalsselskabet tegnes af den samlede bestyrelse i forening med en direktør. En vedtægtsbestemmelse om, at kapitalsselskabet tegnes af et bestyrelsesmedlem i forening med en direktør må derfor suppleres med en bestemmelse om, at kapitalsselskabet tillige tegnes af den samlede bestyrelse.

Loven indeholder ikke en tilsvarende regel om præceptiv tegningsret for direktionen som organ, eller krav om at direktørerne skal kunne forpligte kapitalselskabet hver for sig eller i forbindelse med hinanden. Dette betyder, at direktørernes tegningsret i selskaber, hvor der er en bestyrelse, vil kunne indskrænkes, således at en direktør kun kan tegne sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer, eller således at kun en bestemt direktør, f.eks. den administrerende direktør, kan tegne alene eller sammen med et bestyrelsesmedlem.

Direktører kan være legitimeret til at tegne kapitalselskabet på anden vis, f.eks. via prokura. Direktørerne kan også være helt uden tegningsret i vedtægterne, men vil i givet fald kunne forpligte kapitalselskabet i kraft af deres stillingsfuldmagt, jf. aftalelovens § 10.

Også enkelte bestyrelsesmedlemmer, f.eks. formanden, næstformanden eller navngivne bestyrelsesmedlemmer kan tillægges tegningsret med den virkning, at de øvrige medlemmer afskæres fra tegning, bortset fra deres tegningsret som medlem af den samlede bestyrelse.

Det er alene bestyrelsesmedlemmer og direktører, der vil kunne optages i vedtægternes tegningsregel. Personer uden for de to ledelsesorganer vil ikke kunne optages som tegningsberettigede i henhold til vedtægterne, men kan alene få prokura.

Adgangen til at forpligte kapitalselskabet for andre personer end medlemmerne af direktion og bestyrelse bedømmes efter de almindelige regler om fuldmagt, som fremgår af aftaleloven. Herefter vil f.eks. en salgs- eller indkøbschef typisk have en ret bred adgang til at disponere i kraft af sin stillingsfuldmagt.

Det er vigtigt, at tegningsregelen i vedtægterne udformes klart og tydeligt. Ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis kan en tegningsret ikke beskrives således, at "en direktør og to generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer" eller "et flertal i bestyrelsen" tegner kapitalselskabet. Det vil i disse tilfælde være nødvendigt at navngive de omhandlede personer for at undgå tvivl.

De selskabsretlige tegningsregler suppleres af de almindelige aftaleretlige regler om f.eks. fuldmagtslæren.

Til § 136

Den foreslåede bestemmelse er med visse modifikationer en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 61 og anpartsselskabslovens § 25. Bestemmelsen foreslås at gælde for både aktieselskaber og anpartsselskaber. I anpartsselskaber, der ikke har en bestyrelse, vil tegningsretten ligge hos direktionen.

I kapitalselskaber, som har valgt at have et tilsynsråd, har dette ikke repræsentations- og tegningsret, da det alene har en kontrollerende funktion og al ledelse sker i direktionen.

Da der i den foregående bestemmelse er tale om legitimationsregler uden begrænsning, forpligtes kapitalselskabet af aftaler indgået af medlemmerne af direktion og bestyrelse, uanset om de handler uden for deres bemyndigelse, f.eks. hvis en direktør træffer aftaler, der ligger uden for det område, som en direktør er bemyndiget til at træffe beslutninger om.

Kun i de tilfælde, hvor en direktør eller et bestyrelsesmedlem indgår retshandler for kapitalselskabet på områder, hvor den bagvedliggende beslutning ifølge loven skal være truffet af andre, er kapitalselskabet efter de foreslåede og gældende regler ikke forpligtet.

Endvidere er kapitalselskabet ikke forpligtet, hvis der træffes aftale om dispositioner, der er forbudt.

Har en direktør ikke ret til at tegne kapitalselskabet alene, og træffer vedkommende alligevel dispositioner på egen hånd, må det antages, at kapitalselskabet kun er bundet, hvis vedkommende handler inden for sin stillingsfuldmagt, jf. reglerne herom i aftaleloven. En direktør kan således forpligte kapitalselskabet i kraft af sin stillingsfuldmagt, jf. aftalelovens § 10, uanset om vedkommende er tillagt tegningsret eller ej.

Et enetegningsberettiget bestyrelsesmedlem vil kunne binde kapitalselskabet ved at underskrive en aftale, hvis vedtagelse i øvrigt efter vedtægterne kun kan besluttes af et flertal i bestyrelsen.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten udtalte følgende i sin betænkning:

”Udvalget er enig om, at den gældende regel i aktieselskabslovens § 61 ikke er udtømmende, og at man i den nye lov med sikkerhed skal kunne se, om beføjelserne overtrædes. Det bør derfor af lovtæksten fremgå, at den til § 61 svarende bestemmelse ikke er udtømmende, evt. bør der indsættes en opsamlingskategori i § 61’s tekst, således at bestemmelsen herefter er udtømmende. Der bør i forbindelse med affattelsen af denne bestemmelse tages udgangspunkt i domspraksis.

Udvalget mener, at de gældende regler skal opretholdes, men at det skal præciseres, at en tredjemand i ond tro ikke kan indgå bindende aftale med selskabet, hvis en fuldmægtig har handlet indenfor sin legitimation, men uden for sin bemyndigelse. Desuden skal det sikres, at man kan stole på den almindelige stillingsfuldmagt. Der bør ikke være en egentlig undersøgelsespligt i denne forbindelse.

Det bør således være de almindelige aftaleretlige principper, der gælder også inden for selskabsretten.

Desuden har udvalget overvejet, om der er behov for at fastsætte særlige tegningsregler, som gælder for bestemte dispositioner, som f.eks. køb af fast ejendom. Udvalget har dog ønsket at bevare enkeltheden i de gældende regler og har derfor ikke fundet en sådan differentieret tegningsret nødvendig eller hensigtsmæssig.”

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, er ny og afspejler det synspunkt, at den gældende § 61, *stk. 1, nr. 1 og 2*, ikke er udtømmende.

Ifølge bestemmelsen forpligtes selskabet ikke, hvis den tegningsberettigede har overskredet sin bemyndigelse eller væsentligt har tilsidesat selskabets interesser og tredjemand vidste dette eller burde vide det.

Det foreslåede *stk. 2* udgør en undtagelse til *11, stk. 2*, hvorefter det, der er bekendtgjort i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system anses for at være kommet til tredjemands kundskab.

Dette medfører, at uanset at et kapitalselskabs formålsbestemmelse er bekendtgjort i it-systemet, er dette ikke nok til at bevise, at tredjemand efter *stk. 1, nr. 2*, vidste eller det ikke kunne være ham ubekendt, at den tegningsberettigede handlede uden for kapitalselskabets formål.

Til § 137

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende aktieselskabslovs § 62. Det foreslås dog, at bestemmelsen fremover finder tilsvarende anvendelse på medlemmer af tilsynsrådet.

Bestemmelsen er en gennemførelse af artikel 8 i 1. selskabsdirektiv og indebærer, at kapital-selskabets ret til over for en godtroende tredjemand at påberåbe sig, at udnævnelsen var ugyldig på grund af en af de såkaldte ”stærke” indsigelser, f.eks. falsk, forfalskning eller voldelig kompulsiv tvang, ophører ved bekendtgørelsen af udnævnelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Bevisbyrden for tredjemands onde tro ligger ifølge bestemmelsen hos kapital-selskabet.

Udtrykket ”kendte” er direkte overtaget fra 1. selskabsdirektiv, men udtrykket skal i overensstemmelse med gældende praksis forstås i overensstemmelse med dansk rets almindelige ond tros begreb.

Bestyrelsesmedlemmers, tilsynsrådsmedlemmers og direktørers fratreden skal således anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og må fra tidspunktet for offentliggørelsen i styrelsens it-system anses for at være kommet til tredjemands kendskab, jf. § 11, stk. 2.

Til § 138

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 64. Der findes ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven, men bestemmelsen foreslås fremover at gælde for såvel anpartsselskaber som aktieselskaber, ligesom den foreslås at gælde tilsvarende for medlemmerne af tilsynsrådet.

Af bestemmelsen i det foreslåede *stk. 1* fremgår, at ledelsesmedlemmerne kan lønnes såvel med fast som med variabelt vederlag.

I relation til, om et vederlag kan anses som sædvanligt efter hvervets art og omfang kan der tages udgangspunkt i, hvad der udbetales for tilsvarende arbejdsopgaver i sammenlignelige virksomheder. I relation til beslutningen om vederlagets størrelse står bestyrelsen til ansvar i forhold til generalforsamlingen, som godkender vederlaget i forbindelse med godkendelse af årsrapporten.

Ved variabelt vederlag forstås en aflønning, der fastlægges efter variable forhold som f.eks. resultatmål.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den hidtil gældende bestemmelse, som blev indsat i aktieselskabsloven ved lov nr. 299 af 8. juni 1977 om ændring af forskellige lovbestemmelser vedrørende konkurs mv.

Vedrørende fristdagens beregning henvises til konkurslovens § 1.

Til § 139

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 69b. Bestemmelsens ordlyd er sprogligt tilpasset.

Det foreslås i *stk. 1*, at det øverste ledelsesorgan i et kapitalselskab, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads, skal fastsætte overordnede retningslinjer for kapitalselskabets incitamentsaflønning af kapitalselskabets ledelse, inden kapitalselskabet indgår en konkret aftale om incitamentsaflønning med et medlem af kapitalselskabets ledelse. Retningslinjerne skal være behandlet og godkendt på kapitalselskabets generalforsamling.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på, at det er det øverste ledelsesorgan, som ansætter den daglige ledelse, og som aftaler de konkrete ansættelsesvilkår for den daglige ledelse. Det øverste ledelsesorgan skal i sit arbejde varetage kapitalselskabets interesser. Dette gælder også i forbindelse med aflønningen af den daglige ledelse.

Bestemmelsen sonderer mellem de enkelte konkrete aftaler om incitamentsaflønning, der indgås med medlemmer af kapitalselskabets ledelse, og de overordnede retningslinjer for kapitalselskabets incitamentsaflønning af kapitalselskabets ledelse. Bestemmelsen fastslår, at hvis kapitalselskabet ønsker at indgå konkrete aftaler om incitamentsaflønning med medlemmer af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, skal bestyrelsen først have fastsat overordnede retningslinjer herom.

Incitamentsaflønning omfatter enhver variabel aflønning. Incitamentsaflønning er således ikke begrænset til aktiebaseret aflønning, såsom aktieoptioner, tegningsrettigheder (warrants) og såkaldte fantomaktier, hvor der ydes et vederlag baseret på værdien af kapitalselskabets aktier. Ikke-aktiebaserede bonusordninger, resultatkontrakter og lignende instrumenter, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd, vil således også være omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde. Derimod vil fast løn – uanset om denne er meget høj – ikke være omfattet af bestemmelsen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at udstedelse af tegningsretter, jf. aktieselskabslovens §§ 40 a og 40 b, også er omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at bestemmelsen omhandler udarbejdelse af et sæt generalforsamlingsgodkendte overordnede retningslinjer til brug for incitamentsaflønning af ledelsen. Lovens §§ 40 a og 40 b omhandler derimod, hvorledes en konkret udstedelse af tegningsretter finder sted. Der er således ikke modstrid mellem denne bestemmelse og de bestemmelserne om tegningsretter.

De retningslinjer, der i henhold til den foreslåede bestemmelse skal godkendes af generalforsamlingen, skal omhandle incitamentsaflønning til ledelsen, dvs. kapitalselskabets øverste og daglige ledelse. Samtlige konkrete incitamentsaftaler, der indgås med et medlem af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, skal bygge på de generalforsamlingsgodkendte retningslinjer, og dette gælder, uanset om der deltager personer uden for ledelsen i det konkrete incitamentsprogram.

Det skal tydeligt fremgå af retningslinjerne, efter hvilke principper aftaler om incitamentsaflønning af kapitalselskabets øverste og daglige ledelse kan indgås.

Det bør således som minimum fremgå af retningslinjerne,

hvem der kan tildeles incitamentsaflønning,
hvilke ydelser der kan indgå i incitamentsaflønningen,
hvad hovedbetingelserne for ydelsernes tildeling er,
den anslåede nutidsværdi af incitamentsaflønningen, og
hvad det tidsmæssige perspektiv i incitamentsaflønningen må være, herunder eventuelle frister

for udøvelse af optioner.

Hvis incitamentsaflønningen må indeholde aktieoptioner, kan det desuden være relevant at oplyse, hvordan kapitalselskabet agter at tilvejebringe de aktier, der er nødvendige for at opfylde kapitalselskabets forpligtelser i forbindelse med denne del af incitamentsaflønningen.

Der er behov for, at retningslinjerne indeholder klare oplysninger, som kan forstås af den enkelte aktionær. Det kan ikke forudsættes, at aktionærerne har en dybere indsigt i f.eks. beregninger af værdier af optioner m.v. Formålet med bestemmelsen er således at styrke åbenheden, herunder at give aktionærerne mulighed for at forholde sig til de overordnede retningslinjer for kapitalselskabets incitamentsaflønning af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, herunder eventuelle aktieoptionspakker.

Bestemmelsen ændrer ikke på, at honorering af det øverste ledelsesorgan enten sker i kapitalselskabets vedtægter eller – efter indstilling fra det øverste ledelsesorgan – ved beslutning på den ordinære generalforsamling, hvor kapitalselskabets årsregnskab, inklusiv ledelsesaflønning, godkendes. Bestemmelsen medfører alene, at hvis der indgår incitamentsaflønning i det øverste ledelsesorgans honorering, skal incitamentsaflønningen ske i henhold til overordnede retningslinjer, der er behandlet og godkendt på kapitalselskabets generalforsamling m.v.

Konkret incitamentsaflønning, der måtte fremgå af vedtægterne, skal således være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer. Tilsvarende skal incitamentsaflønning, der indstilles og besluttet på den ordinære generalforsamling, være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer.

Retningslinjerne skal gælde for ledelsens aflønning i det noterede kapitalselskab, samt denne ledelsesaflønning i andre kapitalselskaber kontrolleret af det noterede kapitalselskab. Hvis et medlem af det øverste ledelsesorgan i et noteret kapitalselskab ligeledes er medlem af det øverste ledelsesorgan i et datterselskab, vil incitamentsaflønningen til den pågældende person både i det noterede kapitalselskab og i det underliggende datterselskab skulle følge retningslinjerne, der er blevet godkendt af generalforsamlingen i det noterede kapitalselskab. Hvis et medlem af den daglige ledelse i et datterselskab til et noteret kapitalselskab derimod ikke er medlem af den daglige eller øverste ledelse i det noterede moderselskab, vil den pågældendes eventuelle incitamentsaflønning ikke være underlagt de foreslåede krav i lovforslaget.

Fra og med 2005 skal alle kapitalselskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked eller en alternativ markedsplads, i EU anvende de internationale regnskabsstandarder, International Financial Reporting Standards, IFRS, ved udarbejdelsen af deres koncernregnskab, jf. IFRS-forordningen om internationale regnskabsstandarder (1606/2002/EF).

Formålet med forordningen er, at alle virksomheder, der har aktier optaget handel på reguleret marked eller en alternativ markedsplads, i Europa fra 2005 skal udarbejde koncernregnskaber efter de samme regler med henblik på at forbedre det indre markeds funktion og med det mål i sidste ende at opnå et fælles sæt globale regnskabsstandarder. Selve standarderne udarbejdes af International Accounting Standards Board (IASB), der er en privat organisation sammensat af internationale regnskabs eksperter.

IFRS indeholder regler for, hvordan værdien af aktiebaseret aflønning skal opgøres, og hvordan aftaler herom skal præsenteres i regnskabet. Udgangspunktet er, at aftalerne opgøres til dagsværdi (markedsværdi) på tildelingstidspunktet og omkostningsføres i regnskabet henover optjeningsperioden. Optjeningsperioden kan f.eks. være 3 år, hvis det er en betingelse for den en-

delige retserhvervelse, at medarbejderen forbliver i kapitalsselskabet i 3 år.

IFRS indeholder også krav til oplysninger om vederlag til ledelsen, herunder værdien af de samlede konkrete aktiebaserede incitamentsaftaler, der er tildelt i perioden, og årets omkostninger til incitamentsaftaler. Disse bestemmelser suppleres af yderligere oplysningskrav i årsregnskabsloven.

Regnskabsreglerne omfatter aftaler, som allerede er indgået mellem kapitalsselskabet og de enkelte personer. Den foreslåede bestemmelse er derimod rettet mod kapitalsselskabets generelle retningslinjer for fremtidige tildelinger af aktieoptioner og anden incitamentsaf lønning til kapitalsselskabets ledelsesmedlemmer.

Beregningen af den forventede værdi, som skal indgå i de generelle retningslinjer, der skal vedtages af aktionærerne, skal ske efter de samme regler, som værdien skal beregnes efter til brug for årsrapporten. Hvis der er tale om aktiebaseret aflønning, skal værdien beregnes i overensstemmelse med IFRS 2.

Der skal derfor være et samspil mellem retningslinjerne efter lovforslaget, hvorefter der gives oplysninger før tildelingen til ledelsen, og regnskabsreglerne, som viser den faktiske disposition efter tildelingen til ledelsen. Beskrivelsen af retningslinjerne skal være udformet på en måde, som sikrer sammenhæng til regnskabsrapporteringen. Aktionærerne skal således kunne se, at bestyrelsen overholder de vedtagne retningslinjer.

Kravet om at fastlægge overordnede retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse, og om at lade retningslinjerne behandle og godkende på kapitalsselskabets generalforsamling, gælder kun, hvis kapitalsselskabet indgår nye konkrete aftaler om incitamentsaf lønning, eller hvis kapitalsselskabet forlænger eller foretager ændringer i eksisterende incitamentsaftaler, som er indgået med medlemmer af kapitalsselskabets øverste eller daglige ledelse. Bruger kapitalsselskabet ikke incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse, eller vil kapitalsselskabet ikke fremover forlænge, ændre eller indføre incitamentsaftaler rettet mod kapitalsselskabets ledelse, påvirkes kapitalsselskabet ikke af den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen omfatter alene retningslinjer for incitamentsaf lønning, der er rettet mod kapitalsselskabets ledelse. Incitamentsaf lønning af andre ledende medarbejdere eller nøglemedarbejdere, er således ikke omfattet af bestemmelsen. Ledelsen vil dog være ansvarlig for, at vederlaget til disse medarbejdere også er forsvarligt henset til kapitalsselskabets økonomiske stilling m.v.

Det foreslås i bestemmelsens 2. pkt., at retningslinjerne skal være behandlet og godkendt på kapitalsselskabets generalforsamling. Dette medfører, at det øverste ledelsesorgans forslag til overordnede retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse, skal behandles og godkendes som et selvstændigt punkt på generalforsamlingens dagsorden.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at hvis generalforsamlingen har godkendt retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse, jf. *stk. 1*, skal der i kapitalsselskabets vedtægter optages en bestemmelse, der oplyser, at der er vedtaget retningslinjer for incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse. Herved sikres, at nuværende og potentielle investorer, samarbejdspartnere og andre med interesse i kapitalsselskabets forhold via kapitalsselskabets vedtægter kan gøre sig bekendt med, om kapitalsselskabet har godkendt retningslinjer for kapitalsselskabets incitamentsaf lønning af kapitalsselskabets ledelse. I kapitalsselskaber, der ikke anvender incitamentsaf lønning til ledelsen, vil der derimod ikke være krav om oplysninger herom i vedtægterne.

Ved det foreslåede 2. pkt. er det præciseret, at den påkrævede vedtægtsbestemmelse, der oplyser om, at kapitalselskabet har godkendt retningslinjer for kapitalselskabets incitamentsaflønnings af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, ikke kræver særskilt vedtagelse. Godkendelsen af retningslinjerne vedtages således med simpelt stemmeflertal, medmindre vedtægterne bestemmer andet, jf. aktieselskabslovens § 77, og vedtægtsændringen følger herefter automatisk med.

Hvis en efterfølgende generalforsamling beslutter at afskaffe muligheden for, at kapitalselskabet kan indgå aftaler om incitamentsaflønnings rettet mod medlemmer af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, og vedtægtsbestemmelsen herom derfor skal fjernes igen, vil denne vedtægtsændring ligeledes følge med beslutningen og kræver ingen særskilt vedtagelse. Lovens almindelige anmeldelsesfrist for vedtægtsændringer på 2 uger gælder også for den foreslåede bestemmelse.

I 3. pkt. foreslås, at retningslinjerne efter generalforsamlingens godkendelse uden ugrundet ophold skal offentliggøres på kapitalselskabets hjemmeside med angivelse af, hvornår generalforsamlingen har godkendt retningslinjerne. Offentliggørelsen af retningslinjerne sikrer offentlighed omkring retningslinjerne til gavn for nuværende og potentielle investorer, samarbejdspartnere og andre med interesse i kapitalselskabets forhold. Angivelsen af, hvornår generalforsamlingen har godkendt retningslinjerne, giver den nødvendige sikkerhed for, at det er de gældende, godkendte retningslinjer, som er offentligt tilgængelige på kapitalselskabets hjemmeside.

Et tilsvarende krav om at lade oplysninger figurere på kapitalselskabers hjemmeside kendes fra § 27, stk. 5, i lov om værdipapirhandel m.v., vedrørende offentliggørelse af intern viden, der direkte vedrører en udsteder af værdipapirer, der er optaget til handel på et reguleret marked her i landet.

Det foreslås i *stk. 3*, 1. pkt., at konkrete aftaler om incitamentsaflønnings, jf. *stk. 1*, tidligst kan indgås dagen efter, at de gældende, godkendte retningslinjer er offentliggjort på kapitalselskabets hjemmeside, jf. *stk. 2*. Bestemmelsen sikrer, at der har været offentlighed om de gældende, godkendte overordnede retningslinjer inden konkrete incitamentsaftaler indgås. Endvidere tilskyndes kapitalselskabet til at offentliggøre retningslinjerne på hjemmesiden hurtigst muligt.

I 2. pkt. foreslås, at ved indgåelse af konkrete incitamentsaftaler, skal de gældende, godkendte retningslinjer overholdes. Bestemmelsen præciserer, at ved indgåelse af konkrete incitamentsaftaler med medlemmer af kapitalselskabets øverste eller daglige ledelse, skal de til enhver tid gældende, generalforsamlingsgodkendte retningslinjer være overholdt.

Bestemmelsen betyder, at hvis generalforsamlingen træffer beslutning om at ændre i tidligere godkendte retningslinjer, kan der ikke længere indgås konkrete incitamentsaftaler i henhold til de tidligere godkendte retningslinjer. Der kan endvidere ikke indgås konkrete incitamentsaftaler i henhold til de nye godkendte retningslinjer før dagen efter, at de nye godkendte retningslinjer er offentliggjort på kapitalselskabets hjemmeside. Således tilskyndes kapitalselskabet til at offentliggøre de gældende retningslinjer hurtigst muligt uanset, om det er første gang kapitalselskabet vedtager retningslinjer.

Forslaget er begrundet i hensynet til at sikre en effektiv overholdelse af bestemmelserne i *stk. 1* og *2*, og i hensynet til at sikre åbenhed om retningslinjerne også over for offentligheden, herunder investorerne.

Det foreslås i *stk. 4*, at stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse på aftaler om forlængelse af og ændringer i eksisterende konkrete aftaler om incitamentsaflønnning af medlemmer af kapitalsselskabets ledelse. Ændringer af redaktionel karakter vil dog ikke være omfattet af det foreslåede stk. 4.

Til § 140

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser om selskabsrepræsentation i aktieselskabslovens § 49, stk. 2, 3. pkt., og anpartsselskabslovens § 22, stk. 1.

Der er foretaget en sproglig modernisering af bestemmelsen. Af de gældende bestemmelser om medarbejderrepræsentation fremgår det, at kapitalsselskabets medarbejdere "blandt disse" kan vælge et antal repræsentanter til bestyrelsen. Formuleringen har haft til hensigt at understrege, at ansættelse i selskabet er en betingelse både for valgbarhed og for stemmeberettigelse i forbindelse med valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen. Formuleringen har i praksis givet anledning til tvivl, hvorfor den ikke er medtaget i den foreslåede bestemmelse. Det er fortsat meningen at ansættelse i selskabet eller dets udenlandske filialer er en betingelse for at stille op til valg i henhold til reglerne om medarbejderrepræsentation i selskabet og for at kunne stemme ved valget.

Det er i det foreslåede *stk. 1*, præciseret, at valget sker til selskabets øverste ledelsesorgan. Dette er en konsekvens af dette lovforslags § 7, stk. 1 og 2, hvorefter der gives øget valgfrihed i valg af ledelsesmodeller. Anvendelsen af begrebet selskabets øverste ledelsesorgan medfører, at i selskaber, hvor der er en direktion og en bestyrelse, sker valget til bestyrelsen. I selskaber, hvor der er et tilsynsråd, sker valget derimod til dette organ, ligesom det er tilfældet i Tyskland og andre lande med en tostrengt ledelsesmodel.

Hvis et anpartsselskab kun har en direktion, og medarbejderne vælger at udnytte deres ret til medarbejderrepræsentation, tvinges selskabet til at ændre struktur, således at det får en bestyrelse eller et tilsynsråd, jf. dette lovforslags § 111, stk. 3.

De medarbejdervalgte medlemmer af det øverste ledelsesorgan er underlagt de samme regler som de andre medlemmer. Dette gælder også i forhold til videregivelse af oplysninger om, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om, jf. § 132 om tavshedspligt.

Retten til selskabsrepræsentation forudsætter, at selskabet gennemsnitligt har haft mindst 35 medarbejdere i de sidste tre år. Der er fastsat nærmere regler om beregningen af det gennemsnitlige antal medarbejdere i medfør af den gældende regel i aktieselskabslovens § 178, der videreføres i dette lovforslags § 143, stk. 1, nr. 2.

Efter de gældende regler skal medarbejderne vælge mindst to repræsentanter. Samtidigt skal antallet af repræsentanter svare til halvdelen af det antal medlemmer, der i øvrigt vælges af generalforsamlingen eller udpeges af andre. Hvis det antal bestyrelsesmedlemmer, der skal vælges af medarbejderne ikke udgør et helt tal, foretages der afrunding opad. Medarbejderne har efter gældende ret ikke mulighed for at vælge et mindre antal repræsentanter eller suppleanter.

I den foreslåede bestemmelse videreføres de gældende regler om, at medarbejderne kan vælge et antal svarende til halvdelen af det antal medlemmer, der i øvrigt vælges af generalforsamlingen eller udpeges af andre. I bestemmelsens 2. pkt. foreslås det dog, at medarbejderne får ret til at vælge et mindre antal. Udgangspunktet for beregning af det antal repræsentanter, medarbejderne kan vælge, er således det samme som efter gældende ret, men med den foreslåede æn-

dring er der tale om en øvre grænse, der kan fraviges både for så vidt angår antallet af repræsentanter og suppleanter.

Den foreslåede ændring sikrer bl.a., at medarbejderne i en virksomhed, der har interesserede kandidater til bestyrelsen, men hvor der ikke kan opstilles et tilstrækkeligt antal suppleanter, får mulighed for at etablere en medarbejderrepræsentationsordning. Ændringen foretages som led i den generelle modernisering af reglerne og skal også ses i lyset af, at det i dette lovforslags § 140, stk. 1, nr. 4, foreslås, at der kan fastsættes regler om, at reglerne om gennemførelse af valget kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere, hvilket eksempelvis kan ske ved at sammenlægge listerne for repræsentanter og suppleanter.

Der er ikke med forslaget ændret ved, at antallet af medarbejdervalgte repræsentanter ikke må være det samme som eller overstige det antal medlemmer, der i øvrigt vælges af generalforsamlingen, da flertallet af det øverste ledelsesorgans medlemmer skal vælges af generalforsamlingen jf. dette lovforslags § 120.

Som udgangspunkt skal de almindelige regler om selskabsrepræsentation også anvendes i tilfælde, hvor der er tale om en grænseoverskridende fusion/spaltning, hvor det fortsættende selskab hører under dansk ret. Dette gælder både for aktie- og anpartsselskaber.

I visse tilfælde falder man dog tilbage på reglerne om medbestemmelse i danske SE-selskaber, dog med enkelte modifikationer. Reglerne har til formål at sikre, at medarbejderne i de deltagende selskaber, berørte datterselskaber og såkaldte bedrifter i forbindelse med en grænseoverskridende fusion eller spaltning ikke stilles ringere med hensyn til deres medbestemmelse, end de var stillet før fusionen/spaltningen. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til lovforslagets kapitel 12 med tilhørende bemærkninger om grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Det skal således i hvert enkelt tilfælde vurderes, om medarbejderne i et af de deltagende selskaber stilles ringere end efter de regler, de var omfattet af inden fusionen/spaltningen. I så fald skal de benytte SE-reglerne, herunder reglerne om det særlige forhandlingsorgan.

Der gælder særlige regler om medarbejderindflydelse for SE-selskaber registreret i Danmark. Reglerne fremgår af lov nr. 281 af 26. april 2004 om medarbejderindflydelse i SE-selskaber. Med loven forudsættes det, at medarbejderne sikres ret til information og høring, hvis parterne ikke kan blive enige om en anden eller ingen ordning, eller parterne er enige om at nedsætte et særligt forhandlingsorgan. Medarbejderne sikres endvidere en ret til medbestemmelse i tilfælde, hvor der i forvejen består en ret til medbestemmelse i et eller flere selskaber, som stifter et SE-selskab. Parterne kan dog fravige dette ved aftale.

I forhold til vurderingen ved anvendelsen af SE-reglerne om et særligt forhandlingsorgan f.eks. i forbindelse med en grænseoverskridende fusion, vil medarbejderne i et selskab ikke være stillet ringere ved at have mulighed for at vælge ”op til” et vist antal, end hvis de udelukkende havde kunnet vælge det fulde antal.

Til § 141

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 49, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 22, stk. 2, med visse ændringer.

Efter de gældende regler kan der kun vælges repræsentanter fra danske datterselskaber til moderselskabets bestyrelse. Medarbejdere i datterselskaber beliggende i udlandet, herunder lande

omfattet af EU eller EØS, kan derimod ikke vælges ind i moderselskabets bestyrelse. Det er hidtil blevet antaget i praksis, at heller ikke ansatte i filialer af udenlandske selskaber har kunnet deltage i valget.

Den foreslåede bestemmelse er blevet sprogligt moderniseret. Af de gældende bestemmelser om koncernrepræsentation fremgår det, at koncernens medarbejdere "blandt disse" kan vælge et antal repræsentanter til bestyrelsen. Formuleringen har haft til hensigt at understrege, at ansættelse i koncernen er en betingelse både for valgbarhed og for stemmeberettigelse i forbindelse med valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen. Formuleringen har i praksis givet anledning til tvivl, hvorfor den ikke er medtaget i den foreslåede bestemmelse. Det er fortsat meningen, at ansættelse i koncernen er en betingelse både for at stille op til valg til valg til koncernrepræsentation og for at kunne stemme ved valget.

Da der i det foreslåede *stk. 1*, henvises til § 140 sker også valg efter reglerne om koncernrepræsentation til moderselskabets øverste ledelsesorgan. Dette er en konsekvens af dette lovforslags § 111, stk. 1 og 2, hvorefter der gives øget valgfrihed i valg af ledelsesmodeller. Anvendelsen af begrebet kapitalsselskabets øverste ledelsesorgan medfører, at i kapitalsselskaber, hvor der er en direktion og en bestyrelse, sker valget til bestyrelsen. I selskaber, hvor der er et tilsynsråd, sker valget derimod til dette organ, ligesom det er tilfældet i Tyskland og andre lande med en tostrengt ledelsesmodel.

Hvis et anpartsselskab kun har en direktion, og kapitalsselskabet opfylder betingelserne om medarbejderrepræsentation, tvinges selskabet til at ændre struktur, således at det får en bestyrelse eller et tilsynsråd, jf. dette lovforslags § 111, stk. 3.

De medarbejdervalgte medlemmer af moderselskabets øverste ledelsesorgan er underlagt de samme regler som de andre medlemmer af kapitalsselskabets øverste ledelsesorgan. Dette gælder også i forhold til videregivelse af oplysninger om, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om, jf. § 133 om tavshedspligt.

Retten til koncernrepræsentation forudsætter, at koncernen gennemsnitligt har haft mindst 35 medarbejdere i de sidste tre år. Der er fastsat nærmere regler om beregningen af det gennemsnitlige antal medarbejdere i medfør af den gældende regel i aktieselskabslovens § 178, der videreføres i dette lovforslags § 143, stk. 1, nr. 2. Samtidigt flyttes en række af de mere tekniske regler om gennemførelse af valg til koncernrepræsentation og om evt. fravigelse af disse regler til bekendtgørelsen.

Efter gældende regler skal medarbejderne vælge mindst to koncernrepræsentanter, dog skal det samlede antal medarbejdervalgte medlemmer i moderselskabets bestyrelse udgøre mindst 3. Hvis det antal medlemmer, der skal vælges af medarbejderne ikke udgør et helt tal, foretages der afrunding opad.

Samtidigt må antallet af medarbejdervalgte repræsentanter ikke være det samme som eller overstige det antal medlemmer, der i øvrigt vælges af generalforsamlingen eller udpeges af andre, da flertallet af det øverste ledelsesorgans medlemmer skal vælges af generalforsamlingen jf. dette lovforslags § 120, stk. 1.

Medarbejderne har efter gældende ret ikke mulighed for at vælge et lavere antal repræsentanter eller suppleanter

I det foreslåede *stk. 2*, gives der fortsat mulighed for at medarbejderne kan vælge et antal sva-

rende til halvdelen af det antal medlemmer, der i øvrigt vælges af generalforsamlingen eller udpeges af andre. I bestemmelsens 2. pkt. foreslås det dog, at medarbejderne får ret til at vælge et mindre antal. Udgangspunktet for beregning af det antal repræsentanter, medarbejderne kan vælge, er således det samme som efter gældende ret, men med den foreslåede ændring er der tale om en øvre grænse, der kan fraviges både for så vidt angår antallet af repræsentanter og suppleanter.

Den foreslåede ændring sikrer bl.a., at medarbejderne i en virksomhed, der har interesserede kandidater til bestyrelsen, men hvor der ikke kan opstilles et tilstrækkeligt antal suppleanter, får mulighed for at etablere en medarbejderrepræsentationsordning. Ændringen foretages som led i den generelle modernisering af reglerne og skal også ses i lyset af, at der i dette lovforslags § 143, stk. 1, nr. 4, foreslås, at der kan fastsættes regler om, at reglerne om gennemførelse af valget kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere, hvilket eksempelvis kan ske ved at sammenlægge listerne for repræsentanter og suppleanter.

Set i lyset af den stigende globalisering foreslås det i *stk. 3*, at selskabets generalforsamling kan beslutte at kredsen af valgbare og stemmeberettigede også skal omfatte medarbejdere i udenlandske datterselskaber. Bestemmelsen fastslår endvidere, at medarbejderne i danske datterselskaber altid skal kunne vælge mindst én repræsentant, hvis generalforsamlingen har truffet en sådan beslutning om at udvide kredsen af valgbare og stemmeberettigede. Hvis medarbejderne i danske datterselskaber imidlertid udgør mere end 1/10 af de medarbejdere, der efter generalforsamlingens beslutning er stemmeberettigede på koncernniveau, skal medarbejderne i de danske datterselskaber efter forslaget have ret til at vælge mindst to repræsentanter. Denne ret for medarbejderne i danske datterselskaber medfører ikke, at det samlede antal medarbejderrepræsentanter i moderselskabets bestyrelse kan overstige det antal, der følger af dette lovforslags § 141, stk. 2, 2. pkt. Der skal altid være mindst 35 medarbejdere i de danske selskaber for at pligten til koncernrepræsentation udløses.

Hvis der ikke opnås flertal til ordningen på koncernplan, men flertallet af de danske datterselskaber stemmer for koncernrepræsentation, skal medarbejderrepræsentationsordningen betragtes som vedtaget af medarbejderne i de danske datterselskaber, således at koncernvalget alene skal gennemføres i de danske datterselskaber.

Det er i det foreslåede *stk. 3* præciseret, at udvidelse af kredsen af valgbare og stemmeberettigede kun kan ske med respekt af reglerne om grænseoverskridende fusion og spaltning i kapitel 12 og lov om SE-selskaber. Dermed sikres det, at reglerne i loven om medarbejderindflydelse i SE-selskaber og reglerne om grænseoverskridende fusion/spaltning ikke kan omgås ved at lave en frivillig ordning og afslutte eller ændre den kort tid efter omdannelsen.

Hvis den frivillige ordning ændres eller ophører, skal medarbejderne således stilles lige så godt, som hvis den frivillige ordning ikke havde været etableret på tidspunktet for fusionen/spaltningen, henholdsvis stiftelsen af SE-selskabet.

Som udgangspunkt skal de almindelige regler om koncernrepræsentation også anvendes i tilfælde, hvor der er tale om en grænseoverskridende fusion/spaltning, hvor det fortsættende selskab hører under dansk ret. Dette gælder både for aktie- og anpartsselskaber.

I visse tilfælde falder man dog tilbage på reglerne om medbestemmelse i danske SE-selskaber dog med enkelte modifikationer. Reglerne har til formål at sikre, at medarbejderne i de deltagende selskaber, berørte datterselskaber og såkaldte bedrifter i forbindelse med en grænseoverskridende fusion eller spaltning ikke stilles ringere med hensyn til deres medbestemmelse end

de var stillet før fusionen/spaltningen. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til kapitel 16 om grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Det skal således i hvert enkelt tilfælde vurderes, om medarbejderne i et af de deltagende selskaber stilles ringere end efter de regler, de var omfattet af inden fusionen/spaltningen. I så fald skal de benytte SE-reglerne, herunder reglerne om det særlige forhandlingsorgan.

Der gælder særlige regler om medarbejderindflydelse for SE-selskaber registreret i Danmark. Reglerne fremgår af lov nr. 281 af 26. april 2004 om medarbejderindflydelse i SE-selskaber. Med loven forudsættes det, at medarbejderne sikres en ret til information og høring, hvis parterne ikke kan blive enige om en anden eller ingen ordening, eller parterne er enige om at nedsætte et særligt forhandlingsorgan. Medarbejderne sikres endvidere en ret til medbestemmelse i tilfælde, hvor der i forvejen består en ret til medbestemmelse i et eller flere selskaber, som stifter et SE-selskab. Parterne kan dog fravige dette ved aftale.

I forhold til vurderingen ved anvendelsen af SE-reglerne om et særligt forhandlingsorgan f.eks. i forbindelse med en grænseoverskridende fusion, vil medarbejderne i et selskab ikke være stillet ringere ved at have mulighed for at vælge ”op til” et vist antal, end hvis de udelukkende havde kunnet vælge det fulde antal.

I de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 49, stk. 3 og anpartsselskabslovens stk. 2, er det udtrykkeligt præciseret, at de nævnte datterselskaber skal være anparts- eller aktieselskaber, hvori moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne. Denne formulering er ikke medtaget i den foreslåede bestemmelse. Henvielse til aktie- og anpartsselskaber synes unødvendig set i lyset af, at aktie- og anpartsselskaber begge reguleres i den nye selskabslov. Henvielsen til bestemmende indflydelse er ikke medtaget, idet det findes mere hensigtsmæssigt at henvise til koncerndefinitionen i dette lovforslags §§ 3 og 4.

I de nævnte bestemmelser foreslås koncerndefinitionen ændret, således at den tilpasses koncerndefinitionen i årsregnskabsloven og kommer til at opfylde kravene i de internationale regnskabsstandarder. Forslaget er begrundet i ønsket om kun at have én koncerndefinition i selskabsretten, og om at denne skal være stort set sammenfaldende med koncerndefinitionen i årsregnskabsloven og samtidigt anvendelig både i rent danske og i internationale koncerner.

Forslaget indebærer, at den reelle indflydelse bliver afgørende for vurderingen af, om et selskab betragtes som moderselskab. Det er fortsat udgangspunktet, at et selskab, der besidder aktier, der giver ret til flertallet af stemmerettighederne, betragtes som moderselskab. Dette gælder imidlertid ikke, hvis selskabet har fraskrevet sig retten til at råde over flertallet af stemmerne på en måde, som selskabet ikke ensidigt kan ændre.

Hvis selskabet således råder over flertallet af stemmer, vil det blive betragtet som et moderselskab, uanset om rådigheden er baseret på aktiebesiddelse eller ej.

I reglerne om europæiske samarbejdsudvalg tages der ligeledes udgangspunkt i, om det pågældende selskab har bestemmende indflydelse. Der benyttes således samme definition, som i den aktieselskabsretlige teori. I forbindelse med udvalgets arbejde, er det blevet oplyst, at dette ikke har givet anledning til problemer, selvom det kan være svært for medarbejderne at vurdere, hvorvidt moderselskabet reelt besidder bestemmende indflydelse, hvis denne ikke er på baggrund af en aktiebesiddelse, da aktionæroverenskomster generelt ikke er offentligt tilgængelige.

I forhold til reglerne om koncerntrepræsentation, vil den nye koncerndefinition have den konsekvens, at medarbejderne i en koncern har ret til repræsentation i moderselskabets øverste ledelsesorgan, hvis dette har en bestemmende indflydelse over det selskab, som medarbejderne er ansat i. Dette stemmer godt overens med de grundlæggende hensyn bag reglerne om medarbejderrepræsentation.

Hvis et selskab har aktier, der giver ret til flertallet af stemmer i et andet selskab, er udgangspunktet fortsat, at medarbejderne har ret til koncerntrepræsentation. Dette vil imidlertid ikke gælde, hvis selskabet f.eks. i en aktionæroverenskomst eller ved en vedtægtsbestemt stemmeloft er afskåret fra at udnytte visse af stemmerne og ikke selv har mulighed for at ændre herpå.

Omvendt vil forslaget indebære, at retten til koncerntrepræsentation kan blive udløst, selvom et selskab ikke ejer aktier, der giver ret til at benytte flertallet af stemmer, hvis selskabet ad anden vej reelt råder over flertallet af stemmerne. For en nærmere beskrivelse af sådanne tilfælde henvises til bemærkningerne til dette lovforslags §§ 3 og 4.

Til § 142

Det foreslås i § 142 at videreføre den gældende regel i aktieselskabslovens § 49, stk. 7, om, at beslutning om optagelse af ledelsesmedlemmer valgt af medarbejderne kræver, at mindst halvdelen af kapitalselskabets henholdsvis datterselskabernes medarbejdere stemmer herfor. Det samme gælder medarbejdere i anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 22, stk. 6, der henviser til aktieselskabslovens regler

I det foreslåede 2. pkt. præciseres det, at beslutningen om iværksættelse af valget skal meddeles kapitalselskabets øverste ledelsesorgan på en måde, der kan dokumenteres efterfølgende. Dette er en ændring i forhold til de gældende bestemmelser, der foreskriver en skriftlig meddelelse. Ændringen er foreslået for at understrege, at meddelelsen vil kunne ske pr. fax, elektronisk eller på anden vis, der sikrer dokumentation for at beslutningen er meddelt bestyrelsen.

Til § 143

Den foreslåede bestemmelse i § 143 er en præcisering af bestemmelsen i den gældende aktieselskabslovs § 178, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om en række forhold af betydning for vurdering af, om et selskab eller en koncern er omfattet af reglerne om medarbejderrepræsentation, samt om den praktiske gennemførelse af valget.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 178 gælder både for aktie- og anpartsselskaber, idet anpartsselskabslovens § 22, stk. 6, henviser hertil.

Den foreslåede bestemmelse viderefører de eksisterende hjemler, der i dag er udnyttet i bekendtgørelse nr. 942 af 9. december 1993 om medarbejders valg af bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber og anpartsselskaber m.v. og bekendtgørelse nr. 943 af 9. december 1993 om medarbejders valg af bestyrelsesmedlemmer i moderselskaber, der er aktieselskaber og anpartsselskaber m.v.

Det foreslås, at hjemmelsbestemmelsen udvides, således at der også gives mulighed for at udstede regler på en række områder, der i dag er reguleret ved lov, men som vedrører den tekniske gennemførelse af valget og derfor egner sig bedre til at blive reguleret i bekendtgørelsesform. Samtidigt flyttes en række af de mere tekniske regler om gennemførelse af valg til selskabsrepræsentation, samt om evt. fravigelse af disse regler til bekendtgørelsen.

Det bemærkes, at alle relevante interessenter vil blive inddraget i udarbejdelsen af den bekendtgørelse, som skal udstedes på baggrund af den foreslåede bestemmelse. Dette vil også ske i forbindelse med fremtidige ændringer.

Den foreslåede bestemmelse indeholder således i *stk. 1, nr. 1*, hjemmel til udstedelse af bekendtgørelse om hvem der anses som medarbejder. Dette er en videreførelse af hjemlen i den gældende § 178, stk. 1, nr. 1.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, videreføres hjemmelen til at udstede regler om beregningen af det gennemsnitlige antal medarbejdere i forhold til reglerne om medarbejderrepræsentation, jf. den gældende bestemmelse i § 178, stk. 1, nr. 2.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, foreslås der en overordnet hjemmel til at udstede regler om den nærmere gennemførelse af valg til selskabs- og koncernrepræsentation. Stk. 1, nr. 3, er dels en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 178, stk. 1, nr. 4, der indeholder hjemmel til at udstede regler om mulighed for at undlade afholdelse af valg til selskabs- og koncernrepræsentation, såfremt der kun er opstillet det antal kandidater, der skal vælges som bestyrelsesmedlemmer og som suppleanter. Den giver også mulighed for at udstede regler svarende til den gældende regel i § 177, stk. 2-5, om, afholdelse af valg.

Bestemmelsen giver også mulighed for i bekendtgørelsesform at videreføre reglen i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 49, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 3, hvorefter valg til koncernrepræsentation første gang skal afholdes i forbindelse med udløbet af de af moderselskabets medarbejdere valgte bestyrelsesmedlemmers og suppleanternes valgperiode, hvis der allerede i moderselskabet er medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen giver også mulighed for i bekendtgørelsesform at videreføre reglen i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 177, stk. 1, om, at medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for 4 år ad gangen ved skriftlige og hemmelige valg blandt de medarbejdere, der i det hele sidste år før valget har været ansat i selskabet eller for koncernens vedkommende, indenfor samme koncern.

Det samme gælder den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 177, stk. 2, som fastslår, at bestyrelsesmedlemmer og suppleanter, der skal vælges af medarbejderne, skal vælges ved skriftlig og hemmelig afstemning. Skriftlighedskravet vil efter gældende ret anses for opfyldt ved gennemførelse af elektroniske valg eller valg ved hjælp af hel eller delvis elektronisk kommunikation.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, giver også mulighed for i bekendtgørelsesform at videreføre reglen i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 177, stk. 3, hvorefter bestyrelsesmedlemmer og suppleanter skal vælges ved direkte valg, og hvilken procedure, der skal følges i den forbindelse, samt den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 177, stk. 4, der fastslår, at valg til koncernrepræsentation sker ved indirekte valg, og at valgretten udøves af et valgmandskollegium bestående af repræsentanter for de enkelte koncernselskaber.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, gives der mulighed for at udstede regler om, at konkrete bestemmelser i bekendtgørelse kan fraviges i enighed mellem ledelse og medarbejdere, og hvordan dette skal ske.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten anbefalede i sin betænkning, at der med henblik på at give de berørte selskaber og koncerner mest mulig fleksibilitet, i bekendtgørelsen gives

mulighed for, at ledelsen og medarbejderne i enighed skal kunne fravige en række regler i bekendtgørelserne. Som eksempel herpå nævnes procedurereglerne i forbindelse med gennemførelse af valg til medarbejderrepræsentation. I praksis vil beslutning herom skulle træffes i enighed af medlemmerne af et forum, der repræsenterer både ledelse og medarbejdere, eksempelvis samarbejdsudvalg, valgudvalg eller koncernvalgudvalg.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 5*, gives der mulighed for, at udstede regler om, under hvilken form medarbejderne i selskaber og koncerner, hvor der er valgt bestyrelsesmedlemmer efter §§ 140-141, skal orienteres om selskabets forhold, Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 178, stk. 1, nr. 5 og 6.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 6*, gives der mulighed for at udstede regler om retlig beskyttelse i ansættelsen for de medarbejdervalgte ledelsesmedlemmer og om uoverensstemmelser herom. Dette er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 178, stk. 1, nr. 7, 1 og 2. led.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 49, stk. 5, 177, stk. 5, og anpartsselskabslovens § 22, stk. 5, der regulerer frivillige ordninger, foreslås ikke videreført. Bestemmelserne regulerer den situation, hvor et selskab, der ikke er omfattet af loven, frivilligt vælger at lade medarbejderne deltage i ledelsen af selskabet.

Dette kan efter gældende ret ske ved, at der indsættes en bestemmelse i vedtægterne om, at medarbejderne har ret til at udpege et eller flere medlemmer af selskabets øverste ledelsesorgan, men der er ikke krav om, at det nævnes i vedtægterne. Generalforsamlingen kan derfor reelt også bare vælge at lade medarbejderne deltage i ledelsen, men kun hvis der er optaget en bestemmelse herom i vedtægterne, vil medarbejderne være omfattet af reglerne om medarbejderrepræsentation i bekendtgørelsen og derigennem eksempelvis være beskyttet efter de gældende tillidsmandsregler. Er der ingen vedtægtsbestemmelse, betragtes de relevante personer helt som udpeget af ledelsen.

Bestyrelsesmedlemmer, der er valgt ind i selskabets øverste ledelsesorgan på baggrund af en bestemmelse i vedtægterne, betragtes som udgangspunkt som udpeget af "andre". Bliver virksomheden efterfølgende omfattet af lovens regler om medarbejderrepræsentation, tæller disse således med ved opgørelsen af det antal repræsentanter, der kan vælges af medarbejderne, med mindre der er taget særskilt stilling til denne situation i vedtægterne.

Når der er truffet beslutning om en frivillig repræsentationsordning, skal ordningen efter gældende regler følge bestemmelserne i bekendtgørelsen. Dette indebærer, at proceduren ved gennemførelse af valget skal følge samme regler, som hvis selskabets havde været omfattet af lovens regler om repræsentation. Dette betyder f.eks., at ledelsen ikke kan "udpege" medarbejderrepræsentanter og lade dem indtræde i bestyrelsen uden at afholde valg. Endvidere skal man starte hele valgproceduren forfra i det øjeblik, man opfylder lovens betingelser.

Reglerne er indført for at undgå, at virksomheder omgår reglerne om medarbejderrepræsentation. Der har således fra lovgivers side og fra de involverede interesseorganisationers side været et ønske om at sikre, at også en frivillig medarbejderrepræsentationsordning har bred opbakning i de forskellige dele af selskabet. Reglerne forhindrer eksempelvis at ledelsen kun udpeger medarbejderrepræsentanter fra én bestemt medarbejder- eller faggruppe. Reglerne skal endvidere sikre, at valg af enkelte medarbejdere ikke skal kunne gennemtvinges eller forhindres af ledelsen, af enkelte medarbejdere eller grupper heraf.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det bør være muligt at anvende en frivillig ordning, der ikke overholder reglerne i bekendtgørelserne og i den forbindelse følge en anden procedure end foreskrevet heri. Dette ville indebære, at et selskab har helt frie hænder til at udforme en frivillig ordning om medarbejderrepræsentation og til at vurdere, hvordan denne ønskes iværksat.

På denne baggrund er de regler, der vedrører frivillige ordninger ikke videreført i dette lovforslag.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har endvidere vurderet, at det skal være muligt at lade en igangværende medarbejderrepræsentationsordning fortsætte, selvom selskabet i mellemtiden kommer til at opfylde kravene i lovens §§ eller 141 medmindre et medlem af en af de grupper, der efter bekendtgørelsen har ret til at kræve et valg iværksat, protesterer mod ordningens videreførelse og kræver iværksat et nyvalg.

Da der ikke findes at være grund til at opstille krav om nyvalg eller tilpasning til lovens krav, så længe ledelsen og medarbejderne er enige om, at lade den frivillige ordning fortsætte, vil et selskab konkret kunne forhandle sig ud af reglerne om medarbejderrepræsentation ved etablering af en frivillig ordning, så længe der ikke er et flertal blandt medarbejderne i virksomhedens samarbejdsudvalg, faglige organisationer og foreninger, der repræsenterer 1/10 af medarbejderne eller 1/10 af virksomhedens medarbejdere, der protesterer herimod. En frivillig ordning vil endvidere kunne fortsætte uændret, så længe ledelsen og medarbejderne er enige herom.

Det er i den forbindelse præciseret i den foreslåede stk. 1, nr. 6, at der også kan udstedes regler om ansættelsesretlig beskyttelse af medarbejdervalgte medlemmer af ledelsen, der er valgt ved en frivillig ordning, og i *nr. 8* regler om afgørelsen af uoverensstemmelser om denne beskyttelse.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 7*, gives der mulighed for, at udstede regler om konsekvensen af brud på reglerne i bekendtgørelserne. Dette er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 178, stk. 1, nr. 7, 3. led.

I det foreslåede *stk. 1, nr. 9 og 10*, gives der mulighed for, at udstede regler om at aktiebogen tillige skal være tilgængelig for en repræsentant for medarbejderne i selskaber og moderselskaber, hvor medarbejderne ikke har valgt bestyrelsesmedlemmer i henhold til § 140 og § 141 og evt. meddelelse om indkaldelsen til generalforsamling til selskabets hhv. koncernens medarbejdere, dersom disse har afgivet meddelelse til bestyrelsen om, at der skal afholdes valg til medarbejderrepræsentation.

Adgangen til at fastsætte straf for overtrædelse af reglerne i bekendtgørelsen videreføres, jf. dette lovforslag § 382, stk. 4 og den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 161, stk. 4.

Til § 144

Den foreslåede § 144 er en videreførelse af de gældende bestemmelser om valg, udnævnelse og registrering af revisor i anpartsselskabslovens § 28 c og aktieselskabslovens § 82. Dog er der foretaget enkelte sproglige moderniseringer, især i *stk. 2 og 3*, uden at der hermed tilsigtes en ændring i gældende ret for aktieselskaber.

Den foreslåede bestemmelse dækker begge selskabsformer og viderefører den gældende retstilstand, hvorefter det alene er årsregnskabslovens bestemmelser om revisionspligt, der regulerer

spørgsmålet om, hvorvidt revision er nødvendig. Selskabsloven forholder sig derimod til, hvordan revisor udpeges, hvad enten revision er lovpligtig eller frivillig. Herudover kan selskaber, som er underlagt særlovgivning være underlagt revisionspligt i henhold til disse regler.

Virksomheder, som er omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse B, dvs. bl.a. aktie- og anpartsselskaber, kan undlade at lade årsrapporten revidere, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

En balancesum på 1,5 mio. kr.
en nettoomsætning på 3 mio. kr. og
et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12.

Det er imidlertid ikke muligt at fravælge revision, hvis en virksomhed uanset størrelse besidder kapitalandele i andre virksomheder og udøver betydelig indflydelse over en eller flere af disse virksomheders finansielle eller driftsmæssige ledelse.

Fravalg af revision kan endvidere ikke ske, når virksomheden eller dens enejer har accepteret et bødeforelæg eller som led i en straffesag dømmes for overtrædelse af selskabslovgivningen eller skatte- og afgiftslovgivningen. I disse tilfælde skal årsrapporten revideres det følgende år. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan endvidere, hvis der konstateres væsentlige fejl eller mangler i forhold til lovgivningen, beslutte, at en virksomhed ikke kan anvende fritagelsen det følgende år.

Generalforsamlingen vælger med simpelt stemmeflertal en eller flere revisorer, hvis selskabet er underlagt revisionspligt, eller generalforsamlingen har valgt at lade selskabets årsregnskab revidere, jf. den foreslåede § 144, stk. 1, 1. pkt.

Denne bestemmelse svarer til den gældende aktieselskabslovs § 82, stk. 1, 1. pkt., idet generalforsamlingens handlepligt dog er fremhævet.

Den foreslåede bestemmelse i § 144, stk. 1, 2. pkt., er en videreførelse af den gældende § 82, stk. 1, 3. pkt., hvorved andre end generalforsamlingen kan tillægges ret til at udpege yderligere en eller flere revisorer. Revisorer, der udpeges i henhold til vedtægterne, kan ikke erstatte de generalforsamlingsvalgte.

Den valgte revisor skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter reglerne i forslaget § 7, stk. 2. Anmeldelsespligten påhviler det centrale ledelsesorgan, jf. dette lovforslags § 6, stk. 2, og gælder kun revisorer, der skal udføre lovpligtig revision af årsregnskabet. Ønsker selskabet at benytte en revisor til andre opgaver end egentlig revision – fx til en gennemgang (review), en mellembalance til brug for udlodning af ekstraordinært udbytte, et afsluttende likvidationsregnskab eller selskabsretlige erklæringer, som bl.a. kræves ved kapitalforhøjelser – er der hverken krav om, at denne revisor skal vælges af generalforsamlingen, eller om at den pågældende skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register.

Den foreslåede bestemmelse viderefører ikke kravet om, at anvendelse af revisor skal stå i vedtægterne. Det virker som en byrde for selskaber ved fravalg eller tilvalg af revision også at skulle ændre i selskabets vedtægter, uanset at dette efter gældende ret ikke kræver vedtægtsændringsmajoritet. Da en valgt revisor, jf. ovenfor fortsat skal anmeldes og registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system samt påtegne selskabets årsregnskab, findes det betryggende, at oplysning om revisor ikke længere findes i selskabets vedtægt.

Eventuelle investorer og kreditorer kan i selskabets seneste årsregnskab se, om revisor påtegner regnskabet, og om der fremover er fravalgt revision. Det er endvidere muligt at modtage udskrifter vedrørende selskabets registrerede forhold via www.cvr.dk. Her vil brugeren kunne se, om selskabet har en revisor registreret, og dermed om selskabets årsregnskab revideres.

Det er fortsat selskabets centrale ledelsesorgans pligt at registrere revisor som fratrådt jf. forslagens § 7, stk. 2 om anmeldelsespligt. Der indføres med forslaget ikke noget forbud mod, at vedtægterne indeholder bestemmelser om, at der skal vælges en godkendt revisor.

Det er som hidtil et krav, at et selskabs vedtægt skal være tilstrækkeligt klar for tredjemand. Det er således ikke muligt at lave en vedtægtsbestemmelse om, at selskabet vælger en revisor, hvis de er underlagt revisionspligt i henhold til årsregnskabsloven. Det vil i overensstemmelse med hidtidig praksis være et krav, hvis vedtægten indeholder bestemmelse om valg af revisor, skal det fremgå klart af vedtægten, at selskabets årsregnskab skal revideres.

Adgangen til at udpege en minoritetsrevisor i den gældende aktieselskabslovs § 82, stk. 2, foreslås opretholdt i forslagens § 144, stk. 2. Herudover er bestemmelsen moderniseret sprogligt, således at betingelserne for udnævnelse af en minoritetsrevisor fremgår tydeligere.

Minoritetsrevisorens rolle er således som hidtil at deltage i revisionen på lige fod med selskabets øvrige revisorer, og minoritetsrevisor har således samme ansvar, rettigheder og forpligtelser som den eller de generalforsamlingsvalgte. Da det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der udnævner minoritetsrevisoren, skal den pågældende ikke anmeldes. Minoritetsrevisoren registreres automatisk, jf. bestemmelsen i forslagens § 144, stk. 4, 1. pkt., der svarer til den gældende aktieselskabslovs § 82, stk. 4, 1. pkt.

Det bemærkes i øvrigt, at der kun kan udnævnes én minoritetsrevisor, og at udnævnelsen kan ske, selvom vedtægterne evt. har bestemt, at der kun skal vælges én revisor, og denne revisor allerede er valgt af generalforsamlingen.

Minoritetsrevisor er medrevisor i forhold til de generalforsamlingsvalgte revisorer. Dette betyder, at hvis der er tale om et selskab, der ikke er omfattet af revisionspligten, og hvor selskabets generalforsamling ikke har truffet beslutning om frivillig revision af årsrapporterne, kan en kapitalejer ikke stille krav om, at der udnævnes en minoritetsrevisor. Hvis der blandt en eller flere af selskabsdeltagerne opstår mistanke om, at selskabets ureviderede årsrapport ikke giver et retvisende billede af selskabets forhold, vil de kunne stille forslag om granskning, jf. forslagens § 149.

I anpartsselskaber er der i dag ikke adgang til at udnævne en minoritetsrevisor. Det foreslåede stk. 2, omfatter begge selskabsformer og vil derfor medføre en ændring i retstilstanden for anpartsselskaber, der enten har en sådan størrelse, at de er underlagt revisionspligt, eller som frivilligt har truffet beslutning om revision af årsrapporterne. Ændringen sker som led i en ensretning af reglerne for de to selskabstyper, og fordi der også i anpartsselskaber kan være et behov for at beskytte en minoritet ved at give mulighed for udpegning af endnu en revisor.

Udpegning af minoritetsrevisor kritiseres indimellem – ligesom granskningsinstituttet – for at kunne misbruges. Det vil også efter de foreslåede regler fortsat være muligt for en kapitalejer, der ejer en minoritetspost i et selskab, år efter år at kræve en minoritetsrevisor udnævnt, på trods af at minoritetsrevisor tidligere er nået frem til, at der ikke er tale om problematiske forhold. Det vurderes imidlertid, at det bedste middel til at dæmme op for et sådant misbrug findes i kraft af erstatningsreglerne.

Forslagets *stk. 3*, viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 82, *stk. 3*, om udnævnelse af en midlertidig revisor. Bestemmelsen er sprogligt moderniseret, men der er ikke tilsigtet nogen materiel ændring i forhold til gældende ret. Bestemmelsen finder anvendelse i de situationer, hvor en generalforsamlingsvalgt revisors hverv ophører i utide. Kompetencen til at vælge ny revisor tilkommer generalforsamlingen, jf. forslaget § 144, *stk. 1, 1. pkt.*, denne kompetence kan ikke delegeres. Bestyrelsen er i disse tilfælde nødsaget til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling. Det er en forudsætning for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens udpegning af en midlertidig revisor, at der foreligger en anmodning fra enten et ledelsesmedlem eller en kapitalejer. Uden en sådan anmodning kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen træffe beslutning om tvangsopløsning af selskabet efter forslaget § 219.

Som det er tilfældet med hensyn til minoritetsrevisor, betyder også bestemmelsen om midlertidig revisor en ændring i retstilstanden for de anpartsselskaber, der enten har en sådan størrelse, at de er underlagt revisionspligt, eller som frivilligt har truffet beslutning om revision af årsrapporterne. I den gældende anpartsselskabslov findes der ikke en tilsvarende bestemmelse om midlertidig revisor. Denne ændring for anpartsselskabers vedkommende anses for begrundet i en ensretning af reglerne. Denne nye tilstand medfører endvidere, at der nu for anpartsselskabers vedkommende er mulighed for midlertidig udpegning af en revisor, hvor den eneste reaktionsmulighed for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tidligere var, at anmode skifteretten om at tvangsopløse selskabet i overensstemmelse med anpartsselskabslovens § 60.

Bestemmelsen om automatisk registrering af minoritetsrevisor og midlertidig revisor samt vederlag til disse i den gældende aktieselskabslov § 82, *stk. 4*, foreslås videreført i forslaget § 144 *stk. 4*. Bestemmelsen om vederlag har til formål at sikre, at revisor ikke påtager sig en økonomisk risiko ved, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udnævner den pågældende som revisor.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 82, *stk. 5*, blev indsat i 2006 som en følge af reduktion af revisionspligten. Bestemmelsen, der foreslås videreført i § 144, *stk. 5*, fastslår, at en revisor er underlagt forslaget rettigheder og pligter, hvis den pågældende skal udfærdige en erklæring om et eller flere dokumenter – herunder årsregnskabet – efter dette forslag eller anden lovgivning. Ledelsens oplysningspligt findes i forslaget § 133, og revisors pligter er blandt andet reguleret i forslaget til §§ 146, *stk. 2* og 147.

Revisor er således omfattet af disse pligter og rettigheder, uanset om revisor udelukkende skal erklære sig om et konkret forhold, for eksempel ved vurdering af et aktiv i forbindelse med indskud af andre værdier end kontanter. Dette gælder dog ikke, hvis der i lovtæksten sondres mellem f.eks. revisorer, der foretager revision af årsregnskabet, og andre revisorer, der udfører andet arbejde vedrørende årsregnskabet eller andre dokumenter. Hvis revisor skal erklære sig om et enkelt forhold er revisors rettigheder og pligter i henhold til forslaget begrænset til den konkrete opgave.

Til § 145

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende regel i aktieselskabslovens § 83, Forslaget viderefører princippet om, at selskabets revisor, så vidt det er muligt, skal vælges som revisor for selskabets dattervirksomheder.

Den foreslåede bestemmelse gælder som hidtil udelukkende for datterselskaber, hvor modervirksomheden er et statsligt aktieselskab eller selskaber optaget til handel på et reguleret marked. I denne forbindelse skal datterselskaber ikke opfylde betingelserne for at være et dattersel-

skab efter aktieselskabslovens § 2, men derimod betingelserne ifølge definitionen i årsregnskabslovens bilag 1, B, nr. 2, da der er tale om revision af moderselskabets årsrapport, herunder årsregnskabet og koncernregnskabet. I praksis anses betingelsen om samme revisor for opfyldt, hvis der i en dattervirksomhed vælges en revisor, som tilhører samme revisionsvirksomhed.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med forslaget § 133, stk. 3, (54 b) hvorefter medlemmerne af ledelsen i et datterselskab i en koncern i henhold til årsregnskabsloven skal give moderselskabets revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige.

Endvidere præciserer forslaget 2. pkt., at hvis det ikke er muligt at opnå den samme revisor i datterselskabet, skal datterselskabet så vidt muligt vælge en revisor, der er samarbejdspartner med moderselskabets revisor, typisk en udenlandsk samarbejdspartner.

Dette medfører således, at eksempelvis et datterselskab af et andelsselskab, som har obligationer optaget til handel på et reguleret marked, jf. den foreslåede bestemmelse ligeledes så vidt det er muligt vælge samme revisor som moderselskabet.

Til § 146

I henhold til aktieselskabslovens § 84 kan revisor til hver en tid kan afsættes eller afskediges af det samme organ, som har valgt, udpeget eller udnævnt den pågældende. Det samme antages at gælde for anpartsselskaber i medfør af anpartsselskabslovens § 28 c. Dette foreslås lovfæstet i § 146, stk. 1, 1. pkt.

Er der tale om, at revisor, der skal revidere selskabets årsrapport, tilfalder kompetencen til at afsætte denne revisor generalforsamlingen, da det kun er dette selskabsorgan, der kan vælge en sådan revisor, jf. forslaget § 144, stk. 1. Afsættelse af revisor kan ikke ske med tilbagevirkende kraft, hvilket har betydning dels for revisors honorar, dels for en eventuel ansvarsbedømmelse for tiden forud for afsættelsen.

Der har ikke hidtil været krav om en begrundelse i de tilfælde, hvor et selskab valgte at afsætte revisor i utide. På den anden side følger det af god revisionskik, at det forudsætter en god begrundelse, før revisor på eget initiativ kan fratræde, jf. revisorlovens § 18.

Det er imidlertid fundet rimeligt, at også selskabet bør have en begrundet anledning til i utide at kunne skille sig af med en revisor, der er valgt til at revidere årsregnskabet i henhold til forslaget § 144, stk. 1. Efter forslaget *stk. 1, 2. pkt.*, kan en sådan revisor således kun afsættes før hvervets udløb, hvis et begrundet forhold giver anledning hertil. I henhold til gældende ret kan uenighed om værdiansættelse og evt. forbehold ved påtegning på et selskabs årsregnskab som udgangspunkt ikke være at betragte som velbegrundede forhold. Uenighed om vederlag for revisionen vil ligeledes ikke kunne betragtes som velbegrundet, men må afgøres parterne imellem.

Indskrænkningen gælder alene ved afsættelse af revisor inden hvervets udløb. Bestemmelsen finder således ikke anvendelse, hvis revisor i overensstemmelse med vedtægterne er på valg på en generalforsamling, og generalforsamlingen her vælger en ny revisor.

Kompetencen til at vælge og afsætte revisor ligger som udgangspunkt hos generalforsamlingen, det er således kun generalforsamlingen, der kan afsætte revisor, medmindre andet fremgår af anden lovgivning. Kompetencen til at tilsidesætte en generalforsamlingsbeslutning om afsættel-

se af revisor tilkommer domstolene, jf. forslaget § 109. Heri ligger også kompetencen til at afgøre om der forelå den fornødne begrundelse for at afsætte revisor i utide.

Den i *stk. 2* foreslåede bestemmelse viderefører den gældende regel i aktieselskabslovens § 84, stk. 2. I henhold til gældende ret skal revisor straks meddele Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis denne fratræder som revisor. Meddelelsespligten indtræder, uanset om fratrædelsen sker på en ordinær generalforsamling eller før hvervets udløb. Ligeledes gælder meddelelsespligten uanset, om revisor selv vælger at fratræde eller revisor bliver afsat. Et selskab har endvidere pligt til at anmelde ændringer vedrørende registrerede forhold, herunder revisor.

Artikel 38, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (8. direktiv) foreskriver, at både selskabet og revisor skal underrette den myndighed, der har ansvaret for det offentlige tilsyn, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. Sammen med underretningen skal der gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil. I overensstemmelse med direktivet skal revisor, hvis fratrædelsen eller afsættelsen sker inden hvervets udløb, vedlægge en fyldestgørende forklaring om årsagen hertil sammen med meddelelsen om hvervets ophør. Dette blev implementeret i aktieselskabsloven ved lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven).

Det må bero på de konkrete omstændigheder, hvornår revisor skal vurdere, hvad der i den givne situation vil være en fyldestgørende forklaring. Baggrunden for den gældende meddelelse om fratræden er at sikre, at et selskab altid har en lovpligtig revisor.

Det foreslåede *stk. 3*, viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 84, stk. 2, der præciserer det øverste ledelsesorgans handlepligt i tilfælde af revisors fratræden.

Til § 147

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 85 og anpartsselskabslovens § 21, stk. 2. Bestemmelsen fastslår, at et selskabs generalforsamling kan fastsætte særlige regler for revisionen af et selskab, udover de krav som følger af lovgivning eller god revisionsskik.

Det er med den foreslåede bestemmelse fortsat kun muligt for generalforsamlingen at fastsætte regler om supplerende revisionshandling/undersøgelser. Det vil således som hidtil ikke være muligt for generalforsamlingen at fastsætte regler, som begrænser revisors revision af selskabet. Generalforsamlingens supplerende regler kan fastsættes både igennem en generalforsamlingsbeslutning eller gennem vedtægtsbestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse fastslår endvidere revisors pligt til at kontrollere, om selskabets centrale ledelsesorgan opretter og fører de krævede fortegnelser og protokoller. Eksempler på de dokumenter, det centrale ledelsesorgan har pligt til at føre, er: forhandlingsprotokol, jf. forslaget § 127, forretningsorden, jf. forslaget § 129, selskabets ejerbog, jf. forslaget § 51. Overtrædelse af disse pligter kan for revisor medføre sanktioner i medfør af revisorlovens regler.

Til § 148

Forslaget viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens §§ 84 og 156. Efter de gældende

regler skal revisor straks meddele til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis denne fratræder som revisor. Meddelelsespligten indtræder, uanset om fratrædelsen sker på en ordinær generalforsamling eller før hvervets udløb.

Ligeledes gælder meddelelsespligten, uanset om revisor selv vælger at fratræde, eller revisor bliver afsat. Et selskab har endvidere pligt til at anmelde ændringer vedrørende registrerede forhold, herunder revisor, jf. forslaget § 7.

8. direktivs artikel 35 foreskriver, at både selskabet og revisor skal underrette den myndighed, der har ansvaret for det offentlige tilsyn, hvis revisor afsættes eller fratræder inden hvervets udløb. Sammen med underretningen skal der gives en fyldestgørende forklaring på årsagen hertil. Disse bestemmelser blev implementeret i aktieselskabsloven i forbindelse med vedtagelse af den nye revisorlov.

De gældende regler i aktieselskabslovens § 84 foreslås således videreført i § 148, stk. 2. Herefter skal selskabet, hvis fratrædelsen eller afsættelsen sker inden hvervets udløb, vedlægge en fyldestgørende forklaring om årsagen hertil sammen med meddelelsen om hvervets ophør.

Det må bero på de konkrete omstændigheder, når selskabet skal vurdere, hvad der i den givne situation vil være en fyldestgørende forklaring. Baggrunden for den gældende meddelelse om fratræden er at sikre, at et selskab altid har en lov krævet revisor.

Baggrunden for kravet om en forklaring på fratrædelse inden hvervets udløb er at give det offentlige tilsyn for revisorer mulighed for at vurdere, om der foreligger en forøget risiko ved en given revision, herunder om der skal foretages forholdsregler i den forbindelse, f.eks. gennemførelse af en undersøgelse i henhold til revisorlovens § 37. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fører tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder, jf. revisorlovens § 32.

Til § 149

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at revisor har mulighed for at kræve alle relevante oplysninger af selskabets ledelse. Revisor kan indhente de oplysninger, den pågældende finder af betydning for bedømmelsen af selskabet og, hvis selskabet er et moderselskab, dets koncern i henhold til årsregnskabsloven. Det samme gælder i forhold til bestyrelsen, tilsynsråd eller direktion i et dansk selskab, der er datterselskab i en koncern i henhold til årsregnskabsloven.

Det præciseres samtidigt, at revisor har den fornødne hjemmel til at kræve de oplysninger, han finder er nødvendige med henblik på udarbejdelse af den skriftlige beretning til generalforsamlingen. Det er således revisors beslutning, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 133, der svarer til den gældende regel i aktieselskabslovens § 86, stk. 3, hvorefter selskabets ledelse skal give revisor adgang til de oplysninger og undersøgelser denne finder nødvendig for udførelse af sit hverv. Ledelsen har således en særskilt pligt til at sikre, at revisor har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af revisionen, uanset om revisor er opmærksom herpå. De to regler skal i fællesskab sikre, at revisor får de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre revisionen. Revisor er udefra kommende og uafhængig af selskabet og kan derfor ikke altid vide, hvilke forhold, der skal spørges ind til. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for revisionen skal de give revisor disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem.

Til § 150

Den i § 150 foreslåede bestemmelse viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 86, hvorved en aktionær på en generalforsamling kan foreslå granskning af nærmere definerede forhold. Denne mulighed for granskning har hidtil ikke været til stede for anpartsselskaber, men som følge af øvrige ændringer og lovens struktur er det fundet tjenligt om dette også bliver en mulighed for kapitalejere i anpartsselskaber.

De forhold, som kan foranledige en granskning, vil oftest være sådanne forhold, som kan medføre erstatnings- eller strafansvar for selskabets ledelsesorganer. Der er imidlertid intet, som hindrer kapitalejerne i, at stille forslag om granskning af visse regnskabsmæssige eller forvaltningsmæssige dispositioner, uden at der skulle kunne rejses noget erstatningsansvar.

Granskningsinstituttet vil endvidere kunne anvendes, hvis selskabsdeltagerne finder, at der er tvivl om et selskabs årsrapport giver et retvisende billede af selskabets forhold. I dette tilfælde vil granskningsinstituttet kunne anvendes til blandt andet at kræve, at et eller flere af selskabets årsregnskaber revideres.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at granskning ikke kun er begrænset til de tilfælde, hvor et forhold vil kunne medføre erstatningsansvar eller måske endog et strafansvar for blandt andet stifterne eller ledelsen. Der er således intet til hinder for, at granskning f.eks. er motiveret af et ønske om at skaffe klarhed over årsagerne til, at selskabets økonomiske stilling er blevet forringet.

Efter den foreslåede bestemmelse skal granskning enten begæres på selskabets ordinære generalforsamling, eller der skal være indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling, hvor emnet er på dagsordenen. Forslaget om granskning skal således indeholde et krav om granskning, men skal også nærmere definere granskningsmændenes opgave. Dette krav om, at granskningsopgaverne skal defineres nærmere hænger sammen med, at generalforsamlingen skal have mulighed for at vurdere omfanget af de undersøgelser der skal foretages. På den ordinære generalforsamling kan granskning begæres, uden at emnet har været optaget på dagsordenen.

Forslagets § 150, stk. 2, viderefører muligheden for, at skifteretten på selskabets hjemsted kan udnævne granskningsmænd, hvis forudsætningerne i bestemmelsen er opfyldt. Enhver kapitalejer har således efter forslaget mulighed for at fremkomme med begæringen. Det er ikke et krav, at den pågældende kapitalejer skal have stemt for forslaget.

Skifteretten foretager ved begæringen en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for begæringen, og om en granskningsmand på denne baggrund skal udmeldes. Skifterettens vurdering skal ikke foregribe resultatet af en eventuel granskning, men alene sikre, at der ikke er tale om chikanøse og ubegrundede anmodninger. Skifteretten er ikke bundet af eventuelle forslag til granskningsmænd.

Granskningsinstituttet anses for et ekstraordinært retsskridt til beskyttelse af et mindretal, der ikke ellers har mulighed for at sikre sig mod nærmere angivne forhold vedrørende selskabets forvaltning. Skifteretten kan derfor forventes i deres vurdering af, hvorvidt der er grundlag for begæringen endvidere forventes at lægge vægt på den begærende kapitalejers øvrige forvaltningsmæssige beføjelser i selskabet, jf. UfR. 2007.1151 Ø.

Forslaget til stk. 3, præciserer, at en granskningsmand skal opfylde samme betingelser om uafhængighed som en revisor, der er valgt til at revidere selskabets årsregnskab.

Til § 151

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at en granskningsmand har mulighed for at kræve alle relevante oplysninger af selskabets ledelse. Granskningsmanden kan indhente de oplysninger, som den pågældende finder af betydning for bedømmelsen af selskabet og, hvis selskabet er et moderselskab, dets koncern i henhold til årsregnskabsloven. Det samme gælder i forhold til medlemmer af bestyrelse, tilsynsråd eller direktion i et dansk selskab, der er datterselskab i en koncern i henhold til årsregnskabsloven.

Det præciseres samtidigt, at en eventuel granskningsmand har den fornødne hjemmel til at kræve de oplysninger, han finder er nødvendige med henblik på udarbejdelse af den skriftlige beretning til generalforsamlingen. Det er således granskningsmandens beslutning, hvilke oplysninger og undersøgelser der er nødvendige.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 133, der svarer til den gældende regel i aktieselskabslovens § 86, stk. 3, hvorefter selskabets ledelse skal give granskningsmanden adgang til de oplysninger og undersøgelser denne finder nødvendig for udførelse af sit. Ledelsen har således en særskilt pligt til at sikre, at en granskningsmand har de oplysninger, der er nødvendige for udførelse af granskningen, uanset om granskningsmanden er opmærksom herpå. De to regler skal i fællesskab sikre, at granskningsmanden får de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre granskningen. Granskningsmanden er udefra kommende og uafhængig af selskabet og kan derfor ikke altid vide, hvilke forhold, der skal spørges ind til. I det omfang ledelsen er opmærksom på forhold af betydning for granskningen, skal de derfor give granskningsmanden disse oplysninger, selvom den pågældende ikke spørger om dem.

Til § 152

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 86, stk. 4 og 5, samt anpartsselskabslovens § 28d, stk. 4 og 5, hvorved det præciseres, at granskningsmanden er berettiget til et vederlag for sit arbejde. En anmodning om granskning påfører således ikke den kapitalejer, som foranlediger granskningen, en omkostning, idet omkostningen i henhold til forslaget skal afholdes af selskabet.

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at der skal udarbejdes en skriftlig beretning til generalforsamlingen. Den skriftlige beretning kan forelægges generalforsamlingen i såvel elektronisk som fysisk form. Det antages i gældende ret, at beretningen må begrænses til de emner, der er angivet i granskningstemaet. Finder granskningsmændene forhold, som giver anledning til at gå udover granskningstemaet, må dette forelægges generalforsamlingen til godkendelse.

Det foreslåede *stk. 2*, præciserer, at beretningen skal fremlægges til eftersyn for selskabsdeltagerne på selskabets kontor. Da beretningen fremlægges til eftersyn, skal granskningsmændene ved udarbejdelsen være opmærksomme på, at de ikke oplyser om forhold, som er omfattet af den tavshedspligt, som gælder for revisorer og granskningsmænd.

Det antages endvidere efter gældende ret, at det centrale ledelsesorgan har pligt til at indkalde til en generalforsamling, som herefter tager stilling til, hvilke konsekvenser, der bør drages af undersøgelsen. Denne retsstilling videreføres med den foreslåede bestemmelse.

Til 153

Den foreslåede bestemmelse indleder forslagets kapitel 10 om kapitalforhøjelser med at præci-

sere, på hvilke måder selskabskapitalen kan forhøjes. Andre former for tilgang af midler til selskabet, eksempelvis et selskabs tilbagekøb og efterfølgende salg af egne aktier, betegnes ikke kapitalforhøjelser.

I overensstemmelse med gældende ret er reglerne om udstedelse af kapitalandele indeholdt i dette forslag til ny selskabslov. Et kapitalselskab, der ønsker at udbyde aktier til offentligheden er derudover omfattet af de børsretlige regler.

Bestemmelsens *stk. 2*, præciserer, at forbudet imod tegning af kapitalandele med forbehold eller til underkurs tillige gælder ved tegning af kapitalandele i forbindelse med en kapitalforhøjelse. Der har i nogle tilfælde været tvivl i praksis om, hvorvidt forbudet mod tegning af aktier eller anparter til underkurs eller med forbehold tillige fandt anvendelse i forbindelse med kapitalforhøjelser.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, at også ved kapitalforhøjelser finder forbudet mod tegning til underkurs eller under forbehold anvendelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 34.

Til 154

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende aktieselskabslov § 29, stk. 1 og anpartsselskabslovens § 37. Bestemmelsen viderefører endvidere kravet i 2. selskabsdirektiv artikel 25, hvori det fastsættes, at enhver kapitalforhøjelse i aktieselskaber skal vedtages af generalforsamlingen. Der er med bestemmelsen ikke tilsigtet materielle ændringer.

Bestemmelsens *stk. 1* viderefører således de gældende regler om, at kompetencen til at beslutte en kapitalforhøjelse som udgangspunkt er et generalforsamlingsanliggende. Beslutningen om kapitalforhøjelse skal efter den foreslåede bestemmelse fremover træffes med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændring, jf. forslaget *stk. 2*.

Der er foretaget en sproglig modernisering i forhold til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 29, stk. 1.

Til 155

I henhold til de gældende regler i aktieselskabsloven § 37 kan bestyrelsen ved bestemmelse i vedtægterne bemyndiges til at forhøje aktiekapitalen ved tegning af nye aktier eller ved udstedelse af fondsaktier til medarbejderne i selskabet eller dets datterselskab. Denne bemyndigelse kan gives for en eller flere perioder på indtil fem år ad gangen.

Herudover kan generalforsamlingen i en række øvrige situationer ved bestemmelse i vedtægten bemyndige bestyrelsen til at foretage kapitalforhøjelser. I forhold til udstedelse af tegningsoptioner i henhold til aktieselskabslovens § 40 b, samt optagelse af lån mod udstedelse af obligationer eller andre gældsbreve, der giver ret til at konvertere fordringen til kapitalandele i selskabet, jf. aktieselskabslovens § 41 b.

Som noget nyt foreslås generalforsamlingens mulighed for at bemyndigelse selskabets centrale ledelsesorgan til at forhøje kapitalen samlet i en bestemmelse.

Det foreslåede *stk. 1* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 37, dog med den ovenstående modifikation, at det centrale ledelsesorgan generelt kan bemyndiges til at forhøje selskabets kapital. Tidsbegrænsningen i stk. 1, 2. pkt. på fem år følger for

aktieselskaber af 2. selskabsdirektiv artikel 25, stk. 2. Det er således fortsat muligt at lave en række bemyndigelser på op til fem år. Det skal dog fortsat være fastsat en slutdato for bemyndigelsen i vedtægten.

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens §§ 40 b og 41 b, kan generalforsamlingen bemyndige bestyrelsen til at udstede henholdsvis tegningsoptioner eller konvertible gældsbreve, hvis den samtidig bemyndiger bestyrelsen til at foretage den dertil hørende kapitalforhøjelse.

I forslaget til *stk. 2* er reglerne om bemyndigelse til det centrale ledelsesorgan om udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants videreført. Der er med ændringen ikke tilsigtet materielle ændringer. Det er således fortsat et krav ved bemyndigelse til det centrale ledelsesorgan til udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants, at der samtidig gives bemyndigelse til at foretage den dertil hørende kapitalforhøjelse.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en regel, der modsvarer reglen i aktieselskabslovens § 40 b, men det har i praksis været antaget, at også anpartsselskaber kunne udstede tegningsoptioner. Hidtil har dette dog måtte ske ved anvendelse af lovens øvrige bestemmelser (om bl.a. kapitalforhøjelser) og ved nærmere regler fastlagt af selskabet og dets anpartshavere.

Som led i den generelle ensretning af selskabslovene og med henblik på at skabe klare regler for udstedelse af tegningsoptioner for anpartsselskaber, foreslås det, at bestemmelsen fremover udtrykkeligt skal rette sig mod både aktie- og anpartsselskaber.

Tidsbegrænsningen i forslagets *stk. 2, 2. pkt.*, på fem år følger for aktieselskaber af 2. selskabsdirektiv artikel 25, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse giver således fortsat mulighed for at generalforsamlingen kan lave en række bemyndigelser på op til fem år fra datoen for bemyndigelsen. Der skal dog fortsat være fastsat en slutdato for bemyndigelsen i vedtægten. I de gældende regler i aktieselskabslovens § 40 b, stk. 1, 2. pkt., samt § 41 b, stk. 1, 2. pkt., findes der en begrænsning på bemyndigelsen til bestyrelsen på et beløb på op til halvdelen af aktiekapitalen. Denne begrænsning har medført visse u hensigtsmæssigheder i praksis, idet den har medført at virksomheder med en høj markedskurs derved har kunnet låne et lavere beløb end tilsvarende virksomheder med en lavere kurs.

Det bør her være op til kapitalejerne at beslutte hvor stort et beløb, der skal kunne konverteres til kapitalandele, og herved hvor stor en del af nye kapitalejere, der skal kunne indtræde i ejerkredsen. Som følge heraf er begrænsningen på et beløb på op til halvdelen af aktiekapitalen ikke videreført i dette forslag.

Det centrale ledelsesorgan kan samtidig med bemyndigelse til udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants, bemyndiges til at genanvende eller genudstede eventuelle bortfaldne ikke udnyttede tegningsoptioner. Ved genanvendelse forstås adgangen til for det centrale ledelsesorgan, at lade en anden aftalepart indtræde i en allerede bestående aftale om tegningsret. Ved genudstedelse forstås det centrale ledelsesorgans mulighed inden for samme bemyndigelse at genudstede nye konvertible gældsbreve eller warrants, hvis allerede udstedte værdipapirer er bortfaldet.

Denne bemyndigelse til genanvendelse eller genudstedelse skal fremgå af generalforsamlingens beslutning om bemyndigelse.

Bemyndigelsen til selskabets centrale ledelsesorgan skal optages i vedtægterne, jf. det foreslåe-

de *stk. 3*. Vedtægterne skal give oplysning om hvilket kapitalforhøjelsesinstrument, generalforsamlingens bemyndigelse vedrører. Oplysninger om, at selskabets centrale ledelsesorgan er bemyndiget til at forhøje kapitalen kan være af væsentlig betydning for selskabets eventuelle investorer og kreditorer. Af hensyn til disse foreslås et krav om, at bemyndigelsen til selskabets centrale ledelsesorgan skal optages i vedtægten.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har i den forbindelse lagt vægt på, at det tydeligt fremgår af selskabets vedtægter, hvilket kapitalforhøjelsesinstrument bestyrelsen er bemyndiget til at anvende, så dette står klart for tredjemand. Det foreslås derfor i *stk. 3, nr. 1*, at vedtægten skal give oplysning om, hvilken forhøjelsestype der er indeholdt i generalforsamlingens bemyndigelse. Det skal således klart fremgå af selskabets vedtægt, om der eksempelvis er tale om en bemyndigelse til det centrale ledelsesorgan til at forhøje kapitalen ved udstedelse af nye kapitalandele, eller om bemyndigelsen vedrører udstedelse af tegningsoptioner og dertilhørende kapitalforhøjelse.

Hvis generalforsamlingen vil bemyndig selskabets centrale ledelsesorgan til at udnytte flere af kapitalforhøjelsesmulighederne i forslagets kapitel 10, må disse bemyndigelser således optages særskilt i selskabets vedtægt

Vedtægterne skal endvidere indeholde oplysning om datoen for udløbet af selskabets centrale ledelsesorgans bemyndigelse, jf. *stk. 3, nr. 2*, og den største kapitalforhøjelse som vil kunne gennemføres, jf. *stk. 3, nr. 3*. Disse bestemmelser svarer til kravene i den gældende aktieselskabslovs § 37, stk. 2, § 40b, stk. 2, og § 41b, stk. 2.

Stk. 3, nr. 4, svarer til de krav, der i dag stilles i aktieselskabslovens § 37, stk. 2, herunder oplysning om hvilken kapitalklasse, de nye kapitalandele skal tilhøre, og eventuelle afvigelser fra kapitalejernes fortegningsret fremgå af vedtægterne.

Da det kan være af væsentlig betydning, hvorvidt lånet kan ydes på anden måde end kontant, foreslås det i *stk. 4*, at hvis der er truffet en sådan beslutning, skal dette oplyses i en vedtægtsbestemmelse.

Udgangspunktet for det centrale ledelsesorgans udnyttelse af bemyndigelsen er, at de eksisterende kapitalejere har fortegningsret til kapitalandele tegnet på baggrund af en kapitalforhøjelse, til eventuelle konvertible lån. Generalforsamlingen kan ved sin bemyndigelse fravige denne fortegningsret. En fravigelse af fortegningsretten skal vedtages af generalforsamlingen, hvorfor der i forbindelse med bemyndigelsen også skal træffes beslutning om eventuel fravigelse af fortegningsretten. Denne fravigelse skal i henhold til forslagets *stk. 4, 2. pkt.*, tillige oplyses i vedtægten.

Til 156

Den foreslåede § 156 er en videreførelse af aktieselskabslovens § 29, stk. 2, hvori der stilles krav om fremlæggelse af forslaget til kapitalforhøjelse samt visse yderligere dokumenter.

Tilsvarende regler findes efter gældende ret ikke for anpartsselskaber. Da indførelsen af sådanne dokument krav vil være en byrde for mange, typisk små anpartsselskaber, indføres et sådant krav ikke. Anpartsselskaber er typisk små og med en begrænset ejerkreds, og det bør være op til ejerne selv at vurdere, hvilke dokumenter der er nødvendige for at kunne træffe beslutningen, samt om disse skal fremlægges forud for generalforsamlingen.

Med den foreslåede bestemmelse er det nu op til selskabet selv at vurdere, hvordan dokumenterne skal gøres tilgængelig for aktionærerne. Der henvises endvidere til bemærkningerne i forslaget § 99.

Forslagets *stk. 2*, der svarer til kravene i den gældende aktieselskabslovs § 29, stk. 2, nr. 1-3, vedrører fremlæggelse af selskabets senest godkendte årsrapport, bestyrelsens beretning og andre udarbejdede dokumenter. Bestemmelsen skal sikre, at der forelægges generalforsamlingen og kapitaltegrerne de oplysninger om selskabets økonomiske stilling, som må antages normalt at være af betydning. Bestemmelserne har således til formål at beskytte kapitalejerne i form af et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag for beslutningen. Bestemmelsen gælder efter forslaget alene aktieselskaber, således at anpartshavere også fremover frit kan vurdere, hvilke oplysninger, der skal fremlægges forud for en beslutning om kapitalforhøjelse.

Ved lov nr. 246 af 27. marts 2006 blev der givet mulighed for, at aktionærer i enighed kunne fravige kravet om forudgående fremlæggelse af dokumenterne. Det er imidlertid efter de gældende regler fortsat et krav, at dokumenterne skal udarbejdes, idet de skal foreligge senest på tidspunktet for generalforsamlingen. Der er som nævnt ikke tilsvarende regler i anpartsselskabsloven.

Særligt i selskaber med kun én eller få kapitalejere, og særligt hvis der er sammenfald mellem ejerkreds og ledelse i et selskab, vil der kunne opstå situationer, hvor kapitalejerne gennem deres kontakt til selskabet allerede har kendskab til de oplysninger, som bestemmelsen omfatter. Derudover har kapitalejerne altid mulighed for at bede om supplerende oplysninger inden de træffer en beslutning. Det er ikke hensigten med dette lovforslag at opstille regler, der kan virke byrdefulde for selskaberne, hvis de personer, det er tilsigtet at beskytte med reglerne, ikke har nogen interesse heri.

Det foreslås derfor i *stk. 3*, at reglerne om fremlæggelse af dokumenter forud for en beslutning om kapitalforhøjelse i aktieselskaber kan fraviges i enighed mellem aktionærerne. Det er således fortsat op til aktionærerne selv at vurdere, om de har behov for at se de oplysninger, der er nævnt i stk. 1 og 2, inden de træffer beslutning om kapitalforhøjelse.

Bestemmelsen i *stk. 3* medfører, at ledelsen kan undlade at fremlægge de nævnte dokumenter på generalforsamlingen, endvidere kan aktionærerne i enighed fravælge at lade ikke allerede udarbejdede dokumenter udarbejde. Det drejer sig om beretningen fra selskabets ledelse, jf. forslagets *stk. 2*, nr. 2, og erklæringen fra selskabets revisor efter *stk. 2*, nr. 3. Det er efter forslaget et krav, at samtlige aktionærer er enige om fravælgelsen af dokumenterne, hvis undtagelsen i *stk. 3* skal kunne benyttes. Der stilles ikke egentlige formkrav til aktionærernes samtykke, og selskaberne har således mulighed for at indhente dette på en for dem hensigtsmæssig måde.

Til 157

Den foreslåede § 157 er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 29, stk. 3. Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven. Den gældende regel videreføres uændret for aktieselskaber, men det er ikke fundet hensigtsmæssigt at udvide bestemmelsen til at omfatte anpartsselskaber.

I aktieselskaber skal indkaldelsen til generalforsamlingen derfor fortsat indeholde oplysning om den fortegningsret, som tillægges aktionærer eller andre, samt oplysning om, hvordan de tegningsberettigede skal forholde sig, hvis de vil benytte sig af deres tegningsret, jf. det foreslåede *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis der gøres afvigelse fra aktionærernes fortegningsret, skal indkaldelsen oplyse årsagen til afvigelsen. Indkaldelsen skal i så fald også indeholde en begrundelse for den foreslåede tegningskurs.

I lighed med betragtningerne bag forslaget § 156 er det fundet hensigtsmæssigt at overlade vurderingen af behovet for disse oplysninger forud for generalforsamlingen til selskabsdeltagerne. Det er derfor i *stk. 3* som noget nyt foreslået, at aktionærerne i enighed kan fravige bestemmelserne i *stk. 1* og *2*. Bestemmelsen i *stk. 3* medfører, at ledelsen kan undlade i indkaldelsen at angive de i *stk. 1* og *2* nævnte oplysninger, hvis samtlige aktionærer samtykker heri.

Det er efter forslaget et krav, at der er enighed blandt samtlige aktionærer, hvis undtagelsen i *stk. 3* skal kunne benyttes.

Til 158

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 32 og anpartsselskabslovens § 38, og indeholder en opregning af de oplysninger, der skal være indeholdt i beslutningen om kapitalforhøjelse i et aktie- eller anpartsselskab.

Kravet i anpartsselskabsloven om, at beslutningen om kapitalforhøjelse skal indeholde oplysning om, hvem der tegner i forbindelse med en kapitalforhøjelse, er ikke videreført, da det kun skønnes nødvendigt at identificere tegnere af kapitalen i forbindelse med stiftelse, fordi der indtil den endelige registrering af selskabet er personlig hæftelse for stifterne.

Indholdskravene i anpartsselskabslovens § 38 har ikke samme omfang som aktieselskabslovens § 32. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt i forbindelse med den øgede fleksibilitet for anpartsselskaber, at beslutningen om kapitalforhøjelse også i et anpartsselskab skal tage stilling til en række yderligere krav. Det er således fundet hensigtsmæssigt at have ens regler for begge selskabstyper.

Det foreslås i § 158, hvilke indholdsmæssige krav der stilles til et selskabs beslutning om kapitalforhøjelse. Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler for aktieselskaber. Idet anpartsselskaber med forslaget nu får mulighed for at udstede kapitalejerbeviser, foreslås ens indholds krav til en beslutning om kapitalforhøjelse for de to selskabstyper.

Beslutning om kapitalforhøjelse ved tegning af nye kapitalandele i aktie og anpartsselskaber skal således indeholde de i bestemmelsen oplistede oplysninger. For overskuelighedens skyld er her en oversigt over, hvordan de gældende krav i aktieselskabslovens § 32 foreslås videreført:

- § 32, stk. 1, nr. 1, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 1*.
- § 32, stk. 1, nr. 2, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 5*.
- § 32, stk. 1, nr. 3, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 6*.
- § 32, stk. 1, nr. 4, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 7*.
- § 32, stk. 1, nr. 5, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 8*.
- § 32, stk. 1, nr. 6, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 2*.
- § 32, stk. 1, nr. 7, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 10*.
- § 32, stk. 1, nr. 8, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 11*.
- § 32, stk. 1, nr. 9, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 4*.
- § 32, stk. 2, foreslås videreført i § 158, *stk. 1, nr. 9*.

§ 32, stk. 3, foreslås videreført i § 158, stk. 1, nr. 3.

Kravet om et største og et mindste beløb i *nr. 1* er indsat af hensyn til den investor, som ønsker at tegne kapitalandele under forudsætning af, der tilføres selskabet kapital. I så fald vil den pågældendes forpligtelse til indbetaling bortfalde, hvis ikke det besluttede mindstebeløb indbetales.

Som følge af forslaget mulighed for udstedelse af kapitalandele uden nominal størrelse, jf. forslaget § 48, skal beslutning om kapitalforhøjelse indeholde en angivelse af tegningskursen, jf. det foreslåede *nr. 2*, der stilles i praksis ikke krav om, at kursen skal være præcist angivet i beslutningen. Det vil således fortsat være muligt at fastsætte en minimumskurs og helst en maksimal kurs samt en eventuel beregningsmetode til fastsættelse af denne. Det er imidlertid en forudsætning, at den eksakte kurs for forhøjelsen angives ved anmeldelse af kapitalforhøjelsen, jf. § 173.

Hvis selskabet anvender kapitalandele med pålydende værdi er det endvidere et krav, at der i generalforsamlingens beslutning angives en størrelse på de nye kapitalandele tegnet som følge af kapitalforhøjelsen.

Hvis selskabet derimod anvender såkaldte no par-value kapitalandele skal alene oplyses kursen og antallet af nye kapitalandele. Hvis der i overensstemmelse med forslaget til *nr. 1* er angivet et største og mindste beløb for forhøjelsen, vil antallet af kapitalandele kunne afhænge af, om der fuldtagnes. I dette tilfælde må generalforsamlingens beslutning indeholde oplysning om det højeste og laveste antal kapitalandele der kan tegnes som følge af kapitalforhøjelsen.

I forbindelse med generalforsamlingens beslutning skal der, jf. *nr. 3*, endvidere angives en eksakt dato for, hvornår de nye kapitalandele giver ret til udbytte i selskabet samt til udøvelse af kapitalandelens forvaltningsmæssige beføjelser. Samtidig skal generalforsamlingens beslutning, jf. *nr. 4*, om kapitalforhøjelse indeholde oplysning om de anslåede omkostninger, selskabet skal afholde ved forhøjelsen. Hvis selskabet har kapitalklasser, skal det endvidere oplyses, hvilken klasse, kapitalandelene skal tilhøre, jf. *nr. 5*.

Ved generalforsamlingens beslutning skal der tillige oplyses, jf. *nr. 6*, om eventuelle fravigelser af fortegningsretten. Generalforsamlingens beslutning skal endvidere indeholde beslutning om fristen for udnyttelse af kapitalejernes fortegningsret, jf. *nr. 7*. Denne frist kan ikke være kortere end 2 uger fra det tidspunkt, underretningen om muligheden for at tegne kapitalandele blev sendt til kapitalejerne, hvad enten forsendelsen er sket i elektronisk form eller på papir. Overskrider en kapitalejer denne frist, har den pågældende mistet retten til fortegning af kapitalandele og en eventuel ret til tegning til favørkurs.

Kapitalejeren kan herefter alene tegne andele i fri konkurrence med andre kapitaltegnere, og må derfor ved eventuel overtegning finde sig i fordeling efter generalforsamlingens bestemte retningslinier eller i henhold til det centrale ledelsesorgans frie fordelingsret.

Indbetalingsfristen i forslaget *nr. 8* er en angivelse af den dato, hvor hele forhøjelsen og en eventuel overkurs skal være indbetalt, inden anmeldelse indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Denne frist skal fastsættes således, at man kan overholde den absolutte frist for anmeldelse i forslaget § 177 stk. 2, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Oplysningerne i *nr. 9*, skal i modsætning til *nr. 10 og 11*, udelukkende oplyses, hvis der foreligger indskrænkninger i omsætteligheden eller bestemmelser om indløselighed. Modsætnings-

vis skal det efter nr. 10 udtrykkeligt angives, om kapitalandelene skal være omsætningspapirer eller ej samt om kapitalandelene skal lyde på navn eller ihændebarer, jf. nr. 11. Da anpartsselskaber ikke kan udstede ihændebarer, er det kun nødvendigt for aktieselskaber at tage stilling til dette punkt.

Til 159

Der findes i den gældende aktieselskabslov §§ 37 og 38 regler om bestyrelsens bemyndigelse til at forhøje selskabskapitalen samt hvilke indholdskrav der stilles til udnyttelse af en sådan bemyndigelse. Der findes i anpartsselskabsloven ikke en tilsvarende regel om bemyndigelse til at selskabets øverste ledelse kunne forhøje kapitalen.

Med henblik på en ensretning af reglerne er det fundet gavnligt at indholdskravene til det centrale ledelsesorgan beslutning om kapitalforhøjelse er ens for de to selskabstyper.

Med den foreslåede bestemmelse oplystes indholdskravene til bestyrelsens beslutning om at udnytte en bemyndigelse til at foretage en kapitalforhøjelse. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det centrale ledelsesorgans bemyndigelse i henhold til forslaget § 155, således at det centrale ledelsesorgans beslutning ikke gyldigt kan overskride den bemyndigelse, generalforsamlingen har vedtaget.

Ved affattelsen af den foreslåede bestemmelse er det således i *stk. 1, nr. 1*, præciseret, at det centrale ledelsesorgan ved beslutning skal angive det højeste og mindste beløb, kapitalen skal kunne forhøjes med.

Som følge af forslaget mulighed for udstedelse af kapitalandele uden nominel størrelse, jf. forslaget § 48, skal beslutning om kapitalforhøjelse indeholde en angivelse af tegningskursen, jf. det foreslåede *nr. 2*, der stilles i praksis ikke krav om, at kursen skal være præcist angivet i beslutningen.

Det vil således fortsat være muligt at fastsætte en minimumskurs og helst en maksimal kurs samt en eventuel beregningsmetode til fastsættelse af denne. Det er imidlertid en forudsætning, at den eksakte kurs for forhøjelsen angives ved anmeldelse af kapitalforhøjelsen, jf. § 173.

Hvis selskabet anvender på kapitalandele med pålydende værdi er det endvidere et krav, at der i generalforsamlingens beslutning angives en størrelse på de nye kapitalandele tegnet som følge af kapitalforhøjelsen.

Hvis selskabet derimod anvender såkaldte no par-value kapitalandele skal alene oplyses kursen og antallet af nye kapitalandele. Hvis der i overensstemmelse med forslaget til nr. 1 er angivet et største og mindste beløb for forhøjelsen, vil antallet af kapitalandele kunne afhænge af, om der fuldtægnes. I dette tilfælde må generalforsamlingens beslutning indeholde oplysning om det højeste og laveste antal kapitalandele der kan tegnes som følge af kapitalforhøjelsen.

I forbindelse med det centrale ledelsesorgans beslutning skal der, jf. *nr. 3*, endvidere angives en eksakt dato for, hvornår de nye kapitalandele giver ret til udbytte i selskabet samt ret til udøvelse af kapitalandelens forvaltningsmæssige beføjelser. Samtidig skal beslutningen om kapitalforhøjelse, jf. *nr. 4*, indeholde oplysning om de anslåede omkostninger, selskabet skal afholde ved forhøjelsen.

Endelig skal det centrale ledelsesorgans beslutning om kapitalforhøjelse angive, om forhøjelsen

kan ske ved indbetaling af værdier, jf. *nr. 5*, eller ved konvertering af gæld, jf. *nr. 6*.

Det foreslåede *stk. 2* præciserer, at tegning af kapitalandele på baggrund af det centrale ledelsesorgans bemyndigelse sker på samme måde som ved forhøjelse efter en generalforsamlingsbeslutning. Der henvises til forslaget bemærkninger til §§ 163 og 164.

Med det foreslåede *stk. 3* gives der en generel bemyndigelse til selskabets centrale ledelsesorgan til at foretage de nødvendige ændringer i vedtægterne, som er en følge af beslutning om udyttelse af bemyndigelsen.

Forslaget indebærer ikke, at selskabets centrale ledelsesorgan frit kan foretage ændringer, som det centrale ledelsesorgan finder formålstjenlige i forbindelse med udvidelsen. Det er alene de ændringer af vedtægterne, der er en direkte følge af udvidelsen, som selskabets centrale ledelsesorgan har bemyndigelse til at foretage.

Til § 160

Det følger af de gældende regler i aktieselskabslovens § 33 og anpartsselskabslovens § 39, at hvis der i et aktieselskab eller et anpartsselskab foretages kapitalforhøjelse ved indskud af andre værdier end kontanter, skal en særlig vurderingsmand – typisk en godkendt revisor – udarbejde en vurderingsberetning, jf. aktieselskabslovens § 6 a og anpartsselskabslovens § 7.

Hensynet bag de gældende bestemmelser har været at sikre, at selskabet virkeligt modtager de værdier, der fremgår af beslutningen om kapitalforhøjelse, for dermed at beskytte såvel kreditorer som investorer mod udhuling af kapitalgrundlaget.

De gældende regler foreslås som udgangspunkt videreført.

Det påhviler fortsat selskabets ledelse at få foretaget en ny vurdering, hvis ekstraordinære omstændigheder medfører en væsentlig ændring i aktivets værdi på den afgørende dato for dispositionens gennemførelse.

Som noget nyt henvises der i den foreslåede bestemmelse til den nye § 39, der implementerer lempelsen for aktieselskaber af 2. selskabsdirektiv, hvorved vurderingskravene til visse aktiver, der kan værdiansættes på et objektivt grundlag, slækkes. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til § 39.

Med henvisningen til § 39 gives der mulighed for i visse tilfælde at frafalde kravet om en vurderingsberetning i forbindelse med en kapitalforhøjelse, når kapitalandele i forbindelse med en kapitalforhøjelse tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter. Undtagelserne omfatter indskud af offentligt handlede værdipapirer og aktiver, som allerede har været genstand for en vurdering af anerkendt uafhængig sagkyndig samt aktiver, der er særskilt værdiansat i en årsrapport for det forudgående regnskabsår, som er aflagt i henhold til 4. regnskabsdirektiv og revideret i henhold til 8. direktiv om revision. Det er muligt at tillade tilsvarende undtagelser for kravet om en vurderingsberetning ved et aktieselskabs erhvervelse af formuegoder fra stiftere eller aktionærer.

Hvis undtagelsen i § 39 benyttes til ikke at indhente en vurderingsberetning fra en uvildig erklæringsmand, skal selskabets centrale ledelse efterfølgende offentliggøre en erklæring, der nærmere redegør for grundlaget for dispositionen og de økonomiske vurderinger, der er lagt til grund. Denne erklæring skal anmeldes til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som

det gælder for en række andre selskabsretlige beslutninger, jf. dette lovforslags § 19.

Til § 161

Bestemmelsen vedrører kapitalforhøjelse ved konvertering af gæld, der efter de gældende regler er reguleret i aktieselskabslovens § 33a og anpartsselskabslovens § 40.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 1 - 3* er udtryk for en videreførelse af gældende ret. Strukturmæssigt er bestemmelsen dog ændret i forbindelse med sammenskrivningen af de to love.

For aktieselskaber findes der i aktieselskabslovens § 33 a, stk. 2 regler om fremlæggelse af bestyrelsens redegørelse samt yderligt udarbejdede dokumenter senest 8 dage før generalforsamlingen. Dette kan imidlertid i henhold til samme bestemmelse fraviges ved samtykke fra samtlige aktionærer.

I anpartsselskabslovens § 40, findes der ikke en tilsvarende regel om fremlæggelse af ledelsens redegørelse forud for anpartshavernes beslutning.

Bestemmelsen i *stk. 2* vedrører udarbejdelsen af det centrale ledelsesorgans redegørelse og andre udarbejdede dokumenter. Denne bestemmelse har til formål at sikre, at der forelægges generalforsamlingen og kapitaltegnerne de oplysninger om selskabets økonomiske stilling, som må antages normalt at være af betydning. Bestemmelserne har således til formål at beskytte aktionærerne/anpartshaverne.

Det foreslåede *stk. 3* vedrører regler muligheden for et aktieselskabs aktionærer at gøre sig bekendt med det centrale ledelsesorgans beretning forud for afholdelse af generalforsamlingen. Forslaget er med en sproglig modernisering en videreførelse af reglerne i aktieselskabslovens § 33 a, stk. 2, første led.

I overensstemmelse med de øvrige regler i dette forslag er der ikke længere krav om, at udarbejdede dokumenter skal være fremlagt til eftersyn på selskabets kontor. Det er således op til selskabet selv at vurdere, hvorledes de vil gøre udarbejdede dokumenter tilgængelige for aktionærerne. Dette kan ske via eksempelvis selskabets hjemmeside eller anden form for elektronisk kommunikationsmiddel.

Særligt i selskaber med kun én eller få kapitalejere, og særligt hvis der er sammenfald mellem ejerkreds og ledelse i et selskab, vil der kunne opstå situationer, hvor kapitalejerne gennem deres kontakt til selskabet allerede har kendskab til de oplysninger, som bestemmelsen omfatter. Derudover har kapitalejerne altid mulighed for at bede om supplerende oplysninger inden de træffer en beslutning. Det er ikke hensigten med dette lovforslag at opstille regler, der kan virke byrdefulde for selskaberne, hvis de personer, der er tilsigtet at beskytte med reglerne, ikke har nogen interesse heri. Det foreslås derfor i *stk. 3*, at kapitalejerne i enighed kan fravælge udarbejdelse af det centrale ledelsesorgans beretning i henhold til *stk. 2*.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 33 a, stk. 2, andet led, foreslås endvidere videreført i *stk. 5*, således at reglerne om fremlæggelse af dokumenter i *stk. 3*, skal kunne fraviges i enighed mellem aktionærerne.

Det er således op til aktionærerne selv at vurdere, om de har behov for at de pågældende dokumenter fremlægges forud for generalforsamlingen. Det er i særlig grad relevant at kunne fravige kravet om udarbejdelse i selskaber med en meget lille ejerkreds.

I selskaber med en større ejerkreds vil det typisk være svært at opnå enighed om at fravige kravene i stk. 2 og 3.

Til § 162

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 30. Der er sket indholdsmæssige ændringer som konsekvens af, at kapitalen fremover også i anpartsselskaber vil kunne opdeles i klasser. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til denne lovs § 46. Der er endvidere foretaget en sproglig modernisering og præcisering af bestemmelsen.

Der findes ikke tilsvarende regler i anpartsselskabslovens om anpartshavernes fortegningsret. Dette har medført at stifterne eller senere anpartshavere har skullet være opmærksomme på dette spørgsmål i forbindelse med udarbejdelse af selskabets vedtægt. Det antages imidlertid af nogle teoretikere, at anpartshaverne som følge af ligeretsgrundsætningen vil have en sådan fortegningsret mens andre ikke mener at dette er tilfældet.

De gældende regler i aktieselskabslovens § 30, bygger på betingelserne i 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) artikel 29, som for aktieselskaber fastslår aktionærernes fortegningsret, og de undtagelser der må foretages heri.

Det foreslås i § 162, *stk. 1*, at kapitalejerne ved enhver kontant forhøjelse af kapitalen har ret til forholdsmæssig tegning af de nye kapitalandele. Forslaget indebærer en sproglig ændring af reglen i aktieselskabsloven, og det præciseres samtidigt, at bestemmelsen også omfatter anpartsselskaber. Det er med forslaget fundet hensigtsmæssigt med henblik på at undgå tvivl, at lade fortegningsretten omfatte anpartsselskaber.

Det præciseres endvidere i forslagens *stk. 1, 2. pkt.*, at vedtægterne kan bestemme at alene eksisterende kapitalejere kan udnytte en fortegningsret. Udvalget til modernisering af selskabsretten har i den forbindelse lagt vægt på, at det kan være af væsentlig betydning for kapitalejere i især mindre selskaber, at det skal være muligt igennem vedtægterne at sikre, at ejerforholdene ikke ændres derved at der ikke uden deres samtykke kommer nye ejere ind i deltagerkredsen.

En kapitalejers fortegningsret kan almindeligvis videreoverdrages også til en i forhold til selskabets øvrige ejere tredjemand. Det er derfor med den foreslåede affattelse præciseret, at det i vedtægten er muligt at begrænse en sådan overdragelse.

Det foreslåede *stk. 2* præciserer, at generalforsamlingen konkret kan beslutte, at bestemte personer skal have fortegningsret til de nye aktier, eller at disse udstedes til fri tegning. Beslutning om fravigelse af reglerne om fortegningsretten for kapitalejere kræver fortsat tiltrædelse af samme flertal som kræves til vedtægtsændring. Vedtægterne kan også fortsat indeholde skærpede krav til vedtagelse af beslutningen, herunder til fordel for medarbejderne i selskabet eller dets datterselskaber, selvom dette ikke som i de gældende bestemmelser fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen.

Dette medfører, at sker tegningen på markedsvilkår gælder det almindelige majoritetskrav på 2/3 flertal, hvad enten fravigelse sker til fordel for en bestående kapitalejer eller andre. Kan andre end medarbejderne tegne aktier og sker tegningen til favørkurs, vil beslutningen kræve ni tiendedeles flertal efter forslagens § 107, *stk. 2, nr. 1*. Der henvises til bemærkningerne herom. Hvis der er tale om beslutning om kapitalforhøjelse til favørkurs til en eller flere eksisterende aktionærer, skal § 46 opfyldes.

Ved vurderingen af, om der er tale om favørkurs, bør der lægges vægt på om kursen afviger fra markedskursen.

I *stk. 3* tilføjes det, at der i vedtægterne kan tillægges aktionærerne eller anpartshavere i en særlig klasse forlods ret til at tegne kapitalandele inden for deres egen klasse, hvis der er flere klasser, for hvilke stemmeretten eller retten til udbytte eller udlodning af selskabets midler er forskellig. Denne ret til forlods tegning inden for den pågældende kapitalklasse knytter såvel til den enkelte kapitalejer som til den samlede kapitalklasse.

Det er således en betingelse, at ingen kapitalejere i en særlig klasse ønsker at udnytte den forlods tegningsret, førend kapitalejere i de øvrige klasser kan få adgang til at udøve deres tegningsret. Hvis eksempelvis der er fire kapitalejere i den klasse, hvori kapitalen forhøjes, og kun de tre ønsker at udnytte deres fortegningsret, skal den fjerdes fortegningsret tilbydes de tre andre i klassen, førend den kan tilbydes de øvrige kapitalejere. Klassevis fortegningsret kan finde sted i klasser, der giver særligt ret til stemmer eller udbytte/udlodning hvilket implementerer artikel 29 i 2. selskabsdirektiv.

I det foreslåede *stk. 4* videreføres reglen i aktieselskabslovens § 30, stk. 3, 1. pkt., om, at generalforsamlingen kan bestemme fravigelse af reglerne eller fastsætte tegningskursen for de kapitalandele, der tilbydes medarbejderne eller andre. Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven, men det antages i praksis, at generalforsamlingen i anpartsselskaber har en tilsvarende beføjelse. Den foreslåede affattelse præciserer, at generalforsamlingen tillige kan fravige fortegningsretten til fordel for medarbejderne - i modsætning til fravigelse til fordel for andre - med samme flertal kan generalforsamlingen fastsætte en favør kurs.

En medarbejderordning skal, for at omfattes af det foreslåede *stk. 4*, være en ordning af en forholdsvis generel karakter vedrørende køb af kapitalandele i selskabet. En ordning udelukkende rettet mod selskabets ledelse eller centrale ledelsesorgan vil ikke kunne vedtages med hjemmel i den foreslåede undtagelse i *stk. 4*. Hvis ordningen er af mere generel karakter vil selskabets daglige ledelse også kunne omfattes af denne.

Den foreslåede *stk. 5* viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 30, stk. 3, hvorefter generalforsamlingen i både aktie- og anpartsselskaber kun kan beslutte større afvigelser fra kapitalejernes fortegningsret end angivet i indkaldelsen, hvis flertallet af de kapitalejere, hvis fortegningsret forringes, samtykker heri. Denne beslutning svarer til kravet efter forslagets § 107, stk. 3, der henvises til bemærkningerne herom.

'Større afvigelser' kan være i såvel relation til størrelsen af kapitalen, for hvilken der ikke er fortegningsret, samt eksempelvis en udvidelse af kredsen af andre tegningsberettigede.

I det foreslåede *stk. 6* videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 30, stk. 3, 3. pkt. En beslutning, der medfører en forskydning i retsforholdet mellem klasserne, er kun gyldig, hvis den tiltrædes af 2/3 af den på generalforsamlingen repræsenterede del af den klasse, hvis retsstilling forringes. Bestemmelsen svarer til forslagets § 107, stk. 3, der henvises til bemærkningerne herom.

Selskabsdeltagernes fortegningsret er ikke en individualret, og der kræves således ikke samtykke fra samtlige selskabsdeltagere for at fravige den. Generalklausulen i dette lovforslags § 108 vil imidlertid efter omstændighederne kunne finde anvendelse, hvis enkelte kapitalejeres fortegningsret fratages dem eller begrænses. Generalforsamlingens beslutning om at fravige for-

tegningsretten skal ligesom alle andre beslutninger i selskabet respektere reglerne i § 46 om kapitalejernes ligestilling og om forbud mod at give visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel, jf. forslaget § 108 og 137.

Til § 163

Bestemmelsen om tegning af aktier eller anparter findes i aktieselskabslovens § 34 samt anpartsselskabslovens § 41. I henhold til anpartsselskabslovens § 41 skal tegning af nye anparter ske til selskabets anpartshaverfortegnelse.

I henhold til aktieselskabslovens regler skal tegning af aktier ske på tegningslister, som underskrives af selskabets bestyrelse. Disse tegningslister skal endvidere indeholde generalforsamlingens beslutning om kapitalforhøjelsen. Tegning af nye aktier kan endvidere efter aktieselskabslovens § 34, stk. 3, ske i generalforsamlingsprotokollen. Der er herudover krav om, at aktionærene efter reglerne om indkaldelse til generalforsamling skal underrettes om tegningslisternes fremlæggelse, jf. aktieselskabslovens § 34, stk. 2.

Med den foreslåede affattelse af § 163 skal tegning af nye kapitalandele ske skriftligt. Med forslaget ophæves således kravet om, at tegning skal ske på tegningslister eller i generalforsamlingsprotokollen. Der indføres med forslaget ikke noget forbud imod udstedelse af tegningslister. Det er imidlertid fundet formålstjenligt, om selskaberne fik mulighed for at indrette sig mest hensigtsmæssigt i forhold til kravene. Underskriften kan være en fysisk underskrift, en digital signatur eller anden tilsvarende elektronisk signatur, jf. dette lovforslags § 6.

Der kan opstå tvivl om, hvornår en person kan betragtes som kapitalejer, hvis vedkommende tegner kapitaldele på baggrund af en besluttet kapitalforhøjelse. Udgangspunktet for, hvornår en tegner af aktier kan betragtes som kapitalejer af selskabet afhænger af, hvornår vedkommende har erhvervet endelig ret til en eller flere kapitalandele i selskabet.

Tegning af en kapitalandel anses således som udgangspunkt som et tilbud om at indskyde yderligere kapital i selskabet mod at selskabet udsteder kapitalandele der modsvarer dette indskud. Da vedkommende på dette tidspunkt ikke kan være sikker på at kapitalforhøjelsen gennemføres, eller at kapitaltegneren i tilfælde af overtegning får det antal kapitalandele vedkommende har tegnet, og derved risikerer en forholdsmæssig nedsættelse, kan tegneren ikke på dette tidspunkt antages at være kapitalejer i selskabet.

Først ved ledelsens endelig accept af tegningen opstår der et retskrav på kapitalandele i selskabet, og vedkommende kan derved betragtes som kapitalejer i selskabet i forhold til den tegnede kapital. I denne situation betragtes tegning på en eventuel tegningsliste som et tilbud til selskabet om at være kapitalejer i selskabet.

I visse tilfælde sker tegning under sådanne omstændigheder, at der reelt vil være tale om accept af tilbud om tegning. I et sådan tilfælde betragtes kapitaltegneren på tegningstidspunktet som kapitalejer i selskabet. Sådanne omstændigheder kan eksempelvis foreligge, hvor selskabet beslutter en rettet emission og denne tegnes i generalforsamlingsprotokollen. I denne situation opstår der ved underskrift på generalforsamlingsprotokollen et retskrav til kapitalandele i selskabet, og tegneren vil på dette tidspunkt være kapitalejer.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres den gældende regel i aktieselskabslovens § 34, stk. 1, 3. og 4. pkt., om krav til fremlæggelse af dokumenter. Det fastslås således, at vedtægterne og de i § 156, omhandlede dokumenter skal fremlægges ved tegningen, medmindre der i enighed er

truffet beslutning om, at disse ikke skal fremlægges eller udarbejdes, jf. dette lovforslags § 156, stk. 3. Hvis kapitaltegningen sker ved indbetaling af andre værdier end kontanter eller ved konvertering af gæld, jf. §§ 160 og 161, skal der også ved tegningen ske fremlæggelse af de dokumenter, der er omhandlet i disse bestemmelser.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 34, stk. 2, om, at aktionærerne skal have underretning om tegningslistens fremlæggelse samt om seneste mulige udnyttelse af fortegningsretten.

Idet der ikke længere findes et krav om, at tegning skal ske på tegningsliste, er det sket en sproglig modernisering, således at kapitalejerne skal have underretning om muligheden for tegning samt om den frist, inden for hvilken fortegningsretten skal udøves. Der er hermed ikke tilsigtet materielle ændringer.

Med henvisning til reglerne om indkaldelse til generalforsamling henvises der til metoden hvorved selskabet har valgt at indkalde selskabets kapitalejere til generalforsamlingen. Fristerne for indkaldelse til generalforsamlingen skal således ikke overholdes i forbindelse med oplysning om muligheden for at tegne kapitalandele. Er der eksempelvis en regel i selskabets vedtægter om, at indkaldelse til generalforsamling skal ske via selskabets hjemmeside vil underretning om muligheden for tegning samt fristen for dennes udnyttelse kunne ske på samme måde.

I den gældende § 34, stk. 2, 2. pkt., er det bestemt, at aktionærerne også skal underrettes ved bekendtgørelse i Statstidende. Det foreslås, at denne bestemmelse ikke videreføres, da de gældende regler om indkaldelse til generalforsamlingen vurderes at give tilstrækkelig sikkerhed for de eksisterende kapitalejere. På denne baggrund er henvisningen i den gældende aktieselskabslovs § 34, stk. 2, nr. 4 ikke medtaget i den foreslåede § 163.

Det bemærkes, at de gældende bestemmelser i anpartsselskabslovens § 34, stk. 2, og aktieselskabslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., om konsekvensen af registrering trods ugyldigt forbehold ved tegningen, ikke er videreført. Henvisningen til disse bestemmelser er derfor ikke gentaget i den foreslåede bestemmelse. For en beskrivelse af baggrunden for ophævelsen henvises til dette lovforslags § 34.

Til § 164

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af aktieselskabslovens § 36, stk. 1. Der er udover en sproglig modernisering ikke med forslaget foretaget materielle ændringer. En lignende bestemmelse findes ikke i anpartsselskabsloven. Det findes imidlertid under hensyn til en ensretning af reglerne for begrundet at indføre en tilsvarende regel for anpartsselskaber.

Bestemmelsen i den gældende aktieselskabslovs § 36 implementerede for aktieselskaber 2. selskabsdirektiv 77/91/EØF artikel 26 og 27, stk. 1, samt artikel 28. Disse artikler omhandler krav til indbetaling ved kapitalforhøjelser.

Den foreslåede bestemmelse fastslår således, at beslutninger om vedtægtsændringer i aktie- og anpartsselskaber, som forudsætter forhøjelser af selskabskapitalen, bortfalder, hvis det fastsatte mindstebeløb for kapitalforhøjelsen ikke er tegnet inden for den i beslutningen fastsatte frist. Generalforsamlingen skal i deres beslutning, jf. forslagets § 158, nr. 7, 1. led fastsætte en tegningsfrist for kapitalforhøjelsen.

De vedtægtsændringer, som bortfalder, hvis mindstebeløbet ikke indbetales er de vedtægtsæn-

dringer, der er en konsekvens af den vedtagne, men som følge af tegningsforløbet bortfaldne, kapitalforhøjelse. Hvis generalforsamlingen samtidig med beslutning om kapitalforhøjelsen har truffet andre beslutninger om vedtægtsændringer som eksempelvis en ændring af selskabets tegningsregel eller navn, vil det afhænge af en konkret vurdering, om også disse beslutninger anses som bortfaldet.

Det præciseres endvidere, at beløb, som er indbetalt for kapitalandelene, i så fald straks skal betales tilbage. Kapitaltegnere har her ret til tilbagebetaling af det indbetalte beløb uden fradrag af omkostningerne ved forhøjelsen. Ved et sådant krav er kapitaltegnere at betragte som kreditorer i selskabet.

Til § 165

Forslaget til § 165 svarer til aktieselskabslovens § 39, og anpartsselskabslovens § 43, og der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 39 og anpartsselskabslovens § 43 fastslår, at et selskab kan udstede fondsaktier/fondsanparter, herunder hvilke beløb i årsrapporten, der kan overføres til aktiekapitalen/anpartskapitalen og danne grundlag for en sådan udstedelse.

Alle reserver bortset fra reserve for egne kapitalandele kan anvendes til fondsandele. Endvidere kan en eventuel overkursfond anvendes, tillige med regnskabsmæssige overskud, fratrukket eventuelle underskud.

Den hidtidige regel om, at det kun var generalforsamlingen, som kunne træffe beslutning om fondsforhøjelser, er ikke opretholdt. Generalforsamlingen kan således med hjemmel i forslagets § 155 bemyndige det centrale ledelsesorgan til at udstede fondskapitalandele.

Kapitalforhøjelse kan ikke alene ske ved udstedelse af nye kapitalandele, men også ved forhøjelse af de hidtidige kapitalandele pålydende.

En fondsforhøjelse sker efter de gældende regler til kurs 100, ved en overførsel af selskabets frie reserver til selskabskapitalen. I henhold til forslagets § 35 er det nu ved stiftelse muligt at træffe beslutning om at kun 25 pct. af selskabskapitalen over kr. 500.000 skal være indbetalt. Da en fondsforhøjelse som nævnt sker ved overførsel af midler fra de frie reserver, vil det herefter være et krav, at der overføres hele det nominelle beløb af de nye kapitalejerbeviser. Det er således ikke muligt at overføre 25 pct. af den pålydende værdi af de udstedte fondsaktier til selskabskapitalen, og lade den resterende del mangle indbetaling.

Der er med det foreslåede *stk. 1 og 2* foretaget en sproglig modernisering af de gældende regler i aktieselskabsloven. Forslaget til bestemmelsen indeholder således nu i punktform en opremsning af de beløb, som kan benyttes til udstedelse af fondsanparter. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Den foreslåede *stk. 3* indeholder herefter regler om, hvilke indholdskrav generalforsamlingens beslutning skal indeholde. Da udstedelse af kapitalandele ved fondskapitalandel ikke skal tegnes, vil der i dette tilfælde ikke blive tale om et højeste og mindste beløb. Endvidere vil tegning af kapitalandele ved udstedelse af fondskapitalandele altid skulle ske til kurs 100.

Samtidig med beslutning om hvilket beløb kapitalen skal forhøjes med, skal beslutningen yderligere angive hvilken størrelse de nye kapitalandele skal have, eller det antal kapitalandele der udstedes. Hvis selskabet anvender no par-value aktier skal alene oplyses om antallet af nye ak-

tier.

Generalforsamlingens beslutning om udstedelse af fondskapitalandele skal i henhold til forslagens *stk. 3, 2. pkt.*, endvidere opfylde visse af de generelle regler om kapitalforhøjelse, dette gælder således reglerne om, hvilken klasse de nye kapitalandele skal tilhøre, eventuel indskrænkning i de nye kapitalejeres fortegningsret ved fremtidige forhøjelser, om andelene skal være omsætningspapirer samt om de nye kapitalandele skal lyde på navn eller ihændeher. Herudover skal beslutningen indeholde bestemmelser om eventuelle indskrænkninger i omsætteligheden, og fra hvilken dato de nye andele giver ret til udbytte.

Forslagets *stk. 4* medfører, at udstedte fondsandele ikke må udleveres eller de hidtidige andeles pålydende forhøjes, førend registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system er foretaget. De nødvendige registreringer i selskabets interne systemer bør derimod straks finde sted. Disse posteringer vil i tilfælde af en eventuel registreringsnægtelse - ved eksempelvis formalitetsmangler eller lignende - herefter skulle tilbageføres.

Forslagets *stk. 5* medfører, at anmeldelse om en fondsemission er underlagt samme anmeldelsesfrister som andre anmeldelser om kapitalforhøjelser. Hvis anmeldelsen således modtages senere end 12 måneder efter beslutningen, bortfalder beslutningen og dermed følgende vedtægtsændringer. Hvis selskabets centrale ledelsesorgan får anmeldt beslutningen for sent, vil den være underlagt det almindelige ledelsesansvar for så vidt angår et evt. ansvar over for tab påført selskabet eller kapitalhaverne.

Til § 166

Forslaget til § 166 svarer til aktieselskabslovens § 40, og der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Anpartsselskabsloven indeholder ikke i dag en tilsvarende regel. Idet anpartsselskaber ikke udsteder anpartsbeviser, men anparterne noteres i selskabets kapitalejefortegnelse, har der hidtil ikke været behov for en tilsvarende bestemmelse for anpartsselskaber. Anpartsselskaber får imidlertid med forslaget mulighed for at udstede kapitalbeviser, og der foreslås derfor, at anpartsselskaber får en tilsvarende mulighed for at opfordre kapitalejerne til at afhente andelene. Forslaget indeholder endvidere i *stk. 2* den ændring i forhold til gældende ret, at selskabets centrale ledelsesorgan ikke fremover via Statstidende behøver opfordre den eller de pågældende kapitalejere til at afhente kapitalandelene. Det foreslås derimod, at bekendtgørelsen med opfordringen fremover skal ske via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Baggrunden for dette forslag er, at øvrige meddelelser vedrørende selskaber i dag foretages via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Det vil være en fordel for selskaberne, hvis samtlige bekendtgørelser m.v. sker via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, frem for ad flere forskellige kanaler afhængigt af hvilken type bekendtgørelse, der er tale om. Baggrunden herfor er, at enhver kan abonnere på selskabsoplysninger vedrørende konkrete selskaber, der offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Som abonnent modtager man automatisk oplysning, så snart der er sket en ny registrering vedrørende det eller de selskaber, der abonneres på. Abonnement kan oprettes på www.cvr.dk.

Forslaget til *stk. 2* indebærer, i lighed med den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 40, at bestyrelsen fem år efter registreringen af en fondsemission kan afhænde andele, som de berettigede i forbindelse med fondsemissionen ikke har fremsat begæring om at få udleveret indenfor den angivne frist.

Da de almindelige forældelsesfrister generelt er ændret fra fem til tre år, at det fundet naturligt i forbindelse med dette lovforslag at ændre den periode, hvorved selskabet skal afvente begæring om udlevering af fondsandele, førend andelene kan afhændes.

Forslaget til *stk. 2*, indeholder endvidere en lempelse for selskabet i forhold til deponeringsloven, hvilket medfører at selskabet kan afhænde andelene og at provenuet ved denne afhændelse tilfalder selskabet. Såfremt et selskab som følge af salget opnår et provenu, må provenuet henlægges til selskabets frie reserver.

Til § 167

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens §§ 40 a og 41 kan et selskabs generalforsamling træffe beslutning om udstedelse af henholdsvis tegningsoptioner og konvertible gældsbreve. Anpartsselskabsloven indeholder ikke tilsvarende regler. Det er antaget i praksis, at anpartsselskaber kan gøre brug af tegningsoptioner eller konvertible gældsbreve. Hidtil har dette dog måtte ske ved anvendelse af lovens øvrige bestemmelser (om bl.a. kapitalforhøjelser) og ved nærmere regler fastlagt af selskabet og dets anpartshavere.

2. selskabsdirektivs (77/91/EØF) bestemmelser om kapitalforhøjelse i artikel 25, stk. 4, fastslår, at reglerne om beslutning om en kapitalforhøjelse i aktieselskaber finder tilsvarende anvendelse på værdipapirer, der kan konverteres til aktier, eller på hvilke, der er knyttet en tegningsret. Vedrørende fortegningsretten i direktivets artikel 29, fastslår direktivets artikel 29, stk. 6, endvidere, at de almindelige regler om fortegningsret for aktionærer skal finde tilsvarende anvendelse på værdipapirer, der kan konverteres til aktier, eller på hvilke der er knyttet en tegningsret.

Direktivets krav medfører, at beslutning om udstedelse af konvertible gældsbreve samt warrants skal ske ved opfyldelse af samme formaliteter, som skal opfyldes ved beslutning om en almindelig kapitalforhøjelse. Forslaget viderefører den gældende retstilstand for aktieselskaber vedrørende konvertible gældsbreve og udbyttegivende gældsbreve. Samtidig bliver det nu muligt for anpartsselskaber med hjemmel i lovgivningen at optage lån mod udstedelse af konvertible gældsbreve. Det er med forslaget fundet hensigtsmæssigt med en ensretning af reglerne for begge selskabstyper på dette område.

Der har i praksis været tvivl om, hvad begrebet tegningsoption indebar, og er således til tider blevet forvekslet med begrebet aktieoption, altså en option eller ret til at købe en allerede bestående aktie. Der er derfor i forbindelse med dette forslag valgt at anvende betegnelsen 'warrants'. Der er med ændringen ikke tilsigtet materielle ændringer. Ved en warrant forstås en særlig ret, men ikke pligt, til på et senere tidspunkt til en fastsat kurs at tegne kapitalandele ved en senere kapitalforhøjelse.

Konvertible gældsbreve er kendetegnet ved, at långiveren ved lånets ydelse har stilling som kreditor i selskabet, og som sådan skal dækkes forud for kapitalejerne ved selskabets ophør.

Herudover har långiveren, når betingelserne herfor er til stede, ret, men ikke pligt til at blive kapitalejer i selskabet. Han opnår herved at kunne sikre sig mod forringelse af pengeværdien af sin gældsbrevsfordring enten gennem den stigning i selskabets kurser, som måtte finde sted, eller gennem et eventuelt likvidationsoverskud. Det antages endvidere, at det kan aftales, at kun en del af lånebeløbet skal kunne konverteres til kapitalandele.

I henhold til det forslåede *stk. 1* kan generalforsamlingen beslutte at udstede konvertible gældsbreve eller warrants. Henvisningen til forslaget § 154 tilsigter at gøre det klart, at generalforsamlingen skal have samme beslutningsgrundlag som til en almindelig kapitalforhøjelse.

I *stk. 2* foreslås det, at generalforsamlingens beslutning skal indeholde visse størrelsesgrænser for kapitaludvidelsen samt hvilken klasse disse eventuelt nye kapitalandele skal tilhøre.

For de konvertible gældsbreves vedkommende ligger heri, at generalforsamlingen ikke er afskåret fra at fastsætte lånevilkårene således, at der angives en over- og undergrænse for lånets rentefod, emissionskursen og ombytningskursen, indenfor hvilke rammer det overlades til bestyrelsen at forhandle med långiverne.

I de fleste tilfælde må et lån i forbindelse med et konvertibelt gældsbrev forventes at blive formidlet af et eller flere pengeinstitutter, og det vil her være i selskabets interesse, at bestyrelsen under forhandlingen er udstyret med et forhandlingsgrundlag og ikke arbejder med bundet mandat, der tilmed gennem registrering af generalforsamlingsbeslutningen vil være offentligt tilgængelig. Dertil kommer, at den aftale, der kan opnås, vil være afhængig af kurs og obligationsrente på den dag, lånet effektueres.

For udstedelse af warrants har generalforsamlingen brug for i sin beslutning at kunne fastsætte de nærmere retningslinier for udstedelsen, herunder en over- og undergrænse for, hvilket beløb der kan tegnes på baggrund af den udstedte warrant, og tegningskursen for kapitalandelene. Generalforsamlingen kan herudover bl.a. vedtage, hvilke vilkår der skal være indtrådt, før en udnyttelse af en udstedt warrant kan foretages.

Efter *stk. 3* skal generalforsamlingen - til beskyttelse af den tildelte modtagers interesser - i sin beslutning træffe bestemmelse om, hvilke rettigheder modtageren skal have ved en række ændringer af selskabets forhold, herunder opløsning samt opløsning ved fusion eller spaltning. En kapitalforhøjelse, herunder fondsemission, kan på afgørende måde forrykke forholdet mellem kapitalejerne og de endnu ikke udnyttede warrants eller udstedte konvertible gældsbreve til stor skade for de sidste.

I *stk. 4* foreslås det, at en modtager af et konvertibelt gældsbrev eller en warrant skal gøres bekendt med oplysningerne i generalforsamlingens beslutning. I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 40 a, stk. 2, og 41, stk. 2, skulle tegning af aktier som følge af en tegningsoption eller et konvertibelt gældsbrev ske på tegningslister, jf. henvisningen til aktieselskabslovens § 34.

Baggrunden for henvisningen til § 34 er, at de personer som modtager warrants eller konvertible gældsbreve og som måske benytter sig af retten til at tegne kapitalandele i selskabet, skal have adgang til oplysninger om generalforsamlingens beslutning.

Til § 168

Forslaget til § 168 indeholder oplysningskravet vedrørende anvendelse af konvertible gældsbreve og warrants i selskabets vedtægt. Bestemmelsen viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 40 a, stk. 3, samt § 41, stk. 3.

Den krævede bestemmelse i vedtægterne udgør det retlige grundlag for, at der til sin tid kan ske den udvidelse af kapitalen, som er en betingelse for udnyttelse af et konvertibelt gældsbrev eller en warrant. Det vil på samme måde som hidtil være muligt at henvise til den udstedte ord-

ning i et bilag, hvor bilaget er vedhæftet selskabets vedtægt.

Hvis et selskab vælger at oplyse om anvendelse af konvertible gældsbreve eller warrants i et bilag til vedtægten, skal dette bilag vedhæftes ved evt. anmeldelse af senere ændringer af vedtægten. Hvis indehaverne vælger at udnytte det konvertible gældsbrief eller warranten til en efterfølgende kapitalforhøjelse, skal denne anmeldes, jf. forslaget § 173.

Det er beslutningen i dens helhed, der skal optages i vedtægterne, jf. herved artikel 25, stk. 4, jf. stk. 1, i 2. selskabsdirektiv. Bemyndigelsen til selskabets centrale ledelsesorgan vedrørende sletning og optagelse om bestemmelse i vedtægten omhandler udelukkende ændringer som følge af eventuel udnyttelse af tegningsoptioner eller bortfald af samme. Der kan således ikke foretages andre ændringer af generalforsamlingens beslutning.

I henhold til praksis er det ikke muligt at vedtage og få registreret en ordning, hvorved selskabet under visse forudsætninger kan tvinge en indehaver af en warrant eller et konvertibelt gældsbrief til at tegne henholdsvis konvertere til aktier.

Til § 169

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens §§ 40 b og 41 b, kan bestyrelsen bemyndiges til at udstede henholdsvis tegningsoptioner og konvertible gældsbreve, hvis den samtidig bemyndiger bestyrelsen til at foretage den dertilhørende kapitalforhøjelse.

Den foreslåede bestemmelse giver den fornødne hjemmel til det centrale ledelsesorgans udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants, i forlængelse af bemyndigelsen i forslaget § 155, stk. 2.

Det foreslåede *stk. 2* oplyser hvilke minimumskrav, det centrale ledelsesorgans beslutning om udstedelse skal indeholde. I henhold til *stk. 3* skal det centrale ledelsesorgan endvidere i sin beslutning om udstedelsen tage stilling til modtagerens retsstilling i forbindelse med de nævnte ændringer.

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 43 skal tegning af aktier ske på en tegningsliste underskrevet af bestyrelsen. Denne tegningsliste skal indeholde generalforsamlingens beslutning om forhøjelsen.

I *stk. 4* foreslås det, at en modtager af et konvertibelt gældsbrief eller en warrant skal gøres bekendt med oplysningerne i generalforsamlingens og det centrale ledelsesorgans beslutning. I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 40 a, stk. 2, og 41, stk. 2, skulle tegning af aktier som følge af en tegningsoption eller et konvertibelt gældsbrief ske på tegningslister, jf. henvisningen til aktieselskabslovens § 34. Baggrunden for henvisningen til § 34 er, at de personer, som modtager warrants eller konvertible gældsbreve, og som måske benytter sig af retten til at tegne kapitalandele i selskabet, skal have adgang til oplysninger om henholdsvis generalforsamlingens beslutning.

Det foreslåede *stk. 5* præciserer, at det centrale ledelsesorgans beslutning om kapitalforhøjelsen som følge af et udstedt konvertibelt gældsbrief eller en warrant skal opfylde de samme formkrav som andre beslutninger om kapitalforhøjelser.

Til § 170

Den bestemmelse, der efter den foreslåede § 170 skal optages i vedtægterne, udgør det retlige grundlag for selskabets centrale ledelsesorgan til at foretage de nødvendige ændringer i vedtægterne, som følge af beslutning om udnyttelse af bemyndigelsen.

For så vidt angår forslaget § 170 om optagelse af beslutningen i vedtægterne, følger det af forslaget, at beslutningen skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. forslaget til § 6. Det er beslutningen i dens helhed, der skal optages i vedtægterne, jf. herved artikel 25, stk. 4, jf. stk. 1, i 2. selskabsdirektiv.

Forslaget indebærer ikke, at selskabets centrale ledelsesorgan frit kan foretage ændringer, som det centrale ledelsesorgan finder formålstjenlige i forbindelse med udvidelsen. Det er alene de ændringer af vedtægterne, der er en direkte følge af udvidelsen, som selskabets centrale ledelsesorgan har bemyndigelse til at foretage.

Herved menes efter praksis enhver ændring, der er en direkte følge af kapitalforhøjelsen samt udstedelsen af konvertible gældsbreve eller warrants. Disse ændringer kan eksempelvis være kapitalens og de enkelte kapitalklassers størrelse eller antal samt bestemmelser om særlige rettigheder mv.

Hvis bemyndigelsen er udnyttet fuldt ud, vil bestyrelsen efter styrelsens opfattelse have en pligt til at fjerne bemyndigelsesbestemmelsen i vedtægten, ved samtidig indsættelse af beslutningen om udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants.

Hvis generalforsamlingens bemyndigelse i henhold til 155, stk. 3, giver samtidig bemyndigelse til genanvendelse samt genudstedelse, vil bestyrelsen ikke skulle fjerne den del af bemyndigelsen fra vedtægterne, som vedrører muligheden for at genudstede/genanvende de udstedte optioner.

At bestyrelsens bemyndigelse ikke skal fjernes fra vedtægterne, uanset den er fuldt udnyttet, skyldes, oplysningsværdien i forbindelse med bestyrelsens bemyndigelse til at genudstede uudnyttede konvertible gældsbreve eller warrants.

Bemyndigelsens tidsmæssige begrænsning i henhold til forslaget § 155, stk. 1 og 2 vil fortsat være gældende. Selskabets bestyrelse kan således ikke genanvende eller genudstede et allerede udstedt konvertibelt gældsbreve eller en warrant efter udløb af den tidsbegrænsning, generalforsamlingen fastsatte i forbindelse med bemyndigelsen.

I de nye vedtægter skal således tages højde for, hvor stor en del af bemyndigelsen, der er udnyttet. Også denne vedtægtsændring vil kunne foretages af bestyrelsen

Til § 171

Den foreslåede § 171 sikrer, at reglen om forbud mod tegning af andele til underkurs overholdes også ved udstedelsen af konvertible gældsbreve. Det er det indbetalte lånebeløb, der ikke må være mindre end det pålydende beløb af den andele, der ombyttes til. Børskursen eller den indre værdi af de to værdipapirer er uden betydning. Den foreslåede regel er en videreførelse af den gældende regel i aktieselskabslovens § 41, stk. 4

I dette lovforslags § 36 er det foreslået, at det fremover skal være muligt alene at indbetale 25 pct. af selskabskapitalen. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne hertil. Som konsekvens heraf foreslås det, at et eventuelt restbeløb til indbetaling ved ombytningen

kan følge de samme regler som indbetaling af kapitalen i øvrigt.

Hvis der er forskel på det beløb, der er indbetalt, og det pålydende beløb af de kapitalandele, som skal ombyttes, skal et eventuelt restbeløb således indbetales på anfordring i overensstemmelse med forslagetets øvrige regler om indbetaling af kapitalen. Alternativt skal et eventuelt restbeløb kunne indeholdes i det beløb, som kan anvendes til udbytte.

Til § 172

De foreslåede bestemmelser i § 172 er en præcisering af bestemmelsen i den gældende § 41 a, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler vedrørende konvertible gældsbreve udstedt igennem en værdipapircentral.

Hjemlen i den gældende § 41 a er udnyttet ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 158 af 22. februar 1988. Det forudsættes, at denne videreføres uændret. Bekendtgørelsen indeholder regler om, hvilke supplerende oplysninger selskabet skal videresende til værdipapircentralen. Herudover indeholder bekendtgørelsen regler om, hvilke omkostninger forbundet med udstedelsen som selskabet skal afholde.

Til § 173

Bestemmelsen viderefører med visse ændringer aktieselskabslovens § 36, stk. 2 og anpartsselskabslovens § 42. Efter disse bestemmelser kan anmeldelse af kapitalforhøjelse ikke registreres, med mindre selskabskapitalen er fuldt indbetalt med tillæg af overkurs.

Det er med den foreslåede bestemmelse præciseret, at der skal ske anmeldelse af en beslutning om kapitalforhøjelse. Anmeldelsesfristen på to uger svarer til den almindelige anmeldelsesfrist i dette lovforslag.

Da det for bedømmelsen af selskabets forhold og værdien af de eksisterende kapitalandele er af meget stor betydning at vide, om selskabet arbejder med konvertible gældsbreve eller warrants, kræves det, at registrering af beslutning finder sted så hurtigt så muligt. Det foreslås derfor i *stk. 2*, at registrering skal ske indenfor 2 uger fra beslutningstidspunktet i overensstemmelse med de almindelige registreringsfrister, jf. forslagetets kapitel 2. Denne frist svarer til anmeldelsesfristen i aktieselskabslovens § 42.

Til § 174

I den foreslåede bestemmelses *stk. 1* videreføres den gældende regel i anpartsselskabslovens § 42, 1. pkt. og aktieselskabslovens § 36, stk. 2, 1. pkt. med visse ændringer. Det foreslås således som konsekvens af dette lovforslags § 32, at anmeldelse om kapitalforhøjelse ikke kan registreres, før den selskabskapital, der skal indbetales i henhold til denne lov eller selskabets vedtægter, er indbetalt med tillæg af en eventuel overkurs.

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 32, stk. 3. Bestemmelsen fastslår, at de nye kapitalandele giver ret til udbytte og andre rettigheder i selskabet fra tidspunktet for kapitalforhøjelsens registrering, medmindre andet er bestemt i forhøjelsesbeslutningen, men at rettighederne dog senest indtræder 12 måneder efter registreringen.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagetets § 158, stk. 1, nr. 3, og fastslår den abso-

lutte frist, for hvornår de nye kapitalandelees rettigheder opstår. Bestemmelsen hindrer ikke, at en eller flere af de nye kapitalandelees rettigheder i et vist tidsrum udover 12-månedersfristen suspenderes ved generalforsamlingsbeslutningen. Det er dog kun sådanne rettigheder, som helt kan fratages visse kapitalklasser, der midlertidigt kan suspenderes ud over 12 måneders fristen.

Der er ikke tiltænkt materielle ændringer i gældende ret, men det er med den nye formulering af bestemmelsen præciseret, at den gælder både aktie- og anpartsselskaber.

Det foreslåede *stk. 3* er en videreførelse af reglerne i aktieselskabslovens § 36, stk. 3, 4. pkt., og § 42, stk. 3, 3. pkt. Bestemmelsen præciserer således, at en kapitalforhøjelse ikke kan anses for foretaget, før registrering er foretaget.

Til § 175

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 36, stk. 3, 1. pkt. Som konsekvens af, at det i dette lovforslag foreslås, at anpartsselskaber fremover skal have mulighed for at udstede warrants og konvertible gældsbreve, er bestyrelsen ændret til selskabets centrale ledelsesorgan. Derudover indebærer forslaget ikke nogen materiel ændring.

En tilsvarende regel findes ikke i den gældende anpartsselskabslov. Da anpartsselskaber med forslaget får mulighed for, at udstede warrants og konvertible gældsbreve findes det hensigtsmæssigt af hensyn til en ensretning af reglerne, at begge selskabstyper underkastes ens regler om anmeldelse af kapitalforhøjelser.

I henhold til den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal selskabets centrale ledelsesorgan senest 4 uger efter udløbet af hvert regnskabsår anmelde, hvor stor en kapitalforhøjelse der er foretaget i året, hvis tegning af kapitalandele sker på grundlag af konvertible gældsbreve eller warrants, og den fastsatte frist for tegningen er længere end 12 måneder, samt det fastsatte mindstebeløb for kapitalforhøjelsen er tegnet og fuldt indbetalt med tillæg af en eventuel overkurs.

Ofte er retten til at udnytte en tildelt warrant eller konvertere et konvertibelt gældsbrev ikke knyttet til en bestemt dato, men et tidsrum, der kan strække sig over eksempelvis et årsskifte. Det vil derfor være upraktisk at forlange registreret hver enkelt kapitalandelsudstedelse. Pligten pålægges derfor kun ved hvert regnskabsårs udløb eller når den periode, inden for hvilken ombytning kunne ske, er udløbet. Med hensyn til den enkelte nye kapialejers ret til udbytte gælder reglen i § 174, stk. 2.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 36, stk. 3, 3. og 4. pkt. er videreført i forslagets *stk. 1* hvori det præciseres, at hvis fristen løber udover 12 måneder, skal det centrale ledelsesorgan udover anmeldelse i henhold til *stk. 1*, senest fire uger efter tegningsfristens udløb anmelde kapitalforhøjelsen. Denne situation opstår i de tilfælde, hvor den fastsatte frist for tegning er udløbet. Her skal det centrale ledelsesorgan senest 4 uger efter, at denne frist er udløbet, anmelde de foretagne kapitalforhøjelser.

Forslagets *stk. 2*, giver det centrale ledelsesorgans retlige bemyndigelse til at foretage de nødvendige ændringer af selskabets vedtægter som følge af ombytningen af konvertible gældsbreve eller udnyttelsen af tildelte warrants. I det foreslåede *stk. 3*, præciseres, at anmeldelse af kapitalforhøjelser som følge af ombytning af konvertible gældsbreve eller warrants skal følge de almindelige regler om tilbagebetaling, hvis registrering nægtes. Der henvises endvidere til bemærkningerne vedrørende forslagets § 177.

Til § 176

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 42, stk. 2, skal bestyrelsen, når tiden for ombytning af et konvertibelt gældsbrief er udløbet, straks anmelde til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor mange gældsbriefe der er blevet ombyttet til aktier.

En tilsvarende regel findes ikke i den gældende anpartsselskabslov. Da anpartsselskaber med forslaget får mulighed for, at udstede warrants og konvertible gældsbriefe findes det hensigtsmæssigt af hensyn til en ensretning af reglerne, at begge selskabstyper underkastes ens regler om anmeldelse af kapitalforhøjelser.

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende regler, hvorved det centrale ledelsesorgan efter udløb fristen for udnyttelse af et konvertibelt gældsbrief eller en warrant skal anmelde dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen er med den foreslåede affattelse nu udvidet til også at gælde udnyttelse af warrants. Det er i omverdenens interesse at der på samme måde som ved udnyttelse af konvertible gældsbriefe hurtigt oplyses om udvidelser i selskabskapitalen på baggrund af udstedte warrants.

Det præciseres endvidere, at såfremt udnyttelsestiden er længere end 12 måneder, skal der én gang årligt ved regnskabsårets udløb foretages anmeldelse efter reglerne i forslagets § 175.

Er ombytning af det konvertible gældsbrief eller udnyttelse af en tildelt warrant ikke udnyttet fuldt ud, må der indsendes anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen herom, jf. reglerne i forslagets § 175. Med anmeldelsen skal følge nye vedtægter, hvor bemyndigelse er rettet til efter de faktiske forhold. I de nye vedtægter skal således tages højde for, hvor stor en del af bemyndigelsen, der er udnyttet. Også denne vedtægtsændring vil kunne foretages af bestyrelsen, jf. forslagets *stk. 2*.

Til § 177

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 36, stk. 1, 2. pkt., § 36, stk. 2, 2. pkt., og § 36, stk. 3, 2. pkt., og anpartsselskabslovens § 42.

Ændringen er af redaktionel karakter og indebærer ikke nogen materiel ændring.

Det foreslås i *stk. 1*, at beslutningen om kapitalforhøjelsen bortfalder, hvis registrering nægtes. Dermed understreges det, at der heller ikke indenfor 12-måneders fristen i *stk. 2* kan ske genanmeldelse af en registreringsnægtet beslutning. Der vil i så fald skulle træffes en ny beslutning.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 36, stk. 2, 2. pkt. og anpartsselskabslovens § 41, stk. 1, 2. pkt. om, at en beslutning om kapitalforhøjelse bortfalder, hvis anmeldelse ikke er modtaget senest 12 måneder efter beslutningen om kapitalforhøjelsen er truffet.

Ved den foreslåede bestemmelse begrænses tidsrummet for indbetaling af mindstebeløbet. Sættes indbetalingsfristen således til mere end 11 måneder begrænses anmeldelsesfristen i henhold til forslagets § 173, stk. 1, tilsvarende.

I det foreslåede *stk. 3* videreføres reglen aktieselskabslovens § 36, stk. 1, 2. pkt. og anpartssel-

skabslovens § 42, stk. 1, 3. pkt. om, at allerede indbetalte beløb straks skal tilbagebetales til tegnerne, hvis beslutningen om kapitalforhøjelse ikke bliver registreret, og derved bortfalder.

Der opstår herved en ret for selskabets kapitalejere på tilbagebetaling af det allerede indbetalte beløb. Konsekvensen af denne bestemmelse er således, at selskabets kreditorer og øvrige medkontrahenter ikke før kapitalforhøjelsens registrering kan regne med kapitaludvidelsen som kreditgrundlag, ligesom selskabets kreditorer i et eventuelt konkursbo må konkurrere med selskabets kapitalejere for så vidt angår tilbagebetaling af en allerede indbetalt men ikke registreret kapitalforhøjelse.

Kapitalejerne har ret til tilbagebetaling af en indbetalt beløb uden fradrag af omkostninger ved forhøjelsen. I visse tilfælde vil medlemmerne af det centrale ledelsesorgan kunne gøres personligt ansvarlige for tilbagebetaling.

Til § 178

I henhold til de gældende regler i aktieselskabslovens § 43 kan generalforsamlingen eller bestyrelsen efter bemyndigelse udstede obligationer eller andre gældsbreve med ret til rente, hvis størrelse helt eller delvist afhænger af det udbytte, selskabets aktier afkaster, eller af årets overskud. Der er med den foreslåede bestemmelse ikke tilsigtet materielle ændringer.

Der har hidtil ikke været en lignende mulighed i anpartsselskabsloven, men det har været antaget i praksis, at også anpartsselskaber har kunnet udstede sådanne gældsbreve.

Optagelse af lån ved udbyttegivende gældsbreve forhøjer ikke selskabets kapital som følge af beslutningen. Långivere efter denne bestemmelse vil således være at betragte som almindelige kreditorer i selskabet. Ligeledes vil lån optaget efter denne regel ikke kunne tilskrives egenkapitalen. Uanset renten er gjort afhængig af årets overskud, må rentebeløbet anses som en omkostning for selskabet, der skal fradrages ved beregningen af det endelige årsresultat.

Da der ikke foreskrives vedtægtsændringsflertal antages det, at beslutningen kan træffes med simpelt flertal. Hvis lånet udbydes til enkelte aktionærer vil bestemmelsen i § 108 dog efter omstændighederne kunne finde anvendelse.

Der kan således efter *stk. 1*, udstedes lån både, hvor renten varierer i forhold til udbyttet, eller hvor der som rente svares en vis procentdel af overskuddet. Det er ikke et krav at en sådan beslutning skal optages i selskabets vedtægt.

Generalforsamlingen kan endvidere efter forslaget *stk. 2*, bemyndige det centrale ledelsesorgan til optage sådanne lån. Tidsbegrænsningen i *stk. 2, 2. pkt.*, er i overensstemmelse med den almindelige tidsbegrænsning i forslaget *stk. 2, 1. pkt.* om kapitalforhøjelser. Der findes ikke i bestemmelsen krav om, at det centrale ledelsesorgans bemyndigelse skal optages i vedtægterne.

Til § 179

Den foreslåede § 179 viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 109 og anpartsselskabslovens § 43, som udtømmende opregner, hvorledes der kan ske overførsel af midler fra et selskab til dets aktionærer. Der er sket en generel modernisering af reglerne, men der er ikke foreslået indholdsmæssige ændringer i reglerne i forhold til gældende ret.

Den foreslåede bestemmelse indeholder et overblik over de eksisterende former for kapitalafgang ved uddeling i aktie- og anpartsselskaber og vedrører både uddeling af kontanter og andre værdier.

Ifølge bestemmelsens *stk. 1* kan uddeling af selskabets midler til kapitalejerne kun kan finde sted som ordinært udbytte på grundlag af det senest godkendte årsregnskab, som ekstraordinært udbytte, som udlodning i forbindelse med nedsættelse af selskabskapitalen eller som udlodning i forbindelse med selskabets opløsning.

Bestemmelsen vedrører ikke sædvanlige forretningsmæssige dispositioner, hvori der indgår en ydelse og en modydelse.

Betalinger til kapitalejerne i forbindelse med almindelige forretningsmæssige dispositioner hører ikke ind under selskabslovgivningens bestemmelser om udbetaling af midler til kapitalejerne. I sådanne dispositioner er der således tale om ydelse og modydelse, mens den foreslåede bestemmelse dækker den situation, hvor selskabet overdrager et aktiv, herunder penge, til dets ejere uden nogen form for modydelse.

Overdragelser på ikke-markedsmæssige vilkår kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelsen. Afvikling af et aktionærlån ved indløsning til en lavere kurs end pari af et selskab tilhørende gældsbevægelse kan efter en konkret vurdering anses for en uddeling af selskabets midler. En gave til en kapitalejer kan efter omstændighederne også blive betragtet som udlodning.

Udover de i bestemmelsen nævnte former for kapitalafgang kan der også overføres midler fra selskabet til andre ved køb af egne kapitalandele og lån mv. Disse situationer betragtes imidlertid ikke som kapitalafgang, og er i visse tilfælde reguleret særskilt i reglerne om aktionærlån og selvfinansiering og egne kapitalandele.

Situationer, hvor f.eks. aktiver eller serviceydelser sælges fra aktionærene til selskabet til en pris over markedsprisen, kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelserne om udbetaling af midler. Som udgangspunkt vil sådanne overførsler af værdier ikke overholde de krav til formaliteter ved beslutningen, der stilles i dette kapitel, herunder at de skal træffes af generalforsamlingen, og vil således ikke være lovlige.

I bestemmelsens *stk. 2* præciseres det, at selskabets centrale ledelsesorgan er ansvarligt for, at udlodningen ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets, og i moderselskaber koncernens, økonomiske stilling og ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter. Bestemmelsen er strafbelagt, jf. dette lovforslag § 282.

Bestemmelsens første led viderefører og samler de gældende bestemmelser i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven om ledelsens ansvar i forbindelse med kapitalafgang. Ledelsen skal fortsat vurdere, om udlodning af udbytte og, kapitalnedsættelse er forsvarlig i forholdet til selskabets samlede økonomiske stilling, herunder skal der foretages en vurdering af selskabets nuværende og kommende situation. Dette gælder også i forhold til udlodninger foretaget under likvidation af et selskab.

Ledelsen er således til enhver tid ansvarlig for, at der er den fornødne kapital i selskabet set i forhold til selskabets nuværende og fremtidige drift. Samtidigt skal ledelsen tage højde for, at der er dækning for de reserver, der følger af lov, eksempelvis årsregnskabsloven, og vedtægter.

Af den foreslåede bestemmelses andet led fremgår det, at det centrale ledelsesorgan er ansvar-

lig for, at en udlodning ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter. Dermed understreges det centrale ledelsesorgans overordnede ansvar for, at kapitalafgang fra selskabet ikke tilføjer andre tab.

For en nærmere gennemgang af ledelsens ansvar for et forsvarligt kapitalberedskab henvises til dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5.

Til § 180

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 112 og anpartsselskabslovens § 45, hvori det præciseres, at det alene er generalforsamlingen, der kan træffe beslutning om fastsættelse af det ordinære udbytte, og at generalforsamlingen ikke må beslutte uddeling af højere udbytte end foreslået eller tiltrådt af selskabets centrale ledelsesorgan.

Generalforsamlingen kan ikke delegerer retten til at træffe beslutning om udbetaling af ordinært udbytte til andre, f.eks. selskabets bestyrelse eller direktion.

Selskabets centrale ledelsesorgan indstiller i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten et forslag til overskudsanvendelse, herunder evt. udbytteudlodning. Som udgangspunkt fordeles ordinært udbytte forholdsmæssigt mellem kapitalejerne efter størrelsen af deres ejerandele. Der kan dog i vedtægterne være tildelt visse aktieklasser en fortrinsstilling, således at fordelingen sker på anden vis.

Kapitalejerne træffer herefter beslutning om udlodning af ordinært udbytte. Hvis kapitalejerne ønsker et andet udbytte end foreslået af selskabets centrale ledelsesorgan, er det en forudsætning, at selskabets centrale ledelsesorgan tiltræder det foreslåede udbytte. Generalforsamlingen i et aktieselskab kan i den forbindelse beslutte, at der skal udbetales et mindre beløb end foreslået af det centrale ledelsesorgan.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres således de gældende regler i aktieselskabslovens § 110, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 45, stk. 3, om, hvilke midler, der kan anvendes til udlodning af ordinært udbytte. De gældende regler foreslås videreført med en sproglig modernisering, uden at der herved er tiltænkt materielle ændringer. Det fremgår fremover af bestemmelsen, at man ved udlodning af udbytte kun kan anvende beløb, som i selskabets senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Den foreslåede formulering indebærer en forenkling af bestemmelsen, idet der ikke længere foretages en opremsning af de reserver i årsregnskabsloven, som ikke kan benyttes til udlodning af reserver. Dette indebærer, at der ikke skal foretages rettelse i selskabsloven, hvis en reserve i årsregnskabsloven ikke længere betragtes som bundet. Det fremgår klart af de enkelte bestemmelser i årsregnskabsloven, hvis en konkret reserve ikke kan benyttes til udlodning.

Henvisningen til reserver, der er bundet i henhold til lov, gælder fortsat reserver, der er bundne i henhold til årsregnskabsloven. Der er således tale om en videreførelse af de gældende regler om, at fonden for egne kapitalandele, reserven for opskrivning efter indre værdis metode, samt alle øvrige opskrivningsreserver ikke kan benyttes til udlodning af udbytte. I det omfang, der kommer andre lovbestemte regler om bundne reserver, vil disse blive omfattet af bestemmelsen.

For så vidt angår opreguleringsreserver bemærkes, at årsregnskabslovens § 38 og 41 er blevet ændret ved lov nr. 156 af 17. juni 2008, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt er opreguleringsreserver i årsregnskabsloven, der ikke kan benyttes til udbytteudlodning.

Den gældende bestemmelse om, at reserver, der er bundne i henhold til vedtægten, ikke kan benyttes ved udlodning af udbytte, videreføres ligeledes.

I den gældende bestemmelse henvises der i nr. 1) til fonden for amortiserede kapitalandele. I dette lovforslags § 74, foreslås reglerne om amortisation ændret, således at der ikke længere i forbindelse med amortisation skal overføres midler til en særlig fond. Ændringen modsvarer af, at der skal indrykkes proklama i forbindelse med kapitalnedsættelsen. Fonden for amortiserede kapitalandele vil således ikke fremover være relevant i forhold til udlodning af udbytte.

Når opregningen af konkrete bundne reserver ikke længere er medtaget i lovteksten, er det for at sikre, at der ikke opstår uoverensstemmelse mellem bestemmelser i årsregnskabsloven og selskabsloven. Et selskabs ledelse vil desuden i henhold til § 179, stk. 2, til enhver tid være ansvarlig for, at der efter en udlodning er dækning for de reserver, der følger af lov og vedtægter, eksempelvis årsregnskabsloven.

Det faktum, at det fremgår af årsrapporten, at der er frie midler, der kan anvendes til udbetaling af udbytte, kan ikke isoleret tages til udtryk for, at det vil være forsvarligt at foretage en udbyttebetaling.

Det centrale ledelsesorgan skal løbende vurdere selskabets økonomiske stilling, og hvis det inden afholdelsen af generalforsamlingen viser sig, at den økonomiske stilling er dårligere end forventet, skal bestyrelsen vurdere det foreslåede udbyttes størrelse ud fra de nye oplysninger. Medlemmerne af det centrale ledelsesorgan har således pligt til konkret at vurdere, om selskabets økonomiske situation i tiden mellem regnskabsårets afslutning og datoen for udbyttets udbetaling er forringet i et sådant omfang, at udbytteudbetalingen ikke er forsvarlig.

Medlemmerne af det centrale ledelsesorgan skal ikke alene tage hensyn til indtrufne begivenheder, men også til den forventede fremtidige udvikling. Hvis medlemmerne af det centrale ledelsesorgan således finder indikationer på, at selskabet f.eks. i det kommende år vil få et lavere salg end tidligere forventet, skal de tage hensyn til dette, når de vurderer udbyttets forsvarlighed.

Likviditet er ikke en betingelse for udbetalingen af udbytte. Et selskab med frie reserver kan således optage lån til brug for en udbyttebetaling, eksempelvis i selskabets hidtil ubelånte ejendomme. Dette forudsætter dog, at de øvrige betingelser for udbyttebetalinger er opfyldt, herunder forsvarlighedsvurderingen. Vurdering af selskabets fremtidige likviditet vil dog være en del af forsvarlighedsvurderingen.

Koncernregnskabet anvendes ikke ved beregning af de midler, der kan anvendes til udbytte. Koncernregnskabet kan derimod have betydning for, hvorvidt et moderselskabs udbyttebetaling er forsvarlig, idet koncernregnskabet fører til, at der ikke er mulighed for udbytte eller kun mulighed for et mindre udbytte end moderselskabets årsregnskab udviser grundlag for at udbetale. Ved et moderselskabs beregning af udbytte skal der således tages hensyn til koncernens stilling som helhed, herunder størrelsen af de samlede egenkapitalposter, der kan anvendes til uddeling af udbytte, og til at udbyttefastsættelsen skal være forsvarlig.

Det er ikke muligt at foretage udbyttebetalinger, der er opstået ved koncerninterne transaktio-

ner, der alene har haft til formål at skabe frie reserver i et selskaberne, der kunne anvendes til udbytte til aktionærene eller anpartshaverne. Det kan således være ulovligt at udbetale udbytte, hvis dette er betinget af intern fortjeneste. Det kan ligeledes være ulovligt at udbetale udbytte, hvis der foreligger forhold, der bevirker, at et af selskaberne i koncernen alene kan udbetale udbytte på grund af fortjenester, som utilbørligt er muliggjort ved handler eller aftaler med de andre koncernselskaber, og således at disse har lidt tilsigtede tab eller kun opnået en urimelig lille fortjeneste ved retshandlen.

Intern fortjeneste opnået ved samhandel på sædvanlige forretningsmæssige vilkår vil fortsat kunne danne grundlag for udlodning.

I dette lovforslags § 35 om delvist indbetalt selskabskapital foreslås det, at man kan nøjes med at indbetale 25 pct. af et selskabs kapital. Dette er ikke en hindring for udbetaling af udbytte, men den udestående selskabskapital vil være en bunden reserve. Udbytte kan således udbetales fra selskabet, selvom kapitalen ikke er fuldt indbetalt. Der kan således ikke udloddes udbytte, hvis eksempelvis fordringen på selskabskapitalen er det eneste aktiv i selskabet.

I det foreslåede *stk. 2* afgrænses det negativt, at udbytte ikke kan udloddes på baggrund af midler, der er bundet i fonden for amortiserede kapitalandele, reserven for egne kapitalandele, reserven for opskrivning efter indre værdis metode, alle øvrige opskrivnings- og opreguleringsreserver samt reserver, der er bundne i henhold til vedtægterne.

Hvis selskabet er underlagt revisionspligt, skal årsrapporten være revideret. Det centrale ledelsesorgans forslag til udlodning af udbytte skal som nævnt fremgå af årsrapporten, og hvis dette forslag ikke er forsvarligt, vil revisor skulle tage forbehold herfor ved påtegningen. jf. erklæringsbekendtgørelsen § 6 er der derudover ikke krav i de gældende danske regler om revisors direkte medvirken ved uddeling af ordinært udbytte.

Loven indeholder fortsat ikke bestemmelser om ”udsultning” af selskabets aktionærer, idet denne situation forudsættes reguleret af reglerne om minoritetsbeskyttelse. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bestemmelserne i § 107, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 80.

Det præciseres endvidere i det foreslåede *stk. 3*, at hvis der sker udbytteudbetaling i andre værdier end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, jf. § 37. Det skal i vurderingsmandens erklæring i dette tilfælde angives, at udbyttebeløbet mindst svarer til den ansatte værdi af den eller de andre værdier end kontanter, der udloddes.

Ved en udbyttebetaling i andre værdier end kontanter skal det pågældende aktivs markedsværdi kunne rummes inden for selskabets frie reserver. Kapitalselskabet skal ved udarbejdelsen af mellembalancen tage højde for de regnskabsmæssige resultater af den påtænkte udbyttebetaling.

Alle gevinster og tab, som opstår som følge af uddelingen, skal således indarbejdes i mellembalancen og indgå i bestyrelsens vurdering af, om der er tilstrækkelig med frie midler til at gennemføre den påtænkte betaling af udbytte. Tallene kan ikke præsenteres i et tillæg til balancen, men skal indgå direkte i balancen og skal være omfattet af revisors gennemgang, hvis der er krav om revisors gennemgang af mellembalancen.

Ved en udlodning i andre værdier end kontanter skal der således tages højde for den gevinst, der vil blive realiseret som led i udlodningen som følge af, at aktivets dagsværdi overstiger den

bogførte værdi, når selskabets frie reserver skal opgøres.

I den gældende aktieselskabslov § 110, stk. 3, er der et krav om, at udbytte ikke må overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabet og i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling. Denne bestemmelse er ikke videreført i den foreslåede § 183, idet der er indsat en generel bestemmelse i dette lovforslags § 179, stk. 2 om, at selskabets centrale ledelse er ansvarlig for, at uddeling ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter. Der henvises endvidere til dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5, for en nærmere gennemgang af ledelsens ansvar for selskabets økonomiske stilling og kapitalberedskab.

Generalforsamlingens beslutning om udbytte træffes fortsat på baggrund af bestyrelsens indstilling, og bestyrelsen skal tiltræde hvis generalforsamlingen beslutter at udlodde et større udbytte end foreslået. Heri ligger implicit en vurdering af, om udbyttet er forsvarligt og vurderingen heraf vil være omfattet af bestyrelsens almindelige ansvar. På baggrund heraf findes det ikke nødvendigt at gentage bestyrelsens ansvar i den foreslåede bestemmelse. Der er ikke herved tiltænkt nogen materiel ændring i bestyrelsens ansvar.

Hele den foreslåede § 180 er straffelagt, jf. dette lovforslag § 382.

Til § 181

Bestemmelsen viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 111 a og anpartsselskabslovens § 45, stk. 4, om, at reserven for opskrivning efter indre værdis metode helt eller delvis kan anvendes til eliminering af underskud, der ikke kan elimineres på anden måde. Bestemmelserne er blevet sprogligt moderniseret, men der er ikke tilsigtet nogen materiel ændring herved.

De gældende bestemmelser blev indsat i aktie- og anpartsselskabslovene i 2001 som konsekvens af den nye årsregnskabslov med henblik på at tilpasse selskabslovene til årsregnskabslovens nye terminologi.

Bestemmelsen bygger på 4. selskabsdirektivs artikel 59, der forbyder anvendelsen af sådanne reserver til uddeling til aktionærerne eller udlodning til aktionærerne.

Indre værdi metode kaldes også equity-metoden og var indtil 2006 obligatorisk for mellemstore og store virksomheder, det vil sige virksomheder omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse C. Reservens dannes på baggrund af dattervirksomheders og associerede virksomheders egenkapitalposter og resultater, der indregnes i moderselskabets resultatopgørelse og balance i det omfang beløbene ikke er uddelt som udbytte til modervirksomheden. Hvor der er tale om et nettooverskud af alle dattervirksomheder og associerede virksomheder skal beløbet bindes, men må godt anvendes til underskudsdækning. Siden 2006 har selskaber frivilligt kunne vælge at benytte metoden, og i det omfang dette sker, er den foreslåede regel fortsat relevant.

Til § 182

I henhold til gældende ret kan generalforsamlingen bemyndige bestyrelsen til at træffe beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte, jf. aktieselskabslovens § 109 a, og anpartsselskabslovens § 44 a. Ved lov nr. 246 af 27. marts 2006, blev det fastsat, at bemyndigelsen ikke skal fornys hvert år, men kan træffes med virkning, indtil det modsatte besluttes.

Disse regler videreføres i det foreslåede *stk. 1*. Som led i sammenskrivningen af aktie- og an-

partsselskabsloven er det præciseret, at generalforsamlingen både med simpelt flertal selvstændigt kan beslutte udlodning af ekstraordinært udbytte, jf. stk. 1, og kan bemyndige bestyrelsen hertil, jf. *stk.* 2. Det er endvidere præciseret, at bemyndigelsen kan gives til selskabets centrale ledelsesorgan, det vil sige bestyrelsen, eller hvis selskabets ikke har nogen bestyrelse, direktionen.

Beslutning om bemyndigelse kan træffes på såvel selskabets ordinære generalforsamling som på en ekstraordinær generalforsamling.

Generalforsamlingens bemyndigelse til selskabets centrale ledelsesorgan er ikke et tilsagn til kapitalejerne om ekstraordinært udbytte, men en lovhjemlet adgang for det centrale ledelsesorgan til at imødekomme kapitalejernes tilkendegivelse om et ønske om udbytte på andre tidspunkter end den ordinære generalforsamling, hvis selskabets økonomiske situation giver grundlag for dette.

Kapitalejerne kan således ikke pålægge det centrale ledelsesorgan at udbetale ekstraordinært udbytte, da dette alene hører under det centrale ledelsesorgans kompetence. Dette skal ses i sammenhæng med, at ordinært udbytte ikke kan overstige det centrale ledelsesorgans anbefaling eller tilslutning. Det ekstraordinære udbytte skal således være forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske situation.

Hvis det centrale ledelsesorgan vælger at udnytte bemyndigelsen til at udbetale ekstraordinært udbytte, er der tale om et endeligt udbytte. Generalforsamlingen skal ikke efterfølgende godkende denne disposition, ligesom generalforsamlingen ikke kan ændre det centrale ledelsesorgans beslutning.

I bemyndigelsen kan generalforsamlingen fastsætte eventuelle nærmere betingelser for udnyttelse af bemyndigelsen. Betingelserne kan have såvel økonomisk som tidsmæssig karakter og en bemyndigelse kan således også begrænses til kun at kunne finde anvendelse i en ganske bestemt situation. Det er således for eksempel muligt at fastsætte, at bemyndigelsen kun løber indtil næste ordinære generalforsamling.

Efter de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 109 a, stk. 3, nr. 2, og anpartsselskabsloven § 44 a, stk. 3, nr. 2, skal bestyrelsen erklære, at det ekstraordinære udbytte ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling. Bestyrelsen skal endvidere i erklæringen oplyse om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, som er indtruffet efter seneste årsrapports afgivelse, i det omfang det har relevans for beslutningen. Dette kræves dog alene i den udstrækning, det kan gøres uden at skade selskabet. Perioden efter mellembalancens afgivelse og frem til beslutningen træffes, er i den forbindelse særlig relevant, og bestyrelsen må sikre sig de fornødne oplysninger om udviklingen i selskabets økonomiske stilling for denne periode.

Det har siden indførelsen af reglerne vist sig, at størstedelen af selskaberne benytter sig af adgangen til at bemyndige bestyrelsen. Det har endvidere vist sig som administrativt byrdefuldt for selskaberne at gennemføre en vedtægtsændring i forbindelse med udstedelse af bemyndigelsen, hvorfor det tidligere krav om optagelse af bemyndigelse i vedtægten ikke er foreslået videreført. Det er i praksis blevet rutine at benytte denne type udlodning og investorer, långivere m.fl. må fremover være forberedt på, at et selskab kan udbetale ekstraordinært udbytte, selvom det ikke fremgår af vedtægterne.

Den foreslåede bestemmelse gør det muligt for generalforsamlingen at bemyndige bestyrelsen

til at uddele ekstraordinært udbytte uden optagelse af bestemmelse herom i vedtægten. Reglen om, at der først kan udbetales ekstraordinært udbytte efter aflæggelse af første årsrapport forslås samtidig videreført uden ændring for både aktieselskaber og anpartsselskaber.

Den foreslåede bestemmelse viderefører ikke kravet om en særskilt ledelseserklæring i forbindelse med beslutning om udbetaling af ekstraordinært udbytte. Det fremgår af forslaget § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5, at det centrale ledelsesorgan til enhver tid skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab er forsvarligt. Selskabets ledelse er således altid ansvarlig for, at en udlodning er forsvarlig, jf. også den udtrykkelige bestemmelse herom i den foreslåede § 179, stk. 2.

Efter de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 109 a, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 44 a, stk. 4, må beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte tidligst træffes dagen efter, at vedtægtsændringen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Da kravet om, at bemyndigelsen skal optages i vedtægten, foreslås afskaffet, er der ikke længere nogen begrundelse for, at beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte ikke kan træffes samme dag som generalforsamlingens afholdelse. Beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte foreslås fremover at følge udbetalingsreglerne for almindeligt udbytte, hvorved det er muligt for et selskab at udbetale ekstraordinært udbytte samme dag som generalforsamlingen er afholdt, dog under forudsætning af, at de har aflagt mindst et årsregnskab.

Både aktie- og anpartsselskaber vil også fremover først kunne udbetale ekstraordinært udbytte efter aflæggelse af første årsrapport. Det gælder også, selvom bemyndigelsen allerede gives til det centrale ledelsesorgan eller indsættes i vedtægterne ved selskabets stiftelse, og selvom der er tale om et selskab, der er stiftet ved fusion/spaltning af selskaber, der har eksisteret længe, og dermed allerede har aflagt årsrapport. Reglen er indført på baggrund af 2. selskabsdirektiv (kapitaldirektivet), artikel 15, stk. 2, litra b, der statuerer, at et selskab ikke kan udbetale ekstraordinært udbytte i det første regnskabsår.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 3*, at de midler, der kan anvendes til ordinært udbytte, også kunne anvendes til udbetaling af ekstraordinært udbytte, i det omfang der ikke på tidspunktet for uddelingen allerede er disponeret over midlerne. Desuden kan frie reserver, der er opstået eller blevet frigjorte i det indeværende løbende regnskabsår, også anvendes til ekstraordinært udbytte. Som udgangspunkt fordeles også ekstraordinært udbytte forholdsmæssigt mellem kapitalejerne efter størrelsen af deres ejerandele. Der kan dog i vedtægterne være tildelt visse aktieklasser er tildelt en fortrinsstilling, således at fordelingen sker på anden vis. Bestemmelsen er strafbelagt, jf. dette lovforslag § 382.

Til § 183

Den foreslåede § 183 viderefører med visse ændringer de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 109, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 44 a, stk. 3 om, at bestyrelsens beslutning om uddeling af ekstraordinært udbytte skal optages i bestyrelsens protokol

I det foreslåede *stk. 2*, videreføres det gældende krav om, at bestyrelsens beslutning skal være vedlagt en mellembalance, der viser, at der er tilstrækkelige midler til rådighed for uddelingen. Dette krav følger for aktieselskabers vedkommende af 2. selskabsdirektivs, artikel 15. I den foreslåede bestemmelsen videreføres kravet ikke desto mindre både for aktie- og anpartsselskaber af hensyn til ensretning af reglerne for de to selskabstyper.

Mellembalancen kan eksempelvis være et halvårsregnskab eller et andet perioderegnskab udarbejdet særligt til brug for beslutningen om ekstraordinært udbytte, men kan være mindre omfattende end et perioderegnskab, f.eks. hvis perioden fra aflæggelse af seneste årsrapport frem til beslutningen træffes, er kort. Mellembalancen skal være udarbejdet efter principperne i årsregnskabsloven. Der er ingen begrænsning på, hvor lang tid forud for bestyrelsens beslutning mellembalancen kan opgøres. En stor tidsmæssig spredning medfører dog skærpede krav til bestyrelsens erklæring om selskabets eller koncernens økonomiske stilling.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det bør være op til ledelsen at vurdere, om der er behov for, at udarbejde en særskilt mellembalance, eller om balancen fra den seneste årsrapport kan anvendes.

Udvalget har også vurderet, at det er op til ledelsen under ansvar at vurdere, om mellembalancen skal være gennemgået af en revisor, uanset om selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 109a, stk. 3, nr. 1, 2. pkt. og anpartsselskabslovens § 44a, stk. 3, nr. 1, 2. pkt. er på denne baggrund ikke videreført i forslaget.

Det er ved udbetaling af ekstraordinært udbytte ledelsens ansvar, at et ekstraordinært udbytte er forsvarligt under hensyn til selskabets, og i moderselskaber koncernens, økonomiske stilling. Det er således op til selskabets centrale ledelsesorgan under ansvar at vurdere, hvorvidt en mellembalance i forbindelse med udbetaling af ekstraordinært udbytte kan være uden erklæring fra en revisor, eller om der er behov for, at revisor eksempelvis gennemgår eller reviderer mellembalancen, uanset om selskabet er underlagt revisionspligt.

Det centrale ledelsesorgans mulighed for at beslutte at uddele udbytte afhænger endvidere af selskabets økonomiske stilling, jf. § 179, stk. 2, og medlemmerne af det centrale ledelsesorgan er ansvarlige for forsvarligheden af selskabets kapitalberedskab. Der henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 for en nærmere beskrivelse af reglerne herom.

Det foreslås i *stk. 3*, at der skal udarbejdes en vurderingsberetning, hvis udlodning af ekstraordinært udbytte sker ved udlodning af andre værdier end kontanter. Det præciseres samtidigt, at vurderingsberetningen fra en uvildig vurderingsmand skal angive, at aktivet ikke er mere værd end det beløb, der fremgår af beslutningen, da det er vigtigt at få afklaret, at der ikke er flere midler, der afgår fra selskabet end aktionærene træffer beslutning om.

I det foreslåede *stk. 2, 2. pkt.*, foreslås det, at der ikke skal indhentes vurderingsberetning hvis der sker udlodning af børsnoterede aktier eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, hvis selskabets centrale ledelsesorgan i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. For en nærmere beskrivelse af reglen og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til dette lovforslags §§ 37 og 39.

Til § 184

Bestemmelsen viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 109, stk. 2 og 3, om forbud mod indgåelse af aftale om bonus eller lignende ydelser i forbindelse med overtagelsestilbud på selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked samt et forbud mod udbetaling af midler fra det erhvervede selskab i de første 12 måneder efter gennemførelsen af et overtagelsestilbud, medmindre det i tilbudsdokumentet er angivet. Bestemmelsen blev ind-

ført ved lov nr. 576 af 6. juni 2007.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, indebærer, at en uddeling af selskabets midler i de første 12 måneder efter en overtagelse vil være ulovlig, medmindre tilbudsgiveren i overensstemmelse med reglerne udstedt i medfør § 32, stk. 4, i lov om værdipapirhandel m.v., har oplyst om den påtænkte uddeling af selskabets midler i tilbudsdokumentet. Der er ikke noget til hinder for, at der foretages en mindre uddeling end det, der er oplyst i tilbudsdokumentet.

Det foreslåede *stk. 2* indeholder en undtagelse hertil. Undtagelsen vil alene kunne finde anvendelse under ganske særlige omstændigheder, hvor der er indtrådt nye begivenheder, som forbedrer selskabets finansielle stilling, når dette ikke var påregneligt for tilbudsgiveren ved udarbejdelsen af tilbudsdokumentet. Der kan ikke foretages en større uddeling, end hvad selskabets finansielle stilling er forbedret med.

Den foreslåede undtagelse vil som følge af de konkrete omstændigheder kunne anvendes til, at der foretages en større uddeling af selskabets midler end omtalt i tilbudsdokumentet. Der kan f.eks. være tale om, at selskabet i 12 måneders perioden har modtaget et uventet købstilbud på væsentlige aktiver, som herefter er solgt. Der kan foretages en uddeling af den gevinst, som bliver realiseret, men salget af aktiverne må ikke være forventeligt på tidspunktet for udarbejdelsen af tilbudsdokumentet.

Undtagelsen kan således ikke anvendes, hvis køber selv har forudsat salget af aktiverne inden købet. Der vil være tale om en konkret vurdering, når det skal afgøres, hvorvidt en konkret sag vil være omfattet af undtagelsen. Det kan dog generelt fastslås, at der skal være tale om nogle helt særlige omstændigheder, som den nye ejer ikke vidste eller burde vide ved afgivelsen af tilbudsdokumentet. Hertil kommer, at der skal være tale om forhold, der forbedrer selskabets finansielle stilling.

Den foreslåede bestemmelse omfatter enhver uddeling af selskabets midler, jf. også henvisningen til dette lovforslags § 179, hvorefter en uddeling af selskabets midler kan finde sted som udbytte, ekstraordinært udbytte, udlodning i forbindelse med en kapitalnedsættelse eller i forbindelse med selskabets opløsning. Den foreslåede bestemmelse skal også ses i sammenhæng med § 115, stk. 2, som hindrer, at der ydes lån eller andre former for forskud på udbytte eller udlodninger, som anvendes til finansieringen af aktierne i selskabet m.v. Bestemmelse kan ikke omgås ved, at der i de første 12 måneder ydes lån til tilbudsgiver, som efter udløbet af de 12 måneder modregner lånet i udbytte m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil som følge af henvisningen til kapitel 8 i lov om værdipapirhandel m.v. alene omfatte selskaber, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked.

Dette lovforslags § 194 indebærer, at en uddeling til aktionærerne, der er sket i strid med lovens regler herom, skal tilbagebetales til selskabet med tillæg af renter. Udbytte skal dog tilbagebetales, hvis den enkelte aktionær indså eller burde have indset, at uddeling var ulovlig. Hvis det ikke er muligt at få gennemført en tilbagebetaling af sådanne midler, er de, som har medvirket til beslutningen om uddeling eller gennemførelsen af denne, ansvarlige herfor efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Den foreslåede bestemmelse forhindrer ikke udbetaling af udbytte m.v. Der er alene tale om, at det skal være oplyst i tilbudsdokumentet, hvis en tilbudsgiver umiddelbart efter en overtagelse vil foretage en uddeling af selskabets midler, herunder en udbyttebetaling eller lignende. Det er

endvidere vigtigt at være opmærksom på, at den foreslåede bestemmelse ikke ændrer ved, at bestyrelsen er ansvarlig for, at en udbyttebetaling, herunder ekstraordinært udbytte, er forsvarlig. I forbindelse med overtagelsen af et selskab er det vigtigt, at køber, herunder særligt den nye bestyrelse, får en tilstrækkelig viden om selskabet og dets kapitalbehov m.v., inden der træffes beslutning om udbetaling af midler fra selskabet.

Normalt må en overtagelse antages at være gennemført på det tidspunkt, hvor tilbudsgiver opnår effektiv kontrol over selskabet og udøver sine ejerbeføjelser. Tidspunktet for overtagelsen efter den foreslåede bestemmelse vil således svare til det tidspunkt, hvor det erhvervede selskab efter regnskabslovgivningen indregnes som et datterselskab i den nye ejers regnskab.

Bestemmelsen omfatter uddelinger til tilbudsgiver og dennes nærtstående. Begrebet „nærstående“ skal forstås bredt og omfatter således virksomheder kontrolleret af tilbudsgiver, samt personer eller virksomheder, som direkte eller indirekte har væsentlig indflydelse på tilbudsgiver. Hvis tilbudsgiver er en fysisk person omfatter forbuddet også uddelinger til tilbudsgivers nærmeste familie, samlever m.v.

Til § 185

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 44a, stk. 1, der fastslår, at bestemmelserne i den gældende § 29, stk. 2, i aktieselskabslovens finder tilsvarende anvendelse på beslutninger om kapitalnedsættelser. Aktieselskabslovens § 29, stk. 2 videreføres ved dette lovforslag § 153, stk. 2. Der er ikke en tilsvarende regel for anpartsselskaber.

For aktieselskaber er der i de gældende regler et krav om, at bestyrelsen skal fremlægge forslaget om kapitalnedsættelse til eftersyn for aktionærene på selskabets kontor, sende det til aktionærene og fremlægge det på generalforsamlingen, jf. aktieselskabslovens § 44 a, der henviser til § 29, stk. 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 29, stk. 2, at såfremt seneste årsrapport ikke skal behandles på samme generalforsamling, skal følgende dokumenter sendes til aktionærene og fremlægges til eftersyn forud for generalforsamlingen og under selve generalforsamlingen:

Den seneste godkendte årsrapport,
en beretning fra bestyrelsen, som i den udstrækning, det ikke på grund af særlige omstændigheder kan skade selskabet, skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, som er indtruffet efter aflæggelse af årsrapporten, og
en erklæring fra selskabets revisor om bestyrelsens beretning, hvis selskabets årsrapport er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Hvis årsrapporten for sidste regnskabsår ikke skal behandles på samme generalforsamling som kapitalnedsættelsen, skal aktionærene på generalforsamlingen også have fremlagt den seneste godkendte årsrapport og en beretning fra bestyrelsen med oplysning om begivenheder af væsentlig betydning for selskabets stilling, som er indtruffet efter aflæggelse af årsrapporten.

Hvis selskabets årsrapport er omfattet af revisionspligt, skal der ifølge de gældende regler endvidere i forbindelse med beslutningen om en kapitalnedsættelse fremlægges en erklæring fra selskabets revisor om bestyrelsens beretning om væsentlige begivenheder, der er indtruffet efter aflæggelsen af årsrapporten – medmindre denne skal behandles på samme generalforsamling.

Hvis samtlige aktionærer samtykker i at fravige kravet om fremlæggelse forud for generalforsamlingen, kan denne procedure dog fraviges, jf. aktieselskabslovens § 29, stk. 2, 2. pkt. Dokumenterne skal dog i så fald udarbejdes alligevel og fremlægges på selve generalforsamlingen.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 29 er indført ved lov nr. 370 af 13. juni 1973. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at formålet med bestemmelserne er at sikre, at der forelægges generalforsamlingen og aktietegnere sådanne regnskabsmæssige oplysninger om selskabets økonomiske stilling, som må antages normalt at være af betydning. Der er tale om et rent nationalt krav.

I bemærkningerne til dette lovforslags § 153, stk. 2, foreslås det, at kravet om at skulle fremlægge noget på selskabets kontor, fremover kan opfyldes ved offentliggørelse på selskabets hjemmeside.

Det foreslås endvidere, at kapitalejerne fremover i enighed skal kunne fravige kravet om udarbejdelse af revisorerklæring om det centrale ledelsesorgan beretning i forbindelse med kapitalnedsættelse for aktieselskaber, der beslutes på en ekstraordinær generalforsamling. Dermed gives der frihed til kapitalejerne til selv at vurdere, på hvilket grundlag de vil træffe en afgørelse.

Det foreslås, at henvisningen til procedurereglerne om kapitalforhøjelse i aktieselskaber videreføres uændret. Reglerne foreslås ikke udvidet til også at omfatte anpartsselskaber.

Aktionærer vil således også fremover som udgangspunkt skulle følge procedurereglerne ved kapitalforhøjelser i forbindelse med kapitalnedsættelser. I overensstemmelse med den forståede tilføjelse til reglerne, jf. dette lovforslags § 153, stk. 4, vil aktionærer imidlertid i enighed kunne beslutte at fravige kravene om fremlæggelse af forslaget på selskabets kontor, fremsendelse til aktionærene, og fremlæggelse på generalforsamlingen i forbindelse med kapitalnedsættelse. Fravigelse af kravet om fremlæggelse på generalforsamlingen vil formentligt fortrinsvist være relevant i selskaber med en eller få aktionærer, der har en nær kontakt til selskabets drift.

Forslaget indebærer ikke nogen ændring for anpartshavere, der også fremover selv vil kunne bestemme, hvilke oplysninger, der skal fremlægges forud for en beslutning om kapitalnedsættelse.

De gældende bestemmelser i § 44 a, stk. 2, 2. pkt., og anpartsselskabslovens § 46, stk. 3 og 4, vedrører bestyrelsens ansvar for, at der efter en kapitalnedsættelse i anpartsselskaber er dækning for anpartskapitalen, reserve i henhold til årsregnskabslovens § 35, reserve for opskrivning efter indre værdis metode, alle øvrige opskrivnings- og opreguleringsreserver og reserver, der er bundne i henhold til vedtægterne. For aktieselskaber skal der være dækning for aktiekapitalen, fond for amortiserede aktier, reserve for egne aktier, reserve for opskrivning efter indre værdis metode, alle øvrige opskrivnings- og opreguleringsreserver samt reserver, der er bundne i henhold til vedtægterne.

Disse bestemmelser foreslås ikke videreført ved dette lovforslag, da de enkelte bestemmelser i kapitlet om kapitalafgang ikke fremover skal indeholde særskilte bestemmelser omkring indholdet af indkaldelse til generalforsamling. Der er herved ikke tiltænkt en ændring af gældende ret.

Baggrunden herfor er dels, at der i dette lovforslags § 179, stk. 2, er indsat en generel bestemmelse om, at selskabets centrale ledelse er ansvarlig for, at der ikke sker uddeling af selskabets midler til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter. Denne bestemmelse vedrører alle former for kapitalafgang.

Desuden er alle former for kapitalafgang omfattet af den generelle bestemmelse om ledelsens ansvar, der efter gældende ret følger af aktieselskabslovens § 54, stk. 3, der foreslås videreført med dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5.

Det fremgår af disse bestemmelser at selskabets centrale ledelsesorgan skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. Selskabets ledelse er således altid ansvarlig for, at der efter en nedsættelse er fuld dækning for de nævnte reserver m.v. Bestemmelserne skal sikre, at et selskabs kapitalgrundlag ikke undermineres, uden at bestyrelsen har været opmærksom på eller vidende om den mindskede soliditet eller væsentlige risici, som direktionen eller andre i selskabet er bekendt med. Bestemmelsen er indført ved lov nr. 282 af 9. juni 1982. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at bestyrelsen løbende skal have kendskab til og forholde sig til selskabets økonomiske, herunder den likviditetsmæssige situation, ligesom bestyrelsen skal tage stilling til, om situationen er økonomisk forsvarlig.

Heraf følger, at det centrale ledelsesorgan også i forbindelse med en kapitalnedsættelse skal påse, om selskabets kapitalberedskab er forsvarligt i forhold til selskabets drift og at selskabet er tilstrækkeligt kapitaliseret.

Selskabets centrale ledelsesorgan har generelt et ansvar for, at de i loven fastsatte betingelser for binding af midler i selskabet overholdes. Derudover har medlemmerne af det centrale ledelsesorgan ansvar for, at der i selskabets er det fornødne kapitalberedskab, herunder at en påtænkt kapitalnedsættelse er forsvarlig set i lyset af selskabets økonomiske og likviditetsmæssige stilling. Disse regler er behandlet i bemærkningerne til dette lovforslags § § 115, stk. 1, nr. 5, og 116, stk. 1, nr. 5, hvortil der henvises. Der henvises samtidigt til dette lovforslags § 179, stk. 2, hvorefter selskabets centrale ledelse er ansvarlig for, at uddeling, herunder kapitalnedsættelse, ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter.

Til § 186

Bestemmelsen er en videreførelse af aktieselskabslovens § 44, stk. 1 og anpartsselskabslovens § 46, stk. 1. Der er ingen materielle ændringer.

Det fastslås i den foreslåede bestemmelse, at beslutning om nedsættelse af selskabskapitalen skal træffes af generalforsamlingen. Dette følger for aktieselskabers vedkommende direkte af 2. selskabsdirektiv, art. 30.

Beslutningen træffes af kapitalejerne med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændring. Det vil som udgangspunkt sige, at der skal være 2/3-flertal, med mindre der er konkrete bestemmelser om det modsatte i loven eller vedtægterne.

Kravet om, at beslutning om kapitalnedsættelse skal træffes af generalforsamlingen gælder dog ikke ved kapitalnedsættelse i forbindelse med amortisation efter § 74. Ved amortisation fremgår den planlagte kapitalnedsættelse allerede af vedtægterne og kræver derfor ikke særskilt beslutning.

Til § 187

Selvom der ved dette lovforslag generelt tilsigtes ensartede regler for aktie- og anpartsselskaber, foreslås det i § 187, som noget helt nyt, at generalforsamlingen i anpartsselskaber skal kunne bemyndige selskabets centrale ledelsesorgan til at gennemføre en kapitalnedsættelse.

Det fremgår af 2. selskabsdirektivs artikel 30, at enhver nedsættelse af den tegnede kapital, bortset fra en nedsættelse, der pålægges ved en retsafgørelse, skal beslattes af generalforsamlingen. Der er således ikke mulighed for at udvide reglen til også at omfatte aktieselskaber.

Med den foreslåede regel skabes der for anpartsselskaber parallelitet til reglerne om kapitalforhøjelse.

Bemyndigelsen til det centrale ledelsesorgan skal indholdsmæssigt opfylde de krav, der stilles til beslutningen i det foreslåede § 188. Bemyndigelsen skal kunne gives op til et vist beløb. Dermed behøver generalforsamlingen ikke godkende en ændring af nedsættelsesbeløbet, hvis det er mindre end det oprindeligt vedtagne beløb og selskabet får mulighed for mere smidigt at tilpasse kapitalen i flere omgange. Proklamaet efter § 192 skal i så fald lyde på ”op til” et vist beløb med henblik på, at investorer og kreditorer er informerede.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 44, stk. 2, om, at indkaldelsen til generalforsamlingen skal angive, hvilke af de i § 44 a, stk. 1, nævnte formål den foreslåede nedsættelse skal tjene, og fremgangsmåden ved gennemførelsen af nedsættelsen er ikke videreført.

Der er imidlertid ikke hermed tiltænkt nogen materiel ændring, idet indkaldelsen til en generalforsamling, der skal behandle et forslag om nedsættelse af kapitalen, også fremover vil skulle nævne hvilket formål, nedsættelsesbeløbet skal anvendes til. Dette følger af lovforslagets § 92, som regulerer, hvilke krav der stilles til indkaldelse til generalforsamlingen. For en nærmere gennemgang heraf henvises til bemærkningerne hertil.

Til § 188

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 44 a, 2. pkt., og anpartsselskabslovens § 46, stk. 2.

Det følger af de gældende bestemmelser, at beslutningen om kapitalnedsættelse skal angive det beløb, hvormed anpartskapitalen nedsættes (nedsættelsesbeløbet). Beslutningen skal endvidere indeholde oplysning om, hvorvidt beløbet skal anvendes til dækning af underskud, udbetaling til anpartshaverne eller henlæggelse til en særlig reserve. I modsætning til gældende ret henvises der ikke til en fond, der kun kan anvendes efter beslutning af anpartshaverne, idet den nuværende formulering i praksis har givet anledning til forvirring. Den type fond, den gældende bestemmelse vedrører, vil også fremover være omfattet af bestemmelsen. Formålet med den nye formulering er at gøre bestemmelsen bredere, således at den bl.a. også omfatter overførsler til de frie reserver.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres bestemmelsen i aktieselskabslovens § 44a, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 46, stk. 5. I den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens 44a, stk. 3, henvises til, at oplysning om overkurs også skal fremgå af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens registrering og offentliggørelse i henhold til § 44, stk. 3, jf. § 46, stk. 1. Der er ikke en tilsvarende regel i anpartsselskabsloven, men i praksis fremgår overkursen også for anpartsselskabers vedkommende af proklamateksten, da dette er et krav i henhold til reglerne om proklama i aktieselskabslovens § 46, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 47, stk. 1. På denne baggrund foreslås reg-

len herom ikke videreført. Der er ikke herved tilsigtet materielle ændringer.

De gældende regler i aktieselskabslovens § 44 a, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 46, stk. 4, indeholder en præcisering af, at medlemmerne af bestyrelsen er ansvarlige for, at der er fuld dækning for: 1) Aktiekapitalen, 2) fond for amortiserede aktier, 3) reserve for egne aktier, 4) reserve for opskrivning efter indre værdis metode, 5) alle øvrige opskrivnings- og opreguleringsreserver samt 6) reserver, der er bundne i henhold til vedtægterne.

Med forslaget videreføres de gældende bestemmelser om bestyrelsens ansvar for selskabets kapitalberedskab ikke selvstændigt i de enkelte bestemmelser i kapitlet vedr. kapitalnedsættelse.

Baggrunden herfor er dels, at der i dette lovforslags § 179, stk. 2 er indsat en generel bestemmelse om, at selskabets centrale ledelsesorgan er ansvarlig for, at der ikke sker uddeling af selskabets midler til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter. Denne bestemmelse vedrører alle former for kapitalafgang.

Desuden er alle former for kapitalafgang omfattet af den generelle bestemmelse om ledelsens ansvar, der efter gældende ret følger af den gældende regel i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, der foreslås videreført med dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5.

Det fremgår af forslagets 115, stk. 1, nr. 5, at selskabets centrale ledelsesorgan skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. § 116, stk. 1, nr. 5, indeholder en tilsvarende regel for tilsynsrådet i selskaber, der har et sådant. Selskabets ledelse er således altid ansvarlig for, at der efter en nedsættelse er fuld dækning for de nævnte reserver m.v.

De nævnte bestemmelser skal sikre, at et selskabs kapitalgrundlag ikke undermineres, uden at ledelsen har været opmærksom på eller vidende om mindsket soliditet eller væsentlige risici, som direktionen eller andre i selskabet er bekendt med. Bestemmelsen er indført ved lov nr. 282 af 9. juni 1982. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at bestyrelsen (fremover ledelsen) løbende skal have kendskab til og forholde sig til selskabets økonomiske, herunder den likviditetsmæssige situation, samt skal tage stilling til, om situationen er økonomisk forsvarlig.

Her af følger, at det centrale ledelsesorgan også i forbindelse med en kapitalnedsættelse skal påse, om selskabets kapitalberedskab er forsvarligt i forhold til selskabets drift og at selskabet er tilstrækkeligt kapitaliseret.

Forslaget tilsigter således ikke at ændre materielt på det eksisterende ansvar, som det centrale ledelsesorgan har for selskabets kapitalberedskab i forbindelse med kapitalnedsættelser.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens 44a, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 46, stk. 6, skal et beløb, der stammer fra, at en kapitalnedsættelse til udbetaling til aktionærerne eller henlæggelse til en særlig fond, er sket til underkurs, overføres til selskabets frie reserver.

Bestemmelserne blev indsat i 2006 og det fremgår af bemærkningerne hertil, at ændringen er sket som en kodificering af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens nye praksis fra 2005, hvor man begyndte at tillade de nævnte nedsættelser til underkurs. Det er udelukkende kapitalnedsættelser til henlæggelse til en særlig fond, der kan ske til underkurs.

Som led i den generelle modernisering af selskabslovene ændres betegnelse ”særlig fond, som kun kan udbetales efter beslutning fra aktionærerne” til ”særlig reserve”. Dette skyldes bl.a., at betegnelsen fond har givet anledning til usikkerhed i praksis. Samtidigt gøres det overflødig at

skelne mellem en reserve hensat efter denne bestemmelse og andre reserver. Anvendelsen af den nye formulering indebærer ikke nogen materiel ændring.

Det vil fortsat være muligt at dele af nedsættelsesbeløbet besluttet anvendt til forskellige formål som nævnt i bestemmelsen, men opregningen af anvendelsesmuligheder er udtømmende. Det centrale ledelsesorgan kan træffe beslutning herom i modsætning til efter gældende ret, hvor kun generalforsamlingen kunne råde over reserven.

Der er ikke med forslaget tilsigtet en ændring af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen praksis vedrørende registreringsnægtelse af anmeldelser af kapitalnedsættelser, hvorved ikke realiserede opskrivninger udloddes til kapitalhaverne.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens 44a, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 46, stk. 6, foreslås videreført i stk. 2. Sker kapitalnedsættelse til udbetaling til aktionærene eller til overførsel til en særlig reserve til underkurs, skal det resterende beløb op til aktiernes pålydende værdi således overføres til selskabets frie reserver.

Det foreslås i *stk. 3*, præciseret, at kun kapitalnedsættelser til udbetaling eller henlæggelse til særlig fond, jf. *stk. 1*, nr. 2 og 3, kan ske til underkurs. Hvis en kapitalnedsættelse sker til underkurs, overføres det resterende beløb op til kapitalandelenes pålydende til selskabets frie reserver, hvilket blev præciseret i aktieselskabslovens § 44 a og anpartsselskabslovens 46 ved lov nr. 246 af 27. marts 2006.

Til § 189

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er en videreførelse af aktieselskabslovens § 44 a, *stk. 2*, 1. pkt., og stiller som betingelse, at det centrale ledelsesorgan skal stille forslag om eller godkende forslag fra generalforsamlingen om kapitalnedsættelse til udbetaling til aktionærene eller til henlæggelse i en særlig reserve.

Forslag om nedsættelse af kapitalen vil normalt blive fremsat af det centrale ledelsesorgan, men også aktionærer kan stille forslag herom. Af hensyn til det centrale ledelsesorgans ansvar for forsvarligheden af udlodninger og for selskabets generelle kapitalberedskab, fastslår bestemmelsen, at generalforsamlingen i så fald ikke kan udlodde udbytte uden godkendelse fra det centrale ledelsesorgan.

Forslaget indebærer ikke ændringer af materiel karakter.

Henlæggelse til en særlig reserve indebærer således fortsat, at en ordinær eller ekstraordinær generalforsamlingen senere kan råde over nedsættelsesbeløbet, eksempelvis ved udlodning af udbytte. Bestemmelsen er indført med henblik på at give mulighed for at foregribe en forudset situation eller udvikling, eksempelvis en retssag, nedgang i indtjeningsevne eller en af andre grunde forventet forringelse af selskabets økonomiske stilling.

De gældende regler for både aktie- og anpartsselskaber (uafhængigt af en eventuel revisionspligt) stiller krav om revisors medvirken ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud. Ved en sådan kapitalnedsættelse skal der udarbejdes en erklæring om, at underskuddet på datoen for nedsættelsen svarer mindst til nedsættelsesbeløbet, jf. de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 44 a, *stk. 5*, og anpartsselskabslovens § 46, *stk. 7*.

Kravet om kapitalnedsættelse til dækning af underskud blev indført for at sikre, at man ikke

nedsatte kapitalen med et større beløb end underskuddet. Der skal ikke udstedes proklama ved kapitalnedsættelse til dækning af underskud. Hvis kapitalen nedsættes med et større beløb end underskuddet, vil man kunne overføre midler fra de bundne til de frie reserver, uden at kreditorerne gøres opmærksom herpå.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet behovet for at opretholde et krav om vurderingsberetning i forbindelse med nedsættelse af kapitalen til dækning af underskud.

Udvalget har lagt vægt på, at der fremgår direkte af den gældende regel i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, at bestyrelsen skal tage stilling til, om selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt. Det samme antages at gælde for ledelsen i anpartsselskaber. Selskabets ledelse er således altid ansvarlig for, at en kapitalnedsættelse er forsvarlig.

På denne baggrund foreslås pligten til at indhente en uvildig vurderingsmandserklæring i forbindelse med kapitalnedsættelse til dækning af underskud afskaffet. Det skal i den forbindelse understreges, at det centrale ledelsesorgan fortsat er ansvarlig for, at underskuddet på datoen for nedsættelsen mindst svarer til nedsættelsesbeløbet, jf. bestemmelsen i § 179, stk. 2, om, at selskabets centrale ledelse er ansvarlig for, at uddeling ikke sker til skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter, jf. § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 5.

Medlemmerne af det centrale ledelsesorgan vil således efter omstændighederne kunne ifalde erstatningsansvar, hvis nedsættelsesbeløbet overstiger underskuddet og dette påfører de i § 179, stk. 2, nævnte fysiske og juridiske personer et tab.

Det er også op til medlemmerne af det centrale ledelsesorgan under ansvar at vurdere, om de selv er i stand til at opføre underskuddet, eller om der er behov for at indhente en erklæring fra en vurderingsmand.

Sideløbende hermed gælder det centrale ledelsesorgans almindelige pligt til at påse, at selskabet har det fornødne kapitalberedskab i forhold til selskabets generelle og økonomiske og likviditetsmæssige stilling. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5 og § 116, stk. 1, nr. 1.

En kapitalnedsættelse til dækning af underskud vil også efter den foreslåede regel kunne gennemføres med det samme, da den i praksis sker ved en bogholderimæssig postering og ikke skal afvente Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggørelse og at selskabets kreditorer anmelder deres krav. Anmeldelsen kan imidlertid tidligst ske samtidigt med beslutningen.

Til § 190

Den gældende bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i i aktieselskabslovens § 46, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 47, stk. 4. Bestemmelsen sikrer, at der også fremover både i aktie- og anpartsselskaber skal udarbejdes en vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand, hvis der skal ske udlodning i andre værdier end kontanter. Der vil være tale om en vurderingsberetning omfattet af bekendtgørelse nr. 90 af 22. februar 1996 (erklæringsbekendtgørelsen) med en høj grad af sikkerhed. Kravet om vurderingsberetning gælder, uanset om selskabet er underlagt revisionspligt.

Formålet med bestemmelsen er ønsket om at beskytte kreditorerne. En kapitalnedsættelse i andre værdier end kontanter udgør således samme risiko for kreditorerne som en stiftelse eller kapitalforhøjelse i værdier, hvorfor man fra lovgivers side har ønsket at opstille de samme be-

skyttelsesværn i denne situation. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til dette lovforslags §§ 37.

I den foreslåede § 37 præciseres, at vurderingsberetningen skal angive, at aktivet ikke er mere værd end det beløb, der fremgår af beslutningen, da det er vigtigt at få afklaret, at der ikke er flere midler, der afgår fra selskabet end aktionærene træffer beslutning om. Det foreslås desuden, at der ikke skal indhentes vurderingsberetning fra en uvildig vurderingsmand hvis der sker udlodning af børsnoterede aktier eller aktiver, hvis værdi kan siges at være objektivt godtgjort på en forsvarlig måde, hvis selskabets centrale ledelsesorgan i stedet udarbejder en erklæring om indskuddet og indsender den til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. For en nærmere beskrivelse af reglen og afgrænsning af den relevante gruppe aktiver henvises til bemærkningerne til dette lovforslags §§ 37 og 39.

Til § 191

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 44, stk. 3, § 47, stk. 4 og anpartsselskabslovens § 46, stk. 8

Det foreslås i *stk. 1* som led i den generelle ensretning af anmeldelsesfristerne i selskabsloven, at generalforsamlingens eller anpartshavernes beslutning om kapitalnedsættelsen skal anmeldes senest to uger fra datoen for beslutningen. Det samme gælder i anpartsselskaber selskabets centrale ledelsesorgans beslutning om at udnytte en bemyndigelse efter § 186.

De gældende bestemmelser i aktie- og anpartsselskabslov om, at beslutningen mister sin gyldighed, hvis anmeldelsen ikke er modtaget rettidigt i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, videreføres samtidigt.

Det foreslåede *stk. 2* er en konsekvens af dette lovforslags § 186, hvorefter kapitalnedsættelsen betragtes som endelig 4 uger efter udløbet af fristen for indgivelse af krav til selskabet, og § 192, stk. 2, hvoraf det fremgår, at en kapitalnedsættelse ikke må gennemføres, hvis anmeldte forfaldne krav ikke er fyldestgjort og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav.

Til § 192

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af aktieselskabslovens § 44, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 46, stk. 1.

Bestemmelsen fastslår i *stk. 1*, at der skal ske opfordring til kreditorerne i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, hvis nedsættelsesbeløbet helt eller delvist skal anvendes til de i udbetaling til aktionærene eller henlæggelse til en særlig reserve, jf. dette lovforslags § 188, stk. 1, nr. 2 og 3. Bestemmelsen er strafbelagt, jf. dette lovforslags § 382, således at ledelsen kan ifalde straf, hvis de nedsætter kapitalen, uden at der er sket opfordring til kreditorerne.

Ved offentliggørelsen opfordres kreditorer opfordres til at anmelde deres krav til selskabet. Formålet med offentliggørelsen er at give kreditorerne mulighed for at anmelde deres krav med henblik på at få dem fyldestgjort eller at få stillet sikkerhed herfor, inden kapitalnedsættelsen blev effektueret, jf. dette lovforslags § 193.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres de gældende regler om, at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis aktiekapitalen samtidig forhøjes med et tilsvarende beløb.

De gældende bestemmelser er moderniseret sprogligt, men der er ikke herved tilsigtet materielle ændringer. Det er således fortsat et krav at forhøjelsen udgør samme nominelle beløb med tillæg af overkurs som nedsættelsesbeløbet.

I det foreslåede *stk. 3*, præciseres det, at reglen i *stk. 1*, om at en kapitalnedsættelse betragtes som endelig 4 uger efter udløbet af fristen for indgivelse af anmeldelse af krav til selskabet ikke gælder ved kapitalnedsættelser til amortisation. Det præciseres samtidigt, at opfordringen til kreditorerne efter § 192 skal være offentliggjort mindst 4 uger inden datoen for første kapitalnedsættelse. Bestemmelsen er en konsekvens af dette lovforslags § 74, hvor efter man ved kapitalnedsættelser til amortisation fremover skal følge de almindelige regler om kapitalnedsættelse, herunder offentliggøre opfordring til kreditorerne.

Til § 193

Efter de gældende regler i aktieselskabslovens § 46, *stk. 1*, og anpartsselskabslovens § 47, *stk. 1*, kan kapitalnedsættelser til udbetaling eller henlæggelse til en særlig fond tidligst gennemføres endeligt 3 måneder efter, at offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-informationssystem har fundet sted.

Når fristen er udløbet, kræves det efter de gældende regler, at der træffes beslutning om effektueringen af kapitalnedsættelse til udbetaling eller henlæggelse til en særlig fond, samt at den nye beslutning anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det kræves i praksis, at der er fuldstændig sammenfald mellem den oprindelige beslutning og den effektuerede gennemførelse. Hvis anmeldte krav medfører, at kapitalnedsættelsen kun kan ske med en mindre beløb, skal der træffes ny beslutning herom, og fristen begynder forfra.

I praksis bliver stort set alle kapitalnedsættelser gennemført i overensstemmelse med den første beslutning.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har på denne baggrund vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, at kapitalnedsættelser automatisk bliver endelige efter en vis periode. Det er udvalgets opfattelse, at der ikke af hensyn til kreditorerne er behov for en længere frist ved kapitalnedsættelse end ved fusion og spaltning.

Det foreslås derfor i *stk. 1*, at en kapitalnedsættelse betragtes som endelig 4 uger efter udløbet af fristen for indgivelse af anmeldelse af krav til selskabet.

Som konsekvens heraf foreslås det ikke at videreføre de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 46, *stk. 5*, og anpartsselskabslovens § 47, *stk. 5*, om at beslutningen om kapitalnedsættelse mister sin gyldighed, hvis anmeldelse om gennemførelse af aktiekapitalens nedsættelse ikke er indgivet senest 12 måneder efter beslutningens registrering, og at den anmeldelse herom slettes af registeret for aktie- og anpartsselskaber.

I praksis indebærer denne regel i sammenhæng med bestemmelsen i § 192, at kreditorerne har 4 uger fra offentliggørelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-informationssystem til at anmelde deres krav, og at ledelsen derefter har yderligere 4 uger til at indgive anmeldelse om, at kapitalnedsættelsen ikke skal gennemføres. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet det hensigtsmæssigt at fastsætte de nævnte frister til 4 uger, selvom anmeldelsesfristerne i selskabsloven generelt er sat til 2 uger, jf. lovforslagets § 9. Efter udvalgets opfattelse ville en frist på 2 uger ikke være tilstrækkelig til, at kreditorernes kunne nå at gøre deres krav

gældende samt til, at ledelsen på ny kunne vurdere forsvarligheden af kapitalnedsættelsen både på baggrund af de indkomne krav fra kreditorerne og generelt ud fra selskabets nuværende og fremtidige kapitalberedskab.

Hvis det centrale ledelsesorgan ikke inden for 4 ugers fristen anmelder, at kapitalnedsættelsen ikke skal gennemføres, vil den blive gennemført på de vilkår, der oprindeligt blev anmeldt.

Det præciseret således i stk. 2, at der påhviler selskabets centrale ledelsesorgan en særlig handlepligt i form af anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis kapitalforhøjelsen ikke kan gennemføres i overensstemmelse med den oprindelige beslutning. Det foreslås desuden i dette lovforslags § 382, at overtrædelse af bestemmelsen kan medføre bødestraf. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Anmeldelse af ændringen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens senest 2 uger efter udløbet af den frist, der er fastsat i opfordringen til kreditorerne henhold til § 192, jf. § 6 i dette lovforslag.

Handlepligten kan blive udløst, hvis generalforsamlingen i mellemtiden har truffet en modsatrettet afgørelse, eller hvis anmeldte, forfaldne krav på dette tidspunkt ikke er fyldestgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav.

Pligten til at handle kan dog også indtræde, hvis selskabets centrale ledelsesorgan ikke længere vurderer, at kapitalnedsættelsen kan ske uden risiko for skade for selskabet, dets kreditorer eller aftaleparter, jf. § 179, stk. 2. I så fald vil det centrale ledelsesorgan have pligt til at indkalde generalforsamlingen og orientere denne om det ændrede beslutningsgrundlag.

Det præciseres i det foreslåede *stk. 2*, at hvis anmeldte, forfaldne krav på dette tidspunkt ikke er fyldestgjort, og der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav, må kapitalnedsættelsen ikke gennemføres. Medlemmerne af det centrale ledelsesorgan vil konkret på baggrund af de anmeldte krav fra kreditorerne skulle vurdere, om det er forsvarligt at lade kapitalnedsættelsen gennemføre eller om der skal indgives anmeldelse om det modsatte. Medlemmerne af det centrale ledelsesorgan vil på baggrund af denne vurdering kunne ifalde ansvar for at undlade at anmelde, at kapitalnedsættelsen ikke skal gennemføres på de betingelser, som fremgår af den offentliggjorte beslutning, jf. den specifikke handlepligt i *stk. 3*. Bestemmelsen er strafbelagt, jf. dette lovforslags § 382.

Samtidig videreføres de gældende regler i aktieselskabslovens § 46, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 47, stk. 3, om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på en af parternes begæring skal afgøre, om en tilbudt sikkerhed, må anses for betryggende.

I det foreslåede *stk. 3*, foreslås det, at en kapitalnedsættelse i et anpartsselskab, hvor bestyrelsen er blevet bemyndiget til at gennemføre nedsættelsen på et senere tidspunkt først betragtes som besluttet, når det er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at bemyndigelsen er udnyttet. Først denne dag vil der blive offentliggjort en opfordring til kreditorerne om at anmelde deres krav. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at registreringen forudsættes gennemført digitalt via Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Bestemmelsen er en konsekvens af dette lovforslags § 187, om at der i et anpartsselskab kan træffes beslutning om, at bemyndiget selskabets centrale ledelse til at nedsætte kapitalen med op til et vist beløb.

Den gældende bestemmelse er en videreførelse af aktieselskabslovens § 113 og anpartsselskabslovens § 48 og vedrører den situation, hvor en aktionær eller anpartshaver uberettiget har modtaget midler fra selskabet. Der er ikke hensigten at foretage materielle ændringer.

Bestemmelsen regulerer således fortsat alene udbetalinger til kapitalejere i deres egenskab af kapitalejere. Bestemmelsen omfatter derimod ikke vederlag som led i aftaler indgået på sædvanligt grundlag. Efter omstændighederne kan usædvanlige udbetalinger blive betragtet som maskeret udlodning og dermed falde ind under tilbagebetalingspligten.

Tilbagebetalingspligten vil kunne vedrøre både ordinært og ekstraordinært udbytte, hvis dette er modtaget i ond tro. Det er selskabet, der skal godtgøre den onde tro.

Baggrunden herfor er, at kapitalejerne normalt ikke vil have mulighed for at bedømme lovligheden af selskabets årsrapport eller for at vurdere om grundlaget for udbyttebetalingen er til stede. Modtages udbytte således i god tro, har kapitalejeren ikke en forpligtelse til tilbagebetaling, heller ikke selvom udbetalingen er sket i strid med lovens bestemmelser. I så fald vil ansvaret påhvile medlemmerne af det centrale ledelsesorgan, der har indstillet eller godkendt udlodningen.

Kapitalnedsættelser eller likvidationsudlodninger kan derimod kræves tilbagebetalt uanset aktionærens gode tro.

Til § 195

Den foreslåede § 195 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 114, der blev indført i 1973. Der er ikke tilsvarende regler i anpartsselskabsloven.

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at generalforsamlingen med simpelt flertal kan give gaver til almennyttige formål mv., uanset at erhvervsdrivende selskabers midler ellers ikke uden enstemmig beslutning kan anvendes til formål, der er selskabet uvedkommende. Bestemmelsen omfatter både aktie- og anpartsselskaber.

Efter den gældende regel i aktieselskabsloven kan bestyrelsen anvende beløb, som i forhold til selskabets økonomiske stilling er af ringe betydning til almennyttige formål. I praksis træffes beslutning om gaver til almennyttige formål ofte af direktionen. I den foreslåede bestemmelse er det, også set i lyset af dette lovforslags § 111 om frit valg af ledelsesstruktur, derfor præciseret, at det centrale ledelsesorgan i selskabet kan træffe beslutningen, hvis det relevante beløb er af ringe betydning i forhold til selskabets økonomiske stilling. Beslutningen vil kunne træffes med simpelt flertal.

Gaver, der ligger udenfor bestemmelsen må fortsat kræve 9/10-samtykke på generalforsamlingen. Det centrale ledelsesorgan vil også fortsat have pligt til at nægte udbetalinger, der kan formindske aktionærers ret til udbytte eller udlodning, eller hvis der opstår fare for kreditorerne ved ydelsen af gaven.

Til § 196

Den foreslåede bestemmelse i § 196 bygger som de øvrige foreslåede bestemmelser i *kapitel 12* i vidt omfang på *kapitel 8* i den gældende aktieselskabslov om aktieselskabers erhvervelse af egne aktier. Som noget nyt er der ikke længere et forbud mod anpartsselskabers erhvervelse af

egne anparter, og både aktieselskaber og anpartsselskaber får mulighed for at erhverve egne aktier udover den begrænsning på 10 pct., der gælder i dag.

I relation til aktieselskaber er forslaget til bestemmelserne i kapitel 12 en gennemførelse af bestemmelserne om erhvervelse af egne kapitalandele, som fastlagt i 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF) med senere ændringer. Direktivet indeholder i artiklerne 18-24 a en række bestemmelser, der skal hindre, at adgangen til at erhverve egne kapitalandele benyttes til skade for selskabet, selskabets kapitalejere og kreditorer.

Hidtil har anpartsselskaber ikke måttet erhverve egne anparter, jf. den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 51, stk. 1. Et datterselskab af et anpartsselskab må på tilsvarende vis efter gældende ret ikke erhverve anparter i et moderselskab mod vederlag. Efter § 51, stk. 2, i anpartsselskabsloven er forbuddet i stk. 1 dog ikke til hinder for, at anparter erhverves til opfyldelse af en lovbestemt indløsningspligt, som påhviler selskabet. Sådanne anparter skal dog afhændes, så snart det kan ske uden tab for selskabet og senest 3 år efter erhvervelsen.

Det eksisterende forbud mod anpartsselskabers erhvervelse af egne anparter har hidtil været begrundet med, at anpartsselskaber er karakteriseret ved, at ejerkredsen typisk er lille, og at kapitalgrundlaget ligeledes typisk er begrænset. Det betragtes derfor som vigtigt at sikre kapitalens tilstedeværelse.

Det foreslås, at anpartsselskaber fremover også får mulighed for at erhverve egne kapitalandele under de samme betingelser, herunder om kapitalbeskyttelse, som er gældende for aktieselskaber. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten fandt ikke grund til, at der skulle være forskel på aktieselskaber og anpartsselskaber på dette punkt, bl.a. fordi det vil være en fordel for anpartsselskaber at have mulighed for at erhverve egne anparter, i en række tilfælde eksempelvis i forbindelse med generationsskifter og omstruktureringer.

Hovedbestemmelsen i gældende ret omkring aktieselskabers erhvervelse af egne kapitalandele er aktieselskabslovens § 48, som gennemfører 2. selskabsdirektivs artikel 19, stk. 1, og artikel 24 a, i dansk ret. Hovedindholdet af § 48 er en opstilling af en række restriktioner for aktieselskabers erhvervelse af egne aktier. Aktieselskabslovens § 48 om erhvervelse af egne aktier mod vederlag og § 48 c om erhvervelse af egne aktier uden vederlag, der svarer til artikel 20, stk. 1, litra c, i 2. selskabsdirektiv, foreslås som udgangspunkt videreført uændret i dette lovforslags kapitel 12.

Bestemmelses anvendelsesområde er dog foreslået udvidet som følge af, at det foreslås, at aktieselskaber og anpartsselskaber fremover skal være underlagt det samme regelsæt i relation til erhvervelse af egne kapitalandele.

En række af kravene i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48, herunder de opstillede restriktioner, bygger på 2. selskabsdirektiv, der imidlertid blev ændret i 2006, jf. direktiv 2006/68/EF af 6. september 2006. Det oprindelige direktiv indeholdte følgende krav:

- Erhvervelsen af egne kapitalandele skal ske på grundlag af bemyndigelse fra generalforsamlingen,
- bemyndigelsen kan højst gives for en periode på 18 måneder ad gangen,
- den pålydende værdi af de erhvervede kapitalandele må ikke overstige 10 pct. af den samlede selskabskapital, og
- betaling i forbindelse med selskabets erhvervelse af egne kapitalandele må ikke overstige selskabets frie reserver.

Direktivændringen i 2006 indebar, at medlemsstaterne fremover kan tillade, at generalforsamlingens bemyndigelse til erhvervelse af egne aktier gives for en periode på op til fem år, og at medlemsstaterne ikke er forpligtede til at opretholde grænsen for erhvervelse af egne aktier til højst 10 pct. af den nominelle selskabskapital. Det er frivilligt for medlemsstaterne, om de vil implementere de lempelser vedrørende erhvervelse af egne aktier, som følger af ændringsdirektivet. Det følger dog af direktivet, at 10 pct.-grænsen fremover skal være en mindstegrænse. Et medlemsland kan således ikke fastsætte en lavere grænse end 10 pct.

Den eksisterende begrænsning i aktieselskabslovens § 48, stk. 1, hvorefter beholdningen af egne kapitalandele højst må udgøre 10 pct. af den nominelle selskabskapital, hvis et selskab erhverver egne aktier, foreslås ikke videreført i de foreslåede bestemmelser §§ 196-198. Dermed udnyttes mulighederne i det ændrede 2. selskabsdirektiv, jf. direktiv 2006/68/EF, således at danske selskaber fremover kan erhverve egne kapitalandele ud over den tidligere grænse på 10 pct.

Selskaberne sikres herved et redskab til at opnå den rette balance mellem selskabets egne midler og dets fremmedkapital, således som der fra EU's side er tilsigtet med ændringen af 2. selskabsdirektiv. Dette skal ses i sammenhæng med, at det vurderes, at en øget mulighed for køb af egne aktier og anparter ikke vil medføre en væsentligt forøget risiko for selskabets kreditorer og de kapitalejere, der kun har en minoritetspost i selskabet.

Dette skal også ses i sammenhæng med, at misbrug af de foreslåede ændrede regler om erhvervelse af egne kapitalandele vil kunne sanktioneres efter bestemmelserne svarende til den gældende aktieselskabslovs § 63 og § 80, dvs. de foreslåede bestemmelser i §§ 108 og 127. Lige-retsgrundsætningen i lovens § 46 vil ligeledes kunne finde anvendelse i relation til egne kapitalandele. Dette vil gælde både ved selskabets erhvervelse af egne kapitalandele og ved et eventuelt efterfølgende salg af disse.

Hvis et selskab eksempelvis erhverver egne kapitalandele hos de eksisterende kapitalejere over markedspris, vil ovennævnte beskyttelsesregler betyde, at samtlige kapitalejere skal have mulighed for at sælge deres kapitalandele til den høje pris. På tilsvarende vis vil et efterfølgende salg af nogle egne kapitalandele til kun nogle af de eksisterende kapitalejere være i strid med denne lovs beskyttelsesregler, hvis de pågældende kapitalejere kan købe kapitalandelene til under markedskurs.

De foreslåede regler om erhvervelse af egne kapitalandele hjemler ikke en øget mulighed for selskabets ledelse til at foretage spekulationshandler i forhold til et selskabs kapitalandele med henblik på at påvirke værdien af selskabets kapitalandele.

Hovedreglen om, at et selskab må erhverve egne kapitalandele i § 196 gælder, uanset om der er tale om en erhvervelse uden vederlag, dvs. eksempelvis egne kapitalandele erhvervet ved arv eller gave, eller en erhvervelse mod vederlag, mens § 197 og § 198 alene er relevante ved en erhvervelse mod vederlag.

En af de væsentligste restriktioner i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48, stk. 1, om aktieselskabers erhvervelse af egne aktier er, at et aktieselskab ikke mod vederlag må erhverve egne aktier, hvis den pålydende værdi af selskabets og dets datterselskabers samlede beholdning af aktier i selskabet overstiger eller som følge af erhvervelsen vil overstige 10 pct. af aktiekapitalen. Et aktieselskab kan således som arv eller gave modtage egne aktier også ud over de 10 pct.

Hvis bestyrelsen i et aktieselskab ønsker, at selskabet skal erhverve egne aktier, forudsætter dette efter bestemmelsen i den gældende regel i aktieselskabslovens § 48, stk. 2, at bestyrelsen er blevet bemyndiget af generalforsamlingen til at købe egne aktier. Bemyndigelsen kan kun gives for et bestemt tidsrum, der ikke må overstige 18 måneder. Der er derimod ikke krav om, at bemyndigelsen skal optages i selskabets vedtægter.

Det foreslås i § 196, stk. 1, at såvel aktieselskaber som anpartsselskaber fremover må erhverve egne kapitalandele, og at dette kan ske både til eje og til pant. Det vil ligesom i dag, jf. de gældende bestemmelser i § 48 og § 48 c, være muligt at erhverve egne kapitalandele både mod vederlag og uden vederlag, hvilket vil sige eksempelvis ved arv eller gave.

Den eksisterende begrænsning, hvorefter beholdningen af egne kapitalandele højst må udgøre 10 pct. af den nominelle selskabskapital, hvis et selskab erhverver egne aktier, foreslås ophævet. Dette skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser om et offentligt centralt ejerregister med oplysning om kapitalejere, som ejer kapitalposter på 5 pct. eller mere, jf. den foreslåede bestemmelse i § 58. Hvis et selskab som følge heraf ejer 5 pct. eller mere egne kapitalandele, vil denne oplysning fremgå af det foreslåede ejerregister. Hvis et selskab således eksempelvis ejer 20 pct. egne kapitalandele vil dette fremgå af ejerregisteret, således at kapitalejerne og selskabets interessenter i øvrigt vil få information herom.

Det foreslåede centrale register over kapitalejere med større ejerbesiddelser er også baggrunden for, at den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 i om statslige aktieselskabers erhvervelse af egne kapitalandele ikke foreslås videreført.

De eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 48, stk. 4, og § 48 c er videreført i den foreslåede § 196. Et selskabs erhvervelse af egne kapitalandele må således fortsat kun omfatte kapitalandele, der er fuldt indbetalt. Begrundelsen herfor er, at et selskab ved erhvervelse af en ikke fuldt indbetalt selskabskapital ville overtage restindbetalingsforpligtelsen, hvorved der i realiteten ikke finder restindbetaling sted. Dette vil fortsat gælde både kapitalandele, der erhverves af selskabet uden vederlag, og kapitalandele erhvervet mod vederlag.

Til § 197

I forslaget er de gældende kriterier og begrænsninger for erhvervelse af egne kapitalandele mod vederlag videreført.

I forslaget til § 197, stk. 1, foreslås det i overensstemmelse med det ændrede 2. selskabsdirektiv, at hvis et selskab erhverver egne kapitalandele mod vederlag, må vederlaget for de egne kapitalandele i selskabet ikke overstige selskabets frie reserver, hvilket vil sige de midler, der kan anvendes til udbytte og ekstraordinært udbytte.

Det er selskabets frie reserver på erhvervelsestidspunktet, der er afgørende for, hvor mange egne kapitalandele der kan erhverves. Et eventuelt fald i selskabets frie reserver vil således ikke direkte have konsekvenser i forhold til en post allerede erhvervede egne kapitalandele. Ledelsen vil dog løbende have en forpligtelse til at sikre, at selskabet har et forsvarligt kapitalberedskab.

I stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at det i aktieselskaber også fremover skal være et krav, at selskabskapitalen med fradrag af egne kapitalandele, der er erhvervet mod vederlag, mindst skal udgøre 500.000 kr. En erhvervelse af egne kapitalandele kan i forhold til afstemninger på generalforsamlingen sidestilles med nedsættelse af aktiekapitalen, idet stemmeretten m.v. over de pågæl-

dende kapitalandele ikke længere vil være hos en ekstern aktionær, men hos selskabet selv. Som følge heraf foreslås det, at aktiekapitalen efter erhvervelsen skal udgøre mindst 500.000 kr., som er lovens minimumskapitalkrav for aktieselskaber. Dette svarer til det krav, der også gælder for aktieselskaber ved kapitalnedsættelser, således at det sikres, at selskabskapitalen ikke udhules. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48, stk. 5, og der er ikke tilsigtet nogen materielle ændringer. Da der fremover ikke skal være noget minimumskapitalkrav for anpartsselskaber, foreslås der ikke en tilsvarende begrænsning for anpartsselskabers erhvervelse af egne anparter.

Den foreslåede videreførelse af betingelsen om, at selskabskapitalen i aktieselskaber efter erhvervelsen skal udgøre mindst 500.000 kr. gælder både ved erhvervelsen af de egne kapitalandele og efterfølgende. Hvis der eksempelvis er tale om et aktieselskab med en aktiekapital på 1 mio. kr., som erhverver en post egne aktier med en pålydende værdi på 100.000 kr., er der ved erhvervelsen ingen problemer i relation til det foreslåede stk. 1. Hvis selskabets aktiekapital eksempelvis et halvt år efter erhvervelsen af de egne aktier nedsættes til 500.000 kr., vil selskabet efter nedsættelsen have en post egne aktier, som selskabet besidder i strid med § 197, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås i § 197, stk. 2, at når det skal fastslås, hvorvidt et selskabs beholdning af egne kapitalandele er i overensstemmelse med kravene i stk. 1, skal de kapitalandele, der er erhvervet af tredjemand i eget navn, men for selskabets regning, medregnes, hvilket svarer til, hvad der også gælder efter de gældende regler for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 48, stk. 1, 2. pkt.

Til § 198

I § 198 foreslås den gældende regel i aktieselskabslovens § 48, stk. 2, videreført, hvorefter det er et krav for at erhverve egne kapitalandele mod vederlag, at generalforsamlingen har bemyndiget selskabets centrale ledelsesorgan, jf. forslaget til *stk. 1*.

I overensstemmelse med direktivændringen foreslås det i *stk. 2*, at bemyndigelsen fremover skal kunne gives for en periode på op til 5 år. Bemyndigelsen kan fortsat gives med almindeligt simpelt stemmeflertal. Der er ikke krav om, at bemyndigelsen skal optages i selskabets vedtægter.

I *stk. 3* foreslås, at generalforsamlingens bemyndigelse fortsat skal angive den største værdi, som selskabet må erhverve egne kapitalandele for, og det mindste og højeste beløb, som selskabet må yde som vederlag for kapitalandelene. Med hensyn til værdien af de egne kapitalandele vil det for selskaber med kapitalandele med pålydende værdi være kapitalandelens pålydende værdi, der vil være afgørende, mens det i selskaber med stykaktier vil være den bogførte pariværdi, der vil være det afgørende. Ved en stykakties bogførte pariværdi forstås den værdi, som fremkommer ved at dividere beløbet for den i vedtægterne angivne selskabskapital med antallet af udstedte aktier.

I bemærkningerne til forslaget til lov nr. 282 af 9. juni 1982, der bl.a. indførte den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48, stk. 3, er det præciseret, at bestemmelsen om mindste og højeste kurs af et børsnoteret selskab vil kunne opfyldes ved at angive den til enhver tid gældende børskurs plus/minus et vist kursspillerum. Dette vil fortsat være muligt.

Det skal i den forbindelse præciseres, at ledelsen også ved erhvervelse af egne kapitalandele har en forpligtelse til at sikre, at selskabets kapitalberedskab til stadighed er forsvarligt, jf. dette lovforslags § 115, stk. 1, nr. 5, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens

§ 54, stk. 3.

Til § 199

Den foreslåede bestemmelse viderefører aktieselskabslovens § 48 a og svarer til 2. selskabsdirektiv, artikel 19, stk. 2, om at kravet om forudgående bemyndigelse fra generalforsamlingen ved erhvervelse af egne kapitalandele kan fraviges, hvis erhvervelsen af egne aktier er nødvendig for at undgå betydelig og truende skade for selskabet. Bestemmelsen foreslås dog som led i ensretningen af selskabslovene udvidet til at omfatte såvel aktieselskabers som anpartsselskabers erhvervelse af egne kapitalandele mod vederlag.

Om en betydelig og truende skade foreligger, må bedømmes af selskabets centrale ledelsesorgan under ansvar over for generalforsamlingen.

Undtagelsen går alene på, at det ikke er nødvendigt med en bemyndigelse fra generalforsamlingen. De øvrige bestemmelser i §§ 196-198 om erhvervelse af egne kapitalandele mod vederlag skal således fortsat være opfyldt i en situation omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 199, hvilket svarer til, hvad der gælder i dag.

Til § 200

Den foreslåede bestemmelse indebærer en videreførelse af aktieselskabslovens § 48 b, der implementerer 2. selskabsdirektiv, artikel 20. Bestemmelsen foreslås dog udvidet til at omfatte såvel aktieselskabers som anpartsselskabers erhvervelse af egne kapitalandele.

2. selskabsdirektiv, artikel 20 indeholder en række undtagelsesbestemmelser, der er tilpasset medlemsstaternes forskellige behov.

Det foreslåede *stk. 2, nr. 2*, har en anden ordlyd end den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 b, nr. 2, der omtaler erhvervelser ved fusion, spaltning eller på anden måde. Den foreslåede bestemmelses ordlyd gengiver således direktivets ordlyd med henblik på at undgå den tvivl der har været i forhold til forskellen mellem bestemmelsen i direktivet og bestemmelsen i den gældende bestemmelse i aktieselskabsloven.

Ordene ”eller indirekte” har til formål at tydeliggøre, at undtagelsesbestemmelsen også omfatter et datterselskabs erhvervelse af moderselskabsaktier.

Til § 201

Det foreslås i § 201, at bestemmelserne i § 196 til § 200 skal finde tilsvarende anvendelse, hvis et datterselskab mod vederlag til eje eller pant erhverver kapitalandele i dets moderselskab, hvilket svarer til, hvad der allerede i dag gælder for aktieselskaber i medfør af aktieselskabslovens § 48, stk. 6, og § 48 c.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at regulere gensidig besiddelse af kapitalandele i koncernforhold, jf. også artikel 24 a i 2. selskabsdirektiv. Begrænsningen omfatter både danske og udenlandske dattervirksomheder. Hvis der er tale om udenlandske datterselskaber, må det danske moderselskab via sin indflydelse sikre, at de opstillende regler overholdes.

Bestemmelsen medfører, at et datterselskab er underlagt samme regulering vedrørende erhvervelse m.v. af egne aktier eller anparter i sit moderselskab, som moderselskabet selv er under-

lagt. Dette bevirker eksempelvis, at et datterselskab kun må erhverve kapitalandele i dets moderselskab, hvis der er frie reserver i moderselskabet.

Til § 202

I overensstemmelse med 2. selskabsdirektivs artikel 20, stk. 2, bestemmer den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 d, at de i § 48 b, nr. 2-4, omhandlede aktier og egne aktier erhvervet uden vederlag, jf. § 48 c, skal afhændes, hvis grænsen på 10 pct. er overskredet. Afhændelsesfristen er i overensstemmelse med direktivets artikel 20, stk. 2, fastsat til tre år.

Den foreslåede bestemmelse i § 202 bygger i væsentlig grad på den gældende bestemmelse i § 48 d. Liberaliseringen af reglerne om erhvervelse af egne kapitalandele, herunder de foreslåede afskaffelse af den eksisterende begrænsning om, at et aktieselskab maksimalt må erhverve 10 pct. egne aktier, gør imidlertid, at der foreslås visse konsekvensændringer i forhold til den gældende bestemmelse i § 48 d.

Det foreslås således, at selskabet kan afstå fra at sælge de erhvervede egne kapitalandele, hvis værdien af samtlige selskabets og dets datterselskabers kapitalandele i selskabet kan rummes inden for selskabets frie reserver. Hertil kommer, at bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte anpartsselskaber som følge af, at det i forslaget foreslås, at anpartsselskaber også fremover skal have mulighed for at erhverve egne anparter. Med hensyn til kapitalandelens værdi skal det bemærkes, at denne del af bestemmelsen foreslås tilpasset sprogligt, idet det i forslaget foreslås, at det fremover ikke skal være et krav, at samtlige kapitalandele skal have en nominel værdi, idet det foreslås, at der åbnes mulighed for, at der kan indføres kapitalandele med stykværdi. Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 198 vil det for selskaber med kapitalandele med pålydende værdi være kapitalandelens pålydende værdi, der vil være afgørende, mens det i selskaber med stykaktier vil være den bogførte pariværdi, der vil være det afgørende.

Med ”uden skade for selskabet” tænkes i første række på økonomisk skade. Det kan dog ikke afvises, at andre skadevirkninger også kan komme i betragtning. Det er selskabets centrale ledelsesorgan, der må bedømme, hvorvidt kriteriet ”uden skade for selskabet” er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en afhændelsespligt, idet der dog er overladt et vist råderum for det centrale ledelsesorgan til at finde en acceptabel køber.

Det er selskabets centrale ledelsesorgan, der er ansvarlig for afhændelsen af de pågældende kapitalandele.

Hvis afhændelse ikke sker inden fristens udløb, eller hvis det skønnes, at salg ikke vil kunne ske uden skade for selskabet, må selskabskapitalen nedsættes, jf. den foreslåede bestemmelse i § 204.

Til § 203

I 2. selskabsdirektivs artikel 21 bestemmes det, at aktier, der er erhvervet i strid med direktivets bestemmelser, skal afhændes inden et år efter erhvervelsen, og at de skal annulleres, hvis afhændelsen ikke er sket indenfor denne frist.

Bestemmelsen i 2. selskabsdirektivs artikel 21 har hidtil været gennemført i dansk ret via aktieselskabslovens § 48 e. I den hidtidige bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 e blev en afhæn-

delsesfrist på et år ud fra omgåelsesbetragtninger anset for at være for lang, og afhændelsesfristen blev derfor fastsat til højst seks måneder.

I forbindelse med indsættelsen af § 48 e i aktieselskabsloven, hvilket skete ved lov nr. 282 af 9. juni 1982, blev det fundet uforholdsmæssigt at angive særskilt, at erhvervelser foretaget i strid med lovens kapitel 8 er ugyldige overfor en aftaleerhverver i ond tro, hvilket fortsat er tilfældet.

Uanset der ikke er udtrykkelig bestemmelse herom, vil der således være tale om ugyldighed i forhold til en overdrager, som havde eller burde have kendskab til, at overdragelsen var i strid med loven.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 e foreslås videreført uændret som § 203.

Aktieselskabslovens § 48 e foreslås i forslaget til § 203 som de øvrige bestemmelser i aktieselskabslovens gældende bestemmelser i aktieselskabslovens gældende bestemmelser i kapitel 8 udvidet til at omfatte både aktieselskaber og anpartsselskaber. Herudover foreslås der ingen materielle ændringer.

Til § 204

2. selskabsdirektivs artikel 20, stk. 3, og artikel 21 foreskriver, at kapitalandele omfattet af §§ 202 og 203, som ikke er afhændet rettidigt, skal annulleres. En sådan annullering kan dog gøres betinget af en kapitalnedsættelse med et tilsvarende beløb.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 f foreskriver i overensstemmelse hermed, at aktier omfattet af §§ 48 d og 48 e, som ikke er afhændet rettidigt, skal annulleres via en kapitalnedsættelse, som bestyrelsen i aktieselskabet skal foranledige gennemført.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 f foreslås videreført uændret. Anvendelsesområdet er dog foreslået udvidet som følge af, at aktieselskaber og anpartsselskaber fremover bliver underlagt de samme regler med hensyn til erhvervelse af egne aktier, jf. i øvrigt bemærkningerne til § 196.

Med hensyn til kapitalandelenes værdi skal det bemærkes, at denne del af bestemmelsen foreslås tilpasset sprogligt, idet det i forslaget foreslås, at det fremover ikke skal være et krav, at samtlige kapitalandele skal have en nominel værdi, idet det foreslås, at der åbnes mulighed for, at der kan indføres kapitalandele med stykværdi. Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 198 vil det for selskaber med kapitalandele med pålydende værdi være kapitalandelenes pålydende værdi, der vil være afgørende, mens det i selskaber med stykaktier vil være den bogførte pariværdi, der vil være afgørende. Det vil således ikke være kapitalandelenes markedsværdi, som selskabskapitalen skal nedsættes med.

Med henblik på at tage højde for den øgede valgfrihed om ledelsesmodeller, jf. § 111, er det i den foreslåede bestemmelse præciseret, at det er selskabets centrale ledelsesorgan, der har pligt til at foranledige en nedsættelse af selskabskapitalen svarende til de pågældende kapitalandelenes værdi. Vedtages forslaget om nedsættelse af selskabskapitalen ikke på generalforsamlingen, må det centrale ledelsesorgan nedlægge hvervet for at undgå strafansvar, hvilket svarer til, hvad der gælder efter de gældende regler.

Til § 205

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende aktieselskabslovs § 48 h men omfatter dog i modsætning til den gældende bestemmelse både aktieselskaber og anpartsselskaber.

Bestemmelsen gennemfører en række bestemmelser i 2. selskabsdirektiv. *Stk. 1* svarer således til artikel 18, stk. 1, i 2. selskabsdirektiv. *Stk. 2 og 3* svarer på tilsvarende vis til stk. 2 og 3 i direktivets artikel 18, mens bestemmelsen i *stk. 4* bygger på direktivets artikel 24 a.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* medfører, at selskaber ikke må tegne egne kapitalandele. Dette forhindrer ikke selskabet i på grundlag af en post egne aktier at deltage i en aktieudvidelse med fondsaktier, idet der i så fald er tale om en kapitalforhøjelse, der ikke sker ved tegning.

I *stk. 2* foreslås det i overensstemmelse med 2. selskabsdirektiv og den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 48 h, stk. 2, at kapitalandele tegnet af tredjemand i dennes eget navn anses for tegnet for tredjemandens egen regning, uanset at tegningen er sket for selskabets regning.

Stk. 3 i den foreslåede bestemmelse medfører, at kapitalandele, der er tegnet i strid med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, anses som tegnet af stifterne eller i tilfælde af forhøjelse af selskabskapitalen af medlemmerne af selskabets ledelse for egen regning. Medlemmerne af selskabets ledelse hæfter således solidarisk for købesummen.

Stiftere eller medlemmer af selskabets ledelse, der godtgør, at de hverken indså eller burde have indset, at tegningen af kapitalandelene var ulovlig, hæfter dog ikke herfor. Det er således ikke kun dem, der har tegnet på selskabets vegne, men enhver der har deltaget i beslutningen, der påtager sig hæftelsen, medmindre de pågældende konkret godtgør, at de ikke indså eller burde have indset, at tegningen af kapitalandelene var ulovlig. Det kan for eksempel være på grund af uvidenhed om beslutningen, eller fordi de var uvidende om, at en tredjemands tegning skete for selskabets regning, jf. den foreslåede stk. 2.

Den i *stk. 4* foreslåede bestemmelse fastslår, at forbuddet mod tegning af egne kapitalandele finder tilsvarende anvendelse på et datterselskabs tegning af kapitalandele i dets danske moderselskab. Hvis der i strid med dette forbud foretages tegning af kapitalandele i moderselskabet, anses disse kapitalandele for tegnet af datterselskabets bestyrelse og direktion, jf. i øvrigt bestemmelsens foreslåede stk. 3.

Til § 206

Efter den gældende aktieselskabslovs § 115, stk. 2, og den gældende anpartsselskabslovs § 49, stk. 2, er det ikke tilladt at yde økonomisk bistand til at erhverve kapitalandele i selskabet (selvfinansiering). Dette forbud har været gældende i dansk ret også forud for vedtagelsen af 2. selskabsdirektiv "kapitaldirektivet" (77/91/EØF), men forbuddet var tillige indeholdt i 2. direktivs artikel 23, stk. 1.

2. selskabsdirektivs oprindelige forbud fra 1976 var bl.a. begrundet i, at sådan bistand kunne anvendes til at omgå andre bestemmelser, der havde til formål at sikre selskabskapitalen, ligesom forbuddet skulle varetage visse minoritetsinteresser.

Udviklingen i de finansielle behov i forbindelse med erhvervslivets strukturalpasning har imidlertid vist, at der kan opstå situationer, hvor det kan være i et selskabs interesse at medvirke til sådanne transaktioner forudsat, at der er tale om en økonomisk fuldt forsvarlig disposition, og forudsat, at selskabets ejerkreds bakker op om beslutningen. Ud fra et regelforenklings-

punkt er der derfor på europæisk plan lempet på dette absolutte forbud ved en ændring af artikel 23, stk. 1, jf. direktiv 2006/68/EF. Direktivændringen gør det nu muligt for medlemsstaterne at tillade økonomisk bistand til at erhverve kapitalandele i selskabet, hvis nærmere angivne betingelser er opfyldt.

Med det foreslåede *stk. 1*, fastholdes som udgangspunkt det gældende forbud imod selvfinansiering. Bestemmelsen svarer med sproglige modifikationer til den gældende regel i aktieselskabslovens § 115, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 2.

Formålet med selvfinansieringsforbuddet er, at en virksomhed ikke skal deltage i finansieringen af sin egen overtagelse til ugunst for selskabets kreditorer og andre interessenter.

Der er tale om en meget konkret vurdering, når det skal fastslås, hvorvidt en bestemt disposition er omfattet af forbuddet. Ved selvfinansiering er det meget vigtigt, at der i høj grad anlægges en formålsfortolkning, når det skal fastslås, hvorvidt der er selvfinansieringselementer i en konkret disposition. Bestemmelserne om selvfinansiering har hidtil været og skal også fremover fortolkes ud fra formålet, hvor der er lægges vægt på, om der rent faktisk er foretaget selvfinansiering.

F.eks. vil udbetaling af udbytte til nye kapitalejere efter en overtagelse er som udgangspunkt ikke være omfattet af selvfinansieringsforbuddet. Dette gælder uanset, om der er tale om udbetaling af ordinært udbytte på baggrund af selskabets årsrapport eller ekstraordinært udbytte. Her har de særlige regler om udbytte – lovlig kapitalafgang – forrang for bestemmelserne om selvfinansiering.

På tilsvarende vis vil en kapitalnedsættelse, der opfylder selskabslovgivningens krav hertil, ikke være omfattet af selvfinansieringsforbuddet. Dette gælder ligeledes for tilbagekøbsprogrammer af egne kapitalandele.

Det er dog en betingelse ved samtlige disse transaktioner, der ikke er omfattet af selvfinansieringsforbuddet, at alle selskabsretlige formaliteter skal være tilendebragt, før der foretages udbetalinger. Der må således f.eks. ikke ydes forskud på en kapitalnedsættelse, som ikke er gennemført endnu.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har tilkendegivet, at det efter udvalgets opfattelse vil være til gavn for dansk erhvervsliv at udnytte 2. selskabsdirektivs selvfinansierings valgmulighed, der muliggør finansiering. Det har været vurderingen blandt udvalgets medlemmer, at det hidtidige direktivforbud har været for ufleksibelt bl.a. i relation til finansiering af virksomhedsopkøb.

Lempelsen af selvfinansieringsforbuddet antages ikke at ville medføre en øget risiko for kreditorerne, idet de pågældende reserver, dvs. ferie reserver, efter den gældende retstilstand i øvrigt ville kunne udloddes som udbytte, jf. i den forbindelse forslaget til § 179, stk. 2. Selskabets kapitalgrundlag vil i givet fald ikke blive ændret.

Som konsekvens heraf må den økonomiske bistand ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets, og i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling. Hertil kommer, at de generelle beskyttelsesregler, herunder generalklausulen, jf. forslaget §§ 104 og 137 samt ligeretsgrundsætningen, jf. forslaget § 46, også vil finde anvendelse på sådanne transaktioner.

Med *stk. 2*, foreslås det derfor under iagttagelse af visse krav at modificere det hidtidige forbud i aktieselskabslovens § 115, stk. 2, som muliggjort med ændringer af 2. direktivs artikel 23, stk.

1, og dermed den tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 49, stk. 2, mod økonomisk bistand til at erhverve kapitalandele i et aktie- eller anpartsselskab eller i dets moderselskab (selvfinansiering). Herved udnyttes direktivets valgmulighed i dansk selskabsret.

Økonomisk bistand til erhvervelse af kapitalandele forudsætter, at visse betingelser er opfyldt. Der henvises i den forbindelse til de foreslåede §§ 207-209 med bemærkninger.

Med lov nr. 576 af 6. juni 2007, som indeholdt ”regeringens åbenhedspakke”, blev det bl.a. vedtaget, at hvis en tilbudsgiver umiddelbart efter en overtagelse af et aktieselskab, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ønsker at foretage en uddeling af selskabets midler i form af udbytte m.v. til sig selv eller sig nærtstående, skal der oplyses herom i tilbudsdocumentet. Hvis dette ikke er tilfældet, kan uddelingen ikke finde sted de første 12 måneder efter gennemførelsen af overtagelsen af selskabet, jf. aktieselskabslovens § 109, stk. 2, der videreføres ved forslaget til § 184, stk. 1.

Dette princip finder tilsvarende anvendelse, hvis en tilbudsgiver umiddelbart efter en overtagelse af et aktieselskab, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ønsker at yde økonomisk bistand som foreslået i § 206, stk. 2.

Som det fremgår af forslag til *stk. 3*, påhviler det kapital-selskabets centrale ledelsesorgan at sikre, at der bliver foretaget en individuel kreditvurdering af den kreds af personer, fysiske som juridiske, over for hvem, den økonomiske bistand ydes. Der er her tale om at gennemføre krav, som er fastlagt i 2. selskabsdirektivs artikel 23, stk. 1.

Kreditvurderingen skal bidrage til at afdække, om en eventuel økonomisk bistand sker på et økonomisk forsvarligt grundlag med passende hensyn til selskabets generelle interesser og samlede forpligtelser. Det er op til det centrale ledelsesorgan at vurdere, hvilke oplysninger, der er nødvendige for at træffe beslutningen, herunder også om der er brug for ekstern rådgivning fra eksempelvis revisor eller advokat.

Midlerne bør således kun stilles til rådighed, hvis det forventes, at også en professionel långiver, eksempelvis en bank eller et realkreditinstitut, vil være villig til at stille midler til rådighed. Også på dette område er bestyrelsen omfattet af de for denne lov generelt gældende ansvarsregler, jf. forslagets kapitel 23

Til § 207

Det foreslåede § 207 opregner, hvilke krav, der efter 2. selskabsdirektivs artikel 23, stk. 1, skal være opfyldt, hvis medlemsstaterne efter national ret tillader økonomisk bistand til erhvervelse af kapitalandele i selskabet.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 1*, at generalforsamlingen skal godkende, at selskabet yder økonomisk bistand som foreslået i § 206, stk. 2. Generalforsamlingens godkendelse skal foreligge, inden beslutningen effektueres, men behøver ikke at afvente offentliggørelse, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Selskabets centrale ledelsesorgan har ansvaret for, at der udarbejdes en skriftlig redegørelse, som forelægges generalforsamlingen og danner grundlag for generalforsamlings stillingtagen.

Denne redegørelse skal indeholde de i *stk. 1* opregnede oplysninger. Det vil sige:

Bevæggrundene for dispositionen.

Selskabets interesse heri.

Betingelserne for dispositionen.

De risici som transaktionen måtte have for selskabets likviditet og solvens.

Den pris som låntageren skal betale for kapitalandelene i selskabet.

Generalforsamlingen kan ikke på forhånd bemyndige selskabets ledelsesorganer til at yde økonomisk bistand. Generalforsamlingens tilslutning til, at selskabet yder økonomisk bistand, skal ske på baggrund af et konkret forhold.

Det foreslåede *stk. 2* præciserer endvidere, at beslutning om økonomisk bistand skal træffes med samme majoritet, som kræves til vedtægtsændringer. Beslutningen skal herudover overholde generalklausulerne i § 108.

Redegørelsen er underlagt offentlighed som de øvrige selskabsdokumenter i medfør af de grundlæggende principper, som kommer til udtryk i artikel 3 i 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF). I overensstemmelse med de generelle anmeldelsesfrister foreslås det i *stk. 3*, at redegørelsen skal være modtaget til offentliggørelsen senest 2 uger efter generalforsamlingens godkendelse. Offentliggørelsen af modtagelsen af redegørelsen vil ske i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Til § 208

I overensstemmelse med 2. selskabsdirektivs artikel 23, stk. 1, foreslås det i § 208, at økonomisk bistand, jf. forslaget til § 206, alene kan finde sted inden for det pågældende selskabs frie reserver, dvs. de samme midler, der allerede i dag kan anvendes til udbytte, jf. § 180.

Selskabets ledelse må anlægge en helhedsbetragtning ved vurderingen af råderummet for at kunne yde økonomisk bistand. Selskabets samlede økonomiske bistand skal kunne rummes inden for de frie reserver. Selskabet skal under egenkapitalen opføre en reserve, der ikke kan udloddes, svarende til den sammenlagte økonomiske bistand.

Selskabets ledelse er ansvarlig for, at den økonomiske bistand ydes på rimelige og sædvanlige markedsvilkår. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede § 137, hvorefter et selskabs ledelse ikke må medvirke til dispositioner, der forfordeler visse aktionærer eller andre. Der henvises endvidere til de generelle ansvarsregler i forslagets kapitel 23.

Selskabets centrale ledelsesorgan er ansvarlig for, at selskabet efter et udlån eller udbetaling af udbytte fortsat har et forsvarligt kapitalberedskab i forhold til selskabets aktiviteter m.v., jf. §§ 115, 118 og § 179, stk. 2.

Til § 209

Forslaget til § 209, der fastslår, at den ydede økonomiske bistand skal ske på sædvanlige markedsvilkår, gennemfører 2. selskabsdirektivs artikel 23, stk. 1. De opstillede betingelser forud for dispositionens gennemførelse varetager hensynet til selskabets kreditorer m.v. Økonomisk bistand bør således ske på vilkår, der ikke afviger fra sædvanlige markedsvilkår. Dette krav, som efter omstændighederne ikke udelukker en favørkurs, sikrer, at selskabets midler ikke stilles til rådighed for tredjemand på vilkår, der forfordeler visse eksisterende kapitalejere, eller på urimelig vis forringer kreditorernes stilling, jf. forslaget til § 137 og forslaget til kapitel 23.

Ved sædvanlige markedsvilkår forstås ikke kun markedrenten, men eksempelvis også lånets løbetid. F.eks. vil en aktionær kunne fristes til at lave et afdragsfrit lån, hvor renterne tilskrives hovedstolen. Også sådanne vilkår vil skulle underlægges bedømmelsen om sædvanlige markedsvilkår.

Det er kapitalselskabets centrale ledelsesorgans ansvar, at den konkret ydede økonomiske bistand opfylder betingelserne og sker på vilkår, der ud fra selskabets interesser må anses for sædvanlige de konkrete omstændigheder taget i betragtning. Det centrale ledelsesorgan må sikre, at lånet er ydet på rimelige og forsvarlige vilkår, især hvad angår rente, sikkerhedsstillelse og kreditvurdering. Et krav om, at økonomisk bistand skal ske på sædvanlige markedsvilkår, medfører, at kapitalselskabets centrale ledelsesorgan nødvendigvis må foretage en reel risikovurdering i forbindelse med den økonomiske disposition.

Manglende overholdelse af betingelserne kan, hvis der er tale om et forsætligt eller uagtsomt forhold, føre til erstatningsansvar eller eventuelt strafansvar for ledelsen efter dansk rets almindelige erstatningsgrundsætninger henholdsvis de selskabsretlige regler om erstatning og straf.

Til § 210

Efter de gældende regler i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven er udlån eller sikkerhedsstillelse fra et dansk selskab til blandt andet dets kapitalejere forbudt.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 115, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 1, om forbud mod økonomisk bistand til visse personer m.v. stammer fra 1982. Forud herfor havde der været skiftende synspunkter om, hvorvidt bistand til selskabets ejerkreds kunne tillades, og hvilke betingelser, der i givet fald skulle opfyldes. Det blev bl.a. påpeget, at økonomisk bistand af denne karakter blev misbrugt, og at det var sket uden hensyn til selskabernes erhvervsmæssige formål.

Som konsekvens heraf blev der ved lov nr. 282 og nr. 283 af 9. juni 1982 gennemført et generelt forbud, med enkelte undtagelser, mod at anvende et selskabs midler til økonomisk bistand til et selskabs ejerkreds, ledelsesmedlemmer eller personer, der står denne kreds særligt nær. Dette skete i forbindelse med gennemførelse af 2. selskabsdirektiv (77/91/EØF), der bl.a. indeholdt forbud mod økonomisk bistand til erhvervelse af kapitalandele i selskabet.

Med det foreslåede *stk. 1*, fastholdes som udgangspunkt det gældende forbud imod selvfinansiering. Bestemmelsen svarer med sproglige modifikationer til den gældende regel i aktieselskabslovens § 115, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 1.

Forbuddet i aktieselskabslovens § 115, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 1, har dog alene national oprindelse. Det er ganske få EU-lande, der ikke tillader økonomisk bistand til ejerkredsen, ledelsesmedlemmer og deres nærtstående. De lande, der tillader sådan bistand, har opstillet forskellige restriktioner, der har til formål at forhindre misbrug og beskytte selskabskapitalen.

På denne baggrund har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten fundet, at det bør tillades at yde lån til ledelsen og ejerkredsen. Udvalget finder, at de betingelser, der er opstillet i den ændrede affattelse i direktiv 2006/68/EF af artikel 23, stk. 1, om økonomisk bistand til erhvervelse af kapitalandel i selskabet (selvfinansiering), bør gælde på tilsvarende vis, når et selskab ønsker at yde økonomisk bistand til ejerkredsen. Disse betingelser er efter udvalgets opfattelse egnede til at sikre, at økonomisk bistand til ejerkredsen og ledelsesmedlemmer i selskabet eller

i selskabets moderselskab ikke sker til skade for andre fra ejerkredsen og selskabets kreditorer.

Det foreslås derfor i *stk. 2*, at et selskab fremover, under iagttagelse af en række nærmere opstillede kriterier, skal kunne yde økonomisk bistand til et selskabs ejerkreds, ledelsesmedlemmer eller ledelsesmedlemmer og ejerkredsen i selskabets moderselskab, jf. *stk. 2, nr. 1*. Det foreslås således, at en sådan bistand alene skal kunne ydes, hvis betingelserne i forslaget § 206, *stk. 3*, og §§ 207-209 er opfyldt.

Forslaget betyder, at også i disse situationer skal generalforsamlingen godkende dispositionen på grundlag af en skriftlig redegørelse fra det centrale ledelsesorgan. Desuden skal bistanden kunne rummes inden for de frie reserver, og sædvanlige markedsvilkår skal finde anvendelse på forholdet. Det forhold, at lånet skal ydes på sædvanlige markedsvilkår, er med til at sikre, at økonomisk bistand ydes på samme betingelser, som en uafhængig kreditor ville tilbyde.

Det er de frie reserver på det tidspunkt, hvor bistanden ydes, der er afgørende. Et efterfølgende fald i de frie reserver medfører ikke, at det pågældende mellemværende af den grund skal afvikles. Dette svarer til, hvad der gælder ved udbyttebetaling. Et fald i de frie reserver kan imidlertid betyde, at der påhviler ledelsen en handlepligt. Dette følger af ledelsens almindelige forpligtelse til at sikre, at et selskab har det fornødne kapitalberedskab, jf. reglerne om kapitaltab i forslaget § 119.

Det er ledelsens ansvar at sikre, at en konkret aftale om økonomisk bistand opfylder betingelserne. Det vil sige at sikre, at betingelserne baserer sig på markedsvilkår, især hvad angår rente, sikkerhedsstillelse og kreditvurdering. Manglende overholdelse af betingelserne kan - hvis der er tale om et forsættligt eller uagtsomt forhold - føre til erstatningsansvar eller eventuelt strafansvar for ledelsen efter dansk rets almindelige erstatningsgrundsætninger henholdsvis de selskabsretlige regler om erstatning og straf, jf. kapitel 23 og 24.

Efter de gældende regler er udlån fra et dansk datterselskab til aktionærer, bestyrelsesmedlemmer, direktører m.v. i dets udenlandske moderselskab ligeledes forbudt, således som dette direkte fremgår af aktieselskabslovens § 115, *stk. 1*, og anpartsselskabslovens § 49, *stk. 1*. Dette sikrer ens behandling af udlån til aktionærer og ledelsesmedlemmer i både danske og udenlandske moderselskaber. Dette gælder dog kun, hvis det udenlandske moderselskab lovligt kan modtage lån fra det danske datterselskab. Hvis moderselskabet er beliggende uden for EU eller EØS-området bliver det ikke opfattet som et moderselskab i aktie- og anpartsselskabslovens forstand, men derimod som en kapitalejer.

I disse tilfælde vil aktionærer, bestyrelsesmedlemmer og direktører i disse udenlandske moderselskaber som udgangspunkt lovligt kunne modtage lån fra deres danske datterselskaber. Den eneste begrænsning i disse tilfælde har således efter de gældende regler været, at ledelsen i det danske selskab har et ansvar for at sikre, at et selskab kun yder lån, hvis det er forretningsmæssigt forsvarligt, både hvad angår kreditrisiko og afkast.

I § 211, *stk. 2*, foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvilke udenlandske moderselskaber, der er omfattet af undtagelsen til låneforbudet. Disse regler vil ligeledes få betydning for, hvilke ledelsesmedlemmer i moderselskaber, der er omfattet af reglerne om betingelser og begrænsninger i muligheden for at kunne modtage økonomisk bistand.

Det er ikke hensigtsmæssigt, hvis et dansk datterselskab skal kunne yde lån til ledelsen og aktionærerne i et moderselskab, som ikke kan modtage moderselskabslån. Hvis et udenlandsk selskab ikke lovligt kan modtage økonomisk bistand efter denne bestemmelse, bør ledelsen i sel-

skabet heller ikke kunne opnå en økonomisk bistand. Reglerne om lån til ledelsen og ejerne i en virksomhed, der har bestemmende indflydelse over selskabet, bør affattes uafhængigt af, om denne virksomhed er et moderselskab.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 2, nr. 2*, at betingelserne og begrænsningerne i relation til at yde lån til ledelsesmedlemmer og kapitalejere også skal gælde for virksomheder, der ikke er et moderselskab, men som har en bestemmende indflydelse i relation til det långivende selskab. Det vil sige, at ledelsesmedlemmer, der er ansat i udenlandske ”moderselskaber”, uanset at selskabet ikke er omfattet af adgangen til at modtage moderselskabslån i *stk. 1*, fremover vil være omfattet af de betingelser og begrænsninger, som loven opstiller for ydelse af lån til ledelsesmedlemmer i moderselskaber.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2*, omfatter ikke lån til andre kapitalsselskaber, som er kontrolleret af den samme personkreds, medmindre der ved lånet tilsigtes en omgåelse af låne-restriktionerne f.eks. derved, at låneprovenuet skal anvendes til udbetaling til aktionærerne i låntagerselskabet.

For at imødegå misbrug af de foreslåede regler om lån til et selskabs ledelsesmedlemmer og ejere m.v. foreslås det i *stk. 2, nr. 3*, at de opstillede betingelser også skal være opfyldt, hvis den økonomiske bistand ydes til personer, der har særlig nær tilknytning til den i *stk. 2, nr. 1*, opregnede personkreds.

Bestemmelsen i *stk. 2, nr. 3*, om de særligt nærtstående personer tager fortrinsvis sigte på sam-levere. Andre nærtstående, som f.eks. søskende, kan i visse tilfælde være omfattet af bestem-melsen. Dette vil altid bero på en konkret vurdering. Her vil det være relevant at vurdere, om transaktionen alene gennemføres på grund af det nære forhold, eller om selskabet gennemfører tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. I forbindelse med dispositioner i denne sam-menhæng henvises til forslaget § 136 og de generelle ansvarsregler i forslaget kapitel 23.

Med det foreslåede *stk. 3*, præciseres det, at selskabets centrale ledelsesorgan skal sikre, at en evt. økonomisk bistand efter *stk. 2*, ydes på sædvanlige markedsmæssige vilkår. Der henvises i denne forbindelse til den foreslåede § 137, hvorefter et selskab ledelse ikke må medvirke til dispositioner, hvorved visse kapitalejere eller andre forfordes. Ledelsens dispositioner er om-fattet af de generelt gældende ansvarsregler, jf. forslag til kapitel 23.

Til § 211

Moderselskaber er efter de gældende selskabslove undtaget fra forbuddet mod aktionærlån og kan således lovligt modtage lån eller sikkerhedsstillelse fra underliggende datterselskaber, jf. aktieselskabslovens gældende § 115 a, *stk. 1*, og anpartsselskabslovens § 50, *stk. 1*.

Indtil foråret 2001 var det Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis, at bestemmelsen i aktiesel-skabslovens § 115 a, *stk. 1*, om moderselskabslån alene var gældende, hvor modtageren af lånet var et aktie- eller anpartsselskab, som var moderselskab i aktie- og anpartsselskabslovenes for-stand, jf. styrelsens fortolkning af aktieselskabslovens § 2 og anpartsselskabslovens § 3.

Dette betød, at bestemmelsen var begrænset til at gælde for aktie- og anpartsselskaber, som var registreret i Danmark. Udlån eller sikkerhedsstillelse til andre danske modervirksomheder - f.eks. kommanditselskaber, interessentskaber, andelselskaber med begrænset ansvar og erhvervsdrivende fonde - var ikke omfattet af undtagelsen. Et aktieselskab kunne f.eks. ikke yde et moderselskabslån til en erhvervsdrivende fond, som var selskabets moderfond.

På samme måde var udlån eller sikkerhedsstillelse til udenlandske ”moderselskaber” ikke omfattet af bestemmelsen.

I 2001 ændrede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen praksis på området.

Siden maj 2001 har det været Erhvervs- og Selskabsstyrelsens fortolkning, at visse udenlandske moderselskaber har de samme rettigheder over for et dansk datterselskab som et dansk moderselskab. Praksis blev således ændret med henblik på at sikre ens behandling af moderselskaber i Danmark og EU eller EØS-området.

Udlånets eller sikkerhedsstillelsens lovlighed forudsætter først og fremmest, at der er tale om et selskab beliggende inden for EU eller EØS-området.

Moderselskaber, der er beliggende uden for EU, f.eks. i Japan eller i USA, kan efter de gældende regler fortsat ikke lovligt optage lån eller modtage sikkerhedsstillelse i deres danske datterselskaber.

En undersøgelse foretaget af selskabsreguleringen i en række andre lande har vist, at det kun er Norge og Sverige, der i lighed med Danmark skelner mellem, om et moderselskab er etableret i EU, EØS eller ikke, og anvender dette som kriterium for, om lån til et moderselskab er lovligt.

Efter gældende praksis kan moderselskabslån kun anvendes af moderselskaber, som er aktie- eller anpartsselskaber eller udenlandske selskaber indenfor EU eller EØS-området med en tilsvarende retsform. Udlån til modervirksomheder, der er kommanditselskaber, interessentskaber, andelsselskaber med begrænset ansvar, erhvervsdrivende fonde m.v. tillades fortsat ikke. Dette gælder uanset, om modervirksomheden er beliggende i Danmark eller i et hvilket som helst andet land.

For så vidt angår udenlandske moderselskaber fandt Udvalget til Modernisering af Selskabsretten, at de eksisterende regler om moderselskabslån bør udvides til også at omfatte moderselskaber, der er beliggende i andre lande end EU eller EØS-lande. Efter udvalgets opfattelse kunne en hensigtsmæssig afgrænsning være, at det blev muligt at foretage udlån eller yde sikkerhedsstillelse til moderselskaber, der var beliggende i lande, der indgår i de bedste kategorier i OECDs landerisiko klassifikation. I denne liste klassificeres landene til værdier mellem 0 og 8, hvor 0 er det bedste.

Det var således Moderniseringsudvalgets opfattelse, at det bør være muligt at yde lovlige moderselskabslån fra danske selskaber til moderselskaber, der er beliggende i EU eller EØS-lande samt i lande, der af OECD er klassificeret i klasse 0 og 1.

Det foreslås derfor i *stk. 1*, at reglen om adgang til ydelse af lån til moderselskaber affattes, så den fastsætter en generel adgang hertil.

Det vil med den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse fortsat være muligt at yde økonomisk bistand inden for koncernforhold fra et datterselskab til dets moderselskab. Det må dog bemærkes, at sådan koncernintern bistand ikke må krænke eventuelle minoritetssejeres interesser eller sikkerheden for kreditorerne i det långivende selskab. Der henvises i den forbindelse til de generelle bestemmelser til beskyttelse af minoritetskapitalejere i dette lovforslag, herunder bl.a. forslag til § 137 og de generelle ansvarsregler i det foreslåede kapitel 23.

De såkaldte cash-pool ordninger udgør en særlig slags koncernintern økonomisk bistand.

Et cash-pool arrangement kan variere meget afhængig af de involverede selskaber og de involverede lande. Visse cash-pool ordninger er karakteriseret ved, at de enkelte selskaber alene hæfter med deres indskud. I andre ordninger hæfter de deltagende selskaber solidarisk med de øvrige deltagere for nettogælden. Der er som følge heraf forskel på risikoen i de enkelte ordninger.

De såkaldte cash-pool ordninger er som udgangspunkt omfattet af reglerne om økonomisk bistand, hvis en kapitalejer, f.eks. et moderselskab, også deltager i ordningen, og der ydes økonomisk bistand mellem selskaberne bl.a. ved, at selskaberne hæfter for hinandens forpligtelser.

På grund af de meget varierende ordninger vurderes det ikke hensigtsmæssigt at foretage en særlig regulering af cash-pool ordninger, men alene at videreføre Erhvervs- og Selskabsstyrelsens nuværende administrative praksis, hvor styrelsen foretager en konkret vurdering af cash-pool ordninger med henblik på at afgøre, hvorvidt der er tale om sædvanlige forretningsmæssige disposition, og om selskabets risiko ved at indgå i ordningen forekommer rimelig i forhold til den gevinst, som selskabet samtidig opnår herved. Der er ikke noget til hinder for, at et andelsselskab med begrænset ansvar eller en erhvervsdrivende fond deltager i en cash-pool ordning eventuelt sammen med et eller flere kapitalselskaber, hvis de opstillede betingelser herfor i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis er opfyldt. Det tilsigtes således ikke ændringer i gældende praksis. Fysiske personer kan derimod ikke deltage i en cash-pool ordning med kapitalselskaber.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten udtalte, at de eksisterende regler om økonomisk bistand til et moderselskab burde udvides til at omfatte moderselskaber, der er beliggende i visse andre lande end EU eller EØS-lande.

Indtil videre er tanken således ved bekendtgørelse at tillade økonomisk bistand til moderselskaber, der er beliggende i lande, der indgår i de to bedste kategorier på OECD's landerisiko klassifikation, dvs. klassifikation 0 og 1.

Det drejer sig for øjeblikket om:

Klassifikation 0

Australien, Belgien, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Japan, Sydkorea, Luxembourg, New Zealand, Norge, Portugal, Singapore, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Schweiz, Tyskland, USA og Østrig.

Klassifikation 1

Hong Kong, Slovakiet, Taiwan og Tjekkiet.

Det foreslås, at det ikke direkte i bestemmelsen opregnes, hvilke hjemlande moderselskaber i relation til denne bestemmelse kan være hjemmehørende i. Det foreslås i stedet i stk. 2, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tillægges hjemmel til ved bekendtgørelse at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke lande der konkret omfattes af mulighederne for økonomisk bistand. En sådan bemyndigelse gør det muligt at tilpasse forholdene til eventuelle ændringer i landerisiko klassifikationer.

Endvidere kan det ved bekendtgørelse fastsættes, hvilke typer af moderselskaber, der er omfattet af reglerne om økonomisk bistand. Der er ikke på nuværende tidspunkt tale om at ændre på

de virksomhedsformer, der kan modtage økonomisk bistand. Det vil fortsat alene være moderselskaber, der er aktieselskaber, partnerselskaber eller anpartsselskaber eller selskaber med en tilsvarende retsform.

Til § 212

De gældende regler om forbud mod lån fra et kapitalselskab til dets kapitalejere og ledelsesmedlemmer omfatter kun egentlige lån eller dispositioner af tilsvarende karakter. Skyldforhold og lignende, der opstår som følge af kreditgivning i almindelige forretningsmellemværender, er derimod ikke omfattet.

Denne undtagelse med hensyn til sædvanlige forretningsmæssige dispositioner har hidtil ikke været indeholdt i aktie- og anpartsselskabslovene, men har baseret sig på forarbejderne til det generelle låneforbud, som blev indført i 1982. I den sammenhæng blev det slået fast, at økonomisk bistand, der udspringer af sædvanlige forretningsmæssige dispositioner, netop af den grund var acceptable.

Disse sædvanlige forretningsmæssige dispositioner har som hovedregel været kendetegnet ved, at selskabet løbende foretager dispositioner af denne karakter med uafhængige parter. Den mest almindelige disposition er salg af varer og tjenesteydelser på kredit. Der må foretages en konkret vurdering af, om transaktionen kan betragtes som sædvanlig for selskabet og inden for branchen. En klar indikator for, om transaktionen er sædvanlig, er, at selskabet har indgået tilsvarende transaktioner med uafhængige parter. Begrebet ”sædvanlige forretningsmæssige dispositioner” er et fleksibelt og dynamisk begreb, der vil kunne ændre sig over tid.

Det er ikke kun transaktionen, som skal være sædvanlig. Dette er også et krav for vilkårene i transaktionen. Betalingsbetingelser, kreditvurdering, sikkerhedsstillelse m.v. skal ske på samme vilkår, som tilsvarende transaktioner sædvanligvis gennemføres overfor tredjemand.

Undtagelsen om sædvanlige forretningsmæssige dispositioner foreslås kodificeret i ordlyden af § 212, således at der opnås klarhed på dette punkt. Der er ikke tilsigtet ændringer i forhold til den hidtidige praksis.

Til § 213

Forslaget til § 213 indeholder en videreførelse af den hidtidige undtagelse i aktieselskabslovens § 115 a, stk. 4. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer. Disse virksomhedsformer kan ikke drives i anpartsselskabsform, hvorfor der ikke findes en tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven.

Det foreslås i § 213, at § 206 om forbuddet mod selvfinansiering og låneforbuddet § 210 ikke skal finde anvendelse på pengeinstitutter og på realkreditlån ydet af et realkreditinstitut. Dette skyldes, at sådanne transaktioner vil være sædvanlige transaktioner i disse virksomhedsformers erhvervsudøvelse, og formålet bag begrænsningerne i disse foreslåede bestemmelser gør sig således ikke gældende, når der er tale om pengeinstitutter og realkreditlån ydet af et realkreditinstitut.

Det fremgår af § 182 i lov om finansiel virksomhed, at pengeinstitutter og realkreditinstitutter kan med tilladelse fra Finanstilsynet må have engagementer med andre virksomheder inden for samme koncern, bortset fra datterselskaber. Disse virksomheder må endvidere kun med sådan tilladelse have et engagement med virksomheder eller personer, som direkte eller indirekte har

en afgørende indflydelse på den finansielle virksomhed eller som er domineret af virksomheder, eller et engagement med personer med en sådan indflydelse.

Til § 214

Forslaget til § 214 er en videreførelse af den gældende undtagelsesbestemmelse i aktieselskabslovens § 115 a, stk. 2 og 3, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 2 og 3. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Det foreslås i § 214, stk. 1, at § 206 om forbuddet mod selvfinansiering og låneforbuddet § 210 ikke skal finde anvendelse på dispositioner foretaget med henblik på erhvervelse af kapitalandele af eller til medarbejderne i selskabet eller i et datterselskab.

Formålet med det foreslåede stk. 1 er at gøre det lettere at inddrage medarbejderne i selskabets ejerkreds.

Anvendelsen af undtagelsen i stk. 1 forudsætter, at der er tale om en generel medarbejderordning og ikke blot økonomisk bistand til enkelte medarbejdere. Undtagelse omfatter således ikke aktieprogrammer, som er rettet mod selskabets ledelse. Direktører er således ikke omfattet af begrebet medarbejdere, når det drejer sig om § 214.

Medarbejdere vil med hjemmel i § 214, stk. 1, ikke alene kunne få lån til erhvervelse af kapitalandele i selskabet, men også ved efterfølgende tegninger.

Forslaget giver alene mulighed for at yde lån til erhvervelse af kapitalandele i selskabet eller eventuelle datterselskaber. Bestemmelsen giver derimod ikke mulighed for at yde lån til erhvervelse af kapitalandele i selskabets moderselskab. Et moderselskab kan derimod godt udlåne til medarbejderne i et datterselskab med henblik på disse medarbejderes erhvervelse af kapitalandele i moderselskabet.

I stk. 2, foreslås det, at der i det centrale ledelsesorgans ledelsesprotokol skal indsættes bemærkning om enhver disposition omfattet af stk. 1. Da en overtrædelse af bestemmelsen i § 214 er strafsanktioneret, kan kravet om protokoltilførsel være af betydning ved afgørelsen af, om bestemmelsens betingelser er overholdt.

Det foreslås i stk. 3, at lån og sikkerhedsstillelser omfattet af det foreslåede stk. 1 kun kan ske med midler, der i henhold til § 179, stk. 1, kan udbetales som udbytte.

Det er ledelsens ansvar, at dispositioner omfattet af den foreslåede bestemmelse kun foretages under iagttagelse af lovens betingelser. En eventuel revisor vil endvidere skulle efterprøve dette ved en eventuel revision af selskabets årsrapport.

Der er med det foreslåede stk. 3 ikke tilsigtet et krav om, at lån m.v. omfattet af den foreslåede bestemmelse skal afvikles i takt med en eventuel formindskelse af selskabets frie reserver. Det kan dog ikke udelukkes, at ledelsen vil kunne blive ansvarlige for tab som følge af en eventuel udbetaling af egenkapitalen under lånenes beståen. Ledelsen vil ligeledes kunne drages til ansvar, hvis det på lånetidspunktet er sandsynligt, at egenkapitalen inden for den nærmeste fremtid vil blive formindsket i et sådan omfang, at de ydede lån m.v. kommer til at overstige selskabets frie reserver.

Til § 215

Den foreslåede bestemmelse i § 215 viderefører med sproglige tilpasninger de principper, der kommer til udtryk i de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 115, stk. 3 til 5, og anpartsselskabslovens § 49, stk. 3 til 5.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis et kapitalselskab har ydet økonomisk bistand i strid med de foreslåede bestemmelser i § 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, skal beløbet tilbageføres til selskabet sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v., med et tillæg af 2 pct., medmindre højere rente er aftalt.

Det foreslås i *stk. 2*, at de, der har medvirket til dispositioner i strid med bestemmelserne i §§ 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, indestår for eventuelle tab, som det retsstridige forhold måtte påføre selskabet. Pligten til at holde selskabet skadesløs udløses først i tilfælde af, at de betingelser, der er knyttet til den økonomiske bistand, misligholdes.

Som det fremgår af forslaget til *stk. 3*, er selskabet bundet af en eventuel disposition, uanset om denne disposition måtte være truffet i strid med § 206, stk. 1 og 2, og § 210, stk. 1 og 2, hvis modtageren har været i god tro. Hensynet til modtageren skyldes, at denne har disponeret i tillid til retmæssigheden af de foreliggende forhold. En tilsidesættelse af dispositionen vil kunne påføre modtageren upåregnelige økonomiske konsekvenser i tilfælde af, at dispositionen ikke vil kunne opretholdes.

Til 216

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de allerede gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 126 a og anpartsselskabslovens § 59. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer foruden en tilpasning til 1 selskabsdirektivs artikel 3 stk. 5 hvorefter at retsvirkningen alene indtræder ved registreringen og ikke ved selve vedtagelsen.

Erfaringerne siden indførelsen i anpartsselskabsloven i 1996 har vist, at denne erklæringsopløsning dækker et behov for en simpel afvikling af selskaber, hvor de økonomiske forhold tillader det. Denne opløsningsmodel blev i 2006 udvidet til også at kunne finde anvendelse i aktieselskaber.

I henhold til forslaget opløses selskaber ved erklæring fra samtlige kapitalejere. Den afgørende betingelse for at anvende denne opløsningsmulighed er, at samtlige kapitalejere erklærer over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at al gæld er betalt, jf. det foreslåede *stk. 1*. Den formelle betingelse er således registreringen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Selskabets ejerkreds kan selv foretage en realisation af aktiver og afvikle udestående gældsforpligtelser, mod at de overfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgiver en erklæring om, at al forfalden og uforfalden gæld er betalt, og at selskabet er opløst. Erklæringen skal underskrives af samtlige kapitalejere på tidspunktet for erklæringens afgivelse. Selskabet er formelt ophørt med at eksistere i perioden fra afgivelse af opløsningserklæringen og frem til registreringen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I den mellemliggende periode eksisterer selskabet ikke juridisk og vil som konsekvens heraf eksempelvis ikke kunne arve. Såfremt erklæringen ikke registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen eksisterer selskabet upåagtet og beslutningen om opløsning mister sin betydning i relation til selskabet.

Den gældende bestemmelses ordlyd har i praksis givet anledning til tvivl om, hvorvidt selskabet betragtes som opløst på tidspunktet for erklæringens underskrivelse eller på registrerings-

tidspunktet. Det fremgår af 1. selskabsdirektivs artikel 3, stk. 5, at dokumenter og oplysninger først kan påberåbes overfor tredjemand efter offentliggørelse af oplysningen. Med henblik på at afklare denne tvivl er det i den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, præciseret, at opløsningen først får virkning over for tredjemand fra tidspunktet for registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Kravet om, at der skal være en erklæring fra samtlige kapitalejere med navn og adresse indebærer, at hvis der er tale om et stort aktieselskab med mange aktionærer, herunder udenlandske, vil reglen i sig selv medføre en begrænsning for, hvornår opløsningsmetoden kan anvendes. Tilsvarende gør sig gældende, hvis et aktieselskab har ihændeleveraktier, hvor aktionærernes navne ikke kendes af selskabet.

Efter straffeloven kan afgivelse af en urigtig erklæring over for offentlige myndigheder, herunder Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, straffes med bøde eller fængsel. Dette medfører således et personligt straffeansvar for de selskabsdeltagere som eventuelt måtte vide, at der foreligger gæld, som ikke er betalt, eller som ved underskrivelsen er klar over, at ikke alle selskabsdeltagere underskriver på erklæringen.

For at modvirke misbrug og forhindre, at der opstår uafklarede mellemværender i forbindelse med afregning af skatter og afgifter, fremgår det af det foreslåede *stk. 2*, at erklæringen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen umiddelbart efter underskrivelsen. Aktionærernes erklæring skal desuden vedlægges en erklæring fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav mod selskabet, jf. forslaget til *stk. 2, 2. pkt.* Erhvervs- og selskabsstyrelsen anbefaler i praksis for at tage højde for SKAT's eventuelle sagsbehandlingstid, at spørgsmålet om skattekvittance har været drøftet med SKAT inden kapitalejerne træffer beslutning om opløsning og udarbejder erklæringen.

Det fremgår af *stk. 3*, at alle kapitalejere hæfter på tidspunktet for erklæringens underskrift, hvis det måtte vise sig, at der alligevel foreligger uafklarede forpligtelser vedrørende selskabet. Den personlige hæftelse gælder således også for f.eks. skatte- og afgiftskrav, der konstateres efter erklæringens afgivelse, blandt andet som følge af ændring i skatteansættelsen.

Dette er dels med til at sikre, at kreditorers og andre rettighedshaveres retsstilling ikke forringes som følge af den simple afvikling, og dels at alle kapitalejere skal være enige om afviklingsformen. Der er tale om en erklæring afgivet over for offentlig myndighed og således omfattet af straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2.

Er der usikkerhed om et bestående krav, bør der hensættes et beløb til dækning af dette eventuelle krav, eller på anden måde træffes foranstaltninger til imødegåelse af dette.

Til § 217

Forslaget viderefører de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 116, stk. 1-2, og anpartsselskabslovens § 53, stk. 1-2. Der er med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Der er alene foretaget en sproglig tilpasning.

Det foreslås i *stk. 1* i overensstemmelse med de gældende regler, at beslutning om opløsning af et selskab som hovedregel træffes af generalforsamlingen, og at opløsningen gennemføres ved likvidation. Likvidationen gennemføres af en eller flere likvidatorer, som overtager kompetencen fra bestyrelsen og direktionen.

Det foreslåede *stk. 2* samler reglerne for aktie- og anpartsselskaber, idet forskellen i mulighederne for aktie og anpartsselskaber til selv at fastlægge majoritetskrav ikke længere vil være aktuel, jf. forslaget § 101 og 102.

Udgangspunktet er, at det kræves en kvalificeret majoritet at beslutte at træde i likvidation undtagen i tilfælde, hvor beslutning om likvidation er påbudt i lovgivningen, kapitalsselskabets vedtægter eller af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvorefter kravet alene er simpelt flertal.

Likvidation efter reglerne i aktie- og anpartsselskabslovene er rettet mod afvikling af solvente selskaber, idet insolvente selskaber afvikles efter konkurslovens regler. En anmeldelse om likvidation af et insolvent selskab kan ikke registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det kan dog være usikkert, om et selskab, afhængig af de samlede økonomiske forhold og samarbejdet med kreditorer, vil kunne afvikles ved likvidation, eller om likvidator er nødsaget til at indgive konkursbegæring med tids- og værditab for selskab og kreditorer.

Samlet set vil det som oftest være en fordel at fastholde selskabets afvikling inden for det likvidationsretlige regelsæt, hvorfor det ofte viser sig muligt at få selskabets kreditorer til at medvirke til, at selskabet vil kunne afvikles gennem likvidation. Likvidator vil inden for en snæver tidsramme kunne undersøge, om det er muligt at nå frem til en forhandlingsløsning, der sikrer afvikling af et kapitalsselskab ved likvidation i tilfælde, hvor det ikke indledningsvist forekommer åbenbart, at de økonomiske forhold tillader en sådan løsning.

Likvidator er i sin opgavevaretagelse underlagt de samme ansvarsregler, som gælder for et selskabs ledelse.

Til § 218

Det foreslås i *stk. 1*, der viderefører aktieselskabslovens § 116, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 53, stk. 3, at det alene er likvidator, der kan foretage anmeldelse af likvidationen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der er dog ikke noget til hinder for, at anmeldelsen foretages af en af likvidator befuldmægtiget. *Stk. 1* viderefører i øvrigt aktieselskabslovens § 116, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 53, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af gældende regler i aktieselskabslovens § 116, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 53, stk. 4, om, at selskabet skal optage betegnelsen ”i likvidation” i sit navn. Bestemmelsen indebærer i praksis, at et selskab under likvidation hverken kan afmelde et navn eller et binavn. Yderligere er det præciseret, at der ikke kan foretages ændringer i registreringer for selskabet, hvilket alene er en kodificering af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis. Dog har Udvalget til Modernisering af Selskabsretten fundet det hensigtsmæssigt, at revisor af hensyn til likvidators arbejde kan udskiftes.

Til § 219

Forslaget til § 219 viderefører aktieselskabslovens § 120, og anpartsselskabslovens § 54 uden materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslås i *stk. 1*, at generalforsamlingen vælger den eller de likvidator(er), der skal gennemføre likvidationen. Generalforsamlingen kan i princippet vælge det antal likvidatorer, der er nødvendige til at varetage bobehandlingen under hensyn til boets størrelse og art, behovet for særlig fagkundskab i bostyret samt andre forhold, der måtte have betydning i det enkelte bo. Medmindre selskabets vedtægter bestemmer andet, sker valg af likvidator ved simpelt stemme-

flertal, jf. forslaget § 104.

I forslaget *stk. 2*, foreslås den eksisterende minoritetsbeskyttelsesregel opretholdt. Denne giver kapitalejere, som ejer mindst 25 pct. af selskabskapitalen, ret til på generalforsamlingen at vælge en medlikvidator. En sådan minoritetsvalgt likvidator har samme retsstilling og samme opgaver, beføjelser og ansvar som de øvrige generalforsamlingsvalgte likvidatorer. Dette indebærer, at den minoritetsvalgte likvidator ved udøvelsen af hvervet som likvidator har pligt til at varetage samtlige kapitalejeres tarv og altså ikke alene minoritetsgruppens. Det er tillige selskabet, som skal afholde honoraret til den minoritetsvalgte likvidator.

Til § 220

Forslaget til § 220 viderefører aktieselskabslovens § 121 uden materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand for aktieselskaber. Der findes ikke en tilsvarende udtrykkelig regel for anpartsselskaber, men princippet i aktieselskabslovens § 121 antages også efter gældende ret at finde anvendelse for anpartsselskaber, hvorfor der alene er tale om en kodificering af gældende praksis for anpartsselskaber.

I den foreslåede *stk. 1* videreføres den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 121, stk. 1, hvorefter likvidator træder i bestyrelsens og direktionens sted. Selskabets hidtidige ledelse ophører med at fungere ved likvidationens indtræden. Heraf følger bl.a., at ledelsens fratræden skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen samtidig med, at der sker anmeldelse om, at selskabet er trådt i likvidation. Det er muligt for medlemmer af den hidtidige ledelse at blive udpeget til likvidator under iagttagelse af de sædvanlige habilitetsregler.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen følger en administrativ praksis, hvorefter et selskabs ledelse automatisk afregistreres, når styrelsen modtager anmeldelse om likvidation af et selskab, uanset om anmeldelse herom indsendes i forbindelse med anmeldelsen om, at selskabet er trådt i likvidation. Den eller de udpegede likvidator(er) varetager ledelsens hidtidige opgaver i selskabet. Det følger af forslaget *stk. 1, 2 pkt.*, at likvidator må opfylde de samme habilitetskrav, som selskabets ledelse, jf. forslaget § 131.

Det foreslås i *stk. 2*, at den myndighed, der har udnævnt likvidator, til enhver tid kan afsætte pågældende igen.

Det foreslås i *stk. 3*, at selskabslovens og årsregnskabslovens almindelige regler om regnskabsaflæggelse jf. årsregnskabslovens § 139, revision, generalforsamlinger og om årsrapporters indsendelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal finde tilsvarende anvendelse for et selskab, der er under likvidation med de afvigelser, der følger af bestemmelserne i kapitlet om opløsning. Der tænkes herved særligt på reglerne om majoritetskrav i § 217, stk. 2, de særlige frister vedrørende de forskellige opløsningstyper, og kravene til udlodning af ordinært og ekstraordinært udbytte samt den endelige udlodning af likvidationsprovenu.

Således skal der bl.a. udformes en årsrapport, der er i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler, som efterfølgende skal godkendes på den ordinære generalforsamling. Årsrapporten skal være revideret, såfremt der er tale om et revisionspligtigt selskab, eller såfremt selskabet på den ordinære generalforsamling frivilligt har besluttet, at der skal ske revision af selskabets årsrapporter.

Selskabets hidtidige revisor fortsætter som revisor efter generalforsamlingens beslutning om at likvidere selskabet, medmindre generalforsamlingen træffer beslutning om valg af en ny revisor.

sor. Erfaringen viser, at realisationsværdierne for et selskab, der er under afvikling, er lavere end den bogførte værdi for en virksomhed, som er i normal drift. Dette må der tages højde for ved værdiansættelsen af selskabets aktiver.

Til § 221

Det præciseres i den foreslåede bestemmelse, at ledelsen i kapitalselskabet frem til valg af likvidator alene må foretage de dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for selskab og kreditorer.

Der gælder meget snævre rammer for ledelsens råderum for at kunne handle på selskabets vegne i den periode, der går fra selskabets oversendelse til tvangsopløsning eller beslutning om likvidation og til der vælges eller udpeges en likvidator. Ikke desto mindre kan der i praksis opstå situationer, hvor den hidtidige ledelse har pligt til at handle for at undgå tab.

Ledelsen vil imidlertid aldrig være beføjet til at foretage usædvanlige dispositioner, som eksempelvis realisation af selskabets værdier eller rekonstruktion af selskabet. Aftaler i den forbindelse bør ske i samråd med den generalforsamlingsvalgte likvidator, henholdsvis skifteretten eller den person, som skifteretten måtte have udpeget.

I den foreslåede *stk. 2* præciseres det som noget nyt, at den tidligere ledelse har pligt til at fremkomme med alle relevante oplysninger til brug for likvidators virke.

Det præciseres herved, at tidligere medlemmer af ledelsen også efter likvidators tiltræden er forpligtede til i fornødent omfang at bistå likvidator med oplysninger om selskabets virke frem til likvidationens indtræden. Ledelsen skal herunder give likvidator de oplysninger som måtte være nødvendige for likvidators vurdering af bestående og fremtidige krav. I koncerner gælder dette også moderselskabets likvidator.

Bestemmelsens formål er at skabe de bedst mulige rammer for likvidators arbejde, herunder bl.a. for at kunne vurdere solvensgraden af selskabet. Samtidigt præciseres det, at tidligere ledelsesmedlemmer kan ifalde et selvstændigt ansvar, hvis de er bekendte med potentielle krav mod selskabet, som kan være relevante for likvidators vurdering af udlodning af likvidationsprovenu. Ansvarret herfor kan kun undgås ved at videregive oplysninger herom til likvidator.

Bestemmelsen vedrører alle medlemmer af selskabets ledelsesorganer.

I den foreslåede *stk. 3* indføres som noget nyt mulighed for, at likvidator kan nanmode skifteretten om at indkalde tidligere medlemmer af selskabets ledelse til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger i henhold til *stk. 2*.

Til § 222

Den foreslåede § 222, der regulerer offentliggørelse og anmeldelse af beslutning om likvidation samt fristen for, at boet kan optages til slutning, og reglerne for ikke anerkendte anmeldte fordringer svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 123 og anpartsselskabslovens § 56, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslås i *stk. 1*, at likvidator skal indrykke et proklama i Erhvervs- og selskabsstyrelsens it-system samt meddele alle kendte kreditorer om bekendtgørelsen af proklama. Proklamaet er ikke præklusivt. Da proklamaet ikke er præklusivt, kan 3-måneders fristen alene betragtes som

en ordensforskrift således, at likvidator kan tilrettelægge afvikling og den endelig udlodning af boets midler.

Kreditorer, der anmelder krav efter fristens udløb, må kalkulere med den risiko, at deres krav ikke eller kun delvist kan honoreres, hvis udlodning er påbegyndt eller muligvis afsluttet. Krav, der anmeldes efter fristens udløb, vil således blive dækket med de eventuelt overskydende aktiver. Der sker således ikke en omfordeling, hvis uddeling er påbegyndt på det tidspunkt, hvor kravet anmeldes, medmindre nogle af de kreditorer, der har fået dækket deres krav helt eller delvis ved udlodningen, har været i ond tro.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har ikke fundet, at der er tungtvejende argumenter for at ændre retsstillingen, så proklamaet gøres præklusivt, og det er udvalgets opfattelse, at kreditorer ikke skal stilles ringere end efter den nuværende retsstilling. Såfremt det viser sig, at der er yderligere midler til rådighed til uddeling efter proklamafristens udløb, er der ikke nogen grund til, at disse midler ikke skulle komme kreditorerne til fordel, selvom deres krav ikke er anmeldt inden fristens udløb.

I det foreslåede *stk. 2*, fastslås det, at boet tidligst kan optages til slutning 3 måneder efter offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Idet der tidligere tillige var et krav om, at kreditorerne skulle varsles yderligere angående at optage boet til slutning, fandt man i 2006 det hensigtsmæssigt at fravige dette yderligere krav om yderligere varsling af optagelse til slutning, idet kreditorernes stilling ikke blev forværret herefter.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis likvidator bestrider et anmeldt krav, skal kreditor gives meddelelse herom ved anbefalet brev eller ved anden meddelelsesform, hvorved modtagelsen kan dokumenteres med samme grad af sikkerhed. Som en konsekvens af mulighederne i forbindelse med it-teknologi præciseres det hermed, at selve forsendelsesformen ikke i sig selv er af afgørende betydning, såfremt det entydigt kan dokumenteres, at meddelelsen er kommet frem til modtager.

Meddelelsen skal indeholde tilkendegivelse om, at såfremt anmeldelsen ønskes opretholdt skal spørgsmålet indbringes for skifteretten inden 4 uger fra meddelelsens afsendelse. Den tilsvarende regel vedrørende bedømmelse af fordringer anmeldt i konkursboer, jf. konkurslovens § 133, stk. 1, er med virkning pr 1. juli 2007 blevet nedsat fra 3 måneder til 4 uger. Efter det oplyste, har ændringen ikke givet anledning til problemer, og der antages ikke at være sket nogen forringelse af retssikkerheden for de involverede parter. En sådan ændring vil desuden stemme godt overens med den generelle forkortelse af fristerne i selskabsloven. På denne baggrund forkortes fristen i aktieselskabslovens § 123, stk. 3, samt anpartsselskabsloven § 56, stk. 3, fra 3 måneder til 4 uger.

Det foreslås i *stk. 4*, at hvis en fordring anmeldes efter at boet er optaget til slutning, dækkes den efteranmeldte fordring alene af midler, som endnu ikke er udloddet, hvorfor likvidator tidligst kan optage boet til slutning efter udløbet af anmeldelsesfristen efter *stk. 1*.

Til § 223

Den foreslåede § 223, der regulerer reglerne for udbetaling af udbytte efter at selskabet er trådt i likvidation, svarer overordnet til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 124 a og anpartsselskabslovens § 57 a.

I det foreslåede *stk. 1*, fastslås muligheden for at udbetale udbytte under likvidation. Den nu-

gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 124 a og anpartsselskabslovens § 57 a hvorefter, det ikke er muligt at udbetale udbytte i mere end 2 år efter at selskabet er trådt i likvidation er ikke videreført.

Det foreslåede *stk. 2*, er enslydende med de tidligere bestemmelser i aktie- og anpartsselskabslovens §§ 124 a og 57 a stk. 2, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 124 a, stk. 3-6, og anpartsselskabslovens § 57 a, stk. 3-6, er ikke videreført. I stedet henvises til de generelle regler om udlodning af udbytte i §§ 180-184. Dette er ikke et udtryk for materielle ændringer af retsstillingen men skyldes, at det vurderes hensigtsmæssigt at samle de relevante regler ét sted i den nye lov.

Til § 224

Bestemmelsen regulerer mulighederne for udlodning af likvidationsprovenu til kapitalejerne og de frister, der skal iagttages forinden udlodning. Den foreslåede bestemmelse viderefører i vidt omfang bestemmelserne i aktieselskabslovens § 124 og anpartsselskabslovens § 57, om frist for udlodning.

Det er fortsat som udgangspunkt et krav, at proklamaristen på mindst tre måneder er udløbet og gælden betalt til kreditorer herunder også ikke anmeldte kendte kreditorer. Da der imidlertid i § 225, stk. 3, som noget nyt foreslås indført mulighed for at foretage à contoudlodninger, henviser den foreslåede bestemmelse hertil.

Til § 225

I det foreslåede *stk. 1* præciseres det, at behandlingen af likvidationsboet kan afsluttes efter udbetaling af likvidationsprovenuet, og at generalforsamlingen herefter kan træffe beslutning om selskabets endelige likvidation.

Det foreslås i *stk. 2*, at likvidator inden for 2 uger efter, at generalforsamlingen har godkendt det endelige likvidationsregnskab, skal anmelde selskabet til sletning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register. Når selskabet er slettet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register, ophører dets juridiske proces og partsevne. Det foreslås samtidigt præciseret, at likvidationsregnskabet skal indsendes som bilag til denne anmeldelse, og at det skal revideres, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning.

Efter det foreslåede *stk. 3* bliver det muligt at foretage à-contoudlodning af likvidationsprovenuet mod at stille betryggende sikkerhed. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har ikke tidligere accepteret à-contoudlodninger.

Hensigten med den nye bestemmelse er at give mulighed for à-contoudlodning i tilfælde, hvor proklamafristen er udløbet, og kreditorernes krav er betalt, eller der er stillet betryggende sikkerhed herfor. Likvidator må konkret overveje, om der er forhold, som kan føre til, at selskabet belastes med yderligere krav. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis der er tvist om nogle af de anmeldte krav. Kravet om betryggende sikkerhed anses for opfyldt ved bankgaranti eller anden sikkerhedsstillelse, der tilbyder samme grad af sikkerhed.

Hvis ikke de nævnte betingelser er opfyldt og likvidator alligevel gennemfører à-contoudlodninger, vil likvidator kunne ifalde ansvar, såfremt det efterfølgende viser sig, at à-conto-

udlodningerne overstiger, hvad selskabets midler berettigede til. I dette tilfælde vil der også påhvile kapitalejerne en tilbagebetalingspligt og likvidators erstatningspligt kan derfor i praksis afhænge af selskabsdeltagernes evne til at honorere krav om tilbagebetaling.

Til § 226

Den foreslåede § 226 viderefører i store træk aktieselskabslovens § 118 og anpartsselskabslovens § 61. Der er dog foretaget en ændret udformning således, at bestemmelsens indhold bliver mere overskueligt, ligesom der er indført mulighed for tvangsopløsning af selskaber, der ikke har registreret hjemsted.

Det følger af forslaget til *stk. 1*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i de anførte situationer kan beslutte, at et selskab skal opløses, hvis de i *stk. 1* opregnede forhold ikke overholdes. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er ikke pligtig til at træffe beslutning om tvangsopløsning. Vurderer styrelsen, at de konkrete omstændigheder gør det mere hensigtsmæssig, at pålægge kapital-selskabets ledelsesmedlemmer tvangsbøder i medfør af § 382, *stk. 4*, kan styrelsen vælge denne mulighed.

I medfør af årsregnskabslovens § 138 skal et kapital-selskabs årsrapport være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest fem henholdsvis fire måneder efter regnskabsårets afslutning.

Ifølge 1. selskabsdirektiv, direktiv 68/151/EØF, som ændret ved direktiv 2003/58/EF, er oplysninger om selskabets ledelse og revisor underlagt offentlighed. Der skal således foretages anmeldelse af oplysning om disse personer således, at oplysninger herom er tilgængeligt gennem Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Dog kan kapital-selskaber under en vis størrelsesgrænse være undtaget fra lovpligtig revision, og for disse selskaber kræves det ikke ubetinget, at selskabet har registreret oplysninger om revision.

Som følge af den begrænsede hæftelse, der knytter sig til erhvervsdrift i form af et kapital-selskab, er det af hensyn til selskabets interessenter, så som kreditorer, medarbejdere, samhandelspartnere og myndigheder, vigtigt, at der til stadighed foreligger aktuel oplysning om de nærmere anførte forhold. Det påhviler derfor kapital-selskabets ledelse at sikre, at offentligheden har adgang til de i *stk. 1, nr. 1-4* anførte oplysninger. I modsat fald kan selskabet ikke fortsætte sin virksomhed.

Det skal præciseres, at selskabet ikke på grund af manglende kontaktmuligheder bør kunne forhindre eller forhale en beslutning om tvangsopløsning, fordi Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke af praktiske grunde kan komme i kontakt med ledelsen og dermed foretage en forudgående varsling om, at en tvangsopløsningsbeslutning forberedes. Det vil i sagens natur bero på en konkret vurdering af forholdene omkring de manglende kontaktmuligheder.

Som foreslået i *stk. 2* kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætte en frist for manglens udbedring. Denne frist gør det muligt for selskabet at foretage nødvendige opfølgninger på de konstaterede mangler og således undgå, at selskabet tvangsopløses. Ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis fastsættes den omtalte frist normalt til 4 uger.

Til § 227

Der er med forslaget tale om en videreførelse af aktieselskabslovens § 117 og anpartsselskabslovens § 60. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslås i *stk. 1*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan anmode skifteretten på et kapitalselskabs hjemsted om at tvangsopløse selskabet, hvis der ikke vedtages likvidation som påbudt efter lovgivningen jf. aktieselskabslovens § 230, stk. 2, eller hvis selskabet ikke har overholdt kravene i § 222.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslås det, at reglerne om tvangsopløsning ligeledes finder anvendelse, hvis opløsning sker efter rettens beslutning på grundlag af utilbørlig adfærd fra aktionærers stilling, jf. § 230.

Til § 228

Der er med forslaget tale om en videreførelse af aktieselskabslovens § 117 og anpartsselskabslovens § 60. Der er bortset fra en enkelt præcisering i *stk. 2* ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslås i *stk. 1*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om at kræve et kapitalselskab opløst offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Når et kapitalselskab tages under tvangsopløsningsbehandling, fratages selskabets hidtidige ledelse samtidig den selskabsretlige rådighed over selskabet. Ved oversendelse af sagen til skifteretten, registreres og bekendtgøres det i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, at styrelsen har anmodet skifteretten om at opløse selskabet samtidig med, at selskabets bestyrelse og direktion slettes som tegningsberettigede i pågældende selskab.

Det foreslås i *stk. 2*, at et kapitalselskab skal beholde sit navn med tilføjelsen „under tvangsopløsning“. Tilsvarende regler findes for selskaber under likvidation, jf. forslaget § 217 og selskaber under konkurs, jf. forslaget § 233, stk. 1. Herved sikres den nødvendige gennemsigtighed, således at eventuelle kreditorer og andre interessenter får mulighed for at sikre deres rettigheder.

Det følger af forslaget til *stk. 3*, at skifteretten kan udnævne en likvidator til at foretage likvidationen af det solvente selskab. Likvidator skal på skifterettens vegne varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de selskabsretlige regler om likvidation.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har vurderet, at det fremover bør være muligt for skifteretten at udskifte revisor i et selskab, der er under tvangsopløsning. Udvalget har i den forbindelse henvist til, at det konkret i selskaber under tvangsopløsning kan være hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med tvangsopløsning kan ske en indsættelse af en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til selskabet svarende til, at den skifteretsudnævnte likvidator også er en person uden tilknytning til selskabet. På denne baggrund er det præciseret i det foreslåede *stk. 3*, at skifteretten om nødvendigt har ret til at udpege en revisor i et selskab under tvangsopløsning. Det skal præciseres, at denne revisor både kan være afløser for en eksisterende revisor, supplement til en eksisterende revisor ny revisor i situationer, hvor selskabet ikke har en sådan.

De udgifter, der er forbudt med opløsningen kan om fornødent betales af statskassen i det omfang, selskabets egne midler ikke kan dække omkostningerne. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten fandt det dog betænkeligt, at statskassen skulle dække selskabers omkostninger i tilfælde, hvor tvangsopløsningsinstituttet bliver anvendt som et alternativ til frivillig likvidation.

I det foreslåede *stk. 4* videreføres reglen om, at skifteretten foretager underretning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, når bobehandlingen er afsluttet. Herefter registrer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen selskabets opløsning i registeret.

Til § 229

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kodificerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen praksis, hvorefter styrelsen ikke foretager vedtægtsændringer eller andre registreringsændringer i selskaber, der er under tvangsopløsning. Dette skyldes, at selskabet under tvangsopløsning som udgangspunkt er under afvikling og beføjelserne hermed videregivet til skifteretten og de af skifteretten beføjede.

Formålet er at skabe klarhed om de personer, der er ansvarlige for selskabet på tidspunktet for selskabets oversendelse til tvangsopløsning. I tilfælde af tvangsopløsning er der et hensyn at tage til kreditorerne, således at eventuelle værdier i selskabet, som f.eks. navnerettigheder, ikke unddrages bobehandlingen, eller der på anden vis foretages ændringer, som er med til at sløre forholdene til skade for kreditorerne.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har fundet denne praksis hensigtsmæssig, men har vurderet, at det i selskaber under tvangsopløsning kan være hensigtsmæssigt at kunne indsætte en revisor, der ikke tidligere har haft tilknytning til selskabet.

Det foreslåede *stk. 2* skal sikre, at der ikke opstår en usikkerhed om retsstillingen, i forbindelse med en eventuel genoptagelse af selskaber, der ønsker og har mulighed for at genoptage virksomheden.

Til § 230

Forslaget til § 230 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 119. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Den gældende anpartsselskabslov indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse. Den foreslåede § 230 indeholder således en udvidelse af bestemmelsens område til også at dække anpartsselskaber.

Forslaget indeholder en minoritetsbeskyttelsesregel, hvorefter en minoritetskapitalejer, der ejer mindst 10 pct. af selskabskapitalen, kan anlægge en retssag og få et kapitalselskab tvangsopløst, hvis en eller flere andre kapitalejere i kapitalselskabet forsætligt eller på anden måde ved misbrug af deres indflydelse har medvirket til en overtrædelse af selskabsloven eller kapitalselskabets vedtægter.

Bestemmelsen tilsigter at forebygge tilfælde, hvor loven i øvrigt ikke stiller noget effektivt retsmiddel til rådighed for en gennem længere tid undertrykt minoritet.

For at gøre brug af bestemmelsen må der være tale om, at misbruget har været langvarigt eller, at der på anden måde er tale om graverende forhold, som ikke gør det rimeligt at forlange, at minoritetskapitalejeren forbliver selskabsdeltager, men på grund af den eller de øvrige kapitalejeres udnyttelse kan føle sig presset til at forlade selskabet.

Den foreslåede § 230 er et supplement til forslagens § 70-73, hvorefter en kapitalejer kan kræve sig indløst under de nærmere angivne betingelser, der i øvrigt alene kræver, at der har været tale om grov uagtsomhed frem for forsæt.

Til § 231

Forslaget viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 126, stk. 1 og 2 og anpartsselskabslovens § 62, stk. 1 og 2. I henhold til disse regler kan et selskab genoptages, hvis udlodning ikke er påbegyndt, og de forhold, som førte til likvidationen, ikke længere foreligger.

Betingelserne for at genoptage et selskab under likvidation i den gældende aktieselskabslov og anpartsselskabslov er ikke enslydende, men det antages i praksis, at bestemmelsen i aktieselskabslovens § 126 er uanvendelig, så snart der er påbegyndt udlodning af likvidationsprovenu eller, hvis likvidationen er afsluttet. Udlodning af almindeligt udbytte eller ekstraordinært udbytte jf. § 228 samt à-contoudlodning udelukker ikke anvendelse af mulighederne for genoptagelse i forslagets § 231. På denne baggrund og som følge af en sproglig modernisering er der valgt en bestemmelse svarende til formuleringen af den gældende anpartsselskabslov § 62.

Der er med ændringen ikke tiltænkt nogen ændring af gældende ret. Selskabsdeltagerne er således frit stillet i forhold til, om et selskab under likvidation skal genoptages.

Hvis der foreligger omstændigheder, hvorved selskabet har pligt til at likvidere, er det en forudsætning, at de forhold som førte til den pligtsmæssige likvidation ikke længere foreligger. Hvis selskabet derimod er trådt i frivillig likvidation, kræver beslutningen ikke andre forudsætninger, end at generalforsamlingen beslutter at hæve likvidationen.

Det er ved forslagets stk. 1, 2. og 3. pkt. som i gældende ret en betingelse, at generalforsamlingen vælger en ledelse, som opfylder kravene til ledelsesorganerne for den pågældende selskabstype. Det er endvidere et krav, at der ved genoptagelse ikke bare er dækning for kreditorerne, men selskabskapitalen skal være til stede i selskabet. Genoptagelse af et selskab kan sidestilles med en nystiftelse ved indskud af værdier, det foreslås derfor, at der i overensstemmelse med gældende ret fortsat skal foreligge en vurderingsberetning. Det bemærkes i øvrigt, at den erklæring som en vurderingsmand skal udarbejde, skal være en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Det er ikke en hindring for genoptagelse, at selskabet har udnyttet muligheden for at selskabskapitalen ikke er fuldt indbetalt, jf. forslagets § 36. Hvis det som følge af genoptagelsen er nødvendigt at foretage en kapitalnedsættelse i selskabet, skal denne vedtages under iagttagelse af de almindelige regler herom i kapitel 11 om kapitalafgang.

I henhold til forslagets stk. 2, skal anmeldelse om genoptagelse ske i overensstemmelse med de almindelige regler om anmeldelse. Vedlagt denne anmeldelse skal der indsendes dokumentation for, at de fornødne forudsætninger for genoptagelsen er til stede. Herudover skal der indsendes en erklæring om, at eventuelle lån til selskabsdeltagere i strid med forslagets kapitel 13 er tilbagebetalt. Denne erklæring bliver i henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis allerede krævet indsendt ved anmeldelse om genoptagelse, der er således alene tale om en kodificering af gældende ret.

Det øvrige omfang af dokumentation i forbindelse med anmeldelse om genoptagelse vil blive fastsat i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse.

Til § 232

Forslaget svarer til de gældende regler i aktieselskabslovens § 126, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 62, stk. 3. I henhold til gældende ret, kan et selskab, som er oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten vælge at blive genoptaget. Der er med forslaget ikke tiltænkt materielle

ændringer af gældende ret udover, at fristen på 5 år i stk. 2 er ændret til 3 år i overensstemmelse med de nye forældelsesregler.

Mange selskaber, der oversendes til skifteretten, er i tvivl om deres muligheder, efter en sådan oversendelse. Det er derfor med forslaget fundet gavnligt, at genoptagelse efter oversendelse til tvangsopløsning behandles i en særskilt bestemmelse.

Hvis skifteretten har udmeldt en likvidator, er det tillige en forudsætning for genoptagelse, at likvidator tiltræder genoptagelsen.

I henhold til forslagens *stk. 2*, gælder der skærpede frister for selskaber under tvangsopløsning. Det er i offentlighedens interesse, at selskaber, der selvforskyldt har bragt sig i en tvangsopløsningssituation, rent faktisk bliver opløst, medmindre der er tale om en fejltagelse, som i sagens natur kan afklares inden for en kort frist.

Det vil således ikke være muligt at genoptage et selskab, hvis anmeldelse om genoptagelse er modtaget senere end 3 måneder efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har afsendt anmodning om tvangsopløsning til skifteretten. Denne frist er en absolut frist, hvorfra der ikke kan dispenseres uanset baggrunden for den sene anmeldelse.

Alene beviselige fejl ved oversendelsen begået af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan begrunde genoptagelse senere end 3 måneder efter oversendelsestidspunktet.

Til § 233

Den foreslåede § 14-19 regulerer spørgsmålet om indgivelse af konkursbegæring for et selskab i likvidation og svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 127 og anpartselskabslovens § 64, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, jf. dog bemærkningerne til det foreslåede stk. 1. Bestemmelsens nye affattelse er alene udtryk for en sammenskrivning af reglerne for aktie og anpartsselskaber samt en tilpasning til de udvidede muligheder for valg af ledelsesform i kapitel 7 samt en generel sproglig modernisering.

Det foreslåede *stk. 1* regulerer spørgsmålet om, hvilke organer og personer, der kan indgive konkursbegæring på selskabets vegne. Idet likvidator efter udnævnelse udgør ledelsen i selskabet, er det efter likvidators udnævnelse denne, der kan indgive konkursbegæring. Den eneste ændring af de materielle regler er, at det nu ikke længere er påkrævet for likvidator i et aktieselskab at forelægge spørgsmålet for generalforsamlingen.

I forslagens *stk. 2* reguleres likvidators handlepligt, hvis denne finder, at der ikke ved likvidationen gives fuld dækning til kreditorerne. Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har ønsket at præcisere, at det med visse begrænsninger vil kunne ligge inden for likvidators beføjelser at undersøge mulighederne for gennem særlige aftaler med kreditorerne at afvikle et selskab gennem likvidation, selvom der kan være usikkerhed om, hvorvidt selskabet vil være solvent i hele likvidationsperioden.

Det accepteres allerede i reglerne om kapitaltab, at der kan arbejdes på at finde en konstruktiv økonomisk løsning. Når konkursdekretet er afsagt, er det således konkurslovens regler, der tager over mht. bl.a. ledelsesbeføjelser etc., hvorfor nærværende lov ikke regulerer dette område yderligere.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 3*, at det centrale ledelsesorgan normalt bør høre generalforsamlingen om hvorvidt kapitalejerne ønsker konkursbegæring indgivet mod selskabet dog træffer likvidator der er udnævnt under tvangsopløsning selv beslutning herom uden at skulle høre generalforsamlingen. Det antages i praksis, at selskabets øverste ledelsesorgan er legitimeret til at indgive konkursbegæring uden at skifteretten kan eller skal efterprøve den interne bemyndigelse hertil.

Til § 234

Den foreslåede § 234, der regulerer selskabsnavnet i forbindelse med konkurs samt sletning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register, svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 128 og anpartsselskabslovens § 64, stk. 4 og 5, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand herved. Der er gennemført en sproglig modernisering og en sammenskrivning af bestemmelserne til den nye struktur i loven.

I det foreslåede *stk. 1* kodificeres Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis om, at styrelsen ikke registrerer bl.a. ledelsesændringer i selskaber, der er under konkurs.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres reglerne om, at meddelelse om afsigelse af konkursdekret og om boets slutning gives til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen af skifteretten.

Til § 235

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdsmæssigt de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 125 og anpartsselskabslovens § 58. Der er med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Den ændrede formulering tilsigter alene at gøre bestemmelsen mere overskuelig.

Med det foreslåede *stk. 1* er der tale om en ad hoc genoptagelse af boet alene med det formål at tage stilling til et forhold, der er opstået efter selskabets ophør. I modsætning til dette lovforslags § 231, der omhandler genoptagelse af selskabet som sådan, kan genoptagelse efter § 231 ikke finde sted i forbindelse med en reassumption efter det foreslåede *stk. 1*.

Reassumption kan alene blive aktuelt, når der kan påvises en særlig anledning hertil. Det kan være tilfældet, når der efter likvidationens afslutning eller betalingserklæringens afgivelse er fremkommet aktiver, der ikke er indgået under boets behandling eller den afsluttende fordeling af aktiver blandt kapitalejerne. En reassumption kan endvidere være påkrævet for at medvirke til at berigtige en formalitet, som er overset under bobehandlingen, f.eks. afløsning af et indfriet pantebrev.

Uanset det forhold, at der i forbindelse med et kapitalsselskabs ophør med betalingserklæring, jf. forslaget til § 218 ikke sker nogen bobehandling, kan det på samme måde som ved en likvidation forekomme, at der efterfølgende opstår forhold, som nødvendiggør en forsvarlig fordeling, der sikre, at aktiver fordeles som aftalt eller at formalitetskrav vedrørende den tidligere virksomhedsdrift tilgodeses.

Der gælder ikke i forbindelse med reassumptionen krav om proklama.

For at sikre en enkelt og hurtig sagsbehandling i tilfælde af reassumption foreslås det med *stk. 2*, at den likvidator, som varetog den tidligere bobehandling, også forestår behandlingen i forbindelse med reassumptionen. Er dette ikke muligt, eller har der ikke tidligere været valgt en

likvidator, forestår skifteretten bobehandlingen.

For at sikre åbenhed om selskabsforhold, skal reassumptionen i medfør af det foreslåede *stk. 3* anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det foreslås, at anmeldelsesfristen fastsættes til 2 uger som led i en tilstræbt ensretning af de gældende anmeldelsesfrister i de tilfælde, hvor der ikke på grund af det anmeldtes karakter eller internationale forpligtelser er behov for eller gælder særlige krav om fristens længde.

Til § 236

Artikel 32 i fusionsdirektivet (3. selskabsdirektiv) forpligter medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til ændringer af lovgivningen i det omfang, det er nødvendigt for at efterkomme direktivets forskrifter.

Ifølge forordet til direktivet tilsigter direktivet at samordne medlemsstaternes lovgivning for at sikre især aktionærer og kreditorer ved gennemførelse af fusioner og visse andre lignende retlige fremgangsmåder ved sammenlægning af selskaber.

De foreslåede regler om nationale fusioner bygger i vidt omfang på de eksisterende regler herom i aktieselskabslovens § 134 til § 134 j, der i medfør af anpartsselskabslovens § 65 finder tilsvarende anvendelse på en fusion, hvori der deltager anpartsselskaber.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 fastslår, at der er to typer af fusioner.

Disse typer af fusioner er den uegentlige fusion og den egentlige fusion. Den uegentlige fusion, som er den typiske form for fusion, medfører, at et eller flere selskaber opløses uden likvidation ved at overdrage selskabets aktiver og forpligtelser til et allerede eksisterende selskab. Den egentlige fusion medfører, at de bestående deltagende selskaber overdrager deres aktiver og forpligtelser til et nyt selskab, der opstår som led i fusionen.

Aktieselskabslovens definition af en fusion bygger på 3. selskabsdirektivs definition heraf.

3. selskabsdirektiv omhandler nationale fusioner, der omfatter aktieselskaber. En national fusion mellem anpartsselskaber er således ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Som modsvar på overdragelsen af aktiver og forpligtelser til det fortsættende selskab skal kapitalejerne i det ophørende selskab have et vederlag. Dette fremgik tidligere ikke udtrykkeligt af selskabslovgivningen, men foreslås i dette lovforslag præciseret udtrykkeligt i lovteksten.

Fusionsvederlaget skal ifølge direktivet kun kunne ske i kapitalandele i det fortsættende selskab bortset fra et eventuelt kontant udligningsbeløb, der ikke må overstige 10 pct. af den pålydende værdi af de pågældende kapitalandele i det fortsættende selskab. Direktivets artikel 30 muliggør dog, at direktivets regler om fusion også kan finde anvendelse, ”når det i en medlemsstats lovgivning tillades, at det kontante udligningsbeløb ved en af de i artikel 2 omhandlede transaktioner overstiger 10 pct.”

Denne mulighed for at undgå en begrænsning i forhold til et eventuelt kontant vederlag har hidtil været udnyttet i dansk ret.

I en fusion omfattet af dansk ret kan vederlaget til kapitalejerne i de ophørende selskaber således være kapitalandele i det fortsættende selskab, kontanter eller en kombination heraf. Det

skal i denne forbindelse også bemærkes, at der selskabsretligt ikke er noget til hinder for, at vederlaget er 0, hvis dette skønnes rimeligt og sagligt begrundet.

Den foreslåede § 236 er udformet i overensstemmelse med ovenstående, og der tilsigtes således ikke nogen ændring i den gældende definition af fusion.

Til § 237

Ifølge artikel 5 i direktivet om nationale fusioner (3. selskabsdirektiv) skal de fusionerende selskabers ledelser sammen udarbejde en fusionsplan, der indeholder de nærmere bestemmelser for fusionens gennemførelse.

Det foreslås i § 237, *stk. 1*, at der også fremover som udgangspunkt skal være en fusionsplan, hvilket svarer til, hvad der gælder både for aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 134 a, og for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 a.

Fusionsplanen skal i henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis underskrives af samtlige medlemmer af bestyrelsen eller det tilsvarende centrale ledelsesorgan. Det er ikke tilstrækkeligt, at planen underskrives i henhold til selskabets tegningsregel. Det foreslås, at dette underskriftskrav videreføres uændret.

Den øverste ledelse i et **selskab under stiftelse** kan oprette og underskrive en fusionsplan. Dette skyldes, at planen alene er et forslag til en aftale, der først bliver bindende, når og hvis de fusionerende selskabers respektive kompetente organer vedtager aftalen. Planen kan tidligst sendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med anmeldelsen om selskabets stiftelse.

Et **selskab under tvangsopløsning** kan også underskrive en plan som led i en fusion. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kræver dog, at skifteretten godkender planen eller hvis skifteretten har udnævnt en likvidator, at likvidator underskriver planen på selskabets vegne. Hvis selskabet under tvangsopløsning skal være det fortsættende selskab i en fusion, skal selskabet desuden genoptages efter de almindelige regler herom i kapitel 14, inden der kan træffes beslutning om gennemførelse af transaktionen.

Et **selskab under likvidation** kan også deltage i en fusion. Det er dog kun muligt at gennemføre transaktionen, hvis dette besluttet, inden udlodning til kapitalejerne er begyndt, og hvis kapitalejerne samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen.

Et **selskab under konkurs** kan ikke deltage i en fusion. Dette skyldes, at et selskab under konkurs antages at være insolvent og under afvikling med henblik på at give størst mulig dividende til kreditorerne.

I § 237, *stk. 2*, foreslås det som noget nyt, at hvis der er tale om en fusion, hvor samtlige de deltagende selskaber - både bestående selskaber og et eventuelt nyt selskab, der opstår som led i en egentlig fusion, er anpartsselskaber, skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan.

Ved en fusion er der i dag for både aktie- og anpartsselskaber krav om en fusionsplan. Planen skal give aktionærene eller anpartshaverne i de enkelte deltagende selskaber en række informationer om den påtænkte transaktion. Det drejer sig blandt andet om navn og hjemsted for de deltagende selskaber samt en oplysning om det vederlag, som skal ydes til kapitalejerne i de

ophørende selskaber ved en fusion/det indskydende selskab ved en spaltning, jf. det foreslåede stk. 2.

En afskaffelse af kravet om udarbejdelse af fusionsplan ved en fusion alene mellem anpartsselskaber vil betyde, at anpartshaverne får færre oplysninger. Det bør imidlertid være anpartshaverne selv, der beslutter, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag. Anpartshaverne bør derfor i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan.

Den foreslåede fleksibilitet med hensyn til udarbejdelsen af fusionsplanen bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget var der enighed om, at der fremover bør være denne fleksibilitet med hensyn til udarbejdelsen af fusionsplanen. Dette skulle efter udvalgets opfattelse også ses i sammenhæng med, at hvis anpartshaverne er enige om, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, så var der efter udvalgets opfattelse ikke noget hensyn imod at give denne fleksibilitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hovedreglen vil være, at der skal udarbejdes en fusionsplan, uanset om de deltagende selskaber er aktieselskaber og/eller anpartsselskaber. Hvis der kun er anpartsselskaber involveret i fusionen, og anpartshaverne er enige, kan de dog beslutte, at den ikke skal udarbejdes.

Det er alene muligt at indføre denne fleksibilitet, hvis der er tale om en fusion, hvori der alene deltager anpartsselskaber, idet aktieselskaberne er omfattet af fusionsdirektivet, hvori det blandt andet forudsættes, at der altid skal udarbejdes en plan. Aktieselskaber gives som følge heraf ikke samme muligheder i den foreslåede bestemmelse.

Det bemærkes, at hvis anpartshaverne i enighed fravælger udarbejdelsen af en plan, så vil det være nødvendigt, at der i forbindelse med beslutningen om gennemførelsen af fusionen træffes beslutning om visse af de forhold, som planen ellers vil indeholde. Det drejer sig især om vederlaget til anpartshaverne i de ophørende selskaber samt tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. i øvrigt forslaget til § 248.

Den foreslåede bestemmelse i § 237, stk. 3, om planens indhold svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 a, stk. 1. Enkelte steder er der foretaget sproglige tilpasninger o.l. Der er hermed ikke tiltænkt materielle ændringer.

Forslaget til stk. 3 opfylder mindstekravene i fusionsdirektivet til planens indhold. Det skal i den forbindelse bemærkes, at reglen om binavne i nr. 1 ikke er en følge af direktivet, men foreslås bevaret af ordensmæssige grunde.

Visse af oplysningskravene i stk. 3 foreslås tilpasset som følge af, at direktivets opregning af mindstekravene tager udgangspunkt i den forudsætning, at vederlaget til kapitalejerne i de ophørende selskaber på nær et mindre kontant udligningsbeløb er kapitalandele i det fortsættende selskab, mens denne begrænsning i overensstemmelse med direktivet ikke er indført i de danske fusionsregler. Den foreslåede tilpasning svarer til den tilpasning, der også er foretaget af i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 a.

Direktivets artikel 17 overlader det til lovgivningen i de enkelte medlemsstater at fastsætte det tidspunkt, på hvilket fusionen anses for at være trådt i kraft. Ifølge artikel 19, stk. 1, skal retsvirkningerne af fusionens ikrafttræden indtræde på samme tid i de implicerede selskaber.

Forslaget til § 237, stk. 3, nr. 8, tilsigter i overensstemmelse med direktivets artikel 5, stk. 2, litra e, og den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 a, stk. 1, nr. 8, at der i fusionsplanen gives oplysning om det tidspunkt, fra hvilket det ophørende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået til det fortsættende selskab.

Det bemærkes i den forbindelse, at siden der blev indført regler om fusion i aktieselskabsloven, har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen haft den praksis, at en fusion skal ske med regnskabsmæssig virkning tilbage i tid.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har derfor ikke tidligere anerkendt en fusionsplan, hvoraf det fremgik, at fusionen skete med regnskabsmæssig virkning frem i tid. Efter styrelsens tidligere administrative praksis kunne en fusion derfor tidligst have regnskabsmæssig virkning fra den dag, hvor planen var underskrevet.

I sommeren 2007 ændrede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen imidlertid praksis. Ændringen var begrundet i, at den tidligere praksis kunne gøre det umuligt at fusionere på tværs af landegrænser som følge af modstridende nationale regler og praksis i andre medlemsstater.

Praksisændringen betyder, at det nu er muligt at udarbejde en fusionsplan, hvor den regnskabsmæssige virkning af transaktionen ligger efter den dato, hvor planen blev underskrevet. Den regnskabsmæssige virkning kan dog ikke ligge efter den dato, hvor beslutningen om gennemførelsen af transaktionen træffes. Dette svarer til reglerne om stiftelser, idet det heller ikke er muligt at stifte et selskab med regnskabsmæssig virkning fremad i tid.

Som nævnt i bemærkningerne til § 42, stk. 2, foreslås det, at det fremover skal være muligt at stifte selskaber med virkning fremad i tid i forhold til stiftelsestidspunktet. I forlængelse af dette foreslås det, at det på tilsvarende vis også bør være muligt at gennemføre en fusion, hvor den regnskabsmæssige virkning af fusionen er efter tidspunktet for beslutningen om at gennemføre transaktionen.

Det vil fortsat med den foreslåede bestemmelse også være muligt at fusionere med virkning tilbage i tid. I Danmark har det i praksis således altid været muligt at fusionere og spalte såvel selskabsretligt, regnskabsretligt og skatteretligt med tilbagevirkende kraft til seneste regnskabsaflæggelse. Denne praksis bygger på, at selskabslovgivningens mulighed for at fusionere med tilbagevirkende kraft også kan vælges regnskabsmæssigt, da selskabslovgivningen her har forrang for årsregnskabsloven. Det findes hensigtsmæssigt at fortsætte denne praksis.

For så vidt angår selskaber, som aflægger årsrapport efter de internationale regnskabsstandarder IAS/IFRS har selskabslovgivningens bestemmelser om fusion med tilbagevirkende kraft ikke forrang for de krav, som følger af regnskabsstandarderne. Det betyder, at disse selskaber - når de selskabsretligt fusionerer med tilbagevirkende kraft - ved aflæggelsen af årsrapport skal anvende kravene i IAS/IFRS. Fusionen vil således blive gennemført med forskellig dato selskabsretligt og regnskabsmæssigt (til brug for udarbejdelse af årsrapporten).

I § 237, stk. 2, foreslås det som nævnt overfor, at hvis der er tale om en fusion, hvor de deltagende selskaber er anpartsselskaber, så skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan.

Det vil dog fortsat være muligt ved en fusion af anpartsselskaber at udarbejde en plan med de samme oplysninger, der gælder for aktieselskaber på baggrund af kravene i direktivet, hvis dette skønnes relevant i en konkret fusion mellem anpartsselskaber.

Det kan endvidere besluttes, at der skal udarbejdes en plan, men at denne plan skal være forenklet i forhold til kravene for aktieselskaber og dermed udelade en række af de oplysninger, der ellers er krav om for aktieselskaber.

Det foreslås i *stk. 4*, at fristen for fusionsplanens underskrivelse fortsat skal være udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for transaktionens regnskabsmæssige virkning indgår.

Det betyder for eksempel, at hvis begge de deltagende selskaber har kalenderåret som regnskabsår, og tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning er 1. december 2008, skal fusionsplanen være underskrevet senest den 31. december 2008, da denne dato er udløbet af regnskabsåret for begge selskaber.

I tilfælde, hvor det ene af de fusionerende selskaber har kalenderåret som regnskabsår, og det andet selskab har regnskabsår fra 1. juli til 30. juni, og tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning er den 1. december 2008, skal fusionsplanen være underskrevet senest den 31. december 2008, da dette er udløbet af regnskabsåret for det selskab, som har kalenderåret som regnskabsår. Hvis de deltagende selskaber har forskellige regnskabsår, er det afgørende regnskabsår i forhold til underskrivelsen således det regnskabsår, der slutter først.

Der er ikke mulighed for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan dispensere fra denne frist for fusionsplanens underskrivelse.

Hvis planen er underskrevet af ledelsen for et af selskaberne efter udløbet af det pågældende selskabs regnskabsår, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøre modtagelsen af planen.

Til § 238

Forslaget til § 238 svarer på en række punkter til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 b. Der er ikke i relation til aktieselskaber tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse. Med hensyn til anpartsselskaber indeholder den foreslåede bestemmelse en ændring i forhold til den gældende bestemmelse om fusionsredegørelsen, idet det foreslås, at anpartshaverne fremover i enighed skal kunne fravælge fusionsredegørelsen, hvis de er enige herom, jf. forslaget til bestemmelsens stk. 2.

Kravet om en skriftlig redegørelse fra den øverste ledelse følger for aktieselskabers vedkommende af artikel 9 i 3. selskabsdirektiv om nationale fusioner.

Redegørelsen skal begrunde og forklare den påtænkte fusion, således som den er beskrevet i planen.

Det er udelukkende i de bestående selskaber, der skal udarbejdes en redegørelse.

Fusionsplanen er et dokument, som den øverste ledelse i de deltagende selskaber udarbejder i fællesskab. Redegørelsen skal derimod udarbejdes særskilt af hvert enkelt selskabs centrale ledelsesorgan og af hensyn til det konkrete selskabs kapitalejere. I praksis er fusionsredegørelsen imidlertid ofte udarbejdet som en fælles redegørelse for de deltagende selskaber, hvilket Erhvervs- og Selskabsstyrelsen accepterer.

Fusionsredegørelsen og fusionsplanen vil efter forslaget fortsat kunne udarbejdes som et fælles dokument, som i givet fald skal opfylde de foreslåede regler til begge disse fusionsdokumenter.

Fusionsredegørelsen er et dokument, der skal sikre, at aktionærerne/anpartshaverne træffer deres beslutning om fusionens eventuelle gennemførelse på et oplyst grundlag.

Det bør være op til kapitalejerne selv at beslutte, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag.

Hvis det bliver muligt i enighed at fravælge fusionsredegørelsen, vil dette i praksis betyde, at kapitalejerne ikke længere vil få en del af den information, der er obligatorisk i den danske selskabsregulering i dag. Det er imidlertid kapitalejerne selv, der i enighed beslutter, hvorvidt de pågældende dokumenter skal udarbejdes.

6. selskabsdirektiv om nationale spaltninger indeholder i modsætning til 3. selskabsdirektiv om nationale fusioner mulighed for, at der også i aktieselskaber, der i modsætning til anpartsselskaberne er omfattet af disse direktiver, kan indføres en bestemmelse om, at kapitalejerne, uanset om der deltager aktieselskaber og/eller anpartsselskaber i spaltningen, i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse, således som der ellers er krav om, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 256, stk. 2.

Da fusionsdirektivet ikke indeholder en tilsvarende mulighed for, at man i enighed kan fravælge fusionsredegørelsen foreslås det i § 238, *stk. 2*, at det kun er ved fusioner alene mellem anpartsselskaber, at anpartshaverne i enighed kan fravælge fusionsredegørelsen.

Forslaget til *stk. 2* bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget var der enighed om, at der fremover bør være denne fleksibilitet med hensyn til udarbejdelsen af fusionsredegørelsen. Dette skulle efter udvalgets opfattelse også ses i sammenhæng med, at hvis anpartshaverne er enige om, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse, så var der efter udvalgets opfattelse ikke noget hensyn imod at give denne fleksibilitet.

Til § 239

Forslaget til § 239, *stk. 1*, svarer til *stk. 2, 2.-4. pkt.*, i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 b. Den i *stk. 2* foreslåede bestemmelse eksisterer ikke i den gældende selskabslovgivning.

Artikel 11, *stk. 1, litra c*, i fusionsdirektivet fastslår, at der skal udarbejdes en mellembalance i de tilfælde, hvor det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, er udløbet mere end 6 måneder før fusionsplanens udarbejdelse. Mellembalancen skal være afsluttet mindre end 3 måneder før fusionsplanens underskrivelse.

En mellembalance skal udarbejdes i denne situation for at tilgodese aktionærernes interesse i, at beslutningen om fusion træffes på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Hvis der forløber lang tid mellem afslutningstidspunktet for den seneste årsrapport og fusionsplanens underskrivelse, anses det derfor for nødvendigt, at der udarbejdes en mellembalance for den mellemliggende periode.

Hvis det ene af de deltagende selskaber i fusionen er et relativt nyt selskab, som endnu ikke har aflagt en årsrapport, regnes 6 måneders fristen fra det tidspunkt, hvor stiftelsen regnskabsmæs-

sigt fandt sted – dvs. den første dag i selskabets regnskabsår.

Dette vil for kontante stiftelser være tidspunktet for underskrivelsen af stiftelsesdokumentet, eller alternativt fra det tidspunkt, hvor selskabet regnskabsmæssigt opstod for eksempel på grund af en spaltning.

I forslagets § 239, *stk. 1*, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om udarbejdelse af en mellembalance som led i en fusion svarende til, hvad der også gælder i dag.

Hvis eksempelvis et af de ophørende selskaber i en fusion har kalenderåret som regnskabsår og senest har aflagt årsrapport for 2007 og underskriver en fusionsplan den 1. december 2008, vil der på underskriftstidspunktet være forløbet mere end 6 måneder efter seneste regnskabsårs udløb. Derfor skal der i dette tilfælde udarbejdes en mellembalance. Mellembalancens opgørelsesdato skal i dette tilfælde være den 1. september 2008 eller senere, jf. bestemmelsens foreslåede 3. pkt.

Der skal kun udarbejdes en mellembalance for det eller de selskaber, der overskrider 6 måneders fristen. Er der tale om en fusion, hvor det fortsættende selskab overskrider 6 måneders fristen, mens det ophørende selskab ikke overskrider denne frist, skal der kun udarbejdes mellembalance for det fortsættende selskab.

Mellembalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med årsregnskabsloven og skal indeholde følgende bestanddele:

- en balance
- en beskrivelse af principper for indregning og måling (anvendt regnskabspraksis) eller henvisning til anvendt regnskabspraksis i den seneste årsrapport
- en ledelsespåtegning
- en revisorpåtegning, hvis selskabet er omfattet af revisionspligten
- de noter, der er nødvendige af hensyn til et retvisende billede.

Mellembalancen skal være revideret, hvis selskabet er underlagt revision efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, jf. det foreslåede 4. *pkt.* Hvis det pågældende selskab ikke er underlagt revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, er der ikke krav om, at mellembalancen skal være revideret, men selskabets generalforsamling eller ledelse kan frivilligt beslutte, at en mellembalance skal undergives revision, gennemgang (review) eller andet arbejde fra revisor. Det kan endvidere besluttes, at mellembalancen skal være uden en erklæring fra en revisor.

En mellembalance er et dokument, der skal sikre, at aktionærene/anpartshaverne træffer deres beslutning om fusionens eventuelle gennemførelse på et oplyst grundlag.

Det bør være op til kapitalejerne selv, der beslutter, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag.

Hvis det bliver muligt i enighed at fravælge mellembalancen, vil dette i praksis betyde, at kapitalejerne ikke længere vil få en del af den information, der er obligatorisk i den danske selskabsregulering i dag. Det er imidlertid kapitalejerne selv, der i enighed beslutter, hvorvidt de pågældende dokumenter skal udarbejdes.

6. selskabsdirektiv om nationale spaltninger indeholder i modsætning til 3. selskabsdirektiv om

ationale fusioner mulighed for, at det også i aktieselskaber, der i modsætning til anpartsselskaberne er omfattet af disse direktiver, kan indføres en bestemmelse om, at kapitalejerne, uanset om der deltager aktieselskaber og/eller anpartsselskaber i spaltningen, i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at der ellers ville have været krav herom, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 257, stk. 2.

Da fusionsdirektivet ikke indeholder en tilsvarende mulighed for, at man i enighed kan fravælge mellembalancen foreslås det i § 239, stk. 2, at det kun er ved fusioner alene mellem anpartsselskaber, at anpartshaverne i enighed kan fravælge mellembalancen.

Forslaget til stk. 2 bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget var der enighed om, at der fremover bør være denne fleksibilitet med hensyn til udarbejdelsen af mellembalancen ved fusioner. Dette skulle efter udvalgets opfattelse også ses i sammenhæng med, at hvis anpartshaverne er enige om, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, så var der efter udvalgets opfattelse ikke noget hensyn imod at give denne fleksibilitet.

I 2006 blev det obligatoriske krav om udarbejdelse af et fusionsregnskab blandt andet ophævet.

Det bemærkes i den forbindelse, at afskaffelsen af fusionsregnskabet ikke har betydet, at der ikke længere som led i en fusion kan foretages reguleringer af et ophørende selskabs hidtidige aktiver og forpligtelser. En reserve for opskrivninger i det ophørende selskab kan som følge heraf opløses i forbindelse med en fusion. Dette skyldes, at de aktiver, som ligger til grund for opskrivningen teknisk set anses for realiseret ved fusionen, og der er dermed ikke længere krav om binding af disse beløb på reserven for opskrivninger. Endelig er det ved fusion accepteret, at andre bundne reserver i et ophørende selskab opløses ved transaktionen.

Det foreslås, at den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 2, 1. pkt., om frivillig udarbejdelse af et fusionsregnskab ikke medtages i den nye selskabslov.

Der er fortsat intet til hinder for, at ledelserne eller kapitalejerne i de deltagende selskaber frivilligt beslutter, at der i en konkret fusion skal udarbejdes et fusionsregnskab.

Et frivilligt fusionsregnskab kan i visse tilfælde træde i stedet for en mellembalance. Dette er således muligt, hvis tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning (og dermed opgørelsesdatoen for fusionsregnskabet) ligger mindre end tre måneder forud for planens underskrivelse.

Hvis et fusionsregnskab skal erstatte en mellembalance, og mellembalancen skulle have været revideret, skal fusionsregnskabet også være revideret.

Som eksempel på en fusion, hvor et eventuelt frivilligt fusionsregnskab kan erstatte mellembalance, kan nævnes en fusion mellem selskaber, hvor fusionsplanen underskrives den 15. december 2008 med regnskabsmæssig virkning fra den 1. oktober 2008, og hvor selskaberne har kalenderåret som regnskabsår og har aflagt årsrapport for 1. januar 2007 til 31. december 2007. I dette tilfælde vil der ikke blive stillet krav om udarbejdelse af en mellembalance, hvis der udarbejdes et frivilligt fusionsregnskab, uanset at fusionsplanen er underskrevet 6½ måned efter udløbet af selskabernes seneste årsrapport. Baggrunden for dette er, at det frivillige fusionsregnskab vil kunne anvendes som mellembalance, da fusionsregnskabet er udarbejdet pr. 1. oktober 2008, hvilket ligger indenfor 3 måneders fristen for fusionsplanens underskrivelse den 15. december 2008.

Til § 240

Forslaget til § 240 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 3-5.

2. selskabsdirektivs artikel 2 og 27 stiller som udgangspunkt krav om, at der ved stiftelser og kapitalforhøjelser i aktieselskaber på baggrund af indskud af andre værdier end kontanter skal udarbejdes en vurderingsberetning. Af vurderingsberetningen skal det blandt andet fremgå, om den ansatte værdi af apportindskuddet mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den pålydende værdi af de aktier, der ydes som vederlag, med tillæg af eventuel overkurs.

Medlemsstaterne kan dog i henhold til andet direktivs artikel 27, stk. 3, undlade at anvende kravet om vurdering af kapitalforhøjelser, hvis kapitalforhøjelsen for eksempel sker i forbindelse med en fusion.

3. selskabsdirektiv (78/855/EØF) artikel 23, stk. 4, giver ligeledes mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte, at bestemmelsen i andet selskabsdirektivs artikel 10 om udarbejdelse af en vurderingsberetning, ikke skal finde anvendelse, hvis et selskab opstår som følge af en fusion.

2. selskabsdirektiv finder i dansk ret udelukkende anvendelse på aktieselskaber.

Det foreslås som følge heraf i *stk. 1*, at den eksisterende retstilstand omkring udarbejdelse af vurderingsberetning ved fusioner opretholdes, således at der fortsat skal udarbejdes en vurderingsberetning om apportindskud ved fusion, hvis det fortsættende selskab er et aktieselskab, og der i forbindelse med fusionen sker en kapitalforhøjelse i selskabet ved indskud af et anpartsselskab, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 3 til 5.

Hvis det fortsættende selskab i en national fusion er et anpartsselskab, skal der efter de gældende regler aldrig udarbejdes en vurderingsberetning i forbindelse med en fusion, jf. anpartsselskabslovens § 65, stk. 2.

I en fusion er der en lang række særlige dokumenter, der skal udarbejdes. Disse øvrige fusionsdokumenter varetager den beskyttelse, som vurderingsberetningen om apportindskud ellers skulle have varetaget.

På den baggrund vurderes det fortsat som forsvarligt at afskaffe kravet om en vurderingsberetning om apportindskud ved en fusion, jf. også det foreslåede *stk. 2* om fusioner alene mellem aktieselskaber, som viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 5. 2. selskabsdirektiv medfører imidlertid, at der ikke kan lettes på kravet om en vurderingsberetning, hvis det fortsættende selskab i fusionen er et aktieselskab, og hvis stiftelsen eller kapitalforhøjelsen helt eller delvist sker ved indskud af et ophørende anpartsselskab.

Det foreslås i *stk. 3*, at en vurderingsberetning ved en fusion fortsat skal indeholde de samme bestanddele som en vurderingsberetning ved en stiftelse eller kapitalforhøjelse i andre værdier end kontanter.

Det bemærkes i den forbindelse, at en anmeldelse om gennemførelse af en fusion ikke kan registreringsnægtes, hvis overkursen er forringet i perioden fra det tidspunkt, hvorfra transaktionen har regnskabsmæssig virkning og indtil vurderingsberetningens udarbejdelse, jf. Erhvervsankennævnets kendelse af 13. maj 2002 i sagen 01-176.403.

I *stk. 4* foreslås det, at vurderingsberetning ved en fusion fortsat ikke må være udarbejdet mere

end 3 måneder før fusionens eventuelle vedtagelse, således at risikoen minimeres for, at der i tidsrummet mellem vurderingen og generalforsamlingen sker ændringer i de indskydende aktiver og forpligtelser.

Det foreslås yderligere i *stk. 4, 2. pkt.*, at det af bestemmelsens ordlyd skal fremgå, at hvis 3 måneders fristen overskrides, så kan gennemførelsen af fusionen ikke vedtages, idet vurderingsberetningen på grund af sin manglende aktualitets- og informationsværdi ikke kan lægges til grund for beslutningen om vedtagelse af fusionen. Dette svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 4.

Til § 241

Forslaget til § 241 svarer til stk. 1 til 3 samt stk. 5 i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 c, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 c. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Fusionsdirektivets artikel 10 foreskriver i stk. 1, at hvert af de fusionerende selskaber skal lade fusionsplanen undersøge af én eller flere uafhængige sagkyndige personer, der skal udarbejde en skriftlig beretning til aktionærene.

I overensstemmelse med bestemmelserne i fusionsdirektivet foreslås der i *stk. 1*, der viderefører aktieselskabslovens § 134 c, stk. 1, krav om, at en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd skal afgive en skriftlig udtalelse om fusions/spaltningsplanen for hvert af de deltagende selskaber.

Der er i den gældende lovgivning enkelte undtagelser til kravet om en vederlagsudtalelse, der foreslås videreført i den nye selskabslov. Ved en **lodret fusion**, hvor det fortsættende selskab ejer alle kapitalandelene i det ophørende selskab, er der således ikke krav om en udtalelse om vederlaget, jf. § 134 j, der foreslås videreført i § 252.

Det er kun i forbindelse med lodrette fusioner, der ikke er krav om denne udtalelse. Ved en **omvendt lodret fusion**, hvor det ophørende selskab ejer alle kapitalandelene i det fortsættende selskab/de modtagende selskaber, skal der udarbejdes en vederlagsserklæring. Det skal i den forbindelse nævnes, at der ikke er noget selskabsretligt til hinder for, at vederlaget fastsættes til f.eks. 0 kr. Selskabsretligt er dette også et vederlag. Det er i denne situation som i alle andre situationer vurderingsmanden, der skal vurdere, om vederlaget for den konkrete transaktion er rimeligt og sagligt begrundet, jf. nedenfor vedrørende forslaget til stk. 3.

Kapitalejerne kan efter de gældende regler endvidere i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en sådan vurderingsmandsudtalelse, uanset at der ellers ville have været krav herom. Denne mulighed bygger på artikel 2 i direktiv 2007/63/EF, der vedrører ændringer af fusionsdirektivets artikel 10 og 11. Direktivændringen har hidtil været gennemført i § 134 c, stk. 5, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der henviser til aktieselskabslovens fusionsregler.

Med direktivændringen er indført en bestemmelse om, at aktionærene skal kunne fravælge denne beretning fra uafhængige sagkyndige, hvis de er enige herom. Ændringen i artikel 11 er en konsekvensændring af ændringen i artikel 10.

Det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, indeholder i overensstemmelse med ændringen af fusionsdirektivet en undtagelse til kravet om en vurderingsmandsudtalelse i § 134, stk. 1-3, hvis samtlige ka-

pitalejere i alle de bestående deltagende selskaber samtykker hertil. Muligheden for i enighed at fravælge vurderingsmandsudtalelsen om fusionsplanen gælder, uanset om der deltager aktieselskaber og/eller anpartsselskaber i fusionen.

Det foreslås, at der fortsat ikke fastsættes formkrav til kapitalejernes samtykke. Beslutning om, hvordan samtykket skal gives, overlades således til det konkrete selskabs ledelses vurdering og ansvar.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke i stk. 1 stilles et særligt indholdskrav til vurderingsmandens udtalelse, og at det således er i stk. 3, at indholdet af vurderingsmandens udtalelse er defineret.

De sagkyndiges udtalelse skal være skriftlig.

De sagkyndige skal ligesom de sagkyndige vurderingsmænd efter 2. direktivs artikel 10 være udpeget eller godkendt af en retslig eller administrativ myndighed. De kan være såvel fysiske som juridiske personer (selskaber). Dette foreslås videreført i *stk. 2, 1. pkt.*

De sagkyndige skal principielt udpeges for hvert selskab, men særligt med henblik på fusioner mellem mange selskaber tillader direktivet, at alle selskaber benytter fælles sagkyndige, såfremt den eller de sagkyndige udpeges af en retslig eller administrativ myndighed efter anmodning herom fra de pågældende selskaber. Tilsvarende vil gælde, hvis blot nogle af de deltagende selskaber ønsker fælles sagkyndige for deres vedkommende. Denne mulighed for at vælge en vurderingsmand foreslås videreført i *stk. 2, 2. pkt.*

Da direktivets bestemmelse om de sagkyndige svarer til 2. direktivs artikel 10, foreslås det i *stk. 3*, at der med hensyn til spørgsmålet om udpegning i almindelighed henvises til forslaget til § 38, der viderefører aktieselskabslovens § 6 b, hvor dette forhold er reguleret.

Direktivets artikel 10, stk. 2, bestemmer, at de sagkyndige i deres udtalelse om fusionsplanen altid skal erklære, hvorvidt vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet. I forbindelse hermed skal de angive den eller de metoder, der er anvendt ved fastsættelse af det foreslåede ombytningsforhold, f.eks. om det er baseret på selskabernes indre værdi eller på en kursværdi, hvori selskabets mulighed for at uddele udbytte indgår. Erklæringen skal endvidere omtale hensigtsmæssigheden af den eller de anvendte metoder i det foreliggende tilfælde, og oplyse, hvilke værdier hver af de anvendte metoder resulterer i. Ligeledes må erklæringen indeholde en udtalelse om den betydning, der tillægges de anvendte metoder i forhold til hinanden ved værdifastsættelsen. Endelig skal de sagkyndige på samme måde som i fusionsredegørelsen, jf. forslaget til § 238, der viderefører bestemmelsen i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, omtale eventuelle særlige vanskeligheder, der er forbundet med vurderingen.

Forslaget til § 241, *stk. 4*, gennemfører direktivets artikel 10, stk. 2, i dansk ret og svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 3, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65.

Vurderingsmandens udtalelse skal være klar og entydig. Der skal være en klar konklusion i udtalelsen om, hvorvidt vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, eller hvorvidt dette ikke er tilfældet. Der er tale om en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Der er her tale om et mindstekrav til udtalelsens indhold. Finder vurderingsmændene, at det ikke er tilstrækkeligt blot at opfylde mindstekravene, kan de give supplerende oplysninger i ud-

talelsen.

Til § 242

Forslaget til § 242 svarer til stk. 4 i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 c, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 c. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Artikel 13 i 3. selskabsdirektiv (fusionsdirektivet) stiller krav om, at der i medlemsstaternes lovgivning fastsættes en passende ordning til sikring af de deltagende selskabers kreditorer, hvis kreditorernes fordringer er stiftet forud for planens offentliggørelse og ikke er forfaldne på tidspunktet for planens offentliggørelse. Medlemsstaternes lovgivning skal i henhold til direktivet i det mindste bestemme, at kreditorerne i selskaberne, der deltager i fusionen, har krav på passende sikkerhed. Kravet om sikkerhedsstillelse kan dog fremsættes, såfremt den finansielle situation i de ophørende selskaber og i det fortsættende selskab gør denne beskyttelse nødvendig, og såfremt kreditorerne ikke allerede har en sådan sikkerhed.

Der er ikke krav om, at beskyttelsen af kreditorerne i de ophørende selskaber og i det fortsættende selskab skal være den samme, jf. fusionsdirektivets artikel 13, stk. 3. Det foreslås i § 242, 1. pkt., der svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 4, at der som udgangspunkt skal udarbejdes en erklæring fra vurderingsmændene om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab, der deltager i fusionen, må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen. Dette gælder således også et eventuelt nyt selskab, der opstår som led i en egentlig fusion.

Kravet om en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling i forbindelse med fusioner har til hensigt at sikre en beskyttelse af kreditorerne, da disse uden mulighed for indsigelse må tåle debitorskifte (universal succession).

Vurderingsmændenes erklæring skal tage udgangspunkt i en vurdering af de deltagende selskabers økonomiske stilling. Den økonomiske stilling skal ses på baggrund af de ophørende selskabers økonomiske stilling før fusionen, beskaffenheden af fordringerne i hvert selskab samt omstændighederne i øvrigt.

Der er tale om en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Erklæringen skal være ubetinget, uden forbehold, og den skal være med høj grad af sikkerhed, dvs. der skal være udført revision. Til illustration vil følgende formulering af erklæringen **ikke accepteres** af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen: ”Ved gennemgangen af dokumenterne er vi ikke blevet bekendt med forhold, der afkræfter, at kreditorerne i de deltagende selskaber er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen/spaltningen”.

En sådan (negativt) formuleret erklæring, vil ikke leve op til kravene, og modtagelsen af en sådan erklæring kan derfor ikke offentliggøres.

Hvis vurderingsmanden finder, at kreditorerne i ét eller flere selskaber ikke er tilstrækkeligt sikrede, skal dette fremgå entydigt af erklæringen.

I § 242, 2. pkt., foreslås det som noget nyt at give kapitalejerne mulighed for i enighed at fravælge erklæring fra en vurderingsmand og i stedet give kreditorerne mulighed for at anmelde sig og kræve indfrielse eller sikkerhedsstillelse, således som de efter de gældende regler har ret

til, hvis konklusionen i kreditorerklæringen er negativ, dvs. at vurderingsmanden finder, at kreditorerne efter transaktionens gennemførelse ikke længere vil være tilstrækkeligt sikrede, jf. forslaget til § 243.

Det vurderes at være forsvarligt, hvis kapitalejerne i aktieselskaber og anpartsselskaber som et alternativ får mulighed for at fravælge erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes retsstilling og i stedet give kreditorerne mulighed for at anmelde sig og kræve indfrielse eller sikkerhedsstillelse, således som de efter de gældende regler har ret til, hvis konklusionen i kreditorerklæringen er negativ, dvs. i de tilfælde, hvor vurderingsmanden finder, at kreditorerne efter transaktionens gennemførelse ikke længere vil være tilstrækkeligt sikrede.

Den foreslåede fleksibilitet med hensyn til udarbejdelsen af vurderingsmændenes erklæring vedrørende kreditorernes stilling efter fusionen bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser.

Hvis der ikke er indhentet en sådan vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, eller hvis vurderingsmændene erklærer, at fusionen må antages at medføre, at kreditorerne i det enkelte selskab, der deltager i fusionen, ikke er tilstrækkelig sikrede efter fusionen, så skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved styrelsens offentliggørelse af modtagelse af planen henlede kreditorernes opmærksomhed på deres rettigheder efter de foreslåede bestemmelser i § 243, jf. § 244, stk. 2, 2. pkt.

Til § 243

Artikel 13 i 3. selskabsdirektiv (fusionsdirektivet) stiller som nævnt i bemærkningerne til § 242 krav om, at der i medlemsstaternes lovgivning fastsættes en passende ordning til sikring af de deltagende selskabers kreditorer, hvis kreditorernes fordringer er stiftet forud for planens offentliggørelse og ikke er forfaldne på tidspunktet for planens offentliggørelse. Medlemsstaternes lovgivning skal i henhold til direktivet i det mindste bestemme, at kreditorerne i selskaberne, der deltager i fusionen, har krav på passende sikkerhed. Kravet om sikkerhedsstillelse kan dog fremsættes, såfremt den finansielle situation i de ophørende selskaber og i det fortsættende selskab gør denne beskyttelse nødvendig, og såfremt kreditorerne ikke allerede har en sådan sikkerhed.

Forslaget til § 243 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 g. Bestemmelserne foreslås dog tilpasset som følge af den foreslåede indførelse af mulighed for at fravælge vurderingsmandsudtalelsen om kreditorernes stilling, jf. forslaget til § 242. Herudover er der foretaget enkelte sproglige moderniseringer, herunder i bestemmelsens opbygning. Der er med disse ændringer ikke tilsigtet materielle ændringer.

Aktieselskabslovens § 134 g gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til disse bestemmelser i aktieselskabsloven.

De foreslåede beskyttelsesregler i § 243 omfatter både de ophørende selskabers kreditorer og det fortsættende selskabs kreditorer.

Anmeldelsesretten omfatter såvel uforfaldne som forfaldne fordringer.

Anmeldte forfaldne fordringer kan forlanges indfriet, mens der for anmeldte uforfaldne fordringer kan forlanges betryggende sikkerhed, jf. det foreslåede *stk. 2*. Sikkerhedsstillelse efter *stk. 2* er dog som udgangspunkt ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de deltagende selskaber, jf. forslaget til *stk. 3*.

Opfordringen til kreditorerne om at anmelde deres krav har ikke præklusiv karakter, og kreditorerne fortaber således ikke deres krav, hvis de ikke anmelder deres krav inden for den fastsatte frist. Ledelsens almindelige ansvar vil endvidere fortsat være gældende. Dette betyder endvidere, at hvis kreditorerne har haft ret til at anmelde deres krav som følge af, at der ikke er blevet udarbejdet en vurderingsmandserklæring om kreditorernes retsstilling, så skal en kreditors manglende anmeldelse af sit krav ikke betyde, at den pågældende er afskåret ud fra en egen skyld betragtning fra efterfølgende at gøre et ansvar gældende.

Hvis der mellem selskabet og en kreditor er uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter efter forslaget til *stk. 4*, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet. Dette skal ske senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt.

Det foreslås i *stk. 5*, at kreditorer fortsat ikke ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, kan frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*.

I forslaget til *stk. 6* foreslås det, at hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, så kan fusionens eventuelle gennemførelse først registreres efter udløbet af den 4 ugers periode, som kreditorerne har til at anmelde deres krav, således som det også er tilfældet i dag i medfør af aktieselskabslovens § 134 g, *stk. 1, 2. pkt.* Herved sikres det, at det ikke er muligt at omgå kreditorbeskyttelsesreglen i den foreslåede § 247, *stk. 1*, der bygger på den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, *stk. 1*, ved at anmelde fusionens gennemførelse umiddelbart efter vedtagelsen og inden udløbet af 4 ugers perioden, hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav.

Til § 244

Forslaget til § 244 svarer til aktieselskabslovens § 134 d, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 d. Der er foreslået en enkelt materiel ændring i *stk. 1* med hensyn til antallet af eksemplarer af fusionsplanen m.v., der skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Herudover er der foreslået visse sproglige tilpasninger af den eksisterende bestemmelse. Visse af disse tilpasninger skyldes, at der i forslaget til § 237 og § 242 åbnes op for, at fusionsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling i visse tilfælde kan fravælges, og det er som følge heraf nødvendigt at affatte § 15-9 således, at der i denne bestemmelse ikke tages udgangspunkt i, at disse dokumenter altid er udarbejdet. Der er med de foreslåede tilpasninger herudover ikke tilsigtet materielle ændringer.

3. selskabsdirektiv om nationale fusioner foreskriver i artikel 6, at fusionsplanen skal offentliggøres for hvert af de fusionerende selskaber i overensstemmelse med medlemsstaternes regler om offentliggørelse af selskabsdokumenter i 1. selskabsdirektivs artikel 3. Forslaget til bestemmelsen i § 244 om offentliggørelse af fusionsplanen gennemfører disse bestemmelser i dansk ret.

Offentliggørelsen af planen har særlig betydning for kreditorernes retsstilling, jf. forslaget til § 242 og § 243, men giver også mulighed for, at kapitalejerne i de deltagende selskaber får adgang til at gøre sig bekendt med vilkårene for den fusion, der er aftalt mellem ledelsen for de respektive bestående selskaber.

Ifølge forslaget til § 244, *stk. 1, 2. pkt.*, skal vurderingsmændenes erklæring i henhold til § 242

om kreditorernes retsstilling ligeledes indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til offentliggørelse, hvis erklæringen er udarbejdet.

For denne erklæring om kreditorernes stilling er der ikke fastsat nogen indsendelsesfrist, mens der for planen gælder en frist på 4 uger.

Den manglende indsendelsesfrist for kreditorerklæringen skyldes, at det udtrykkeligt fremgår af forslaget til § 245, stk. 1, der viderefører aktieselskabslovens § 134 e, stk. 5, at beslutningen om at gennemføre en fusion tidligst må træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af såvel planen som vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling.

Det foreslås, at det fremover er tilstrækkeligt, at der indsendes et eksemplar af planen og vurderingsmandens erklæring. Efter de gældende regler er det et krav, at der indsendes et eksemplar for hvert af de deltagende selskaber.

Selve offentliggørelsen af modtagelsen af dokumenterne sker på hjemmesiden www.cvr.dk.

Det skal bemærkes, at det alene er modtagelsen af fusionsplanen og/eller erklæringen om kreditorernes stilling, der offentliggøres, og ikke indholdet af dokumenterne. Det vil sige, at man ikke af den offentliggjorte tekst kan se selve indholdet af planen.

Af offentliggørelsesteksten fremgår, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget fusionsplan for den påtænkte fusion mellem selskaberne [navn A], CVR-nr. [xxxxxxxx], og [navn B], CVR-nr. [xxxxxxxx]. Hvis vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling ligeledes er modtaget, vil dette ligeledes fremgå af offentliggørelsesteksten.

For at sikre kreditorernes stilling fastslås det i bestemmelsens *stk. 2, 2. pkt.*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af styrelsens modtagelse af plan og vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling skal nævne, hvis kreditorerne i et eller flere af de deltagende selskaber har ret til at anmelde deres krav. Dette svarer til, hvad der også gælder efter gældende ret, jf. aktieselskabslovens § 134 d, stk. 2, 2. pkt., der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65.

Til § 245

Forslaget til § 245 svarer i vidt omfang til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 5 til 7, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 e. Der er på visse punkter foreslået materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, der svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 5, 1. pkt., at beslutningen om fusionens gennemførelse som udgangspunkt tidligst må træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. også fusionsdirektivets artikel 6.

Hvis en vurderingsmand har afgivet erklæring om kreditorernes stilling efter den foreslåede § 242, der viderefører § 134 c, stk. 4, og denne er offentliggjort senere end fusionsplanen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 244, stk.1, 2. pkt., medfører det, at 4 ugers fristen for fusionens gennemførelse regnes fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse af styrelsens modta-

gelse af kreditorerklæringen. Dette skyldes, at formålet med bestemmelsen er, at der skal være adgang til de offentliggjorte dokumenter i en vis periode før en eventuel vedtagelse af fusionen.

Det eksisterende krav om, at der skal gå fire uger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af planen m.v., og indtil transaktionen kan gennemføres, er en regel, der skal sikre, at kapitalejerne får et rimeligt varsel til at reagere i forhold til den påtænkte disposition.

Hvis der er tale om et af de tilfælde, hvor kreditorerne ikke har mulighed for at anmelde deres krav, dvs. hvor en vurderingsmand har udarbejdet en erklæring om kreditorernes retsstilling, og hvor vurderingsmanden i sin erklæring har konkluderet, at kreditorerne i de enkelte selskaber må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, er der ikke umiddelbart noget hensyn til kreditorerne.

I sådanne tilfælde bør det således være mulighed for, at kapitalejerne i de deltagende selskaber i enighed kan beslutte at fravige dette varsel på 4 uger og eksempelvis gennemføre fusionen i umiddelbar forlængelse af eventuel udarbejdet fusionsplan, jf. forslaget til § 237. En tilsvarende fleksibilitet er ikke mulig ved fusioner, hvori der indgår aktieselskaber, idet aktieselskaberne er omfattet af fusionsdirektivets anvendelsesområde. Det er i fusionsdirektivet foreskrevet, at der skal ske en forudgående offentliggørelse af modtagelsen af fusionsplanen, og at der skal være mindst fire uger mellem denne forudgående offentliggørelse og beslutningen om at gennemføre transaktionen.

Den foreslåede mulighed i *stk. 2* for at fravige 4 ugers fristen mellem offentliggørelsen af fusionsplanen og beslutningen om at gennemføre transaktionen bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget var der således enighed om, at der ikke var noget hensyn, der talte imod at give en sådan fleksibilitet, og at den foreslåede fleksibilitet i en række konkrete tilfælde vil kunne være af stor nytte for selskaberne. Den foreslåede mulighed for at fravige 4 ugers fristen vil således give anpartsselskaberne øget manøvrer mulighed. Anpartsselskaberne kan i en række tilfælde have en interesse i, at en transaktion kan gennemføres hurtigt.

Det foreslås som følge heraf i § 245, stk. 2, at hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 243, kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

I henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis, har det hidtil været et krav, at hvis et ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår, som selskabet endnu ikke havde aflagt årsrapport for, kunne fusionen ikke gennemføres, medmindre godkendelsen af den pågældende årsrapport fandt sted senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen. Denne administrative praksis skal ses i sammenhæng med, at der ikke i årsregnskabslovgivningen er åbnet mulighed for, at et selskab kan fritages for aflæggelsen af en årsrapport for et afsluttet regnskabsår som følge af, at selskabet er et ophørende selskab i en fusion. Når fusionen er gennemført, er de ophørende selskaber opløst, og det vil som følge heraf ikke være muligt for generalforsamlingen at godkende en årsrapport efter fusionens gennemførelse, da selskabet og dermed dets generalforsamling ikke længere vil eksistere. For at skabe klarhed herom foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis kodificeres, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Det foreslås i *stk. 4*, der svarer til aktieselskabslovens § 134 e, stk. 7, at de kreditorer, der anmoder herom, skal have oplyst tidspunkt for beslutning om fusionens gennemførelse.

Vedtagelsen af fusionen skal være i overensstemmelse med den offentliggjorte fusionsplan, hvis der er udarbejdet en plan, jf. den foreslåede *stk. 5*. Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* er begrundet i, at selskabernes kapitalejere og kreditorer skal kunne disponere i tillid til den offentliggjorte plan.

Hvis fusionen ønskes gennemført på et andet grundlag end beskrevet i den offentliggjorte plan, må de bestående selskabers øverste ledelser udarbejde en ny plan, som skal offentliggøres, medmindre der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anparts-haverne således i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en ny plan, jf. den foreslåede bestemmelse i § 237, *stk. 2*.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der er tale om en egentlig fusion, hvor det fortsættende selskab således opstår som led i fusionen, så stilles der i forslaget til § 237, *stk. 3, nr. 10*, krav om, at hvis der indgår aktieselskaber i fusionen, så skal fusionsplanen blandt andet indeholde et udkast til vedtægt for det fortsættende selskab. Det betyder, at hvis den endelige vedtægt er ændret i forhold til det udkast, der blev indsendt sammen med planen, vil en gennemførelse som udgangspunkt ikke kunne registreres. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen accepterer dog, at påtænkte selskabsnavne i et vedtægtsudkast for de nye selskaber, der opstår som led i fusionen/spaltningen, kan ændres, hvis der, i forbindelse med gennemførelse af fusionen, konstateres navnesammenfald med allerede eksisterende selskaber.

Ifølge artikel 11 i fusionsdirektivet skal en række dokumenter fremlægges til eftersyn for kapitalejerne på hvert af de deltagende selskabers kontor et vist tidsrum før generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning om den påtænkte fusion.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* opregner i overensstemmelse med direktivet, hvilke dokumenter der skal fremlægges for kapitalejerne senest 4 uger før beslutningen om fusionens gennemførelse samt sendes til noterede kapitalejere, der anmoder herom. Selskabernes kreditorer er ikke tillagt en tilsvarende rettighed.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at kapitalejere kan træffe deres beslutning om eventuel gennemførelse af transaktionen på et oplyst grundlag.

Direktivet om fusioner fastslår udelukkende, at kapitalejerne har ret til at gøre sig bekendt med de væsentligste dokumenter, men regulerer ikke kapitalejernes udnyttelse eller frasigelse af denne ret.

Det foreslås som følge heraf, at kapitalejerne fortsat i enighed, ligesom det er tilfældet efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, *stk. 6*, skal kunne beslutte, at selskabet ikke skal have pligt til at stille dokumenterne til rådighed forud for generalforsamlingen. Bru- gen af udtrykket ”stilles til rådighed” skyldes, at ikke mindst den teknologiske udvikling siden fusionsdirektivets vedtagelse i 1978 har betydet, at der i dag findes langt mere effektive kommunikationsmetoder end at gøre sig bekendt med dokumenter på selskabets kontor. Fremlæg- gelse af dokumenter på selskabets kontor vil med den foreslåede bestemmelse fortsat kunne vælges, men andre metoder vil også opfylde bestemmelsens krav.

Fusionsdokumenterne vil dog fortsat skulle til rådighed, når blot én kapitalejer ikke samtykker i at undtage selskabet fra kravet om fremlæggelse forud for generalforsamlingen. I så fald vil fremlæggelse skulle ske umiddelbart efter anmodningen herom.

Kapitalejerne kan ligeledes i enighed beslutte, at udelukkende et eller nogle af de omtalte do- kumenter skal fremlægges forud for generalforsamlingen.

Der stilles ikke i den foreslåede bestemmelse formkrav til kapitalejernes samtykke. Det foreslås, at vurderingen heraf overlades til ledelserne i de enkelte selskaber.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i stk. 6 ikke indebærer en selvstændig hjemmel for selskabet til at undlade at udarbejde disse dokumenter, men selskabet vil kunne vente med udarbejdelsen til et senere tidspunkt til brug for generalforsamlingen. I en række af de øvrige fusionsbestemmelser er der derimod hjemmel til at fravige udarbejdelsen af fusionsdokumenterne, jf. eksempelvis § 236 om fusionsplanen og § 237 om fusionsredegørelsen.

I det foreslåede *stk. 7* foreslås det i overensstemmelse med den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 6, at kapitalejere, der anmoder herom, fortsat vederlagsfrit skal have adgang til fusionsdokumenterne. Dette kan eksempelvis ske via en hjemmeside eller på selskabets kontor.

Til § 246

Forslaget til § 246 svarer til aktieselskabslovens § 134 e, stk. 1 og 2, samt § 134 j, stk. 2. Disse gældende bestemmelser i aktieselskabsloven gælder også for anpartsselskaber, der deltager i en fusion, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 e. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Fusionsdirektivet tilsigter at sikre, at kapitalejerne i hvert af de fusionerende selskaber får lejlighed til at tage stilling til fusionen, og foreskriver derfor i artikel 7, at fusionen skal vedtages af generalforsamlingen i hvert af de fusionerende selskaber. Det gælder dog ikke ubetinget i det fortsættende selskab, jf. også bemærkningerne til forslaget til § 246.

Direktivets artikel 7 foreskriver, at medlemsstaterne skal fastsætte den til fusionsbeslutningen nødvendige stemmeflerhed i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i 2. direktivs artikel 40 til mindst 2/3 af de stemmer, der er knyttet enten til de repræsenterede aktier eller den repræsenterede, tegnede selskabskapital.

Disse bestemmelser i fusionsdirektivet har hidtil været gennemført i dansk ret via de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 1 til 3.

Efter de gældende regler er udgangspunktet, at det er generalforsamlingen, der træffer beslutning om fusionens gennemførelse i det ophørende selskab, jf. aktieselskabslovens § 134 e, stk. 1. Beslutningen træffes med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer, jf. aktieselskabslovens § 78, jf. § 134 e, stk. 2, 3. pkt.

Det foreslås i *stk. 1*, at § 134 e, stk. 1, videreføres uændret.

Ved nationale fusioner, hvor det fortsættende selskab ejer mindre end 90 pct. af selskabskapitalen i det ophørende selskab, jf. aktieselskabslovens § 134 j, stk. 2, skal generalforsamlingen i det ophørende selskab træffe beslutning om gennemførelsen af fusionen.

Ejer det fortsættende selskab derimod mindst 90 pct. af det ophørende selskab, kan beslutningen om en national fusion træffes af det ophørende selskabs øverste ledelse, dvs. i aktieselskaber bestyrelsen, jf. fusionsdirektivets artikel 27 og den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 j, stk. 2.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 134 j, stk. 2, foreslås videreført i forslaget til § 246, stk. 2.

Hvis det fortsættende selskab ejer mellem 90-100 pct. af selskabskapitalen i det ophørende selskab, så foreskriver direktivet, at kapitalejere, der ejer mindst 5 pct. af selskabskapitalen, kan forlange, at beslutningen skal træffes af generalforsamlingen.

Beslutningen i det ophørende selskab skal endvidere i sådanne tilfælde træffes af generalforsamlingen, hvis de kapitalejere, der ifølge vedtægterne kan forlange generalforsamlingen indkaldt, anmoder derom.

Disse undtagelser til udgangspunktet om, at det er den øverste ledelse, som i det ophørende selskab træffer beslutningen om fusionens gennemførelse, hvis det fortsættende selskab ejer 90 pct. eller mere af selskabskapitalen i det ophørende selskab, foreslås indsat i loven som *stk. 3*.

Hvis der fremsættes en sådan anmodning om, at det skal være generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen om fusionens gennemførelse, så foreslås det i *stk. 4* foreskrevet, at det centrale ledelsesorgan i sådanne tilfælde senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, indkalde til en generalforsamling.

I forslaget til *stk. 5* foreslås det, at hvis det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen i det ophørende selskab, træffes beslutningen med det flertal, som kræves til vedtægtsændringer samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne eventuelt måtte indeholde om opløsning eller fusion.

Til § 247

Forslaget til § 247 svarer til aktieselskabslovens § 134 e, stk. 3, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 c. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 246 skal fusionsdirektivet blandt andet sikre, at kapitalejerne i hvert af de fusionerende selskaber får lejlighed til at tage stilling til fusionen, og foreskriver derfor i artikel 7, at fusionen skal vedtages af generalforsamlingen i hvert af de fusionerende selskaber. Det gælder dog ikke ubetinget i det fortsættende selskab.

Direktivets artikel 8 tillader således medlemsstaterne at bestemme, at generalforsamling kan undlades i det fortsættende selskab under visse betingelser.

Direktivets artikel 7 foreskriver, at medlemsstaterne skal fastsætte den til fusionsbeslutningen nødvendige stemmeflerhed i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i 2. direktivs artikel 40 til mindst 2/3 af de stemmer, der er knyttet enten til de repræsenterede aktier eller den repræsenterede, tegnede selskabskapital.

Disse bestemmelser i fusionsdirektivet har hidtil været gennemført i dansk ret via de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 1 til 3.

I det fortsættende selskab træffes beslutningen om fusion efter de gældende regler af det centrale ledelsesorgan, medmindre vedtagelsen af fusionen kræver, at der sker en ændring af selskabets vedtægt, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 2, der foreslås videreført uændret i § 247, *stk. 1*.

Der vil være krav om en vedtægtsændring, hvis eksempelvis kapitalen i det fortsættende selskab som følge af fusionsvederlaget til kapitalejerne i de(t) ophørende selskab(er) forhøjes som led i fusionens gennemførelse.

Ændring af vedtægten skal besluttes af generalforsamlingen. Dette gælder dog ikke, hvis ændringen alene vedrører optagelse af det ophørende selskabs navn eller binavne som binavn for det fortsættende selskab, jf. forslaget til stk. 1.

Gennemførelsen af fusionen kan desuden konkret være af en så vidtrækkende karakter, at det falder uden for bestyrelsens normale kompetence at træffe en sådan beslutning.

Det foreslås dog i *stk. 2*, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 2, 2. pkt., at generalforsamlingen i det fortsættende selskab endvidere skal træffe beslutning om gennemførelse af en fusion, hvis kapitalejere, der ejer mindst 5 % af selskabskapitalen, skriftligt forlanger dette senest 2 uger efter offentliggørelsen af fusionsplanen. I *stk. 2* foreslås det endvidere fastsat i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 134 e, stk. 3, at beslutningen om gennemførelsen af fusionen desuden træffes af generalforsamling, hvis de kapitalejere, der ifølge vedtægterne kan kræve generalforsamling afholdt, anmoder herom.

Hvis der fremsættes en sådan anmodning om, at det skal være generalforsamlingen, der skal træffe beslutningen om fusionens gennemførelse i det fortsættende selskab, foreslås det i *stk. 3*, at det centrale ledelsesorgan i sådanne tilfælde senest 2 uger efter, at der er fremsat anmodning herom, skal indkalde til en generalforsamling.

Hvis generalforsamling i det fortsættende selskabs behandler spørgsmålet om fusionens gennemførelse, træffes beslutningen med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 2, 3. pkt., og forslaget til *stk. 4*

Hvis der er tale om en egentlig fusion, dvs. hvor de bestående deltagende selskaber ophører som led i fusionen, og der opstår et nyt selskab som led i transaktionens gennemførelse, skal der ikke træffes beslutning om fusionen i dette nye selskab. Årsagen til dette er, at det fortsættende nye selskab ikke stiftes på almindelig vis men derimod opstår som følge af fusionen.

Hvis generalforsamlingerne i de ophørende selskaber ikke har truffet beslutning om valg af ledelse, evt. revisor og regnskabsår, må der efterfølgende afholdes generalforsamling i det fortsættende nye selskab, jf. forslaget til § 250, stk. 5

Til § 248

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 4, foreskriver, at bestyrelsen på en generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en fusion, skal oplyse aktionærerne om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tidsrummet mellem planens underskrivelse og generalforsamlingen.

Aktieselskabslovens § 134 e, stk. 4, gælder tilsvarende for anpartsselskaber, der deltager i en fusion, jf. anpartsselskabslovens § 65.

For at kapitalejerne i de deltagende selskaber fortsat kan træffe beslutning om den påtænkte fusion på et så oplyst grundlag som muligt, foreslås det, at der i *stk. 1* - i overensstemmelse

med den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 4 - stilles krav om, at de øverste ledelser i de deltagende selskaber på generalforsamlingerne skal oplyse om sådanne forhold, der er indtruffet i tidsrummet mellem planens underskrivelse og generalforsamlingen. De øverste ledelser i de bestående deltagende selskaber skal underrette de øvrige selskabers ledelser, for at disse kan underrette på deres respektive selskabers generalforsamlinger.

I § 248, stk. 2, foreslås det som noget nyt, at hvis der er tale om en fusion, hvor samtlige de deltagende selskaber - både bestående selskaber og et eventuelt nyt selskab, der opstår som led i en egentlig fusion, er anpartsselskaber, skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan.

Hvis anpartshaverne i enighed fravælger udarbejdelsen af en plan, så vil det være nødvendigt, at der i forbindelse med beslutningen om gennemførelsen af fusionen træffes beslutning om visse af de forhold, som planen ellers vil indeholde. Det drejer sig især om vederlaget til anpartshaverne i de ophørende selskaber samt tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning. Det foreslås som følge heraf i § 248, stk. 2, at hvis anpartshaverne ved en fusion i overensstemmelse med § 237, stk. 2, har fravalgt udarbejdelsen af en fusionsplan, så skal der i forbindelse med vedtagelsen af fusionen som minimum tages stilling til følgende forhold:

selskabernes navne og eventuelle binavne, herunder om et ophørende selskabs navn eller binavn skal indgå som binavn for det fortsættende selskab,
vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab,
tidspunktet, fra hvilket de kapitalandele, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte,
tidspunktet, fra hvilket et ophørende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses for overgået,
vedtægter, hvis der ved fusionen dannes et nyt selskab.

I det foreslåede *stk. 3* foreskrives det i forlængelse af dette, at en fusion i sådanne tilfælde kun vil kunne gennemføres, hvis der er truffet identiske beslutninger i samtlige de deltagende bestående selskaber med hensyn til kravene i foreslåede *stk. 2*. Hvis dette ikke er tilfældet, anses beslutningen om gennemførelse af en fusion for bortfaldet. Dette svarer til, at hvis der er tale om en fusion, hvor der er udarbejdet en fusionsplan, så skal gennemførelsen af fusionen være i overensstemmelse med den udarbejdede fusionsplan.

Til § 249

Den foreslåede bestemmelse i § 249 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 f, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 c. Der er ikke på dette punkt tilsigtet materielle ændringer.

3. selskabsdirektiv om nationale fusioner indeholder ingen generelle bestemmelser om, at aktionærerne i et ophørende selskab kan forlange sig indløst eller lignende rettigheder.

Efter de gældende regler om nationale fusioner, kan kapitalejerne i et ophørende selskab kræve godtgørelse af selskabet, hvis de pågældende tager forbehold herom på generalforsamlingen, hvor fusionens gennemførelse besluttes, og hvis vederlaget til kapitalejerne i et ophørende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet, jf. den hidtidige bestemmelse i § 134 c, stk. 3, der foreslås videreført i § 241, stk. 4.

Retssagen skal anlægges senest 2 uger efter, at beslutningen om fusionen er truffet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen, og sagen skal anlægges mod det relevante ophørende

selskab.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har generelt i sin administrative praksis som udgangspunkt anset betingelserne i aktieselskabslovens § 134 f for først og fremmest at være for en procesforudsætning, som det tilkommer domstolene at tage stilling til ved en formalitetsprocedure vedrørende søgsmålsberettigelsen.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis har siden 1990 været, at en berostillelse af en gennemførelse af fusion som følge af et sådan forbehold om at kræve godtgørelse er afhængig af, hvorvidt det fremgår af vurderingsmændenes erklæring, at vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet. Hvis det i vurderingsmandens udtalelse erklæres, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, registrerer styrelsen således gennemførelsen af en fusion på trods af en kapitalejers forbehold om at kræve godtgørelse af selskabet. Dette gælder dog ikke, hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, inden fusionens gennemførelse er blevet registreret, bliver bekendt med, at en kapitalejer har anlagt en retssag om vederlaget.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis blev i 2004 ved lov nr. 226 af 31. marts 2004 kodificeret i aktieselskabslovens § 134 f (fusion) og § 136 f (spaltning)

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 f er efterfølgende blevet ændret i forbindelse med, at det blev muligt for kapitalejerne i enighed at beslutte, at der i en konkret fusion ikke skulle udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget.

Den dagældende affattelse af § 134 f byggede således på en forudsætning om, at der altid er en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, hvis det som led i en fusion er muligt at yde kapitalejerne i det ophørende selskab et sådant.

En berostillelse af en anmeldelse om gennemførelse af en fusion er fortsat afhængig af, om det fremgår af vurderingsmændenes udtalelse om planen, at vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab er rimeligt og sagligt begrundet.

Hvis vurderingsmanden erklærer, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fortsat gennemførelsen på trods af et forbehold, medmindre styrelsen er bekendt med, at en kapitalejer har anlagt en retssag herom, inden fusionens gennemførelse er blevet registreret.

Hvis vurderingsmanden derimod i sin udtalelse antager, at vederlaget ikke er rimeligt og sagligt begrundet, eller hvis kapitalejerne i enighed har fravalgt vurderingsmandens udtalelse, kan en anmeldelse om gennemførelse af en fusion først registreres efter udløbet af den 2-ugers frist, som kapitalejerne har til at anlægge sag ved domstolene.

Efter udløbet af 2-ugers fristen er det aktieselskabslovens § 134 h, jf. § 134 i, som foreslås videreført i henholdsvis § 250 og § 251, der regulerer om fusionens retsvirkninger kan indtræde, og om fusionens gennemførelse dermed kan registreres.

Den skitserede fremgangsmåde sikrer, at en kapitalejer, der tager forbehold om godtgørelse fra selskabet, efter at kapitalejerne i enighed har fravalgt vurderingsmandens udtalelse, vil have samme retsstilling som, hvis vurderingsmanden i sin udtalelse var kommet frem til, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet. Retsstillingen for den pågældende vil som følge heraf ikke være forringet.

Hvis en kapitalejer ikke har givet samtykke til at fravige kravet om en vurderingsmandsudtalelse, og udtalelsen ved en fejl desuagtet ikke er blevet udarbejdet, vil kapitalejeren således være stillet, som om der var udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse, hvor vurderingsmanden havde konkluderet, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet. En sådan fejl vil dermed ikke betyde, at den pågældende kapitalejers ret til godtgørelse og behandlingen af kapitalejerens forbehold om godtgørelse bliver anderledes, end hvis der var udarbejdet en udtalelse, hvor vurderingsmanden havde konkluderet, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet.

Det bemærkes, at berostillelse alene bliver relevant, når der er taget forbehold om godtgørelse fra selskabet på generalforsamlingen i forbindelse med vedtagelsen af en fusion

Aktieselskabslovens § 134 f anses fortsat for hensigtsmæssig og foreslås som følge heraf videreført i uændret i § 249.

Det foreslås, at det fortsat udelukkende er kapitalejerne i de ophørende selskaber, der har adgang til at kræve compensation, hvis de finder, at vederlaget til dem ikke er rimeligt og sagligt begrundet. Kapitalejerne i det fortsættende selskab må således anvende de almindelige erstatningsbestemmelser, hvis de finder, at vederlaget til kapitalejerne i de ophørende selskaber er for stort, jf. aktieselskabslovens § 140, jf. § 63, stk. 1

Til § 250

Forslaget til § 250 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 h. I forslaget til *stk. 4* i den foreslåede bestemmelse foreslås dog en mindre præcisering i forhold til den gældende bestemmelses *stk. 4*. Der er med den foreslåede § 250 ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Spørgsmålet om, hvornår en fusion har retsvirkning, overlades i fusionsdirektivet til medlemsstaternes egen lovgivning, jf. direktivets artikel 17. Direktivet fastslår dog i artikel 19, at retsvirkningerne af fusionen skal indtræde samtidigt i samtlige de selskaber, der deltager i transaktionen.

Forslaget til *stk. 1, nr. 1*, fastslår, at en fusion træder i kraft, når den er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen, uanset om beslutningen træffes af den øverste ledelse eller af generalforsamlingen.

Hvis der dannes et nyt selskab ved en egentlig fusion, og der ikke foretages valg af ledelse og eventuel revisor umiddelbart efter, at generalforsamlingen har truffet beslutning om at gennemføre fusionen, indtræder retsvirkningerne dog først, når der i det nye selskab er afholdt generalforsamling til valg af ledelse og revisor, jf. bestemmelsens foreslåede *stk. 1, nr. 2*. Med hensyn til efterfølgende valg af ledelse og revisor henvises til bemærkningerne til det foreslåede *stk. 5* nedenfor.

Af hensyn til kreditorerne og kapitalejerne foreslås det dog, at fusionens retsvirkninger ikke kan indtræde, før krav fra selskabernes kreditorer efter den foreslåede § 243 er afgjort, og krav fra kapitalejerne i de ophørende selskaber efter den foreslåede § 249 ligeledes er afgjort, jf. *stk. 1, nr. 3 og 4*. Dette gælder dog ikke, hvis der er stillet betryggende sikkerhed for det rejste krav efter § 249. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsudtalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget

ikke anfægtes i væsentlig grad, jf. forslaget til *stk. 1, nr. 4, 2. pkt.*

I konsekvens heraf vil det fortsat være muligt at gennemføre en fusion, uanset at der er rejst krav i henhold til den foreslåede § 249 angående vederlaget. Udgangspunktet er dog fortsat, at fusionen først træder i kraft, når retssagen efter § 249 er afgjort. Fusionen kan dog gennemføres trods den verserende retssag, hvis de to betingelser, som er nævnt i den foreslåede *stk. 1, nr. 4*, er opfyldt.

Det fremgår af forslaget til bestemmelsens *stk. 2*, at tidspunktet for fusionens ikrafttræden indebærer, at fra dette tidspunkt anses de ophørende selskabers aktiver og forpligtelser for overgået til det fortsættende selskab. Kapitalejerne i de ophørende selskaber, der vederlægges med kapitalandele i det fortsættende selskab, bliver på dette tidspunkt samtidigt kapitalejere i det fortsættende selskab.

Fusionsdirektivets artikel 19, *stk. 2*, bestemmer, at kapitalandele i de ophørende selskaber ikke kan ombyttes med kapitalandele i det fortsættende selskab, hvis disse besiddes af de selskaber, der deltager i fusionen.

Direktivet omhandler alene ombytning af sådanne kapitalandele i de ophørende selskaber til kapitalandele i det fortsættende selskab. På trods heraf antages der at gælde et generelt forbud mod ved fusioner at yde vederlag for kapitalandelene i de ophørende selskaber, hvis de er ejet af selskaber, som deltager i fusionen. Årsagen er, at en sådan vederlæggelse i praksis vil betyde, at det fortsættende selskab som kapitalejer i de ophørende selskaber vil modtage vederlag for aktiver, som de i forvejen ejer.

Årsagen til, at direktivet udelukkende bestemmer, at disse kapitalandele ejet af selskaber, der deltager i fusionen, ikke ombyttes med kapitalandele i det fortsættende selskab, er, at direktivet forudsætter, at vederlæggelsen til kapitalejerne i de ophørende selskaber sker som kapitalandele i det fortsættende selskab og ikke ved et kontant vederlag. Det foreslås som følge af ovenstående, at bestemmelsen i *stk. 3* således som det også er tilfældet i dag i aktieselskabslovens § 134 h, *stk. 3*, formuleres som et generelt forbud mod at yde vederlag for kapitalandele i de ophørende selskaber, der ejes af de selskaber, der deltager i fusionen.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at lovens regler i kapitel 3 ikke finder anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i fusionen, medmindre andet fremgår udtrykkeligt af bestemmelserne om fusion. Det skyldes, at et nyt fortsættende selskab, der opstår som led i en egentlig fusion, ikke stiftes på sædvanlig vis. En række af de almindelige stiftelsesregler i lovens kapitel 3 er som følge heraf ikke anvendelige for disse selskaber. Det drejer sig blandt andet om kravet omkring udarbejdelse af et stiftelsesdokument.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 2. pkt.* undtager på tilsvarende vis en eventuel kapitalforhøjelse i forbindelse med en fusion, som sker i det fortsættende selskab ved indskud af aktiver og forpligtelser fra de ophørende selskaber, fra de generelle regler i lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelser, medmindre det i fusionsbestemmelserne er fastslået, at de pågældende bestemmelser konkret finder anvendelse. Begrundelsen herfor er, at det må antages, at fusionsreglerne, herunder de særlige dokumenter, der skal udarbejdes som led i en fusion, opfylder det hensyn, som lovens kapitel 10 ellers skulle have varetaget.

Med henblik på at opnå yderligere klarhed på dette punkt foreslås det i *stk. 4, 3. pkt.*, præciseret, at de almindelige regler om opløsning ikke finder anvendelse på de ophørende selskabers opløsning som led i en fusion, da det må antages, at der er tilstrækkelige hensyn til såvel kredi-

torer som kapitalejere i fusionsreglerne.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 5* fastslår i overensstemmelse med de gældende regler, at hvis der som led i en egentlig fusion dannes et nyt selskab og valg af ledelse og eventuel revisor ikke foretages umiddelbart efter, at generalforsamlingerne har vedtaget gennemførelsen af fusionen, skal der senest 2 uger efter vedtagelsen af fusionen afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg heraf.

Det foreslås, at der fortsat ikke skal vælges revisor, medmindre selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller generalforsamlingen har besluttet, at der skal være en revisor, som skal revidere selskabets årsrapport.

Da det nye selskab ikke kan opfylde kravet i årsregnskabsloven om, at størrelserne skal opfyldes i to på hinanden følgende år, skal indplaceringen i en regnskabsklasse og vurderingen af, hvorvidt selskabet har revisionspligt, ske på baggrund af de forventede størrelsesgrænser i det første regnskabsår. Situationen er således den samme som ved stiftelse af et nyt selskab.

Det foreslås derfor endvidere i *stk. 5*, at generalforsamlingen skal træffe afgørelse om, hvorvidt selskabets årsrapporter skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabslovens eller anden lovgivning, medmindre der er taget stilling hertil på de ophørende selskabers generalforsamlinger, hvor der er truffet beslutning om spaltningens gennemførelse.

Til § 251

Stk. 1 til 3 i forslaget til § 251 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 i, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 i. *Stk. 4* i den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 b, *stk. 6*, der ligeledes også gælder for anpartsselskaber som følge af henvisningen i anpartsselskabslovens § 65. Der er ikke på nogle af punkterne tiltænkt materielle ændringer med de foreslåede bestemmelser.

Fusionens gennemførelse skal anmeldes, jf. fusionsdirektivets artikel 18.

Anmeldelse skal efter den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, ske til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for hvert af de deltagende selskaber.

Anmeldelsen skal være modtaget senest 2 uger efter, at fusionen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i fusionen.

Fusionen kan dog i henhold til den foreslåede bestemmelses *stk. 1, 4. pkt.*, først registreres, når fusionens retsvirkninger er indtrådt, jf. forslaget til § 250, *stk. 1*.

Det fortsættende selskab kan anmelde gennemførelsen af fusionen på de ophørende selskabers vegne, jf. bestemmelsens *stk. 1, 2. pkt.*

Fusionsdokumenterne skal indsendes sammen med anmeldelsen om gennemførelsen af fusionen, medmindre dokumenterne er indsendt i forbindelse med anmodningen om styrelsens offentlighedsafklæring af modtagelsen af fusionsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorenes stilling, jf. forslaget til bestemmelsens *stk. 1, 3. pkt.*

Det foreslås, at anmeldelser om gennemførelse af fusioner fortsat skal være modtaget i Er-

hvervs- og Selskabsstyrelsen senest 1 år efter styrelsens eventuelle offentliggørelse af modtagelsen af spaltplingsplanen, jf. § 251, stk. 2.

Modtages anmeldelse senere end 1 år efter, at styrelsen har offentliggjort modtagelsen af fusionsplanen, har planen mistet sin informationsværdi for kapitalejerne m.v.

Planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling kan være offentliggjort hver for sig. Også i disse tilfælde regnes 1 års fristen fra offentliggørelsestidspunktet for modtagelsen af fusionsplanen.

Hvis der er tale om en fusion alene mellem anpartsselskaber, og hvor anpartshaverne i enighed har besluttet at fravælge udarbejdelsen af en fusionsplan, jf. forslaget til § 237, stk. 2, vil tidsfristen med hensyn til tidsperioden mellem offentliggørelsen af planen og den efterfølgende anmeldelse om gennemførelse af fusionen bortfalde.

Det foreslås desuden, at anmeldelsen om den vedtagne fusion tillige skal være modtaget senest ved udløbet af indsendelsesfristen for det regnskabsår, der indbefatter tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning. En anmeldelse om gennemførelsen af fusion skal som følge heraf som udgangspunkt senest være modtaget 17 måneder efter tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, jf. det foreslåede, stk. 2, og årsregnskabslovens indsendelsesfrister. Dette skyldes, at det foreslås, at det regnskabsmæssigt fortsat skal være muligt at gå et helt regnskabsår tilbage i tid, samt at årsrapporter for sædvanlige ikke-børsnoterede aktieselskaber skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 5 måneder efter udløbet af regnskabsåret.

Begrundelsen herfor er, at hvis der eksempelvis er aflagt en årsrapport for et af de ophørende selskaber i en fusion for en periode, som omfatter tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, må den offentliggjorte fusionsplan anses for bortfaldet, idet tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning fastslår, hvornår de ophørende selskabers aktiver og forpligtelser regnskabsmæssigt anses for overgået til det fortsættende selskab. En aflagt årsrapport, der omfatter tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning, vil således stride mod retsvirkninger som følge af en fusion. En aflagt årsrapport for et af de ophørende selskaber vil for eksempel betyde, at det pågældende selskab har aflagt regnskab for en periode, hvor selskabet ikke længere eksisterer.

Fusionsplanen bortfalder, hvis blot et af de selskaber, der deltager i fusionen, aflægger en årsrapport for den periode, som omfatter tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning. Dette gælder, uanset om selskaberne, der deltager i fusionen, har forskellige regnskabsår, idet dette under alle omstændigheder vil stride mod retsvirkningerne af fusionen. Fristen for anmeldelsen af den vedtagne fusion berøres ikke af, at fusionen regnskabsmæssigt ikke sker på skæringstidspunktet for de deltagende selskabers regnskabsår.

Dette skal også ses i sammenhæng med, at det forhold, at et selskab, der påtænker en fusion, og i den anledning har fået offentliggjort en plan for den påtænkte transaktion, ikke kan begrunde en forlængelse af indsendelsesfristen for selskabets årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 139 til § 141.

Anmeldelsen om gennemførelsen af en fusion, der har virkningsdato 1. januar 2008, skal senest være modtaget i styrelsen 30. maj 2009, hvis de deltagende selskaber ikke er optaget til handel på et reguleret marked, og hvis selskaberne har kalenderåret som regnskabsår – dog senest 1 år efter styrelsen har offentliggjort modtagelsen af fusionsplanen.

Ordlyden af den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, indeholder endvidere en sanktionsbestemmelse om, at hvis anmeldelsen modtages efter de fastlagte to frister, så mister beslutningen om gennemførelse af fusionen sin gyldighed. Beslutningen kan som følge heraf ikke registreres, og den udarbejdede fusionsplan anses for bortfaldet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 1. pkt.*, fastslår, at en medkontrahent, som er vidende om, at selskabet ikke var registreret, kan hæve en aftale med et nyt selskab, der er opstået som led i en fusion, men som endnu ikke er registreret, hvis anmeldelse om fusionens gennemførelse ikke er modtaget ved udløbet af anmeldelsesfristen i *stk. 2*, eller hvis anmeldelsen registreringsnægtes. Medkontrahenten kan dog ikke hæve aftalen, hvis andet var aftalt. En medkontrahent, der er uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret, jf. den foreslåede *stk. 3, 2. pkt.* Det foreslåede *stk. 3* svarer til, hvad der gælder ved stiftelser, jf. aktieselskabslovens § 12, der i lovforslaget foreslås videreført som § 42.

Offentligheden, herunder mulige fremtidige kreditorer og aftaleerhververe til et nyt selskab, har behov for klarhed om, hvorvidt et nyt selskab er blevet registreret. Dette gælder også, hvis der som led i en egentlig fusion opstår et nyt selskab. Det foreslås derfor i *stk. 3, 2. pkt.*, at navne-reglen for selskaber under stiftelse skal finde tilsvarende anvendelse ved fusioner. Efter denne bestemmelse skal et selskab, der ikke er registreret, tilføje ordene ”under stiftelse” til sit navn. Et nyt fortsættende selskab, der opstår som led i en fusion, skal indtil dets registrering betegne sig som under stiftelse.

Forslaget til § 43 til § 45, der gennemfører artikel 11 i 2. selskabsdirektiv om kapitalforhold i dansk ret, indeholder en bestemmelse om selskabers erhvervelser fra en stifter. Hvorvidt et selskab er stiftet på sædvanlig vis eller er opstået som led i eksempelvis en fusion vurderes at være uden betydning i forhold til denne bestemmelse. Det foreslås som følge heraf i det foreslåede *stk. 4*, at disse bestemmelser også skal finde anvendelse, hvis der opstår et nyt aktieselskab som led i en egentlig fusion.

Til § 252

Fusionsdirektivets artikel 24 og 25 giver mulighed for, at medlemsstaterne kan fastsætte en bestemmelse om såkaldte lodrette fusioner, hvor der er tale om en fusion mellem et moderselskab og et eller flere helejede datterselskaber med moderselskabet som det fortsættende selskab. Hvis der er tale om en sådan lodret fusion kan medlemsstaterne i henhold til fusionsdirektivet undlade at kræve, at beslutningen om fusionens gennemførelse skal træffes af det ophørende selskabs generalforsamling.

Muligheden for at fastsætte særlige lempelige bestemmelser om lodrette fusioner har hidtil været udnyttet i aktieselskabslovens § 134 j, *stk. 1*, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 134 j.

Det foreslås, at den gældende bestemmelse videreføres i § 252.

Det foreslås endvidere, at disse ”lodrette” fusioner undtages fra en række af de sædvanlige dokumentkrav. Dette skyldes, at der pr. definition ikke kan ydes vederlag for kapitalandele i det ophørende selskab, når disse er ejet af det fortsættende selskab, jf. forslaget til bestemmelsen i § 250, *stk. 3*, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, *stk. 3*. Alle oplysningerne om fusionsvederlaget i fusionsdokumenterne, som vedrører vederlæggelsen til kapitalejerne i det eller de ophørende selskaber som led i fusionen, er derfor ikke

relevante i lodrette fusioner. Det er ligeledes i disse fusioner overflødigt at stille krav om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab, og der stilles derfor ikke krav om en vederlagserklæring i sådanne tilfælde.

Det bemærkes, at det kun er i forbindelse med **lodrette fusioner**, der ikke er krav om denne udtalelse. Ved en **omvendt lodret fusion**, hvor det ophørende selskab ejer alle kapitalandelene i det fortsættende selskab, skal der udarbejdes en vederlagserklæring, medmindre kapitalejerne er enige om, at der ikke skal udarbejdes en sådan udtalelse, jf. forslaget til § 241, stk. 1. Ved sådanne omvendte lodrette fusioner vil der endvidere være krav om, at det i fusionsplanen bl.a. skal angives, hvad vederlaget for kapitalandelene i de ophørende selskaber er. Der er ikke noget selskabsretligt til hinder for, at vederlaget fastsættes til f.eks. 0 kr. Selskabsretligt er dette også et vederlag.

Den foreslåede bestemmelse § 252 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 j. Henvisningerne i den foreslåede bestemmelse er konsekvensrettet i forhold til den gældende bestemmelse. Der er i øvrigt ikke tilsigtet materielle ændringer.

Til § 253

Når et selskab opløses uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og forpligtelser som helhed til den danske stat eller en dansk kommune, så fremgår det af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 k, at en række af aktieselskabslovens fusionsbestemmelser finder anvendelse på en sådan transaktion.

Når overdragelse sker til stat eller kommune, er der imidlertid i den gældende bestemmelse ikke fundet anledning til fuldt ud at kræve fusionsreglerne iagttaget. Modsætningsvis ligger i den gældende bestemmelse, at der ikke kræves udarbejdet en mellembalance, ligesom kreditorbeskyttelsesreglerne ikke behøver at være iagttaget. Hertil kommer, at hvis nogle kapitalejere har rejst krav om godtgørelse efter § 134 f, kan fusionen ligeledes gennemføres, og selskabet afmeldes uden at afvente sagens udfald.

Det foreslås i § 253, at aktieselskabslovens § 134 k videreføres uændret. Bestemmelsens henvisninger til de relevante fusionsbestemmelser er dog blevet konsekvensrettet som led i udformning af en ny samlet selskabslov. Hertil kommer, at den foreslåede bestemmelse i modsætning til den gældende bestemmelse foreslås at omfatte både aktieselskaber og anpartsselskaber, da der på dette punkt ikke er begrundelser for, hvorfor der skal være forskel på de to selskabstyper

Til § 254

Forslaget til § 254 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 og anpartsselskabslovens § 67 a.

De foreslåede bestemmelser om spaltninger er en gennemførelse af 6. selskabsdirektiv (82/891/EØF) om spaltning af aktieselskaber i dansk ret. Direktivet, der er betinget obligatorisk, har til formål at samordne medlemsstaternes lovgivning med henblik på at beskytte selskabsdeltagernes, arbejdstagernes, kreditorernes og tredjemands interesser ved en spaltning. Direktivet har endvidere til formål at imødegå faren for omgåelse af de garantier, der er givet ved 3. selskabsdirektiv (78/855/EØF) om fusioner af aktieselskaber.

6. selskabsdirektiv om spaltninger blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 1060 af 23. december

1992. Ved lov nr. 226 af 31. marts 2004 blev der indsat udtrykkelige udfyldende regler om spaltninger i aktieselskabsloven. Indtil da var reglerne om spaltning udformet som en henvisning til aktieselskabslovens regler om stiftelser og fusioner.

Direktivet om nationale spaltninger omfatter alene aktieselskaber. En spaltning, hvor de deltagende selskaber er anpartsselskaber er som følge heraf ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Det foreslås imidlertid, at anpartsselskaber også fremover på dette punkt skal være undergivet de samme regler som aktieselskaber. På nogle få punkter foreslås der dog yderligere fleksibilitet ved spaltning af anpartsselskaber.

I direktivets artikel 2 defineres spaltning ved overtagelse som den fremgangsmåde, hvorved et selskab ved opløsning uden likvidation overdrager sine aktiver og passiver som helhed til flere selskaber mod, at der tildeles aktionærerne i det indskydende selskab et vederlag.

Spaltningsdirektivet bygger - ligesom fusionsdirektivet - på den forudsætning, at vederlaget til aktionærerne i det indskydende selskab kun kan ske i aktier bortset fra et eventuelt kontant udligningsbeløb, der ikke kan overstige 10 pct. af den pålydende værdi af kapitalandelene i de(t) modtagende selskab(er). Spaltningsdirektivets artikel 24 giver imidlertid hjemmel til at fravige direktivets vederlagskrav, hvilket er udnyttet i såvel de gældende regler som i dette forslag til nye bestemmelser.

Vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab kan derfor i danske spaltninger ydes helt i aktier eller anparter i de modtagende selskaber, helt i kontanter eller i en kombination af disse to vederlagsformer.

Ifølge spaltningsdirektivet ophører det indskydende selskab ved spaltningen. I direktivets artikel 25 gives der dog mulighed for at tillade spaltningstransaktioner, uden at det indskydende selskab ophører ved spaltningen. Denne adgang er udnyttet i de danske spaltningsregler. I disse delvise spaltninger (grenspaltninger), hvor udelukkende en del af det indskydende selskabs aktiver og forpligtelser overføres til et eller flere modtagende selskaber, skal vederlaget tillige ydes til det indskydende selskabs aktionærer, og ikke til det indskydende selskab selv.

Spaltninger kan også gennemføres som en udskillelse af aktiver og forpligtelser til nye modtagende selskaber, der opstår som følge af spaltningen, til bestående selskaber eller til en kombination heraf.

De danske spaltningsregler, jf. den foreslåede § 254, stk. 1, omfatter således flere forskelligartede typer af spaltninger:

- Fuldstændig spaltning, hvor det indskydende selskab ophører som led i spaltningen, eller en delvis spaltning, der udelukkende indebærer, at en del af det indskydende selskabs aktiver og forpligtelser overføres til et eller flere modtagende selskaber,
- spaltning, hvor vederlaget til aktionærerne i det indskydende selskab ydes i aktier eller anparter i de modtagende selskaber, helt i kontanter eller i en kombination af disse to slags vederlag, og
- spaltning, hvor det eller de modtagende selskaber skal være nye selskaber, der opstår ved gennemførelsen af spaltningen, bestående selskaber, eller en kombination heraf.

Forslaget til § 254, stk. 1, svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136, stk. 1, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Efter den gældende bestemmelse i § 136, stk. 2, hæfter de modtagende selskaber og det eventuelt fortsat bestående indskydende selskab solidarisk og subsidiært for de forpligtelser, der i forbindelse med spaltningen enten er forblevet i det indskydende selskab eller er overført til de modtagende selskaber. Det enkelte selskab hæfter dog højst med et beløb svarende til nettoværdien af det modtagne eller resterende efter spaltningen. Bestemmelsen i stk. 2 skyldes et fællesskabsretligt krav fastsat i spaltningsdirektivets artikel 12, stk. 3.

Det foreslås, at aktieselskabslovens § 136, stk. 2, foreslås opretholdt uændret som *stk. 2*.

Indtil 2005 var det Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis, at en spaltning alene kunne ske til bestående selskaber eller til nye modtagende selskaber, som opstod som led i den konkrete spaltning. Dette betød blandt andet, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede at offentliggøre modtagelsen af en spaltning, hvis de modtagende selskaber i spaltningen var nye selskaber, der opstod som led i en anden endnu ikke gennemført spaltning.

I 2005 ændrede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen administrativ praksis som følge af en kendelse fra Erhvervsankenævnet, jf. nævnets afgørelse af 30. juni 2005, sag nr. 04-119.434.

Med henblik på at opnå klarhed omkring retstilstanden blev Erhvervs- og Selskabsstyrelsens ændrede administrative praksis kodificeret i aktieselskabslovens § 136, stk. 3, ved lov nr. 246 af 27. marts 2006

Af hensyn til blandt andet kreditorerne blev der ved denne lovændring samtidigt foreslået en række ændringer i forhold til den gældende retstilstand. Ved spaltninger er der således et særligt hensyn at tage til kreditorerne, idet der er universalsuccession. Dette er blandt andet baggrunden for, at der i spaltningsreglerne er krav om udarbejdelse og offentliggørelse af en spaltning og en særlig vurderingsmands erklæring om kreditorernes retsstilling, ligesom kreditorerne i visse tilfælde tillægges en række særlige rettigheder.

Det vurderedes som følge af hensynet til blandt andet kreditorerne, at det var væsentligt, at kreditorerne orienteredes om, hvis en spaltning skulle ske til nogle nye selskaber, der endnu ikke eksisterede, men som vil opstå, hvis en anden påtænkt spaltning eller fusion blev gennemført. Lovændringen betød således, at hvis de modtagende selskaber i en spaltning er nye selskaber, der vil opstå som led i anden endnu ikke gennemført spaltning eller fusion, skal dette fremgå af spaltningens plan, jf. § 136, stk. 3, 1. pkt. Det blev endvidere vurderet nødvendigt af hensyn til kreditorerne, at gennemførelsen og anmeldelsen af en spaltning til nye modtagende selskaber sker i umiddelbar forlængelse af den fusion eller spaltning, som de modtagende selskaber opstår som led i, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136, stk. 3, 2. pkt.

Herved blev det sikret, at der ikke kan opstå en situation, hvor der er offentliggjort en spaltning vedrørende en påtænkt spaltning til nogle modtagende selskaber, som er opstået som led i anden spaltning eller fusion, og hvor det ikke muligt for kreditorer at konstatere dette.

Aktieselskabslovens § 136, stk. 3, foreslås videreført uændret i § 254, *stk. 3*.

Det afgivende selskab i en spaltning kan fortsat ikke være et selskab, der opstår som led i en anden endnu ikke gennemført spaltning eller fusion. Anmeldelsen om stiftelsen af et selskab, som skal være det afgivende selskab, skal således være modtaget senest samtidig med anmodningen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om offentliggørelse af modtagelsen af spaltningens plan. Det er endvidere fortsat ikke muligt at udarbejde en spaltning med to afgivende sel-

skaber. Det fremgår således af aktieselskabslovens § 136, stk. 1, 1. pkt., og artikel 2 (1) i 6. selskabsdirektiv ((2/891/EØF) om spaltninger, at der udelukkende kan være ét afgivende selskab i en spaltning

Til § 255

I henhold til spaltningsdirektivets artikel 3 skal bestyrelserne i de aktieselskaber, der deltager i spaltningen, udarbejde en spaltningsplan.

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 a, der også gælder for anpartsselskaber, jf. henvisningen i anpartsselskabslovens § 67 a til aktieselskabslovens regler om spaltning, skal bestyrelserne i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, udarbejde en spaltningsplan.

Det foreslås i § 255, stk. 1, 1. pkt., at de centrale ledelsesorganer i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, fortsat som udgangspunkt skal oprette og i forening underskrive en spaltningsplan svarende til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 a, stk. 1.

Der er intet til hinder for, at ledelsen i et selskab under stiftelse underskriver en spaltningsplan eller en fusionsplan. Dette skyldes, at en fusions- eller spaltningsplan udelukkende har karakter af et forslag til en aftale, der først bliver bindende, når og hvis de deltagende selskabers respektive kompetente organer vedtager aftalen. På tidspunktet for en fusions- eller spaltningsplans underskrivelse erhverver de involverede selskaber derfor ingen rettigheder eller indgår nogen forpligtelser, jf. de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 12, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 12, stk. 1, jf. også Erhvervsankenævnets afgørelse af 21. januar 2002 vedrørende dennes j.nr. 01-165.985.

I § 255, stk. 2, foreslås det, at hvis der er tale om en spaltning, hvor de deltagende selskaber - både bestående selskaber og eventuelle nye selskaber, der opstår som led i spaltningen, er anpartsselskaber, så skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan.

Ved en spaltning er der i dag for både aktie- og anpartsselskaber krav om en plan. Planen skal give aktionærene eller anpartshaverne i de enkelte deltagende selskaber en række informationer om den påtænkte transaktion. Det drejer sig blandt andet om navn og hjemsted for de deltagende selskaber samt en oplysning om det vederlag, som skal ydes til aktionærene i de ophørende selskaber ved en fusion/det indskydende selskab ved en spaltning, jf. også nedenfor

En afskaffelse af kravet om udarbejdelse af plan vil betyde, at anpartshaverne får færre oplysninger. Det bør imidlertid være anpartshaverne selv, der beslutter, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag. Anpartshaverne bør således i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en plan.

Ligesom ved fusioner vil det ved spaltninger, hvor anpartshaverne har fravalgt udarbejdelsen af en spaltningsplan, være nødvendigt, at der i forbindelse med beslutningen om gennemførelsen af spaltningen træffes beslutning om visse af de forhold, som planen ellers vil indeholde, jf. forslaget til § 248, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 255, stk. 3, om spaltningsplanens indhold svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 a, stk. 1.

Det foreslås i § 255, *stk. 3*, i overensstemmelse med spaltningsdirektivets artikel 3, at spaltningensplanen ved en spaltning, hvori der deltager aktieselskaber, skal indeholde de samme oplysninger som en fusionsplan, jf. § 237.

Spaltningsdirektivets artikel 3 stiller dog krav om, at spaltningensplanen desuden skal indeholde en nøjagtig beskrivelse om fordeling af de dele af aktiverne og forpligtelserne, som skal overføres til det eller de modtagende selskaber.

Ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis kan denne nøjagtige beskrivelse af fordelingen af aktiver og forpligtelser erstattes af spaltningsregnskabet, som til gengæld skal være indsendt samtidig med spaltningensplanen. Hvis spaltningensplanen ikke selv indeholder den nævnte beskrivelse, vil styrelsen som følge heraf ikke kunne offentliggøre modtagelsen af spaltningensplanen, medmindre spaltningsregnskabet er modtaget samtidig hermed. Spaltningensregnskabet har siden 2006 været frivilligt. Et frivilligt spaltningensregnskab kan dog fortsat erstatte den krævede beskrivelse i planen, hvis regnskabet indeholder de fornødne oplysninger.

Spaltningensplanen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan de aktier, der udleveres af de modtagende selskaber, fordeles mellem det indskydende selskabs aktionærer, samt de nærmere kriterier for denne fordeling, jf. spaltningsdirektivets artikel 3, *stk. 2*.

Det er ikke et krav ved spaltninger, at det afgivende selskabs aktionærer skal have en forholdsmæssig andel i aktierne fra de modtagende selskaber. Der er intet til hinder for, at nogle af aktionærerne i det indskydende selskab vederlægges med aktier i det ene modtagende selskab, mens andre af aktionærerne i det indskydende selskab modtager aktier i andre af de modtagende selskaber.

De yderligere oplysninger, som ifølge direktivet skal fremgå af spaltningensplanen, foreslås udtrykkeligt fastlagt i *stk. 3*:

en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiver og forpligtelser, som skal overføres eller forblive i hvert af de deltagende selskaber, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 3*, og oplysning om fordelingen af vederlaget, herunder aktier i de modtagende selskaber, til aktionærerne i det indskydende selskab, samt kriteriet for denne fordeling, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 5*.

Baggrunden for at udkastet til kravet i *nr. 3* er ændret i forhold til formuleringen i spaltningsdirektivets artikel 3, *stk. 2*, litra h, er, at det er spaltningsdirektivets udgangspunkt, at det indskydende selskab ophører ved spaltningen. Direktivets artikel 25 giver dog mulighed for at tillade spaltningstransaktioner, uden at det indskydende selskab ophører, hvilket vil sige en delvis spaltning. Denne mulighed er allerede i de gældende bestemmelser udnyttet i dansk ret, jf. aktieselskabslovens § 136, *stk. 1, 3. pkt.*

Forslaget til *nr. 5* er ligeledes ændret i forhold til bestemmelsen i spaltningsdirektivets artikel 3(2), litra i. Dette skyldes, at spaltningsdirektivet som tidligere nævnt bygger på den forudsætning, at vederlaget til aktionærerne i det indskydende selskab kun kan ske i aktier bortset fra et eventuelt kontant udligningsbeløb, der ikke kan overstige 10 % af den pålydende værdi af aktierne i de modtagende selskaber, jf. direktivets artikel 2. Direktivets artikel 24 åbner imidlertid op for, at medlemsstaternes lovgivning kan fastslå, at det kontante udligningsbeløb kan overstige 10 %, hvilket allerede er udnyttet i de danske spaltningsregler.

Bestemmelsen i den foreslåede *stk. 2, nr. 4*, er ligeledes ændret i forhold til den tilsvarende bestemmelse vedrørende fusioner i § 237, *stk. 2, nr. 3*. Dette skyldes, at der i de danske spalt-

ningsregler er mulighed for delvise spaltninger (grenspaltninger), hvor udelukkende en del af det indskydende selskabs aktiver og forpligtelser overdrages til et eller flere modtagende selskaber, og hvor det indskydende selskab derfor også består efter spaltningen.

I § 255, stk. 2, foreslås det som nævnt overfor, at hvis der er tale om en spaltning, hvor de deltagende selskaber - både bestående selskaber og eventuelle nye selskaber, der opstår som led i spaltningen, er anpartsselskaber, så skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningssplan.

Det vil dog fortsat være muligt ved en spaltning, hvor de deltagende selskaber er anpartsselskaber, at udarbejde en plan med de samme oplysninger, der gælder for aktieselskaber som følge af kravene i direktivet.

I anpartsselskaber kan det endvidere besluttes, at der skal udarbejdes en plan, men at denne plan skal være forenklet i forhold til kravene for aktieselskaber og dermed udelade en række af de oplysninger, der ellers er krav om for aktieselskaber.

Ligesom ved fusioner, jf. forslaget til § 237, stk. 4, foreslås det, at fristen for spaltningssplanens underskrivelse fortsat skal være ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for transaktionens regnskabsmæssige virkning indgår. Se i øvrigt bemærkningerne til forslaget til § 237, stk. 4.

Spaltningssdirektivet indeholder i artikel 3, stk. 3, nogle formodningsregler for den situation, hvor en del af aktiverne eller forpligtelserne ikke er fordelt ved spaltningssplanen, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen heraf. Som eksempel herpå kan nævnes et erstatningskrav, der er rejst mod det indskydende selskab efter spaltningens vedtagelse.

For at skabe klarhed over retstilstanden for selskaberne m.v. er formodningsreglerne i spaltningssdirektivets artikel 3, stk. 3, foreslået indarbejdet i bestemmelsens *stk. 4 og 5*. Forslaget til bestemmelserne er ændret i forhold til direktivbestemmelsen som følge af muligheden for delvise spaltninger i de danske regler.

De modtagende selskaber og det eventuelt fortsat bestående indskydende selskab hæfter solidarisk for forpligtelser, som ikke kan fordeles ved hjælp af spaltningssplanen eller ved en fortolkning af denne, jf. forslaget til stk. 5. Det enkelte selskab hæfter dog ikke med et større beløb end nettoværdien af det modtagende eller resterende efter spaltningen, jf. også spaltningssdirektivets artikel 3, stk. 3, litra b, 2. pkt. I det indbyrdes forhold mellem selskaberne fordeles sådanne forpligtelser proportionalt med de nettoaktiver, som er tilført eller rester i de enkelte selskaber efter spaltningssplanen. Der er således i det indbyrdes forhold mellem selskaberne *pro rata* hæftelse.

Forslaget til § 255, stk. 4 og 5, svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 a, stk. 3 og 4, og der er ikke på dette punkt tilsigtet materielle ændringer.

Med hensyn til forslaget til § 255 omhandlende spaltningssplanen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 237, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 256

Forslaget til § 256 svarer på en række punkter til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 1, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a,

der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 b. Der er i forslaget foreslået materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Kravet om en skriftlig redegørelse fra den øverste ledelse følger for aktieselskabers vedkommende af spaltningsdirektivets artikel 7.

Spaltningsredegørelsen skal begrunde og forklare spaltningen.

Det foreslås i § 256, stk. 1, at udgangspunktet også fremover skal være, at der skal udarbejdes en spaltningsredegørelse svarende til det gældende krav i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 1.

Det er udelukkende i de bestående selskaber, der skal udarbejdes en redegørelse, idet de eventuelle nye selskaber, som opstår ved spaltningens gennemførelse, ikke eksisterer på tidspunktet for udarbejdelsen af redegørelsen.

Spaltningsredegørelsen og spaltningsplanen kan fortsat som i dag udarbejdes som et fælles dokument, som så i givet fald skal opfylde de foreslåede regler til begge disse spaltningsdokumenter.

6. selskabsdirektiv (spaltningsdirektivet) giver i artikel 10 mulighed for, at medlemsstaterne kan tillade, at følgende krav kan fraviges, hvis alle aktionærer giver afkald herpå:

Spaltningsredegørelsen og
En evt. mellembalance

Denne mulighed er imidlertid ikke udnyttet i gældende dansk ret, idet man hidtil ikke har ønsket, at der skal være forskel på reglerne om fusion og spaltning.

Det bør imidlertid tilstræbes, at de muligheder, som EU-reguleringen indeholder for at give danske selskaber fleksibilitet, bør udnyttes, medmindre der er nogle særligt tungtvejende nationale begrundelser, der taler imod dette.

Spaltningsredegørelsen er et dokument, der skal sikre, at aktionærerne/anpartshaverne træffer deres beslutning om spaltningens eventuelle gennemførelse på et oplyst grundlag.

En udnyttelse af direktivets mulighed vil betyde, at kapitalejerne ikke længere vil få en del af den information, der er obligatorisk i den danske selskabsregulering i dag. Det er imidlertid kapitalejerne selv, der i enighed beslutter, hvorvidt de pågældende dokumenter skal udarbejdes.

Det foreslåede *stk. 2* bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget er der enighed blandt udvalgets medlemmer om, at det bør være op til kapitalejerne selv at beslutte, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag.

Det foreslås i forlængelse af moderniseringsudvalget overvejelser i § 256, stk. 2, at kapitalejerne, uanset om der deltager aktieselskaber eller anpartsselskaber i spaltningen, i enighed kan beslutte, at der i en konkret spaltning ikke skal udarbejdes en spaltningsredegørelse.

En gennemførelse af dette forslag vil betyde, at der på dette punkt vil blive forskel på reglerne om fusion og spaltning, idet fusionsdirektivet ikke indeholder en tilsvarende mulighed for, at man i enighed kan fravælge fusionsredegørelsen. Efter moderniseringsudvalgets opfattelse er

det vigtige, at kapitalejerne fremover får mulighed for at fravælge fusionsredegørelsen, hvis det er deres opfattelse, at de ikke har brug for denne, end at reglerne om fusion og spaltning på dette punkt er identiske.

Med hensyn til forslaget til § 256 omhandlende spaltningsredegørelsen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 238, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 257

Forslaget til § 257, stk. 1, svarer til stk. 2, 2. pkt., i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 b.

Spaltningsdirektivets artikel 9, stk. 1, litra c stiller krav om, at i de tilfælde, hvor spaltningsplanen er underskrevet senere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabernes seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, der skal være afsluttet tidligst 3 måneder før planens underskrivelse. Et tilsvarende krav findes i fusionsdirektivets artikel 11, stk. 1, litra c.

I forslagets § 257, stk. 1, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om udarbejdelse af en mellembalance, således som der også hidtil har været krav om.

Hvis spaltningsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, foreslås det således, at der - ligesom ved fusion - udarbejdes en mellembalance, således som det også er tilfældet efter de gældende regler. Mellembalancen må efter den foreslåede bestemmelse fortsat ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af planen.

Hvis eksempelvis det indskydende selskab i en spaltning er et nyt selskab, som endnu ikke har aflagt en årsrapport, regnes fristen med hensyn til, hvorvidt der skal udarbejdes en mellembalance fra tidspunktet, hvor stiftelsen regnskabsmæssigt havde virkning, hvilket ved kontantstiftelser vil være ved stifternes underskrivelse af stiftelsesdokumentet, eller alternativt fra det tidspunkt, hvor selskabet regnskabsmæssigt opstod - for eksempel på baggrund af en tidligere gennemført spaltning.

Hvis eksempelvis et indskydende selskab, som anvender kalenderåret som regnskabsår og senest har aflagt årsrapport for 2007, underskriver en spaltningsplan den 1. oktober 2008, vil der på underskriftstidspunktet være forløbet mere end 6 måneder efter seneste regnskabsårs udløb. Derfor vil der efter de foreslåede regler skulle udarbejdes en mellembalance. Mellembalancens opgørelsesdato skal være den 1. juli 2008 eller senere.

På samme måde som ved fusion kan et frivilligt spaltningsregnskab i visse tilfælde overflødig gøre kravet om udarbejdelse af en mellembalance

Det foreslås, at den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 2, 1. pkt., om frivillig udarbejdelse af et spaltningsregnskab ikke medtages i den nye selskabslov.

Der er fortsat intet til hinder for, at ledelserne eller kapitalejerne i de deltagende selskaber frivilligt beslutter, at der i en konkret spaltning skal udarbejdes et spaltningsregnskab.

I henhold til aktieselskabslovens § 136 a, stk. 1, nr. 3, og artikel 3 i sjette selskabsdirektiv om

spaltninger skal en spaltplingsplan indeholde en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiverne og passiverne, som skal overføres til det eller de modtagende selskaber.

Efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hidtidige administrative praksis kan beskrivelsen erstattes af spaltplingsregnskabet, som da skal indsendes samtidig med spaltplingsplanen. Styrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltplingsplanen kan i disse tilfælde ikke ske før modtagelsen af spaltplingsregnskabet. Et frivilligt udarbejdet spaltplingsregnskab kan fortsat erstatte kravet til spaltplingsplanen om en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiverne og passiverne, som skal overføres til det/de modtagende selskaber, hvis spaltplingsregnskabet indeholder de fornødne oplysninger. Dette vil gælde, uanset om spaltplingsregnskabet er forsynet med en revisorerklæring.

Det bemærkes i den forbindelse, at afskaffelsen af fusionsregnskabet ikke har betydet, at der ikke længere som led i en fusion kan foretages reguleringer af et ophørende selskabs hidtidige aktiver og forpligtelser. På tilsvarende måde kan der også ved spaltninger fortsat foretages reguleringer i forhold til værdiansættelsen i det indskydende selskab i forbindelse med en spaltning. Tilsvarende kan en reserve for opskrivninger i det ophørende selskab opløses i forbindelse med en fusion. Dette skyldes, at de aktiver, som ligger til grund for opskrivningen teknisk set anses for realiseret ved fusionen, og der er dermed ikke længere krav om binding af disse beløb på reserven for opskrivninger. Dette indebærer ved spaltninger, at opskrivningshenlæggelser i det indskydende selskab kan opløses for de aktiver, der overføres ved spaltningen. Endelig er det ved fusion accepteret, at andre bundne reserver i et ophørende selskab opløses ved transaktionen, og en tilsvarende praksis anses for gældende ved spaltning. Bundne reserver i det indskydende selskab kan som følge heraf alene opløses for de aktiver, der overføres ved spaltningen. Ved en delvis spaltning, hvor det indskydende selskab består efter spaltningens gennemførelse, kan de bundne reserver, der hidhører fra aktiver, og som forbliver i det indskydende selskab, derfor ikke opløses. Tilsvarende gælder med hensyn til eventuelle bundne reserver i eventuelle bestående modtagende selskaber.

Det foreslås, at en mellembalance i forbindelse med en spaltning fortsat skal revideres, hvis det pågældende selskab, som mellembalancen vedrører, er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning. Hvis det pågældende selskab ikke er underlagt revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, er der ikke krav om, at mellembalancen skal være revideret, men selskabets generalforsamling eller ledelse kan frivilligt beslutte, at en mellembalance skal undergives revision, gennemgang (review) eller andet arbejde fra revisor. Det kan endvidere besluttes, at mellembalancen skal være uden en erklæring fra en revisor.

6. selskabsdirektiv (spaltplingsdirektivet) giver i artikel 10 mulighed for, at medlemsstaterne kan tillade, at følgende krav kan fraviges, hvis alle aktionærer giver afkald herpå:

Spaltplingsredegørelsen og
En evt. mellembalance

Denne mulighed er imidlertid ikke udnyttet i gældende dansk ret, idet man hidtil ikke har ønsket, at der skal være forskel på reglerne om fusion og spaltning.

Det bør imidlertid tilstræbes, at de muligheder, som EU-reguleringen indeholder for at give danske selskaber fleksibilitet, bør udnyttes, medmindre der er nogle særligt tungtvejende nationale begrundelser, der taler imod dette.

En mellembalance er et dokument, der skal sikre, at aktionærerne/anpartshaverne træffer deres

beslutning om spaltningens eventuelle gennemførelse på et oplyst grundlag.

En udnyttelse af direktivets mulighed vil betyde, at kapitalejerne ikke længere vil få en del af den information, der er obligatorisk i den danske selskabsregulering i dag. Det er imidlertid kapitalejerne selv, der i enighed beslutter, hvorvidt de pågældende dokumenter skal udarbejdes.

Det foreslåede *stk. 2* bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser. I moderniseringsudvalget er der enighed blandt udvalgets medlemmer om, at det bør være op til kapitalejerne selv at beslutte, hvilke dokumenter der skal udarbejdes, for at de kan træffe deres beslutning på et oplyst grundlag.

Det foreslås i forlængelse af moderniseringsudvalget overvejelser i § 257, stk. 2, at kapitalejerne, uanset om der deltager aktieselskaber eller anpartsselskaber i spaltningen, i enighed kan beslutte, at der i en konkret spaltning ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at der ellers i medfør af det foreslåede *stk. 1*, ville have været krav herom.

En gennemførelse af dette forslag vil betyde, at der på dette punkt vil blive forskel på reglerne om fusion og spaltning, idet fusionsdirektivet ikke indeholder en tilsvarende mulighed for, at man i enighed kan fravælge mellembalancen. I relation til fusioner foreslås det som følge heraf i § 239, stk. 2, at det kun er ved fusioner alene mellem anpartsselskaber, at anpartshaverne i enighed kan fravælge mellembalancen. Der henvises i øvrigt i relation hertil til bemærkningerne til § 239, stk. 2.

Efter moderniseringsudvalgets opfattelse er det vigtige, at kapitalejerne fremover får mulighed for at fravælge fusionsredegørelsen, hvis det er deres opfattelse, at de ikke har brug for denne, end at reglerne om fusion og spaltning på dette punkt er identiske.

Med hensyn til forslaget til § 257 omhandlende kravet om mellembalancer ved spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 239, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 258

Forslaget til § 258 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 3-5, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a.

Andet selskabsdirektiv (77/91/EØF), artikel 2 og 27 stiller som udgangspunkt krav om, at der ved stiftelser og kapitalforhøjelser på baggrund af indskud af andre værdier end kontanter skal udarbejdes en vurderingsberetning. Af vurderingsberetningen skal det blandt andet fremgå, om den ansatte værdi af apportindskuddet mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den pålydende værdi af de aktier, der ydes som vederlag, med tillæg af eventuel overkurs.

Medlemsstaterne kan dog i henhold til andet direktivs artikel 27, stk. 3, undlade at anvende kravet om vurdering af kapitalforhøjelser, hvis kapitalforhøjelsen for eksempel sker i forbindelse med en fusion.

Tredje selskabsdirektiv (78/855/EØF) artikel 23, stk. 4, giver ligeledes mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte, at bestemmelsen i andet selskabsdirektivs artikel 10, ikke skal finde anvendelse, hvis et selskab opstår som følge af en fusion.

Spaltninger er derimod efter EU-reglerne ikke undtaget fra kravet om udarbejdelse af en vurde-

ringsmandsudtalelse vedrørende apportindskuddet, uanset om de modtagende selskaber er bestående selskaber eller selskaber, som opstår som følge af spaltningen.

I forbindelse med spaltninger har der således skullet udarbejdes en vurderingsberetning om apportindskud, hvis der opstod nye selskaber ved spaltningen, eller der skete kapitalforhøjelser i eksisterende selskaber som følge af spaltningen, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 3.

Andet selskabsdirektiv finder i dansk ret udelukkende anvendelse på aktieselskaber. Kravene i andet selskabsdirektiv finder således ikke anvendelse på anpartsselskaber.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes et *stk. 2*, hvorefter kravet om en vurderingsberetning om apportindskud ikke skal finde anvendelse, hvis de modtagende eksisterende selskaber eller de nye selskaber, der opstår som led i spaltningen, er anpartsselskaber. Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 5.

I en spaltning er der ligesom ved en fusion en lang række særlige dokumenter, der skal udarbejdes. Disse øvrige spaltningedokumenterne varetager den beskyttelse, som vurderingsberetningen om apportindskud ellers skulle have varetaget.

På den baggrund vurderes det fortsat som forsvarligt at afskaffe kravet om en vurderingsberetning om apportindskud ved en spaltning. Andet selskabsdirektiv medfører imidlertid, at der ikke kan lettes på kravet om en vurderingsberetning, hvis det modtagende selskab i en spaltning er et aktieselskab.

Det foreslås i *stk. 3*, at en vurderingsberetning ved en spaltning fortsat skal indeholde de samme bestanddele som en vurderingsberetning ved en stiftelse eller kapitalforhøjelse i andre værdier end kontanter.

Det bemærkes i den forbindelse, at en anmeldelse om gennemførelse af en spaltning ikke kan registreringsnægtes, hvis overkursen er forringet i perioden fra det tidspunkt, hvorfra transaktionen har regnskabsmæssig virkning og indtil vurderingsberetningens udarbejdelse, jf. Erhvervsankenævnets kendelse af 13. maj 2002 i sagen 01-176.403.

På tilsvarende måde som ved fusion foreslås det i *stk. 4*, at vurderingsberetningen om apportindskud ved spaltninger skal være udarbejdet tidligst 3 måneder før spaltningens eventuelle vedtagelse, således at risikoen minimeres for, at der i tidsrummet mellem vurderingen og generalforsamlingen sker ændringer i de aktiver og forpligtelser, der indskydes.

Det foreslås yderligere i *stk. 4, 2. pkt.*, ligesom ved fusion, at det af bestemmelsens ordlyd skal fremgå, at hvis 3 måneders fristen overskrides, så kan gennemførelsen af spaltningen ikke vedtages, idet vurderingsberetningen på grund af sin manglende aktualitets- og informationsværdi ikke kan lægges til grund for beslutningen om vedtagelse af spaltningen.

Med hensyn til forslaget til § 258 omhandlende kravet om vurderingsberetning ved spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 240, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 259

Forslaget til § 259 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 c, stk. 1-3,

samt bestemmelsens stk. 5, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 c. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Artikel 8, stk. 1, i spaltningdirektivet foreskriver, at udgangspunktet er, at for hvert af de selskaber, der deltager i spaltningen, undersøger en eller flere sagkyndige - der er uafhængige af de deltagende selskaber, og som er udpeget eller godkendt af en retslig eller administrativ myndighed - spaltningssplanen og udarbejder en skriftlig beretning til aktionærerne herom. Det er dog muligt efter direktivet at bestemme i national lovgivning, at der udpeges en eller flere uafhængige sagkyndige for alle de selskaber, der deltager i spaltningen.

Spaltningssplanens artikel 8, stk. 3, henviser til fusionsdirektivets artikel 10, stk. 2 og 3, hvilket indebærer, at de sagkyndige altid skal erklære sig om, hvorvidt vederlaget for aktierne i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet. I forbindelse hermed skal de angive den eller de metoder, der er anvendt ved fastsættelsen af det foreslåede ombytningsforhold, for eksempel om det er baseret på selskabernes indre værdi eller på en kursværdi, hvori selskabets mulighed for at uddele udbytte indgår. Endvidere skal erklæringen omtale hensigtsmæssigheden af den eller de metoder, der er anvendt til fastsættelsen af vederlaget, og oplyse hvilke værdier hver af de anvendte fremgangsmåder ville resultere i. Ligeledes må erklæringen indeholde en udtalelse om den betydning, der tillægges de enkelte vederlagsmetoder i forhold til hinanden ved værdifastsættelsen.

I efteråret 2007 blev blandt andet 6. selskabsdirektiv om spaltninger ændret. Artikel 3 i direktiv 2007/63/EF medførte en ændring af spaltningssplanens artikel 9 og 10. Artikel 10 i spaltningssplanen vedrører muligheden for at undtage for kravet om en skriftlig beretning fra en eller flere sagkyndige om spaltningssplanen, herunder om aktiernes ombytningsforhold. Ændringen i artikel 9 er en konsekvensændring af ændringen i artikel 10.

Forslaget til § 259 gennemfører disse bestemmelser i spaltningssplanen i dansk ret.

Det bemærkes, at *stk. 1* ikke stiller selvstændige særlige indholds krav til vurderingsmandens udtalelse, men at *stk. 3* definerer indholdet heraf.

Med hensyn til mulighed for at fravælge vurderingsmandsudtalelsen om skal det bemærkes, at samtykket skal gives af samtlige kapitalejere i alle de bestående deltagende selskaber.

Det foreslås, at der fortsat ikke fastsættes formkrav til kapitalejernes samtykke. Beslutning om, hvordan samtykket skal gives, overlades således til de konkrete selskabers ledelsers vurdering og ansvar.

Det bemærkes, at hvis der er tale om en lodret spaltning, det vil sige en spaltning, hvor samtlige kapitalandele i det indskydende selskab er ejet af de modtagende selskaber, jf. forslaget til § 270, skal vurderingsmandsudtalelse ikke udarbejdes, idet der ved denne type spaltning per definition ikke kan gives vederlag.

Bestemmelsen i *stk. 3, 1. pkt.*, er ændret i forhold til direktivet. Dette skyldes, at dansk selskabslovgivning giver mulighed for at foretage delvise spaltninger (grenspaltning), hvor udelukkende en del af det indskydende selskabs aktiver og forpligtelser overføres, mens direktivet er udformet ud fra den forudsætning, at det indskydende selskab ophører som led i spaltningen. Det indskydende selskab kan som følge heraf i en dansk spaltning også bestå efter, at spaltningen er blevet gennemført, og det er som følge heraf nødvendigt at tilpasse direktivets ordlyd på dette punkt.

Hvis vurderingsmandsudtalelsen skal udarbejdes, skal udtalelsen omfatte det indskydende selskab og de eksisterende modtagende selskaber, der allerede består på spaltningstidspunktet samt eventuelt nye modtagende selskaber, der opstår som følge af spaltningen.

Bestemmelsens stk. 1 til 3 er mindstekravene til vurderingsmændenes udtalelse. Finder vurderingsmændene således, at det ikke er tilstrækkeligt blot at opfylde mindstekravene, kan de give supplerende oplysninger i udtalelsen. Vurderingsmændenes udtalelse skal være skriftlig. Da det skal erklæres, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, vil der være tale om en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Ligesom ved fusion vil der fortsat være krav om, at der i spaltningsredegørelsen, jf. § 256, bl.a. skal oplyses om fastsættelsen af vederlaget, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen heraf.

Med hensyn til forslaget til § 259 vedrørende vurderingsmandsudtalelsen om planen ved spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 241, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 260

Forslaget til § 260 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 c, stk. 4, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 c. Der er foreslået materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Spaltningsdirektivets artikel 12, stk. 1, stiller krav om, at der i medlemsstaternes lovgivning fastsættes en passende ordning til sikring af de deltagende selskabers kreditorer, hvis kreditorenes fordringer er stiftet forud for spaltningsplanens offentliggørelse og ikke er forfaldne på tidspunktet for planens offentliggørelse.

Direktivets artikel 12, stk. 2, fastslår, at medlemsstaternes lovgivning i det mindste skal bestemme, at kreditorerne i selskaberne, der deltager i spaltningen, har krav på passende sikkerhed, hvis den finansielle situation i det indskydende selskab og i det selskab, til hvilket forpligtelsen overdrages efter spaltningen, gør denne beskyttelse nødvendig, og såfremt kreditorerne ikke allerede har en sådan sikkerhed.

Spaltningsdirektivet stiller som følge af henvisningen til fusionsdirektivets artikel 13, stk. 3, ikke krav om, at beskyttelsen af kreditorerne i det indskydende selskab og i de modtagende selskaber skal være den samme.

Det foreslås i § 260, 1. pkt., at der ligesom ved fusioner som udgangspunkt fortsat skal udarbejdes en erklæring fra vurderingsmændene om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab, der deltager i spaltningen, må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen. Dette gælder således også eventuelle nye modtagende selskaber, der dannes som følge af gennemførelsen af spaltningen.

Vurderingsmændenes erklæring skal tage udgangspunkt i en vurdering af de modtagende selskabers økonomiske stilling som følge af spaltningen. Den økonomiske stilling skal ses på baggrund af det indskydende selskabs økonomiske stilling før spaltningen, beskaffenheden af fordringerne i hvert selskab samt omstændighederne i øvrigt

Der er tale om en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Erklæringen skal være klar og entydig og indeholde en klar konklusion.

I bestemmelsens foreslåede 2. *pkt.*, foreslås det som noget nyt at give kapitalejerne mulighed for at fravælge erklæring fra en vurderingsmand og i stedet give kreditorerne mulighed for at anmelde sig og kræve indfrielse eller sikkerhedsstillelse, således som de efter de gældende regler har ret til, hvis konklusionen i kreditorerklæringen er negativ, dvs. at vurderingsmanden finder, at kreditorerne efter transaktionens gennemførelse ikke længere vil være tilstrækkeligt sikrede, jf. forslaget til stk. 2 til 7.

Det vurderes at være forsvarligt, hvis kapitalejerne i aktieselskaber og anpartsselskaber som et alternativ får mulighed for at fravælge erklæring fra en vurderingsmand om kreditorernes retsstilling og i stedet give kreditorerne mulighed for at anmelde sig og kræve indfrielse eller sikkerhedsstillelse, således som de efter de gældende regler har ret til, hvis konklusionen i kreditorerklæringen er negativ, dvs. i de tilfælde, hvor vurderingsmanden finder, at kreditorerne efter transaktionens gennemførelse ikke længere vil være tilstrækkeligt sikrede.

Kreditorerne får således de rettigheder, de ville have haft i medfør af de gældende regler, hvis vurderingsmandens erklæring konkluderede, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke måtte antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen eller spaltningen. Der vil således i praksis med den foreslåede ændring ske en forbedring af kreditorernes eksisterende rettigheder. Hvis ledelsen fravælger vurderingsmandens erklæring vil det reelt set betyde en forbedring af kreditorernes rettigheder, idet kreditorerne får ret til at anmelde deres krav og kræve indfrielse og sikkerhedsstillelse, hvilket de ellers kun havde haft ret til, hvis vurderingsmandens erklæring var negativ.

Hvis der ikke er indhentet en sådan vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, eller hvis vurderingsmændene erklærer, at spaltningen må antages at medføre, at kreditorerne i det enkelte selskab, der deltager i spaltningen, ikke er tilstrækkelig sikrede efter spaltningen, så skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af spaltningssplanen ved offentliggørelsen heraf henlede kreditorernes opmærksomhed på deres rettigheder efter den foreslåede bestemmelse i § 261, jf. også forslaget til § 262, stk. 2, 2. pkt.

Med hensyn til forslaget til § 260 om vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling ved spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 242, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 261

Spaltningsdirektivets artikel 12, stk. 1, stiller som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 260 krav om, at der i medlemsstaternes lovgivning fastsættes en passende ordning til sikring af de deltagende selskabers kreditorer, hvis kreditorernes fordringer er stiftet forud for spaltningssplanens offentliggørelse og ikke er forfaldne på tidspunktet for planens offentliggørelse. Direktivets artikel 12, stk. 2, fastslår, at medlemsstaternes lovgivning i det mindste skal bestemme, at kreditorerne i selskaberne, der deltager i spaltningen, har krav på passende sikkerhed. Kravet om sikkerhedsstillelse kan dog fremsættes, såfremt den finansielle situation i det indskydende selskab og i det selskab, til hvilket forpligtelsen overdrages efter spaltningen, gør denne beskyttelse nødvendig, og såfremt kreditorerne ikke allerede har en sådan sikkerhed.

Spaltningsdirektivet stiller ikke krav om, at beskyttelsen af kreditorerne i det indskydende selskab og i de modtagende selskaber skal være den samme.

Forslaget til § 261 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 g. Bestemmelserne foreslås dog tilpasset som følge af den foreslåede indførelse af mulighed for at fravælge vurderingsmandsudtalelsen om kreditorernes stilling, jf. forslaget til § 260. Herudover er der foretaget enkelte sproglige moderniseringer, herunder i bestemmelsens opbygning. Der er med disse ændringer ikke tilsigtet materielle ændringer.

Aktieselskabslovens § 136 g gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til denne bestemmelse i aktieselskabsloven.

De foreslåede beskyttelsesregler i § 261 omfatter både det indskydende selskabs kreditorer og det modtagende selskabs kreditorer.

Anmeldelsesretten omfatter såvel uforfaldne som forfaldne fordringer.

Anmeldte forfaldne fordringer kan forlanges indfriet, mens der for anmeldte uforfaldne fordringer kan forlanges betryggende sikkerhed, jf. forslaget til *stk. 2*. Sikkerhedsstillelse efter *stk. 2* er dog som udgangspunkt ikke fornøden, hvis indfrielse af fordringerne er sikret ved en ordning i henhold til særlig lovgivning for de deltagende selskaber, jf. forslaget til *stk. 3*.

Opfordringen til kreditorerne om at anmelde deres krav har ikke præklusiv karakter. Ledelsens almindelige ansvar vil endvidere fortsat være gældende.

Hvis der mellem selskabet og en kreditor er uenighed om, hvorvidt der skal stilles sikkerhed eller om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed er tilstrækkelig, kan begge parter efter forslaget til *stk. 4*, indbringe sagen for skifteretten på selskabets hjemsted til afgørelse af spørgsmålet. Dette skal ske senest 2 uger efter, at fordringen er anmeldt.

Det foreslås i *stk. 5*, at kreditorer fortsat ikke ved den aftale, der ligger til grund for fordringen, kan frasige sig retten til at forlange sikkerhed efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*.

I forslaget til *stk. 6* foreslås det, at hvis kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, så kan spaltningens eventuelle gennemførelse først registreres efter udløbet af den 4 ugers periode, som kreditorerne har til at anmelde deres krav, således som det også er tilfældet i dag i medfør af aktieselskabslovens § 136 g, *stk. 1, 2. pkt.* Herved siges det, at det ikke er muligt at omgå kreditorbeskyttelsesreglen i den foreslåede § 268, *stk. 1*, der bygger på den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 h, *stk. 1*, ved at anmelde spaltningens gennemførelse umiddelbart efter vedtagelsen og inden udløbet af 4 ugers perioden.

Med hensyn til forslaget til § 261 vedrørende kreditorernes anmeldelsesret ved spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 243, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 262

Forslaget til § 262 svarer til aktieselskabslovens § 136 d, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 d. Der er foreslået en enkelt materiel ændring i *stk. 1*. Den foreslåede ændringer omhandler antallet af spaltningplaner, der skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Herudover er der foreslået

visse sproglige tilpasninger af den eksisterende bestemmelse. Visse af disse tilpasninger skyldes, at der i forslaget til § 255 og § 260 åbnes op for, at spaltningens plan og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling i visse tilfælde kan fravælges, og det er som følge heraf nødvendigt at affatte § 262 således, at der i denne bestemmelse ikke tages udgangspunkt i, at disse dokumenter altid er udarbejdet. Der er med de foreslåede tilpasninger herudover ikke tilset materielle ændringer.

Spaltningens direktiv foreskriver i artikel 4, at spaltningens plan skal offentliggøres for hvert af de selskaber, der deltager i spaltningen i overensstemmelse med medlemsstaternes regler om offentliggørelse af selskabsdokumenter i artikel 3 i 1. selskabsdirektiv (direktiv 68/151/EØF). Spaltningens direktivs artikel 4 er identisk med fusionsdirektivets artikel 6.

Forslaget til bestemmelsen i § 262 om offentliggørelse af spaltningens plan gennemfører disse bestemmelser i dansk ret.

Offentliggørelsen af spaltningens plan har - ligesom ved fusion - særlig betydning for kreditorernes retsstilling, jf. forslaget til § 260 og § 261, men giver også mulighed for, at kapitalejerne i de deltagende selskaber får adgang til at gøre sig bekendt med vilkårene for den spaltning, der er aftalt mellem ledelsen for de respektive bestående selskaber.

Ifølge forslaget til § 262 skal vurderingsmændenes erklæring i henhold til § 260, hvis denne er udarbejdet, om kreditorernes retsstilling indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til offentliggørelse.

For denne erklæring om kreditorernes stilling er der ikke fastsat nogen indsendelsesfrist, mens der for spaltningens plan gælder en frist på 4 uger.

Den manglende indsendelsesfrist for kreditorerklæringen skyldes, at det udtrykkeligt fremgår af forslaget til § 263, stk. 1, der viderefører aktieselskabslovens § 136 e, stk. 5, at beslutningen om at gennemføre en spaltning tidligst må træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af såvel spaltningens plan som vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling.

Det foreslås, at det fremover er tilstrækkeligt, at der indsendes et eksemplar af spaltningens plan og vurderingsmandens erklæring. Efter de gældende regler er det et krav, at der indsendes et eksemplar for hvert af de deltagende selskaber.

For at forbedre kreditorernes stilling fastslås det i bestemmelsens *stk. 2, 2. pkt.*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af styrelsens modtagelse af spaltningens plan og vurderingsmandens erklæring om kreditorernes stilling skal nævne, hvis kreditorerne i et eller flere af de deltagende selskaber har ret til at anmelde deres krav.

Med hensyn til forslaget til § 262 vedrørende spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 244, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 263

Forslaget til § 263 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 e, stk. 5 til 7, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 e. Der er på visse punkter foreslået ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Det følger af forslaget til *stk. 1*, at beslutningen om spaltningens gennemførelse tidligst må træffes 4 uger efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningens plan og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. også spaltningens direktivets artikel 4 og 1. selskabsdirektivets artikel 3.

Hvis der er udarbejdet en vurderingsmands erklæring om kreditorernes stilling efter den foreslåede § 260, der viderefører § 136 c, stk. 4, og denne er offentliggjort senere end spaltningens plan, jf. den foreslåede bestemmelse i § 262, stk. 1, 2. pkt., medfører det, at 4 ugers frist for spaltningens gennemførelse regnes fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse af styrelsens modtagelse af kreditorerklæringen. Dette skyldes, at formålet med bestemmelsen er, at der skal være adgang til de offentliggjorte dokumenter i en vis periode før en eventuel vedtagelse af spaltningen.

Det eksisterende krav om, at det skal gå fire uger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens offentliggørelse af modtagelsen af planen m.v., og indtil transaktionen kan gennemføres, er en regel, der skal sikre, at anpartshaverne får et rimeligt varsel til at reagere i forhold til den påtænkte disposition.

Hvis der er tale om et af de tilfælde, hvor kreditorerne ikke har mulighed for at anmelde deres krav, dvs. hvor en vurderingsmand har udarbejdet en erklæring om kreditorernes retsstilling, og hvor vurderingsmanden i sin erklæring har konkluderet, at kreditorerne i de enkelte selskaber må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen eller spaltningen, er der ikke umiddelbart noget hensyn til kreditorerne.

I sådanne tilfælde bør der således være mulighed for, at anpartshaverne i de deltagende selskaber i enighed kan beslutte at fravige dette varsel på 4 uger og eksempelvis gennemføre spaltningen i umiddelbar forlængelse af eventuel udarbejdet spaltningens plan, jf. forslaget til § 255.

Det foreslås som følge heraf i § 263, *stk. 2.*, at hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 261, kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden. Den foreslåede fleksibilitet i *stk. 2* bygger på moderniseringsudvalgets drøftelser.

Efter udvalgets opfattelse vil den foreslåede mulighed for at fravige 4 ugers fristen give anpartsselskaberne øget manøvrer mulighed. Anpartsselskaberne kan i en række tilfælde have en interesse i, at en transaktion kan gennemføres hurtigt.

Det er som følge af spaltningens direktiv ikke muligt at foreslå en tilsvarende mulighed for i enighed at fravige varslet på mindst 4 uger mellem offentliggørelsen af modtagelsen af planen m.v. og beslutningen om at gennemføre transaktionen, hvis der indgår aktieselskaber i spaltninger. Aktieselskaber er således i modsætning til anpartsselskaber omfattet af direktivets krav.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 245 har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved fusioner haft en administrativ praksis om, at hvis et ophørende selskab i en fusion har afsluttet et regnskabsår, som selskabet endnu ikke havde aflagt årsrapport for, kunne fusionen ikke gennemføres, medmindre godkendelsen af den pågældende årsrapport fandt sted senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen.

Denne administrative praksis skulle ses i sammenhæng med, at der ikke i årsregnskabslovgivningen er åbnet mulighed for, at et selskab kan fritages for aflæggelsen af en årsrapport for et afsluttet regnskabsår som følge af, at selskabet er et ophørende selskab i en fusion. Når fusio-

nen er gennemført, er de ophørende selskaber opløst. Det vil som følge heraf ikke være muligt for generalforsamlingen at godkende en årsrapport efter fusionens gennemførelse, da selskabet og dermed dets generalforsamling ikke længere vil eksistere. For at skabe klarhed herom foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis med hensyn til fusioner kodificeres, jf. forslaget til § 246, stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har haft en tilsvarende administrativ praksis i forhold til spaltninger, hvis det indskydende selskab ophørte som led i spaltningen. Det foreslås i § 263, stk. 3, at denne administrative praksis på tilsvarende vis kodificeres.

Det foreslås i *stk. 4*, at de kreditorer, der anmoder herom, ligesom ved fusioner skal have oplyst tidspunkt for beslutning om spaltningens gennemførelse.

Vedtagelsen af spaltningen skal være i overensstemmelse med den offentliggjorte spaltningssplan, hvis der er udarbejdet en plan, jf. den foreslåede *stk. 5*.

Hvis spaltningen ønskes gennemført på et andet grundlag end beskrevet i den offentliggjorte spaltningssplan, må de bestående selskabers øverste ledelser udarbejde en ny spaltningssplan, som skal offentliggøres, medmindre der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anpartshaverne således i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningssplan, jf. den foreslåede bestemmelse i § 255, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* er begrundet i, at selskabernes kapitalejere og kreditorer skal kunne disponere i tillid til den offentliggjorte spaltningssplan.

Ifølge spaltningssplanens artikel 9 skal en række dokumenter fremlægges til eftersyn for aktionærerne på hvert af de deltagende selskabers kontor et vist tidsrum før generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning om den påtænkte spaltning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* opregner i overensstemmelse med direktivet, hvilke dokumenter der skal stilles til rådighed for kapitalejerne senest 4 uger før beslutningen om spaltningens gennemførelse samt sendes til noterede kapitalejere, der anmoder herom. Selskabernes kreditorer er ikke tillagt en tilsvarende rettighed.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at kapitalejere kan træffe deres beslutning om eventuel gennemførelse af transaktionen på et oplyst grundlag.

Sjette selskabsdirektiv fastslår udelukkende, at kapitalejerne har ret til at gøre sig bekendt med de væsentligste dokumenter, men regulerer ikke kapitalejernes udnyttelse eller frasigelse af denne ret.

Det foreslås som følge heraf, at kapitalejerne fortsat i enighed, ligesom det er tilfældet efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 e, stk. 6, i enighed skal kunne beslutte, at selskabet ikke skal have pligt til at fremlægge dokumenterne forud for generalforsamlingen:

Spaltningssplanens dokumenter vil fortsat skulle fremlægges, når blot én kapitalejer ikke samtykker i at undtage selskabet fra kravet om fremlæggelse forud for generalforsamlingen. I så fald vil fremlæggelse skulle ske umiddelbart efter anmodningen herom.

Der stilles ikke i den foreslåede bestemmelse formkrav til kapitalejernes samtykke. Det foreslås, at vurderingen heraf overlades til ledelserne i de enkelte selskaber.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i stk. 6 ikke indebærer en selvstændig hjemmel for selskabet til at undlade at udarbejde disse dokumenter, men selskabet vil kunne vente med udarbejdelsen til et senere tidspunkt til brug for generalforsamlingen.

Efter forslaget til *stk. 7* skal kapitalejere, der anmoder herom, vederlagsfrit have adgang til spaltningssituationerne, hvis de anmoder herom, således som de også har ret til efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 e, stk. 6, som ved en fejl er blevet affattet således, at dokumenterne skal sendes til disse, uanset om de har anmodet herom eller ej. Denne fejl foreslås ændret i forslaget til stk. 5. Da der er tale om en fejlrettelse, er der ikke med denne ændring tilsigtet materielle ændringer på dette punkt.

Med hensyn til forslaget til § 263 vedrørende spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 245, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 264

Forslaget til § 264 svarer til aktieselskabslovens § 136 e, stk. 1, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 e. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Beslutningen om spaltning træffes af generalforsamlingen i det indskydende selskab, uanset om spaltningen kun er en delvis spaltning, og selskabet derfor også består efter spaltningen, og uanset om det indskydende selskabs vedtægter ikke skal ændres som følge af beslutningen om spaltningens gennemførelse. Beslutningen træffes af generalforsamlingen med det flertal, der kræves til ændring af selskabets vedtægter samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller spaltning.

Beslutningen træffes således som udgangspunkt i henhold til § 78, jf. forslaget til § 264.

Forslaget til § 106, der viderefører den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 5, indeholder dog en modifikation hertil, idet bestemmelsen fastslår, at beslutninger om vedtægtsændringer, hvorved aktionærene som led i en spaltning ikke modtager stemmer eller aktier i hvert af de modtagende selskaber i samme forhold, som i det indskydende selskab, kun er gyldig, hvis vedtægtsændringen vedtages med mindst ni tiendedele majoritet af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede kapital.

Kravet om, at beslutningen i det indskydende selskab træffes af generalforsamlingen, fremgår af spaltningssituationens artikel 5 og 25, uanset om der er tale om en delvis eller fuldstændig spaltning. Undtagelsen fra kravet om generalforsamling i direktivets artikel 6 omhandler udelukkende de modtagende selskaber.

Til § 265

Forslaget til § 265 svarer til aktieselskabslovens § 136 e, stk. 2 og 3, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 e. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Hvis de modtagende selskaber er bestående selskaber, træffer bestyrelsen beslutningen om gennemførelsen af spaltningen i henhold til forslaget til *stk. 1*, medmindre generalforsamlingen skal foretage vedtægtsændringer i selskaberne som led i spaltningen. Dette gælder dog ikke ved optagelsen af det indskydende selskabs navn eller binavn som binavn for et af de modtagende

selskaber, jf. spaltningdirektivets artikel 6. Hvis vedtægterne i et modtagende selskab for eksempel kræver en højere majoritet ved ændring af selskabskapitalen, skal en kapitalforhøjelse i det modtagende selskab i forbindelse med spaltningen besluttes med den højere majoritet, som selskabets vedtægter forudsætter.

Beslutningen om gennemførelsen af en spaltning skal træffes af det modtagende bestående selskabs generalforsamling, hvis kapitalejere, der ejer mindst 5 pct. af selskabskapitalen, skriftligt forlanger det senest 2 uger efter spaltningens offentliggørelse, jf. forslaget til *stk. 2*. Det fremgår ligeledes af *stk. 2*, at de kapitalejere, der ifølge vedtægterne kan kræve ekstraordinær generalforsamling afholdt, fortsat kan anmode om, at beslutningen skal træffes af generalforsamlingen.

Hvis der fremsættes en sådan anmodning, skal den øverste ledelse senest 2 uger efter fremsættelsen af anmodningen herom indkalde til en generalforsamling, således som det også er tilfældet i dag, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Hvis det er generalforsamlingen, der træffer beslutning om spaltningens gennemførelse, træffes beslutningen med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer, jf. *stk. 4*.

Hvis de modtagende selskaber opstår som følge af spaltningen, skal der ikke træffes beslutning om spaltningen i disse selskaber. Årsagen er, at de nye modtagende selskaber opstår som følge af spaltningen og derfor ikke stiftes på almindelig vis. Hvis generalforsamlingen i det indskydende selskab ikke har truffet beslutning om valg af ledelse, revisor og regnskabsår, må der efterfølgende afholdes generalforsamling i hvert af de deltagende nye selskaber. På generalforsamlingen skal der blandt andet træffes beslutning om valg af ledelse for selskabet, revisor m.v., jf. princippet i den foreslåede § 268, *stk. 5*, og spaltningdirektivets artikel 22, *stk. 3*.

Til § 266

Spaltningdirektivets artikel 7, *stk. 3*, fastslår, at den øverste ledelse i det indskydende selskab skal underrette generalforsamlingen i det indskydende selskab på den generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om en spaltning eventuelle gennemførelse. Underretningen skal indeholde alle væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtrådt mellem dagen for udarbejdelsen af spaltningens plan og dagen for den generalforsamling i det indskydende selskab, der skal træffe beslutning om gennemførelsen af spaltningen.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 e, *stk. 4*, foreskriver i overensstemmelse med direktivet, at bestyrelsen på en generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelse af en spaltning, skal oplyse aktionærene om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tidsrummet mellem planens underskrivelse og generalforsamlingen.

Aktieselskabslovens § 136 e, *stk. 4*, gælder tilsvarende for anpartsselskaber, der deltager i en fusion, jf. anpartsselskabslovens § 65.

For at kapitalejerne i de deltagende selskaber fortsat kan træffe beslutning om den påtænkte spaltning på et så oplyst grundlag som muligt, foreslås det, at der § 266, *stk. 1*, - i overensstemmelse med direktivet - stilles krav om, at de øverste ledelser i de deltagende selskaber på generalforsamlingerne skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tidsrummet mellem planens underskrivelse og generalforsamlingen. De øverste ledelser i de bestående deltagende selskaber skal

underrette de øvrige selskabers ledelser, for at disse kan underrette på deres respektive selskabers generalforsamlinger.

I § 255, stk. 2, foreslås det som noget nyt, at hvis der er tale om en spaltning, hvor samtlige de deltagende selskaber - både bestående selskaber og eventuelle nye modtagende selskaber, der opstår som led i spaltningen, er anpartsselskaber, skal anpartshaverne i enighed kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan.

Hvis anpartshaverne i enighed fravælger udarbejdelsen af en plan, så vil det være nødvendigt, at der i forbindelse med beslutningen om gennemførelsen af spaltningen træffes beslutning om visse af de forhold, som planen ellers vil indeholde. Det drejer sig især om vederlaget til anpartshaverne i det indskydende selskab samt tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning. Det foreslås som følge heraf i § 266, stk. 2, at hvis anpartshaverne ved en spaltning i overensstemmelse med § 255, stk. 2, har fravalgt udarbejdelsen af en spaltningsplan, så skal der i forbindelse med vedtagelsen af spaltningen tages stilling til visse grundlæggende forhold svarende til, hvad der foreslås med hensyn til fusioner i § 248, stk. 2.

I det foreslåede *stk. 3* foreskrives det i forlængelse af dette, at det i sådanne tilfælde vil være et krav, at der er truffet identiske beslutninger i samtlige de deltagende bestående selskaber med hensyn til kravene i foreslåede *stk. 2*. Hvis dette ikke er tilfældet, anses beslutningen om gennemførelse af en spaltning for bortfaldet.

Med hensyn til forslaget til § 266 vedrørende spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 248, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 267

Den foreslåede bestemmelse i § 267 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 f, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 f. Der er ikke på dette punkt tilsigtet materielle ændringer.

Spaltningsdirektivet indeholder ingen generelle bestemmelser om, at aktionærerne i det indskydende selskab kan forlange sig indløst eller lignende rettigheder.

Efter de gældende regler for spaltning er der imidlertid en vis beskyttelse af kapitalejere i det indskydende selskab, idet disse kapitalejere kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis de pågældende tager forbehold herom på generalforsamlingen, hvor spaltningens gennemførelse besluttes, og hvis vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet, jf. den hidtidige bestemmelse i § 136 c, stk. 3, der foreslås videreført i § 259, stk. 3.

Retssagen skal, ligesom ved fusion, anlægges senest 2 uger efter, at beslutningen om spaltningen er truffet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, og sagen skal anlægges mod det indskydende selskab.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis har siden 1990 været, at en berostillelse af en gennemførelse af fusion eller en spaltning som følge af et erstatningsforbehold er afhængig af, hvorvidt det fremgår af vurderingsmændenes erklæring, at vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet. Hvis det i vurderingsmandens udtalelse erklæres, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, registrerer styrelsen således gennemførelsen af en spaltning på trods af en kapitalejers forbehold om at kræve godtgørelse af selskabet. Dette gælder dog ikke, hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, inden spaltningens gennemførelse er

blevet registreret, bliver vidende om, at aktionæren har anlagt en retssag om vederlaget.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis blev i 2004 ved lov nr. 226 af 31. marts 2004 kodificeret i aktieselskabslovens § 134 f (fusion) og § 136 f (spaltning)

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 f er efterfølgende blevet ændret i forbindelse med, at det blev muligt for kapitalejerne i enighed at beslutte, at der i en konkret spaltning ikke skulle udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget.

Den dagældende affattelse af § 136 f bygger således - ligesom den tilsvarende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 f ved fusion - på en forudsætning om, at der altid er en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, hvis det som led i en spaltning er muligt at yde kapitalejerne i det ophørende selskab et sådant.

En berostillelse af en anmeldelse om gennemførelse af en spaltning er fortsat afhængig af, om det fremgår af vurderingsmændenes udtalelse om planen, at vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet.

Hvis vurderingsmanden i sin udtalelse antager, at vederlaget ikke er rimeligt og sagligt begrundet, eller hvis kapitalejerne i enighed har fravalgt vurderingsmandens udtalelse, kan en anmeldelse om gennemførelse af en spaltning først registreres efter udløbet af den 2-ugers frist, som kapitalejerne har til at få anlagt deres sag ved domstolene.

Efter udløbet af 2-ugers fristen er det aktieselskabslovens § 136 h, jf. § 136 i, som foreslås videreført i henholdsvis § 268 og § 269, der regulerer om spaltningens retsvirkninger kan indtræde, og om spaltningens gennemførelse dermed kan registres.

Den skitserede fremgangsmåde sikrer, at en kapitalejer, der tager forbehold om godtgørelse fra selskabet, efter kapitalejerne i enighed har fravalgt vurderingsmandens udtalelse, vil have samme retsstilling som, hvis vurderingsmanden i sin udtalelse var kommet frem til, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet. Retsstillingen for den pågældende vil som følge heraf ikke være forringet.

Hvis en kapitalejer ikke har givet samtykke til at fravige kravet om en vurderingsmandsudtalelse, og udtalelsen ved en fejl desuagtet ikke er blevet udarbejdet, vil kapitalejeren således være stillet, som om der var udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse, hvor vurderingsmanden havde konkluderet, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet. En sådan fejl vil dermed ikke betyde, at den pågældende kapitalejers ret til godtgørelse og behandlingen af kapitalejers forbehold om godtgørelse bliver anderledes, end hvis der var udarbejdet en udtalelse, hvor vurderingsmanden havde konkluderet, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet.

Det bemærkes, at berostillelse alene bliver relevant, når der er taget forbehold om godtgørelse fra selskabet på generalforsamlingen i forbindelse med vedtagelsen af en spaltning.

§ 136 f anses fortsat for hensigtsmæssig og foreslås som følge heraf videreført uændret i § 267.

Ligesom ved fusion foreslås det, at det fortsat udelukkende er kapitalejerne i det indskydende selskab, der har adgang til at kræve compensation, hvis de finder, at vederlaget til dem ikke er rimeligt og sagligt begrundet. Kapitalejerne i de modtagende selskaber må således ligesom ved fusion anvende de almindelige erstatningsbestemmelser, hvis de finder, at vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab er for stort, jf. aktieselskabslovens § 140, jf. § 63, stk. 1.

Med hensyn til forslaget til § 267 vedrørende muligheden for godtgørelse i spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 249, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 268

Forslaget til § 268 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 h, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 h. *Stk. 4* i den foreslåede bestemmelse foreslås dog udvidet i forhold til den gældende bestemmelses *stk. 3*. Herudover er der ikke tilsigtet andre materielle ændringer.

Spørgsmålet om, fra hvornår en spaltning har retsvirkning, overlades i spaltningsdirektivet til medlemsstaternes egen lovgivning, jf. direktivets artikel 15. Direktivet fastslår dog i artikel 17, at retsvirkningerne af spaltningen skal indtræde samtidigt i samtlige de selskaber, der deltager i transaktionen.

Forslaget til *stk. 1, nr. 1*, fastslår, at en spaltning træder i kraft, når den er besluttet i alle de selskaber, der deltager i spaltningen, uanset om beslutningen træffes af bestyrelsen eller af generalforsamlingen.

Hvis der dannes et nyt selskab ved spaltningen, og der ikke foretages valg af ledelse og eventuel revisor umiddelbart efter, at generalforsamlingen har truffet beslutning om at gennemføre spaltningen, træder spaltningen dog først i kraft, når der i det nye selskab er afholdt generalforsamling til valg af bestyrelse og revisor, jf. bestemmelsens foreslåede *stk. 1, nr. 2*. Med hensyn til efterfølgende valg af ledelse og revisor henvises til bemærkningerne til det foreslåede *stk. 5* nedenfor.

Af hensyn til kreditorerne og kapitalejerne foreslås det dog, at spaltningens retsvirkninger ikke kan indtræde, før krav fra selskabernes kreditorer efter den foreslåede § 261 er afgjort, og krav fra kapitalejerne i det indskydende selskab efter den foreslåede § 267 ligeledes er afgjort, jf. *stk. 1, nr. 3 og 4*. Dette gælder dog ikke, hvis der er stillet betryggende sikkerhed for det rejste krav efter § 267. Hvis der er udarbejdet en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, og det i vurderingsmandsudtalelsen antages, at vederlaget er rimeligt og sagligt begrundet, skal vurderingsmændene endvidere have erklæret, at deres udtalelse om vederlaget ikke anfægtes i væsentlig grad, jf. forslaget til *stk. 1, nr. 4, 2. pkt.*

I konsekvens heraf vil det fortsat være muligt at gennemføre en spaltning, uanset at der er rejst krav i henhold til den foreslåede § 267 angående vederlaget. Udgangspunktet er dog fortsat, at spaltningen først træder i kraft, når retssagen efter § 267 er afgjort. Spaltningen kan dog gennemføres trods den verserende retssag, hvis de to betingelser, som er nævnt i den foreslåede *stk. 1, nr. 4*, er opfyldt.

Det fremgår af forslaget til bestemmelsens *stk. 2*, at tidspunktet for spaltningens ikrafttræden indebærer, at fra dette tidspunkt anses de udspaltede aktiver og forpligtelser fra det indskydende selskab for overgået til det eller de modtagende selskaber. Kapitalejerne i det indskydende selskab, der vederlægges med kapitalandele i de modtagende selskaber, bliver på dette tidspunkt samtidigt kapitalejere i et eller flere af de modtagende selskaber.

Spaltningsdirektivets artikel 17, *stk. 2*, bestemmer, at kapitalandele i det indskydende selskab ikke ombyttes med kapitalandele i det eller de modtagende selskaber, hvis aktierne i det ind-

skydende selskab indehaves enten af de modtagende selskaber selv eller af det indskydende selskab selv.

Der antages at eksistere et generelt forbud ved spaltninger mod at yde vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab ejet af selskaber, som deltager i spaltningen, således som det også er Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse ved fusion, jf. forslaget til den tilsvarende bestemmelse ved fusion § 250, stk. 3. Årsagen er, at en sådan vederlæggelse i praksis vil betyde, at de modtagende selskaber som aktionærer i det indskydende selskab vil modtage vederlag for aktiver, som de i forvejen ejer. Årsagen til, at spaltningsdirektivet udelukkende bestemmer, at disse kapitalandele af selskaber, der deltager i spaltningen, ikke ombyttes med aktier i de modtagende selskaber, er, at direktivet forudsætter, at vederlæggelsen sker i aktier og ikke ved et kontant vederlag. Det foreslås som følge af ovenstående, at bestemmelsen i *stk. 3* således som det også er tilfældet i dag i aktieselskabslovens § 136 h, stk. 3, formuleres som et generelt forbud mod at yde vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, der ejes af de selskaber, der deltager i spaltningen.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at lovens regler i kapitel 3 ikke finder anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i spaltningen, medmindre det fremgår af spaltningsbestemmelserne. Det skyldes, at et nyt modtagende selskab, der opstår som led i en spaltning, ikke stiftes på sædvanlig vis. En række af de almindelige stiftelsesregler i lovens kapitel 2 er som følge heraf ikke anvendelige for disse selskaber.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 2. pkt.*, undtager på tilsvarende vis en eventuel kapitalforhøjelse i forbindelse med en spaltning, som sker ved indskud af aktiver og forpligtelser fra det indskydende selskab, fra de generelle regler i lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelser i de modtagende selskaber. Begrundelsen herfor er, at det må antages, at spaltningsreglerne, herunder spaltningsdokumenterne opfylder det hensyn, som lovens kapitel 10 ellers skulle have varetaget.

Aktieselskabslovens gældende spaltningsbestemmelser indeholder intet om, hvad der gælder, hvis der som led i en spaltning sker en kapitalnedsættelse i det indskydende selskab, eller hvis det indskydende selskab opløses som led i spaltningen.

Det fremgår således ikke udtrykkeligt af spaltningsreglerne, om de almindelige regler om kapitalnedsættelser i aktieselskabslovens kapitel 7, der foreslås videreført i den nye lovs kapitel 11, finder anvendelse på en kapitalnedsættelse, der sker som led i en spaltning.

Spaltningsinstituttet og reglerne herfor tager udgangspunkt i, at der er tale om en transaktion, hvorved en del af et selskabs aktiver og forpligtelser overføres til et eller flere nye eller bestående selskaber. Der stilles som følge heraf bl.a. krav om, at der skal være en vurderingsmands erklæring om, hvorvidt kreditorerne er tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen, jf. § 136 c, stk. 4, ligesom kreditorerne har ret til at anmelde deres krav, medmindre vurderingsmændene finder, at deres krav ikke vil være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen.

Det har som følge heraf været Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse, at de almindelige regler om kapitalnedsættelser ikke skulle følges ved en kapitalnedsættelse, der sker som led i en spaltning. Dette medfører bl.a., at der ikke er krav om en opfordring til kreditorerne m.v., ligesom kapitalnedsættelsen gennemføres samtidig med beslutningen om at gennemføre spaltningen.

Det har på tilsvarende vis været Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse, at de almindelige

regler i aktieselskabslovens kapitel 14 ikke finder anvendelse, hvis et selskab opløses som led i en spaltning.

Med henblik på at opnå klarhed omkring forholdet foreslås det, at det i *stk. 4, 3. pkt.*, fastslås, at de almindelige regler om kapitalnedsættelser og opløsninger ikke finder anvendelse, hvis kapitalnedsættelsen eller opløsningen sker som led i en spaltning.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 5* fastslår i overensstemmelse med de almindelige regler, at dannes der ved spaltningen et nyt selskab, og foretages valg af ledelse og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingerne har vedtaget gennemførelsen af spaltningen, skal der senest 2 uger efter vedtagelsen af spaltningen afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg heraf.

Det foreslås, at der fortsat ikke skal vælges revisor, medmindre selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller generalforsamlingen har besluttet, at der skal være en revisor, som skal revidere selskabets årsrapport.

Da det nye selskab ikke kan opfylde kravet i årsregnskabsloven om, at størrelserne skal opfyldes i to på hinanden følgende år, skal indplaceringen i en regnskabsklasse og vurderingen af, hvorvidt selskabet har revisionspligt, ske på baggrund af de forventede størrelsesgrænser i det første regnskabsår. Situationen er således den samme som ved stiftelse af et nyt selskab.

Det foreslås derfor endvidere i *stk. 5*, at generalforsamlingen skal træffe afgørelse om, hvorvidt selskabets årsrapporter skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabslovens eller anden lovgivning, medmindre der er taget stilling hertil på det indskydende selskabs generalforsamling, hvor der er truffet beslutning om spaltningens gennemførelse.

Med hensyn til forslaget til § 268 vedrørende spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 250, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 269

Stk. 1 til 3 i forslaget til § 269 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 i, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 b. Det foreslåede *stk. 4* i den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 b, *stk. 3*, der ligeledes også gælder for anpartsselskaber som følge af anpartsselskabslovens § 67 a. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer på dette punkt.

Spaltningens gennemførelse skal anmeldes, jf. spaltningdirektivets artikel 16.

Anmeldelse skal efter den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, ske til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for hvert af de deltagende selskaber.

Anmeldelsen skal være modtaget senest 2 uger efter, at spaltningen er besluttet i alle de bestående selskaber, der deltager i spaltningen.

Spaltningen kan dog i henhold til den foreslåede bestemmelses *stk. 1, 4. pkt.*, først registreres, når spaltningens retsvirkninger er indtrådt, jf. forslaget til § 269, *stk. 1*.

Ethvert af de modtagende selskaber kan anmelde spaltningen på det indskydende selskabs vegne, jf. bestemmelsens *stk. 1, 2. pkt.*

Spaltningsdokumenterne skal indsendes sammen med anmeldelsen om gennemførelsen af spaltningen, medmindre dokumenterne er indsendt i forbindelse med anmodningen om styrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. forslaget til bestemmelsens *stk. 1, 3. pkt.*

Det foreslås, at anmeldelser om gennemførelse af spaltninger ligesom ved fusioner fortsat skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 1 år efter styrelsens offentliggørelse af modtagelsen af spaltningsplanen, jf. § 269, *stk. 2.*

Modtages anmeldelse senere end 1 år efter, at styrelsen har offentliggjort modtagelsen af spaltningsplanen, har spaltningsplanen mistet sin informationsværdi for kapitalejerne m.v.

Spaltningsplanen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling kan være offentliggjort hver for sig. Også i disse tilfælde regnes 1 års fristen fra offentliggørelsestidspunktet for modtagelsen af spaltningsplanen.

Hvis der er tale om en spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvor anpartshaverne i enighed har besluttet at fravælge udarbejdelsen af en spaltningsplan, jf. forslaget til § 255, *stk. 2,* vil tidsfristen med hensyn til tidsperioden mellem offentliggørelsen af planen og den efterfølgende anmeldelse om gennemførelse af spaltningen bortfalde.

Det foreslås desuden, at anmeldelsen om den vedtagne spaltning tillige skal være modtaget senest ved udløbet af indsendelsesfristen for det regnskabsår, der indbefatter tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning. En anmeldelse om gennemførelsen af spaltningen skal som følge heraf som udgangspunkt senest være modtaget 17 måneder efter tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, jf. det foreslåede, *stk. 2,* og årsregnskabslovens indsendelsesfrister. Dette skyldes, at det foreslås, at det regnskabsmæssigt fortsat bliver muligt at gå et helt regnskabsår tilbage i tid, samt at årsrapporter for sædvanlige ikke-børsnoterede selskaber skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 5 måneder efter udløbet af regnskabsåret.

Begrundelsen herfor er, at hvis der eksempelvis er aflagt en årsrapport for det indskydende selskab for en periode, som omfatter tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, må den offentliggjorte spaltningsplan anses for bortfaldet, idet tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning fastslår, hvornår det indskydende selskabs aktiver og forpligtelser regnskabsmæssigt anses for overgået til de modtagende selskaber. En aflagt årsrapport, der omfatter tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning, vil således stride mod retsvirkninger som følge af en spaltning. En aflagt årsrapport for det indskydende selskab vil for eksempel betyde, at det pågældende selskab har aflagt regnskab for en periode, hvor selskabet ikke længere eksisterer, eller hvor en del af selskabets aktiver og forpligtelser er overført til et andet selskab.

Spaltningsplanen bortfalder, hvis blot et af de selskaber, der deltager i spaltningen, aflægger en årsrapport for den periode, som omfatter tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning. Dette gælder, uanset om selskaberne, der deltager i spaltningen, har forskellige regnskabsår, idet dette under alle omstændigheder vil stride mod retsvirkningerne af spaltningen. Fristen for anmeldelsen af den vedtagne spaltning berøres ikke af, at spaltningen regnskabsmæssigt ikke sker på skæringstidspunktet for de deltagende selskabers regnskabsår.

Dette skal også ses i sammenhæng med, at det forhold, at et selskab påtænker en fusion eller spaltning, og i den anledning har fået offentliggjort en plan for den påtænkte transaktion, ikke kan begrunde en forlængelse af indsendelsesfristen for selskabets årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 139 til § 141.

Ordlyden af den foreslåede bestemmelses *stk. 2* indeholder endvidere en sanktionsbestemmelse om, hvad der gælder, hvis anmeldelsen modtages efter de fastlagte to frister. Hvis dette er tilfældet, mister beslutningen om gennemførelse af spaltningen sin gyldighed. Beslutningen kan som følge heraf ikke registreres, og den udarbejdede spaltningsplan anses for bortfaldet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3, 1. pkt.* fastslår, at en medkontrahent, som er vidende om, at selskabet ikke var registreret, kan hæve en aftale med et nyt selskab, der er opstået som led i en spaltning, men som endnu ikke er registreret, hvis anmeldelse om spaltningens gennemførelse ikke er modtaget ved udløbet af anmeldelsesfristen i *stk. 2*, eller hvis anmeldelsen registreringsnægtes. Medkontrahenten kan dog ikke hæve aftalen, hvis andet var aftalt. En medkontrahent, der er uvidende om, at selskabet ikke var registreret, kan hæve aftalen, så længe selskabet ikke er registreret, jf. den foreslåede *stk. 3, 2. pkt.*

Offentligheden, herunder mulige fremtidige kreditorer og aftaleerhververe til et nyt selskab, har behov for klarhed om, hvorvidt et nyt selskab er blevet registreret. Dette gælder også ved spaltninger. Det foreslås derfor i *stk. 3, 2. pkt.*, at § 28, *stk. 2*, skal finde tilsvarende anvendelse ved spaltninger. Efter § 28, *stk. 2*, skal et selskab, der ikke er registreret, tilføje ordene ”under stiftelse” til sit navn. Et nyt modtagende selskab, der opstår som led i en spaltning, skal indtil dets registrering betegne sig som under stiftelse.

Aktieselskabslovens § 6 c, der gennemfører artikel 11 i 2. selskabsdirektiv om kapitalforhold i dansk ret, indeholder en bestemmelse om aktieselskabers erhvervelser fra en stifter. Hvorvidt et selskab er stiftet på sædvanlig vis eller er opstået som led i eksempelvis en spaltning vurderes at være uden betydning i forhold til denne bestemmelse. Det foreslås som følge heraf i den foreslåede *stk. 4*, at aktieselskabslovens § 6 c, der findes videreført i §§ 43 til 45 også skal finde anvendelse, hvis der opstår et nyt aktieselskab som led i en spaltning.

Med hensyn til forslaget til § 269 vedrørende spaltningssituationen henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 251, som er den tilsvarende bestemmelse ved fusioner.

Til § 270

Den foreslåede bestemmelse § 270 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 j, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 a, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 136 j. Henvisningerne i den foreslåede bestemmelse er konsekvensrettet i forhold til den gældende bestemmelse. Der er i øvrigt ikke tilsigtet materielle ændringer.

Spaltningsdirektivets artikel 20 giver mulighed for, at medlemsstaterne kan fastsætte en bestemmelse om lodrette spaltninger tilsvarende bestemmelsen i § 252 om lodrette fusioner, der viderefører aktieselskabslovens § 134 j. Af artikel 20 fremgår, at ejer de modtagende selskaber i en spaltning tilsammen alle aktierne i det indskydende selskab, kan medlemsstaterne undlade at kræve, at beslutningen om spaltningens gennemførelse skal træffes af det indskydende selskabs generalforsamling.

Muligheden for at fastsætte lempelige regler om lodrette spaltninger har hidtil været udnyttet i aktieselskabslovens § 136 j.

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i § 270, hvoraf det fremgår, at ejer de modtagne selskaber i en spaltning tilsammen alle kapitalandelene i det indskydende selskab, så træffes beslutningen om spaltningens gennemførelse fortsat af det indskydende selskabs øverste ledelse.

Det foreslås endvidere, at disse "lodrette" spaltninger også fremover undtages fra en række af de sædvanlige dokumentkrav. Dette skyldes, at der pr. definition ikke kan ydes vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, når disse er ejet af de øvrige deltagende selskaber, jf. forslaget til bestemmelsen i § 270, stk. 3, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 h, stk. 3. Alle oplysningerne om spaltningsvederlaget i spaltningsskemaerne, som vedrører vederlæggelsen til kapitalejerne i det indskydende selskab som følge af spaltningen, er derfor ikke relevante i lodrette spaltninger. Det er ligeledes i disse spaltninger overflødigt at stille krav om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om vederlaget for aktierne i et indskydende selskab, og der stilles derfor ikke krav om en vederlags-erklæring i sådanne tilfælde.

Til § 271

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/56/EF af 26. oktober 2005 om grænseoverskridende fusioner af selskaber med begrænset ansvar (direktivet om grænseoverskridende fusioner) fastlægger procedurer for grænseoverskridende fusioner. EF-domstolen har i sin afgørelse i den såkaldte Sevic-sag (EF-Domstolens afgørelse af 13. december 2005 i sagen C-411/03 Sevic Systems), fastslået, at det er i strid med etableringsfriheden generelt at nægte grænseoverskridende fusioner, når tilsvarende fusioner er tilladt mellem nationale selskaber. Domstolens argumentation fører til, at det på tilsvarende vis er i strid med etableringsfriheden generelt at nægte grænseoverskridende spaltninger.

Grænseoverskridende fusioner og spaltninger adskiller sig imidlertid på en række punkter fra nationale fusioner og spaltninger. Der er således ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger et særligt hensyn at tage i forhold til blandt andet selskabsdeltagere og medarbejdere. Det foreslås som følge heraf, at reglerne om grænseoverskridende fusioner og spaltninger fortsat samles i et selvstændigt kapitel i selskabsloven, jf. forslaget til *kapitel 16*, således som det også er tilfældet i dag i aktieselskabsloven, jf. den gældende lovs kapitel 15 A.

Det har endvidere vist sig, at den gældende regulering for grænseoverskridende fusioner i praksis har givet anledning til tvivl. Denne tvivl har været begrundet i de manglende udfyldende regler om grænseoverskridende fusioner, idet der i den eksisterende regulering fastslås, at reglerne om nationale fusioner finder anvendelse ved en grænseoverskridende fusion med de undtagelser, ændringer og tilføjelser, der følger af kapitlet om grænseoverskridende fusioner.

På tilsvarende vis har der også været tvivl om reglerne for grænseoverskridende spaltninger. Efter de gældende regler finder reglerne om nationale spaltninger tilsvarende virkning på en grænseoverskridende spaltning med de tilføjelser, ændringer og undtagelser, der følger af reglerne om grænseoverskridende fusioner med de fornødne tilpasninger, at der er tale om en grænseoverskridende spaltning og ikke en fusion. Denne tvivl skyldes også, at direktivet om grænseoverskridende fusioner bygger på direktivet om nationale fusioner. Direktivet om nationale spaltninger, som reglerne om grænseoverskridende spaltninger, afviger på nogle punkter fra direktivet om nationale fusioner. Eksempelvis indeholder dette direktiv i modsætning til direktivet nogle valgmuligheder for medlemsstaterne. Disse valgmuligheder for medlemsstaterne har hidtil ikke været udnyttet i dansk selskabslovgivning. Det foreslås imidlertid i denne lov, at der

fremover gøres brug af disse valgmuligheder, således at der bliver størst mulig fleksibilitet. Et eksempel herpå er, at det i forslaget til § 257 foreslås, at kapitalejerne fremover både i aktieselskaber og anpartsselskaber kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, selvom spaltningensplanen er underskrevet lang tid efter den periode, som selskabet senest har aflagt årsrapport for. Fremover vil der som følge heraf på nogle punkter blive større forskel på reglerne om nationale fusioner og spaltninger. Det foreslås som følge heraf, at der også udformes udfyldende regler om grænseoverskridende spaltninger, således at der kan tages højde for den forskel, der foreslås mellem reglerne om nationale fusioner og nationale spaltninger, således at der ikke opstår tvivl omkring retstilstanden.

Det bemærkes i denne forbindelse, at hvis der er tale om en fusion mellem selskaber, der er omfattet af særlovgivningen, for eksempel lov om finansiel virksomhed, skal fusionen endvidere gennemføres i overensstemmelse med den pågældende særlovgivning.

Det skal samtidigt også bemærkes, at de foreslåede regler om grænseoverskridende fusioner og spaltninger fortsat alene vil gælde for de danske selskaber, der deltager i fusionen eller spaltningen, ligesom Erhvervs- og Selskabsstyrelsen alene skal påse, hvorvidt de opstillede regler er overholdt for disse selskaber.

Forslaget til § 271 svarer til aktieselskabslovens gældende bestemmelse i § 137, stk. 1, som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 b, der bl.a. henviser til aktieselskabslovens § 137. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer.

Den foreslåede bestemmelse i § 271 indeholder en definition af en grænseoverskridende fusion.

Et aktieselskab kan deltage i en grænseoverskridende fusion med selskaber, der svarer til danske aktieselskaber og anpartsselskaber, og et anpartsselskab kan på tilsvarende vis deltage i en fusion med udenlandske selskaber svarende til danske aktieselskaber og anpartsselskaber. De selskaber, der svarer til danske aktie- og anpartsselskaber, er oplistet i et bilag til 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF).

En grænseoverskridende fusion forudsætter et grænseoverskridende element. Den foreslåede definition på en grænseoverskridende fusion er i overensstemmelse med direktivets artikel 1. Der kan både være tale om en egentlig fusion, hvor de bestående selskaber, der deltager i fusionen, fusionerer til et nyt selskab, og en uegentlig fusion, hvor det ene af de bestående selskaber er det fortsættende selskab.

Til § 272

Den foreslåede § 272 svarer til aktieselskabslovens § 137 a samt § 134 a, jf. § 137, stk. 2. Begge disse bestemmelser gælder også for anpartsselskaber, jf. henvisningen i anpartsselskabslovens § 67 b. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer.

Artikel 5 i direktivet om grænseoverskridende fusioner fastslår, at der ved en grænseoverskridende fusion skal udarbejdes en fusionsplan. Artikel 5 i direktivet henviser ikke til reglerne om nationale fusioner, men indeholder derimod en selvstændig opregning af, hvilke oplysninger fusionsplanen skal indeholde ved en grænseoverskridende fusion.

Artikel 5 har følgende formulering:

”De fusionerende selskabers ledelses- eller administrationsorgan udarbejder en fælles plan for

den grænseoverskridende fusion. Denne fælles plan skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) de fusionerende selskabers selskabsform, navn og hjemsted samt form, navn og hjemsted for det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- b) kapitalandelens ombytningsforhold og størrelsen af eventuelle kontante udligningsløb
- c) de nærmere regler for tildeling af kapitalandelene i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- d) den grænseoverskridende fusions sandsynlige følger for beskæftigelsen
- e) den dato, fra hvilken disse kapitalandele giver ret til andel i udbyttet, med angivelse af eventuelle særlige forhold, der er knyttet til denne ret
- f) den dato, fra hvilken de fusionerende selskabers dispositioner regnskabsmæssigt anses for foretaget for det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- g) de rettigheder, som det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, tilskrives selskabsdeltagere med særlige rettigheder og indehavere af andre værdipapirer end aktier, eller de foranstaltninger, der foreslås til fordel for disse personer
- h) eventuelle særlige fordele, der indrømmes de eksperter, som undersøger planen for den grænseoverskridende fusion, samt medlemmerne af de fusionerende selskabers administrations-, ledelses-, tilsyns- eller kontrolorganer
- i) vedtægterne for det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- j) hvis det er hensigtsmæssigt, oplysninger om de procedurer, hvorefter der i henhold til artikel 16 er fastsat nærmere regler for arbejdstagernes inddragelse i fastlæggelsen af deres rettigheder med hensyn til medbestemmelse i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- k) oplysninger om vurderingen af de aktiver og passiver, der er overført til det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion
- l) datoerne for de fusionerende selskabers regnskaber, som har været anvendt som grundlag for betingelserne for den grænseoverskridende fusion.”

Det foreslås at tage udgangspunkt i direktivbestemmelsens affattelse, idet direktivbestemmelsen danner grundlag for samtlige EU/EØS-landes regler om de indholdsmæssige krav til fusionsplanen. På nogle få punkter foreslås ordlyden ændret en smule i forhold til direktivbestemmelsen, således at den nye affattelse af § 272 tilpasses aktieselskabslovens almindelige terminologi.

Den foreslåede mulighed for, at anpartshaverne ved nationale fusioner i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, kan ikke foreslås i relation til grænseoverskridende fusioner, idet dette ville stride mod direktivet om grænseoverskridende fusioner, der forudsætter, at der udarbejdes en plan, og som i modsætning til direktivet om nationale fusioner omfatter både aktieselskaber og anpartsselskaber.

En plan for en national fusion skal senest være underskrevet ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, jf. forslaget til § 237, stk. 4, der viderefører aktieselskabslovens § 134 a, stk. 2.

Det betyder for eksempel, at hvis begge de deltagende selskaber har kalenderåret som regnskabsår, og tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning er 1. december 2007, skal fusionsplanen være underskrevet senest den 31. december 2007, da denne dato er udløbet af regnskabsåret for begge selskaber.

I tilfælde, hvor det ene af de fusionerende selskaber har kalenderåret som regnskabsår, og det

andet selskab har regnskabsår fra 1. juli til 30. juni, og tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning er den 1. december 2007, skal fusionsplanen være underskrevet senest den 31. december 2007, da dette er udløbet af regnskabsåret for det selskab, som har kalenderåret som regnskabsår. Hvis de deltagende selskaber har forskellige regnskabsår, er det afgørende regnskabsår i forhold til underskrivelsen således det regnskabsår, der slutter først.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke dispensere fra denne frist.

Hvis planen er underskrevet af ledelsen for et af selskaberne efter udløbet af det pågældende selskabs regnskabsår, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøre modtagelse af planen.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om tidsfristen for underskrift af planer ved grænseoverskridende fusioner. Som følge heraf gælder ovennævnte frister vedrørende nationale fusioner også for danske selskaber, der deltager i en grænseoverskridende fusion, jf. aktieselskabslovens § 134 a, stk. 2, jf. § 137, stk. 2, hvilket foreslås videreført i § 272, stk. 2.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 272 til bemærkningerne til forslaget til § 237.

Til § 273

Forslaget til § 273 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, jf. § 137, stk. 2, samt § 137 b, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer. De gældende bestemmelser i aktieselskabsloven gælder også for anpartsselskaber, jf. henvisningen i anpartsselskabslovens § 67 b.

Det fremgår af bestemmelserne om national fusion, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, der foreslås videreført i § 273, at den øverste ledelse i hvert af de deltagende bestående selskaber skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken planen forklares og begrundes. Redegørelsen skal indeholde en omtale af fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab, herunder om der har været særlige vanskeligheder forbundet med denne fastsættelse.

Fusionsplanen er et dokument som den øverste ledelse i de deltagende selskaber udarbejder i fællesskab. Redegørelsen skal derimod udarbejdes særskilt af hvert enkelt selskabs ledelse og af hensyn til det konkrete selskabs kapitalejere. I praksis er fusionsredegørelsen imidlertid ofte udarbejdet som en fælles redegørelse for de deltagende selskaber, hvilket Erhvervs- og Selskabsstyrelsen accepterer.

Det følger af aktieselskabslovens § 137 b, at der også ved en grænseoverskridende fusion skal udarbejdes en sådan redegørelse. De indholdsmæssige krav til redegørelsen i forbindelse med en grænseoverskridende fusion er stort set identiske med kravene til redegørelsen i forbindelse med en national fusion og spaltning. Ved en grænseoverskridende fusion er der dog i aktieselskabslovens § 137 b et supplerende krav om, at der i redegørelsen skal være en omtale af fusionens følger i forhold til aktionærer, kreditorer og medarbejdere. Dette krav stammer fra artikel 7, stk. 1, i direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås i § 273, at der også fremover skal være en fusionsredegørelse ved en grænseoverskridende fusion, og at der fortsat i denne skal redegøres for fusionens følger i forhold til aktionærer, kreditorer og medarbejdere.

Den foreslåede mulighed for, at anpartshaverne ved nationale fusioner i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse, kan ikke foreslås i relation til grænseoverskridende fusioner, idet dette ville stride mod direktivet om grænseoverskridende fusioner, der forudsætter udarbejdelse af en redegørelse, og som i modsætning til direktivet om nationale fusioner omfatter både aktieselskaber og anpartsselskaber.

Det bemærkes, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen accepterer, at planen og redegørelsen udarbejdes i et fælles dokument, som så skal opfylde reglerne både for planen og redegørelsen. Dette gælder både for nationale og grænseoverskridende fusioner.

Der henvises i øvrigt i relation til § 273 til bemærkningerne til forslaget til § 238, der omhandler udarbejdelse af fusionsredegørelsen ved nationale fusioner.

Til § 274

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om, hvornår der skal udarbejdes en mellembalance ved en grænseoverskridende fusion. Som følge heraf finder reglerne om nationale fusioner anvendelse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at den danske selskabslovgivning alene afgør, hvorvidt der for de danske deltagende selskaber er krav om mellembalance.

Hvis en fusionsplan ved en national fusion er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 2, 2. pkt., som også gælder for anpartsselskaber, og der i forslaget foreslås videreført i § 274.

Mellembalancen må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af planen.

I forslaget til § 274 foreslås kravet om en mellembalance opretholdt også ved grænseoverskridende fusioner.

I forslaget til § 274 er det i *stk. 2* foreslået, at det fremover i anpartsselskaber skal være muligt for anpartshaverne i enighed at beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en fusionsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører. Som nævnt ovenfor indeholder direktivet om grænseoverskridende fusioner, som i modsætning til direktivet om nationale fusioner omfatter både aktieselskaber og anpartsselskaber, intet om udarbejdelse om mellembalance. Det foreslås som følge heraf i *stk. 2*, at anpartshaverne også ved grænseoverskridende fusioner fremover skal have mulighed for at fravælge mellembalancen, uanset der ellers var krav herom.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 274 til bemærkningerne til forslaget til § 239, der omhandler udarbejdelse af mellembalance ved nationale fusioner.

Til § 275

Ved nationale fusioner er reglen efter de gældende regler, at der skal udarbejdes en vurderingsberetning om apportindskud ved fusion, hvis det fortsættende selskab er et aktieselskab, og der i forbindelse med fusionen sker en kapitalforhøjelse i selskabet ved indskud af et anpartsselskab, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 3 til 5. Hvis det fortsættende selskab i en national fu-

sion er et anpartsselskab, skal der derimod aldrig udarbejdes en vurderingsberetning i forbindelse med en fusion.

Bestemmelserne i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 3 til 5, foreslås i dette lovforslag videreført uændret i forslaget til § 275.

En vurderingsberetning ved fusion skal indeholde det samme som en vurderingsberetning ved en stiftelse eller ved en kapitalforhøjelse i andre værdier end kontanter.

Vurderingsberetningen må tidligst være udarbejdet 3 måneder før fusionens eventuelle vedtagelse.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke en særregel om vurderingsberetningen ved apportindskud. Som følge heraf gælder på dette punkt de almindelige regler om nationale fusioner, jf. også den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137, stk. 2.

Det foreslås, at kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning ved grænseoverskridende fusioner videreføres uændret i § 275.

Det bemærkes i denne forbindelse, at det er vigtigt at huske, at den danske selskabslovgivning alene regulerer, hvornår der i et dansk selskab skal udarbejdes en sådan vurderingsberetning. Hvis det danske selskab, der deltager i en grænseoverskridende fusion, er det ophørende selskab, mens det fortsættende selskab f. eks. er et svensk selskab, er det svenske selskabslovgivning, der regulerer, om der er krav om en vurderingsberetning i den konkrete transaktion, og i givet fald indholdet heraf.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 275 til bemærkningerne til forslaget til § 240.

Til § 276

Ved en national fusion indeholder de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 1-3, krav om, at en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd skal afgive en skriftlig udtalelse om fusionsplanen for hvert af de deltagende selskaber. I praksis ses det ofte, at udtalelsen er udformet som en samlet udtalelse for alle de involverede selskaber. Bestemmelserne i aktieselskabslovens § 134 c gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65.

Ved en lodret fusion, jf. § 252, skal der dog ikke udarbejdes en sådan vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget.

I forbindelse med udarbejdelsen af direktivet om grænseoverskridende fusion blev der endvidere indsat en bestemmelse i artikel 8, stk. 4, i direktivet om, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse i forbindelse med en grænseoverskridende fusion, hvis samtlige kapitalejere er enige om, at de ikke ønsker den udarbejdet.

Som følge af denne særlige bestemmelse i direktivet blev der ved indførelsen af reglerne om grænseoverskridende fusion og spaltning i dansk selskabsret indsat en særlig bestemmelse om kapitalejernes mulighed for at frasige sig denne udtalelse i aktieselskabslovens kapitel om grænseoverskridende fusioner.

Direktivet om nationale fusioner blev efterfølgende ændret sammen med direktivet om nationale spaltninger, således at kapitalejerne også ved nationale fusioner i enighed kan beslutte, at der

ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget. I forbindelse med gennemførelsen af denne direktivbestemmelse i dansk ret blev den særlige bestemmelse om fravalg ved grænseoverskridende fusioner, da de nationale bestemmelser om nationale fusioner efter de gældende regler også gælder herfor, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137, stk. 2.

Det foreslås i § 276, at den retstilstand med hensyn til udarbejdelse af en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, opretholdes. Det foreslås således, at der som udgangspunkt fortsat skal være krav om en sådan vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, medmindre kapitalejerne er enige om, at udtalelsen ikke skal udarbejdes, eller hvis der er tale om en lodret fusion, jf. forslaget til § 252.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 276 til bemærkningerne til forslaget til § 241.

Til § 277

Det fremgår af aktieselskabslovens § 134 c, stk. 4, at en vurderingsmand i forbindelse med nationale fusioner skal udarbejde en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen. Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 134 c gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65.

Samme krav gælder ved grænseoverskridende fusioner, jf. aktieselskabslovens § 137, stk. 2. Beskyttelsen af kreditorer er således ikke specifikt harmoniseret i direktivet om grænseoverskridende fusioner. Det er i direktivets artikel 4 alene bestemt, at de nationale regler om kreditorbeskyttelse i forbindelse med nationale fusioner også finder anvendelse i forbindelse med grænseoverskridende fusioner.

Da de nationale regler om kreditorbeskyttelse ved nationale fusioner og spaltninger heller ikke er specifikt harmoniseret, kan der være forskellige regler om kreditorbeskyttelse i de forskellige medlemslande.

Ved grænseoverskridende fusioner er de danske regler om kreditorbeskyttelse relevante for de deltagende selskaber, der hører under dansk lovgivning.

Det foreslås i § 277, *stk. 1, 1. pkt.*, at der fortsat skal være krav om en vurderingsmandsudtalelse om kreditorernes stilling efter fusionen.

I § 242, 2. pkt., foreslås det, at kapitalejerne i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling efter fusionen. Hvis kapitalejerne fravælger erklæringen foreslås det, at kreditorerne får de samme rettigheder, som de ville have haft, hvis vurderingsmanden var kommet frem til, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikret efter fusionen. For kreditorerne vil den foreslåede ændring, således betyde en forbedring af deres gældende retsstilling, idet forslaget vil betyde, at kreditorerne ved et fravalg af denne erklæring får nogle rettigheder, som kreditorerne ellers kun ville have haft, hvis erklæringens konklusion ville have været, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Da der er tale om en forbedring af kreditorernes stilling foreslås det, at denne mulighed for at fravælge vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling også indføres ved grænseoverskridende fusioner, jf. den foreslåede bestemmelses 2. *pkt.*

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 277 til bemærkningerne til forslaget til § 242.

Til § 278

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 277 er beskyttelsen af kreditorer ikke specifikt harmoniseret i direktivet om grænseoverskridende fusioner. Det er i direktivets artikel 4 alene bestemt, at de nationale regler om kreditorbeskyttelse i forbindelse med nationale fusioner også finder anvendelse i forbindelse med grænseoverskridende fusioner.

Forslaget til § 278 omhandler kreditorernes rettigheder, hvis det antages i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, eller hvis der ikke er udarbejdet en sådan erklæring fra en vurderingsmand.

Forslaget til § 278 er identisk med den tilsvarende bestemmelse om kreditorernes rettigheder ved nationale fusioner i forslaget til § 243 og svarer i øvrigt også til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 g, der også gælder for anpartsselskaber.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 278 til bemærkningerne til forslaget til § 243.

Til § 279

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om indsendelse af fusionsplaner ved grænseoverskridende fusioner. Derfor gælder reglerne om indsendelse af nationale fusionsplaner også i forbindelse med grænseoverskridende fusioner.

Det følger af aktieselskabslovens § 134 d, at planen ved en national fusion skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter, at planen er underskrevet af samtlige medlemmer af den øverste ledelse. Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 134 d gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke dispensere fra denne frist.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 d om indsendelse af planen m.v. ved nationale fusioner foreslås videreført uændret i § 244.

Det foreslås i § 279, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om indsendelse af fusionsplan m.v. ved grænseoverskridende fusioner. Det bemærkes i den forbindelse, at da det ved nationale fusioner i modsætning til grænseoverskridende fusioner i visse tilfælde er muligt at fravælge udarbejdelsen af en fusionsplan, er der på visse punkter sproglige forskelle mellem den foreslåede bestemmelse i § 16-9 og den tilsvarende bestemmelse vedrørende nationale fusioner.

Det skal bemærkes, at det alene er modtagelsen af fusionsplanen og/eller erklæringen om kreditorernes stilling, der offentliggøres, og ikke indholdet af dokumenterne. Det vil sige, at man ikke af den offentliggjorte tekst kan se selve indholdet af en fusions- eller spaltningsplan.

Ved nationale fusioner fremgår det af offentliggørelsesteksten, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget fusionsplan for den påtænkte fusion mellem selskaberne [navn A], CVR-nr. [xxxxxxx], og [navn B], CVR-nr. [xxxxxxx]. Hvis vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling ligeledes er modtaget, vil dette ligeledes fremgå af offentliggørelsesteksten. Det vil endeligt også fremgå af teksten, hvis det fremgår af erklæringen, at vurderingen er, at

kreditorerne ikke er tilstrækkeligt sikrede i et eller flere af de deltagende selskaber.

Ved grænseoverskridende fusioner er offentliggørelsesteksten udvidet i forhold til den tekst, der anvendes ved nationale fusioner og spaltninger. Dette skyldes, at et eller flere af de deltagende selskaber vil være udenlandske selskaber, og derfor er det nødvendigt at der i teksten oplyses om disse selskabers navn, hjemsted, herunder hjemstedsland, hvor selskabet er registreret og dets registreringsnummer.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 279 til bemærkningerne til forslaget til § 244.

Til § 280

Beslutningen om gennemførelsen af en fusion må tidligst træffes 4 uger efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har bekendtgjort modtagelsen af planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling.

Denne perioden på 4 uger er et dansk krav, der gælder, uanset om der er tale om en national eller grænseoverskridende transaktion. I andre medlemslande kan der være længere frister fra offentliggørelsen af modtagelsen af planen til selskaberne tidligst kan træffe beslutning om gennemførelse af transaktionen.

For nationale fusioner foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 1.

I forslaget til § 280, stk. 1, foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende fusioner.

I § 245, stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at hvis der er tale om en national fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 243, så kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Artikel 6 i direktivet om grænseoverskridende fusion fastslår, at planen for hvert af de fusionerende selskaber skal offentliggøres mindst en måned før datoen for den besluttende generalforsamling.

Det vil som følge heraf ikke være muligt ved en grænseoverskridende fusion at fravige kravet om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal have offentliggjort styrelsens modtagelse af planen m.v. mindst 4 uger inden, at der kan træffes beslutning om gennemførelsen af transaktionen.

Som nævnt i bemærkningerne til § 245 har det i henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis, været et krav, at hvis et ophørende selskab har afsluttet et regnskabsår, som selskabet endnu ikke havde aflagt årsrapport for, kunne fusionen ikke gennemføres, medmindre godkendelsen af den pågældende årsrapport fandt sted senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen.

Denne administrative praksis skal ses i sammenhæng med, at der ikke i årsregnskabslovgivningen er åbnet mulighed for, at et selskab kan fritages for aflæggelsen af en årsrapport for et afsluttet regnskabsår som følge af, at selskabet er et ophørende selskab i en fusion. Når fusionen er gennemført, er de ophørende selskaber opløst, og det vil som følge heraf ikke være muligt for generalforsamlingen at godkende en årsrapport efter fusionens gennemførelse, da selskabet og dermed dets generalforsamling ikke længere vil eksistere.

For at skabe klarhed herom foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative

praksis kodificeres, jf. det foreslåede stk. 3 til § 245. Hensynet bag denne administrative praksis og kodificeringen heraf gør sig tilsvarende gældende ved grænseoverskridende fusioner, og forslaget til *stk. 2* indeholder som følge heraf en tilsvarende bestemmelse for de grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås i *stk. 3*, at de kreditorer, der anmoder herom, ligesom ved nationale fusioner, skal have oplyst tidspunkt for beslutning om fusionens gennemførelse svarende til, hvad der også gælder i dag både ved nationale og grænseoverskridende fusioner.

Såvel ved nationale som ved grænseoverskridende fusioner er det et krav, at gennemførelsen skal vedtages i overensstemmelse med indholdet af den bekendtgjorte plan. Sker dette ikke, anses forslaget om fusionen, jf. den udarbejdede fusionsplan, for bortfaldet.

For nationale fusioner foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 4.

I forslaget til § 280, *stk. 4*, foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende fusioner.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* er begrundet i, at selskabernes kapitalejere og kreditorer skal kunne disponere i tillid til den offentliggjorte plan.

Det bemærkes, at udkast til vedtægt for det fortsættende selskab efter den grænseoverskridende fusion, der efter forslaget til § 272 og den eksisterende bestemmelse i § 137 a er krav om, skal være indeholdt i planen, er en del af planen. Det betyder, at hvis den endelige vedtægt er ændret i forhold til det udkast, der blev indsendt sammen med planen, vil en gennemførelse som udgangspunkt ikke kunne registreres.

Det fremgår af § 134 e, *stk. 6*, der også gælder for grænseoverskridende fusioner, jf. § 137, *stk. 2*, at fusionsdokumenterne skal fremlægges til eftersyn for kapitalejerne senest 4 uger før en eventuel beslutning om gennemførelse af fusionen, medmindre kapitalejerne i enighed beslutter, at dokumenterne ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen, jf. dog forslaget til *stk. 6*.

Den eksisterende bestemmelse for nationale fusioner i aktieselskabslovens § 134 e, *stk. 6*, foreslås videreført uændret i den foreslåede bestemmelse § 245, *stk. 5*. Det foreslås i § 280, *stk. 5*, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse i relation til grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås i *stk. 6*, at kapitalejere, der anmoder herom, vederlagsfrit skal have adgang til fusionsdokumenterne opregnet i det foreslåede *stk. 4* svarende til, hvad der også gælder i dag både ved nationale og grænseoverskridende fusioner.

Et af de fusionsdokumenter, der skal fremlægges efter det foreslåede *stk. 4*, er fusionsredegørelsen.

I henhold til artikel 7 i direktivet om grænseoverskridende fusioner skal fusionsredegørelsen ved grænseoverskridende fusioner fremlægges til eftersyn for kapitalejerne og medarbejderrepræsentanterne eller, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv.

Det fastslås som følge heraf i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 b, at fusionsredegørelsen ved en grænseoverskridende fusion skal fremlægges både for kapitalejerne og

for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der indsættes et *stk.* 7, hvor det gøres klart, at redegørelsen ved grænseoverskridende fusioner også fremover skal fremlægges til eftersyn for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet.

Ved en grænseoverskridende fusion kan kapitalejerne som følge heraf ikke beslutte, at fusionsredegørelsen ikke skal fremlægges forud for generalforsamling, idet det foreslåede *stk.* 6 i overensstemmelse med direktivet om grænseoverskridende fusion skal fremlægges for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 280 til bemærkningerne til forslaget til § 245, der som nævnt ovenfor med undtagelse af det foreslåede *stk.* 7 omhandler de tilsvarende foreslåede bestemmelser ved nationale fusioner.

Til § 281

Reglerne om beslutning af en grænseoverskridende fusion er som udgangspunkt identiske med reglerne om beslutning af gennemførelse af en national fusion.

Ved nationale fusioner er udgangspunktet, at det er generalforsamlingen, der træffer beslutning om fusionens gennemførelse i det ophørende selskab, jf. aktieselskabslovens § 134 e, *stk.* 1, der i forslaget foreslås videreført som § 246. Beslutningen træffes med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer.

Det foreslås i § 281 at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om, at det er generalforsamlingen i et ophørende dansk selskab, der træffer beslutningen om at gennemføre en grænseoverskridende fusion.

Ved nationale fusioner, hvor det fortsættende selskab ejer mindst 90 pct. af kapitalandelene i det ophørende selskab, kan beslutningen om en national fusion træffes af det ophørende selskabs øverste ledelse. Hvis det fortsættende selskab ejer mellem 90-100 pct. af selskabskapitalen i det ophørende selskab, kan kapitalejere, der ejer mindst 5 pct. af aktiekapitalen, dog forlange, at beslutningen skal træffes af generalforsamlingen.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner giver ikke medlemslandene mulighed for at indføre denne forenkede beslutningsprocedure, når det fortsættende selskab ejer mindst 90 pct. af selskabskapitalen i det ophørende selskab.

Det har som følge heraf hidtil fremgået af aktieselskabslovens § 137 d, at denne bestemmelse om beslutningskompetencen ved nationale fusioner ikke gælder ved en grænseoverskridende fusion, og bestemmelsen foreslås som følge heraf ikke indført i forslaget til § 281.

Til § 282

Hvis der er tale om en grænseoverskridende fusion, og der er andre kapitalejere i det ophørende selskab end i det fortsættende selskab, skal beslutningen således altid træffes af generalforsamlingen i det ophørende selskab. Det er således kun ved lodrette grænseoverskridende fusioner, hvor det fortsættende selskab ejer alle kapitalandelene i de(t) ophørende selskab(er), at beslut-

ningen i de(t) ophørende selskab(er) træffes af den øverste ledelse, dvs. i aktieselskaber bestyrelsen.

I det fortsættende selskab træffes beslutningen om fusion af det centrale ledelsesorgan, medmindre vedtagelsen af fusionen kræver, at der sker en ændring af selskabets vedtægt, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 2, som efter de gældende regler også gælder for grænseoverskridende fusioner, og som i relation til grænseoverskridende fusioner foreslås videreført i forslaget til § 282.

Der vil være krav om en vedtægtsændring, hvis eksempelvis kapitalen i det fortsættende selskab som følge af fusionsvederlaget til kapitalejerne i de(t) ophørende selskab(er) forhøjes som led i fusionens gennemførelse.

Ændring af vedtægten skal besluttes af generalforsamlingen. Dette gælder dog ikke, hvis ændringen alene vedrører optagelse af det ophørende selskabs navn eller binavne som binavn for det fortsættende selskab.

Gennemførelsen af fusionen kan desuden konkret være af en så vidtrækkende karakter, at det falder uden for bestyrelsens normale kompetence at træffe en sådan beslutning.

Generalforsamlingen i det fortsættende selskab skal endvidere træffe beslutning om gennemførelse af en fusion, hvis kapitalejere, der ejer mindst 5 % af selskabskapitalen, skriftligt forlanger dette senest 2 uger efter offentliggørelsen af fusionsplanen. Beslutningen om gennemførelsen af fusionen træffes desuden af generalforsamling, hvis de aktionærer, der ifølge vedtægterne kan kræve ekstraordinær generalforsamling afholdt, anmoder herom, jf. aktieselskabslovens § 134 e, stk. 3, som i relation til grænseoverskridende fusioner foreslås videreført som *stk. 2*.

Hvis der i en grænseoverskridende fusion fremsættes anmodning om, at beslutningskompetencen skal tilfalde generalforsamling, foreslås det i *stk. 3*, at det centrale ledelsesorgan senest 2 uger efter anmodningens fremsættelse skal indkalde til en generalforsamling. Dette svarer til, hvad der i dag gælder både for nationale og grænseoverskridende fusioner.

Hvis generalforsamling i det fortsættende selskab behandler spørgsmålet om fusionens gennemførelse, træffes beslutningen med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer. Dette foreslås videreført både i relation til nationale fusioner og grænseoverskridende fusioner, jf. forslaget til § 282, *stk. 4*.

Hvis der er tale om en egentlig fusion, dvs. hvor de bestående deltagende selskaber ophører som led i fusionen, og der opstår et nyt selskab som led i transaktionens gennemførelse, skal der ikke træffes beslutning om fusionen i dette nye selskab. Årsagen til dette er, at det fortsættende nye selskab ikke stiftes på almindelig vis men derimod opstår som følge af fusionen.

Hvis generalforsamlingerne i de ophørende selskaber ikke har truffet beslutning om valg af ledelse, evt. revisor og regnskabsår, må der efterfølgende afholdes generalforsamling i det fortsættende nye selskab, jf. forslaget til § 287, stk. 3.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 282 til bemærkningerne til forslaget til § 247.

Til § 283

Ligesom ved nationale fusioner foreslås det i § 283, at den øverste ledelse i de bestående sel-

skaber, der deltager i fusionen, også ved grænseoverskridende fusioner skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden efter fusionsplanens underskrivelse, på den eventuelle generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om gennemførelsen af den grænseoverskridende fusion. Dette svarer til, hvad der også i dag gælder både ved nationale og grænseoverskridende fusioner, og hvad der også fremover foreslås med hensyn til nationale fusioner.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 283 til bemærkningerne til forslaget til § 248.

Til § 284

Direktivet om grænseoverskridende fusioner fastslår i artikel 9, stk. 2, at generalforsamlingen i et selskab, der deltager i en grænseoverskridende fusion, kan gøre fusionen betinget af, at der efterfølgende afholdes en ny generalforsamling, hvor de fastlagte retningslinier for arbejdstagernes medbestemmelse i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, godkendes.

Denne direktivbestemmelse har hidtil været gennemført i aktieselskabslovens § 137 f og foreslås videreført i § 284

Proceduren efter den foreslåede bestemmelse vil være, at generalforsamlingen først træffer beslutning om gennemførelse af fusionen.

Denne generalforsamlingsbeslutning kan imidlertid gøres betinget af, at generalforsamlingen efterfølgende godkender de fastlagte retningslinier for medarbejdernes medbestemmelse i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion. Når disse retningslinier for arbejdstagernes medbestemmelse er på plads, skal der så i givet fald afholdes en ny generalforsamling, hvor der tages endelig stilling til, om fusionen skal gennemføres.

Ved nationale fusioner er der ikke en tilsvarende mulighed for at gøre fusionens gennemførelse betinget af en efterfølgende yderligere godkendelse.

Hvis generalforsamlingen har gjort vedtagelsen betinget af en efterfølgende godkendelse af retningslinierne for medarbejdernes medbestemmelse kan attesten i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 289, der er videreførelse af den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 g, ikke udstedes før generalforsamlingens efterfølgende godkendelse af de fastlagte retningslinier. Attesten er således det endelige bevis på, at alle handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for fusionen, er afsluttet.

Hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtager en anmeldelse om gennemførelse af en grænseoverskridende fusion, inden generalforsamlingen har godkendt de fastlagte retningslinier for medbestemmelsen, hvor generalforsamlingen har betinget sig dette, vil styrelsen lægge sagen i bero, indtil denne godkendelse har fundet sted. Den øverste ledelse vil således ved gennemførelse af en grænseoverskridende fusion skulle erklære, at generalforsamlingen endeligt har godkendt fusionen, herunder retningslinierne for medarbejdernes medbestemmelse, hvis fusionen har været gjort betinget heraf, inden styrelsen vil kunne udstede den krævede attest.

Til § 285

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 f, der også finder anvendelse ved grænseoverskridende fusioner, og som også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslo-

vens § 65 og § 67 b, foreslås i relation til grænseoverskridende fusioner videreført i den foreslåede § 285. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Efter de gældende regler for nationale fusioner er der en vis beskyttelse af kapitalejerne i det ophørende selskab, idet disse kapitalejere kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis de pågældende tager forbehold herom på generalforsamlingen, hvor fusionens gennemførelse beslattes, og hvis vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

Den gældende bestemmelse om godtgørelse ved nationale fusioner foreslås i forslaget videreført uændret i § 249.

Ved grænseoverskridende fusioner har eventuelle kapitalejere i et dansk selskab, der ophører som led i fusionen, på tilsvarende vis mulighed for at kræve godtgørelse af selskabet.

Ligesom den gældende bestemmelse om godtgørelse ved nationale fusioner foreslås videreført uændret i § 249, foreslås den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner videreført i § 285.

Med hensyn til forslaget til § 285 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 249.

Til § 286

Den foreslåede bestemmelse i § 286 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 e, som også gælder for anpartsselskabsloven, jf. henvisningen til bl.a. denne bestemmelse i anpartsselskabslovens § 67 b. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer på dette punkt.

I henhold til artikel 4, stk. 2, 2. pkt., i direktivet om grænseoverskridende fusioner kan medlemsstaterne indføre bestemmelser til en passende sikring af minoritetsaktionærer eller minoritetsanpartshavere, der har modsat sig grænseoverskridende fusion. Direktivet omtaler ikke, hvorledes beskyttelsen af de pågældende kapitalejere kan finde sted.

Efter SE-forordningens artikel 24, stk. 2, kan medlemsstaterne ligeledes fastsætte bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af mindretsaktionærer, der har udtalt sig imod fusionen. Heller ikke SE-forordningen indeholder nærmere regler om, hvorledes beskyttelsen kan finde sted. De argumenter, der begrundede bestemmelsen i SE-loven, gør sig som udgangspunkt også gældende ved en grænseoverskridende fusion, hvor det fortsættende selskab evt. får hjemsted i et andet medlemsland. Aktionærernes rettigheder ved etablering af et SE-selskab og ved en grænseoverskridende fusion eller spaltning bør derfor som udgangspunkt være de samme.

Retten til at kræve sig indløst i henhold til SE-loven omfatter både aktionærerne i det fortsættende selskab og i de ophørende selskaber.

En grænseoverskridende fusion medfører imidlertid ikke i modsætning til en fusion til et SE-selskab, at selskabet ændrer selskabsform og dermed underlægges nye regler. Hertil kommer, at det fortsættende selskab ved en grænseoverskridende fusion ikke kan flytte hjemsted som led i fusionen. Der vil således, hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion er et dansk aktieselskab, fortsat være tale om et aktieselskab omfattet af aktieselskabsloven med hjemsted i Danmark. Det vurderes derfor, at hensynet til aktionærerne i det fortsættende selskab ved en grænseoverskridende fusion umiddelbart er relativt begrænset, idet selskabet fortsat vil have hjemsted i Danmark. Hvis der er tale om nationale fusioner og spaltninger, er det

udelukkende aktionærerne i det ophørende/indskydende selskab, der kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for deres aktier ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

Det foreslås på den baggrund i § 286, *stk. 1*, at kapitalejerne i det ophørende selskab kan kræve sig indløst, hvis de stemmer imod en grænseoverskridende fusion. Det foreslås endvidere, at lovens almindelige regler om indløsningsret for kapitalejere, der modsætter sig særlige beslutninger, jf. lovens § 109, der viderefører aktieselskabslovens § 81 a, skal finde tilsvarende anvendelse ved en grænseoverskridende fusion.

Har en kapital ejer benyttet sig af muligheden i den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, foreslås det ligesom i SE-loven, at de kompetente myndigheders attest, om at alle handlinger og formaliteter, der skal være opfyldt forud for fusionen, er opfyldt, først kan udstedes, når der er stillet betryggende sikkerhed for værdien af den pågældende kapital ejers kapitalandele, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*. Herved sikres kapitalejerne i det eller de ophørende selskaber en optimal beskyttelse.

Til § 287

Forslaget til § 287 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, *stk. 3* til *5*, der efter de gældende regler også gælder for grænseoverskridende spaltninger, jf. § 137, *stk. 2*. Bestemmelsen gælder også for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 65 og § 67 b. I *stk. 2* er dog foreslået en præciserende udvidelse i forhold til gældende bestemmelses *stk. 3*, svarende til den præcisering, der er foreslået i § 250, *stk. 3*, vedrørende nationale fusioner. Herudover er der ikke tilsigtet andre materielle ændringer.

Fusionsdirektivets artikel 19, *stk. 2*, bestemmer, at kapitalandele i et ophørende selskab ikke må ombyttes med kapitalandele i det fortsættende selskab, hvis kapitalandelene i det ophørende selskab ejes af de selskaber, der deltager i fusionen.

Der antages at eksistere et generelt forbud ved fusioner mod at yde vederlag for kapitalandelene i et ophørende selskab ejet af selskaber, som deltager i fusionen, jf. bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse om nationale fusioner § 250, *stk. 3*. Årsagen er, at en sådan vederlæggelse i praksis vil betyde, at det fortsættende selskab vil modtage vederlag for aktiver, som de i forvejen ejer. Årsagen til, at fusionsdirektivet udelukkende bestemmer, at disse kapitalandele af selskaber, der deltager i fusionen, ikke ombyttes med aktier i de modtagende selskaber, er, at direktivet forudsætter, at vederlæggelsen sker i aktier og ikke ved et kontant vederlag.

Det foreslås som følge af ovenstående, at bestemmelsen i *stk. 1* således som det også er tilfældet i dag i aktieselskabslovens § 136 h, *stk. 3*, og i den tilsvarende foreslåede bestemmelse om nationale fusioner i § 250, *stk. 3*, formuleres som et generelt forbud mod at yde vederlag for kapitalandele i et ophørende selskab, der ejes af de selskaber, der deltager i fusionen.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at lovens regler i kapitel 3 om stiftelse ikke finder anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i fusionen, medmindre det fremgår af bestemmelserne om grænseoverskridende fusion. Det skyldes, at et nyt modtagende selskab, der opstår som led i en fusion, ikke stiftes ikke på sædvanlig vis. En række af de almindelige stiftelsesregler i lovens kapitel 3 er som følge heraf ikke anvendelige for disse selskaber.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 2. pkt.* undtager på tilsvarende vis en eventuel kapitalforhøjelse i forbindelse med en fusion, som sker ved indskud af aktiver og forpligtelser fra et ophørende selskab, fra de generelle regler i lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelser i de modta-

gende selskaber. Begrundelsen herfor er, at det må antages, at fusionsreglerne, herunder fusionsdokumenterne opfylder det hensyn, som lovens kapitel 10 ellers skulle have varetaget.

Det foreslåede stk. 2, 1. og 2. pkt., svarer til, hvad der foreslås for nationale fusioner i forslaget til § 250, stk. 4, 1. og 2. pkt., og er desuden en videreførelse af den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, stk. 4.

I § 250, stk. 4, 3. pkt., foreslås det præciseret, at lovens almindelige regler om opløsning ikke finder anvendelse på et selskab, der opløses som led i en fusion.

Det foreslås i § 287, stk. 2, 3. pkt., at der indføres en tilsvarende præcisering med hensyn til, hvis der opløses et dansk selskab som led i en grænseoverskridende fusion.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 3*, fastslår i overensstemmelse med de almindelige regler, jf. også aktieselskabslovens § 134 h, stk. 5, og forslaget til § 250, stk. 5, at dannes der ved den grænseoverskridende fusion et nyt selskab, der skal høre under dansk ret og foretages valg af ledelse og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingerne har vedtaget gennemførelsen af fusionen, skal der senest 2 uger efter vedtagelsen af fusionen afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg heraf.

Det foreslås derfor endvidere i stk. 3, at den efterfølgende generalforsamling også ved en grænseoverskridende fusion skal træffe afgørelse om, hvorvidt selskabets årsrapporter skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabslovens eller anden lovgivning, medmindre der er taget stilling hertil i forbindelse med vedtagelsen af den grænseoverskridende fusion.

Med hensyn til forslaget til § 287 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 250, stk. 3 til 5.

Til § 288

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om anmeldelsen af gennemførelsen af en grænseoverskridende fusion, jf. dog forslaget til § 289 om den efterfølgende attestudstedelse. Som følge heraf vil de almindelige regler om nationale fusioner finde anvendelse.

Anmeldelsen om den vedtagne fusion eller spaltning skal, jf. aktieselskabslovens § 134 i, stk. 1, være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen blev truffet.

Hertil kommer, at en anmeldelse om gennemførelse af en fusion i medfør af aktieselskabslovens § 134 i, stk. 2, senest skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen.

Bestemmelsen skal sikre, at planen på beslutningstidspunktet fortsat har aktualitets- og informationsværdi.

Fristerne i aktieselskabslovens § 134 i, stk. 2, der i forslaget foreslås videreført i F17, stk. 1 og 2, foreslås også videreført for grænseoverskridende fusioner, jf. forslaget til § 288, *stk. 1 og 2*.

Ved en grænseoverskridende fusion skal der i modsætning til en national fusion efter anmeldelsen af fusionens vedtagelse være en attestudveksling mellem de involverede kompetente myndigheder i de respektive lande, hvorfra der deltager selskaber i fusionen, jf. forslaget til § 289. I forlængelse af dette indtræder fusionens retsvirkninger først efter denne attestudstedelse.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 134 i, stk. 1, 3. pkt., der foreslås videreført i § 251, stk. 1, 3. pkt., om at fusionen først kan registreres, når fusionens retsvirkninger er indtrådt, er som følge heraf ikke relevant ved grænseoverskridende fusioner og foreslås som følge heraf ikke medtaget i forslaget til § 287, stk. 1.

Stk. 3 og 4 i forslaget til § 288 svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 i, stk. 3, og lovens § 134 b, stk. 6, der foreslås videreført uændret i forslaget til § 252, stk. 3 og 4, og som efter de gældende regler og de foreslåede bestemmelser gælder både for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Med hensyn til forslaget til § 288 henvises i øvrigt til bemærkningerne til ovennævnte bestemmelser.

Til § 289

Forslaget til § 289 svarende til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 137 g samt § 134 h, jf. § 137, stk. 2, Disse bestemmelser i aktieselskabsloven gælder også for anpartsselskaber, jf. henvisningerne i anpartsselskabslovens § 65 og § 67 b. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Ved en grænseoverskridende fusion skal myndighederne i flere lande involveres, ligesom der skal foretages registreringer m.v. i flere landes selskabsregistre.

I Danmark er den kompetente myndighed Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Som følge af at der er flere myndigheder involveret, er det nødvendigt, at der udstedes en række attester til brug for registreringen af den grænseoverskridende fusion. Tilsvarende regler kendes blandt andet fra forordningen om SE-selskabet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* gælder for både det fortsættende selskab og de ophørende selskaber.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 2 og 3* omhandler de tilfælde, hvor det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion skal høre under dansk ret, mens den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* omhandler de tilfælde, hvor der er danske selskaber, der ophører som led i en grænseoverskridende fusion.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis der deltager et eller flere danske selskaber i en grænseoverskridende fusion, skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udstede en attest til de danske selskaber, der deltager i fusionen. Attesten udstedes, når alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for fusionen, er afsluttet, jf. direktivets artikel 10, stk. 2. Dette gælder, uanset om det danske selskab er det ophørende selskab i den grænseoverskridende fusion eller det fortsættende selskab. Der skal alene udstedes en sådan attest for de eksisterende selskaber.

Ved nationale fusioner er aktieselskabslovens § 134 h, stk. 1, som foreslås videreført i § 250, stk. 1, der regulerer hvilke de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for fusionens

retsvirkninger kan indtræde.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder en attest for de danske deltagende selskaber, når handlingerne svarende til § 134 h, stk. 1, er opfyldt. Med hensyn til kravene opstillet i stk. 1, 2. pkt., henvises til bemærkningerne til forslaget til § 250, stk. 1.

På baggrund af direktivets artikel 11, stk. 2, foreslås det i *stk. 2*, at hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion skal høre under dansk ret, skal der for hvert af de øvrige deltagende selskaber med henblik på registrering af fusionen indsendes en attest til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som svarer til attesten nævnt i bestemmelsens stk. 1. Attesten skal være udfærdiget af den relevante registreringsmyndighed i det land, hvis lovgivning det pågældende selskab hørte under. Den øverste ledelse i det fortsættende danske selskab er ansvarlig herfor.

Når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget attesterne nævnt i stk. 2, kan styrelsen registrere den grænseoverskridende fusion for det fortsættende danske selskab.

I forslaget til *stk. 2, 3. pkt.*, foreslås det i overensstemmelse med direktivet præciseret, at attesterne for de udenlandske kompetente myndigheder skal være modtaget senest 6 måneder efter udstedelsen. I modsat fald mister attesterne sin gyldighed og kan som følge heraf ikke anvendes som grundlag for en registrering af en grænseoverskridende fusion.

Det vil fortsat i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse blive fastslået, hvilke dokumenter der skal indsendes ved en grænseoverskridende fusion.

Når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har registreret den grænseoverskridende fusion for det fortsættende danske selskab, underretter styrelsen hurtigst muligt derefter de registre i de andre lande, hvor de deltagende selskaber er registreret. Dette er en gennemførelse af direktivets artikel 13.

Det foreslås i *stk. 3*, at en grænseoverskridende fusion, hvor det fortsættende selskab skal høre under dansk ret, har virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer fusionen.

Det bemærkes, at en national fusion som udgangspunkt har virkning fra vedtagelsestidspunktet, jf. aktieselskabslovens § 134 h, der foreslås videreført i § 250.

En grænseoverskridende fusion kan imidlertid i medfør af direktivets artikel 12 tidligst få virkning, når de kompetente registreringsmyndigheder har gennemført deres kontrol, jf. de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2. Registreringstidspunktet er valgt som følge af, at det er objektivt konstaterbart og entydigt.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* omhandler de tilfælde, hvor det danske selskab er et af de ophørende selskaber i en grænseoverskridende fusion. Hvis dette er tilfældet, vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtage en attest som nævnt i stk. 3 fra den kompetente myndighed fra det land, som det fortsættende selskab skal høre under. Det foreslås i stk. 4 i overensstemmelse med direktivets artikel 13, at når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget en sådan underretning fra den udenlandske kompetente myndighed, så registrerer styrelsen, at de her i landet registrerede ophørende selskaber er ophørt ved fusion.

Aktieselskabslovens § 134 j, stk. 1, der omhandler de såkaldte lodrette fusioner, gælder også for grænseoverskridende fusioner, jf. § 137, stk. 2. Dette gælder både for aktieselskaber og anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 b, der bl.a. henviser til førnævnte bestemmelse i aktieselskabsloven.

Der er tale om en lodret fusion, hvis der er tale om en fusion mellem et moderselskab og et eller flere helejede datterselskaber med moderselskabet som det fortsættende selskab.

Hvis der er tale om en sådan lodret fusion, kan beslutningen om fusionens gennemførelse træffes af det ophørende selskabs bestyrelse i stedet for det sædvanlige krav om, at det er generalforsamlingen, der træffer beslutningen i det ophørende selskab.

Lodrette fusioner er efter den gældende bestemmelse endvidere undtaget fra en række af de sædvanlige dokumentkrav. Dette skyldes, at der pr. definition ikke kan ydes vederlag for kapitalandele i det ophørende selskab, når disse er ejet af det fortsættende selskab, jf. forslaget til bestemmelsen i § 250, stk. 3, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, stk. 3.

Alle oplysningerne om fusionsvederlaget i fusionsdokumenterne, som vedrører vederlæggelsen til kapitalejerne i det eller de ophørende selskaber som led i fusionen, er derfor ikke relevante i lodrette fusioner. Det er ligeledes i disse fusioner overflødigt at stille krav om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab, og der stilles derfor ikke krav om en vederlagserklæring i sådanne tilfælde.

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i § 252 om lodrette nationale fusioner svarende til den gældende bestemmelse herom. Det foreslås på tilsvarende vis, at der indsættes en bestemmelse om lodrette grænseoverskridende fusioner, jf. forslaget til § 290.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 290 til bemærkningerne til forslaget til § 252, der som nævnt ovenfor omhandler den tilsvarende foreslåede bestemmelse ved nationale fusioner.

Til § 291

En grænseoverskridende spaltning er defineret i den foreslåede bestemmelse i § 291, stk. 1, hvorefter der ved en grænseoverskridende spaltning forstås en spaltning, hvor de deltagende selskaber hører under mindst to forskellige EU/EØS-landes lovgivninger. Den foreslåede definition er en videreførelse af den gældende definition af grænseoverskridende spaltninger i aktieselskabslovens § 138, stk. 1, og anpartsselskabslovens § 67 c.

Et aktieselskab kan deltage i en grænseoverskridende spaltning med selskaber, der svarer til danske aktieselskaber og anpartsselskaber, og et anpartsselskab kan på tilsvarende vis deltage i en fusion med udenlandske selskaber svarende til danske aktieselskaber og anpartsselskaber. De selskaber, der svarer til danske aktie- og anpartsselskaber, er oplyst i et bilag til 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF).

Der eksisterer som nævnt tidligere ikke et direktiv om grænseoverskridende spaltning svarende til direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Efter de gældende regler har udgangspunktet for reglerne om grænseoverskridende spaltninger været, at de nationale regler om spaltning som udgangspunkt skal finde anvendelse, jf. den

gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 138, stk. 2. I de foreslåede regler i §§ 291-292.

Ligesom ved grænseoverskridende fusioner er der imidlertid også ved grænseoverskridende spaltninger et særligt hensyn til blandt andet selskabsdeltagere og medarbejdere.

Det er ikke sikkert, at den lovgivning, som de øvrige deltagende selskaber hører under, åbner op for grænseoverskridende spaltning. Dette er imidlertid en nødvendighed for, at det i praksis skal være muligt at deltage i en grænseoverskridende spaltning. Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 138, stk. 3, 1. pkt., fastslår som følge heraf, at hvis en grænseoverskridende spaltning skal kunne gennemføres, er det en forudsætning, at lovgivningen, som de øvrige deltagende virksomheder hører under, tillader grænseoverskridende spaltninger.

Den manglende EU-retlige regulering af grænseoverskridende spaltninger kan endvidere betyde, at det ikke er sikkert, at den lovgivning, som de øvrige deltagende virksomheder hører under, indeholder bestemmelser til beskyttelse af de danske medarbejderes eventuelle velerhvervede rettigheder til medbestemmelse, således som det er sikret i direktivet om grænseoverskridende fusioner. Det må imidlertid anses for afgørende, at der ligesom ved de grænseoverskridende fusioner tages tilstrækkeligt hensyn hertil, således at danske medarbejdere ikke fortaber en sådan ret ved en grænseoverskridende spaltning.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 138, stk. 3, 2. pkt., fastslår som følge heraf, at når et dansk selskab er det indskydende selskab i en grænseoverskridende spaltning, er spaltningen betinget af, at der er en beskyttelse af selskabets medarbejderes eventuelle ret til medbestemmelse, som følger principperne i direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 138, stk. 3, foreslås videreført i § 291, stk. 2.

Efter den gældende bestemmelse i § 136, stk. 2, hæfter de modtagende selskaber og det eventuelt fortsat bestående indskydende selskab solidarisk og subsidiært for de forpligtelser, der i forbindelse med spaltningen enten er forblevet i det indskydende selskab eller er overført til de modtagende selskaber. Det enkelte selskab hæfter dog højst med et beløb svarende til nettoværdien af det modtagne eller resterende efter spaltningen.

Det foreslås i § 254, stk. 2, at aktieselskabslovens § 136, stk. 2, opretholdes uændret.

Bestemmelsen i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136, stk. 2, gælder i dag også for grænseoverskridende spaltninger. Det foreslås i § 291, stk. 3, at der i bestemmelserne om grænseoverskridende spaltning indsættes en tilsvarende bestemmelse.

Med hensyn til den foreslåede bestemmelse i stk. 3 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 254, stk. 2.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136, stk. 3, om nationale spaltninger, der også gælder for grænseoverskridende spaltninger, at hvis de modtagende selskaber i en spaltning er nye selskaber, der vil opstå som led i anden endnu ikke gennemført spaltning eller fusion, skal dette fremgå af spaltningsplanen, jf. § 136, stk. 3, 1. pkt. I et sådant tilfælde skal gennemførelsen og anmeldelsen heraf ske i umiddelbar forlængelse af den fusion eller spaltning, som de modtagende selskaber opstår som led i, jf. den gældende bestemmelse i

aktieselskabslovens § 136, stk. 3, 2. pkt.

Aktieselskabslovens § 136, stk. 3, der også gælder for anpartsselskaber, foreslås for de nationale spaltninger videreført uændret i § 254, stk. 3, og for de grænseoverskridende spaltninger foreslås bestemmelsen videreført i § 291, stk. 4.

Med hensyn til den foreslåede bestemmelse i stk. 4 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 254, stk. 3.

Til § 292

Den foreslåede § 292 svarer i vidt omfang til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 a, jf. § 138, stk. 4, samt § 136 a, jf. § 138, stk. 2. Disse bestemmelser i aktieselskabsloven gælder også for anpartsselskaber.

Artikel 5 i direktivet om grænseoverskridende fusioner fastslår, at der ved en grænseoverskridende fusion skal udarbejdes en fusionsplan. Artikel 5 i direktivet henviser ikke til reglerne om nationale fusioner, men indeholder derimod en selvstændig opregning af, hvilke oplysninger fusionsplanen skal indeholde ved en grænseoverskridende fusion.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 a foreslås videreført i forslaget til § 272, stk. 1.

I relation til indholdet af spaltningsplanen ved en grænseoverskridende spaltning foreslås det, at der tages udgangspunkt i den foreslåede bestemmelse om fusionsplanen ved en påtænkt grænseoverskridende fusion.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner bygger på direktivet om nationale fusioner. Det foreslås på tilsvarende vis, at der ved udarbejdelsen af bestemmelserne om grænseoverskridende spaltninger tages udgangspunkt i reglerne om nationale spaltninger med tillæg af principperne fra direktivet om grænseoverskridende fusioner, idet det grænseoverskridende elements betydning for behovet for beskyttelse af kreditorer m.v. vurderes at være det samme ved grænseoverskridende fusioner og grænseoverskridende spaltninger.

Direktivet om nationale spaltninger stiller i artikel 3 krav om, at spaltningsplanen skal indeholde de samme oplysninger som fusionsplanen. En spaltningsplan skal imidlertid herudover indeholde en nøjagtig beskrivelse om fordeling af de dele af aktiverne og forpligtelserne, som skal overføres til det eller de modtagende selskaber. Spaltningsplanen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan de aktier, der udleveres af de modtagende selskaber, fordeles mellem det indskydende selskabs aktionærer, samt de nærmere kriterier for denne fordeling, jf. spaltningsdirektivets artikel 3, stk. 2.

Det foreslås i § 292, stk. 1, at opregningen af oplysninger i en spaltningsplan ved en grænseoverskridende spaltning affattes således, at der skal være de samme oplysninger, som der stilles krav om i fusionsplanen ved en grænseoverskridende fusion, jf. forslaget til § 272, samt de yderligere krav, der stilles til spaltningsplanen ved en national spaltning i forhold til kravene til en plan ved en national fusion.

Den foreslåede mulighed for, at anpartshaverne ved nationale spaltninger kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en spaltningsplan, foreslås ikke indført for grænseoverskridende spaltninger. Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 272 kan der ikke indføres en regel om, at

det kan besluttes, at der ikke skal udarbejdes en plan, når der er tale om en grænseoverskridende fusioner, idet dette ville stride mod direktivet om grænseoverskridende fusioner, der forudsætter, at der udarbejdes en plan. Det vurderes, at der på dette punkt bør være ens regler for nationale fusioner og spaltninger, da hensynet bag direktivets bestemmelse også gør sig gældende for grænseoverskridende spaltninger, og bestemmelsen foreslås som følge heraf heller ikke indført i relation til de grænseoverskridende spaltninger.

En plan for en national spaltning skal senest være underskrevet ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning indgår, jf. forslaget til § 255, stk. 3, der viderefører aktieselskabslovens § 136 a, stk. 2.

Efter de gældende regler gælder denne frist for underskrivelse af planen også for danske selskaber, der deltager i en grænseoverskridende spaltning, jf. aktieselskabslovens § 136 a, stk. 2, jf. § 138, stk. 2, hvilket foreslås videreført i § 292, *stk. 2*.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 292 til bemærkningerne til forslaget til § 237.

Direktivet om nationale spaltninger indeholder i artikel 3, stk. 3, nogle formodningsregler for den situation, hvor en del af aktiverne eller forpligtelserne ikke er fordelt ved spaltningsplanen, og fortolkningen af denne ikke gør det muligt at afgøre fordelingen heraf.

Disse er i de gældende nationale regler gennemført i aktieselskabslovens § 136 a, stk. 3 og 4, og foreslås i den nye lov videreført som § 255, stk. 4 og 5.

De gældende nationale regler på dette punkt gælder også for grænseoverskridende spaltninger, og det foreslås i *stk. 3 og 4*, at disse formodningsregler videreføres for grænseoverskridende spaltninger, da de fortsat vurderes som hensigtsmæssige både ved grænseoverskridende spaltninger og ved nationale spaltninger, hvor direktiverne stiller krav om reglernes indførelse for aktieselskaber, hvis der i lovgivningen er mulighed for spaltning af aktieselskaber.

Med hensyn til forslaget til § 292 om spaltningsplanen ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 255 om spaltningsplanen ved nationale spaltninger samt forslaget til § 272 om fusionsplanen ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 293

Forslaget til § 293 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 1, jf. § 138, stk. 2, samt § 137 b, jf. § 138, stk. 4, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer. Disse bestemmelser i aktieselskabsloven gælder også for anpartsselskaber.

Det fremgår af bestemmelserne om national spaltning, jf. aktieselskabslovens § 136 b, stk. 1, der foreslås videreført i § 256, at den øverste ledelse i hvert af de deltagende bestående selskaber skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken planen forklares og begrundes. Redegørelsen skal indeholde en omtale af fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab, herunder om der har været særlige vanskeligheder forbundet med denne fastsættelse.

Det følger af aktieselskabslovens § 137 b, der finder tilsvarende anvendelse på grænseoverskridende spaltninger, at der også ved en grænseoverskridende fusion skal udarbejdes en sådan redegørelse. De indholdsmæssige krav til redegørelsen i forbindelse med grænseoverskridende fusion og spaltning er stort set identiske med kravene til redegørelsen i forbindelse med natio-

nal fusion og spaltning. Ved en grænseoverskridende fusion og spaltning er der dog i aktieselskabslovens § 137 b et supplerende krav om, at der i redegørelsen skal være en omtale af fusionens eller spaltningens følger i forhold til aktionærer, kreditorer og medarbejdere.

Det foreslås i § 273, at der også fremover skal være en fusionsredegørelse ved en grænseoverskridende fusion, og at der fortsat i denne skal redegøres for fusionens følger i forhold til aktionærer, kreditorer og medarbejdere.

I forslaget til § 273 foreslås det på tilsvarende vis, at der også fremover ved grænseoverskridende spaltninger skal være en redegørelse.

Den foreslåede mulighed for, at kapitalejerne i både aktieselskaber og anpartsselskaber fremover ved nationale spaltninger i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse, foreslås ikke medtaget i reglerne om grænseoverskridende spaltninger.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 273 forudsættes det i direktivet om grænseoverskridende fusion, at der under alle omstændigheder ved en grænseoverskridende fusion udarbejdes en fusionsredegørelse. De hensyn, der gør, at direktivet forudsætter dette i relation til grænseoverskridende fusioner gør sig tilsvarende gældende i relation til grænseoverskridende spaltninger, og det foreslås som følge heraf også i forslaget til § 293, at der altid skal udarbejdes en redegørelse i forbindelse med en grænseoverskridende spaltning.

Med hensyn til forslaget til § 293 om spaltningsredegørelsen ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 256 om spaltningsredegørelsen ved nationale spaltninger samt forslaget til § 273 om fusionsredegørelsen ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 294

Hvis en spaltningsplan ved en national spaltning er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, jf. aktieselskabslovens § 136 b, stk. 2, 2. pkt., der i forslaget foreslås videreført i § 257. Dette gælder både for aktieselskaber og anpartsselskaber.

Mellembalancen må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af planen.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om, hvornår der skal udarbejdes en mellembalance ved en grænseoverskridende fusion. Som følge heraf finder reglerne om nationale fusioner anvendelse.

Kravet om mellembalance ved nationale fusioner og spaltninger gælder som følge heraf efter de gældende regler også ved grænseoverskridende fusioner, jf. aktieselskabslovens § 137, stk. 2, og for grænseoverskridende spaltninger, jf. lovens § 138, stk. 2.

I forslaget til § 274 foreslås kravet om en mellembalance opretholdt ved grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås på tilsvarende vis i forslaget til § 294, at kravet om en mellembalance også oprettholdes ved grænseoverskridende spaltninger.

I forslaget til § 257 er det i stk. 2 foreslået, at kapitalejerne både i aktieselskaber og anpartssel-

skaber ved nationale spaltninger fremover i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at planen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

I forslaget til den tilsvarende bestemmelse om fusion, jf. § 239, er det foreslået, at hvis der er tale om en fusion alene mellem anpartsselskaber, så kan anpartshaverne i enighed på tilsvarende vis beslutte, at der alligevel ikke skal udarbejdes en mellembalance, selvom der ellers er krav herom. Forskellen på dette punkt med hensyn til nationale fusioner og spaltninger skyldes som nævnt i bemærkningerne til de to foreslåede bestemmelser en forskel i direktivet om nationale fusioner og direktivet om nationale spaltninger.

I forslaget til § 274 om udarbejdelsen af mellembalance ved grænseoverskridende fusioner er det foreslået, at undtagelsen fra kravet om udarbejdelsen af mellembalancen også indføres for grænseoverskridende fusioner. Det foreslås således, at anpartshaverne også ved grænseoverskridende fusioner fremover skal have mulighed for at fravælge mellembalancen, uanset der ellers er krav herom.

På tilsvarende vis foreslås det i *stk.* 2 i forslaget til § 294, at kapitalejerne både i aktieselskaber og anpartsselskaber også ved grænseoverskridende spaltninger fremover i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset at planen er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører. Den forskel, der vil opstå mellem nationale fusioner og nationale spaltninger, hvis de foreslåede bestemmelser vedtages, foreslås som følge heraf også indført i relation til grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Det er i relation til den foreslåede bestemmelse i § 294 vigtigt at huske på, at bestemmelsen alene regulerer, hvornår der for danske deltagende selskaber skal udarbejdes en mellembalance ved en grænseoverskridende spaltning.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 294 til bemærkningerne til forslaget til § 239, der omhandler udarbejdelse af mellembalance ved nationale fusioner.

Med hensyn til forslaget til § 294 om udarbejdelse af mellembalance ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 257 om kravet om mellembalance ved nationale spaltninger samt forslaget til § 274 om udarbejdelse af mellembalance ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 295

Ved nationale spaltninger er den gældende regel, at der skal udarbejdes vurderingsberetning om apportindskud, hvis der sker en kapitalforhøjelse i et bestående modtagende aktieselskab som led i spaltningen, eller hvis et nyt modtagende aktieselskab opstår som resultat af spaltningen, jf. aktieselskabslovens § 136 b, stk. 3. Hvis de modtagende selskaber i en spaltning er anpartsselskaber, skal der dog ikke udarbejdes en vurderingsberetning, jf. aktieselskabslovens § 136 b, stk. 5.

Bestemmelserne i aktieselskabslovens § 136 b, stk. 3 til 5, foreslås i dette lovforslag videreført uændret i forslaget til § 258.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke en særregel om vurderingsberetningen ved apportindskud. Som følge heraf gælder på dette punkt de almindelige regler om na-

tionale fusioner og spaltninger, jf. også den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137, stk. 2.

På tilsvarende vis gælder de sædvanlige regler om udarbejdelse af vurderingsberetning ved nationale spaltninger også ved grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2.

Det foreslås, at det nationale krav om udarbejdelse af en vurderingsberetning ved grænseoverskridende fusioner videreføres uændret i § 275.

På tilsvarende vis foreslås det i forslaget til § 295, at kravet om udarbejdelse af vurderingsberetning ved nationale spaltninger videreføres uændret for grænseoverskridende spaltninger.

Det bemærkes i denne forbindelse, at det er vigtigt at huske, at den danske selskabslovgivning alene regulerer, hvornår der i et dansk selskab skal udarbejdes en sådan vurderingsberetning. Hvis det danske selskab, der deltager i en grænseoverskridende spaltning er det indskydende selskab i spaltningen, mens de modtagende selskaber er et svensk selskab og et tysk selskab, så vil det i dette tilfælde være den svenske lovgivning, der regulerer, om der for det svenske selskab skal laves en vurderingsberetning som følge af, at det er et modtagende selskab i spaltningen, mens det på tilsvarende vis er tysk ret, der afgør dette i forhold til det tyske selskab.

Med hensyn til forslaget til § 295 om udarbejdelse af vurderingsberetning ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 258 om det tilsvarende krav ved nationale spaltninger samt forslaget til § 275 om udarbejdelse af vurderingsberetning ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 296

Ved en national spaltning skal en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd efter de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 c, stk. 1-3, afgive en skriftlig udtalelse om spaltningsplanen for hvert af de deltagende selskaber. I praksis ses det ofte, at udtalelsen er udformet som en samlet udtalelse for alle de involverede selskaber.

Ved en lodret spaltning, jf. § 270, skal der dog ikke udarbejdes en sådan vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget.

Kravene om udarbejdelse af en vurderingsmandsudtalelse om planen er som udgangspunkt de samme ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger

I forbindelse med udarbejdelsen af direktivet om grænseoverskridende fusion blev der endvidere indsat en bestemmelse i artikel 8, stk. 4, i direktivet om, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse i forbindelse med en grænseoverskridende fusion, hvis samtlige kapitalejere er enige om, at de ikke ønsker den udarbejdet.

Som følge af denne særlige bestemmelse i direktivet blev der ved indførelsen af reglerne om grænseoverskridende fusion og spaltning i dansk selskabsret indsat en særlig bestemmelse om, at kapitalejerne både ved grænseoverskridende fusioner og ved grænseoverskridende spaltninger har mulighed for at frasige sig denne udtalelse.

Direktiverne om henholdsvis nationale fusioner og nationale spaltninger blev efterfølgende ændret, således at kapitalejerne også ved nationale fusioner i enighed kan beslutte, at der ikke

skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget. I forbindelse med gennemførelsen af denne direktivbestemmelse i dansk ret blev den særlige bestemmelse om fravalg af vurderingsmandsudtalelsen ved grænseoverskridende fusioner, der også fandt anvendelse på grænseoverskridende spaltninger, ophævet, da de nationale bestemmelser om nationale fusioner og nationale spaltninger herefter allerede ville indeholde denne mulighed for fravalg, og da disse regler også gælder for grænseoverskridende fusioner og spaltninger, jf. § 137, stk. 2, og § 138, stk. 2, var der ikke længere behov for denne særlige bestemmelse.

Det foreslås i § 241 og § 259, at den gældende retstilstand omkring udarbejdelse af vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, opretholdes. Det foreslås således, at der som udgangspunkt fortsat skal være krav om en sådan vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, medmindre kapitalejerne er enige om, at udtalelsen ikke skal udarbejdes, eller hvis der er tale om en lodret fusion eller spaltning, jf. forslaget til § 252 og § 270.

I forslaget til § 276 foreslås det på tilsvarende vis, at den gældende retstilstand omkring udarbejdelsen af denne udtalelse ved grænseoverskridende fusioner ligeledes opretholdes. Det foreslås i forlængelse af dette, at den gældende retstilstand skal fortsætte uændret også ved grænseoverskridende spaltninger, jf. forslaget til § 296.

Med hensyn til forslaget til § 296 om udarbejdelse af en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 259 om det tilsvarende krav ved nationale spaltninger samt forslaget til § 276 om udarbejdelse af en vurderingsmandsudtalelse om planen ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 297

Det fremgår af aktieselskabslovens § 136 c, stk. 4, at en vurderingsmand i forbindelse med nationale spaltninger skal udarbejde en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen

Samme krav gælder ved såvel nationale fusioner, jf. § 134 c, stk. 4, og ved grænseoverskridende fusioner, jf. aktieselskabslovens § 137, stk. 2.

Beskyttelsen af kreditorer er ikke specifikt harmoniseret i direktivet om grænseoverskridende fusioner. Det er i direktivets artikel 4 alene bestemt, at de nationale regler om kreditorbeskyttelse i forbindelse med nationale fusioner også finder anvendelse i forbindelse med grænseoverskridende fusioner.

Ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger er de danske regler om kreditorbeskyttelse relevante for de deltagende selskaber, der hører under dansk lovgivning.

Det foreslås i § 277, 1. pkt., at der fortsat skal være krav om en vurderingsmandsudtalelse om kreditorernes stilling efter fusionen svarende til kravet ved nationale fusioner.

Da der på dette punkt hidtil ikke har været forskel på nationale fusioner og nationale spaltninger samt på grænseoverskridende fusioner og grænseoverskridende spaltninger, og da det vurderes, at der ikke begrundelser for, hvorfor der på dette punkt skal være forskel, foreslås det på tilsvarende vis, at der også ved grænseoverskridende spaltninger fortsat skal være krav om en sådan udtalelse.

I § 242, 2. pkt., og den tilsvarende bestemmelse i § 260, 2. pkt., foreslås det, at kapitalejerne ved nationale fusioner og spaltninger i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling efter fusionen eller spaltningen. Hvis kapitalejerne fravælger erklæringen foreslås det, at kreditorerne får de samme rettigheder, som de ville have haft, hvis vurderingsmanden var kommet frem til, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikret efter transaktionen. For kreditorerne vil den foreslåede ændring, således betyde en forbedring af deres gældende retsstilling, idet forslaget vil betyde, at kreditorerne ved et fravalg af denne erklæring får nogle rettigheder, som kreditorerne ellers kun ville have haft, hvis erklæringens konklusion ville have været, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikrede efter transaktionens gennemførelse.

Da der er tale om en forbedring af kreditorernes stilling foreslås det, at denne mulighed for at fravælge vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling også indføres ved grænseoverskridende fusioner, jf. den foreslåede bestemmelse i § 277, 2. pkt. På tilsvarende vis foreslås det i forslaget til § 297, 2. pkt., at kapitalejerne også ved grænseoverskridende spaltninger i enighed skal kunne fravælge denne erklæring, mod at kreditorerne i stedet for ret til at anmelde deres krav kræve indfrielse eller sikkerhedsstillelse.

Med hensyn til forslaget til § 297 om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 260 om det tilsvarende krav ved nationale spaltninger samt forslaget til § 277 om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 298

Forslaget til § 298 omhandler kreditorernes rettigheder, hvis det antages i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen, eller hvis der ikke er udarbejdet en sådan erklæring fra en vurderingsmand.

Forslaget til § 298 er identisk med den tilsvarende bestemmelse om kreditorernes rettigheder ved nationale spaltninger i forslaget til § 261.

Med hensyn til forslaget til § 298 henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 261 ved nationale spaltninger samt forslaget til § 278 om kreditorernes anmeldelsesret ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 299

Det følger af aktieselskabslovens § 134 d og § 136 d, at planen ved en national fusion eller spaltning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter planen er underskrevet af samtlige medlemmer af den øverste ledelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke dispensere fra denne frist.

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 d og § 136 d om indsendelse af planen m.v. ved nationale fusioner og spaltninger foreslås videreført uændret i § 244 og § 262.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om indsendelse af fusionsplaner ved grænseoverskridende fusioner. Derfor gælder reglerne om indsendelse af nationale

fusionsplaner også i forbindelse med grænseoverskridende fusioner, jf. den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137, stk. 2. På tilsvarende vis har den gældende bestemmelse om indsendelse af planen ved nationale spaltninger også været gældende for grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 c.

Det foreslås i § 279, at der indsættes en bestemmelse om indsendelse af fusionsplan m.v. ved grænseoverskridende fusioner svarende til den bestemmelse, der vil være gældende for indsendelse af planen m.v. ved nationale fusioner. På tilsvarende vis foreslås der i § 299 indsat en bestemmelse om indsendelse af planen m.v. ved grænseoverskridende spaltninger svarende til den bestemmelse, der er foreslået i relation til nationale spaltninger på dette punkt. Det bemærkes i den forbindelse, at da det ved nationale spaltninger i modsætning til grænseoverskridende spaltninger i visse tilfælde er muligt at fravælge udarbejdelsen af en spaltlingsplan, er der på visse punkter sproglige forskelle mellem den foreslåede bestemmelse i § 299 og den tilsvarende bestemmelse vedrørende nationale spaltninger. Reglerne om nationale fusioner og grænseoverskridende fusioner indeholder tilsvarende sproglige forskelle.

Med hensyn til forslaget til § 299 om indsendelse af planen m.v. ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 262 om det tilsvarende krav ved nationale spaltninger samt forslaget til § 279 om indsendelse af planen m.v. ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 300

Beslutningen om gennemførelsen af en fusion eller spaltning må tidligst træffes 4 uger efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har bekendtgjort modtagelsen af planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling.

Denne perioden på 4 uger er et dansk krav, der gælder, uanset om der er tale om en national eller grænseoverskridende transaktion. I andre medlemslande kan der være længere frister fra offentliggørelsen af modtagelsen af planen til selskaberne tidligst kan træffe beslutning om gennemførelse af transaktionen.

For nationale fusioner og spaltninger foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 1, og § 263, stk. 1.

I forslaget til § 280, stk. 1, foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende fusioner, og i den foreslåede § 300, *stk. 1*, foreslås kravet endvidere videreført for grænseoverskridende spaltninger.

I § 244, stk. 2, og § 262, stk. 2, foreslås det, at hvis der er tale om en national fusion eller spaltning, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 243 og § 261, så kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Artikel 6 i direktivet om grænseoverskridende fusion fastslår, at planen for hvert af de fusionerende selskaber skal offentliggøres mindst en måned før datoen for den besluttende generalforsamling.

Det vil som følge heraf ikke være muligt ved en grænseoverskridende fusion at fravige kravet om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal have offentliggjort styrelsens modtagelse af planen

m.v. mindst 4 uger inden, at der kan træffes beslutning om gennemførelsen af transaktionen.

På dette punkt vurderes det, at der bør være ens regler for grænseoverskridende fusioner og spaltninger, og denne mulighed for i enighed at beslutte en fravigelse af 4 ugers fristen foreslås som følge heraf heller ikke indført ved grænseoverskridende spaltninger.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 245 og § 263 har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved fusioner haft en administrativ praksis om, at hvis et ophørende selskab i en fusion har afsluttet et regnskabsår, som selskabet endnu ikke havde aflagt årsrapport for, så kunne fusionen ikke gennemføres, medmindre godkendelsen af den pågældende årsrapport fandt sted senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har haft en tilsvarende administrativ praksis i forhold til spaltninger, hvis det indskydende selskab ophørte som led i spaltningen. Denne administrative praksis foreslås kodificeret i § 245 og § 264, jf. de foreslåede bestemmelsers stk. 3.

I forslaget til § 280 foreslås det, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende spaltninger, idet hensynet bag den hidtidige administrative praksis og den foreslåede kodificering gør sig tilsvarende gældende med hensyn til grænseoverskridende spaltninger, jf. forslaget til stk. 2. Dette gælder også i relation til grænseoverskridende spaltninger, og det foreslåede *stk. 2* indeholder som følge heraf en bestemmelse svarende til ovenstående.

Det foreslås i *stk. 3*, at de kreditorer, der anmoder herom, ligesom ved nationale fusioner og spaltninger samt grænseoverskridende fusioner, skal have oplyst tidspunkt for beslutning om spaltningens gennemførelse svarende til, hvad der også gælder i dag både ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Såvel ved nationale som ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger er det et krav, at gennemførelsen skal vedtages i overensstemmelse med indholdet af den bekendtgjorte plan. Sker dette ikke, anses den påtænkte transaktion for bortfaldet.

For nationale fusioner og spaltninger foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 4, og § 263, stk. 4.

I forslaget til § 280, stk. 4, foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende fusioner, og i den foreslåede bestemmelse i § 300, *stk. 4*, foreslås dette endvidere indført i relation til grænseoverskridende spaltninger.

Det fremgår af § 136 e, stk. 6, der også gælder for grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 c, at spaltningens dokumenter skal fremlægges til eftersyn for kapitalejerne senest 4 uger før en eventuel beslutning om gennemførelse af spaltningen, medmindre kapitalejerne i enighed beslutter, at dokumenterne ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen, jf. dog forslaget til stk. 6.

Den eksisterende bestemmelse for nationale spaltninger i aktieselskabslovens § 136 e, stk. 6, foreslås videreført uændret i den foreslåede bestemmelse § 263, stk. 5.

De gældende regler om nationale fusioner og grænseoverskridende fusioner indeholder en tilsvarende bestemmelse, der ligeledes foreslås videreført i henholdsvis § 245, stk. 5, og § 280, stk. 5.

Det foreslås i § 300, *stk. 5*, at der ligeledes indsættes en bestemmelse herom med hensyn til

grænseoverskridende spaltninger, således at der også i relation til denne transaktionstype sker en videreførelse af den gældende retstilstand.

Det foreslås i *stk. 6*, at kapitalejere, der anmoder herom, vederlagsfrit skal have adgang til spaltningedokumenterne opregnet i det foreslåede *stk. 5* svarende til, hvad der også gælder i dag både ved nationale og grænseoverskridende fusioner samt ved nationale spaltninger

Ved en fusion er fusionsredegørelsen et af de fusionsdokumenter, der skal fremlægges.

I henhold til artikel 7 i direktivet om grænseoverskridende fusioner skal fusionsredegørelsen ved grænseoverskridende fusioner fremlægges til eftersyn for kapitalejerne og medarbejderrepræsentanterne eller, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv.

Det fastslås som følge heraf i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 b, der også gælder for grænseoverskridende spaltninger, at fusionsredegørelsen ved en grænseoverskridende fusion skal fremlægges både for kapitalejerne og for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der indsættes et *stk. 7*, hvor det gøres klart, at redegørelsen ved grænseoverskridende spaltning også fremover skal fremlægges til eftersyn medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet svarende til, hvad der foreslås indført med hensyn til grænseoverskridende spaltninger.

Med hensyn til forslaget til § 300 omhandlende grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 263 om det tilsvarende krav ved nationale spaltninger, hvor det foreslåede *stk. 7* dog ikke genfindes, samt forslaget til § 280, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 301

Reglerne om beslutning af en grænseoverskridende fusion er som udgangspunkt identiske med reglerne om beslutning af gennemførelse af en national fusion.

På tilsvarende vis er de gældende regler om beslutning af en grænseoverskridende spaltning som udgangspunkt identiske med reglerne om beslutning af en national spaltning, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Beslutningen om spaltning træffes af generalforsamlingen i det indskydende selskab, uanset om spaltningen kun er en delvis spaltning, og selskabet derfor også består efter spaltningen, og uanset om det indskydende selskabs vedtægter ikke skal ændres som følge af beslutningen om spaltningens gennemførelse. Beslutningen træffes af generalforsamlingen med det flertal, der kræves til ændring af selskabets vedtægter samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller spaltning, jf. forslaget til § 301.

Hvis der er tale om en såkaldt lodret spaltning, jf. forslaget til § 310, hvor samtlige kapitalandele i det indskydende selskab ejes af selskaberne, der deltager i spaltningen, kan beslutningen dog træffes af det centrale ledelsesorgan.

Hvis der er tale om en grænseoverskridende spaltning, og der er andre kapitalejere i det indskydende selskab end de øvrige selskaber, der deltager i spaltning, skal beslutningen således altid træffes af generalforsamlingen i det indskydende selskab svarende til, hvad der gælder allerede

i dag for både grænseoverskridende og nationale spaltninger.

Med hensyn til forslaget til § 301 omhandlende grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 264 samt forslaget til § 281, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 302

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 301 er de gældende regler om beslutning af en grænseoverskridende spaltning som udgangspunkt identiske med reglerne om beslutning af en national spaltning, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand, jf. forslaget til § 302.

Hvis de modtagende selskaber er bestående selskaber, træffer det centrale ledelsesorgan beslutningen om gennemførelsen af spaltningen i henhold til forslaget til *stk. 1*, medmindre generalforsamlingen skal foretage vedtægtsændringer i selskaberne som led i spaltningen. Dette gælder dog ikke ved optagelsen af det indskydende selskabs navn eller binavn som binavn for et af de modtagende selskaber. Hvis vedtægterne i et modtagende selskab for eksempel kræver en højere majoritet ved ændring af selskabskapitalen, skal en kapitalforhøjelse i det modtagende selskab i forbindelse med spaltningen besluttes med den højere majoritet, som selskabets vedtægter forudsætter.

Beslutningen om gennemførelsen af en spaltning skal endvidere træffes af det modtagende bestående selskabs generalforsamling, hvis kapitalejere, der ejer mindst 5 pct. af selskabskapitalen, skriftligt forlanger det senest 2 uger efter spaltningsplanens offentliggørelse, jf. forslaget til *stk. 2*. Endelig kan de kapitalejere, der ifølge vedtægterne kan kræve ekstraordinær generalforsamling afholdt, anmode om, at beslutningen skal træffes af generalforsamlingen.

Hvis der fremsættes en sådan anmodning, skal den øverste ledelse senest 2 uger efter fremsættelsen af anmodningen herom indkalde til en generalforsamling, således som det også er tilfældet i dag, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Hvis det er generalforsamlingen, der træffer beslutning om spaltningens gennemførelse, træffes beslutningen med den majoritet, der kræves til vedtægtsændringer, jf. *stk. 4*.

Hvis de modtagende selskaber opstår som følge af spaltningen, skal der ikke træffes beslutning om spaltningen i disse selskaber. Dette svarer til, hvad der også gælder ved nationale spaltninger. Årsagen er, at de nye modtagende selskaber opstår som følge af spaltningen og derfor ikke stiftes på almindelig vis.

Med hensyn til forslaget til § 302 omhandlende grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 265 samt forslaget til § 282, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 303

Spaltningsdirektivets artikel 7, *stk. 3*, fastslår, at den øverste ledelse i det indskydende selskab ved en national spaltning skal underrette generalforsamlingen i det indskydende selskab på den generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om en spaltning eventuelle gennemførelse. Underretningen skal indeholde alle væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtrådt mellem dagen for udarbejdelsen af spaltningsplanen og dagen for den generalforsamling i det indskydende selskab, der skal træffe beslutning om gennemførelsen af spaltningen.

For at aktionærerne i de deltagende selskaber også ved en grænseoverskridende spaltning kan træffe beslutning om den påtænkte spaltning på et så oplyst grundlag som muligt, foreslås det i § 303, at der ligeledes skal ske en sådan underretning af generalforsamlingen ved en grænseoverskridende spaltning. De øverste ledelser i de bestående deltagende selskaber skal underrette de øvrige selskabers ledelser, for at disse kan underrette på deres respektive selskabers generalforsamlinger.

Med hensyn til forslaget til § 303 henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 264 samt forslaget til § 281.

Til § 304

Direktivet om grænseoverskridende fusioner fastslår i artikel 9, stk. 2, at generalforsamlingen i et selskab, der deltager i en grænseoverskridende fusion, kan gøre fusionen betinget af, at der efterfølgende afholdes en ny generalforsamling, hvor de fastlagte retningslinier for arbejdstagernes medbestemmelse i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, godkendes.

Denne direktivbestemmelse, der hidtil har været gennemført i aktieselskabslovens § 137 f, foreslås videreført i § 284

Denne bestemmelse om grænseoverskridende fusioner har efter de gældende regler også fundet anvendelse ved en grænseoverskridende spaltning, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 4.

Ved nationale fusioner og spaltninger er der ikke en tilsvarende mulighed for at gøre gennemførelsen betinget af en efterfølgende yderligere godkendelse.

Det foreslås i § 304, at der indsættes en bestemmelse svarende til forslaget til § 284, idet det vurderes, at det også ved grænseoverskridende spaltninger skal være muligt at gøre vedtagelsen betinget af en efterfølgende godkendelse af retningslinierne for medarbejdernes medbestemmelse.

Hvis generalforsamlingen har gjort vedtagelsen betinget af en efterfølgende godkendelse af retningslinierne for medarbejdernes medbestemmelse kan attesten i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 309, der er videreførelse af den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 g, der efter de gældende regler også gælder for grænseoverskridende spaltninger, jf. § 138, stk. 4, ikke udstedes før generalforsamlingens efterfølgende godkendelse af de fastlagte retningslinier svarende til, hvad der allerede i dag gælder, og hvad der foreslås i den tilsvarende bestemmelse vedrørende grænseoverskridende fusion.

Med hensyn til forslaget til § 304 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til den tilsvarende bestemmelse ved en grænseoverskridende fusion § 284.

Til § 305

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 f fastslår, at kapitalejerne i det indskydende selskab kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis de pågældende tager forbehold herom på generalforsamlingen, hvor spaltningens gennemførelse beslutes, og hvis vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

De gældende regler om nationale fusioner indeholder en tilsvarende mulighed for kapitalejerne i det ophørende selskab til at kræve godtgørelse.

Denne mulighed for at kræve godtgørelse for kapitalejerne i det indskydende selskab ved en spaltning og for kapitalejerne i det ophørende selskab ved en fusion, finder efter de gældende regler også anvendelse ved grænseoverskridende fusioner, jf. aktieselskabslovens § 137, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 b, og ved grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 c. Disse bestemmelser gælder naturligvis som de øvrige bestemmelser kun i relation til eventuelle danske indskydende selskaber eller danske ophørende selskaber.

Med hensyn til grænseoverskridende fusioner foreslås denne mulighed for at kræve godtgørelse videreført i den foreslåede § 285.

På tilsvarende vis foreslås det i § 305, at der også fremover ved grænseoverskridende spaltninger, skal være mulighed for, at kapitalejerne i eventuelle danske indskydende selskaber skal kunne kræve godtgørelse.

Med hensyn til forslaget til § 305 omhandlende muligheden for at kræve godtgørelse ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 267 om den tilsvarende mulighed ved nationale spaltninger samt forslaget til § 285, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 306

I henhold til artikel 4, stk. 2, 2. pkt., i direktivet om grænseoverskridende fusioner kan medlemsstaterne indføre bestemmelser til en passende sikring af minoritetsaktionærer eller minoritetsanpartshavere, der har modsat sig grænseoverskridende fusion. Direktivet omtaler ikke, hvorledes beskyttelsen af de pågældende kapitalejere kan finde sted.

Denne bestemmelse i direktivet førte til, at der i aktieselskabslovens § 137 e, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 b, blev indsat en bestemmelse om, at kapitalejerne i et dansk selskab, der ophørte som led i en grænseoverskridende fusion, havde ret til at kræve sig indløst. Dette svarede til, hvad der var indført i dansk ret i medfør af SE-forordningens artikel 24, stk. 2, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af mindretalsaktionærer, der har udtalt sig imod fusionen.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 e om indløsning af kapitalejerne i et ophørende selskab finder tilsvarende anvendelse på en grænseoverskridende spaltning, jf. § 138, stk. 4, således at kapitalejerne i det indskydende selskab på tilsvarende vis kan kræve indløsning.

I § 286 foreslås det, at kapitalejerne i det ophørende selskab fortsat kan kræve sig indløst, hvis de stemmer imod en grænseoverskridende fusion.

Hensyn bag den foreslåede bestemmelse i § 286, som er, at en kapitalejer ikke mod sin egen vilje skal blive kapitalejer i et selskab i et andet land underlagt et andet lands retsregler, gør sig tilsvarende gældende ved en grænseoverskridende spaltning. Det foreslås som følge heraf i § 306, at der indføres en tilsvarende indløsningsmulighed ved grænseoverskridende spaltning.

Det er vigtigt at huske på i relation til de foreslåede bestemmelser i § 286 og § 306, at bestem-

melserne alene vil kunne gælde for kapitalejerne i danske selskaber.

Med hensyn til forslaget til § 306 omhandlende muligheden for at kræve indløsning ved grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 286, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 307

Forslaget til § 307 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 h, stk. 3 til 5, der efter de gældende regler også gælder for grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 c. I *stk. 2* er dog foreslået en præcisere udvidelse i forhold til den gældende bestemmelse i § 136 h, stk. 4, svarende til den præcisering, der er foreslået i § 265, stk. 3, vedrørende nationale spaltninger. Herudover er der ikke tilsigtet andre materielle ændringer.

Der antages at eksistere et generelt forbud ved fusioner mod at yde vederlag for kapitalandelene i et ophørende selskab ejet af selskaber, som deltager i fusionen. På tilsvarende vis antages det, at der gælder et tilsvarende generelt forbud mod at yde et vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, der ejes af de øvrige selskaber, der deltager i transaktionen, jf. bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse om nationale spaltninger § 265, stk. 3.

Det foreslås som følge heraf, at bestemmelsen i *stk. 1*, således som det også er tilfældet i dag i aktieselskabslovens § 136 h, stk. 3, og i den tilsvarende foreslåede bestemmelse om nationale spaltninger i § 265, stk. 3, og den tilsvarende foreslåede bestemmelse i § 287, stk. 1, formuleres som et generelt forbud mod at yde vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, der ejes af de selskaber, der deltager i den grænseoverskridende spaltning.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at lovens regler i kapitel 3 ikke finder anvendelse, hvis der opstår et nyt selskab som led i en grænseoverskridende spaltning, medmindre det fremgår af bestemmelserne om grænseoverskridende spaltning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 2. pkt.* undtager på tilsvarende vis en eventuel kapitalforhøjelse i forbindelse med en grænseoverskridende spaltning, som sker ved indskud af aktiver og forpligtelser fra et ophørende selskab, fra de generelle regler i lovens kapitel 10 om kapitalforhøjelser i de modtagende selskaber.

Det foreslåede *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, svarer til, hvad der allerede gælder og foreslås for nationale fusioner og spaltninger samt for grænseoverskridende fusioner.

I § 265, stk. 4, 3. pkt., foreslås det præciseret, at lovens almindelige regler om kapitalnedsættelser og om opløsning ikke finder anvendelse på det indskydende selskab, hvis der som led i spaltningen sker en opløsning eller kapitalnedsættelse i dette selskab.

Det foreslås i § 287, *stk. 2, 3. pkt.*, at der indføres en tilsvarende præcisering med hensyn til de grænseoverskridende spaltninger.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 3* fastslår i overensstemmelse med de almindelige regler, at dannes der ved spaltningen et nyt selskab, og foretages valg af ledelse og eventuel revisor ikke umiddelbart efter, at generalforsamlingerne har vedtaget gennemførelsen af spaltningen, skal der senest 2 uger efter vedtagelsen af spaltningen afholdes generalforsamling i det nye selskab til valg heraf.

Det foreslås, at der fortsat ikke skal vælges revisor, medmindre selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller generalforsamlingen har besluttet, at der skal være en revisor, som skal revidere selskabets årsrapport.

Da det nye selskab ikke kan opfylde kravet i årsregnskabsloven om, at størrelserne skal opfyldes i to på hinanden følgende år, skal indplaceringen i en regnskabsklasse og vurderingen af, hvorvidt selskabet har revisionspligt, ske på baggrund af de forventede størrelsesgrænser i det første regnskabsår. Situationen er således den samme som ved stiftelse af et nyt selskab.

Det foreslås derfor endvidere i stk. 3, at generalforsamlingen skal træffe afgørelse om, hvorvidt selskabets årsrapporter skal revideres, hvis selskabet ikke er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabslovens eller anden lovgivning, medmindre der er taget stilling hertil på det indskydende selskabs generalforsamling, hvor der er truffet beslutning om spaltningens gennemførelse.

Med hensyn til forslaget til § 307 omhandlende grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 268, stk. 3 til 5, om de tilsvarende regler ved nationale spaltninger samt forslaget til § 287, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 308

Anmeldelsen om den vedtagne fusion eller spaltning skal, jf. aktieselskabslovens § 134 i, stk. 1, og § 136, stk. 1, være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen blev truffet.

Hertil kommer, at en anmeldelse om gennemførelse af en fusion eller spaltning i medfør af aktieselskabslovens § 134 i, stk. 2, og § 136 i, stk. 2, senest skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens eller spaltningens regnskabsmæssige virkning indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af planen.

Bestemmelsen skal sikre, at planen på beslutningstidspunktet fortsat har aktualitets- og informationsværdi.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder ikke regler om anmeldelsen af gennemførelsen af en grænseoverskridende fusion. Som følge heraf vil de almindelige regler om nationale fusioner finde anvendelse på grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås på tilsvarende vis, at der i forslaget til § 308, *stk. 1 og 2*, indføres en bestemmelse om anmeldelse, der svarer til anmeldelsesreglerne for nationale spaltninger.

Ved en grænseoverskridende fusion eller spaltning skal der i modsætning til en national fusion eller spaltning efter anmeldelsen af fusionens eller spaltningens vedtagelse være en attestudveksling mellem de involverede kompetente myndigheder i de respektive lande, jf. for grænseoverskridende spaltningers vedkommende forslaget til § 289. I forlængelse af dette indtræder retsvirkningerne af transaktionen først efter denne attestudstedelse.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 136 i, stk. 1, 3. pkt., der foreslås videreført i § 269, stk. 1, 3. pkt., om at spaltningen først kan registreres, når spaltningens retsvirkninger er indtrådt, er

som følge heraf ikke relevant ved grænseoverskridende spaltninger og foreslås derfor ikke medtaget i forslaget til § 308, stk. 1.

Stk. 3 og 4 i forslaget til § 308 svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 136 i, stk. 3, og lovens § 136 b, stk. 6, der i relation til nationale spaltninger foreslås videreført uændret i forslaget til § 269, stk. 3 og 4.

Med hensyn til forslaget til § 308 omhandlende grænseoverskridende spaltninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 269 om de tilsvarende regler ved nationale spaltninger samt forslaget til § 288, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 309

Forslaget til § 309 svarende til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 137 g, jf. § 138, stk. 4, samt § 136 h, jf. § 138, stk. 2, Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Ved en grænseoverskridende fusion skal myndighederne i flere lande involveres, ligesom der skal foretages registreringer m.v. i flere landes selskabsregistre. Som følge af at der er flere myndigheder involveret, indeholder direktivet om grænseoverskridende fusioner regler, der bygger på den forudsætning, at det er nødvendigt, at der udstedes en række attester til brug for registreringen af den grænseoverskridende fusion. Tilsvarende regler kendes blandt andet fra forordningen om SE-selskabet.

Ved grænseoverskridende spaltninger er det på tilsvarende vis nødvendigt med sådanne attester, da der ligeledes er flere myndigheder involveret.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* gælder for både det indskydende selskab og de modtagende selskaber.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 2 og 3* omhandler de tilfælde, hvor et eller flere af de modtagende selskaber i en grænseoverskridende spaltning skal høre under dansk ret, mens den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* omhandler de tilfælde, hvor det er et dansk selskab, der er det indskydende selskab.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis der deltager et eller flere bestående danske selskaber i en grænseoverskridende fusion, så skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udstede en attest til de danske selskaber, der deltager i den grænseoverskridende spaltning. Attesten udstedes, når alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for spaltningen, er afsluttet.

Forslaget til *stk. 1* svarer til forslaget til § 289, der bygger på artikel 10, stk. 2, i direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Ved nationale fusioner og spaltninger er det aktieselskabslovens § 134 h, stk. 1, og § 136 h, stk. 1, som foreslås videreført i henholdsvis § 250, stk. 1, og § 268, stk. 1, der regulerer, hvilke handlinger og formaliteter, der skal opfyldes, for at retsvirkningerne kan indtræde.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder en attest for de danske deltagende selskaber i forbindelse med en grænseoverskridende spaltning, når handlingerne svarende til § 136 h, stk. 1, er opfyldt. Med hensyn til kravene opstillet i *stk. 1, 2. pkt.*, henvises

til bemærkningerne til forslaget til § 268, stk. 1.

På baggrund af artikel 11, stk. 2, i direktivet om grænseoverskridende fusioner er det i § 289, stk. 2, foreslået, at hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion skal høre under dansk ret, skal der for hvert af de øvrige deltagende selskaber med henblik på registrering af fusionen indsendes en attest til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som svarer til attesten nævnt i bestemmelsens stk. 1.

Attesten skal være udfærdiget af den relevante registreringsmyndighed i det land, hvis lovgivning det pågældende selskab hørte under. Den øverste ledelse i det fortsættende danske selskab er ansvarlig herfor. Når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget attesterne nævnt i stk. 2, kan styrelsen registrere den grænseoverskridende fusion for det fortsættende danske selskab.

På tilsvarende vis foreslås det i § 309, stk. 2, at hvis et eller flere af de modtagende selskaber i en grænseoverskridende spaltning skal høre under dansk ret, skal der med henblik på registrering af spaltningen indsendes en attest til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fra de udenlandske selskabers registreringsmyndigheder for hvert af de øvrige deltagende selskaber. Attesten skal være et endeligt bevis for, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes i det pågældende land forud for spaltningen, er afsluttet, og at den udenlandske registreringsmyndighed vil registrere spaltningen i forhold til de øvrige deltagende selskaber efter modtagelsen af underretningen fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. forslaget til *stk. 2, 2. pkt.*

I den tilsvarende bestemmelse om grænseoverskridende fusioner er det i overensstemmelse med direktivet om grænseoverskridende fusion foreslået præciseret, at attesterne for de udenlandske kompetente myndigheder skal være modtaget senest 6 måneder efter udstedelsen. Det foreslås i § 309, *stk. 2, 3. pkt.*, at der indføres en tilsvarende bestemmelse med hensyn til grænseoverskridende spaltninger, idet hensynet bag kravet gør sig tilsvarende gældende ved grænseoverskridende spaltninger.

Efter modtagelsen af attester for samtlige de øvrige selskaber, der deltager i spaltningen, registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende spaltning for de modtagende selskaber, der skal høre under dansk ret og underretter hurtigst muligt de registre, hvor de øvrige deltagende selskaber er registreret, jf. forslaget til *stk. 2, 4. pkt.*

I *stk. 3* er det foreslået, at en grænseoverskridende spaltning, hvor et eller flere af de modtagende selskaber skal høre under dansk ret, i relation til disse selskaber skal have virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer spaltningen.

Det bemærkes, at en national spaltning ligesom en national fusion som udgangspunkt har virkning fra vedtagelsestidspunktet, jf. aktieselskabslovens § 136 h, der foreslås videreført i § 268.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, omhandler de tilfælde, hvor det danske selskab er det indskydende selskab i den grænseoverskridende spaltning, og som eventuelt ophører som led i gennemførelsen af spaltningen.

Forslaget til § 289, stk. 4, der omhandler det tilsvarende tilfælde ved grænseoverskridende fusioner, hvor et af de ophørende selskaber i en grænseoverskridende fusion, hører under dansk ret, fastslår, at hvis dette er tilfældet, vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtage en attest fra den kompetente myndighed fra det land, som det fortsættende selskab skal høre under, om at fusionen er registreret for dette selskab, og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil efter modtagelsen af denne underretning, så registrerer styrelsen, at de her i landet registrerede ophørende selskaber er ophørt ved fusion.

Det foreslås § 309, stk. 4, at hvis det indskydende selskab hører under dansk ret, så vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen først registrere gennemførelsen af spaltningen og det indskydende selskabs eventuelle opløsning, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget en underretning fra de kompetente registreringsmyndigheder for de modtagende selskaber, om at spaltningen er blevet registreret for disse selskabers vedkommende. Ligesom ved grænseoverskridende fusioner må det således anses for afgørende, at spaltningen og den eventuelle opløsning for det indskydende selskabs vedkommende først registreres, når selve registreringen af spaltningens gennemførelse er foretaget i relation til de modtagende selskaber.

Med hensyn til forslaget til § 309 omhandlende attestudstedelsen ved en grænseoverskridende spaltning henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 289, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 310

Aktieselskabslovens § 136 j, stk. 1, der omhandler de såkaldte lodrette spaltninger, gælder også for grænseoverskridende spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 67 c.

Der er tale om en lodret spaltning, hvis de modtagende selskaber i en spaltning tilsammen ejer alle kapitalandelene i det indskydende selskab.

Hvis der er tale om en sådan lodret spaltning, kan beslutningen om spaltningens gennemførelse træffes af det indskydende selskabs centrale ledelsesorgan i stedet for det sædvanlige krav om, at det er generalforsamlingen, der træffer beslutningen i det indskydende selskab.

Lodrette spaltninger er efter den gældende bestemmelse endvidere undtaget fra en række af de sædvanlige dokumentkrav. Dette skyldes, at der pr. definition ikke kan ydes vederlag for kapitalandele i det indskydende selskab, når disse er ejet af de modtagende selskaber, jf. forslaget til bestemmelsen i § 268, stk. 3, der er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 136 h, stk. 3. Alle oplysningerne om vederlaget i spaltningens dokumenter er derfor ikke relevante i lodrette spaltninger. Det er ligeledes i disse spaltninger overflødigt at stille krav om udarbejdelse af en vurderingsmandserklæring om vederlaget for kapitalandelene i det indskydende selskab, og der stilles derfor ikke krav om en vederlagserklæring i sådanne tilfælde.

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i § 270 om lodrette nationale spaltninger svarende til den gældende bestemmelse herom. Det foreslås på tilsvarende vis, at der indsættes en bestemmelse om lodrette grænseoverskridende spaltninger, jf. forslaget til § 310.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 310 til bemærkningerne til forslaget til § 270, der som nævnt ovenfor omhandler den tilsvarende foreslåede bestemmelse ved nationale spaltninger samt til forslaget til § 290 vedrørende lodrette grænseoverskridende fusioner.

Til § 311

Den foreslåede § 311 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslåede *stk. 1* i § 311 gennemfører artikel 16, stk. 1 i direktivet om grænseoverskridende

fusion, hvorefter udgangspunktet er, at det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, er underlagt de regler vedrørende medbestemmelse, der eventuelt måtte gælde i den medlemsstat, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted. At artikel 16, stk. 1, taler om ”regler vedrørende medbestemmelse, der eventuelt måtte gælde”, skal ses i lyset af, at reglerne om medbestemmelse ikke er harmoniseret på EU niveau.

Der er således forskel på de nationale regler, der regulerer medbestemmelse i de forskellige EU-lande, ligesom der er EU-lande, der slet ikke har regler om medbestemmelse i deres nationale regelsæt. Imidlertid vil der i samtlige EU-lande som følge af SE-reglerne være regler om medarbejderindflydelse og herunder medbestemmelse for SE-selskaber med hjemsted i den pågældende medlemsstat.

Det følger af artikel 16, stk. 2, at begrebet ”medbestemmelse” følger definitionen i artikel 2, litra k, i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber. Denne bestemmelse er gennemført i § 2, stk. 11, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, hvortil der henvises.

I Danmark vil de gældende regler om medbestemmelse for medarbejdere i danske aktieselskaber og anpartsselskaber fremover findes i selskabslovens §§ 140 ff., jf. de foreslåede bestemmelser hertil.

Det foreslås derfor, at § 140 som udgangspunkt finder anvendelse på selskaber, der er resultatet af en grænseoverskridende fusion.

Imidlertid stiller direktivet i artikel 16, stk. 2, litra a og b, som betingelse for anvendelse af nationale regler om medbestemmelse på selskaber, der er resultat af en grænseoverskridende fusion, at de nationale regler ikke forringer den medbestemmelse, som medarbejderne i de deltagende selskaber havde forud for fusionen, samt at reglerne om medbestemmelse også omfatter medarbejdere i selskabets filialer i andre medlemsstater.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 1 og 2*, gennemfører betingelserne i artikel 16, stk. 2, litra a og b.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, fastslår således, at § 140, ikke finder anvendelse på et selskab, der er resultat af en grænseoverskridende fusion, hvis anvendelse af disse bestemmelser vil medføre, at den medbestemmelse, der eksisterede forud for fusionen for medarbejderne i de fusionerede selskaber, derved forringes.

Ved vurderingen af, hvorvidt medbestemmelsen kan anses for at blive forringet, skal der lægges vægt på andelen af medarbejderrepræsentationen i de deltagende selskaber forud for fusionen. Denne andel kan ifølge direktivet vedrøre medarbejderrepræsentanter i de administrations- eller tilsynsorganer, udvalg eller ledelsesgrupper, herunder i selskabets profitcentre, der er omfattet af medbestemmelse.

Bestemmelsen skal forstås således, at det alene er den procentvise andel af medbestemmelsen, der er afgørende for vurderingen af niveauet for medbestemmelse. Det er dermed ikke relevant ved vurderingen af medbestemmelsesniveauet, om der før en fusion var medbestemmelse i form af ret til at vælge eller udpege nogle af medlemmerne af selskabets tilsyns- eller administrationsorgan, eller om der var ret til at anbefale eller modsætte sig udnævnelsen af nogle eller alle medlemmer af selskabets tilsyns- eller administrationsorgan. Afgørende er alene, at formen er omfattet af definitionen af medbestemmelse i SE-direktivets artikel 2, litra k.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, fastslår, at § 140 ikke finder anvendelse ved en grænseoverskriden-

de fusion, hvis anvendelsen ikke giver medarbejderne i de i andre medlemsstater beliggende bedrifter i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, den samme ret til at udøve medbestemmelse, som den giver de medarbejdere, der er beskæftiget i Danmark.

Hvis der efter en grænseoverskridende fusion, hvor det fortsættende selskab har hjemsted i Danmark, er medarbejdere i bedrifter, der er berørt af fusionen, i andre EU/EØS-lande, kan de danske regler om medbestemmelse i § 140, derfor ikke finde anvendelse, idet disse regler alene omfatter medarbejdere, der har arbejdssted i Danmark.

Derudover gennemfører den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 3*, direktivets artikel 16, stk. 2, hvorefter de SE-regler, som direktivet i artikel 16, stk. 3, henviser til, altid skal anvendes, hvis der deltager blot ét selskab i fusionen, der i 6 måneder forud for offentliggørelsen af fusionsplanen gennemsnitligt havde mere end 500 medarbejdere, og disse før fusionen var omfattet af en medbestemmelsesordning. Definitionen på begrebet ”medbestemmelse” findes i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber § 2, stk. 11, hvortil der henvises.

I *stk. 2* foreslås det, at de foreslåede §§ 312-316 ikke skal finde anvendelse, hvis det foreslåede § 311, stk. 1, fører til, at § 140 finder anvendelse. Baggrunden for dette er, at de foreslåede §§ 312 - 316 gennemfører de artikler i direktivet, som skal finde anvendelse, hvis national ret ikke finder anvendelse.

Til § 312

Den foreslåede § 312 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 a, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslåede *stk. 1* gennemfører artikel 16, stk. 3, litra a-d og dele af litra f i direktivet om grænseoverskridende fusioner. I disse bestemmelser i direktivet henvises der til udvalgte bestemmelser i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, som skal gælde ved grænseoverskridende fusion, når national ret, jf. den foreslåede bestemmelse i § 311, medfører, at betingelserne i artikel 16, stk. 2, litra a og b, ikke opfyldes i forbindelse med en grænseoverskridende fusion. Se nærmere om betingelserne for anvendelse af national ret under bemærkningerne til den foreslåede § 139.

Direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber er gennemført i dansk ret ved lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. lov nr. 281 af 26. april 2004.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at størstedelen af de allerede eksisterende regler om medbestemmelse i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber også finder anvendelse ved grænseoverskridende fusion, hvis reglerne om medbestemmelse i §§ 140 - 143 ikke finder anvendelse, jf. den foreslåede § 311.

Artikel 16, stk. 3, i direktivet om grænseoverskridende fusioner henviser ikke til direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber i dets helhed. Der er således en række bestemmelser, der ikke er henvist til, og som derfor ikke finder anvendelse ved en grænseoverskridende fusion. Hertil kommer, at artikel 16, stk. 4, i direktivet om grænseoverskridende fusioner indeholder nogle supplerende regler om medbestemmelse, når SE-reglerne anvendes.

Lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber har til formål at sikre medarbejdernes ret til indflydelse ved stiftelse af SE-selskaber. Medarbejderindflydelse er i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber bredt defineret som alle ordninger, der giver medarbejderne indflydelse,

herunder både ret til information, høring og medbestemmelse.

Direktivet om grænseoverskridende fusion omfatter derimod alene medarbejdernes ret til medbestemmelse og ikke retten til information og høring. Direktivet henviser derfor kun til de dele af direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, som vedrører medbestemmelse. Dette lovforslag vedrører derfor også alene medarbejderindflydelse i form af medbestemmelse og ikke information og høring.

På den baggrund foreslås det i bestemmelsen at henvise til følgende bestemmelser i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber: § 2, stk. 4-6 og 11, §§ 3-14, § 15, stk. 1 og 2, nr. 1, samt stk. 3-5, § 17, nr. 1, 7 og 8, samt §§ 41-43. Det bemærkes, at når der i de pågældende bestemmelser står ”SE-selskabet” skal det i denne sammenhæng forstås som ”selskabet, der er resultat af den grænseoverskridende fusion”.

Bestemmelserne, der foreslås henvist til i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, vedrører følgende:

§ 2, stk. 4-6 og 11, indeholder definitioner af væsentlige begreber, herunder en definition af begrebet ”medbestemmelse” i § 2, stk. 11.

§§ 3-13 vedrører det særlige forhandlingsorgan, dets nedsættelse, antal medlemmer og opgaver.

§ 14 og § 15, stk. 1 og 2, nr. 1, samt stk. 3, vedrører afstemningen i det særlige forhandlingsorgan. Det bemærkes, at der skal ses bort fra henvisningen i § 14, stk. 1, til § 16, idet § 16 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber ikke finder anvendelse ved grænseoverskridende fusioner. I den foreslåede § 315 findes imidlertid en særlig modifikation til hovedreglen i § 14, stk. 1, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber vedrørende afstemning i det særlige forhandlingsorgan, jf. nærmere under bemærkningerne til den foreslåede § 139 d.

§ 17, nr. 1, 7 og 8, vedrører indholdet af en aftale om medarbejderindflydelse, og §§ 41-43 vedrører fortrolighed og andre bestemmelser.

Det foreslåede *stk. 2* gennemfører dele af direktivets artikel 16, stk. 3, litra h, der henviser til de såkaldte referencebestemmelser om medbestemmelse i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber.

De pågældende referencebestemmelser er gennemført i kapitel 4 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber. Da kapitel 4 imidlertid indeholder mere end de pågældende bestemmelser, der er henvist til i artikel 16, stk. 3, litra h, og da direktivet om grænseoverskridende fusioner i artikel 16, stk. 4, litra a og c, fastsætter nogle supplerende regler vedrørende referencebestemmelserne om medbestemmelse, se nærmere under bemærkningerne til den foreslåede § 313, er det ikke relevant at henvise til hele kapitel 4 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, når der er tale om grænseoverskridende fusioner.

Det foreslås på den baggrund, at § 15, stk. 4 og 5, § 33, stk. 2, § 34, §§ 36-40 i lov om medarbejderindflydelse (herefter ”referencebestemmelserne om medbestemmelse”) også kan finde anvendelse ved grænseoverskridende fusioner. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede § 313, stk. 1, hvor betingelserne for anvendelsen af referencebestemmelserne om medbestemmelse fremgår. Referencebestemmelserne om medbestemmelse indeholder regler om medbestemmelsen, som blandt andet skal anvendes, når ledelsen og det særlige forhandlingsorgan ik-

ke kan blive enige om en ordning om medbestemmelse. Se mere om betingelserne for anvendelse af referencebestemmelserne om medbestemmelse under bemærkningerne til den foreslåede § 313.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner henviser ikke til SE-direktivets bestemmelser om nedsættelse af et repræsentationsorgan. Repræsentationsorganets primære opgave i et SE-selskab relaterer sig til information og høring, som ligger udenfor definitionen af medbestemmelse og dermed udenfor området, som er reguleret af direktivet om grænseoverskridende fusioner. På den baggrund er der ikke henvist til de bestemmelser i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, der vedrører repræsentationsorganet. Når der er henvist til bestemmelserne om repræsentationsorganet i de bestemmelser i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, der finder anvendelse ved grænseoverskridende fusioner, skal der derfor ses bort fra sådanne henvisninger.

Direktivet om grænseoverskridende fusioner omfatter ikke andet end fusion, og der er således heller ikke henvist til de bestemmelser i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, der vedrører anden stiftelse af et selskab, for eksempel ved omdannelse.

I det foreslåede *stk. 3* foreslås det, at bestemmelserne i §120, stk. 1, og §§ 140 - 143 ikke skal finde anvendelse, når SE-reglerne om medbestemmelse finder anvendelse. Baggrunden for dette er, at SE-reglerne regulerer de samme forhold, herunder spørgsmålet om retten til medbestemmelse for medarbejdere i datterselskaber, samt at en aftale om medbestemmelse skal fastsætte regler for, hvorledes medarbejderne kan udøve medbestemmelsen.

Lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber finder som udgangspunkt anvendelse, når SE-selskabet skal have eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i Danmark, jf. lovens § 1, stk. 1. I samme lovs § 1, stk. 2, er imidlertid opregnet en række bestemmelser, der også finder anvendelse, når SE-selskabet skal have vedtægtsmæssigt hjemsted uden for Danmark. Det drejer sig blandt andet om bestemmelserne om valg af repræsentanter til det særlige forhandlingsorgan (SFO) i Danmark. Desuden drejer det sig om bestemmelserne om valg af repræsentanter til SE-selskabets tilsyns- eller administrationsorgan, i det omfang disse skal vælges af medarbejdere i datterselskaber eller bedrifter af det fortsættende selskab, når sådanne datterselskaber hører under dansk ret, eller når bedrifterne er beliggende i Danmark.

Det foreslås, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår grænseoverskridende fusioner.

Det foreslåede *stk. 4* fastslår således, at de relevante bestemmelser i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber også finder anvendelse, når det fortsættende selskab efter en grænseoverskridende fusion skal høre under et andet EU/EØS-lands lovgivning. Reglerne skal dog kun anvendes, når medbestemmelsen fastlægges efter SE-proceduren.

Til § 313

Den foreslåede § 313 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 b, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det foreslåede *stk. 1 og 2* gennemfører artikel 16, stk. 3, litra e, samt artikel 16, stk. 4, litra a.

I artikel 16, stk. 3, litra e, henvises til dele af artikel 7 i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber. Artikel 7 i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber handler om be-

tingelserne for anvendelse af de såkaldte referencebestemmelser om medarbejderindflydelse.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* vedrører således betingelserne for anvendelsen af de pågældende referencebestemmelser om medbestemmelse.

Bestemmelsen fastslår, at de nævnte bestemmelser (referencebestemmelserne om medbestemmelse) i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber finder anvendelse, når der forud for fusionen var en ordning om medbestemmelse i mindst et af de deltagende selskaber, i følgende situationer:

- Når de deltagende selskabers kompetente organer og det særlige forhandlingsorgan aftaler at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse,
- når der ikke inden for den i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber fastsatte frist er indgået en aftale, og de deltagende selskabers kompetente organer beslutter at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse og således fortsætte registreringen, jf. dog det foreslåede *stk. 2*, eller
- når de deltagende selskabers kompetente organer beslutter sig for at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse uden forudgående forhandling med det særlige forhandlingsorgan.

I forhold til *stk. 1, nr. 2*, præciserer det foreslåede *stk. 2*, at ledelsen altid kan vælge at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse, medmindre mindre end 1/3 af de deltagende selskabers medarbejdere forud for fusionen var omfattet af en eller flere former for medbestemmelse.

Dette betyder, at ledelsen altid kan vælge at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse, når:

der ikke inden for den i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber fastsatte frist er indgået en aftale, og
der i de i fusionen deltagende selskaber forud for fusionen var mere end 1/3 af medarbejderne, der var omfattet af en eller flere former for medbestemmelse.

Var mindre end 1/3 af de deltagende selskabers medarbejdere forud for fusionen omfattet af en eller flere former for medbestemmelse, så kræver ledelsens beslutning om anvendelse af referencebestemmelserne om medbestemmelse, at det særlige forhandlingsorgan også træffer beslutning herom.

Hvis det særlige forhandlingsorgan i sidstnævnte situation ikke træffer beslutning om at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse, indføres som udgangspunkt ingen ordning om medbestemmelse. Imidlertid vil de gældende regler i § 140 derefter finde anvendelse, således at der er ret til medbestemmelse, når kriterierne i denne bestemmelse er opfyldt.

Fristen i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber er 6 måneder, der dog efter aftale mellem parterne kan forlænges i op til ét år fra tidspunktet for nedsættelsen af det særlige forhandlingsorgan.

Situationen i *stk. 1, nr. 3* forudsætter i modsætning til situationen i *stk. 1, nr. 2*, ikke, at en bestemt andel af medarbejderne var omfattet af en medbestemmelsesordning.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 3* gennemfører artikel 16, *stk. 4, litra a*, om ledelsens ret til at vælge at være underlagt referencebestemmelserne om medbestemmelse uden forudgående forhandling.

Det bemærkes, at uanset om ledelsen vælger at undlade forhandling og anvende referencebestemmelserne, skal der under alle omstændigheder nedsættes et forhandlingsorgan, jf. lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, § 4. I sådanne tilfælde vil forhandlingsorganets primære opgave være, at beslutte hvordan pladserne i bestyrelsen fordeles mellem medarbejderrepræsentanterne eller hvordan medarbejderne i selskabet kan anbefale eller modsætte sig udpegelsen af ledelsesmedlemmer, jf. forslaget til § 314.

Bestemmelsen er speciel for grænseoverskridende fusioner og findes ikke i reguleringen af medbestemmelsen i SE-selskaber. Baggrunden for bestemmelsen er, at det skal være muligt at undgå potentielt lange og omkostningstunge forhandlinger om medbestemmelse i forbindelse med en grænseoverskridende fusion. Ledelsen skal således ikke tage initiativ til, at der nedsættes et særligt forhandlingsorgan *med henblik på forhandling*. I stedet kan ledelsen af selskaberne tildele medarbejderne medbestemmelse på mindst samme niveau som før fusionen i henhold til referencebestemmelserne om medbestemmelse. Har ledelsen valgt at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse uden forhandling, nedsættes det særlige forhandlingsorgan imidlertid *efterfølgende*, således at dette kan træffe beslutning i medfør af den foreslåede § 314.

Uanset om der inden fusionen var flere eller færre end 1/3 af det samlede antal medarbejdere, som var omfattet af en medbestemmelsesordning, jf. det foreslåede *stk. 2*, så skal referencebestemmelserne om medbestemmelse altid anvendes, hvis ledelsen i overensstemmelse med *stk. 1, nr. 3*, vælger at undlade forhandling. Bestemmelsen giver således ikke hjemmel til at anvende nationale regler, selvom færre end 1/3 af det samlede antal medarbejdere inden fusionen var omfattet af en medbestemmelsesordning. Baggrunden herfor er, at det særlige forhandlingsorgan ikke er inddraget, og medarbejderne derfor - i modsætning til hovedreglen i *stk. 1, nr. 1 og 2* - er afskåret fra indflydelse på medbestemmelsesordningen.

Den foreslåede bestemmelse kan kun anvendes frem til det øjeblik, hvor det særlige forhandlingsorgan er nedsat uden at ledelsen forud for dette har truffet beslutning om anvendelse af referencebestemmelserne om medbestemmelse. I det øjeblik, hvor ledelsen nedsætter et forhandlingsorgan *med henblik på forhandling*, afskriver ledelsen sig således samtidig retten til at vælge at undlade forhandling og anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse. Dette skal ses i sammenhæng med § 315, hvorefter det særlige forhandlingsorgan straks efter dets nedsættelse kan beslutte ikke at indlede forhandlinger eller de kan afslutte allerede indledte forhandlinger med henblik på at anvende nationale regler.

Det foreslåede *stk. 3* gennemfører artikel 16, *stk. 4, litra c*.

Hvor forhandlinger, jf. *stk. 1, nr. 1 og 2*, har ført til anvendelse af referencebestemmelserne om medbestemmelse, jf. *stk. 1*, kan andelen af medarbejdervalgte ledelsesmedlemmer ikke overstige antallet i henhold til § 140.

Andelen af medarbejderrepræsentanter er med den foreslåede bestemmelse begrænset til maksimalt 1/3 af den samlede bestyrelse, men kun i de tilfælde, hvor der har været ført forhandlinger mellem ledelsen og det særlige forhandlingsorgan, som har ført til anvendelse af referencebestemmelserne om medbestemmelse. Dette indebærer, at denne begrænsning, hvorefter medarbejderne højst kan vælge 1/3 af den samlede bestyrelse, ikke finder anvendelse, når ledelsen uden forudgående forhandlinger vælger, at referencebestemmelserne om medbestemmelse skal finde anvendelse, jf. forslaget til § 313, *stk. 1, nr. 3*.

Det fortsættende selskab i grænseoverskridende fusion, der har hjemsted i Danmark, vil have den samme ledelsesmæssige struktur som andre selskaber i henhold til dansk ret.

Anvendelsen af § 33, stk. 2, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber kan føre til en mindre andel af medarbejdervalgte medlemmer af ledelsen, hvis den største andel af medarbejderrepræsentanter i de deltagende selskaber var mindre end 1/3. Dette vil kunne være tilfældet, når det deltagende danske selskab ikke havde medarbejderrepræsentation før den grænseoverskridende fusion, men et eller flere deltagende selskaber fra andre medlemsstater før fusionen havde en ordning om medbestemmelse for medarbejderne, ifølge hvilken medarbejderne kunne råde over mindre end 1/3 af pladserne i ledelsesorganet.

Til § 314

Den foreslåede § 314 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 c, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand

Den foreslåede bestemmelse i § 314 gennemfører dele af artikel 16, stk. 3, litra h, som henviser til referencebestemmelserne om medbestemmelse i del 3, litra b, i bilaget til direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber.

Bestemmelsen vedrører fordelingen af pladserne i bestyrelsen mellem medarbejderrepræsentanterne, eller hvordan medarbejderne kan anbefale eller modsætte sig udpegelsen af medlemmerne i bestyrelsen, når referencereglerne om medbestemmelse anvendes.

I del 3, litra b, i bilaget til direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber tilfalder retten til at træffe afgørelse om fordelingen af pladserne i bestyrelsen etc. "repræsentationsorganet". Det foreslås, at retten i forbindelse med grænseoverskridende fusion i stedet tillægges det særlige forhandlingsorgan, idet direktivet om grænseoverskridende fusioner hverken indeholder regler eller i øvrigt henviser til regler i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, der vedrører repræsentationsorganet.

Af denne grund skal det særlige forhandlingsorgan også nedsættes, selvom der ikke skal forhandles med ledelsen, når denne vælger at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse uden forhandling, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 313, stk. 1, nr. 3.

Den foreslåede bestemmelse er en afskrift af § 35 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, bortset fra at henvisningen til repræsentationsorganet i dette forslag således er erstattet med en henvisning til det særlige forhandlingsorgan.

Der er i den foreslåede bestemmelse henvist til Rådets direktiv 2001/86/EF (direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber).

Til § 315

Den foreslåede § 315 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 d, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Den foreslåede bestemmelse i § 315 gennemfører artikel 16, stk. 4, litra b, i direktivet om grænseoverskridende fusion.

Artikel 16, stk. 4, litra b, giver det særlige forhandlingsorgan med et særligt flertal mulighed for at vælge at anvende national ret i den medlemsstat, hvor det fortsættende selskab har hjemsted. Dette kan ske både forud for og under forhandlingerne med ledelsen.

Den foreslåede bestemmelse giver således det særlige forhandlingsorgan mulighed for at vælge at anvende reglerne om medbestemmelse i § 140. Forhandlingsorganet kan med det fornødne flertal, jf. nedenfor – og uafhængigt af de deltagende selskabers ledelser - vælge at anvende bestemmelserne i § 140, enten inden forhandlingerne eller i øvrigt på hvilket som helst tidspunkt under forhandlingerne.

Det særlige forhandlingsorgan kan beslutte ikke at indlede forhandlinger eller at afbryde forhandlingerne og i stedet anvende de i § 140, fastsatte regler om medarbejderes valg af ledelsesmedlemmer, når følgende tre betingelser *alle* er opfyldt:

mindst 2/3 af medlemmerne i det særlige forhandlingsorgan stemmer for forslaget, de medlemmer, som stemmer for forslaget, repræsenterer mindst 2/3 af medarbejderne i alle de deltagende selskaber, og blandt de medlemmer, som stemmer for forslaget, er der repræsentanter for medarbejdere, som er beskæftiget i mindst to lande.

Om forholdet til ledelsens ret til at lade referencebestemmelserne om medbestemmelse finde anvendelse uden forudgående forhandling henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 313, stk. 1, nr. 3.

Til § 316

Den foreslåede § 316 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 e, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører de dele af direktivets artikel 16, stk. 3, der henviser til SE-forordningen (forordning (EF) nr. 2157/2001). Henvisningen vedrører de principper og procedurer, der er fastlagt i forordningens artikel 12, stk. 2-4. Ifølge disse bestemmelser er en aftale mellem de deltagende selskabers kompetente organer og det særlige forhandlingsorgan om en ordning om medarbejderindflydelse som udgangspunkt en registreringsbetingelse for SE-selskabet.

SE-forordningen vedrører SE-selskaber. Imidlertid fremgår det af direktivets artikel 16, stk. 3, at de principper og procedurer, der er fastlagt i forordningens artikel 12, stk. 2-4, også skal finde anvendelse i forbindelse med grænseoverskridende fusioner. Den foreslåede bestemmelse gengiver derfor indholdet af SE-forordningens artikel 12, stk. 2. Bestemmelsen fastslår således, at en aftale om en ordning om medbestemmelse i overensstemmelse med § 17, nr. 1, 7 og 8, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. den foreslåede § 311, stk. 1, som udgangspunkt er en registreringsbetingelse ved en grænseoverskridende fusion, når SE-reglerne finder anvendelse. Dette gælder dog ikke, hvis der er truffet beslutning i henhold til de foreslåede § 313, stk. 1, nr. 3, eller § 315, eller den i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber fastsatte frist er udløbet, uden at der er indgået nogen aftale.

En beslutning i henhold til den foreslåede § 313, stk. 1, nr. 3, indebærer, at ledelsen har valgt at anvende referencebestemmelserne om medbestemmelse uden forudgående forhandling.

En beslutning i henhold til den foreslåede § 315 indebærer, at det særlige forhandlingsorgan har udnyttet muligheden for uden om ledelsen at beslutte at anvende reglerne om medbestemmelse i § 140. Er fristen i § 12 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. den foreslåede § 313, stk. 1, nr. 2, udløbet, er udgangspunktet, at referencebestemmelserne om medbestemmelse

finder anvendelse. Se nærmere om de sidstnævnte situationer under bemærkningerne til de foreslåede § 313, stk. 1, nr. 2 og 3, samt § 315.

Der er ikke noget til hinder for, at en aftale mellem ledelsen og det særlige forhandlingsorgan går ud på, at referencebestemmelserne om medbestemmelse, jf. § 313, stk. 1, skal finde anvendelse.

Til § 317

Forslaget til § 317 gennemfører artikel 16, stk. 7, i direktivet om grænseoverskridende fusion.

Direktivets artikel 16, stk. 7, vedrører rækkevidden af medarbejdernes eventuelle ret til medbestemmelse, hvis et selskab, der er resultatet af en grænseoverskridende fusion, efterfølgende deltager i nationale fusioner eller spaltninger.

De foreslåede bestemmelser i forslaget til §§ 311-316 om medarbejdernes ret til medbestemmelse ved grænseoverskridende fusion finder således tilsvarende anvendelse med de nødvendige tilpasninger, hvis det fortsættende selskab i en grænseoverskridende fusion efterfølgende deltager i nationale fusioner eller spaltninger i de første tre år efter den grænseoverskridende fusion. Med de foreslåede tilpasninger sigtes der særligt til, at der ved efterfølgende nationale fusioner eller spaltninger kun deltager nationale selskaber. Bestemmelserne i den foreslåede § 315 samt i § 15, stk. 1, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. den foreslåede § 312, der indeholder krav om, at medarbejdere fra mindst to lande skal stemme for, hvis væsentlige beslutninger skal træffes, kan således ikke anvendes efter ordlyden i forbindelse med efterfølgende nationale fusioner eller spaltninger og må derfor tilpasses i disse tilfælde.

Den foreslåede § 317 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 f, og der er som udgangspunkt ikke tilsigtet ændringer med bestemmelsen.

Baggrunden for de foreslåede regler i § 317 er, at medarbejderne i et selskab, der deltager i en grænseoverskridende fusion, ikke skal fortabe deres ret til medbestemmelse som led i en grænseoverskridende fusion. Dette gælder også ved efterfølgende nationale fusioner og spaltninger, der gennemføres i en relativ kort periode efter den grænseoverskridende fusion.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at hvis der er tale om en national fusion eller spaltning, hvor fusionen eller spaltningen i forhold til den grænseoverskridende fusion ikke medfører et andet antal medarbejderrepræsentanter i Det Særlige Forhandlingsorgan, og hvis fordelingen af medarbejderrepræsentanterne mellem de involverede lande ikke ændres, vil der ikke være behov for de foreslåede regler i §§ 311-316.

For med en sådan fusion eller spaltning vil der ikke ske en forrykning af fordelingen af medarbejderrepræsentanterne i Det Særlige Forhandlingsorgan, der forhandler den fremtidige medbestemmelse, og fornyede forhandlinger i organet om medbestemmelse vil typisk føre til samme resultat som ved den første grænseoverskridende fusion. Derfor foreslås det, at de foreslåede regler i §§ 311-316 ikke finder anvendelse ved efterfølgende national fusion eller spaltning, der ikke ville have medført et andet antal medarbejderrepræsentanter i Det Særlige Forhandlingsorgan, og hvis fordelingen af medarbejderrepræsentanter mellem de involverede lande ikke ændres i forhold til den grænseoverskridende fusion.

Til § 318

Den foreslåede bestemmelse § 318 svarer til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabslovens § 139 g, og der er ikke tilsigtet materielle ændringer i forhold til den eksisterende bestemmelse.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 291 er der i modsætning til de grænseoverskridende fusioner ikke et direktiv om grænseoverskridende spaltninger.

Det foreslås med § 318, at medarbejdere i deltagende selskaber ved en grænseoverskridende spaltning får de samme rettigheder ved en sådan spaltning som ved en grænseoverskridende fusion.

Der foreligger ikke harmoniserede regler om grænseoverskridende spaltning. Der er endvidere ikke noget krav om, reglerne om medarbejderes ret til medbestemmelse ved grænseoverskridende fusioner skal finde anvendelse ved grænseoverskridende spaltning.

Med lovforslaget foreslås en udvidelse af de foreslåede regler om medarbejdernes medbestemmelse ved grænseoverskridende fusion til også at omfatte grænseoverskridende spaltning. Dette foreslås, fordi de samme hensyn gør sig gældende for beskyttelsen af medarbejdernes ret til medbestemmelse ved en spaltning som ved en fusion.

Grænseoverskridende spaltning forudsætter, at den lovgivning, som de øvrige deltagende selskaber hører under, tillader grænseoverskridende spaltning, jf. det foreslåede § 291, stk. 3. Ifølge samme bestemmelse forudsætter en grænseoverskridende spaltning, at et dansk indskydende selskabs medarbejdere ikke derved fortaber deres ret til medbestemmelse.

Det er således en forudsætning for grænseoverskridende spaltning, at de deltagende selskabers lovgivning indeholder regler om medbestemmelse, der følger principperne i direktivet om grænseoverskridende fusioner, jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 291, stk. 3.

De regler om medbestemmelse, som den foreslåede bestemmelse henviser til, skal finde anvendelse på det modtagende selskab, når dette skal have hjemsted i Danmark. Dette kan blandt andet være tilfældet, når et selskab fra et andet EU/EØS-land spalter til et dansk selskab.

Hvis et indskydende dansk selskab ikke ophører som led i spaltningen, vil eventuelle medarbejdere i dette selskab ikke blive omfattet af de foreslåede regler om medbestemmelse. En eventuel medbestemmelsesordning i det indskydende selskab vil således fortsætte uafhængigt af den grænseoverskridende spaltning og efterfølgende vil det være de almindelige regler om medbestemmelse i § 49, der vil finde anvendelse på dette selskab.

Når der er tale om en grænseoverskridende spaltning, foreslås det således, at reglerne om medbestemmelse i de foreslåede §§ 311-317 også finder anvendelse med de nødvendige tilpasninger.

Med de nødvendige tilpasninger sigtes særligt til, at der ved spaltning til et nyt selskab kun vil være én ledelse og medarbejdere i ét land forud for spaltningen. Bestemmelserne i den foreslåede § 315 samt i § 15, stk. 1, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. den foreslåede § 312, der indeholder krav om, at medarbejdere fra mindst to lande skal stemme for, hvis væsentlige beslutninger skal træffes, kan således ikke anvendes efter ordlyden i forbindelse med denne type spaltninger og må derfor tilpasses i disse tilfælde. Desuden vil de foreslåede bestemmelser, hvori der henvises til de deltagende selskabers kompetente organer, som f.eks. i den foreslåede § 313, stk. 1, nr. 1, skulle forstås som det indskydende (afgivende) selskabs le-

delse, når der er tale om en grænseoverskridende spaltning til et nyt selskab.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 311-317.

Til § 319

En grænseoverskridende flytning er defineret i den foreslåede bestemmelse i § 319, stk. 1, hvorefter der ved en grænseoverskridende flytning af hjemsted forstås, at et selskab flytter sit hjemsted fra et EU/EØS-land til et andet EU/EØS-land.

Der eksisterer ikke et direktiv om grænseoverskridende flytning af hjemsted, således som det eksempelvis er tilfældet med reglerne om grænseoverskridende fusion, der bygger på direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Ligesom ved grænseoverskridende fusioner er der imidlertid ved en flytning af et selskabs hjemsted fra et EU/EØS-land til et andet EU/EØS-land et særligt hensyn at tage til blandt andet selskabsdeltagere og medarbejdere. I forhold til selskabsdeltagerne skal det nævnes, at hvis der er tale om misbrugstilfælde, vil § 107, der viderefører aktieselskabslovens § 80, konkret kunne finde anvendelse.

De foreslåede regler om grænseoverskridende flytning af hjemsted er inspireret af reglerne om grænseoverskridende fusion. Det har imidlertid været nødvendigt at foretage visse tilpasninger, idet der ved en flytning i modsætning til en fusion alene er involveret et enkelt selskab. Det er i den forbindelse også vigtigt at være opmærksom på, at det er den samme juridiske enhed før og efter flytningen, hvilket blandt andet også betyder, at kapitalejerne beholder deres kapitalandele i selskabet. Reglerne omkring vederlæggelse er således ved grænseoverskridende flytninger ikke relevante. Bestemmelserne om vederlæggelse og om kontrollen af vederlaget i reglerne om grænseoverskridende fusioner og spaltninger er som følge heraf ikke medtaget i reglerne om grænseoverskridende flytninger. Ovenstående fører også til, at der i modsætning til nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger ikke er foreslået en regel om udarbejdelse af en mellembalance, hvis planen underskrives lang tid efter den periode, som selskabet senest har aflagt regnskab for.

Den manglende EU-regulering om grænseoverskridende flytninger gør, at det ikke er sikkert, at den lovgivning, som det pågældende selskab henhørte under før den påtænkte flytning, eller som selskabet vil komme til at henhøre under efter den påtænkte flytning, åbner op for grænseoverskridende flytning af hjemsted. Dette er imidlertid en nødvendighed for, at det i praksis skal være muligt at foretage en grænseoverskridende flytning af hjemsted. Det foreslås som følge heraf i § 319, stk. 2, at hvis en grænseoverskridende flytning af hjemsted skal kunne gennemføres, er det en forudsætning, at lovgivningen, som selskabet flytter til eller fra også tillader grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Den manglende EU-retlige regulering af grænseoverskridende flytninger kan endvidere betyde, at det ikke er sikkert, at den lovgivning, som selskabet kommer til at høre under efter flytningen indeholder bestemmelser til beskyttelse af de danske medarbejders eventuelle velerhvervede rettigheder til medbestemmelse. Det må imidlertid anses for afgørende, at der ligesom ved de grænseoverskridende fusioner og spaltninger tages tilstrækkeligt hensyn hertil, således at danske medarbejdere ikke fortaber en sådan ret ved, at dansk selskab flytter dets hjemsted til et andet EU/EØS-land, jf. forslaget til stk. 3. Hvis et dansk selskab således skal flytte sit hjemsted til et andet EU/EØS-land, er det således en forudsætning, at der er en sådan beskyttelse af det danske selskabs medarbejders ret til medbestemmelse i den lovgivning, som selskabet kommer til

at høre under efter flytningen. Beskyttelsen skal svare til den beskyttelse, der følger af direktivet om grænseoverskridende fusioner.

Til § 320

Ved et selskabs flytning af dets hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land er det afgørende, at kapitalejerne i selskabet får en række oplysninger om den påtænkte flytning af selskabets hjemsted.

Det foreslås som følge heraf i § 320, at der ligesom ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger skal udarbejdes en plan, hvis et selskab påtænkes flyttet til et andet EU/EØS-land.

Det svarer også til, hvad der gælder for SE-selskaber, når disse påtænkes flyttet til et andet land.

De foreslåede indholds krav til planen svarer til de krav, der opstilles i SE-loven til en flytteplan ved et SE-selskabs flytning af hjemsted.

En plan ved fusion eller spaltning skal senest være underskrevet ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning indgår.

Det foreslås i *stk. 2*, at denne frist for underskrivelsen af planen også skal gælde for flytteplanen, der skal udarbejdes ved grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Med hensyn til flytteplanen henvises i øvrigt til forslaget til § 237 og § 272 vedrørende kravene til fusionsplanen ved en national eller grænseoverskridende fusion.

Til § 321

Det fremgår af bestemmelserne om nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger, at den øverste ledelse i hvert af de deltagende bestående selskaber skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken planen forklares og begrundes. Redegørelsen skal indeholde en omtale af fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab, herunder om der har været særlige vanskeligheder forbundet med denne fastsættelse.

Hensynet bag kravet om udarbejdelse af en redegørelse ved en fusion eller spaltning gør sig tilsvarende gældende ved et selskabs grænseoverskridende flytning af hjemsted. Det foreslås som følge heraf i § 321, at hvis et dansk selskab påtænker at flytte sit hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land, skal medlemmerne af det centrale ledelsesorgan udarbejde en redegørelse, hvor planen nærmere forklares. Som nævnt i bemærkningerne til § 319 er reglerne om vederlæggelse ikke relevante ved grænseoverskridende flytninger. Redegørelsen ved en grænseoverskridende flytning skal som følge heraf ikke indeholde en omtale af fastsættelsen af vederlaget.

Ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger er der et supplerende krav i forhold til de nationale transaktioner om, at der i redegørelsen skal være en omtale af fusionens eller spaltningens følger i forhold til kapitalejerne, kreditorer og medarbejdere.

Det foreslås i § 321, *stk. 2*, at en flytterede gørelse på tilsvarende vis også skal omtale flytningens følger i forhold til kapitalejerne, kreditorerne og medarbejderne.

Med hensyn til flytteredegørelsen henvises i øvrigt til forslaget til § 238 og § 273 vedrørende kravene til fusionsrededegørelsen ved en national eller en grænseoverskridende fusion.

Til § 322

Ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger skal en vurderingsmand udarbejde en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter transaktionens gennemførelse.

Ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger er de danske regler om kreditorbeskyttelse således relevante for de deltagende selskaber, der hører under dansk lovgivning.

Det foreslås på tilsvarende vis i forslaget til § 322, at der også ved et dansk selskabs flytning af hjemsted til et andet EU/EØS-land skal være krav om indhentelse af en sådan vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling.

Ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger er det foreslået, at kapitalejerne i visse tilfælde fremover i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en erklæring om kreditorernes stilling. Hvis erklæringen fravælges, har kreditorerne dog ret til at anmelde deres krav.

På tilsvarende vis foreslås det, at kapitalejerne også ved grænseoverskridende flytninger af hjemsted fremover i enighed vil kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, mod at kreditorerne får mulighed for at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 322. Hvis kapitalejerne fravælger erklæringen foreslås det således, at kreditorerne får de samme rettigheder, som de ville have haft, hvis vurderingsmanden var kommet frem til, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikret efter transaktionen.

Med hensyn til vurderingsmandens erklæring om kreditorernes stilling henvises i øvrigt til forslaget til § 242 og § 277 vedrørende den tilsvarende erklæring ved nationale og grænseoverskridende fusioner.

Til § 323

Forslaget til § 323 omhandler kreditorernes rettigheder, hvis det i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling antages, at kreditorerne i selskabet ikke vil være tilstrækkeligt sikrede efter flytningen, eller hvis der slet ikke er udarbejdet en erklæring fra en vurderingsmand.

Forslaget til § 323 er identisk med de tilsvarende bestemmelser om kreditorernes rettigheder ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Med hensyn til forslaget til § 323 henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 243 og § 278 vedrørende kreditorernes rettigheder ved nationale og grænseoverskridende fusioner.

Til § 324

Det følger af aktieselskabslovens § 134 d og § 136 d, at planen ved en national fusion eller spaltning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter planen er underskrevet af samtlige medlemmer af den øverste ledelse. Tilsvarende gælder ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger samt ved SE-selskabers flytning af hjemsted fra et EU/EØS-

land til et andet EU/EØS-land..

Det foreslås i § 324, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om indsendelse af flytteplan m.v. ved et dansk selskabs flytning af hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land.

Med hensyn til forslaget til § 324 om indsendelse af planen m.v. ved grænseoverskridende flytninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 244 om det tilsvarende krav ved nationale fusioner samt forslaget til § 279 om indsendelse af planen m.v. ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 325

Beslutningen om gennemførelsen af en fusion eller spaltning må tidligst træffes 4 uger efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har bekendtgjort modtagelsen af planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling. Dette gælder både ved nationale og grænseoverskridende transaktioner.

I forslaget til § 325, *stk. 1*, foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Det foreslås i *stk. 2*, at kreditorer, der anmoder herom, skal have oplysning om, hvornår der træffes beslutning om flytningens eventuelle gennemførelse, hvilket svarer til, hvad der også gælder ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Såvel ved nationale som ved grænseoverskridende fusioner og spaltninger er det et krav, at gennemførelsen skal vedtages i overensstemmelse med indholdet af den bekendtgjorte plan. Sker dette ikke, anses den påtænkte transaktion for bortfaldet.

I forslaget til *stk. 3* foreslås det på tilsvarende vis, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger er der krav om, at fusions- eller spaltningens dokumenter skal fremlægges til eftersyn for kapitalejerne senest 4 uger før en eventuel beslutning om gennemførelse af spaltningen, medmindre kapitalejerne i enighed beslutter, at dokumenterne ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen, jf. dog forslaget til *stk. 5*.

Det foreslås i *stk. 4* at der ligeledes indsættes en bestemmelse herom, som gælder, når et dansk selskabs hjemsted påtænkes flyttet til et andet EU/EØS-land.

Det foreslås i *stk. 5*, at kapitalejere, der anmoder herom, vederlagsfrit skal have adgang til dokumenterne opregnet i det foreslåede *stk. 4*, svarende til, hvad der også gælder i dag både ved nationale og grænseoverskridende fusioner samt ved nationale spaltninger

Ved en fusion er fusionsredegørelsen et af de dokumenter, der skal fremlægges.

I henhold til artikel 7 i direktivet om grænseoverskridende fusioner skal fusionsredegørelsen ved grænseoverskridende fusioner stilles til rådighed for kapitalejerne og medarbejderrepræsentanterne eller, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i det konkrete selskab, for medarbejderne selv. Det fastslås som følge heraf i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 b, der også gælder for grænseoverskridende spaltninger, at fusionsredegørelsen ved en

grænseoverskridende fusion skal fremlægges både for kapitalejerne og for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet.

Hensynet til medarbejderne, der begrundes, at redegørelsen ved en grænseoverskridende fusion eller spaltning også skal fremlægges for medarbejderrepræsentanterne eller medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet, gør sig også gældende, når et dansk selskab flytter hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der indsættes et *stk. 6* om, at redegørelsen ved grænseoverskridende flytning af hjemsted også skal fremlægges til eftersyn for medarbejderrepræsentanterne eller for medarbejderne selv, hvis der ikke er medarbejderrepræsentanter i selskabet.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 325 til bemærkningerne til forslaget til § 280, der som nævnt ovenfor omhandler den tilsvarende foreslåede bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 326

I § 326 foreslås det, at beslutningen om at flytte et dansk selskabs hjemsted fra Danmark til et andet EU-land skal træffes af generalforsamlingen. Det foreslås, at beslutningen skal træffes under iagttagelse af forskrifterne i §§ 105 og 106 samt de yderligere forskrifter, som vedtægterne måtte indeholde om opløsning eller grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Ligesom ved fusioner og spaltninger foreslås det, at hvis selskabet er under likvidation, kan flytningen kun besluttes, hvis udlodning til kapitalejerne endnu ikke er påbegyndt, og hvis generalforsamlingen samtidig træffer beslutning om at hæve likvidationen.

Til § 327

Ved fusioner og spaltninger skal det centrale ledelsesorgan underrette generalforsamlingen, hvor der skal træffes beslutning om en fusions eller spaltningens eventuelle gennemførelse. Underretningen skal indeholde alle væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtrådt mellem dagen for udarbejdelsen af planen og dagen for den generalforsamling, der skal træffe beslutning om gennemførelsen af transaktionen.

For at kapitalejerne også kan træffes beslutningen om flytningen af et selskabs hjemsted til et andet EU/EØS-land på et så oplyst grundlag som muligt, foreslås det i § 327, at der ligeledes skal ske en sådan underretning af generalforsamlingen ved en grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Med hensyn til forslaget til § 246 og § 281 vedrørende den tilsvarende underretning af generalforsamlingen ved nationale og grænseoverskridende fusioner.

Til § 328

Direktivet om grænseoverskridende fusioner fastslår i artikel 9, stk. 2, at generalforsamlingen i et selskab, der deltager i en grænseoverskridende fusion, kan gøre fusionen betinget af, at der efterfølgende afholdes en ny generalforsamling, hvor de fastlagte retningslinier for arbejdstagernes medbestemmelse i det selskab, der er resultatet af den grænseoverskridende fusion, godkendes. Denne direktivbestemmelse, der hidtil har været gennemført i aktieselskabslovens §

137 f, foreslås videreført i § 284. Denne bestemmelse om grænseoverskridende fusioner har efter de gældende regler også fundet anvendelse ved en grænseoverskridende spaltning, jf. aktieselskabslovens § 138, stk. 4, og foreslås også videreført for de grænseoverskridende spaltninger, jf. forslaget til § 304.

Det vurderes også som hensigtsmæssigt, at generalforsamlingen ved vedtagelsen af gennemførelsen af et selskabs flytning af hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land kan gøre vedtagelsen betinget af en efterfølgende godkendelse af retningslinierne for medarbejdernes medbestemmelse, jf. forslaget til § 328

Med hensyn til forslaget til § 328 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til den tilsvarende bestemmelse ved en grænseoverskridende fusion § 284.

Til § 329

I henhold til artikel 4, stk. 2, 2. pkt., i direktivet om grænseoverskridende fusioner kan medlemsstaterne indføre bestemmelser til en passende sikring af minoritetsaktionærer eller minoritetsanpartshavere, der har modsat sig grænseoverskridende fusion. Direktivet omtaler ikke, hvorledes beskyttelsen af de pågældende kapitalejere kan finde sted. Denne bestemmelse førte til, at der i aktieselskabslovens § 137 e, der også gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 b, blev indsat en bestemmelse om, at kapitalejerne i et dansk selskab, der ophørte som led i en grænseoverskridende fusion, havde ret til at kræve sig indløst. Dette svarede til, hvad der var indført i dansk ret i medfør af SE-forordningens artikel 24, stk. 2, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser til sikring af en passende beskyttelse af mindretalsaktionærer, der har udtalt sig imod fusionen.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 137 e om indløsning af kapitalejerne i et ophørende selskab finder tilsvarende anvendelse på en grænseoverskridende spaltning, jf. § 138, stk. 4, således at kapitalejerne i det indskydende selskab på tilsvarende vis kan kræve indløsning.

Hensynet bag muligheden for at kræve sig indløst ved disse grænseoverskridende transaktioner er, at en kapitalejer ikke mod sin egen vilje skal blive kapitalejer i et selskab i et andet land underlagt et andet lands retsregler.

Dette hensyn gør sig tilsvarende gældende, hvis et selskab flytter hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land. Konsekvensen af flytningen er således, at kapitalejerne bliver kapitalejer i et selskab i et andet land underlagt et andet lands retsregler.

Det foreslås som følge heraf i § 329, at kapitalejerne i et dansk selskab i forbindelse med en flytning af selskabets hjemsted til et andet EU/EØS-land kan kræve sig indløst af selskabet.

Med hensyn til forslaget til § 329 omhandlende muligheden for at kræve indløsning ved grænseoverskridende flytninger henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 286, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 330

Anmeldelsen af en vedtagen fusion eller spaltning skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter, at beslutningen om transaktionens gennemførelse blev truffet.

Hertil kommer, at en anmeldelse om gennemførelse af en fusion eller spaltning senest skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens eller spaltningens regnskabsmæssige virkning indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af planen.

Ovennævnte frister gælder både ved nationale og grænseoverskridende fusioner og spaltninger.

Ovennævnte frister skal sikre, at planen på beslutningstidspunktet fortsat har aktualitets- og informationsværdi. Hertil kommer, at det forhold, at et selskab, der påtænker at gennemføre en fusion eller spaltning, skal aflevere årsrapport ligesom alle andre selskaber. Det er som følge heraf ikke muligt at få en udsættelse af indsendelsesfristen under henvisning til, at man påtænker at deltage i en fusion.

Ovenstående vil også gøre sig gældende ved grænseoverskridende flytninger af hjemsted.

Det foreslås som følge heraf i forslaget til § 330, at fristerne fra fusioner og spaltninger også skal gælde ved et selskabs flytning af dets hjemsted fra Danmark til et andet EU/EØS-land.

Med hensyn til forslaget til § 330 omhandlende anmeldelsen af gennemførelsen af den grænseoverskridende flytning af hjemsted henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 251 om de tilsvarende regler ved nationale fusioner samt forslaget til § 288, som er den tilsvarende bestemmelse ved grænseoverskridende fusioner.

Til § 331

Ved en grænseoverskridende fusion eller spaltning skal myndighederne i flere lande involveres, ligesom der skal foretages registreringer m.v. i flere landes selskabsregistre. Som følge af, at der er flere myndigheder involveret, indeholder direktivet om grænseoverskridende fusioner regler, der bygger på den forudsætning, at det er nødvendigt, at der udstedes en række attester til brug for registreringen af den grænseoverskridende fusion. Tilsvarende regler kendes blandt andet fra forordningen om SE-selskabet.

Ved et selskabs flytning af hjemsted fra et EU/EØS-land til et andet EU/EØS-land er det på tilsvarende vis nødvendigt med sådanne attester, da der ligeledes er flere myndigheder involveret.

Det foreslås som følge heraf i § 321, stk. 1, at ved et dansk selskabs flytning af dets hjemsted til et andet EU/EØS-land skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved modtagelsen af anmeldelsen om gennemførelse af den grænseoverskridende flytning af hjemsted påse, om alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for flytningen, er afsluttet. Når alle formaliteterne er opfyldt, udsteder Erhvervs- og Selskabsstyrelsen en attest herom. Attesten er endeligt bevis på, at alle formaliteter er opfyldt og kan som følge heraf først udstedes, når

- 1) Flytningen er besluttet af generalforsamlingen i det danske selskab.
- 2) Eventuelle krav fra kreditorerne efter § 323 er afgjort.
- 3) Eventuelle krav om indløsning er afgjort, jf. § 329.

Hvis generalforsamlingen i overensstemmelse med forslaget til § 328 har gjort vedtagelsen af den grænseoverskridende flytning betinget af, at den efterfølgende godkender de fastlagte retningslinjer for medarbejdernes medbestemmelse, kan attesten først udstedes, når generalforsamlingen har foretaget denne efterfølgende godkendelse.

Den kompetente myndighed i det nye hjemland for selskabet foretager herefter registreringen af

selskabet, hvorefter myndigheden giver meddelelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som er den kompetente myndighed i Danmark, om, at flytningen nu er registreret i dette lands selskabsregister. Herefter registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at selskabet er flyttet, jf. forslaget til *stk. 2*.

Den foreslåede registreringsrækkefølge svarer til, hvad der gælder ved grænseoverskridende fusioner samt ved SE-selskabers flytning af hjemsted.

Til § 332

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget til § 331, er der ved en grænseoverskridende flytning af hjemsted flere myndigheder involveret, hvilket gør det nødvendigt at indføre et attestinstitut svarende til det, der kendes bl.a. for reglerne om grænseoverskridende fusioner.

Dette gør sig også gældende, når et selskab fra et andet EU/EØS-land ønsker at flytte sit hjemsted til Danmark.

Som nævnt i bemærkningerne til § 331, skal den kompetente myndighed i selskabets gamle hjemstedsland efter forslaget foretage en prøvelse af, hvorvidt samtlige formaliteter i forbindelse med flytningen er opfyldt. Hvis dette er opfyldt, udsteder myndigheden en attest til selskabet. Herefter, registrerer den kompetente myndighed i det nye hjemland for selskabet selskabet, hvorefter myndigheden giver meddelelse til den kompetente myndighed i det gamle hjemstedsland, om at flytningen er registreret i dette lands selskabsregister. Herefter registrerer den kompetente myndighed i det gamle hjemstedsland, at selskabet er flyttet.

I forlængelse af dette foreslås det i § 332, der omhandler flytninger til Danmark, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der er kompetent myndighed i Danmark, ved en flytning af et selskabs hjemsted fra et andet EU/EØS-land til Danmark skal have en attest fra den kompetente myndighed i det land, hvor selskabet hidtil har haft hjemsted, om, at alle de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for flytningen, er afsluttet, og at den udenlandske registreringsmyndighed vil registrere flytningen af hjemsted. Efter modtagelsen af denne attest registrerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførelsen af den grænseoverskridende flytning af hjemsted til Danmark og underretter hurtigst muligt derefter den kompetente myndighed i det land, hvor selskabet hidtil har haft hjemsted de registre, om at flytningen nu er registreret.

Det foreslås i *stk. 3*, at en grænseoverskridende flytning af hjemsted til Danmark skal have virkning fra den dag, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer flytningen. Dette svarer til, at en grænseoverskridende fusion, hvor det fortsættende selskab i fusion har hjemsted i Danmark, har virkning fra det tidspunkt, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har foretaget registreringen af den grænseoverskridende fusion i relation til det fortsættende selskab.

Ved en flytning af hjemsted er der tale om, at et eksisterende selskab flytter fra et EU/EØS-land til et andet. Det er således det samme selskab, der eksisterer både før og efter flytningen. Det foreslås som følge heraf i *stk. 4*, at reglerne i kapitel 3 om stiftelse ikke skal finde anvendelse, når et selskab ved en grænseoverskridende flytning af hjemsted flytter sit hjemsted fra et andet EU/EØS-land til Danmark.

Når flytningen af et selskabs hjemsted fra et andet EU-land til Danmark er blevet registreret, er der tale om et sædvanligt dansk aktieselskab eller anpartsselskab, som vil skulle opfylde denne lovs regler for aktieselskaber eller anpartsselskaber, jf. forslaget til *stk. 5*. Dette vil konkret eksempelvis kunne betyde, at det som led i flytningen vil kunne være nødvendigt at foretage en

kapitalforhøjelse, hvis der er tale om et aktieselskab, som ikke opfylder denne lovs minimumskrav til selskabskapitalen i et aktieselskab. I visse konkrete tilfælde kan det endvidere vise sig nødvendigt at foretage en ændring af selskabets vedtægter som led i flytningen, hvis eksempelvis selskabets bestemmelser om valg af ledelsesmedlemmer ikke er i overensstemmelse med denne lovs regler herom.

Til § 333

Ved indførelse af regler om grænseoverskridende fusioner blev det fundet afgørende, at en fusion ikke måtte betyde, at medarbejderne mistede eventuelle velerhvervede rettigheder med hensyn til medbestemmelse.

Hensynet bag reglerne om medbestemmelse ved grænseoverskridende fusioner gør sig tilsvarende gældende ved en grænseoverskridende flytning af hjemsted, hvor et selskab flytter hjemsted fra et EU/EØS-land til et andet EU/EØS-land.

Det foreslås som følge heraf i § 333, at medarbejderne i et selskab, der flytter til Danmark, får mindst de samme rettighederne med hensyn til medbestemmelse, som medarbejderne har ved grænseoverskridende fusioner.

Af forslaget til § 319 fremgår det, at det skal være en forudsætning for, at et dansk selskab kan flytte sit hjemsted til et andet EU/EØS-land, at der er en beskyttelse af medarbejdernes ret til medbestemmelse, hvis de har en sådan ret.

Bestemmelserne, der henvises til i forslaget til § 333, vil finde anvendelse, når selskabet efter flytningen skal have hjemsted i Danmark.

Med de fornødne tilpasninger sigtes der særligt til, at der ved en flytning kun er et deltagende selskab, og at der er tale om den samme juridiske person før og efter flytningen. Dette betyder, at kravet i bestemmelsen i den foreslåede § 315 samt § 15, stk. 1, i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. forslaget til § 312, der indeholder krav om, at medarbejderne fra mindst to lande i visse tilfælde skal stemme for, kan således eksempelvis ikke anvendes efter ordlyden, når der er tale om en flytning og må som følge heraf tilpasses.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til [§§ 139-139 f].

Til § 334

Forslaget til § 334 svarer til den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 66, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer.

Den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 66 og § 67 fastslår, at anpartshaverne i et anpartsselskab kan vedtage at omdanne et anpartsselskab til aktieselskab.

Det foreslås i forslaget til § 334, stk. 1, at anpartshaverne fortsat skal kunne omdanne et anpartsselskab til aktieselskab.

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at anpartshaverne fortsat skal gøres bekendt med en vurderingsberetning, inden der træffes beslutning om omdannelsen. En omdannelse af et anpartsselskab til aktieselskab har således på en række punkter væsentlige lighedspunkter med en stiftelse af et aktieselskab ved indskud af en bestående virksomhed. Det foreslås som følge heraf, at der også

ved omdannelser fortsat skal være krav om en vurderingsberetning, hvis der er krav herom ved en stiftelse af et aktieselskab, jf. også kravene til aktieselskaber i 2. selskabsdirektiv om kapital. Vurderingsberetningen må ligesom ved stiftelser maksimalt være 4 uger gammel på beslutningstidspunktet.

I forlængelse af dette foreslås det endvidere, at bestemmelsen i §§ 43 - 45 om efterfølgende erhvervelser skal finde tilsvarende anvendelse på erhvervelser foretaget efter beslutningen om omdannelse, jf. det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.*

I *4. pkt.* foreslås det præciseret, at omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved en omdannelse af anpartsselskab til aktieselskab er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, og virksomheden beholder som følge heraf også sit CVR-nr.

Omdannelsen af et anpartsselskab til aktieselskab medfører, at selskabet efter omdannelsen undergives selskabslovgivningens krav til aktieselskaber, som på en række punkter er lidt mindre fleksible end til anpartsselskaber. Det må som følge heraf anses for afgørende, at samtlige anpartshavere modtager information om omdannelsen. Det foreslås derfor i *stk. 2*, at der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen skal sendes en meddelelse til alle anpartshavere, som ikke har deltaget i beslutningen.

Til § 335

Forslaget til § 335 svarer på en række punkter til den gældende bestemmelse i anpartsselskabslovens § 67. Da reglerne om førelse af en ejerbog og udstedelse af ejerbeviser i modsætning til tidligere fremover foreslås at være identiske for de to selskabsformer, er de eksisterende bestemmelser i *stk. 2 og 3* om disse dokumenter ved overgangen fra den ene selskabsform til den anden foreslået ophævet.

Det foreslås i bestemmelsen, at et anpartsselskabs omdannelse til aktieselskab fortsat skal anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret, således at de opfylder kravene for aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Hvis anpartsselskabet eksempelvis ikke har en selskabskapital på mindst 500.000 kr., kan omdannelsen ikke registreres, før der er tilvejebragt en selskabskapital på mindst 500.000 kr., hvoraf mindst 25 pct. skal være indbetalt, da dette i henhold til dette lovforslag er minimumskravet til en selskabskapital i et aktieselskab.

Til § 336

Forslaget til § 336 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 l, *stk. 1*, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 l fastslår, at aktionærerne i et aktieselskab kan vedtage at omdanne et aktieselskab til anpartsselskab.

Det foreslås i forslaget til § 336, *stk. 1*, at aktionærerne fortsat skal kunne omdanne et aktieselskab til anpartsselskab.

I *2. pkt.* foreslås det præciseret, at omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved en omdannelse af aktieselskab til anpartsselskab ligesom ved et anpartsselskabs omdannelse til aktieselskab er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, og virksomheden beholder som følge heraf også sit CVR-nr.

Omdannelsen af et aktieselskab til anpartsselskab medfører, at selskabet efter omdannelsen undergives selskabslovgivningens krav til anpartsselskaber, som på en række punkter er mere fleksible end til aktieselskaber. Det må som følge heraf anses for afgørende, at samtlige aktionærer modtager information om omdannelsen. Det foreslås som følge heraf i *stk. 2*, at der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen skal sendes en meddelelse til alle aktionærer, som ikke har deltaget i beslutningen.

Til § 337

Forslaget til § 337 svarer som udgangspunkt til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 1, stk. 2 til 4. Da reglerne om førelse af en ejerbog og udstedelse af ejerbeviser i modsætning til tidligere fremover foreslås at være identiske for de to selskabsformer, er de eksisterende bestemmelser i stk. 2 og 3 om disse dokumenter ved overgangen fra den ene selskabsform til den anden foreslået ophævet.

Det foreslås, at et aktieselskabs omdannelse til anpartsselskabs fortsat skal anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder kravene for anpartsselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Dette svarer til, hvad der også gælder og foreslås med hensyn til anpartsselskabers omdannelser til aktieselskaber, jf. forslaget til § 335.

Til § 338

Forslaget til § 338 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 m, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 m fastslår, at aktionærerne i et aktieselskab kan vedtage at omdanne et aktieselskab til partnerselskab.

Det foreslås i forslaget til § 338, *stk. 1*, at aktionærerne fortsat skal kunne omdanne et aktieselskab til partnerselskab.

Omdannelsen betyder, at aktieselskabets aktiver og forpligtelser som helhed overgår til partnerselskabet, jf. forslaget til *stk. 1, 2. pkt.*

Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved en omdannelse af aktieselskab til partnerselskaber ligesom ved et anpartsselskabs omdannelse til aktieselskab er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, og virksomheden beholder som følge heraf også sit CVR-nr.

I *3. pkt.* foreslås det præciseret, at omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det bemærkes i den forbindelse, at overgangen fra aktieselskab til partnerselskab kan give kreditorerne en ekstra sikkerhed, da de fuldt ansvarlige deltagere, komplementarerne, hæfter personligt for selskabets forpligtelser i partnerselskaber, og det er derfor fortsat ikke nødvendigt at fastsætte bestemmelser, der sikrer kreditorerne yderligere.

Omdannelsen af et aktieselskab til partnerselskab medfører, at selskabet efter omdannelsen undergives selskabslovgivningens krav til partnerselskaber med de konsekvensændringer, dette har for de involverede parter. Det må som følge heraf anses for afgørende, at samtlige aktionærer noteret i selskabets aktiebog modtager information om omdannelsen. Tilsvarende gælder for de fysiske og/eller juridiske personer, som skal indtræde i partnerselskabet som fuldt ansvarlig deltager (komplementar). Det foreslås som følge heraf i *stk. 2*, at der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen skal sendes en meddelelse til disse om omdannelsens vedtagelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at et aktieselskabs omdannelse til partnerselskab fortsat skal anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder selskabslovgivningens krav til partnerselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Dette svarer til, hvad der også gælder og foreslås med hensyn til anpartsselskabers omdannelser til aktieselskaber, jf. forslaget til § 335.

Med hensyn til partnerselskaber henvises i øvrigt til forslagets kapitel 22, der omhandler partnerselskaber.

Til § 339

Forslaget til § 339 svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 n, og der er på dette punkt ikke tiltænkt materielle ændringer. Den hidtidige bestemmelse i *stk. 1, 2. pkt.*, hvorefter omdannelsen betyder, at partnerselskabets aktiver og forpligtelser som helhed overgår til aktieselskabet, foreslås dog ophævet. Formålet hermed er at tydeliggøre, at der er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, hvilket den eksisterende bestemmelse ikke giver indtryk af.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 m fastslår, at kommanditaktionærerne i et partnerselskab med de fuldt ansvarlige deltageres samtykke, dvs. samtykke fra komplementaren, kan vedtage at omdanne et partnerselskab til aktieselskab.

Det foreslås i forslaget til § 339, *stk. 1*, at kommanditaktionærerne fortsat med komplementarens samtykke skal kunne omdanne et partnerselskab til aktieselskab.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved en omdannelse af partnerselskab til aktieselskab, ligesom ved et aktieselskabs omdannelse til anpartsselskab, er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, og virksomheden beholder som følge heraf også sit CVR-nr.

I *3. pkt.* foreslås det præciseret, at omdannelsen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det foreslås i *stk. 1, 4. pkt.*, at kommanditaktionærerne fortsat skal gøres bekendt med en vurderingsberetning, inden der træffes beslutning om omdannelsen. En omdannelse af et partnerselskab til aktieselskab har således på en række punkter væsentlige lighedspunkter med en stiftelse af et aktieselskab ved indskud af en bestående virksomhed. Det foreslås som følge heraf, at der også ved omdannelser fortsat skal være krav om en vurderingsberetning, hvis der er krav herom ved en stiftelse af et aktieselskab, jf. også kravene til aktieselskaber i 2. selskabsdirektiv om kapital. Vurderingsberetning må ligesom ved stiftelser maksimalt være 4 uger gammel på beslutningstidspunktet.

I forlængelse af dette foreslås det endvidere, at bestemmelsen i §§ 43 - 45 om efterfølgende er-

hvervelser skal finde tilsvarende anvendelse på erhvervelser foretaget efter beslutningen om omdannelsen, jf. det foreslåede *stk. 1, 5. pkt.*

Omdannelsen af et aktieselskab til partnerselskab medfører, at partnerselskabet efter omdannelsen ikke længere vil være undergivet selskabslovgivningens krav til partnerselskaber, men derimod reguleringen af aktieselskaber med de konsekvensændringer, dette har for de involverede parter. Det må som følge heraf anses for afgørende, at samtlige kommanditaktionærer bliver informeret om omdannelsen. Det foreslås som følge heraf i *stk. 2*, at der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen skal sendes en meddelelse til de kommanditaktionærer, der ikke har deltaget i beslutningen, om omdannelsens vedtagelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at et partnerselskabs omdannelse til et aktieselskab fortsat skal anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder selskabslovgivningens krav til aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system svarende til, hvad der også gælder og foreslås med hensyn til anpartsselskabers omdannelser til aktieselskaber, jf. forslaget til § 335.

I *stk. 4* foreslås det af hensyn til kreditorerne, at de fuldt ansvarlige deltagere, komplementarerne, fortsat skal hæfte for forpligtelser indgået inden omdannelsen til aktieselskab. For forpligtelser, der pådrages selskabet efter registreringen, hæfter de ansvarlige deltagere derimod ikke, medmindre disse på andet grundlag kan anses som hæftende.

Med hensyn til partnerselskaber henvises i øvrigt til forslagets kapitel 22, der omhandler partnerselskaber i øvrigt.

Til § 340

Ved lov nr. 1060 af 23. december 1992 blev der indført mulighed for omdannelse af andelsselskaber med begrænset ansvar til aktieselskaber. I forbindelse med reglernes indførelse blev det fastslået, at omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber skulle reguleres efter reglerne om indskud i andre værdier end kontanter samt fusionsreglerne med de fornødne tilpasninger.

Det foreslås i forslaget til § 340, at det fortsat skal være muligt at omdanne andelsselskaber med begrænset ansvar til aktieselskaber.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved en omdannelse af et andelsselskab med begrænset ansvar til aktieselskaber er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, og virksomheden beholder som følge heraf også sit CVR-nr.

Oprindeligt var reglerne om omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber således en henvisning til blandt andet fusionsreglerne.

Denne fremgangsmåde har imidlertid i praksis givet anledning til en række tvivlsspørgsmål, idet det med den valgte reguleringsmetode har vist sig vanskeligt at overskue, hvilke af fusionsbestemmelserne der gælder direkte, og hvilke der skal modificeres som følge af, at der er tale om en omdannelse og ikke en fusion eller stiftelse. Det foreslås derfor, at der udarbejdes selvstændige udfyldende bestemmelser om omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber i selskabslovgivningen, så det bliver lettere at forstå og anvende disse bestemmelser om omdannelse.

Det foreslås som følge heraf, at omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber fremover re-

guleres i §§ 341-352. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at de foreslåede udfyldende regler ikke ændrer ved, at der fortsat i betydeligt omfang vil være sammenfald mellem reglerne om omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber og fusionsregelsættet.

Til § 341

Den foreslåede § 341 svarer til aktieselskabslovens § 134 a, jf. § 135, stk. 2. Der er på dette punkt ikke tilsigtet materielle ændringer.

Ved et andelsselskabs omdannelse til aktieselskab skal der ligesom ved en fusion være en plan, hvor den påtænkte transaktion beskrives nærmere.

Den foreslåede bestemmelse i § 341, stk. 1, opregner, hvilke oplysninger, der som minimum skal fremgå af planen ved en omdannelse. De foreslåede oplysningskrav svarer til kravene til en fusionsplan i den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 a, jf. også forslaget til § 237, stk. 2.

Efter forslaget til *stk. 1, nr. 3*, skal omdannelsesplanen blandt andet indeholde en omtale af vederlaget til andelshaverne i andelsselskabet. Det skal i den forbindelse bemærkes, opfyldelsen af dette krav bl.a. medfører en stillingtagen til fordelingen af aktiekapitalen mellem de tidligere andelshavere.

I forbindelse med indsættelsen af reglerne om omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber, jf. lov nr. 1060 af 23. december 1992, blev det ikke fundet hensigtsmæssigt at indsætte udtrykkelig regulering herom, idet det blev fundet hensigtsmæssigt i videst muligt omfang at lade de andelsselskabsretlige principper være afgørende for andelshavernes retsstilling i forbindelse med omdannelsen.

Hovedparten af andelsselskabernes vedtægter indeholder bestemmelser om opgørelse af selskabets formue i forbindelse med en opløsning af andelsselskabet. En sådan bestemmelse vil være det naturlige udgangspunkt for fordelingen af aktiekapitalen. Medfører fordelingen urimeligheder, vil selskabsdeltagerne i det omdannede selskab være beskyttet af de almindelige, andelsretlige minoritetsbeskyttelsesregler.

Det foreslås, at der ikke ændres på denne tilgang med hensyn til spørgsmålet om aktiekapitalens fordeling, således at det fortsat er muligt at lade de almindelige andelsselskabsretlige principper være gældende på dette punkt.

Den foreslåede mulighed for, at anpartshaverne ved fusioner i enighed kan beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsplan, foreslås ikke i relation til andelsselskabers omdannelse til aktieselskaber, hvilket skyldes, at det vurderes som nødvendigt, at der under alle omstændigheder er en plan, der bl.a. beskriver aktiekapitalens fordeling til de hidtidige andelshavere, jf. også ovenfor.

En fusionsplan skal senest være underskrevet ved udløbet af det regnskabsår, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, jf. forslaget til 237, stk. 4, der viderefører aktieselskabslovens § 134 a, stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke dispensere fra denne frist.

Hvis planen er underskrevet af ledelsen for et af selskaberne efter udløbet af det pågældende selskabs regnskabsår, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke offentliggøre modtagelse af pla-

nen.

Det foreslås i *stk. 2*, at omdannelsesplaner underlægges den samme frist i forhold til planens underskrivelse.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 341 til bemærkningerne til forslaget til § 237.

Til § 342

Forslaget til § 342 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, jf. § 135, stk. 2. Der er på visse punkter foreslået ændringer i forhold til det gældende regelsæt svarende til, hvad der er foreslået af ændringer i relation til fusioner.

Det fremgår af bestemmelserne om fusion, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 1, der foreslås videreført i § 238, at den øverste ledelse i hvert af de deltagende bestående selskaber skal udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken planen forklares og begrundes. Redegørelsen skal indeholde en omtale af fastsættelsen af vederlaget for kapitalandelene i det ophørende selskab, herunder om der har været særlige vanskeligheder forbundet denne fastsættelse.

Det foreslås i § 342, at der også fremover ved andelsselskabers omdannelse til aktieselskaber skal være en omdannelsesredegørelse, hvor omdannelsen forklares.

I forslaget til § 238 er det foreslået, at anpartshaverne ved fusioner fremover i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en fusionsredegørelse.

Det foreslås på tilsvarende vis i § 342, *stk. 2*, at andelshaverne også ved omdannelser af andels-selskaber til aktieselskaber i enighed skal kunne beslutte, at der i en konkret omdannelse ikke skal udarbejdes en omdannelsesredegørelse. Hvis andelshaverne er enige om, at de ikke har behov for en sådan redegørelse, skønnes der ikke at være noget behov, der kan begrunde, at redegørelsen desuagtet skal udarbejdes.

Det bemærkes, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved fusioner af aktie- og anpartsselskaber accepterer, at planen og redegørelsen udarbejdes i et fælles dokument, som så skal opfylde reglerne både for planen og redegørelsen. Dette vil også gøre sig gældende ved andelsselskabers omdannelse til aktieselskaber. Hvis planen og redegørelsen er i et dokument, skal det fremgå af dokumentets forside, at dette er tilfældet.

Der henvises i øvrigt i relation til § 342 til bemærkningerne til forslaget til § 238, der omhandler udarbejdelse af fusionsredegørelsen ved fusioner.

Til § 343

Forslaget til § 343 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 2, 2. pkt., jf. § 135, stk. 2. Det foreslåede *stk. 2* er nyt i forhold til den gældende bestemmelse og vil betyde en materiel ændring i forhold til de gældende regler.

Hvis en fusionsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører, skal der udarbejdes en mellembalance, jf. aktieselskabslovens § 134 b, stk. 2, 2. pkt., der i forslaget foreslås videreført i § 239.

Mellembalancen må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for un-

derskrivelsen af planen.

I forslaget til § 343 foreslås kravet om en mellembalance opretholdt ved andelsselskabers omdannelse til aktieselskaber.

I forslaget til § 239 er det i stk. 2 foreslået i relation til fusioner, at det fremover i anpartsselskaber skal være muligt for anpartshaverne i enighed at beslutte, at der ikke skal udarbejdes en mellembalance, uanset en fusionsplan er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabets seneste årsrapport vedrører.

Det foreslås som følge heraf i det foreslåede *stk.* 2, at andelshaverne også ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber også fremover skal have mulighed for at fravælge mellembalancen, uanset der ellers var krav herom.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 343 til bemærkningerne til forslaget til § 239, der omhandler udarbejdelse af mellembalance ved fusioner.

Til § 344

Forslaget til § 344 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 6-§ 6 b, jf. § 135, stk. 2, og § 134 b, stk. 3 og 4, jf. § 135, stk. 2. Der er ikke tiltænkt materielle ændringer på dette punkt.

Ved nationale fusioner skal der efter de gældende regler udarbejdes en vurderingsberetning om apportindskud ved fusion, hvis det fortsættende selskab er et aktieselskab, og der i forbindelse med fusionen sker en kapitalforhøjelse i selskabet ved indskud af et anpartsselskab. Hvis det fortsættende selskab i en national fusion er et anpartsselskab, skal der derimod aldrig udarbejdes en vurderingsberetning i forbindelse med en fusion.

Bestemmelserne i aktieselskabslovens § 134 b, stk. 3 til 5, foreslås i dette lovforslag videreført uændret i forslaget til § 240.

En vurderingsberetning ved fusion skal indeholde det samme som en vurderingsberetning ved en stiftelse eller ved en kapitalforhøjelse i andre værdier end kontanter.

Vurderingsberetningen må tidligst være udarbejdet 3 måneder før fusionens eventuelle vedtagelse.

Det foreslås, at kravet om udarbejdelse af en vurderingsberetning ved en omdannelse af et andelsselskab til et aktieselskab videreføres uændret i forslaget til § 344.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 344 til bemærkningerne til forslaget til § 240, der omhandler udarbejdelse af vurderingsberetning ved fusioner.

Til § 345

Forslaget til § 345 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 1 til 3, samt stk. 5, jf. § 135, stk. 2. Der er ikke tiltænkt materielle ændringer på dette punkt.

Ved en national fusion indeholder de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 1-3, krav om, at en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd skal afgive en skriftlig

udtalelse om fusionsplanen for hvert af de deltagende selskaber. I praksis ses det ofte, at udtalelsen er udformet som en samlet udtalelse for alle de involverede selskaber.

Efter den gældende bestemmelse stk. 5 kan kapitalejerne dog i enighed beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget.

Det foreslås i § 241, at den retstilstand med hensyn til udarbejdelse af en vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, opretholdes. Det foreslås således, at der som udgangspunkt fortsat skal være krav om en sådan vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, medmindre kapitalejerne er enige om, at udtalelsen ikke skal udarbejdes.

I forslaget til § 345 foreslås det på tilsvarende vis, at der ved en omdannelse af et andelsselskab til aktieselskab skal være krav om vurderingsmandsudtalelse om planen, herunder vederlaget, medmindre andelshaverne er enige om, at udtalelsen ikke skal udarbejdes.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 345 til bemærkningerne til forslaget til § 241.

Til § 346

Forslaget til § 346 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 c, stk. 4, jf. § 135, stk. 2. Der er på visse punkter foreslået ændringer i forhold til det gældende regelsæt svarende til, hvad der er foreslået af ændringer i relation til fusioner.

Det fremgår af aktieselskabslovens § 134 c, stk. 4, at en vurderingsmand i forbindelse med fusioner skal udarbejde en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Det foreslås i § 346. *pkt.*, at der fortsat ved en omdannelse af et andelsselskabs omdannelse til aktieselskab skal være krav om en tilsvarende vurderingsmandsudtalelse om kreditorernes stilling efter omdannelsen.

I § 242. *pkt.*, foreslås det, at kapitalejerne ved fusioner i enighed skal kunne beslutte, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling efter fusionen. Hvis kapitalejerne fravælger erklæringen foreslås det, at kreditorerne får de samme rettigheder, som de ville have haft, hvis vurderingsmanden var kommet frem til, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikret efter fusionen. For kreditorerne vil den foreslåede ændring, således betyde en forbedring af deres gældende retsstilling, idet forslaget vil betyde, at kreditorerne ved et fravalg af denne erklæring får nogle rettigheder, som kreditorerne ellers kun ville have haft, hvis erklæringens konklusion ville have været, at kreditorerne ikke vil være tilstrækkeligt sikrede efter fusionen.

Da der er tale om en forbedring af kreditorernes stilling foreslås det, at denne mulighed for at fravælge vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling også indføres ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber, jf. den foreslåede bestemmelses 2. *pkt.*

Til § 347

Forslaget til § 347 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 g, jf. § 135, stk. 2. Bestemmelsen foreslås dog på enkelte punkter moderniseret, ligesom der foreslås en ændring af bestemmelsens opbygning. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer ved disse tilpasninger.

Forslaget til § 347 handler om kreditorernes rettigheder, hvis det antages i vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, at kreditorerne i det enkelte selskab ikke er tilstrækkeligt sikrede efter omdannelsen, eller hvis der ikke er udarbejdet en sådan erklæring fra en vurderingsmand.

Forslaget til § 347, er identisk med den tilsvarende bestemmelse om kreditorernes rettigheder ved fusioner i forslaget til § 243.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 347 til bemærkningerne til forslagets § 243.

Til § 348

Forslaget til § 348 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 d, jf. § 135, stk. 2. Der er ikke tånt materielle ændringer på dette punkt.

Det følger af aktieselskabslovens § 134 d, at planen ved en fusion skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter, at planen er underskrevet af samtlige medlemmer af den øverste ledelse. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke dispensere fra denne frist.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 d om indsendelse af planen m.v. ved nationale fusioner foreslås videreført uændret i § 244.

Det foreslås i § 348, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse om indsendelse af plan m.v. ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber.

Det skal bemærkes, at det ligesom ved fusioner alene er modtagelsen af planen og/eller erklæringen om kreditorernes stilling, der offentliggøres, og ikke selve indholdet af dokumenterne, der offentliggøres.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 348 til bemærkningerne til forslaget til § 244. Det bemærkes i den forbindelse, at da det ved fusioner i modsætning til omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber i visse tilfælde er muligt at fravælge udarbejdelsen af en fusionsplan, er der både visse punkter sproglige forskelle mellem de to bestemmelser, således at der tages højde for dette.

Til § 349

Forslaget til § 349 svarer til de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 5 til 7, jf. § 135, stk. 2. Der er på visse punkter foreslået ændringer i forhold til det gældende regelsæt svarende til, hvad der er foreslået af ændringer i relation til fusioner.

Beslutningen om gennemførelsen af en fusion må tidligst træffes 4 uger efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har bekendtgjort modtagelsen af planen og vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes retsstilling.

For fusioner foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 1.

I forslaget til § 349, stk. 1, foreslås det på tilsvarende vis, at der indføres en 4 ugers frist ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber.

I § 245, stk. 2, foreslås det, at hvis der er tale om en fusion, hvor der alene deltager anpartsselskaber, og hvis kreditorerne ikke har ret til at anmelde deres krav, jf. forslaget til § 243, så kan anpartshaverne i enighed beslutte at fravige 4 ugers perioden.

Det foreslås i § 349, stk. 1, 2. pkt., at andelshaverne ved en omdannelse af et andelsselskab til aktieselskab på tilsvarende vis i enighed skal kunne beslutte en fravigelse af 4 ugers fristen.

Det foreslås i stk. 2, at de kreditorer, der anmoder herom, ligesom ved fusioner, skal have oplyst tidspunkt for beslutning om omdannelsens gennemførelse.

Ved fusioner er det et krav, at gennemførelsen skal vedtages i overensstemmelse med indholdet af den bekendtgjorte plan. Sker dette ikke, anses forslaget om fusionen, jf. den udarbejdede fusionsplan, for bortfaldet.

For fusioner foreslås dette krav videreført i forslaget til § 245, stk. 5.

I forslaget til § 349, stk. 3, foreslås det, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse for omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber.

Det bemærkes, at udkast til vedtægt for aktieselskabet efter omdannelsen er en del af omdannelsesplanen. Det betyder, at hvis den endelige vedtægt for aktieselskaber er ændret i forhold til det udkast, der blev indsendt sammen med planen, vil en gennemførelse som udgangspunkt ikke kunne registreres.

I forslaget til § 245 fastslås det i det foreslåede stk. 3, at hvis det ophørende selskab i en fusion har afsluttet et regnskabsår, som generalforsamlingen endnu ikke har godkendt årsrapporten for denne afsluttede regnskabsperiode, skal generalforsamlingen godkende årsrapporten for denne regnskabsperiode senest samtidigt med beslutningen om gennemførelsen af fusionen. En tilsvarende bestemmelse foreslås ikke indført med hensyn til omdannelse af aktieselskaber til anpartsselskaber, hvilket skyldes, at der ved en sådan omdannelse er tale om den samme juridiske enhed både før og efter omdannelsen, jf. også bemærkningerne til § 340, og der er således ikke tale om en virksomhed, der ophører.

Det fremgår af aktieselskabslovens § 134 e, stk. 6, at fusionsdokumenterne skal fremlægges til eftersyn for kapitalejerne senest 4 uger før en eventuel beslutning om gennemførelse af fusionen, medmindre kapitalejerne i enighed beslutter, at dokumenterne ikke skal fremlægges forud for generalforsamlingen.

Den eksisterende bestemmelse for nationale fusioner i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 6, foreslås videreført uændret i den foreslåede bestemmelse § 245, stk. 6.

Det foreslås i § 349, stk. 4, indsættelse af en tilsvarende bestemmelse om fremlæggelse af dokumenter forud for det besluttende andelshavermøde ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber.

Det foreslås i stk. 5, at andelshavere, der anmoder herom, vederlagsfrit skal have adgang til dokumenterne vedrørende omdannelsen, jf. opregningen i det foreslåede stk. 4. Dette kan eksempelvis ske via en hjemmeside eller på selskabets kontor. Reglen svarer til, hvad der efter forslaget vil gælde ved nationale fusioner, jf. § 245, stk. 7.

Der henvises i øvrigt i relation til forslaget til § 349 til bemærkningerne til forslaget til § 245,

der som nævnt ovenfor omhandler de tilsvarende foreslåede bestemmelser ved nationale fusioner.

Til § 350

Forslaget til § 350 bygger på en række gældende bestemmelser i aktieselskabsloven. Forslaget til *stk. 1* svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 135, stk. 1, samt principperne i § 134 e, stk. 1, jf. § 135, stk. 2. Det foreslåede *stk. 2 og 4* bygger på den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 e, stk. 3, jf. § 135, stk. 2. Forslaget til *stk. 3* svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 135, stk. 3, og det foreslåede *stk. 4* svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 h, stk. 5. Der er på disse punkter ikke foreslået materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt.

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 135 om omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber fastslår i *stk. 1*, at det er det organ, der er beføjet til at ændre vedtægterne, der kan træffe beslutningen om omdannelsen. Bestemmelsen fastslår endvidere, at beslutningen skal træffes med den majoritet, der kræves til en beslutning om opløsning af selskaber og med tilslutning af mindst 4/5 af andelshaverne eller disses stemmer, når stemmeafgivning sker på grundlag af kapitalandele, omsætning eller lignende, vedtage at omdanne selskabet til et aktieselskab.

Det gældende majoritetskrav blev i forbindelse med bestemmelsens indsættelse, jf. lov nr. 1060 af 23. december 1992 skønnet på rimelig vis at sikre såvel hensynet til minoriteten i andelsselskabet som ønsket om at tilvejebringe en i praksis anvendelig mulighed for at gennemføre strukturændringer inden for andelssektoren. Udgangspunktet for majoritetskravet er, at hver selskabsdeltager har én stemme. Bestemmelsen er imidlertid affattet således, at beregningsgrundlaget er fleksibelt. Det er hensigten med denne fleksibilitet at sikre, at omdannelsesbeslutningen træffes ved den stemmeafgivning, der er sædvanlig ifølge vedtægterne. Afgives stemmer sædvanligvis på grundlag af kapitalandele, omsætning med selskabet eller lignende, skal majoritetskravet beregnes på grundlag heraf.

Det foreslås i *stk. 1*, at den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 135, stk. 1, om majoritetskrav ved omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber videreføres uændret, idet majoritetskravet fortsat anses for hensigtsmæssigt.

Ligesom ved fusioner foreslås det i *stk. 2*, at den øverste ledelse på det møde, hvor der skal træffes beslutning om omdannelsen, skal oplyse om begivenheder af væsentlig betydning, herunder væsentlige ændringer i aktiver og forpligtelser, der er indtruffet i tiden efter omdannelsesplanens underskrivelse.

Omdannelsen af et andelsselskab til aktieselskab medfører, at selskabet efter omdannelsen undergives selskabslovgivningens krav til aktieselskaber med de konsekvensændringer, dette har for de involverede parter. Det må som følge heraf anses for afgørende, at samtlige andelshavere i selskabet modtager information om omdannelsen. Det foreslås som følge heraf i *stk. 3*, at der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen skal sendes en meddelelse til disse om omdannelsens vedtagelse.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 4*, fastslår i overensstemmelse med de almindelige regler, at hvis valg af bestyrelse og eventuel revisor ikke foretages umiddelbart efter, at der er truffet beslutning om omdannelsen, skal der senest 2 uger efter vedtagelsen af omdannelsen afholdes en generalforsamling i aktieselskabet til valg heraf.

Det foreslås, at der fortsat ikke skal vælges revisor, medmindre selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning, eller hvis generalforsamlingen frivilligt har besluttet, at der skal være en revisor, som skal revidere selskabets årsrapport.

Til § 351

Den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 f, om godtgørelse finder også anvendelse ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 135, stk. 2.

Efter de gældende regler for nationale fusioner kan kapitalejerne i de ophørende selskaber kræve godtgørelse af selskabet, hvis de pågældende tager forbehold herom på generalforsamlingen, hvor fusionens gennemførelse besluttet, og hvis vederlaget til kapitalejerne i det indskydende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

Den gældende bestemmelse om godtgørelse ved nationale fusioner foreslås i forslaget videreført uændret i § 249.

Ligesom den gældende bestemmelse om godtgørelse ved fusioner foreslås videreført uændret i § 249, foreslås der indsat en tilsvarende bestemmelse i § 351 omkring omdannelse af andelsselskaber til aktieselskaber, således at andelshavere, der tager forbehold herom også fremover kan kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget til andelshaverne ikke er rimeligt og sagligt begrundet.

Med hensyn til forslaget til § 351 henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 249.

Til § 352

Forslaget til *stk. 1 og 2* svarer til den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 134 i, jf. § 135, stk. 2. Det foreslåede *stk. 3* bygger på principperne i § 134 h, stk. 1, jf. § 135, stk. 2. Det foreslåede *stk. 4-6* bygger på de gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 135, stk. 4 til 6, og det foreslåede *stk. 7* svarer til aktieselskabslovens § 134 b, stk. 6, jf. § 135, stk. 2. Der er på disse punkter ikke foreslået materielle ændringer i forhold til det gældende regelsæt. Som led i ændringen af den generelle forældelsesfrist fra 5 år til 3 år er fristerne i det foreslåede *stk. 6* dog 3 år og ikke 5 år som i den gældende bestemmelse.

Anmeldelsen om en vedtagne fusion skal, jf. aktieselskabslovens § 134 i, stk. 1, være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen blev truffet.

Hertil kommer, at en anmeldelse om gennemførelse af en fusion i medfør af aktieselskabslovens § 134 i, stk. 2, senest skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved udløbet af indsendelsesfristen for årsrapporten for den periode, hvori tidspunktet for fusionens regnskabsmæssige virkning indgår, dog senest 1 år efter styrelsens bekendtgørelse af modtagelse af fusionsplanen.

Bestemmelsen skal sikre, at planen på beslutningstidspunktet fortsat har aktualitets- og informationsværdi.

Fristerne i aktieselskabslovens § 134 i, stk. 2, der i forslaget foreslås videreført i § 251, stk. 1 og 2, foreslås også videreført ved omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber, jf. forslaget

til § 352, *stk. 1 og 2*

Med hensyn til det foreslåede *stk. 1 og 2* henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 351, *stk. 1 og 2*.

Ved fusioner er det aktieselskabslovens § 134 h, *stk. 1*, som foreslås videreført i § 250, *stk. 1*, der regulerer hvilke de handlinger og formaliteter, der skal opfyldes forud for, at fusionens retsvirkninger kan indtræde.

Ved omdannelser er det afgørende, hvornår omdannelsen registreres, jf. også forslaget til *stk. 4*.

Det foreslås i forlængelse af dette i *stk. 3*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan registrere omdannelsen, når handlingerne svarende til § 134 h, *stk. 1*, er opfyldt. Med hensyn til de nærmere krav m.v., henvises til bemærkningerne til forslaget til § 250, *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 4*, at andelsselskabets omdannelse til aktieselskab fortsat skal anses for sket, når selskabets vedtægter er ændret således, at de opfylder selskabslovgivningens krav til aktieselskaber, og når omdannelsen er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system svarende til, hvad der også gælder og foreslås med hensyn til øvrige omdannelsesmuligheder, der er opregnet i selskabslovgivningen.

Som en konsekvens af det foreslåede *stk. 4* foreslås det i *stk. 5*, at optagelsen i aktiebogen og eventuel udlevering af aktiebreve efter en omdannelse af et anpartsselskab til aktieselskab ikke må ske, før omdannelsen er registreret.

Det foreslåede *stk. 6* regulerer, hvad der skal gælde, hvis ikke samtlige de berettigede anmoder om optagelse i aktiebogen.

Det fremgår af forslaget til *stk. 6*, at hvis der er forløbet 3 år efter omdannelsen, uden at alle dertil berettigede har fremsat anmodning om optagelse i selskabets aktiebog, kan bestyrelsen i aktieselskabet ved en bekendtgørelse i Statstidende opfordre den eller de pågældende til inden for 6 måneder at henvende sig til selskabet. Når denne 6 måneders frist er udløbet, uden at henvendelse er sket, kan bestyrelsen for aktionærens regning afhænde aktierne. I salgsprovenuet kan selskabet fradrage omkostningerne ved bekendtgørelsen og afhændelsen. Er salgsprovenuet ikke afhentet senest 3 år efter afhændelsen, tilfalder beløbet selskabet.

Stk. 7 i forslaget til § 352 svarer til de eksisterende bestemmelser i aktieselskabslovens § 134 b, *stk. 6*, der i relation til fusioner foreslås videreført uændret i forslaget til § 251, *stk. 4*, og bestemmelsen foreslås som følge heraf også videreført uændret i relation til omdannelser af andelsselskaber til aktieselskaber.

Med hensyn til det foreslåede *stk. 7* henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 251, *stk. 4*.

Til § 353

Direktivet om overtagelsestilbud, direktiv 2004/25/EF af 21. april 2004, fastlægger procedurer for overtagelsestilbud i aktieselskaber, der er optaget til handel på et reguleret marked. Direktivet blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 604 af 24. juni 2005. Direktivets anvendelsesområde er aktieselskaber, der har kapitalandele med tilknyttede stemmerettigheder optaget til handel på et reguleret marked i et EU eller EØS-land. Gennemførelse i dansk ret af direktivet om overta-

gelsestilbud er hovedsageligt sket dels ved lov om værdipapirhandel m.v., hvorved der er fastsat regler for de særlige procedurer og formkrav, der retter sig til fremsættelse af et overtagelsestilbud og dels ved lov om aktieselskaber for så vidt angår særlige aktionærrettigheder, der kan udløses i forbindelse med et overtagelsestilbud. Reglerne efter værdipapirhandelsloven omfatter aktier, der er optaget til handel på såvel et reguleret marked som en alternativ markedsplads, hvorfor der foreslås et tilsvarende anvendelsesområde i lov om kapitalselskaber.

Denne gruppe selskaber udgør imidlertid kun en lille del af det samlede antal aktieselskaber, og blandt disse selskaber er overtagelsestilbud efter værdipapirhandelslovens kapitel 8 ikke hyppigt forekommende. Det foreslås derfor, at bestemmelserne om overtagelsestilbud i lov om kapitalselskaber samles i ét kapitel for at gøre det nemmere at orientere sig om det relevante regelgrundlag.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse viderefører den gældende aktieselskabslovs § 81 b. Anvendelsesområdet udvides dog til også at omfatte aktieselskaber, der er optaget til handel på en alternativ markedsplads. Der er i øvrigt ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Det fremgår af direktivet om overtagelsestilbud artikel 2, stk. 1, litra e, at kapitalandele, som omfattes af direktivet, defineres som omsættelige værdipapirer, hvortil der er knyttet stemmerettigheder i et selskab.

Direktivet omfatter ikke stemmeløse kapitalandele, uanset om de er tillagt repræsentationsret. Direktivet omfatter heller ikke kapitalandele, der ikke indgår i en særlig separat klasse, og hvor eventuelle flerstemmerettigheder ikke er knyttet til selve kapitalandelen, men f.eks. afhænger af ejertid.

Til § 354

Der er med enkelte justeringer tale om en videreførelse af den gældende aktieselskabslovs § 81 c.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kan generalforsamlingen beslutte at indføre en godkendelsesordning, som skal træde i kraft i forbindelse med et konkret overtagelsestilbud, således at selskabets centrale ledelsesorgan skal indhente generalforsamlingens godkendelse til iværksættelse af foranstaltninger, der lægger hindringer i vejen for et overtagelsestilbud, jf. værdipapirhandelsloven kapitel 8. Der er tale om en gennemførelse af direktiv om overtagelsestilbud artikel 9 kombineret med den valgfrihed, som direktivet tillader, jf. artikel 12.

Det er et grundlæggende princip i dansk selskabsret, at et aktieselskabs ledelse skal varetage selskabets, herunder aktionærernes interesser. Dispositioner og stillingtagen i forbindelse med et overtagelsestilbud adskiller sig ikke fra det generelle ledelsesansvar, som i øvrigt påhviler et aktieselskabs ledelse, hvorfor det ved direktivets gennemførelse blev foreslået at udnytte direktivets valgfrihed og overlade det til aktieselskaberne selv at tage stilling til, hvornår generalforsamling skal indkaldes.

Beslutning om indførelse af en sådan godkendelsesordning, jf. *stk. 2*, træffes med sædvanligt vedtægtsmajoritetskrav, dvs. i henhold til de principper som kendes efter den gældende aktieselskabslov § 78 og som forslås videreført i forslag til § 97. Beslutning om i videre omfang at inddrage generalforsamlingen i forbindelse med et overtagelsestilbud anses isoleret set ikke for at medføre tab af rettigheder eller for at forskyde rettigheder og pligter mellem aktionærer og

aktionærgruppe.

Hvis en godkendelsesordning indføres, skal generalforsamlingen, jf. *stk. 3*, godkende såvel nye foranstaltninger som bekræfter foranstaltninger, som tidligere er besluttet, men ikke gennemført på det tidspunkt, hvor beslutningen om at fremsætte et overtagelsestilbud offentliggøres. Godkendelse vil således være nødvendig fra dette tidspunkt, og indtil resultatet af tilbuddet foreligger. Dog bør ledelsen være opmærksom på de generelle ledelsespligter om at varetage selskabets og aktionærernes interesser. Således kan det allerede på det tidspunkt, hvor ledelsen får kendskab til, at et overtagelsestilbud kan forventes fremsat, være relevant, at være tilbageholdende med at foretage dispositioner, der kan have medføre forhindringer for et kommende tilbud.

Beslutninger, som indgår i aktieselskabets almindelige virksomhed, er dog undtaget. Aktieselskabet må ikke på urimelig måde forhindres i at fortsætte sin normale drift.

Aktionærernes beslutning om at indføre en sådan godkendelsesordning er ikke til hinder for, at aktieselskabets ledelse på eget initiativ kan undersøge andre tilbud, hvor dette skønnes at være i selskabets og aktionærernes interesse.

Der gælder samme majoritetskrav ved beslutning om indførelse af en godkendelsesordning for generalforsamlingen som det majoritetskrav, der finder anvendelse ved suspension af særlige rettigheder, der tilkommer aktionærerne.

Indkaldelse til generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning om at godkende foranstaltninger til at hindre et konkret overtagelsestilbud, kan ske med kort varsel, dog mindst to uger, selv om selskabets vedtægter måtte foreskrive et længere varsel, jf. forslagens *stk. 4*. Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* implementerer herved undtagelsen i direktiv 2007/36/EF om visse aktionærrettigheder artikel 5, *stk. 1*. Den foreslåede bestemmelse er således en undtagelse i forhold til den almindelige indkaldelsesfrist i lovforslagets § 93, *stk. 2*.

I medfør af direktiv om overtagelsestilbud artikel 12 og betragtning 21 i præamblen, kan medlemsstaterne tillade, at selskaber, der efter eget valg har truffet beslutning om, at generalforsamlingen skal godkende, at der iværksættes forhindringer, kun er bundet af beslutningen, hvis selskabets aktier bliver genstand for et overtagelsestilbud fra et selskab, som er underlagt en tilsvarende godkendelsesordning, eller som direkte eller indirekte er kontrolleret af et sådant selskab, jf. artikel 1 i direktiv 83/349/EØF, Rådets 7. direktiv om konsoliderede regnskaber. Det vil sige den koncerndefinition, som kendes fra årsregnskabslovens bilag 1, litra B, og som også kommer til udtryk i det foreliggende forslag § 3.

I overensstemmelse hermed foreslås det i *stk. 5* at tillægge selskaberne frihed til at beslutte, om generalforsamlingen i alle tilfælde skal inddrages forud for eventuel iværksættelse af foranstaltninger, der kan lægge hindringer i vejen for et tilbud, eller om generalforsamlingen alene skal inddrages, hvis overtagelsestilbuddet fremsættes af et aktieselskab eller et selskab med en tilsvarende retsform, som har indført en tilsvarende godkendelsesordning

Det fremgår af direktivets artikel 10 og betragtning 18 hertil i præamblen, at det er vigtigt, at der er gennemsigtighed om eventuelle foranstaltninger, der kan have indflydelse på gennemførelsen af et overtagelsestilbud. Derfor fastslår direktivets artikel 12, at oplysningerne om selskabets beslutning straks skal meddeles til de relevante tilsynsmyndigheder med henblik på offentliggørelse. På baggrund heraf foreslås det i *stk. 6*, at generalforsamlingens beslutning hurtigst muligt meddeles til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til de relevante tilsynsmyndigheder

i EU. Udtrykket ”hurtigst muligt” er afstemt med ordvalget i værdipapirhandelsloven. Ved hurtigst muligt forstås, at oplysningerne skal videregives til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen uden ugrundet ophold. Oplysning om generalforsamlingens beslutning offentliggøres i styrelsens it-system.

Til § 355

Forslaget viderefører den gældende aktieselskabslovs § 81 d. Bortset fra udvidelse af anvendelsesområdet til også at omfatte alternative markedspladser er der ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet materielle ændringer.

Som det er tilfældet ved den foreslåede § 354, udstikker direktiv om overtagelsestilbud i artikel 11 de rammer, der skal gælde for aktionærernes beslutningsstruktur i tilfælde af et overtagelsestilbud, jf. værdipapirhandelslovens kapitel 8. Det betyder, at særlige rettigheder, forpligtelser og begrænsninger, der er knyttet til kapitalandele, så som forskellig stemmевærdi, ejerlofter og stemmelofter, suspenderes i forbindelse med et overtagelsestilbud. Dette princip betegnes i direktivets artikel 11 som ”gennembrud”.

Direktivets artikel 12 muliggør en valgfrihed for aktionærerne til, inden for direktivets rammer, selv at tage stilling til, hvilken beslutningsstruktur aktionærerne i det enkelte aktieselskab måtte foretrække, hvis aktieselskabets aktier måtte blive genstand for et overtagelsestilbud. Det vil sige, hvorvidt aktieselskabets aktionærer ønsker at indføre en ordning om, at særlige rettigheder og begrænsninger, som knytter sig til kapitalbesiddelsen eller til den enkelte andel, suspenderes i tilfælde af et overtagelsestilbud. Der tænkes her på særlige stemmerettigheder og begrænsninger omkring erhvervelse af aktier, som er fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i henhold til aftale, jf. bemærkningerne nedenfor til den foreslåede § 356.

Aktionærernes beslutning om at indføre en suspensionsordning i forbindelse med et overtagelsestilbud gælder kun i forbindelse med overtagelsestilbud efter værdipapirhandelslovens kapitel 8 og medfører ikke i sig selv nogen ændring i den beslutningsstruktur, som i øvrigt er fastlagt i aktieselskabet. Suspensionen medfører ikke, at aktier uden stemmeret opnår stemmeret, uanset om disse aktier er tillagt repræsentationsret. Rettigheder og begrænsninger, der gælder for den enkelte aktionær på grundlag af den konkrete kapitalandel, vedtægtsbestemmelser eller aftale, videreføres uændret i andre situationer end overtagelsessituationen.

Generalforsamlingen kan derfor med respekt af majoritetskrav, jf. lovforslagets §§ 105 og 106, og de yderligere betingelser, der måtte fremgå af det pågældende aktieselskabs vedtægter, beslutte at indføre en ordning om, at eksisterende ejerlofter, stemmeretsbegrænsninger eller særlige stemmerettigheder i øvrigt, skal suspenderes i tilfælde af, at der fremsættes tilbud om overtagelse af et aktieselskabs kapitalandele.

Det foreslås på denne baggrund i *stk. 1*, at aktionærerne, hvis de finder det hensigtsmæssigt for aktieselskabet, kan træffe beslutning om, at der i tilfælde af et eventuelt overtagelsestilbud skal ske suspension af særlige stemmerettigheder og begrænsninger omkring aktieerhvervelse.

Direktiv om overtagelsestilbud artikel 12 angiver ikke nærmere retningslinier for, hvilke majoritetsprincipper der skal finde anvendelse, men fastslår, at beslutning om at indføre en suspensionsordning skal træffes i overensstemmelse med de nationale regler for vedtægtsændringer. Det foreslås derfor i *stk. 2*, at beslutning herom vedtages i overensstemmelse med lovens generelle krav til vedtægtsmajoritet. I aktieselskaber, der har flere kapitalklasser, skal beslutningen endvidere opfylde det majoritetskrav, som forslaget § 106, *stk. 3*, foreskriver. Endvidere skal beslutningen opfylde de yderligere forskrifter, der måtte være fastsat i selskabets vedtægter, jf.

forslagets § 105, stk. 1.

Generalforsamlingens beslutning om at suspendere særlige stemmerettigheder og begrænsninger omkring erhvervelse af aktier i forbindelse med et eventuelt overtagelsestilbud, afskærer ikke generalforsamlingen fra senere at omgøre denne beslutning. Dette skal ske ved anvendelse af samme regelsæt.

Det fremgår af direktivets artikel 10 og betragtning 18 hertil i præamblen, at det er vigtigt, at der er gennemsigtighed om eventuelle foranstaltninger, der kan have indflydelse på gennemførelsen af et overtagelsestilbud. Derfor fastslår direktivets artikel 12, at oplysningerne om aktieselskabets beslutning omkring suspension af de nævnte rettigheder og begrænsninger straks skal meddeles til de relevante tilsynsmyndigheder med henblik på offentliggørelse. Det foreslås på denne baggrund i *stk. 3*, at generalforsamlingens beslutning hurtigst muligt skal meddeles til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og de relevante tilsynsmyndigheder i EU. Ved hurtigst muligt forstås, at oplysningerne skal videregives til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen uden ugrundet ophold. Oplysning om generalforsamlingens beslutning offentliggøres i styrelsens it-system. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 354, stk. 6.

I overensstemmelse med direktivets artikel 11, stk. 7, foreslås det i *stk. 4*, at forslaget § 355, stk. 1-3, om suspension af visse aktionærrettigheder ikke finder anvendelse på aktieselskaber, hvori den danske stat besidder aktier med stemmeret, hvortil der er tilknyttet særlige rettigheder, som er forenelige med EF-Traktaten.

Det vil ikke være foreneligt med varetagelsen af de særlige samfundsmæssige interesser, hvis sådanne rettigheder kunne suspenderes i tilfælde af et overtagelsestilbud. Der stilles fra EU's side strenge krav for at indføre eller opretholde aktiebesiddelser med sådanne særlige rettigheder.

Til § 356

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende § 81 e i aktieselskabsloven. Bortset fra at aktionærernes valgfrihed er udvidet, hvad angår rækkevidden af suspensionen, er der ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Den foreslåede § 356 fastsætter i overensstemmelse med direktiv om overtagelsestilbud artikel 11 og 12 virkningerne af, at generalforsamlingen har besluttet at indføre en ordning om, at særlige rettigheder og begrænsninger i tilknytning til ejerbesiddelsen, som måtte være fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i aktionæraftaler, suspenderes i tilfælde af et eventuelt overtagelsestilbud, jf. den foreslåede bestemmelse i § 355.

De omhandlede rettigheder og begrænsninger er dog ikke omfattet af suspensionen, hvis de er fastsat i en aktionæraftale, som er indgået før den 31. marts 2004. Er de derimod fastsat i selskabets vedtægter, er de omfattet af suspensionen, uanset om de er optaget i vedtægterne før eller efter den 31. marts 2004. Dette følger af direktivets artikel 11, stk. 2 og 3. Undtagelsen for så vidt angår sådanne rettigheder og begrænsninger, som er fastsat i aktionæraftaler indgået før den 31. marts 2004, gennemføres i forslaget § 357.

Efter forslaget *stk. 1* kan indskrænkninger i retten til at overdrage eller erhverve aktier, som måtte være fastsat i selskabets vedtægter eller i aktionæraftaler, ikke gøres gældende over for tilbudsgiver i tilbudsperioden. Har tilbudsgiver opstillet særlige betingelser i tilbudsdokumentet, gælder suspensionen af de nævnte rettigheder, indtil tilbudsgiver i overensstemmelse med

tilbudsdokumentet har taget stilling til, om tilbuddet kan gennemføres. Suspensionen har desuden virkning på en generalforsamling, som skal godkende foranstaltninger til at imødegå et konkret overtagelsestilbud, jf. den foreslåede § 354.

Suspensionen indebærer, at stemmeretsbegrænsninger, som måtte være fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i aktionæraftaler, ikke kan gøres gældende på en sådan generalforsamling, jf. forslaget *stk. 2, nr. 1*.

Suspensionen indebærer ligeledes, at aktier, som er tillagt større stemmeværdi, kun har stemmeret i forhold til kapitalens andel af den samlede stemmeberettigede kapital, jf. forslaget til *stk. 2, nr. 2*. Stemmeløse aktier med repræsentationsret opnår ikke stemmeret.

Endvidere har suspensionen virkning på den første generalforsamling, som indkaldes på foranledning af tilbudsgiveren i henhold til den foreslåede § 358. Efter denne bestemmelse kan en tilbudsgiver, som har erhvervet mindst 75 pct. af den stemmeberettigede kapital i et aktieselskab, der har truffet beslutning om suspension efter § 355 stk. 1, pålægge aktieselskabets centrale ledelsesorgan at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling med det formål at foretage ændringer i aktieselskabets vedtægter og ledelse. Suspensionen indebærer, at eventuelle stemmeretsbegrænsninger, som måtte være fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i aktionæraftaler, ikke kan gøres gældende på denne generalforsamling, og at aktier, som måtte være tillagt større stemmeværdi, kun har stemmeret i forhold til andelen af den samlede stemmeberettigede kapital, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 1 og 2*.

Desuden indebærer suspensionen, at særlige rettigheder til at udpege medlemmer af aktieselskabets ledelse ikke kan gøres gældende, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 3*.

Direktivet om overtagelsestilbud fastslår i artikel 12 og hertil betragtning 21 i præamblen, at medlemsstaterne kan tillade, at aktieselskaber, der har truffet beslutning om suspension, kan vælge alene at være bundet af beslutningen, hvis aktieselskabets aktier bliver genstand for et overtagelsestilbud fra et aktieselskab, som selv har besluttet at anvende suspension, eller som direkte eller indirekte er kontrolleret af et sådant selskab, jf. artikel 1 i direktiv 83/349/EØF 7. direktiv om konsoliderede regnskaber. Det vil sige den koncerndefinition, som kendes fra årsregnskabslovens bilag 1, litra B, og som også kommer til udtryk i forslag til §§ 3-4 i dette lovforslag.

Som det er tilfældet for så vidt angår beslutninger om at inddrage generalforsamlingen, jf. forslag til § 354, stk. 5, foreslås det i *stk. 4* at tillægge selskaberne frihed til at beslutte, hvor vidtgående en beslutning om suspension af særlige rettigheder skal have, herunder om suspension, jf. den foreslåede bestemmelse i § 355, stk. 1, kun skal have de virkninger, som er nævnt i stk. 1-3, hvis det tilbudsgivende aktieselskab eller et selskab med en tilsvarende retsform har indført en tilsvarende ordning om suspension.

Til § 357

Bestemmelsen foreslår en videreførelse af den gældende aktieselskabslovs § 81 f. Der er ikke tilsigtet materielle ændringer.

Ifølge direktivets artikel 11, stk. 2, 2. afsnit, og stk. 3, 2. afsnit, kan begrænsninger i retten til at overdrage eller erhverve aktier samt særlige stemmerettigheder, som er fastsat i en aftale, der er indgået efter direktivets vedtagelse, ikke gøres gældende over for tilbudsgiveren, hvis generalforsamlingen i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 355, stk. 1, har truffet beslutning om suspension af sådanne rettigheder og begrænsninger i tilfælde af, at aktieselskabets aktier gøres

til genstand for et overtagelsestilbud.

Skæringsdatoen er i de nævnte direktivbestemmelser fastsat til den dag, hvor direktivet blev vedtaget. Vedtagelsen skete på et møde i Rådet for Retlige og Indre Anliggender den 30. marts 2004.

Af de nævnte direktivbestemmelser følger, at særlige begrænsninger omkring aktieerhvervelse og særlige stemmerettigheder, som er fastsat i en aktionæraftale, der er indgået før den 31. marts 2004, er undtaget fra direktivets bestemmelser om suspension. Er de omhandlede rettigheder og begrænsninger derimod fastsat i aktieselskabets vedtægter, er det uden betydning, hvornår de er optaget i vedtægterne. I så fald suspenderes de med de virkninger, som er fastsat i § 356, hvis generalforsamlingen har truffet beslutning om suspension af sådanne rettigheder og begrænsninger i tilfælde af et overtagelsestilbud, jf. § 355, stk. 1.

Undtagelsen for så vidt angår sådanne rettigheder og begrænsninger, som er fastsat i aktionæraftaler indgået før den 31. marts 2004, foreslås gennemført i forslaget til § 357. Heri foreslås det i *stk. 1*, at aftaler om begrænsninger i retten til at overdrage eller erhverve aktier, som er indgået før den 31. marts 2004, kan gøres gældende over for tilbudsgiver, uanset at selskabet har indført en ordning om suspension, jf. § 355, stk. 1,.

Endvidere fastslås det i *stk. 2*, at aftaler om udøvelse af stemmeret, som er indgået før den 31. marts 2004, ligeledes kan opretholdes på de i §§ 81 c og 81 g omhandlede generalforsamlinger.

Til § 358

Forslaget viderefører den gældende § 81 g i aktieselskabsloven. Affattelsen er tilpasset den foreslåede valgfrihed hvad angår ledelsesstruktur, jf. forslagets § 111. Der er i øvrigt ikke tilset materielle ændringer.

Hvis en tilbudsgiver opnår mindst 75 pct. af den stemmeberettigede kapital i et aktieselskab, hvor generalforsamlingen i henhold til § 355, stk. 1, har truffet beslutning om, at særlige rettigheder og begrænsninger i tilknytning til kapitalbesiddelsen suspenderes i forbindelse med et eventuelt overtagelsestilbud, suspenderes disse rettigheder og begrænsninger på den første generalforsamling, som tilbudsgiver måtte indkalde til efter tilbudsperiodens udløb med det formål at ændre vedtægterne eller udskifte medlemmer af ledelsen, jf. forslaget til § 356, stk. 3.

Denne forlængelse af suspensionen skal gøre det muligt for tilbudsgiver at tilpasse vedtægterne som afslutning på overtagelsesforløbet og hermed eventuelt gøre suspensionen af de omhandlede rettigheder og begrænsninger permanent, ligesom tilbudsgiver får mulighed for at udskifte medlemmerne af det siddende centrale ledelsesorgan. I så fald finder de sædvanlige majoritetskrav i dette lovforslags §§ 105 og 106 anvendelse.

Forlængelsen af suspensionen af særlige rettigheder og begrænsninger m.v. som omtalt ovenfor har alene virkning for den første generalforsamling efter tilbudsperiodens udløb. Opnår tilbudsgiver ikke på denne generalforsamling at ændre vedtægterne således, at de suspenderede rettigheder eller begrænsninger ophæves, genoplives disse rettigheder og begrænsninger således, som de oprindeligt er fastsat i aktieselskabets vedtægter eller i en konkret aktionæraftale.

Opnår tilbudsgiver ikke mindst 75 pct. af den stemmeberettigede kapital, ophæves suspensionen af de berørte rettigheder og begrænsninger ligeledes. Disse rettigheder og begrænsninger har således virkning på ny. For så vidt angår tilbudsgivers besiddelse af aktier, er tilbudsgiver

underlagt de rettigheder og begrænsninger, som i øvrigt gælder for den pågældende besiddelse. Den foreslåede bestemmelse implementerer endvidere undtagelsen i direktiv 2007/36/EF om visse aktionærrettigheder artikel 5, stk. 1. Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. er således en undtagelse i forhold til den almindelige indkaldelsesfrist i lovforslagets § 93, stk. 2.

Til § 359

Der er tale om en videreførelse af den gældende aktieselskabslovs § 81 h. Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet materielle ændringer i forhold til den gældende bestemmelse.

Efter direktiv om overtagelsestilbud artikel 11, stk. 5, skal der ydes aktionærerne en rimelig kompensation for tab som følge af, at de ikke kan gøre de pågældende rettigheder eller begrænsninger gældende i forbindelse med et overtagelsestilbud, hvis aktieselskabet har indført en ordning om suspension, jf. § 355 og § 356. I overensstemmelse hermed har tilbudsgiveren pligt til at yde kompensation i de tilfælde, hvor de berørte aktionærer efter gældende ret vil have krav på kompensation for tab. Derimod tilsigter direktivet ikke at skabe grundlag for krav om kompensation, hvor krav ikke efter gældende ret vil kunne rejses.

I følge direktivets artikel 11, stk. 6, er aktier, hvortil der er knyttet stemmeret, men hvor aktionæren i stedet for at udøve stemmeretten indrømmes anden specifik finansiel kompensation, ikke berettiget til yderligere kompensation, hvis stemmeretten suspenderes i tilfælde af et overtagelsestilbud. Denne type aktier kan f.eks. omfatte aktier, der er sikret særlige udbytterettigheder eller anden fortrinsstilling i tilknytning til andelen af aktieselskabets kapital, eller kan basere sig på andre aftaler mellem grupper af aktionærerne, jf. den almindelige aftalefrihed som gælder i dansk formueret.

Den foreslåede § 359 indeholder bestemmelser om kompensation til aktionærer, der måtte lide et økonomisk tab som følge af, at særlige rettigheder eller begrænsninger i tilknytning til aktiebesiddelsen ikke kan gøres gældende i de situationer, som er omhandlet i § 356, stk. 1-3.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* regulerer kompensationen i de tilfælde, hvor de pågældende rettigheder og begrænsninger er fastsat i aktieselskabets vedtægter. Kompensation for rettigheder eller begrænsninger, der baserer sig på en aktionæraftale indgået i perioden fra den 31. marts 2004 til 26. juni 2005 reguleres i det foreslåede *stk. 4*.

Forslagets stk. 1, indeholder som nævnt bestemmelse om kompensation i de tilfælde, hvor de omhandlede rettigheder eller begrænsninger, som suspenderes, jf. § 356, stk. 1-3, er fastsat i aktieselskabets vedtægter. Det er uden betydning, om disse er optaget i vedtægterne før eller efter direktivets vedtagelse.

I tilbudsdokumentet skal tilbudsgiveren, jf. det foreslåede *stk. 2*, oplyse om, hvilken kompensation, der - hvis tilbuddet gennemføres - tilbydes de aktionærer, som måtte lide et økonomisk tab, fordi særlige rettigheder eller begrænsninger, der knytter sig til aktiebesiddelsen eller til den enkelte aktie, ikke kan gøres gældende i overtagelsessituationen. Det skal heraf fremgå, hvordan kompensationen beregnes.

Et eventuelt tab som følge af tilsidesættelse af de omhandlede rettigheder i forbindelse med et overtagelsestilbud kan ikke værdiansættes generelt. Tabet varierer for det enkelte aktieselskab og den enkelte aktionær over tid. Praksis viser, at der er en betydelig spredning i den overtagelsespræmie, der tilbydes. Beregningen heraf må derfor basere sig på en individuel værdiansættelse af det konkrete selskab og i den forbindelse værdiansættelsen af de konkrete aktier, her-

under anvendelse af principper, som kendes i forbindelse med finansanalyser. Det foreslås derfor i stk. 2, at kompensationen fastlægges på baggrund af en individuel vurdering for det konkrete aktieselskab med afsæt i markedsværdien for de pågældende aktier.

I tilfælde af uenighed om størrelsen af en eventuel kompensation foreslås det i *stk. 3*, at der kan udmeldes en skønsmand af retten på aktieselskabets hjemsted, som kommer med sin vurdering af prisfastsættelsen på grundlag af almindeligt anerkendte principper for prisfastsættelse, der finder anvendelse i kapitalmarkedet. Skønsmandens afgørelse vil kunne prøves ved retten. Denne ordning kendes allerede i forbindelse med tvangsindløsning af aktier, jf. den gældende aktieselskabslovs § 20 b, der foreslås videreført i § 71.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* regulerer muligheden for kompensation ved suspension af særlige rettigheder eller begrænsninger, der baserer sig på aktionæraftaler.

Som nævnt i bemærkningerne til § 357 kan sådanne særlige rettigheder eller begrænsninger i tilknytning til aktiebesiddelsen, som er fastsat i en aktionæraftale, der er indgået før direktivets vedtagelse, gøres gældende over for tilbudsgiveren. Dette indebærer, at disse rettigheder eller begrænsninger ikke suspenderes, selvom generalforsamlingen har besluttet at indføre suspension efter § 355, stk. 1, i tilfælde af et overtagelsestilbud. Dette er dog ikke til hinder for, at den enkelte aktionær kan acceptere suspension i denne situation. Betingelserne herfor må bero på individuel aftale mellem de berørte parter.

Er de omhandlede rettigheder eller begrænsninger derimod fastsat i en aktionæraftale, der er indgået efter direktivets vedtagelse den 30. marts 2004, indebærer direktivets artikel 11, stk. 2 og 3, at de ikke kan gøres gældende over for tilbudsgiveren.

Heraf følger, at de pågældende rettigheder eller begrænsninger suspenderes i tilfælde af et overtagelsestilbud, hvis generalforsamlingen har indført suspension i sådanne tilfælde, jf. de foreslåede bestemmelser i forslaget § 355 og § 356, stk. 1-3. De pågældende aktionærer har ikke krav på kompensation i denne situation. Det foreslås dog i overensstemmelse med dansk retstradition for så vidt angår lovgivning med tilbagevirkende kraft, at aktionærerne er berettiget til kompensation fra tilbudsgiver, hvis aktionæraftalen er indgået i perioden, der følger efter direktivets vedtagelse den 30. marts 2004 og frem til lovens ikrafttræden, hvilket var den 26. juni 2005, jf. det foreslåede stk. 4.

Sondringen imellem retten til kompensation for suspension af ejerrettigheder, der er optaget i selskabets vedtægter til forskel fra rettigheder baseret på aktionæraftaler, skal ses i lyset af, at sigtet med direktivet har været at fremme strukturtilpasningen i EU ved at skabe åbenhed og gennemsigtighed omkring overtagelsestilbud og de strukturer, der gælder for ejerindflydelse m.v. og aktieselskabets kapitalforhold.

Et aktieselskabs vedtægter er således underlagt offentlighed i overensstemmelse med Rådets 1. direktiv om offentlighed om selskabers forhold, direktiv 68/151/EØF. Interesserede kan umiddelbart gøre sig bekendt med vedtægterne. Aktionæraftaler er derimod ikke underlagt samme offentlighedskrav og er sædvanligvis alene kendt af de umiddelbare aftaleparter. Et aktieselskabs vedtægt er principielt udtryk for en generel aftale, hvorved den samlede ejerkreds inden for lovens rammer aftaler de grundlæggende samarbejdsvilkår omkring ejerskabet af aktieselskabet. Til forskel herfra er en aktionæraftale alene udtryk for en aftale mellem de konkrete aftaleparter.

Med den foreslåede § 360 videreføres retstilstanden både for anparts- og for aktieselskaber. For aktieselskaber er der tale om en videreførelse af aktieselskabslovens § 147. For anpartsselskabsloven finder aktieselskabslovens § 147 tilsvarende anvendelse, da § 68 i anpartsselskabsloven henviser til aktieselskabslovens kapitel 17 om filialer af udenlandske aktieselskaber.

De gældende danske bestemmelser om udenlandske filialer, der er indført ved lov nr. 289 af 8. maj 1991, er en gennemførelse af 11. selskabsdirektiv (filialdirektivet), direktiv 89/666/EØF.

Den foreslåede bestemmelse i § 360 omfatter kapitalselskaber.

Filialer af selskaber, der har hjemsted i et land, der er medlem af EU eller EØS, reguleres i *stk. 1*.

Denne bestemmelse omfatter i overensstemmelse med filialdirektivets artikel 1 selskaber, som er defineret i Rådets 1. selskabsdirektiv, direktiv 68/151/EØF. Det vil sige selskaber, der i det væsentlige kan sammenlignes med danske aktie- og anpartsselskaber og kommanditaktieselskaber. Nogle af disse selskabsformer kan være væsentligt anderledes organiseret end danske aktie- og anpartsselskaber og kommanditaktieselskaber, ligesom deres betegnelser ikke behøver at være en direkte oversættelse af de danske begreber.

I modsætning til et datterselskab, er en filial en ikke uafhængig del af det pågældende udenlandske selskab. En filial er ikke et selvstændigt retssubjekt.

Filialer af andre udenlandske selskaber reguleres i *stk. 2*.

Denne bestemmelse omfatter i overensstemmelse med filialdirektivets artikel 7 aktieselskaber, anpartsselskaber, kommanditaktieselskaber og selskaber med en tilsvarende retsform. Filialer af sådanne selskaber kan som udgangspunkt drive virksomhed i Danmark, hvis der foreligger en international aftale herom.

Det er karakteristisk for de selskabsformer, der omfattes af § 360, at kreditorer og lignende kun har selskabsformuen at holde sig til, og at denne er tilvejebragt og ejes af kapitalejerne, hvis økonomiske og forvaltningsmæssige rettigheder i selskabet principielt er fordelt i forhold til deres ejerandel.

Udtrykket 'drive virksomhed', der anvendes i såvel *stk. 1* som *stk. 2*, skal forstås således, at en filial kan drive enhver form for virksomhed, der falder ind under hovedselskabets formål under forudsætning af, at den pågældende erhvervsvirksomhed lovligt kan drives af et kapitalselskab i henhold til dansk ret. Visse former for virksomhed kan ikke drives i et kapitalselskab, for eksempel dispachørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 184 af 25. marts 1988 med senere ændringer, eller virksomhed som translatør eller tolk, jf. lovbekendtgørelse nr. 181 af 25. marts 1988 med senere ændringer. Dertil kommer, at en filials formål aldrig kan gå videre end hovedselskabets formål.

Visse former for virksomhed anses i praksis ikke for erhvervsvirksomhed, hverken i relation til næringsloven eller selskabsretligt. Denne type virksomhed kan derfor udøves af filialen, uanset hvilket formål, der er registreret for hovedselskabet eller filialen selv, og virksomheden skal ikke anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der er eksempelvis tale om følgende former for virksomhed:

- Ren ordreoptagelse, hvor fakturering m.v. sker i og fra hjemlandet.

- Enkeltstående entrepriser eller anden enkeltstående virksomhed af begrænset varighed i forhold til en bestemt kontraktspart.
- Opkøb af danske produkter gennem en herboende mellemmand.
- Arbejde af ren administrativ karakter som f.eks. markedsbearbejdelse.

Til § 361

Den foreslåede § 361 viderefører den gældende § 149 i aktieselskabsloven, der også finder anvendelse på anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 68, stk. 1.

Det foreslåede *stk. 1* slår fast, at filialen skal ledes af en eller flere filialbestyrere.

Efter det foreslåede *stk. 2*, skal filialbestyrere – i lighed med stiftere, bestyrelsesmedlemmer og direktører – være myndige og må ikke være under værgemål. Der stilles ikke noget krav om, at filialbestyreren/filialbestyrerne skal have bopæl i Danmark.

Filialbestyreren/filialbestyrerne skal opfylde de forpligtelser, der påhviler ledelsen af en virksomhed. Filialbestyreren/filialbestyrerne skal kunne tegne filialen fuldt ud, dvs. have ubegrænset fuldmagt til at handle på filialens vegne og derved forpligte hovedselskabet.

De offentlige forpligtelser, der påhviler filialen, skal filialbestyreren/filialbestyrerne personligt sørge for. Disse forpligtelser er blandt andet: overholdelse af selskabsretlige forskrifter, indsendelse af det udenlandske hovedselskabs årsregnskab, indgivelse af selvangivelse, indbetaling af kildeskat og overholdelse af toldlove m.v.

Filialen kan tegnes af det udenlandske hovedselskabs ledelsesorganer i henhold til de tegningsregler, der er fastsat i hovedselskabets vedtægter.

Sædvanligvis antages aftalelovens fuldmagsregler at være tilstrækkelige til at dække de behov, der måtte være for at legitimere medarbejderes dispositioner på vegne af ledelsen. For filialer gør sig dog noget særligt gældende og filialbestyreren/filialbestyrerne kan derfor efter den foreslåede *stk. 3* meddele prokura. Prokuristen har ikke samme beføjelser til at forpligte selskabet som filialbestyreren, idet den pågældende kun kan forpligte selskabet i forhold, der vedrører den daglige drift.

Til § 362

De gældende navneregler for filialer findes i henholdsvis aktieselskabslovens § 153, stk. 5 og 6, samt anpartsselskabslovens § 68, stk. 2. Bestemmelserne, der gælder såvel danske som udenlandske filialer, foreslås videreført i § 362.

En filial skal have et navn og navnet skal efter det foreslåede *stk. 1*, indeholde hovedselskabets navn, ordet 'filial' og selskabets nationalitet. Hovedselskabets navn kan efter gældende praksis optages i oversættelse. Betegnelsen 'aktieselskab', 'anpartsselskab' eller 'kommanditaktieselskab' må ikke indgå i filialens navn, jf. navnereglen i forslaget § 28.

Et udenlandsk selskab kan anmelde flere filialer med forskelligt navn og evt. forskelligt hjemsted og formål. Derudover foreslås det som noget nyt, at en filial kan have binavne.

Efter det foreslåede *stk. 2*, skal en filial, som foreskrevet i filialdirektivets artikel 6 og 10, på sine breve og andre forretningspapirer og på filialens evt. hjemmeside, angive navn, hjemsted

(hovedkontor), CVR-nr. samt et eventuelt register og registreringsnummer for kapitalselskabet i hjemlandet. Endvidere skal filialen, hvis den oplyser kapitalens størrelse, oplyse såvel den tegnede som den indbetalte kapitalstørrelse. Der er tale om en implementering af artikel 4 i det 1. selskabsdirektiv, direktiv 68/151/EØF.

Ved forretningspapirer, herunder elektroniske meddelelser, forstås enhver form for materiale af forretningsmæssig karakter, hvorved selskabet henvender sig til kunder eller i øvrigt markedsfører sig med, f.eks. tilbud, ordrer og ordrebekræftelser, fakturaer, prislister, brochurer og lignende salgsmateriale. Der sondres ikke mellem, om det pågældende materiale foreligger i papirform eller i form af andre medier. De nævnte oplysninger skal ligeledes fremgå af selskabet hjemmeside, hvis selskabet på tilsvarende måde henvender sig til offentligheden i forretningsmæssig sammenhæng ved brug af hjemmeside. Hvis der alene er tale om markedsføringsannoncer i dagblade, tidsskrifter, via internettet eller tilsvarende medier er det ikke nødvendigt at anføre alle i stk. 2 opregnede oplysninger.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 viderefører i store træk den gældende aktieselskabslovs § 153, stk. 6, og anpartsselskabslovens § 68, stk. 2, 2. og 3. pkt.

Til § 363

Med den foreslåede bestemmelse i § 363, videreføres retstilstanden både for anparts- og aktieselskaber. For aktieselskaber er der tale om en videreførelse af den gældende aktieselskabslovs § 150, som gælder tilsvarende for anpartsselskaber, da § 68, stk. 1, henviser til aktieselskabslovens kapitel 17 om filialer af udenlandske aktieselskaber.

Bestemmelsen i § 363 fastslår, at selskabet skal i alle af virksomheden her i landet opstående retsforhold, være underkastet dansk ret og danske domstoles afgørelse.

Ved en vurdering af de grundlæggende retlige forhold i forbindelse med filialen er således dansk ret afgørende. Dette gælder også for vurderingen, om filialen er gyldigt stiftet og hvilke tegningsregler der gælder.

Denne bestemmelse udelukker ikke, at der i forbindelse med en aftales indgåelse kan træffes beslutning parterne imellem om anvendelse af fremmed ret eller om, i tilfælde af tvistigheder angående en indgåede aftale, at en udenlandsk domstol er værneting. Dette kan også følge af international privatrets grundsætninger.

Til § 364

Der er i store træk tale om en videreførelse af aktieselskabslovens § 151. Det fremgår af anpartsselskabslovs § 68, at aktieselskabslovens filialregler finder anvendelse for anpartsselskabers forhold.

Der er ikke tilsigtet materielle ændringer. Der er alene tale om mindre sproglige opdateringer i forhold til den gældende affattelse. Der er med § 364 tale om gennemførelse af filialdirektivet 89/666/EØF.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår, at der i medfør af filialdirektivet gælder en anmeldelses- og offentlighedspligt for filialer, som svarer til, hvad der gælder for øvrige kapitalselskaber som følge af de regler, der er fastsat i første selskabsdirektiv 68/151/EØF, som ændret ved direktiv 2003/58/EØF, jf. filialdirektivets artikel 1 og 7.

Efter det foreslåede stk. 2, må filialen ikke påbegynde sin virksomhed, før anmeldelse er sket. Der er tale om en videreførelse af aktieselskabslovens §151, stk. 2.

Med hensyn til de nærmere regler om anmeldelse og registrering henvises til de almindelige bestemmelser om anmeldelse og registrering, som er fastsat i kapital 2 i dette lovforslag.

Forslagets *stk. 3* gennemfører filialdirektivets artikel 2, stk. 1, litra f, og artikel 8, litra i. Denne bestemmelse er en parallel til de bestemmelser, der generelt fastslår, at kapitalselskaber efter omstændighederne skal optage oplysning om stiftelse, likvidation, tvangsopløsning og konkurs, som en del af selskabets navn. Der er tale om oplysninger, der knytter sig til det udenlandske selskabets aktuelle situation.

Til § 365

Der er som udgangspunkt tale om en videreførelse af aktieselskabslovens § 152. I anpartsselskabsloven henvises til aktieselskabslovens regler, som finder tilsvarende anvendelse for anpartsselskaber. Bortset fra det foreslåede stk. 3, er der med forslaget ikke tilsigtet materielle ændringer.

Det foreslåede *stk. 1* opregner i hvilke situationer, en filial kan slettes. Slettelse af en filial er ikke forbundet med nogen egentlig bobehandling for så vidt angår filialens virksomhed her i landet. For de udestående krav, som slettelse måtte resultere i, hæfter det udenlandske selskab, jf. den foreslåede § 365. Som udgangspunkt gælder, at ønsker et selskab på ny at drive virksomhed gennem filialetablering i Danmark, må der anmeldes en ny filial. Den slettede filials virksomhed kan ikke genoptages i samme rammer. Der er fra grunden tale om en nyetablering.

En filial, der ikke længere er registreret kan ikke længere drive virksomhed her i landet, jf. den foreslåede § 364, stk. 2.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sletter på begæring fra det udenlandske selskabs filialen, jf. forslagens *stk. 1, nr. 1*.

Herudover sletter styrelsen af egen drift en filial, *jf. stk. 1, nr. 2 og 3*, hvis filialen ikke har nogen filialbestyrer eller hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke inden for de i årsregnskabslovens fastsatte frister har modtaget en eventuel årsrapport fra det udenlandske selskab. Der er tale om sanktioner, der kendes fra de gældende regler om tvangsopløsning for kapitalselskaber.

Endelig sletter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, *jf. stk. 1, nr. 4*, en filial på anmodning af en fordringshaver i en filial af et selskab, der ikke er hjemmehørende i EU eller EØS, hvis fordringshaveren godtgør, at denne ikke kunne opnå fyldestgørelse for sit krav i selskabets aktiver her i landet.

Som det fremgår af det foreslåede *stk. 2* forudsætter en etablering af en ny filial af samme selskab en afklaring af forholdet til den ufyldstgjorte fordringshaver.

Som noget nyt indsættes der i *stk. 3* en hjemmel til at genregistrere filialen, hvis det viser sig efter sletningen, at de forhold, der har ført til sletningen ikke længere foreligger.

Her gør sig de samme hensyn gældende som ved tvangsopløsning. I praksis har det vist sig at især fristen for indsendelse af årsrapporten kan være et problem for filialer, hvis de danske fri-

ster ikke stemmer overens med de frister, der gælder for hovedselskabet i udlandet. Indsendes årsrapporten ikke inden fristens udløb, risikerer filialen at blive slettet og skal registreres på ny efter at årsrapporten er fremsendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Derfor foreslås det, at der i stk. 3 indsættes en hjemmel til at genregistre filialer, hvis det viser sig efter sletningen, at de forhold, der har ført til sletningen ikke længere foreligger. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan herefter genregistrere en filial, hvis det pågældende udenlandske selskab har anmodet herom.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan jf. det foreslåede stk. 3 fastsætte nærmere regler om registrering af filialer.

Til § 366

Det foreslås, at retstilstanden med hensyn til definitionen af et statsligt aktieselskab bevares. Det foreslås stadig, at et statsligt aktieselskab skal defineres ved hjælp af koncerndefinitionen i forslaget §§ 3 og 4.

Dermed bliver et statsligt aktieselskab defineret som et selskab, der i medfør af dette lovforslags § 4 ville være et datterselskab af staten, hvis staten var et aktieselskab. Ved afgørelsen af, om et selskab er et statsligt aktieselskab, skal der således også fremover lægges vægt på samme forhold som ved afgørelsen af, om selskabet opfylder datterselskabsdefinitionen.

Det foreslås, at bestemmelsen om statslige selskaber fortsat ikke skal gælde for anpartsselskaber, hvilket også skal ses i sammenhæng med, at staten ikke har anvendt denne selskabsform til etablering af statslige selskaber.

Til § 367

Det foreslås i *stk. 1*, at statslige aktieselskaber som defineret i § 366 skal følge reglerne om aktieselskaber i denne lov samt de yderligere krav, der særligt er opstillet for de statslige aktieselskaber.

Aktieselskaber, der er datterselskaber af statslige aktieselskaber, anses efter de gældende regler også selv for statslige aktieselskaber og skal dermed følge reglerne herfor. Dermed skal også små datterselskaber af statslige aktieselskaber efter de gældende regler følge de ret omfattende særlige regler for statslige aktieselskaber.

Det foreslås i *stk. 2*, at aktieselskaber, der er datterselskaber af et statsligt aktieselskab, ikke længere selvstændigt skal opfylde de særlige regler for statslige aktieselskaber.

Den foreslåede ændring medfører, at det alene er de selskaber, som staten direkte ejer aktier i, skal underlægges de særlige regler for statslige aktieselskaber. Det foreslås dog samtidig i § 369, at de statslige aktieselskaber ved opfyldelsen af meddelelsespligten, skal anlægge en koncernbetragtning, således at disse også medtager information fra datterselskaber, hvis disse er relevante for offentlighedens mulighed for at vurdere udviklingen i den samlede koncern.

Derved kommer reglerne til at svare til værdipapirhandelslovens § 34, stk. 2, hvorefter oplysningsforpligtelsen for bl.a. børsnoterede selskaber omfatter al information, der kan antages at have betydning for kursfastsættelsen, uanset om informationen hidrører fra det selskab, hvis aktier er optaget til handel, eller dets datterselskaber m.v.

I *stk. 3* foreslås det som noget nyt, at statslige aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land, ikke skal følge denne lovs særlige regler for statslige aktieselskaber.

Efter de gældende regler skal et selskab, der både er et statsligt aktieselskab, og har aktier optaget til handel på et reguleret marked, opfylde både regelsættet for statslige aktieselskaber og regelsættet for aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked.

Har et statsligt aktieselskab aktier optaget til handel på et reguleret marked, stiller operatøren krav om løbende offentliggørelse af aktuelle oplysninger om væsentlige begivenheder og forhold.

Selskabets oplysningsforpligtelse overfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som følge af, at der også er tale om et statsligt aktieselskab, vil i sådanne tilfælde kun sjældent afvige fra oplysningsforpligtelsen fastsat af operatøren. Begge regelsæt har således til formål at give offentligheden mulighed for at kunne følge udviklingen i disse selskaber.

På denne baggrund foreslås det, at statslige aktieselskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, ikke skal følge denne lovs særlige regler for statslige aktieselskaber, men alene skal opfylde reglerne for aktieselskaber, som har aktier optaget på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land.

Til § 368

Bestemmelsen viderefører som udgangspunkt den gældende § 157 c, stk. 2, i aktieselskabsloven. Der foreslås dog en ændring i forhold til den eksisterende bestemmelse i aktieselskabsloven. Ændringen omhandler kompetencen til at udstede de pågældende regler.

Efter de gældende regler kan erhvervsministeren jf. aktieselskabslovens § 157 c, stk. 2, fastsætte bestemmelser, der undtager fra de særlige regler, som gælder for statslige aktieselskaber, hvis dette er nødvendigt for at sikre en ligestilling mellem disse regler og de tilsvarende regler, som fastsættes for selskaber, som har aktier eller obligationer optaget til handel på en fondsbørs.

Bestemmelsen videreføres med den ændring, at det fremover ikke er erhvervsministeren, der kan fastsætte disse bestemmelser, men Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Derudover er bestemmelsen tilpasset sprogligt uden at der tilsigtes materielle ændringer.

Hjemlen er i dag ikke udnyttet. Hjemlen skal sikre, at reglerne for de statslige aktieselskaber kan ændres tilsvarende, hvis offentliggørelsesreglerne for de selskaber, som har aktier eller obligationer optaget til handel på et reguleret marked, bliver ændret.

Formålet med reglerne om statslige aktieselskaber er en ligestilling af reglerne for disse selskaber med den regulering der er gældende for de selskaber, som har aktier eller obligationer optaget til handel på et reguleret marked. Den offentlige interesse i at følge med i de statslige aktieselskaber svarer i stor grad til den interesse, der er i de selskaber, som har aktier eller obligationer optaget til handel på et reguleret marked.

Til § 369

Efter den gældende regel i aktieselskabslovens § 157 b skal de statslige aktieselskaber straks

give meddelelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører selskabet, og som kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer eller kreditorer.

Samtlige meddelelser skal indsendes i dag elektronisk via hjemmesiden www.offentlige-selskaber.dk ved brug af en digital signatur.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan, jf. aktieselskabslovens § 157 c, stk. 1, fastsætte nærmere bestemmelse om indsendelse af meddelelser fra statslige aktieselskaber og om offentliggørelse heraf. De nærmere krav til indsendelse og offentliggørelse fremgår af § 3 og § 4 i bekendtgørelsen nr. 552 af 15. april 2004 om visse aktiebesiddelser i statslige aktieselskaber samt indsendelse og offentliggørelse af meddelelser fra statslige aktieselskaber.

Disse forhold kan f.eks. være:

- Større udvidelser eller indskrænkning af selskabets aktiviteter,
- betydelig gevinst/tab på enkelte dispositioner,
- køb eller salg af dattervirksomheder,
- køb eller salg af større anlægsaktiver,
- indgåelse/opsigelse af større samarbejdskontrakter,
- betydningsfulde retssager,
- likvidation, betalingsstandsning, konkursbegæring m.v.,
- forslag om fusion med et andet selskab eller
- væsentlige nye produkter.

Det foreslås, at bestemmelsen tilpasses til terminologien i værdipapirhandelsloven, således at meddelelserne fremover skal gives hurtigst muligt efter, at de væsentlige forhold er indtruffet. Hidrører forholdet således fra en beslutning truffet af selskabets ledelse, skal meddelelsen indsendes hurtigst muligt efter, at beslutningen er truffet.

Meddelelsen skal indeholde en fyldestgørende beskrivelse af det væsentlige forhold samt forholdets indvirkning på selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer eller kreditorer. Har selskabet lagt særlige forudsætninger til grund ved vurderingen af forholdets indvirkning på selskabets fremtid m.v., bør dette fremgå af meddelelsen.

Det foreslås, at den gældende offentliggørelsesforpligtelse i aktieselskabslovens § 157 b videreføres, således at statslige aktieselskaber også fremover i en række situationer har pligt til at offentliggøre informationer til offentligheden.

Det foreslås dog samtidigt som noget nyt, at aktieselskaberne fremover skal anlægge en koncernbetragtning ved vurderingen af, om der foreligger væsentlige forhold, der vedrører selskabet og kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer eller kreditorer.

Dette er en konsekvens af, at det som noget nyt foreslås i § 367, stk. 2, at aktieselskaber, der er datterselskaber af et statsligt aktieselskab, ikke længere selvstændigt er forpligtet til at følge regelsættet for de statslige aktieselskaber, herunder meddelelsespligten, se bemærkningerne til § 367.

Et statsligt aktieselskab skal således fremover også medtage information fra datterselskaber, hvis disse skønnes relevante for offentlighedens mulighed for at vurdere udviklingen i den samlede koncern.

Derved kommer reglerne til at svare til værdipapirhandelslovens § 34, stk. 2, hvorefter oplysningsforpligtelsen for bl.a. selskaber, som har aktier optaget til handel på et reguleret marked, omfatter al information, der kan antages at have betydning for kursfastsættelsen, uanset om informationen hidrører fra det selskab, som har aktier noteret, eller dettes datterselskaber m.v.

Til § 370

Der er tale om en videreførelse af den gældende § 157 c, stk. 1 i aktieselskabsloven.

Den foreslåede bestemmelse indeholder en hjemmel for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at fastsætte de nærmere regler for indsendelse og offentliggørelse af de statslige aktieselskabers meddelelser. Bestemmelsen videreføres uændret.

Herved sikres det, at meddelelsernes form og offentliggørelse til enhver tid kan tilpasses den teknologiske udvikling. Endvidere er det på grund af indberetnings- og offentliggørelsesbestemmelsernes detaljeringsgrad og tekniske karakter ikke fundet hensigtsmæssigt at fastsætte kravene direkte i loven.

Der er i dag udstedt bekendtgørelse nr. 552 af 15. april 2004 om visse aktiebesiddelser i statslige aktieselskaber samt indsendelse og offentliggørelse af meddelelser fra statslige aktieselskaber, se også bemærkningerne til § 369.

Til § 371

Efter den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 157 d, skal statslige aktieselskaber på selskabets hovedkontor udlevere et eksemplar af vedtægterne til enhver, der anmoder herom.

Det forslås, at statslige aktieselskaber fremover på selskabets hjemmeside skal offentliggøre selskabets vedtægter, da offentligheden på grund af den øgede grad af digitalisering har lettere adgang til disse via selskabets hjemmeside.

Endvidere foreslås det som noget nyt, at statslige aktieselskaber derudover skal offentliggøre selskabets årsrapport på selskabets hjemmeside.

Til § 372

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 54 a, med mindre ændringer.

Bestemmelsen indebærer en udtrykkelig pligt for bestyrelsen eller tilsynsrådet i statslige aktieselskaber til at sørge for, at der udarbejdes retningslinjer, der sikrer, at selskabet overholder de særlige bestemmelser for statslige aktieselskaber i denne lov og årsregnskabsloven.

Med udtrykket ”særlige bestemmelser” menes de bestemmelser, der alene gælder for aktieselskaber, der er statslige selskaber, jf. dette forslags § 366.

De fastsatte retningslinjer forudsættes at være skriftlige og skal indeholde den nærmere fremgangsmåde for selskabets udarbejdelse og rettidige indsendelse af dokumenter til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

I henhold til den gældende bestemmelse i § 173 i lov om aktieselskaber finder lovens bestemmelser om aktieselskaber anvendelse med de nødvendige tilpasninger også på et aktieselskab, uanset om det alene er stiftet med det formål at være deltager med hele sin kapital i et ansvarligt selskab, jf. aktieselskabslovens § 173, stk. 1. Denne bestemmelse havde til formål at præcisere, uanset et aktieselskab kun var stiftet med det formål at være ansvarlig deltager eksempelvis som komplementar i et kommanditselskab eller interessent i et interessentskab, fandt lovens regler anvendelse på dette selskab. Idet forslaget § 1, fastslår at loven finder anvendelse på aktie- og anpartsselskaber, videreføres denne bestemmelse ikke. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne vedrørende § 1.

Partnerselskaber har været omfattet af aktieselskabsloven siden 1917. Aktieselskabsloven har hidtil indeholdt en definition af et kommanditaktieselskab, hvor et kommanditaktieselskab defineres som et kommanditselskab, i hvilke et aktieselskab med hele sin kapital er kommanditist. I forbindelse med 1973 loven og harmonisering af selskabsretten blev endvidere i § 173, stk. 7, tilføjet ordene: ”eller hvor kommanditisterne har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier”.

I forhold til den gældende bestemmelses stk. 1, har den oprindelige formulering vist sig ikke længere at være relevant. Yderligere har tilføjjelsen i bestemmelsens stk. 7 medført diskussioner i teorien om, hvorvidt der fandtes to forskellige former for kommanditaktieselskaber. Tilføjjelsen i § 173, stk. 7 i den gældende bestemmelse blev indført efter Danmarks indtræden i EF som led i harmonisering af selskabsretten.

Der er med den foreslåede affattelse af bestemmelsen alene tale om en præcisering af bestemmelsen.

Det foreslås således i *stk. 1* præciseret, at lovens regler om aktieselskaber med de fornødne tilpasninger også finder anvendelse på partnerselskaber (kommanditaktieselskaber). Af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 173, stk. 2, følger, at medmindre andet er bestemt i stk. 3 – 6, finder bestemmelserne i loven, herunder om anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og tegningsret samt lovgivningens bestemmelser om revision med de fornødne lempelser tilsvarende anvendelse på kommanditaktieselskaber. Det har med den gældende bestemmelse været tvivl i teorien om, hvilke lempelser der hermed var tiltænkt.

Med den foreslåede affattelse præciseres det, at der udelukkende kan være tale om tilpasninger som følge af den særlige selskabsdeltager i form af den ubegrænset hæftende komplementar. Dette medfører eksempelvis, at et partnerselskab skal have en kapital på minimum kr. 500.000 indbetalt af kommanditaktionærene i overensstemmelse med forslaget § 31, stk. 2.

Formuleringen ”de fornødne tilpasninger” i det foreslåede stk. 1 skal herefter forstås i sammenhæng med de tilpasninger, som måtte være nødvendige i forhold til aktieselskabers faste struktur omkring vedtægter, tegningsret og kapitalforhold. I modsætning til aktieselskaber er der i kommanditaktieselskaber en komplementar, der som modsvar på sin personlige hæftelse skal have nogle økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser.

Der har i teorien været rejst tvivl om, hvorvidt et kommanditaktieselskab skulle have en ledelsesstruktur svarende til et aktieselskab. I henhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens administrative praksis skal et kommanditaktieselskab have en ledelse som opfylder ledelseskravene for aktieselskaber. Efter de gældende regler betyder det, at et partnerselskab skal have en besty-

relse og en direktion. Idet der nu åbnes op for større valgfrihed i forhold til valg af ledelsesmodel for aktieselskaber vil denne valgfrihed også gælde for partnerselskaberne. Det vil dog kun være muligt for et partnerselskab at vælge en ledelsesmodel som i øvrigt kan finde anvendelse for aktieselskaber, der henvises i den forbindelse til forslaget kapitel 7. Det vil endvidere være muligt som følge af selskabsformen, at komplementaren eksempelvis tillægges en vetoet overfor valg af medlemmer til det øverste ledelsesorgan eller en af det øverste ledelsesorgan udpeget direktør.

Der kan ikke tillægges komplementaren udpegnings- eller afskedigelsesret af en direktør, da denne beføjelse tilhører det øverste ledelsesorgan, jf. forslaget § 111. Komplementaren kan derimod tillægges udpegningsret til et eller flere medlemmer af det øverste ledelsesorgan.

Hvis komplementaren er en fysisk person, kan komplementaren endvidere vælges som direktør for selskabet. Dette skal imidlertid ske af det øverste ledelsesorgan, der kan således ikke tillægges en særlig ret til komplementaren at være direktør i henhold til vedtægten. Dette følger af det almindelige under- og overordningsforhold mellem det øverste ledelsesorgan og direktionen.

Det kan være en forudsætning for stiftelsen af et partnerselskab, at komplementaren skal vælges af bestyrelsen som direktør for det pågældende selskab. Afskediges komplementaren herefter som direktør vil denne muligvis som følge af de almindelige aftaleretlige regler kunne opsig partnerselskabsaftalen, og derved fratræde som komplementar. Selskabet må herefter enten omdanne sig til et aktieselskab efter forslaget regler herom, likvidere eller vælge en anden komplementar.

Komplementaren som sådan kan foretage indskud i selskabet, jf. § 375, stk. 1, nr. 2. Der er imidlertid intet i vejen for, at komplementaren erhverver kommanditaktier. Det vil ikke være i strid med lighedsgrundsætning i § 46, at en sådan selskabsdeltager har visse væsentlige økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser som følge af selskabsforholdet. Denne afvigelse ses begrundet i denne særlige selskabstype.

Med henvisningen til definitionsbestemmelsen i § 1, stk. 1, nr. 15, præciseres det, at et partnerselskab skal opfylde definitionen på et kommanditselskab. Der henvises i den forbindelse til definitionen af et kommanditselskab i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder § 2, stk. 2, samt at kommanditisternes kapital skal være helt eller delvist indbetalt i modsætning til det almindelige kommanditselskab. Kapitalen skal være indbetalt i overensstemmelse med forslaget øvrige regler om kapital. Det præciseres endvidere, at der her er tale om et kommanditselskab, hvor kommanditisterne har indbetalt kapitalen, og denne indbetaling er fordelt på aktier. Dette i modsætning til almindelige kommanditselskaber, hvor der ikke findes et tilsvarende krav om indbetaling af den begrænset hæftende kapital.

Indbetaling af kapitalen skal ske i overensstemmelse med de gældende regler om indbetaling af selskabskapital, jf. forslaget til § 35. Der er således muligt for kommanditaktionærerne at indbetale 25 pct. af selskabskapitalen i overensstemmelse forslaget regler herom.

Efter lov om erhvervsdrivende virksomheder skal ved et kommanditselskab forstås en virksomhed, hvor en eller flere deltagere, komplementarerne, hæfter personligt, uden begrænsning og solidarisk for virksomhedens forpligtelser, mens en eller flere deltagere, kommanditisterne, hæfter begrænset for virksomhedens forpligtelser. Et partnerselskab skal således opfylde de almindelige betingelser for kommanditselskaber, før det kan anses for et partnerselskab.

Komplementaren skal efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder § 2, stk. 2, have forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser.

Af økonomiske beføjelser kan der være tale om, at komplementarerne eksempelvis får et gode, udover almindeligt udbytte som selskabsdeltager, evt. et fast vederlag for den ubegrænsede hæftelse. Af forvaltningsmæssige beføjelser kan der f.eks. være tale om deltagelse i den øverste ledelse, tegningsret eller en veto over for beslutninger, der er af væsentlig betydning for komplementarernes personlige hæftelse.

Ved vurderingen af, hvorvidt komplementarens forvaltningsmæssige og økonomisk beføjelse kan anses for tilstrækkelig i forhold til den hæftelse, den pågældende påtager sig, vil det være den praksis, der anvendes ved vurderingen af kommanditselskaber der vil blive lagt til grund.

Som komplementar og kommanditist kan vælges alle fysiske og juridiske personer, det er imidlertid et krav, at der er tale om minimum to forskellige personer som henholdsvis komplementar og kommanditist. Ved juridiske personer forstås eksempelvis aktie- eller anpartsselskaber, fonde samt foreninger. Endvidere kan interessentskaber og andre kommanditselskaber ligeledes optræde som komplementar i et partnerselskab. Hvis en fysisk person skal være komplementar vil det som minimum være et krav at denne er myndig og ikke underlagt værgemål.

Til § 374

Den forslåede bestemmelse i § 374 viderefører de gældende regler i aktieselskabslovens § 173, stk. 3, om betegnelse af selskabsformen i navnet for et kommanditaktieselskab, hvorved partnerselskaber fortsat skal være pligtige og eneberegtigede til i deres navn at benytte selskabsbetegnelserne »kommanditaktieselskab«, »partnerselskab« eller forkortelsen »P/S«.

Til § 375

De gældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 173, stk. 4 og 5, indeholder særlige oplysningskrav til et kommanditaktieselskabs vedtægter, stiftelsesdokument og tegningslister samt om anmeldelse af stiftelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Et kommanditaktieselskab adskiller sig fra sædvanlige aktieselskaber ved, at der ligesom i kommanditselskaber er en eller flere komplementar(er), som hæfter personligt og solidarisk for selskabets forpligtelser. Komplementarerne skal som nævnt under bemærkningerne til forslaget § 373, have økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser.

I forslagets § 375, *stk. 1*, foreslås det, at et partnerselskabs stiftelsesdokument, foruden de for aktieselskaber påbudte oplysninger, skal indeholde oplysning om:

- de fuldt ansvarlige deltageres fulde navn, bopæl og evt. CVR-nr.
- hvorvidt de fuldt ansvarlige deltagere er pligtige at gøre indskud, og i bekræftende fald størrelsen af hvert enkelt indskud. Er indskuddet ikke fuldt indbetalt, skal de for indbetalingen gældende regler oplyses. Består indskuddet i andet end kontanter, skal der redegøres for vurderingsgrundlaget.
- vedtægternes regler om de fuldt ansvarlige deltageres indflydelse i selskabets anliggender og -
- andel i overskud og tab.

Vurderingen af komplementarens indskud i andet end kontanter er ikke omfattet af de samme krav som vurdering af indskud af aktiver efter forslagets § 37, stk. 2. Efter § 375 er der således ikke krav om en vurderingsberetning, således som det er tilfældet ved stiftelse af aktieselskaber

og anpartsselskaber.

Det foreslås endvidere i *stk.* 2, at et partnerselskabs vedtægter udover reglerne i § 25 og 26 om indholdskrav til aktieselskabers vedtægter skal indeholde nærmere regler om retsforholdet mellem aktionærerne og de fuldt ansvarlige deltagere, dvs. komplementarerne.

Det vurderes at være af væsentlig betydning for kommende investorer og kreditorer, at der i selskabets vedtægter og stiftelsesdokument rummes en række grundlæggende oplysninger om selskabets komplementar og forholdet mellem selskabets komplementar og dets ledelse.

Ved de nærmere regler om retsforholdet mellem aktionærerne og de fuldt ansvarlige deltagere henvises til bemærkningerne vedrørende § 373 om komplementarens forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser.

Der er med forslaget foreslået en mindre ændring, idet lovteksten ikke længere stiller særlige krav vedrørende anmeldelse af stiftelse af et partnerselskab. Anmeldelse af stiftelsen af et partnerselskab vil herefter være omfattet af de almindelige regler i forslagets kapitel 2, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler vedrørende anmeldelse.

Denne ændring har dog alene karakter af kodificering af gældende ret idet Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmeldelsesbekendtgørelse allerede indeholder regler om særlige oplysninger ved anmeldelse af stiftelsen af et partnerselskab.

Det har tidligere givet anledning til tvivl om, hvorvidt et kommanditselskab kunne skifte komplementaren og herefter fortsat være at anse som samme juridiske enhed. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis er, at udskiftning af komplementaren som udgangspunkt ikke medfører, at der er tale om en ny juridisk enhed. Dette gælder uanset, om komplementaren er en fysisk person, der eventuelt udskiftes med en juridisk person.

Vedrørende selve udskiftningen af komplementaren, vil en sådan som udgangspunkt ske i overensstemmelse med selskabets vedtægt, og under iagttagelse af forslagets øvrige regler om ændring af disse.

Til § 376

De i kapitel 23 foreslåede bestemmelser er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens kapitel 23 og anpartsselskabslovens kapitel 13 A.

Den i *stk.* 1 foreslåede bestemmelse medfører ikke en særlig ansvarsregel på det selskabsretlige område, men indeholder i realiteten kun en henvisning til dansk rets almindelige erstatningsregler. Der er imidlertid lagt vægt på ved en lovbestemmelse at fremhæve det erstatningsansvar, der påhviler stiftere og medlemmer af et kapitalselskabs ledelse.

Ansaret knytter sig til ledelsesfunktionen, og efter retspraksis kan ansaret for uforsvarlig ledelse derfor også påhvile andre end medlemmer af ledelsen, f.eks. kapitalejere eller kreditorer, såfremt de har udøvet ledelse på en ansvarspådragende måde. Da ledelsen primært tilkommer medlemmerne af den formelle ledelse, vil der efter retspraksis skulle foreligge klare indikationer på ledelse for en person, der ikke er medlem af ledelsen, før vedkommende kan gøres ansvarlig efter denne bestemmelse. Den interesse, som større kapitalejere eller kreditorer udviser for et selskabs ledelse, kan således ikke i sig selv medføre ansvar, men forudsætter en egentlig involvering i ledelsen eller en direkte påvirkning af ledelsen.

Bestemmelsen omfatter de nævnte personers ansvar over for kapitalselskabet for den lidte skade. Den almindelige regel om stifternes ansvar for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har påført selskabet, omfatter også stifternes særlige ansvar for rigtig værdiansættelse af de formueværdier eller den bestående virksomhed, som overtages af det nystiftede selskab. Det foreslås dog her, at den vigtige regel om stifternes ansvar stadig omtales udtrykkeligt navnlig af forebyggende grunde.

Det samme gælder, når de nævnte personer har tilføjet kapitalejere, selskabets kreditorer eller andre tredjemand skade, jf. § 126.

Likvidatorer omfattes også af bestemmelserne i § 376, jf. § 220, stk. 1, hvorefter de om bestyrelsen givne regler finder anvendelse på likvidatorer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at *stk. 1* finder tilsvarende anvendelse med hensyn til erstatningspligt for vurderingsmænd, revisorer, aktiebogsførere og granskningsmænd. Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 141, stk. 1 og anpartsselskabslovens § 80 b, stk. 1.

Der henvises i *stk. 2* til *stk. 1*. Herefter er de i *stk. 2* omhandlede personer ansvarlige for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet selskabet eller dets aktionærer eller kreditorer. Ved afgørelsen af, om der er grundlag for et erstatningsansvar mod selskabets revisorer, navnlig for forsømmelse af de forpligtelser som påhviler dem som revisorer, må navnlig reglerne i forslaget kapitel 9 om revision lægges til grund.

Den i *stk. 3* foreslåede regel er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 141, stk. 2 og anpartsselskabslovens § 80 b, stk. 2.

Efter denne bestemmelse sammenholdt med § 378 hæfter det valgte revisionselskab solidarisk med den revisor, til hvem revisionen er overdraget, for den skade, denne har påført det reviderede selskab under udførelse af sit revisorhverv.

Til § 377

Den i § 377 foreslåede regel er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 142 og anpartsselskabslovens § 80 c.

Den i *stk. 1* foreslåede regel om kapitalejernes eventuelle erstatningskrav vil formentlig kun ganske undtagelsesvis finde anvendelse, men eksistensen af en sådan regel er velbegrundet, fordi den indeholder en påkrævet advarsel mod som (med-)ejer af selskabet at handle på en måde, som efter almindelige retsgrundsætninger er egnet til at pådrage ansvar.

En kapitalejer har som sådan ingen pligt til at fremme selskabets interesser. Det er således som udgangspunkt tilladt at konkurrere med selskabet, f.eks. ved undersalg, men kapitalejeren må ikke misbruge de oplysninger, som vedkommende får om, hvad der må betragtes som selskabets forretningshemmeligheder.

En kapitalejer kan f.eks. ifalde erstatningsansvar ved på generalforsamlingen at stemme for godkendelse af et årsregnskab, som han ved, er urigtigt, eller for en disposition, som han ved bringer selskabet tab og ham selv eller andre aktionærer en uberettiget fordel.

Reglen i det foreslåede *stk. 1* er en erstatningsregel. Da det tab, som en krænket kapitalejer har

lidt, kan være vanskeligt at dokumentere, og det i øvrigt kan være svært at vurdere skader af denne art, bestemmes det i *stk. 2*, at retten ved siden af erstatningen for det tab, der allerede er lidt, kan pålægge sagsøgte at indløse sagsøgerens aktier til en pris, som fastsættes i dommen under hensyn til selskabets økonomiske stilling og til, hvad der efter omstændighederne i øvrigt findes rimeligt.

Reglen i § 377 suppleres af bestemmelsen i § 230, hvorefter retten i meget grove misbrugstilfælde under særlige betingelser har mulighed for som en sidste udvej at opløse selskabet, jfr. nærmere bemærkningerne til § 230.

Den i *stk. 3* foreslåede bestemmelse er ny. I bestemmelsen foreslås det, at retten skal kunne tilpligte en skadevoldende kapitalejer at sælge sine kapitalandele til en pris, som fastsættes under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling og til, hvad der efter omstændighederne i øvrigt findes rimeligt. Retten har adgang til at træffe en beslutning herom, hvis en kapitalejer forsætligt eller groft uagtsomt har påført selskabet, andre kapitalejere eller tredjemand et tab, og der i øvrigt er fare for fortsat misbrug.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten drøftede dette spørgsmål i sin betænkning. Udvalgets medlemmer var enige om, at udgangspunktet i den nye lov fortsat bør være, at vejen ud af et selskab også i tilfælde af uenighed er salg af kapitalandelen. I kapitalselskaber vil et sådant salg kunne gennemføres enten som salg til de øvrige selskabsdeltagere eller evt. til selskabet. Adgangen til selskabets besiddelse af egne kapitalandele vil her være en forudsætning for at en indløsningsret kan eksekveres.

Udvalget fremhævede, at det ikke er altid, at en selskabsdeltager er indforstået med at sælge sin andel af selskabet, selvom en eventuel konfliktsituation er blevet så tilspidset, at der reelt foreligger samarbejdsumulighed.

Udvalget foreslog i relation til sådanne situationer at anlægge en principbaseret tilgang, hvorefter domstolenes adgang til at pålægge en selskabsdeltager eller selskabet at erhverve en anden selskabsdeltagers andel eller til at udelukke en selskabsdeltager knyttes til de traditionelle misbrugssituationer.

Det foreslåede *stk. 2*, som er en videreførelse af de gældende regler, behandler imidlertid alene problemet vedrørende adgangen til at udtræde af selskabet. Ved brug af *stk. 2* kan det efter omstændighederne tænkes, at den skadevoldende selskabsdeltager reelt "belønnes" idet denne får adgang til at købe den skadelidtes kapitalandele, uanset at den skadelidte måske har en interesse i at fortsætte i selskabet.

På baggrund heraf foreslås det i *stk. 3*, at en skadevoldende kapitalejer under tilsvarende betingelser som i *stk. 2* også skal kunne tilpligtes at sælge sine aktier til den skadelidte kapitalejer eller til selskabet.

Til § 378

Et erstatningsansvar efter reglerne i §§ 376-377 vil efter omstændighederne kunne dreje sig om anselige økonomiske tab, og der er bl.a. derfor i *stk. 1* foreslået optaget en beføjelse for domstolene til at nedsætte erstatningen, hvis dette findes rimeligt.

Bestemmelsen en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 143, *stk. 1*, og anpartsselskabslovens § 80 d, *stk. 1*.

Det fremgår ikke udtrykkelig af bestemmelsen, at nedsættelsen kun kan ske, når der foreligger en uagtsomhed, der kan betegnes som simpel. I praksis har domstolene kun ganske undtagelsesvist og i tilfælde af grov uagtsomhed nedsat erstatningen, hvilket er i overensstemmelse med lovens hensigt.

Den i *stk. 2* foreslåede bestemmelse er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 143, stk. 2, og anpartsselskabslovens § 80 d, stk. 2, hvoraf det fremgår, at hvis flere samtidig er ansvarlige, hæfter de alle solidarisk for erstatningen.

Som en naturlig følge af reglen i stk. 1 bestemmes det i stk. 2, 2. pkt., at den, hvis ansvar er lempet efter reglerne i stk. 1, i forhold til de andre kun er ansvarlig med den nedsatte beløb.

Med hensyn til regressen mellem de flere ansvarlige bestemmer stk. 2, 3. pkt., overensstemmende med almindelige regler, at den, der har betalt erstatningen, kan afkræve hver enkelt af de andre ansvarlige dennes del under hensyn til størrelsen af hans skyld, og omstændighederne i øvrigt.

Til § 379

Bestemmelserne i den foreslåede § 379 er en videreførelse af bestemmelserne i aktieselskabslovens § 144 og anpartsselskabslovens § 80 e.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse fastsætter, at generalforsamlingen træffer beslutning om, at selskabet skal anlægge søgsmål mod stiftere, medlemmer af ledelsen, vurderingsmænd, revisorer, granskningsmænd, ejerbogsførere eller aktionærer efter reglerne i §§ 376-377.

Implicit i bestemmelsen ligger den situation, hvor generalforsamlingen har meddelt medlemmerne af ledelsen decharge, dvs. ansvarsfrihed for deres ledelse af selskabet i det tidsrum regnskabet omfatter. En sådan beslutning udelukker, at der senere rejses søgsmål til erstatning mod de pågældende for tab, som de menes at have påført selskabet.

De i *stk. 2-4* foreslåede regler tager stilling til, hvorvidt en meddelt decharge eller en beslutning om ikke at rejse erstatningssag udelukker, at sådan sag alligevel anlægges.

Det bestemmes først i *stk. 2*, at erstatningssag alligevel kan anlægges, såfremt der ikke angående generalforsamlingens beslutning eller det forhold, hvorpå søgsmålet bygger, er givet generalforsamlingen i alt væsentligt rigtige og fuldstændige oplysninger. Denne regel må antages at være stemmende med, hvad der allerede nu er gældende ret.

Det foreslåede *stk. 3* indeholder en mindretalsbeskyttelse. Det bestemmes her, at hvis kapitalejere, der repræsenterer mindst en tiendedel af selskabskapitalen, har modsat sig beslutningen om decharge eller om at undlade retssag, kan erstatningssag dog rejses af enhver kapitalejer.

Når reglen i *stk. 3* gør det til en betingelse for minoritetssøgsmålet, at kapitalejere, der repræsenterer mindst en tiendedel af aktiekapitalen, „har modsat sig“ decharge eller afkald på retssag, viser det, at betingelsen ikke er, at de har stemt imod beslutningen. Det er nok, at de på generalforsamlingen har givet til kende, at de modsætter sig beslutningen. Det vil rent bevismæssigt være af betydning, at de forlanger deres standpunkt tilført generalforsamlingens protokol.

Sidste punktum i det foreslåede *stk. 3*, fastsætter, at sagsøgerne som udgangspunkt skal bære

sagsomkostningerne, men at de har ret til at få dem godtgjort af selskabet i det omfang, de dækkes af den erstatning, som selskabet opnår.

Det foreslåede *stk. 4* tager stilling til konkurstillfældet. Bliver kapitalselskabet erklæret konkurs i henhold til en begæring, som er indgivet inden 2 år efter at generalforsamlingens beslutning om decharge er meddelt, eller hvor der er givet afkald på retssag, kan erstatningssag altid anlægges af konkursboet uden hensyn til generalforsamlingsbeslutningen, og uden at man på forhånd behøver at komme ind på den større eller mindre rigtighed og fuldstændighed af de oplysninger, der i sin tid er meddelt generalforsamlingen.

Til § 380

Den foreslåede § 380 er en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabslovens § 145 og anpartsselskabslovens § 80 f.

Om forældelse af erstatningskravene efter kapitel 23 henholder forslaget sig til dansk rets almindelige forældelsesregler.

Angående to tilfælde indeholder udkastet dog særregler.

I det i § 379, stk. 3, omhandlede tilfælde, hvor aktionærer, der repræsenterer en tiendedel af aktiekapitalen, har modsat sig decharge eller beslutning om at undlade retssag, er det af stor betydning for selskabet og dets ledelse snarest at blive bekendt med, om den heri liggende kritik af forvaltningen af selskabets anliggender vil blive efterfulgt af et erstatningssøgsmål.

Det foreslåede *stk. 1* bestemmer derfor, at et sådant søgsmål ikke kan anlægges senere end 6 måneder efter, at den omhandlede generalforsamlingsbeslutning blev truffet.

Hvis den nævnte minoritet ikke blot har modsat sig ansvarsfrihed mm., men har begæret ekstraordinær granskning af selskabets forhold, og begæringen herom er taget til følge af skifteretten, regnes 6-månedersfristen først fra det tidspunkt, da granskningen er afsluttet.

Ifølge den foreslåede § 379, stk. 2, må konkursboet inden 3 måneder efter, at selskabet er erklæret konkurs, anlægge erstatningssøgsmål efter § 379, stk. 4.

Til § 381

Forslagets bestemmelser i § 381 og § 382 viderefører aktieselskabslovens §§ 160, 161 og anpartsselskabslovens §§ 79, 80. Bestemmelserne angiver konkret, hvilke overtrædelser der er belagt med straf.

Det er af stor vigtighed for offentlighedens indsigt i selskabernes forhold, at selskaberne rettidigt indsender anmeldelse om stiftelse og om senere ændringer i selskabets forhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvorefter registreringen af de indsendte anmeldelser offentliggøres til orientering for tredjemand. Det er derfor fundet naturligt at foreslå en selvstændig straffebestemmelse for undladelse af indsendelse af pligtige anmeldelser, meddelelser, årsregnskaber m.v., jf. *stk. 1, 1. pkt.*

I tilslutning hertil er i *stk. 2* optaget en regel, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel kan pålægge de nævnte personer bøder, såfremt de ikke opfylder de forpligtelser, som påhviler dem. Bestemmelsen viderefører aktieselskabslovens § 160, stk. 2, og anpartssel-

skabslovens § 79, stk. 5.

Til § 382

Forslagets bestemmelser i § 381 og § 382 viderefører aktieselskabslovens §§ 160, 161 og anpartsselskabslovens §§ 79, 80. Bestemmelserne angiver konkret, hvilke overtrædelser der er belagt med straf.

Det foreslåede *stk. 1* indeholder en opregning af de paragraffer, hvis overtrædelse kan medføre straf efter dette lovforslag.

Ifølge Udvalget til Modernisering af Selskabsretten skal udgangspunktet være, at de bestemmelser, der i dag er bødebelagte også fremover bør være bødebelagte, medmindre de af udvalget foreslåede ændringer begrundes andet. Derudover bør bestemmelser, der indeholder konkrete handlepligter for ledelsen, som udgangspunkt straffelægges. Omvendt bør det af retssikkerhedsmæssige hensyn undgås, at mere overordnede bestemmelser straffelægges.

På denne baggrund videreføres som udgangspunkt de bestemmelser, der efter de gældende regler i aktie- og anpartsselskabsloven er straffelagte og der bødebelægges overtrædelse af bestemmelser, der indeholder konkrete handlepligter for ledelsen. Endvidere straffelægges forbud for ledelsen, stiftere eller revisor.

Derudover videreføres i *stk. 1, 2. pkt.*, aktieselskabslovens § 161, stk. 5, om at et selskabs opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med § 206, stk. 1 og 2 eller § 210, stk. 1 og 2, straffes med bøde.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører aktieselskabslovens § 161, stk. 2, anpartsselskabslovens § 79, stk. 3, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at overvære eller deltage elektronisk, herunder stemme elektronisk, i et elektronisk bestyrelsesmøde, jf. § 125, stk. 2, eller en elektronisk generalforsamling, jf. § 110, stk. 1 eller 2, straffes med bøde.

Stk. 3 viderefører aktieselskabslovens § 161, stk. 3, og anpartsselskabslovens § 79, stk. 4, som bestemmer, at den, der uberettiget videregiver eller anvender en adgangskode eller andet adgangsmiddel til at læse, ændre eller sende elektroniske meddelelser m.v. omfattet af bestemmelserne om elektronisk kommunikation i § 91, straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* viderefører aktieselskabslovens § 161, stk. 5, og anpartsselskabslovens § 79, stk. 2, som bestemmer, at der i forskrifter udstedt i medfør af de nævnte bestemmelser i loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Aktieselskabslovens § 161, stk. 6, og anpartsselskabslovens § 80, stk. 2, videreføres i § 384, dog med den ændring, at selskaber m.v. generelt kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 383

Den foreslåede § 383 viderefører aktieselskabslovens § 161 a, som med de nødvendige tilpasninger finder tilsvarende anvendelse for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 67 d.

Bestemmelsen gennemfører den del af artikel 16, stk. 3, litra f i direktivet 2005/56/EF af 26. oktober 2005 om grænseoverskridende fusioner af selskaber med begrænset ansvar, der henviser til artikel 12 i direktivet 2001/86/EF af 8. oktober 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til statut for det europæiske selskab (SE) for så vidt angår medarbejderindflydelse.

Artikel 12 i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber vedrører medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at direktivet overholdes. Artikel 12 i direktivet om medarbejderindflydelse i SE-selskaber er gennemført i dansk ret ved kapitel 6 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber.

Det foreslås i *stk. 1*, at der kan pålægges bødestraf for overtrædelse af § 3, § 36, stk. 4, § 37, § 38, 2. pkt., § 39 og § 44 i lov om medarbejderindflydelse i SE-selskaber, jf. de foreslåede §§ 312 og 313.

I *stk. 2* foreslås det, at brud på tavshedspligt straffes med bøde.

I *stk. 3* foreslås det, at grove overtrædelser af oplysningspligten overfor medarbejderne straffes med bøde. Der skal være tale om forsæt eller grov uagtsomhed og endvidere skal der gives medarbejderne eller deres repræsentanter urigtige oplysninger, der er af væsentlig betydning for medbestemmelsen i det fortsættende selskab, for at der kan straffes.

Som noget nyt, foreslås det i *stk. 3, 2. pkt.*, at 1. pkt. skal finde tilsvarende ved grænseoverskridende flytning af hjemsted.

Stk. 4 videreføres i § 384, dog med den ændring, at selskaber m.v. generelt kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 384

I § 384 foreslås det, at der generelt kan pålægges kapitalselskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 385

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 159 a. Der er ikke med forslaget tilsigtet materielle ændringer.

Til § 386

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 159 b. Der er ikke med forslaget tilsigtet materielle ændringer.

Til § 387

Det foreslås, at loven træder i kraft ved bekendtgørelse.

Bestemmelsen i stk. 2 vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det er hensigten snarest at søge de færøske og grønlandske myndigheders tilslutning til, at den nye aktie- og anpartsselskabslov (selskabsloven) sættes i kraft for disse landsdele, således at den selskabsretlige retsenhed kan bevares og udbygges.